

80 ปี พระราชธรรมวิเทศ
40 ปี วัดไทยลอสแอนเจลิส

สืบทอดวิถีไทยลอสแอนเจลิส
นิรมิตโดยพระธรรมราชานุวัตร จงพิพัฒน์วิมณาสถาพรชัย
แปดสิบพรรษา आयुวัฒน์มงคล พระราชธรรมเวที

สี..ทศวรรษวัดไทยลอสแอนเจลิส
ปี..พิสุทธืพุทธชยันตีศรีนครา

สิบ..หกทศวรรษธรรมบำรุงหล้า
วัด..ไทยงามล้ำค่าน่าภูมิใจ

ไทย..ดำรงความเป็นไทยไปทั่วทิศ
ลอสแอนเจลิส..อเมริกาฟ้าผ่องใส
นิรมิต..ทิศทางสร้างแนวไทย
โดย..ความหวังเพื่อให้ไทยทุกคน
พระ...ผู้มีวิสัยทัศน์ชัดเจนยิ่ง
ธรรม...อ้างอิงเอื้อสุขทุกแห่งหน
ราชานุวัตร... “หลวงเตี้ย” เสริมเพิ่มมงคล
จง...เป็นผลงอกงามติดตามงาน
พิพัฒน์..พร้อมพุทธธรรมน้อมนำจิต
วัฒนา..ชีวิตวิศิษฐ์วิศาล
สถาพร..เป็นมิ่งขวัญนิรันดร์กาล
ชัย..เขวงชัชวาลสถานธรรม

แปดสิบ..สวัสดีเรื่อง	เรื่องธรรม
พรรษ..พิสุทธิจรรยา	จิตแผ้ว
พระราช..พิบูลย์	ภารกิจ เยี่ยมเหยย
ธรรมนิเทศ..เลิศแล้ว	สุขช่องสาธุการ

อำไพรรณ น้อยหนูจัตรัส
ประพันธ์ในนามคณะศิษย์วัดไทยฯ

พระครูปริยัติภาวนานิเทศก์
หัวหน้าสงฆ์วัดไทยลอสแอนเจลิส
พุทธศักราช 2515 - 2517

พระมงคลเทพโมลี
หัวหน้าสงฆ์วัดไทยลอสแอนเจลิส
พุทธศักราช 2518 - 2520

พระธรรมราชานุวัตร
หัวหน้าสงฆ์วัดไทยลอสแอนเจลิส
พุทธศักราช 2521 - 2530

พระราชธรรมวิเทศ
หัวหน้าสงฆ์วัดไทยลอสแอนเจลิส
พุทธศักราช 2531 - ปัจจุบัน

คุณวิชัย ช่อไธตติกุล
เจ้าของที่ดินถวายสร้างวัดไทยลอสแอนเจลิส

คุณบุญสม ชอไสตติกุล
เจ้าของที่ดินถวายสร้างวัดไทยลอสแอนเจลิส

คุณพูนศักดิ์ ชอไซต์ติกุล
ผู้ริเริ่มสร้างวัดไทยลอสแอนเจลิส

สารบัญ

	หน้า
พระครูปริยัติภาวนานันทะ	หัวหน้าสงฆ์วัดไทยลอสแอนเจลิส 4
พระเมฆคณเทพโมลี	หัวหน้าสงฆ์วัดไทยลอสแอนเจลิส 5
พระธรรมราชานุวัตร	หัวหน้าสงฆ์วัดไทยลอสแอนเจลิส 6
พระราชธรรมวิเทศ	หัวหน้าสงฆ์วัดไทยลอสแอนเจลิส 7
คุณวิชัย ขอสัตถิกุล	เจ้าของที่ดินถวายสร้างวัดไทยลอสแอนเจลิส 8
คุณบุญสม ขอสัตถิกุล	เจ้าของที่ดินถวายสร้างวัดไทยลอสแอนเจลิส 9
คุณพูนศักดิ์ ขอสัตถิกุล	ผู้ริเริ่มสร้างวัดไทยลอสแอนเจลิส 10
สัมโมทนียกถา พระราชธรรมวิเทศ	13
สัมโมทนียกถา พระครูศรีวิเทศธรรมคุณ	รองเลขาธิการสมัชชาสงฆ์ไทยฯ รูปที่ 1 14
สารกถุสใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส	นายเจษฎา กตเวทิน 17
สารอติตถกถุสใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส	นายดำรง ไคร์ครวญ 19
Janette Sosotikul	21
wat Thai History From My Perspective	Gerard G. Adams 23
ย้อนอดีตวัดไทยลอสแอนเจลิส	25
การพัทธสีมาพิธี 15-17 ตุลาคม 2525	26
รำลึกถึงพูนศักดิ์ ขอสัตถิกุล ผู้ริเริ่มสร้างวัดไทยฯ	31
ทำไมข้าพเจ้าจึงคิดริเริ่มสร้างวัดไทย	พูนศักดิ์ ขอสัตถิกุล
ในสหรัฐอเมริกา	32
อนุทินวัดไทยลอสแอนเจลิส (2515-2555)	39
วัดไทยฯในความทรงจำ	75
เบื้องต้นเมื่อธงพระธรรมจักรได้ปัก ณ สหรัฐอเมริกากับภารกิจของหัวหน้าสงฆ์รูปแรก :	
พระครูปริยัติภาวนานันทะ (โสภิน)	ปราณี ปราบริญ 77
80 ปี พระราชธรรมวิเทศ (อมรรุณ อมโร)	ปราณี ปราบริญ 89
แสงธรรมพระราชธรรมวิเทศ	ละเอียต สดคมขำ 102
อุไร เรือนพรหม : ตำนานที่ยังสัมผัสได้ของ	พุดพิชญา
วัดไทยลอสแอนเจลิส	104
อดีต ปัจจุบัน อนาคต ของวัดไทยลอสแอนเจลิส	
จากมุมมองของ...สุรพล เมฆพงษ์สาทร	สันตณี วาญโซติ 109

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
สัมผัส.....ความทรงจำของบุคคลหลากหลายยุคที่มีต่อวัดไทยลอสแอนเจลิส	
ในรอบ 4 ทศวรรษ	114
วิชัย ตีलगมนกุล	114
दनัย นิลพลับ	115
สุวัฒน์ ปิ่นวัฒน์	116
สมเจตน์ กฤษณายุธ	117
ศรีวงศ์ อาญาสิทธิ	118
อุษา รัตนไตรภพ ตรีคุณิย์	119
กัญญา แสงนิล	120
บุญเลิศ บุญสุขะ	122
วนิดา ศรีวะรมย์	124
โอฬาร บุญรักษ์	125
อาจารย์กังวาล เกิดผล	126
ดร.กมล ทศนาญชลี	127
สุรพล สุขถาวร	128
วัดไทยลอสแอนเจลิส	ชาวพจน์ อุ่นสุวรรณ 129
สี่สิบปีวัดไทย ไปข้างหน้า	ชัชวาลย์ ศรีพานิช 146
งานสงกรานต์ครั้งแรกของวัดไทย แอล.เอ	อรรคเดช ศรีพิพัฒน์ 150
แด่หลังเมื่อครั้งอดีต	ทองพันธ์ แซ่มซ้อย 154
3 ปีที่วัดไทย	สำราญ ศานติศรีณฐ 157
หลวงเตี้ยและวัดไทยจากประสบการณ์	สมเจตน์ พยัคฆฤทธิ์ 167
ของคนไม่สำคัญ	
40 ปีวัดไทยลอสแอนเจลิส 29 ปี โครงการสอนภาษาไทย	
และวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ	รองศาสตราจารย์ไชยศิริ ปราโมช ณ อยุธยา 172
ห้องสมุดวัดไทยลอสแอนเจลิส	รองศาสตราจารย์กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์ 178
คนไทยโพ้นทะเล	ดำรง ไคร์ครวญ 181
รายชื่อผู้อุปถัมภ์พิมพ์หนังสืออนุสรณ์	230
คณะผู้จัดทำ	235
ท้ายเล่ม	236

สัปดาห์นียกกา

คณะสงฆ์ กรรมการอำนวยการ และกรรมการบริหารวัดไทยฯ ได้พร้อมใจกันจัดงานฉลองอายุวัฒนมงคล 80 ปี ให้แก่ข้าพเจ้า พร้อมทั้งจัดฉลองวัดไทยฯ ครบรอบ 40 ปี ข้าพเจ้าขออนุโมทนาขอบคุณเป็นอย่างสูง และในโอกาสเดียวกันนี้ สมัชชาสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา ได้จัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการพระธรรมทูตทั่วโลก และประชุมสมัชชาฯ สมัยสามัญ ครั้งที่ 36 ณ วัดไทยฯ ของเรา และได้ร่วมเป็นเจ้าภาพในการจัดงานดังกล่าวด้วย จึงนับได้ว่าเป็นช่วงเวลาอันเหมาะสม และมีความหมายอย่างยิ่ง

ข้าพเจ้าได้รับเมตตาจากพระเดชพระคุณหลวงเตี้ย พระธรรมราชา นวตฺร อดีตประธานอำนวยการ ให้เป็นหัวหน้าสงฆ์วัดไทยฯ สืบแทนจากท่าน เมื่อปี 2531 นับแต่เริ่มสร้างวัดไทยฯ เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2515 เป็นต้นมา พระเถระที่ได้รับตำแหน่งหัวหน้าสงฆ์วัดไทยฯ ก่อนหน้าข้าพเจ้า โดยเฉพาะพระเดชพระคุณหลวงเตี้ย ต่างก็ทุ่มเทชีวิตจิตใจดำเนินการก่อสร้างวัดอย่างเสียสละ แม้เส้นทางของวัดไทยฯ ไม่ได้โรยด้วยกลีบกุหลาบเสมอไป วัดไทยฯ ก็ได้ชื่อว่าเป็น “วัดไทย” แห่งแรกในสหรัฐอเมริกาที่มีความสมบูรณ์ เป็นที่พึ่งในชีวิตและวิญญาณของพี่น้องไทยได้อย่างเป็นรูปธรรม เป็นแบบอย่างแก่วัดต่างๆ ที่สร้างขึ้นตามมลรัฐต่างๆ ของสหรัฐอเมริกา เพื่อปลูกฝังความเป็นไทยและรักษาศรัทธาของพี่น้องไทยไม่ต่ำกว่า 90 วัด การจัดงานฉลองวัดไทยฯ 40 ปี นอกจากแสดงถึงความเข้มแข็ง ตั้งมั่นแห่งพระพุทธศาสนาบนแผ่นดินอเมริกาแล้ว ยังเป็นการจุดประกายให้พวกเรา ได้ตระหนักถึงภาระหน้าที่อันจะพึงกระทำต่อไปในอนาคตอีกด้วย

ขออนุโมทนาคณะกรรมกรการจัดงานที่แสดงน้ำใจต่อข้าพเจ้า ขออำนาจพระคุณพระรัตนตรัย พระบารมีพระพุทธ นรเทพศาสดา พระพุทธชินนพิตฺร และหลวงพ่อก้าวศักดิ์สิทธิ์ โปรดคัมครองรักษาทุกๆ ท่าน จงเจริญสิริสวัสดิ์ พิพัฒนามงคลด้วยจตุรพิธพรชัยตลอดกาลเป็นนิตย์ เทอญฯ

พระราชธรรมวิเทศ

หัวหน้าสงฆ์วัดไทยลอสแอนเจลิส

สัโมภกนียกกา

พระครูศรีวิเทศธรรมคุณ

รองเลขาธิการสมัชชาสงฆ์ไทยฯ รูปที่ 1

วันที่ 7-10 มิถุนายน พ.ศ. 2555 นี้ วัดไทยลอสแอนเจลิส จะมีงานสำคัญและยิ่งใหญ่หลายงาน คือ งานสมโภชวัดไทยลอสแอนเจลิสครบ 40 ปี งานทำบุญอายุวัฒนมงคลครบ 80 ปี พระเดชพระคุณพระราชธรรมวิเทศ หัวหน้าสงฆ์วัดไทย งานสัมมนาเชิงปฏิบัติการพระธรรมทูตโลก และงานประชุมสมัชชาสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ 36/2555

เมื่อพูดถึงวัดไทยลอสแอนเจลิสครบ 40 ปี เส้นทางของเวลาที่เริ่มต้นจนถึง 40 ปีนี้ เป็นเส้นทางเดียวกัน ที่ตรงบ้างคดเคี้ยวบ้าง เมื่อดูช่วงเวลาที่ผ่านมาแล้ว วัดไทยลอสแอนเจลิส ตั้งแต่วันที่ 1 ของการก่อตั้ง มีหัวหน้าสงฆ์ ดังนี้

1. พ.ศ. 2512 พระครูวิชิตธรรมโสภณ วัดทุ่งสาธิต กรุงเทพฯ จำพรรษาที่บ้านคุณเสาวภา บุตรานนท์
2. พ.ศ. 2514 พระมหาธีรพันธ์ เมตตาวิหารี วัดมหาธาตุ กรุงเทพฯ จำพรรษาที่บ้านเมืองเชพุลวิดดา
3. พ.ศ. 2515 พระมหาโสภิน โสปาโก (พระครูปริยัติภาวนานิเทศก์) วัดมหาธาตุ กรุงเทพฯ จำพรรษาที่วัดเป็นรูปแรก
4. พ.ศ. 2518 พระมงคลราชมุนี (พระมงคลเทพโมลี) วัดสุทัศนเทพวราราม กรุงเทพฯ

5. พ.ศ. 2522 พระเทพโสภณ (พระธรรมราชานุวัตร) วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม กรุงเทพฯ
6. พ.ศ. 2531 พระวิเชียรธรรมคุณาธาร (พระราชธรรมวิเทศ) วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม กรุงเทพฯ

หัวหน้าสงฆ์ จำนวน 4 รูป ก่อนพระเดชพระคุณพระธรรมราชานุวัตร (หลวงเตี้ย) ได้รวบรวม ศรัทธาสาธุชน ผู้เสียสละและเกื้อกูล ช่วยกันจัดหาสถานที่ปลูกสร้างวางรากฐานวัด ที่ชื่อว่า วัดไทย ลอสแอนเจลิส เป็นลำดับมา เมื่อถึงคราวที่หลวงเตี้ยมารับหน้าที่ เป็นช่วงเวลาที่ท่านได้รับความร่วมมือ เป็นอย่างดี จากพระสงฆ์และศรัทธาสาธุชน ช่วยกันรังสรรค์งาน ทั้งที่เป็นรากฐานชีวิตของวัดไทย ลอสแอนเจลิส และรากฐานชีวิตของพระสงฆ์และปวงชนชาวไทย ที่วัดไทยฯ ให้คุณประโยชน์มหาศาล สุดพรรณนา ที่ผู้เขียนขอจำแนกเป็นประเภทไว้ ดังนี้

การศึกษา ศิลปวัฒนธรรมไทย หลวงเตี้ยมีวิสัยทัศน์กว้างไกล สร้างรากฐานให้เด็กที่เกิดที่นี่ ได้เรียนภาษาไทย ศิลปวัฒนธรรมไทย คือใช้ชีวิตของเด็กเป็นที่ปลูกสร้างภาษาไทย ศิลปวัฒนธรรม ไทย ให้มีลมหายใจ ดำเนินชีวิต เจริญเติบโต จากภายในวัดไทยลอสแอนเจลิส และแผ่ขยายไปยังวัด ต่างๆ ทั่วทั้งสหรัฐอเมริกา โดยท่านมีวิธีการประสานทรัพยากรที่มีอยู่ในสังคม เช่น ปี 2527 ได้ครูจาก คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้มาร่วมกันทำงานประสานกับพระสงฆ์ที่อยู่จำพรรษา ณ วัดไทยฯ และญาติโยมผู้เกื้อกูลช่วยเหลือวัด เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ทำให้วัดไทยฯ มีผลงานด้านนี้ โดดเด่น เป็นที่รู้จักยกย่องเชิดชูในแวดวงชาววัดชาวบ้าน ทั้งชาวไทยและท้องถิ่นทุกระดับ

การสร้างอุโบสถ หลวงเตี้ยได้ทุ่มเทกำลังความสามารถทุกอย่าง สร้างอุโบสถศาลาหลังแรก ของวัดไทยในสหรัฐอเมริกาจนสำเร็จ เพื่อใช้ประโยชน์ในการสร้างพระสงฆ์เป็นพุทธทายาท อันเป็นแกนหลัก ของวัดและพระศาสนา และใช้ประกอบพิธีกรรม สังฆกรรม ทั้งในส่วนที่เนื่องด้วยพระวินัย และเกี่ยวด้วย ประเพณีชีวิตของสมาชิกในสังคมนี และ **สร้างศาลาพระธรรมราชานุวัตร** เป็นที่ปลูกสร้างความรู้ ความรัก ความศรัทธา ในความเป็นไทย ความเป็นพุทธ โดยใช้ภาษาและวัฒนธรรมไทย เป็นเหมือนทองชุบชีวิต ของเยาวชน ให้เกิดใหม่ด้วยสายเลือดและลมหายใจที่เป็นไทย

ตลาดขายอาหารไทย หลวงเตี้ยสร้างตลาดขายอาหารในวัด นับว่าเป็นนักบูรณาการชั้นยอด ท่านให้ออกาสพ่อค้าแม่ค้าแสดงฝีมือทำอาหารมาขายในวัด ผู้คนมาวัดนอกจากทำบุญแล้ว ได้รับประทานอาหาร ไม่เฉพาะแต่ชาวไทย หรือเอเชียเท่านั้น ยังรวมทั้งชาวอเมริกันด้วย คนไทยหลายคน ตั้งตัวได้ เพราะมาขายอาหารที่วัดนี้ อาหารวัดไทยฯ จึงมีคนนิยมทั่วไป บางคนเดินทางมาเป็นเวลา หลายวัน เพื่อมารับประทานอาหารที่วัดไทยฯ

แปดปีต่อมา คือปี พ.ศ.2531 พระเดชพระคุณพระราชธรรมวิเทศ สมัยดำรงสมณศักดิ์ ที่ พระวิเชียรธรรมคุณาธาร ที่เราเรียกกันว่า “หลวงพ่อใหญ่” ได้เดินทางมาปฏิบัติศาสนกิจที่วัดไทยฯ แห่งนี้ ท่านเป็นกำลังสำคัญของหลวงเตี้ย ที่ช่วยสร้างวัดไทยฯ ทั้งยังรักษาอุดมการณ์ที่หลวงเตี้ย สร้างวัด และชุมชนไทย ด้วยความเสียสละอย่างเห็นขวแน่นอนมั่นคง นอกจากงานธำรงรักษาวัด ที่ท่านทุ่มเท โดยไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อยแล้ว ยังมีคำริเริ่มกับคณะกรรมการอำนวยการวัดไทยฯ ที่จะใช้ ที่ดินบางส่วน สร้างศูนย์ศิลปวัฒนธรรมไทยครบวงจร งานการศึกษา งานสังคม และอื่นๆ อีกมากมาย เพื่อขยายงาน รังสรรค์วัดไทยฯ ให้ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านการศึกษา การเผยแผ่ การสาธารณูปการ

และสาธารณสงเคราะห์ อันจะเป็นคุณานุประโยชน์แก่วัด พระศาสนา และสังคมอย่างยั่งยืน เช่น ปัจจุบัน ท่านได้รับแต่งตั้งจากประธานสมัชชชาสงฆ์ไทยฯ ให้เป็นประธานฝ่ายการศึกษา จัดให้มีการเรียนการสอน และสอบธรรมสนามหลวงในทุกปีทุกภาคของสหรัฐอเมริกา สร้างมูลนิธิวัดไทยแอล.เอ. เพื่อบำเพ็ญคุณประโยชน์ต่อชุมชนไทย ทั้งในประเทศนี้ และในเมืองไทยของเรา

ผู้เขียนมาปฏิบัติศาสนกิจที่สหรัฐอเมริกา ได้รับอานิสงส์ที่วัดไทยฯ ได้สร้างไว้อย่างดีแล้ว เป็นแนวทางในการทำงานทางพระศาสนา ตามกำลังความสามารถ และได้รับโอกาสจากท่านเมตตาให้ทำงานร่วมกับพระสงฆ์หลายรูป รับผิดชอบสงฆ์ และงานสังคม โดยเฉพาะด้านการศึกษาเป็นบางส่วน

ในมงคลโอกาสที่วัดไทยลอสแอนเจลิส มีอายุเจริญมาถึง 40 ปี อันเป็นหลายรอบปีแห่งการแผ้วถาง ฝึกฝน พัฒนา เจริญรุ่งเรือง ควบคู่กันไปกับการเจริญอายุวัฒนมงคลครบ 80 ปี ของพระเดชพระคุณหลวงพ่อพระราชธรรมวิเทศ ผู้เขียนขอน้อมกราบบูชาพระคุณของท่าน โดยอ้อเอาพระคุณอันประเสริฐของพระศรีรัตนตรัย อธิษฐานจิตอำนวยการ ให้พระเดชพระคุณท่าน เจริญมั่นคง วัฒนาสถาพร มีสุขภาพพลานามัยเข้มแข็งสมบูรณ์ พร้อมด้วยจตุรพิธพรมงคล ปฏิภาณ ธนสาร และธรรมสารสมบัติ นำพาวัดไทยลอสแอนเจลิส ให้เจริญยืนหยัดมั่นคง เป็นที่พึ่งที่ระลึกของเหล่าศิษยานุศิษย์ ทั้งพระสงฆ์ อุบาสกอุบาสิกา สาธุชนทั้งปวง ตลอดกาลนานเทอญ

สารกฤษฎาใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส

นายเชษฐา กตเวทิน

พมขอแสดงความยินดีเนื่องในโอกาสครบรอบ 40 ปี ของวัดไทยลอสแอนเจลิส ซึ่งเป็นวัดไทยแห่งแรกในสหรัฐอเมริกา ก่อกำเนิดขึ้นมาด้วยพลังความสามัคคีของคนไทยในนครลอสแอนเจลิส ที่เปี่ยมไปด้วยความเลื่อมใสและศรัทธาในพระพุทธศาสนา รวมทั้งความปรารถนาที่จะธำรงรักษาสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีความเป็นไทยในต่างประเทศ

วัดไทยลอสแอนเจลิสจึงเป็นองค์กรที่ยืนหยัดเคียงคู่ชุมชนไทยในนครลอสแอนเจลิสมาโดยตลอด ตั้งแต่แรกเริ่มที่คนไทยย้ายรกรากมาตั้งถิ่นฐานในสหรัฐอเมริกา เปรียบเสมือนเสาหลักและรากฐานสำคัญของชุมชนไทย ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาวัดไทยลอสแอนเจลิสมีบทบาทและสร้างสรรค์ผลงานอันเป็นประโยชน์คุณูปการต่อชุมชนไทย ตั้งแต่การเผยแผ่พระพุทธศาสนา การเผยแพร่วัฒนธรรมไทย การเป็นแหล่งสถานศึกษา และการเป็นศูนย์กลางของชุมชน

โดยหนึ่งในความสำเร็จที่สำคัญของวัดไทยลอสแอนเจลิส คือ การเป็นองค์กรที่มีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนไทยในต่างประเทศ เป็นวัดไทยแห่งแรกในสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ที่มีการเรียนสอนภาษาไทย โดยมีพระเดชพระคุณพระธรรมราชานุวัตร ผู้ก่อตั้งโรงเรียนพุทธศาสนาวันทาสถาบันการศึกษาภาษาไทยและอบรมความเป็นไทยให้กับเยาวชนไทยอเมริกันรุ่นหลังเป็นผู้ริเริ่มโครงการสอนภาคฤดูร้อน โดยนำหลักสูตรการเรียนการสอนและครูอาสาสมัครจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จนพัฒนาเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนเยาวชนไทยอเมริกันในต่างประเทศที่มีมาตรฐานในเวลาต่อมา

นอกจากนี้ วัดไทยลอสแอนเจลิสยังเป็นวัดไทยแห่งแรกในสหรัฐฯ ที่มีห้องสมุดชุมชนไทย เป็นวัดไทยที่ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย โดยจัดกิจกรรมงานประเพณีไทยอย่างต่อเนื่องทุกปี

จากประวัติศาสตร์ของวัดที่อยู่คู่กับสังคมไทยในนครลอสแอนเจลิส ตลอดระยะเวลา 40 ปี ที่ผ่านมา ทำให้วัดไทยลอสแอนเจลิสได้รับการยอมรับและยกย่องจากทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศว่าเป็นแบบอย่างที่ดีที่สมบูรณ์ที่สุดของวัดไทยในต่างประเทศ ผมจึงขอถือโอกาสนี้ ร่วมแสดงความชื่นชมอย่างจริงใจกับผลงานและความสำเร็จของวัดไทยลอสแอนเจลิส อันเป็นความภาคภูมิใจของคนไทยทุกคนในสหรัฐฯ

การเป็นที่ยอมรับของสังคมไทยและความเจริญรุ่งเรืองของวัดไทยลอสแอนเจลิสทั้งหมดนี้ จะเกิดขึ้นมิได้หากไม่มีผู้นำที่เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญ ผู้นำซึ่งพร้อมด้วยคุณงามความดี และความสามารถ จนก่อให้เกิดความศรัทธาเลื่อมใสความสามัคคี และความร่วมแรงร่วมใจของ ทั้งฝ่ายคณะสงฆ์และฆราวาสในการร่วมกันทำงานเพื่อให้วัดไทยลอสแอนเจลิสพัฒนาเจริญก้าวหน้า ดังเช่นที่พระเดชพระคุณพระราชธรรมวิเทศ หัวหน้าสงฆ์วัดไทยลอสแอนเจลิส และรองประธาน สมัชชาสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา ได้ทุ่มเท กำลังกาย ใจและเวลา โดยการอุทิศตนให้กับงานทั้งทาง ศาสนาและชุมชนไทยด้วยความมีเมตตาโดยตลอด

ท่านได้เอาใจใส่ดูแลให้ชุมชนไทยมีความเป็นปึกแผ่นและแข็งแกร่ง โดยให้ความสำคัญ กับการศึกษาของเยาวชน การส่งเสริมการเรียนการสอนในการปฏิบัติธรรม การสนับสนุน การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทย นอกจากนี้ ท่านยังมีส่วนสำคัญในการบริหารและบูรณะ ปฏิสังขรณ์วัดไทยลอสแอนเจลิสให้พัฒนาก้าวหน้าไปข้างหน้าตามการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย

ผมในฐานะผู้แทนหน่วยราชการไทย มีความประทับใจและซาบซึ้งในน้ำใจอันงดงามของ พระเดชพระคุณพระราชธรรมวิเทศที่ได้ให้ความร่วมมือช่วยเหลืองานราชการต่างๆ อย่าง สม่าเสมอ รวมถึงการให้คำปรึกษาแนะนำและอบรมสั่งสอนด้วยพระธรรมคำสอน อันเป็น คติเตือนใจที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่

ในวาระอันเป็นมงคลครบรอบ 40 ปีของการก่อตั้งวัดไทยลอสแอนเจลิสนี้ ยังเป็น วาระพิเศษที่พระเดชพระคุณพระราชธรรมวิเทศ มีอายุครบ 80 พรรษา ผมจึงขออาราธนา อำนวยาณคุณพระรัตนตรัย และบารมีพระพุทธรูปเทพศาสดา บันดาลให้พระเดชพระคุณท่าน เจริญด้วยจตุรพิธพรชัย มีอายุวรรณะ สุขะ พละ อยู่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของพวกเราตลอดชั่วกาลนาน

สารอดีตกมลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส

นายดำรง ไคร์ครวญ*

วัดไทยลอสแอนเจลิส เป็น “สถาบัน” ที่สำคัญของชุมชนไทยในสหรัฐฯ โดยเฉพาะในภาคใต้ของแคลิฟอร์เนีย วัดไทยฯ เป็นหลักของชุมชนในการจรรโลงวัฒนธรรม การจัดกิจกรรมเพื่อสืบสานประเพณีอันดีงามของไทย การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทย การอบรมสั่งสอนลูกหลานไทยที่เกิดและเติบโตในสหรัฐฯ ให้สามารถพูดฟังอ่านเขียนภาษาไทยและซึมซับวัฒนธรรมไทย การอบรมเผยแพร่พระพุทธศาสนา และการเป็นศูนย์กลางของชุมชน โดยเป็นที่พบปะของพวกเราในชุมชนและของฝ่ายราชการและบุคคลสำคัญๆ จากประเทศไทยที่ต้องการจะพบปะกับชุมชนไทย

วัดไทยฯ ได้ทำหน้าที่ดังกล่าวมาอย่างยาวนานและต่อเนื่อง ด้วยความที่เป็นวัดแรกของไทยที่ได้รับการก่อตั้งขึ้นในสหรัฐฯ เมื่อ 40 ปีที่แล้ว วัดไทยฯ จึงเป็นประวัติศาสตร์โดยตัวเอง เป็นส่วนสำคัญของประวัติศาสตร์ของชุมชน และเป็นภาพสะท้อนของชุมชนไทยในสหรัฐฯ การก่อตั้งและความเจริญก้าวหน้าของวัดไทยเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความรักความผูกพันที่พวกเราคนไทยมีต่อบ้านเกิดเมืองนอนและต่อพุทธศาสนา บ่งชี้ถึงวิสัยทัศน์ ความมุ่งมั่น และความเสียสละของผู้บุกเบิก (โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลสองท่านที่คงไม่อาจกล่าวถึงไม่ได้ ได้แก่ คุณพูนศักดิ์ ขอสัตถิกุล และพระธรรมราชานุวัตร) บ่งชี้ถึงความสามัคคีของสมาชิกท่านอื่นๆ ในชุมชน และบ่งชี้ถึงความเจริญมั่นคงของชุมชนไทยในสหรัฐฯ และในภาคใต้ของแคลิฟอร์เนีย

*ปัจจุบันดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

ตลอดเวลา 40 ปีที่ผ่านมา วัดไทยฯ ได้เป็น “ต้นแบบ” ของวัดไทยอื่น ๆ ในสหรัฐฯ และในต่างประเทศ โดยรวม เป็นวัดไทยวัดแรกในสหรัฐฯ ที่มีพระอุโบสถอย่างถูกต้องสมบูรณ์ เป็นวัดแรกในสหรัฐฯ ที่สามารถจัดการอุปสมบทได้อย่างถูกต้องตามหลักพระพุทธศาสนาและเป็นวัดแรกในสหรัฐฯ ที่มีการอุปสมบทขึ้นจริงๆ เป็นวัดแรกที่จัดการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยให้กับบุตรหลานของพวกเราชาวไทยในสหรัฐฯ (และเป็นต้นแบบให้กับวัดอื่นๆ ในสหรัฐฯ) รวมทั้งเป็นวัดแรกที่มีห้องสมุดชุมชน / ห้องสมุดประเทศไทยเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน และยังเป็นต้นแบบในด้านอื่นๆ อีกหลายประการ

ในโอกาสที่วัดไทยครบรอบ 40 ปี ในปี 2555 นี้ จึงเป็นวาระที่เป็นมิ่งมงคลยิ่ง เป็นโอกาสแห่งการเฉลิมฉลอง เป็นโอกาสแห่งการยินดี และเป็นโอกาสแห่งการทวนระลึกและตระหนักถึงบทเรียนต่างๆ ที่ผ่านมา เพื่อให้เราสามารถที่จะก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง ในวาระนี้ ผมจึงขอร่วมยินดีกับพวกเราในชุมชน ขอสดุดีผู้ก่อตั้ง ผู้บุกเบิก ผู้ให้การสนับสนุนกิจกรรมและงานพัฒนาวัดไทยทุกคนที่เป็นมาด้วยดีโดยตลอด และขอแสดงความยินดีกับพระสงฆ์และผู้บริหารวัดไทยทั้งในอดีตและปัจจุบันทุกคน ขอชื่นชมในความศรัทธา ความรักที่ท่านมีต่อบ้านเกิดเมืองนอน และความเสียสละอย่างมหาศาล

ปี 2555 ยังเป็นวาระพิเศษยิ่งของวัดไทยฯ ตลอดช่วง 40 ปีของวัดไทย เราคงไม่อาจละเว้นได้เลยที่จะต้องกล่าวถึงพระ 2 รูปที่มีคุณูปการอย่างมากมายต่อบ้านวัดไทย ได้แก่ ท่านเจ้าคุณองค์แรก พระธรรมราชานุวัตร และท่านเจ้าคุณองค์ที่สอง พระราชธรรมวิเทศ กล่าวเฉพาะท่านเจ้าคุณพระราชธรรมวิเทศ ซึ่งมีอายุครบ 80 พรรษาในปีนี้ พวกเราชาวไทยในสหรัฐฯ ต่างทราบดีถึงจริยวัตรอันงดงามของท่าน การเป็นพระปฏิบัติดี พระที่เปี่ยมด้วยความเมตตาต่อทุกๆ คน ท่านเจ้าคุณได้ให้ความรักและความเมตตาต่อพวกเราทุกคน โดยเฉพาะบรรดาลูกหลานของพวกเราที่เข้ามารับการอบรมสั่งสอนด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย ท่านเป็นที่พึ่งทางจิตใจของพวกเราตลอดมา

ไม่แต่เพียงเท่านั้น ท่านยังมีบทบาทอย่างสำคัญในการสืบสานวัฒนธรรมอันดีงาม การสร้างความสมัครสมานสามัคคีของพวกเราในชุมชน และการพัฒนาวัดไทยให้มีความเจริญก้าวหน้าไปอย่างต่อเนื่อง ในช่วงที่ผมปฏิบัติหน้าที่กงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส ผมได้รับความเมตตา และการสนับสนุนจากท่านเจ้าคุณอย่างมากมาย ซึ่งผมจะเก็บความประทับใจดังกล่าวไว้อย่างไม่รู้ลืม

ในโอกาสที่ท่านเจ้าคุณ พระราชธรรมวิเทศมีอายุครบ 80 พรรษา ผมจึงขอร่วมแสดงมุทิตาจิต ขอร่วมแสดงความยินดี และขอร่วมอวยพรให้ท่านเจ้าคุณมีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรง ปราศจากโรคพยาธิทั้งปวง ขอให้ท่านเจ้าคุณมีแต่ความสุขกายสุขใจ มีความสงบสันติ และเจริญงอกงามในทางธรรมอื่นๆ ขึ้นไป และขอให้ท่านอยู่เป็นหลักชัยของพวกเราในชุมชนตลอดกาลนาน

Janette Sosotikul

The concept of building a Buddhist Temple in Los Angeles was long a dream of many Southeast Asian residents in Los Angeles, especially for the early Thai Community.

I became involved with this dream through my marriage to Punsak “Paul” Sosothikul. I met Paul on the badminton court at Cal State University at Northridge. We became good friends, and through Paul, I met Thai friends who are still very dear to me. Paul and I were married and had three daughters, Suzanne, Chanda and Kendra.

Paul was from a close knit family, one of nine children. He loved and greatly admired his mother (K. Boonsom “Khun Ya”) and father (K. Vichai “Khun Pu”). He was devastated along with all his family when his father had a serious heart attack in 1966 (confirming date with Rock). Paul fervently prayed for his father’s recovery and made a promise to Buddha to help found and build a Thai Buddhist Temple in Los Angeles. Paul’s brother, Kroekjai (Rock) returned immediately to Bangkok and became a Monk for approximately 3 months, the period of the rainy season.

In the summer of 1966, Paul remained in Los Angeles to finish required classes in order to graduate from University. At the same time, I visited Thailand along with Paul’s sister, Sirintorn (Judi), to meet Paul’s family prior to our engagement to be married. I vividly remember the ceremony when Rock entered the Monkhood; Khun Ya and Paul’s extended family and friends all carrying ornate Thai floral arrangements while walking around the Temple three times. It was all very new and fascinating to me.

I also remember being very impressed with the beautiful temples in Bangkok, Ayutthaya and Chiangmai. In those days, one could still see the beautiful temple spires rising above the city of Bangkok. I hoped that the Thai community of Los Angeles would be able to build a Buddhist Temple somewhat reflective of the ones I saw at that time.

The founding group worked tirelessly to make the dream of a Buddhist Temple in Los Angeles come true. I remember attending many fundraisers (including basketball games against the L.A. Rams football team) and having many dinners in our home in Encino, including the dinner for the entertainers brought from Thailand on November 3, 1974, the night my husband Paul died.

The temple has been a source of moral support for me and our children, including grandchildren now.

Wat Thai Los Angeles is a place for us as a family to go to worship Buddha, attend funeral services (including Paul's funeral service in the basement of present temple), Thai holidays and cultural events. Most of all, it has been meaningful to me and my children to have a place to pay respect to their father and to enjoy and share the many cultural aspects of their heritage

Wat Thai History From My Perspective By : Gerard G Adams

นายความประจำวัดไทยลอสแอนเจลิส

For the last several years of his life I considered Punsak (Paul) Sosothikul one of my closest and best friends. He was like a brother to me.

My first recollection of hearing about the concept of establishing a Thai Buddhist Temple in Los Angeles, or the US for that matter, was from Punsak. He mentioned his father had developed a serious heart condition, and to honor his father he wanted to establish a Thai Buddhist Temple in the Los Angeles area. As I recall, he said a large Thai population was developing in Los Angeles, maybe at that time about 10,000, mostly originating as students.

Punsak explained that it was important to him that those interested in helping would do so with no expectation of personal gain and would be committed solely because of their desire to contribute to the developing Thai community. The project seemed worthwhile, and I agreed to help and advice Punsak and several young members of the community that seemed equally committed to the project. All of these same young men, now 40 plus years older, with the exception of those who are deceased, are still equally committed, along with those who have replaced the deceased individuals, to what is now Wat Thai of Los Angeles.

In the early 1970s, I formed a California nonprofit Corporation, The Theravada Buddhist Center, Inc. (Later the name was changed to Wat Thai of Los Angeles.)

Punsak's parents donated the original land near the intersection of Coldwater Canyon and Roscoe Blvd for the site of the Wat. Thereafter, Punsak, the original group, and many others worked tirelessly to raise funds to start construction of the Wat. I advised the group as they went along dealing with legal issues as they arose, such as construction contracts and dealing with city and other governmental agencies, and community relation issues. My contribution was very small compared to the original group and the many other people who took part in making the project happen. As almost everyone knows, on November 4, 1974 Punsak was killed in an unfortunate event while he was hosting a dinner for entertainers from Thailand who had performed at a fund raiser for the Wat project.

After Punsak's death, although I have never spoke about it with the original group I know each of the original members along with many others, including myself, became truly committed to making sure the Wat project continued.

Since Punsak's death, at a time when only the basement area of the main Temple building was completed, the project has continued progressing.

The main building was completed a school and community administration building was completed along with Monk living quarters and small individual Temples. In addition numerous properties have been acquired in the immediate neighborhood, and most notably we recently acquire the adjacent key piece of property at the intersection of Coldwater Canyon and Roscoe.

It seems, even for this important acquisition Punsak helped with the negotiation. At a negotiation meeting, with the Sellers we disclosed that Wat Thai was the Buyer. As it turned out the Sellers became very excited and happy to learn the Temple was the potential buyer. They all remember Punsak visiting their place of business bringing Thai food and saying that someday the Temple hoped it would be able to acquire the property. At that point negotiations ended and they happily signed the contract.

Of course, there were several unrelated personal problems of the Sellers that developed which slowed the process but we knew it was meant to be and we would ultimately acquire the property. Over these past years I have become increasingly more interested in Buddhism. I had promised myself that after Wat Thai acquired the Roscoe Blvd Property I would become a Monk. On June 1, 2012, my Dear Friend Surapol Mekpongsatorn and I will become Monks at Wat Thai of Los Angeles for a period of three weeks.

ย้อนอดีตวัดไทยลอสแอนเจลิส

การพุทธสมาคม
15-17 ตุลาคม 2525

สมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร) วัดราชบพิธฯ เสด็จเป็นประธาน

ทรงเจิมลูกนิมิต

ทรงตัดหวายลูกนิมิต

พระเถรานุเถระจากวัดต่างๆ ในสหรัฐอเมริกาและจากประเทศไทย 159 รูป ร่วมพิธี

พระเทพโสภณ หัวหน้าสงฆ์ ถวายของที่ระลึก

ทำวัตรสวดมนต์ เข้า- เสร็จ

เตรียมการอุกนิมิต

พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ อดีตนายกรัฐมนตรี ถวายผ้ากฐิน

ถวายอัฐบริวารบวรารกฐิน

ยงเกียรติ-อรุณี ปัตตะพงษ์ เข้าเฝ้าสมเด็จพระสังฆราช

คณะสงฆ์ 159 รูป ทำวัตรสวดมนต์

สมเด็จพระสังฆราชเสด็จลงจากอุโบสถศาลา

พระสงฆ์และภิกษุณี นิกายมหายาน ที่มาร่วมพิธี

การแสดงบนเวที

สมเด็จพระสังฆราชทรงเป็นประธานเปิดอนุสาวรีย์คุณพูนศักดิ์

คุณบุญสม ช่อสัตถิกุล และลูกหลาน

นมัสการพระคุณเจ้า

พี่น้องไทยร่วมงานพิธีแนนลานวัด

นาฏศิลป์ปຽ່ນຟີ

นาฏศิลป์ปຽ່ນຮ້ອງ

พระคุณเจ้าฉันภัตตาหารเพล

พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ อดีตนายกรัฐมนตรี

นายปรก อัมระนันท์ เอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ร่วมงาน

ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่

พี่น้องไทยร่วมพิธี แนนอุโบสถศาลา

รำลึกถึง

พจนศักดิ์ ช่อไสตุถิกุล
ผู้
ผู้เริ่มสร้างวัดไทยฯ

ทำไมข้าพเจ้าจึงคิดริเริ่ม สร้างวัดไทยใน สหรัฐอเมริกา*

โดย พุนศักดิ์ ชอโสทธิกุล

พุนศักดิ์ และเจนต

ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความสนใจและได้ความรู้ในเรื่องพุทธศาสนาดีขึ้น ประกอบกับ บิดา มารดา และญาติพี่น้องของข้าพเจ้า ต่างก็ได้มีส่วนช่วยทำนุบำรุงพุทธศาสนา โดยการทำบุญในวาระอันสมควรต่างๆ ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความรู้สึกใคร่ที่จะ ทำนุบำรุง และปลูกฝังพุทธศาสนาให้กับคนไทยอื่นๆ ในต่างแดนที่ไม่มีโอกาสได้ใกล้ชิดกับพุทธศาสนามาเป็นเวลาช้านาน

พุนศักดิ์ เมื่ออายุ 17 ปี ถ่ายภาพพร้อมกับ
คุณแม่ พี่ น้อง และหลาน
ก่อนเดินทางไปศึกษาต่อที่สหรัฐอเมริกา

ข้าพเจ้าเกิดเป็นคนไทย แม้ว่าข้าพเจ้าจะต้องจากเมืองไทยเพื่อไปศึกษาต่อยังต่างประเทศตั้งแต่อายุชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จนกระทั่งบัดนี้เป็นเวลานานเกือบ 20 ปีแล้วก็ตาม แต่ในสำนึกของข้าพเจ้าก็มิได้แตกต่างไปจากคนไทยทั้งหลาย นั่นคือ ยังยึดมั่นอยู่ในความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์โดยมิเสื่อมคลาย หลังจากสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโททางเศรษฐศาสตร์แล้ว ข้าพเจ้าก็ได้ประกอบการค้าในอเมริกาสืบต่อมา และได้มีโอกาสกลับมาเยี่ยมบ้านที่กรุงเทพฯ ทุกๆ ปี จากการที่ข้าพเจ้าได้มีโอกาสกลับมาประเทศไทยบ่อยๆ นี้เอง

ข้าพเจ้าได้ทราบว่าเคยมีคณะสงฆ์ไทย ซึ่งมีพระครูวิชิตธรรมโสภณเป็นหัวหน้าคณะไปถืออเมริกาครั้งหนึ่ง และดำริที่จะสร้างวัดไทยขึ้นที่แคลิฟอร์เนีย เป็นที่น่าเสียดายที่ข้าพเจ้าไม่มีโอกาสได้พบท่านในตอนนั้น ต่อมาเมื่อปีที่แล้ว ข้าพเจ้าได้มีโอกาสพบท่านเจ้าคุณพระธรรมโกศาจารย์และพระมหาธีรพันธุ์ เมตตาวิhari แห่งวัดมหาธาตุที่บ้านคุณเกียรติ ประชาศรัยสรเดช ขณะที่ท่านได้เดินทางผ่านนครลอสแอนเจลิส ท่านได้ปรารภว่าอยากจะมีเรื่องการสร้างวัดไทยขึ้น ข้าพเจ้าเห็นเป็นโอกาสอันดีที่ข้าพเจ้าจะได้กระทำการซึ่งอยู่ในความคิดของข้าพเจ้ามานานแล้ว จึงรับปากกับท่านว่าจะพยายามหาที่ดินที่เหมาะสมให้

ในขณะที่ท่านทั้งสองเดินทางกลับประเทศไทยแล้ว ข้าพเจ้าจึงได้เล่าเรื่องนี้ให้บิดามารดาและพี่น้องข้าพเจ้าฟัง พร้อมทั้งได้เล่าถึงความตั้งใจของข้าพเจ้าในการที่จะได้ช่วยทำนุบำรุงพุทธศาสนา และปลูกฝังพุทธศาสนาให้กับคนไทยอีกเป็นจำนวนมากในอเมริกาที่ไม่ได้มีโอกาสได้ใกล้ชิดกับพุทธศาสนามาเป็นเวลาช้านาน ตลอดจน

สมเด็จพระวันรัต (ปยุตฺตสิริมหาเถร) วัดพระเชตุพนฯ และคณะสงฆ์ 18 รูป แวะเยี่ยมสำนักสงฆ์ไทยที่เมืองซูเปอร์เวด้า นครลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกา

กระทั่งเด็กไทยที่เกิดในสหรัฐอเมริกาจะได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ในพุทธศาสนาด้วย

ข้าพเจ้าได้รับการสนับสนุนจากบิดา มารดา และพี่น้องในเรื่องนี้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งบิดาของข้าพเจ้า (คุณวิชัย ขอสัตถิกุล) ได้ออกปากที่จะเป็นคนซื้อที่ดิน เพื่อบริจาคในการสร้างวัดและเร่งรัดให้ข้าพเจ้าจัดหาที่ดินให้ตามความเหมาะสมจึงเป็นเหตุให้ข้าพเจ้าชื่นชมยินดีเป็นอย่างมาก และก็คงจะเป็นไปด้วยความราบรื่นแห่งการเริ่มต้นดังกล่าว ข้าพเจ้าจึงได้หาที่ดินได้ภายในระยะเวลาอันสั้น ในเมืองนอร์ธ ฮอลลีวูด เนื้อที่ดิน 5 ไร่ (ห่างจากลอสแอนเจลิสประมาณ 15 ไมล์)

สิ่งที่กระตุ้นความรู้สึกของข้าพเจ้าที่อยากเห็นวัดไทยประดิษฐานในดินแดนเสรีภาพแห่งนี้ ที่อยากนำมากล่าวถึงคือ หลังจากพระมหาธีรพันธุ์ เมตตาภิหารี จำพรรษาอยู่ที่ศูนย์พุทธศาสนาเป็นเวลา 6 เดือน และได้เดินทางกลับกรุงเทพฯ ในระยะที่ไม่มีพระประจำอยู่ที่ศูนย์พุทธศาสนา (วัดไทย) ข้าพเจ้าได้รับโทรศัพท์จากคนไทยหลายคนถามว่า เมื่อไรจะมีพระมาประจำที่ศูนย์อีก แทบไม่เว้นแต่ละวัน ส่วนมากที่โทรมาต้องการจะนิมนต์ไปทำกิจทางศาสนา มีรายหนึ่งได้โทรศัพท์มาบอกว่ามีเพื่อนคนหนึ่งเสียชีวิตด้วยโรคหัวใจวาย

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ
(ปุ่น ปุณฺณสิริมหาเถร)
ขณะทรงดำรงสมณศักดิ์ ที่ สมเด็จพระวันรัต
กำลังวางศิลาฤกษ์วัดไทย
ที่เมืองนอร์ธ ฮอลลีวูด นครลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกา
เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2515

พูนศักดิ์ ช่อโสภากุล นำจดหมายทูลถวายสมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร) วัดราชบพิธฯ
เพื่อขอให้ทรงเป็นประธานอุปถัมภ์สร้างวัดไทยในเขตสหรัฐอเมริกา

ม.จ.สุริยเจียร สวัสดิวัตน์ (ขณะดำรงตำแหน่งกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส) และคุณหญิง นำเวียนเทียน
ซึ่งศูนย์พุทธศาสนาฯ จัดให้มีขึ้น

[illegible]

มีกว่า ๑๐๐ ปี โดยมีบันทึกไว้ว่า (ค.ศ. ๑๖๖๖) คำสอนของ

[illegible]

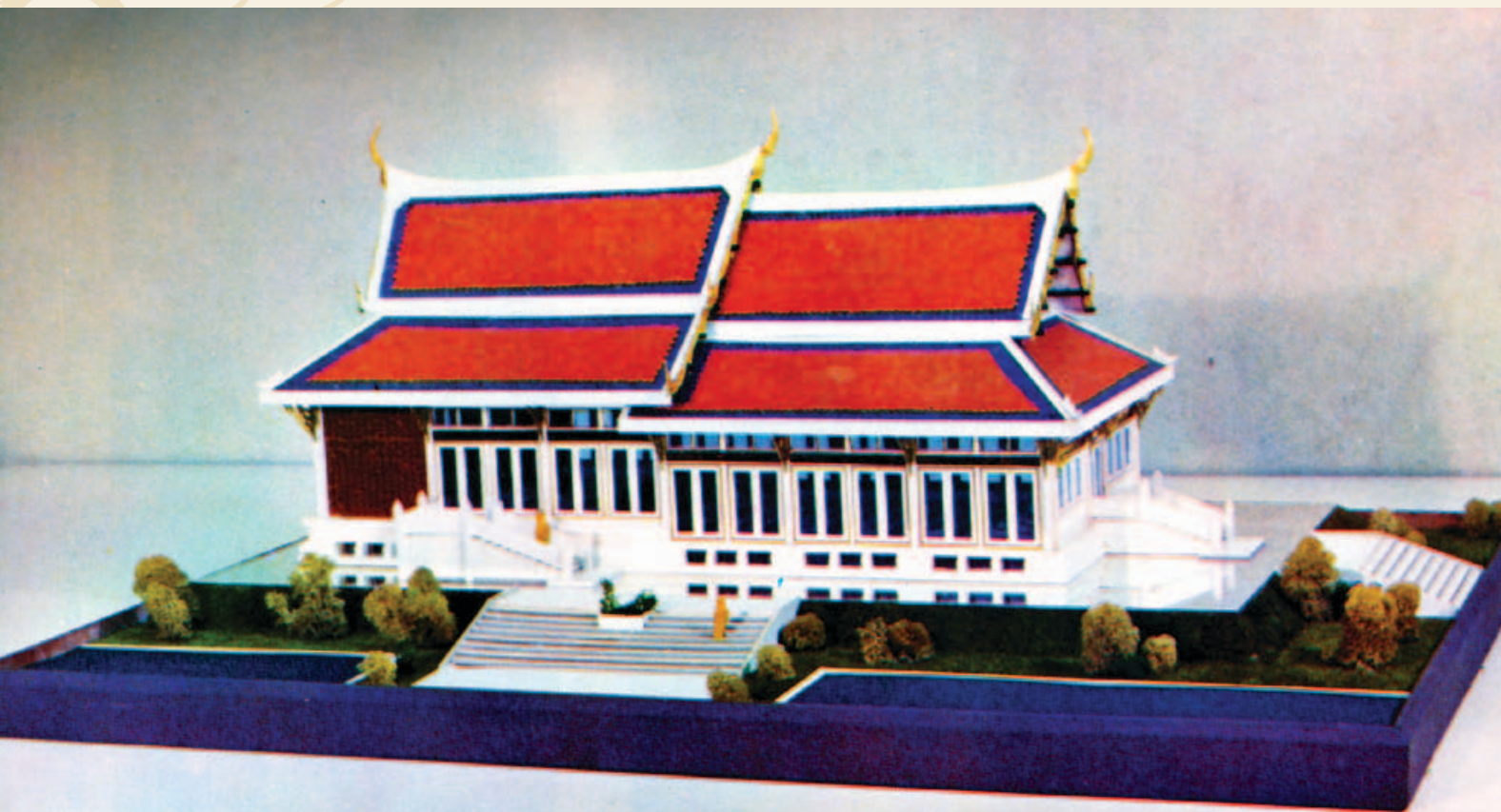

ที่นิวยอร์ก และได้นำศพมาลอสแอนเจลิสแล้ว เพื่อคอย
พระให้ทำพิธีทางศาสนา และในขณะที่คอยก็ต้องเสีย
ค่าฝากศพวันละ 50 ดอลลาร์

ในที่สุดท้ายไม่สามารถคอยพระได้ ด้วยต้องเสียเงิน
มากมาย จึงต้องทำพิธีให้เสร็จสิ้นไปอย่างทุลักทุเล
เท่าที่จะสามารถทำได้ ซึ่งเมื่อข้าพเจ้าทราบก็รู้สึก
สังเวชใจเป็นอย่างยิ่งและมีความรู้สึกฝังแน่นในจิตใจ
ว่าการมีวัดไทยในอเมริกานั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับ
คนไทยอย่างมากคือ นอกจากจะได้ช่วยให้คนไทย
ได้มีโอกาสทำบุญ และทำพิธีการต่างๆ ให้ถูกต้อง
ยังจะเป็นศูนย์กลางของคนไทยเป็นที่พบปะสังสรรค์
ในวาระสำคัญทางศาสนา และวันสำคัญของชาติ
อันเป็นการช่วยให้ผู้ที่ห่างเหินจากพุทธศาสนา และจาก
ประเทศไทยไปนานไม่ลืมพุทธศาสนา ขนบธรรมเนียม
ประเพณี และวัฒนธรรมไทย และยังเป็นที่ยึดเหนี่ยว
ให้เยาวชนไทยที่จากมาเพื่อการศึกษาเล่าเรียน อยู่ใน
กรอบวัฒนธรรมอันดี

ตลอดจนยังเป็นที่พึ่งทางใจแก่ผู้ที่ว่าเหวหรือโศกเศร้าเสียใจ ได้ยึดเอาเป็นที่หาความสงบโดยอาศัยความร่มเย็น
ของพุทธศาสนาเป็นเครื่องโน้มน้าวจิตใจ หรือให้กำลังใจ และพระที่ไปจำพรรษาอยู่ที่วัดไทยก็ยังมีโอกาสได้สั่งสอน
ชักจูงเด็กไทยที่เกิดหรือเติบโตในต่างประเทศ ด้านภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย เพื่อมิให้เด็กไทยเหล่านั้นละทิ้ง
ลักษณะของการเป็นคนไทย ทั้งนี้เพราะเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า คนไทยนั้นมีคุณลักษณะนุ่มนวลและอ่อนโยนอยู่แล้ว

ประโยชน์ของการมีวัดไทยในอเมริกายังมีอีกมาก ซึ่งข้าพเจ้าไม่สามารถจะนำมาบรรยายในที่นี้ได้ครบถ้วน อย่างไรก็ตาม ความหวังต่างๆ ก็เริ่มใกล้ความจริงเข้ามาทุกขณะแล้ว ปัจจุบันนี้เรามีพระสงฆ์ไปประจำอยู่ที่ศูนย์ 5 รูป ซึ่งท่านเหล่านั้นพยายามและเสียสละอย่างเต็มที่ ที่จะให้วัดไทยในอเมริกาสำเร็จลุล่วงไปในอนาคตอันใกล้

ในฐานะที่ข้าพเจ้าได้รับเกียรติให้เป็นประธานกรรมการบริหารของศูนย์พุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท ซึ่งรับหน้าที่จัดการเกี่ยวกับโครงการสร้างวัดไทย (ฝ่ายสหรัฐอเมริกา) จึงใคร่ขอขอบคุณมายังท่านผู้มีจิตศรัทธาทั้งหลาย ขอได้โปรดช่วยกันเสียสละร่วมทำบุญ เพื่อให้โครงการสร้างวัดไทยประสบผลสำเร็จลุล่วงไปตามความมุ่งหมาย และท้ายที่สุดนี้ข้าพเจ้าใคร่ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลให้ท่านผู้มีจิตศรัทธาทุกท่านประสบความสำเร็จในสิ่งอันพึงปรารถนาทุกประการเทอญ

(บทความนี้ เขียนเมื่อ พ.ศ. 2514)

อนันต์วัดไทยลอสแอนเจลิส

2515-2555

อนทินวัดไทยลอสแอนเจลิส 2515 - 2555

พ.ศ. 2515 (1972)

• **นายพูนศักดิ์ ขอสัตถิกุล** ประธานศูนย์พุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท ถวายที่ดินของบิดา **นายวิชัย ขอสัตถิกุล** จำนวน 5 ไร่ 2 งาน เมืองนอร์ท ฮอลลีวูด มลรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา ตามโฉนดเลขที่ 1212 หนังสือเล่มที่ 18 หน้า 126 แผนที่หมายเลข 127 กรมที่ดิน นครลอสแอนเจลิส แต่คณะสงฆ์ 18 รูป มี **ท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระวันรัต (ปุณณสิริมหาเถร)** วัดพระเชตุพนในนามประธานกรรมการกิตติมศักดิ์ ของศูนย์พุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท เป็นประธานรับถวาย โดยคณะสงฆ์ 18 รูปนี้เดินทางมาเยือนสหรัฐอเมริกาในฐานะอาคันตุกะของรัฐบาลอเมริกัน และได้แวะเยือนนครลอสแอนเจลิส ได้รับมอบที่ดินดังกล่าว ณ ทำเนียบกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส ซึ่งมี ม.จ.ยุธิษฐิธร สวัสดิวัตน์ กงสุลใหญ่เป็นพยาน พร้อมด้วย นายเกียรติ ประชาศรัยสรเดช นางอุไร วัลลิภากร นายอรุณ สิบบุญเรือง และ นายประกอบ มุกระ (18 พฤษภาคม)

• สมเด็จพระสังฆราช (ปุณณสิริมหาเถร) องค์ที่ 17 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อครั้งดำรงสมณศักดิ์ ที่

สมเด็จพระวันรัต วาณิชลาภุภัสสรสร้างวัดเป็น
ปฐมฤกษ์ ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการสร้างวัด
ไทยในสหรัฐอเมริกา เป็นครั้งแรก (19 พฤษภาคม)

- คณะสงฆ์ไทยชุดแรกจำนวน 5 รูป คือ
พระมหาโสภิน โสปาโก วัดมหาธาตุ หัวหน้าคณะ
พระครูพิบูลโพธารกิริติ วัดมหาธาตุ พระมหาเกลี้ยง
เตชวโร วัดเทพธิดาราม พระรองอาจ จันทปชโชโต
วัดวชิรธรรมสาริต และ พระมหาจวน จริตรมโม วัด
ปากน้ำภาษีเจริญ เดินทางไปจำพรรษา ณ วัดไทยฯ
โดย พระมหาโสภิน ได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าสงฆ์
หรือเจ้าอาวาส นับว่าพระมหาโสภิน เป็นหัวหน้า
สงฆ์วัดไทยลอสแอนเจลิสรูปแรก (25 พฤษภาคม)

- พระธรรมโกศาจารย์ (ชอบ อนุจารีมหาเถร)
ได้มอบพระประธานพระนามว่า “พระพุทธชิน-
บพิตร ลอสแอนเจลิสอภิขุณีย์” ซึ่งประกอบพิธีหล่อ
อย่างยิ่งใหญ่ ณ วัดมหาธาตุ พร้อมกับพระไตรปิฎก
2 ชุด มาเพื่อประดิษฐานให้พี่น้องไทยได้กราบไหว้
บูชา เป็นสิริมงคลแก่ชีวิต (25 พฤษภาคม)

- สุรศักดิ์ ไทยเจริญ มีศรัทธาน้อมตนเข้า
บรรพชาอุปสมบทเป็นภิกษุ โดยมีพระมหาโสภิน
โสปาโก เป็นอุปัชฌาย์ นับว่าเป็นภิกษุรูปแรกที่ได้
รับการอุปสมบท ณ วัดไทยลอสแอนเจลิส (11 พฤศจิกายน)

- มีพิธีทอดกฐินเป็นครั้งแรกในสหรัฐอเมริกา โดยมี คุณแม่ฉลวย สุขใจ คุณมาลินี สุขใจ คุณดวงทิพย์ พูนผล และ
คุณสุรัตน์ อุไรสิทธิ์ ร่วมใจกันเป็นเจ้าภาพ ถวายแด่พระสงฆ์ 5 รูป ซึ่งจำพรรษาครบไตรมาส ณ วัดไทยลอสแอนเจลิส
(19 พฤศจิกายน)

พ.ศ. 2516 (1973)

- สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ในรัชกาลที่ 7 เสด็จเยือนนครลอสแอนเจลิส เชื่อมพระเชษฐา ม.จ.ยุธิษฐียร สวัสดิวัตน์ กงสุลใหญ่ นครลอสแอนเจลิส ได้เสด็จเยี่ยมวัดไทยและพระราชทาน เงินบำรุงวัด (15 พฤศจิกายน)
- คณะสงฆ์ได้ร่วมใจกันจัดทำนิตยสารราย 4 เดือน ชื่อ “วัดไทย” ประจำเดือนมกราคม - เมษายน 2516 โดยมี วัดอุปสมงค์ เพื่อเผยแผ่ธรรมทางพระพุทธศาสนา ส่งเสริมศีลธรรม วัฒนธรรม และประเพณีไทย แลกเปลี่ยนของ วัดไทยในสหรัฐ และเป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนทัศนคติของผู้สนใจในหลักธรรม

นิตยสารเล่มนี้มี 74 หน้า 25 คอลัมน์ คือ

1. ไบแฉงความ	โดยคณะผู้จัดทำ
2. รัตนารณ	โดยพระธรรมโกศาจารย์
3. การนับถือและวิธีเข้าถึงพระพุทธศาสนา	โดย ส.โสปาโก ป.
4. Buddhism in Thailand	โดย Piboon
5. หลักของการทำความดี	
6. ระเบียบสวดมนต์แปล บาลี - อังกฤษ	โดย Thandhachoto
7. ที่พึ่งทางใจ	โดย อโรรา แฉมบุปผา
8. ความร่วมมือของคนไทย	โดย นายธานี เกศาตรัย
9. ตารางรายการก่อสร้างเป็นรายเดือน	
10. โครงการสร้างวัดไทยฯ	โดย คุณพูนศักดิ์ ขอโสติกุล
11. คอลัมน์ เรื่องของคน	โดย หลวงพ่อสำเนียง อยู่สุภาพ
12. ภาพกิจกรรม	

13. สรุปการประชุมคณะกรรมการ
สร้างวัดไทยในสหรัฐฯ และกรรมการฝ่าย
หาทุนในประเทศไทย

14. กำลังใจ

โดย เล็ก แยมบุปผา

15. กำหนดการจัดงานสงกรานต์ ณ
วัดไทยฯ

16. นิทานธรรม จากเรื่อง ปัญญาใน
พุทธศาสนา นิยายเซ็น โดย ชุนประจักษ์

17. ฝีมือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ข้าพเจ้าพบ
โดย ละอ อเนกานนท์

18. รายนามสมาชิกบริจาคเงิน
(จำนวน 185 คน)

19. กิจกรรมในรอบเดือน
โดย พระครูพิบูลโพธาภิรัต

20. คติธรรม

21. รายนามผู้บริจาคร่วมสร้างวัด
ไทย (จำนวน 113 คน : \$1,025.25)

22. บัญชีรายจ่ายของวัด (ยอดรายจ่าย
ประจำเดือน มกราคม-มีนาคม : \$1,167.72)

23. บัญชีรายรับบำรุงวัด (ยอดรายรับ
ประจำเดือน มกราคม-มีนาคม : \$1,909.46)

24. ประกาศอนุโมทนา ของคณะ
ผู้จัดทำ

25. ท้ายเล่ม

อนึ่ง นิติสาร “วัดไทย” นี้ ต่อมาได้
เปลี่ยนชื่อเป็น “ดวงประทีป” พิมพ์ออกเผยแพร่เป็นรายเดือน มอบเป็นธรรมทานจนถึงปัจจุบัน

พ.ศ. 2517 (1974)

- บริษัทแอร์สยาม ได้นำพระแก้วมรกตจำลอง หน้าตักกว้าง 19 นิ้ว ซึ่งทางบริษัทสร้างถวายวัดไทยฯ พร้อมด้วยพระแก้วมรกตจำลอง ซึ่งนำมาให้ผู้บริจาคสร้างวัดสำหรับนำไปบูชาที่บ้าน โดยเครื่องแอร์บัส เทียวปฐมฤกษ์ พระแก้วมรกตจำลององค์นี้เป็นที่เคารพนับถือของประชาชนมาก จนได้รับพระนามว่า “หลวงพ่อกว้าวศักดิ์สิทธิ์” (25 เมษายน)

- นายพูนศักดิ์ ซอโสติกุล ประธานกรรมการอำนวยการวัดไทยฯ และผู้ริเริ่มสร้างวัดไทยฯ เป็นคนแรกได้รับอุบัติเหตุขณะที่จะจัดงานเลี้ยงขอบคุณคณะนักร้องนักแสดงจากเมืองไทย ซึ่งมีคณะตลกสี่สี สีเผือก ศรีสุริยา และเทพ เทียนชัย รุ่งฤดี แพ่งผ่องใส และ มาณี มณีวรรณ เป็นต้น ที่ร้านอาหาร “สยาม” เมืองฮอลลีวูด ขณะที่กำลังรับประทานอาหารอยู่นั้น ได้เกิดการยิงต่อสู้กันระหว่างคน 2 กลุ่ม กระสุนพลาดไปถูกนายพูนศักดิ์ถึงแก่ชีวิต ยังความเศร้าโศกเสียใจแก่ครอบครัว คณะสงฆ์และกรรมการสร้างวัดไทยฯ เป็นอย่างมาก (3 พฤศจิกายน)

พ.ศ. 2518 (1975)

- สมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร) เสด็จนำผ้าป่ามาทอด ณ วัดไทยลอสแอนเจลิส (18 เมษายน)
- พระพุทธมนต์วรจารย์ (สุพจน์ โชติปาโล - สมณศักดิ์สุดท้ายก่อนมรณภาพ ได้รับพระราชทานเป็นพระราชาคณะชั้นเทพ ที่ พระมงคลเทพโมลี) วัดสุทัศนเทพวราราม กรุงเทพฯ ได้รับแต่งตั้งจากสมเด็จพระวันรัต (ทรัพย์ โสโก) ประธานกรรมการสร้างวัดไทยฯ ฝ่ายสงฆ์ ให้เป็นหัวหน้าสงฆ์วัดไทยฯ รูปที่ 2 สืบแทนพระมหาโสภิน โสปาโก (1 สิงหาคม)

• มีพิธีเปิดโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดไทยฯ เพื่อสอนภาษาไทย ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย แก่เด็กไทยที่เกิดและเติบโตในสหรัฐอเมริกา โดย สมเด็จพระวันรัต (ทรัพย์ โสโก) วัดสังเวชวิศยาราม กรุงเทพฯ (ปัจจุบันมรณภาพแล้ว) เป็นประธานในพิธีเปิดป้าย (20 พฤศจิกายน)

พ.ศ. 2519 (1976)

- โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดไทยฯ เปิดทำการสอนอย่างเป็นทางการ โดยช่วงแรกๆ พระสงฆ์ที่ได้รับอาราธนามาปฏิบัติศาสนกิจ ดำเนินการสอนกันเอง ต่อมาได้มีคนไทยที่เคยเป็นครูบาอาจารย์มาก่อน มาช่วยสอน เช่น ไสว ทองกุล เกษม พิมานมาศ โกวิท โพธิตะนัง ธรรมบุญ ปิ่นวัฒน์ ระจิต ปิ่นวัฒน์ ดร.กรณิ ฉันทะเจริญวานิช เป็นต้น บุคคลเหล่านี้ต่อมาได้รวมตัวกันจัดตั้งเป็น “สมาคมครูแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้” เกษม พิมานมาศ ได้รับเลือกเป็นนายกสมาคมคนแรก (4 เมษายน)

- วัดไทยฯ มอบให้พระครูฟิลลิสกรกิจ และ พระมหาบุญมา ทนตจิตโต เป็นผู้แทนไปร่วมประชุมกับผู้แทนคณะสงฆ์ จากวัดวิชิตธรรมปฏิบัติ นครนิวยอร์ก วัดพุทธวราราม นครเดนเวอร์ รัฐโคโลราโด วัดธัมมาราม นครชิคาโก และวัดไทยกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ณ วัดพุทธวราราม ลงมติจัดตั้งสมัชชาสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา เพื่อส่งเสริม สนับสนุน แก้ไขปรับปรุง เกี่ยวกับการปฏิบัติศาสนกิจของพระสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา เพื่อเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และร่วมมือประสานงานระหว่างพระสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา และคณะสงฆ์แห่งประเทศไทย เพื่อช่วยเหลือ สนับสนุน กิจการ

ของวัดไทยในสหรัฐอเมริกา เพื่อให้การปฏิสังขรณ์ และให้ความช่วยเหลือแก่พระสงฆ์ที่มาปฏิบัติศาสนกิจในสหรัฐอเมริกา และเพื่อร่วมมือประสานงานกับองค์การพุทธศาสนา และหน่วยงานศาสนาอื่นๆ โดยมีสำนักงานกลางตั้งอยู่ ณ วัดพุทธวราราม นครเดนเวอร์ รัฐโคโลราโด ถือว่าเป็นการประชุมสมัยสามัญ ครั้งที่ 1/2519 ของสมัชชาด้วย (20-24 มิถุนายน)

- วัดไทยฯ ดำเนินการจัดตั้งห้องสมุด โดยใช้บริเวณอุโบสถศาลาชั้นล่างเป็นสถานที่ดำเนินการ มีพี่น้องไทยช่วยกันบริจาคหนังสือเข้าห้องสมุดไม่ต่ำกว่า 2000 เล่ม พระมหาสนั่น ชื้อสัตย์ เป็นเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์องค์แรก

พ.ศ. 2521 (1978)

- พระเทพโสภณ (กมล โกวิท - หลวงเตี้ย) วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม กรุงเทพฯ ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการสร้างวัดไทยฯ ฝ่ายสงฆ์ มาเป็นหัวหน้าสงฆ์วัดไทยฯ รูปที่ 3 สืบแทนพระมงคลราชมุนี (พระพุทธรณ์ต้วจารย์) (10 ธันวาคม)

พ.ศ. 2522 (1979)

- พระเทพโสภณ (กมล โกวิท - หลวงเตี้ย) วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม กรุงเทพฯ เดินทางมารับตำแหน่งหัวหน้าสงฆ์วัดไทยฯ (24 มกราคม)

- พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี ได้รับเชิญมาเป็นประธานประกอบพิธีฝังกระดูกอุโบสถศาลา เป็นปฐมฤกษ์ กระเบื้องมุงหลังคาเป็นกระเบื้องเคลือบจากเมืองไทย (13 กุมภาพันธ์)

- วัดไทยฯ จัดงานเทศกาลสงกรานต์เป็นครั้งแรก โดยมี นายอรรถเดช ศรีพิพัฒน์ นายกสมาคมไทยแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้ เป็นประธานจัดงาน และมีการประกวดเทพีสงกรานต์เป็นไฮไลท์

ของงาน ซึ่งผลของการประกวดปรากฏว่า นางสาวอารีจิตต์ ติวบุตร ได้รับเลือกเป็นเทพีสงกรานต์คนแรก

- คณะกรรมการศูนย์พุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท ยื่นเรื่องเสนอต่อทางการขอเปลี่ยนชื่อศูนย์ฯ เป็น “วัดไทยลอสแอนเจลิส” (11 มิถุนายน)

- สมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร) เสด็จทรงยกช่อฟ้าอุโบสถศาลาและทรงนำถวายเป็นพุทธบูชา (21 ตุลาคม)

- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ทรงเททองหล่อพระประธาน ปางประทานพร หน้าตักกว้าง 3 ศอก 9 นิ้ว ณ วัดพระเชตุพน กรุงเทพฯ พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี และพุทธศาสนิกชน ร่วมกันเป็นเจ้าภาพ เพื่อนำไปประดิษฐาน ณ อุโบสถศาลา โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้อัญเชิญพระปรมาภิไธย ภ.ป.ร. ประดิษฐานไว้ ณ ฝ่าทิพย์ พระราชทานพระนามว่า “พระพุทธรูปเทพศาสดาทิพยนคราภิ-มงคลสถิต” (26 ธันวาคม)

พ.ศ. 2523 (1980)

- โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ได้มีการเปิดการเรียนการสอนภาษาไทยขึ้นใหม่ หลังจากที่เคยหยุดไปปีเศษ อันเนื่องมาจากการก่อสร้าง คณะกรรมการวัดฯ ได้แต่งตั้ง นายโอภาส เครือโสภณ เป็นผู้อำนวยการ พระครูสังฆรักษ์ ดร.พิรุณ อักษร เป็นครูใหญ่ มีนักเรียน 36 คน ครูอาสาสมัคร 3 คน

- สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ พระราชทานพระราชทรัพย์เพื่อบำรุงวัด (26 มกราคม)

- สมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร) เสด็จทรง ยกฉัตรพระประธาน ณ อุโบสถศาลา (5 เมษายน)

- นายสมัคร สุนทรเวช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เดินทางมาเยือนสหรัฐอเมริกา แล้วแวะลงที่นครลอสแอนเจลิส เยี่ยมวัดไทยฯ กราบพระประธาน และนมัสการคณะสงฆ์ (27 เมษายน)

- ทอม แบรดลีย์ นายกเทศมนตรีนครลอสแอนเจลิส เยี่ยมวัด (7 พฤษภาคม)

- พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ อดีตนายกรัฐมนตรี เยี่ยมวัด (25 สิงหาคม)

- เลี้ยว แมคคาธี ประธานรัฐสภา รัฐแคลิฟอร์เนีย เยี่ยมวัด (13 กันยายน)

- พลอากาศเอกสิทธิ เสวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ เยี่ยมวัด (7 ตุลาคม)

พ.ศ. 2524 (1981)

- ทอม แบรดลีย์ นายกเทศมนตรี นครลอสแอนเจลิส เยี่ยมวัดในโอกาสงานสงกรานต์ของชุมชนไทย (12 เมษายน)

- Royal Thai Embassy Washington D.C. นายปรก อัมระนันท์ เอกอัครราชทูต จัดงาน “โครงการจัดงานสมโภช กรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี” ในสหรัฐอเมริกา วัดอุประสงค์ เพื่อสร้างความสามัคคีของชาวไทยทั้งในและนอกราชอาณาจักร (ตุลาคม)

สถานที่ที่ตกลงจัดงาน ได้แก่

- กรุงวอชิงตันและนครลอสแอนเจลิส (เมืองที่ได้ตกลงเป็นเมืองพี่น้องของกรุงเทพฯ)
- เมืองที่มีกงสุลใหญ่ประจำ ได้แก่ นิวยอร์ก ชิคาโก ลอสแอนเจลิส

- กงสุลกิตติมศักดิ์ประจำอยู่ ได้แก่ บอสตัน, แคนซัส-ซิตี, นิวออร์ลีนส์, โฮโนลูลู, ไมอามี, มอนต์โกเมอรี, เอลปาโซ, มิชิแกน, ริชมอนด์, ฟิลลาเดลเฟีย
- เมืองที่มีวัดไทยตั้งอยู่ วอชิงตัน, นครนิวยอร์ก, เดนเวอร์, ชิคาโก, ซานฟรานซิสโก, ลอสแอนเจลิส
- เมืองที่มีความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ อาทิ เช่น บอสตัน (สถานที่พระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว)
- เมืองที่มีสายการบินตรง แอตแลนต้า ดัลลัส
- เมืองที่มีประชากรชาวไทยเป็นจำนวนมากและมีธุรกิจติดต่อกับประเทศไทยมาก อาทิ สุสตันและแอตแลนต้า

กิจกรรมต่าง ๆ

สมาคมเอเชียโซไซตี้มีสำนักงานตั้งอยู่ ณ เมืองนิวยอร์ก, วอชิงตัน, สุสตันและซานฟรานซิสโก

• จัดนิทรรศการการถ่ายภาพและภาพเขียนเกี่ยวกับราชวงศ์จักรีและความก้าวหน้าของกรุงเทพฯ

- แสดงปาฐกถาตามสถานที่ต่างๆ อาทิเช่น เรื่อง “กรุงเทพฯในฐานะเมืองศูนย์กลาง” (Bangkok as a central city) เรื่อง “บทบาทของราชวงศ์จักรีในการพัฒนาประเทศไทย (The Role of Chakri Dynasty in the Development of Thailand)
- จัดการฉายภาพยนตร์ไทยรวมทั้งภาพยนตร์สารคดีเกี่ยวกับประเทศไทยทั้งใหม่และเก่า, ภาพยนตร์การสัมภาษณ์ราชวงศ์ของสถานีวิทยุ บี.บี.ซี รวมถึงภาพยนตร์เกี่ยวกับวัฒนธรรมวิถีชีวิตของคนไทย
- จัดนิทรรศการหัตถกรรมไทยสถาบัน Nation Geographic Society
- จัดพิมพ์ภาพและบทความ ประมาณ 40 หน้า เกี่ยวกับประเทศไทยในวารสารของสมาคมฉบับใดฉบับหนึ่งระหว่างปี ค.ศ.1982

- นายกเทศมนตรีแห่งกรุงวอชิงตันและนายกเทศมนตรีนครลอสแอนเจลิส

- จัดนิทรรศการศิลปกรรมไทย นิทรรศการเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ ไทย-สหรัฐฯ รวบรวม วัตถุหรือเอกสารที่มาจากประเทศไทยและที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย มาแสดง รวบรวมภาพมาจาก National Archives, Library of congress และพิพิธภัณฑ์สถานต่าง ๆ

- หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร ได้กรุณารับภาระประสานงานในการจัดทำหนังสือประวัติศาสตร์ระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐฯ

- จัดให้ตำแหน่งศาสตราจารย์และโครงการค้นคว้าเกี่ยวกับประเทศไทยในมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาชั้นสูงต่าง ๆ ในสหรัฐฯ

- พิพิธภัณฑ์สถาน American Museum of National History ที่นิวยอร์ก ทำการสำรวจศิลปะและวัตถุต่างๆ เกี่ยวกับประเทศไทย

- สถาบัน Smith Sonian เตรียมจัดนิทรรศการวัตถุโบราณบ้านเชียงขึ้นในเมืองต่างๆ ของสหรัฐฯ โดยได้รับความร่วมมือจากกรมศิลปากรของไทย ทั้งนี้สถาบันฯ ได้มีหนังสือกราบบังคมทูลเชิญ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ของโครงการนั้น

- จัดให้มีการแสดงศิลปหัตถกรรมและนาฏศิลป์ไทยในเมืองต่างๆ ในสหรัฐฯ ซึ่งร่วมมือจากกรมศิลปากรของไทย ในการจัดส่งศิลปหัตถกรรมและนาฏศิลป์มาแสดง

- เมืองที่เป็น “เมืองน้อง” คือ วอชิงตันและลอสแอนเจลิส จะพิจารณาร่วมมือกับประเทศไทยในการบูรณะ และสงวนรักษาโบราณสถานหรือปูชนียสถานที่สำคัญของประเทศไทยตามแต่รัฐบาลจะเห็นสมควร

- กลุ่มพุทธศาสนิกชนชาวไทยในสหรัฐอเมริกา เตรียมโครงการจัดตั้งศูนย์วิปัสสนาทางฝั่งตะวันออกของสหรัฐฯ (ตุลาคม)

พ.ศ. 2525 (1982)

- วัดไทยฯ โดย หลวงเตี้ย พระธรรมราชานุวัตร ขณะดำรงสมณศักดิ์ ที่ พระเทพโสภณ จัดงานฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี โดยมี นายประทีป ไสจรัตน์ กงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส เป็นประธานจัดงาน และมีสมาคม ชมรมต่างๆ ของคนไทย ร่วมกันจัดงาน เฉลิมฉลองอีกหลายครั้ง ในการนี้ได้ส่งเงินที่รับบริจาค กลับไปสร้างศูนย์ฝึกอาชีพที่สวนลุมพินี ของกรุงเทพมหานคร เป็นที่ระลึกของคนไทยในอเมริกา เป็นจำนวนเงินกว่า แสนเหรียญ (16-17-18 เมษายน)

- หลวงเตี้ย พระธรรมราชานุวัตร ขณะดำรงสมณศักดิ์ ที่ พระเทพโสภณ หัวหน้าสงฆ์วัดไทย ได้ริเริ่มโครงการทดลองสอนภาษาไทยภาคฤดูร้อน โดยใช้เวลาที่โรงเรียนอเมริกันปิดภาคเรียน เปิดสอนภาษาไทยทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์ และได้เชิญครูจากกรุงเทพมหานคร 2 คน คือ อ.บุญสม แก้วมณี และ อ.อรพร ช่วยเรืองพันธุ์ (ดารากร ณ อยุธยา) มาดำเนินการสอน มีผู้ปกครองส่งเด็กๆ เข้าสมัครเรียนจำนวน 26 คน ถือว่าเป็นครั้งแรกที่มีการเรียนการสอนภาษาไทยภาคฤดูร้อน ในสหรัฐอเมริกา

- ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช อดีตนายกรัฐมนตรี เยี่ยมวัด พร้อมทั้งกล่าวคำปราศรัยกับพี่น้องไทยที่มาต้อนรับ โดย “หลวงเตี้ย” พระเทพโสภณ และกรรมการวัดต้อนรับอย่างอบอุ่น (22 สิงหาคม)

- วัดไทยฯ จัดงานการพัทธสีมาพิธี โดย สมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร) องค์ที่ 18 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ วัดราชบพิธฯ เสด็จทรงเป็นประธานตัดลูกนิมิต สมเด็จพระธีรญาณมุนี วัดจักรวรรดิราชาวาส เป็นประธานประกอบพิธี สังฆกรรมผูกพัทธสีมา พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ อดีตนายกรัฐมนตรี เป็นประธานทอดกฐิน มีพระสงฆ์ทั้งจากเมืองไทย และสหรัฐอเมริกาเข้าร่วมในพิธีจำนวน 159 รูป ถือว่าเป็นงานใหญ่และมีประชาชนมาร่วมกิจกรรมมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ (15-16-17 ตุลาคม)

- สมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร) วัดราชบพิธฯ ทรงเป็นประธานประกอบพิธีเปิดอนุสาวรีย์ นายพูนศักดิ์ ชอโศตถิกุล ประธานศูนย์พุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท ผู้ริเริ่มและเป็นกำลังสำคัญยิ่งในการก่อตั้งวัดไทยลอสแอนเจลิส (15-16-17 ตุลาคม)

พ.ศ. 2526 (1983)

- อภิปรายในหัวข้อปัญหา “ความทุกข์” ผู้ฟังส่วนใหญ่เป็นชาวอเมริกันและนักศึกษารวมประมาณ 100 คน ในการนี้มีการถ่ายทอดสดทีวีสีช่อง 4 ตลอดรายการ โดยผู้อภิปราย ฝ่ายคริสต์ ได้แก่ พระคาร์ดินัล แมนนิง ฝ่ายพุทธ ได้แก่ พระดร. รัตนสาระ (24 กุมภาพันธ์)

- วัดไทยและชุมชนไทยในลอสแอนเจลิสจัดงานและพิธีไหว้ครูและครอบครูศิลปะ ทุกสาขาเป็นครั้งแรกในสหรัฐอเมริกา มร.ว. จรูญสวัสดิ์ สุขสวัสดิ์ มาเป็นผู้ประกอบพิธี ได้รับมอบให้เป็นผู้ประกอบพิธีการครอบครูในประเทศไทย โดย จมื่น สมุหพิมาณ (หรั อิศรณัฐ) เสาร์-อาทิตย์ (26-27 มีนาคม)

- พระมหาวิระ ถาวโร (หลวงพ่อกุญสีถึงคำ) และคณะผู้ติดตาม มีพระภิกษุ 1 รูปและลูกศิษย์อีก 10 คนได้เดินทางจากประเทศไทยมาที่วัด (26 มีนาคม)

- เวลา 06.00 น. เริ่มการก่อสร้างรอบลานจอดรถหลังอุโบสถ ช่างตัดพื้นยางมะตอยกับตัดคอนกรีตทางวัดเป็นผู้ดำเนินการเอง นายวิเชียร ตั้งเจริญ เป็นผู้ช่วย (22 กันยายน)

- คุณหญิงมาลาทิพย์ โอสธานุเคราะห์ มานมัสการพระเทพโสภณ และรศ.ร่วมศักดิ์ แก้วปลั่ง คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และคณะ มานมัสการพระพุทธรูปเทพศาสดา (14 ตุลาคม)

- นอ.สำเร็จ เกิดแก้ว จากกองทัพอากาศดอนเมืองและคณะ มานมัสการพระเทพโสภณ พร้อมกับนำแผ่นทอง นาค เงิน ในโครงการวัตถุมงคลมูลนิธิคุ้มเกล้า มาถวายพระสงฆ์วัดไทยฯ 5 รูป เจริญสมาธิด้วย (15 ตุลาคม)

- วารสารในสหรัฐอเมริกา ชื่อ The Plain Truth ฉบับประจำเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ค.ศ.1881 ได้ตีพิมพ์บทความเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทยในชื่อเรื่อง “The other land of the free” เขียนโดยนาย John Halford และ Leon Sexton (20 ตุลาคม)

พ.ศ. 2527 (1984)

- พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ อดีตนายกรัฐมนตรี อดีตผู้บัญชาการทหารบก ขณะมียศเป็นพลโท ตำแหน่งรองเสนาธิการทหารบก มาเยี่ยมวัด และชมกิจกรรมของวัด เห็นอาคารเรียนและสภาพของนักเรียน ได้แจ้งความจำนงค์จะจัดหาเงินมาสร้างอาคารเรียนใหม่ (22 เมษายน)

- คณะครูอาสาสมัคร จากโครงการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ

คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 3 ท่าน คือ รศ.ไชยสิริ ปราโมช ณ อยุธยา หัวหน้าคณะ อ.สาหร่าย แดงนาวา และ อ.วรวรรณ ทวีศิลป์ เดินทางมาดำเนินการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย ภาคฤดูร้อน ผู้ปกครองให้ความสนใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนเป็นจำนวน 58 คน นับว่าเป็นปีแรกที่วัดไทยฯ ร่วมกับคณะครูศาสตร์ จุฬาฯ ได้จัดให้มีการเรียนการสอนภาคฤดูร้อนขึ้นมา (27 มิถุนายน)

การเรียนการสอนภาคฤดูร้อน เป็นความ

ดำริของหลวงเตี้ย พระธรรมราชานุวัตร ขณะดำรง สมณศักดิ์ที่ พระเทพโสภณ หัวหน้าสงฆ์ โดยได้รับความร่วมมือจาก คณะครูศาสตร์ จุฬาฯ คือ ศ.ประภาศรี สีหอำไพ และ รศ.ไชยสิริ ปราโมช ณ อยุธยา เขียนจดหมายถึงหลวงเตี้ย ขออาสา มาสอนภาษาไทยให้เด็กไทยในลอสแอนเจลิส และต่อมาได้ดำเนินการในรูปของ “โครงการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยใน ต่างประเทศ” จัดส่งคณะครูอาสาสอนภาคฤดูร้อนเป็นประจำทุกปี นับถึงปัจจุบันนี้เป็นเวลา 28 ปีแล้ว

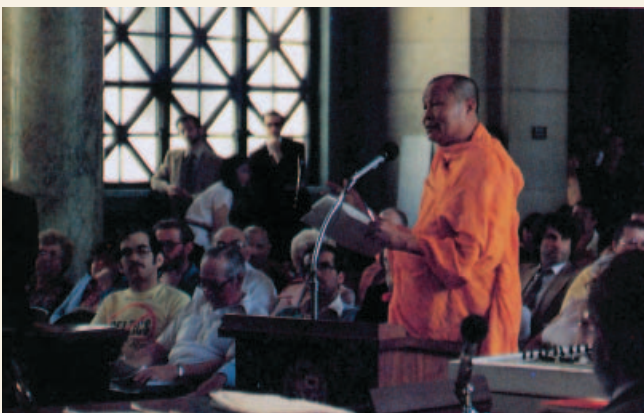
นอกเหนือจากคณะอาจารย์ที่เอ่ยนามมาแล้ว ศ.อำไพ สุจริตกุล ศ.สุมน อมรวิวัฒน์ และ รศ.ดร.ทีศนา แคมมณี คือผู้จุดประกายให้เกิดการเรียนการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยอย่างเป็นระบบ โดยได้ทำวิจัยและจัดทำหลักสูตร ระยะสั้น สำหรับภาษาและวัฒนธรรมไทยให้แก่เด็กไทยที่เกิด และเติบโตในสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้ใช้เป็นหลักสูตรมาจนถึงปัจจุบัน

- Universal Studio ยกกองถ่ายมาถ่ายทำภาพยนตร์ เรื่อง Knight Rider ที่วัดไทยฯ (3 ตุลาคม)
- Miss Maomi ผู้สื่อข่าวของ Jade Magazine ได้มาขอสัมภาษณ์เรื่องราวของโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดไทย ลอสแอนเจลิส ตลอดถึงกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ในการนี้ พระมหาสารรอง โสภณญาโณ รองผู้อำนวยการโรงเรียน พุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดไทยฯ ได้เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ตอบข้อซักถามและนำชมโรงเรียน ก่อนกลับผู้สื่อข่าว ได้สัมภาษณ์นักเรียน โดยมีครูสุปราณี จามพันธ์ ร่วมให้สัมภาษณ์อยู่ด้วย (7 ตุลาคม)

• พลเอกอาทิตย์ กัลลังเอก ผู้บัญชาการทหารบกและผู้บัญชาการทหารสูงสุด นำคณะภริยาสมัครใจมาทอดถวาย ณ วัดไทยฯ การทอดกฐินครั้งนี้ เพื่อรวบรวมทุนสร้างโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดไทยฯ ได้จำนวน 7,096,600.00 บาท และเงินดอลลาร์อีก 50,000 เหรียญ โดย พล.อ.อาทิตย์ได้ประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ สร้างโรงเรียนเมื่อเวลา 10.14 น. (26 ตุลาคม)

พ.ศ. 2528 (1985)

• คำตัดสินเสียจริง (การพิจารณาข้อพิพาทของทั้งสองฝ่าย ของฝ่ายฝั่งเมืองและฝ่ายปกครอง แต่มีใช้ศาลยุติธรรม) เรื่องการขออนุญาตสร้างอาคารโรงเรียนวัดไทย ผู้แทนสำนักฝั่งเมืองไม่อนุญาตให้สร้างอาคารเรียน ชำยังให้สร้าง

กำแพงคอนกรีตทึบสูง 6 ฟุต รอบกฏีกด้วย (2 กุมภาพันธ์)

• วัดไทยเตรียมอุทธรณ์ นายเดวิด คริสเตียนสัน ทนายความได้ยื่นเอกสารขออุทธรณ์ต่อเจ้าหน้าที่โซนนิ่ง และสำนักฝั่งเมือง

• หลวงเตี้ย ท่านเจ้าคุณพระเทพโสภณ ได้รับอนุมัติ จากคณะกรรมการสร้างวัดไทยฯ ฝ่ายสงฆ์ ให้ดำรง ตำแหน่งหัวหน้าสงฆ์วัดไทยฯ ต่อไปอีก 1 สมัย (ระยะเวลา 3 ปี)

- โครงการ “รักเมืองไทย” รับสมัครรุ่นแรกจำนวน 20 คน ท่านเจ้าคุณ พระเทพโสภณ หัวหน้าสงฆ์วัดไทยลอสแอนเจลิส เป็นประธาน โดยมีครูรุ่งฤดี ธนสุกาญจน์ และ ครูจิตสมัย ขำลักษณะ นำนักเรียนเดินทางกลับเมืองไทยทัศนศึกษาตามโปรแกรมของโครงการ (3 มีนาคม)

- คณะกรรมการวัดไทยฯ ประชุมประจำเดือน มีนาคม 2528 มีท่านกงสุลใหญ่ นายสุเมธ วสันตพฤษส์ เข้าร่วมประชุมด้วย โดยมีท่านเจ้าคุณ พระเทพโสภณ หัวหน้าสงฆ์ฯ เป็นประธาน

- วัดไทยฯ อุทธรณ์ชนะเสียร้าง คณะกรรมการอุทธรณ์ของเทศบาลนครลอสแอนเจลิส ชี้ขาดด้วยคะแนน 4 ต่อ 1 อนุมัติให้วัดไทยสามารถสร้างอาคารเรียนเพื่อใช้เป็นโรงเรียน รวมทั้งชนะอุทธรณ์กรณีอื่นๆ อีกทุกข้อ (4 มิถุนายน)

- มร.เฮอริเบิร์ต ดับบลิว อาร์มสตรอง เจ้าของและประธาน มูลนิธิแฮมแบสเตอร์ คอลเลจ นำภาพยนตร์เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เรื่อง “การเป็นยิ่งกว่ากษัตริย์” และเรื่อง “มูลนิธิศิลปาชีพพิเศษ” ให้เป็นสมบัติวัดไทยลอสแอนเจลิส (11 มิถุนายน)

- นายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พรรคประชาธิปัตย์ และคณะเดินทางเยือนนครลอสแอนเจลิส พบชุมชนไทยและสนทนากับผู้นำบ้านเมืองที่วัดไทยฯ (9 กันยายน)

- วัดไทยฯ ชนะเสียร้างอีกครั้ง ในการขออนุญาตสร้างอาคารโรงเรียน หัวหน้าเขตโซนนิ่ง ได้อนุมัติให้วัดไทยฯ สร้างโรงเรียนสอนพระพุทธศาสนาและสอนภาษาไทยได้ (11 พฤศจิกายน)

- โครงการบ้านฉุกเฉิน คุณหญิงกัญญา วิเชียรเจริญ ประธานสมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี บรรยายสรุปเกี่ยวกับโครงการบ้านฉุกเฉิน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องโสเภณีในไทย (12 ธันวาคม)

พ.ศ. 2529 (1986)

- วัดไทยฯ เริ่มต้นการก่อสร้างอาคารโรงเรียนพุทธศาสนา วัดไทยฯ หรือศาลาอเนกประสงค์ โดย หลวงเตี้ย พระเทพโสภณ (สมณศักดิ์ขณะนั้น) นำคณะสงฆ์หรืออุบาสก 2 หลัง ด้านติดกับถนนแคนทาร่า เพื่อสร้างเป็นอาคาร 2 ชั้น ทรงไทยประยุกต์ ติดฝาปะกนรอบด้าน ออกแบบโดย ชัยเดช วัชรกรรมวัฒนา และ ประชิตร์ สันติสวัสดิ์นันท์ วิศวกรก่อสร้างคือ ชัยนาถ มีวิเศษ และ วิเชียร ตั้งเจริญ เป็นนายช่างใหญ่ควบคุมการก่อสร้างบนพื้นที่ 8,000 ตารางฟุต (1 กันยายน)

- มีพิธีประดิษฐานยักษ์ 2 ตน คือ ทศกัณฐ์ และ สหัสเดชะ หน้าอุโบสถศาลาวัดไทยฯ ซึ่งยักษ์ทั้ง 2 ตนนี้ เดิมประดิษฐานเป็นสัญลักษณ์อันสง่างามในงาน Expo 86 ของไทยที่เมืองแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา หลวงเตี้ย พระเทพโสภณ (สมณศักดิ์ขณะนั้น) นำคณะเดินทางไปเจรจา

ขอขมาขานจากคณะผู้จัดงาน แล้วนำมาประดิษฐานหน้าอุโบสถศาลาดังกล่าว (กันยายน)

- คุณโอภาส เครือโสภณ นักเขียนอาวุโส เขียนบทความ พิมพ์ในหนังสือพิมพ์ไทยในแอล.เอ. 1 ฉบับ ในฐานะนักธุรกิจเป็นเจ้าของกิจการร้านค้าโดนัท และร้านแฮมเบอร์เกอร์และกำลังเริ่มกิจการร้าน ลิคเคอร์, เป็นมรรคนายก วัดไทยลอสแอนเจลิส, เลขาธิการสมาคมพ่อค้าไทยในแอล.เอ. เสียชีวิตที่เมืองไทย หลังจากนำนักธุรกิจชาวอเมริกันไปเจรจาเรื่องการค้ากับนักธุรกิจไทย (23 พฤศจิกายน)

พ.ศ. 2530 (1987)

- โรงเรียนวัดไทยฯ จัดงานวันครูและวันเด็กแห่งชาติ งานเริ่มด้วยพิธีไหว้ครูซึ่งมีคุณครูนวลมณี สีนุญเรือง เป็นประธาน และงานวันเด็กมีคุณครูมาลี มาโรจน์ ครูใหญ่โรงเรียนวัดไทยฯ รายงานการจัดงานวันเด็กต่อท่านกงสุลมาริส ปิยสิงห์ ประธานในพิธี (19 มกราคม)

- หลวงเตี้ย พระเทพโสภณ หัวหน้าสงฆ์ นำพระสงฆ์วัดไทยฯ ไปร่วมพิธีฝังศพ มร.อาร์ม-สตรอง อดีตประธานมูลนิธิแอมบาซาเดอร์คอลเลจ

- คุณแม่สิริ กรินชัย เปิดอบรมธรรมปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐาน ที่วัดไทยลอสแอนเจลิสเป็นเวลา 7 วัน (8 กันยายน)

- ท่านเจ้าคุณพระเทพโสภณ พระมหาสำรอง โสภณญาโณ และพระครูสมุห์เศรษฐกิจ สมานิตโต ได้ไปเข้าร่วมรายการ “ศาสนาสัมพันธ์ (Nostra Acetate Alive)” ในโอกาสที่สมเด็จพระสันตปาปาจอห์นปอลที่ 2 ได้เดินทางมาที่สหรัฐอเมริกา ใน

รายการนี้ ผู้แทนจากศาสนาต่าง ๆ 4 ศาสนา คือ พุทธ ฮินดู อิสลาม และยูได(ยิว) ได้กล่าวสุนทรพจน์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และจบด้วยสมเด็จพระสันตปาปา กล่าวตอบยืนยันว่า ยินดีร่วมมือกับทุกศาสนาเพื่อนำสันติมาสู่มวลมนุษยโลก (15 กันยายน)

- วัดไทยฯ จัดงานเปิดอาคารเรียนโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ หรืออาคารศาลาอเนกประสงค์ (ปัจจุบันเรียกว่า ศาลาพระธรรมราชาวัตร (หลวงเตี้ย) เพื่อเป็นที่ระลึกบูชาคุณหลวงเตี้ย) โดยมี คุณหญิงพันธุ์เครือ ขงใจยุทธ เป็นประธานเปิด (1 พฤศจิกายน)

พ.ศ. 2531 (1988)

- มร. Ted Elder นำนักเรียนจำนวน 15 คน มาเยี่ยมชมวัดเพื่อฟังคำบรรยาย เกี่ยวกับพุทธศาสนา และวัฒนธรรมไทย เนื่องจากกำลังจะเดินทางไปปฏิบัติงานที่ประเทศไทย (24 มกราคม)

- อาจารย์กังวาล เกิดผล หัวหน้าแผนกนาฏศิลป์ โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดไทย ประกอบพิธีครอบครูโขน ให้แก่นักเรียนนาฏศิลป์ประจำปี 2531 (24 มีนาคม)

- พระครูสมุห์เศรษฐกิจ สมานิต และพระมหาสารอง โสภณญาโณ ได้รับอาราธนาไปร่วมประชุมสมัชชาสงฆ์นานาชาติ แห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้ ที่วัดเวียดนาม ถนนนิวแฮมเชียร์ (20 เมษายน)

- อาจารย์ศรัทธาธรรม ยอดนิล อาจารย์จากภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (บางแสน) เริ่มลงมือปรับปรุงห้องสมุดวัดไทย ด้วยการจัดหมวดหมู่หนังสือ (26 เมษายน)

- ดุสิต ศิริวรรณ อดีตรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีสมัยรัฐบาลท่านธานินทร์ กรัยวิเชียร ซึ่งเดินทางมาทำธุระส่วนตัวในแอล.เอ. เข้าเยี่ยมชมกิจกรรมวัดไทยฯ และกราบนมัสการ “หลวงเตี้ย” พระเทพโสภณ (9 พฤษภาคม)

- มร.เลียว แมคคาร์ธี รองผู้ว่าการรัฐแคลิฟอร์เนีย เดินทางมาเยี่ยมชมกิจกรรมของวัดไทย และชุมชนไทย พร้อมกับพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรับฟังปัญหาของคนไทย เพื่อแก้ไขตามนโยบายของรัฐ (22 พฤษภาคม)

- วัดไทยลอสแอนเจลิส โดย พระเทพโสภณ ประธานกรรมการอำนวยการวัดไทยฯ ร่วมกับศูนย์หนังสือ จุฬาฯ โดยคุณอุไรวรรณ กรวิทยาธิลป ผู้จัดการ ร่วมกันจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ บริเวณหน้าโอบสโกลาวัดไทยฯ (28 พฤษภาคม)

- นายสมัคร สุนทรเวช อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเดินทางไปทำธุระส่วนตัวที่นครซิดนีย์ รัฐนิวเซาท์เวลส์ที่ แอล.เอ. ปาฐกถาเกี่ยวกับการบ้านการเมืองในปัจจุบันเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การจัดตั้งรัฐบาล และกรณีสันติโศกณ ศาลาอเนกประสงค์วัดไทยฯ เวลา 20.00 น. (2 กันยายน)

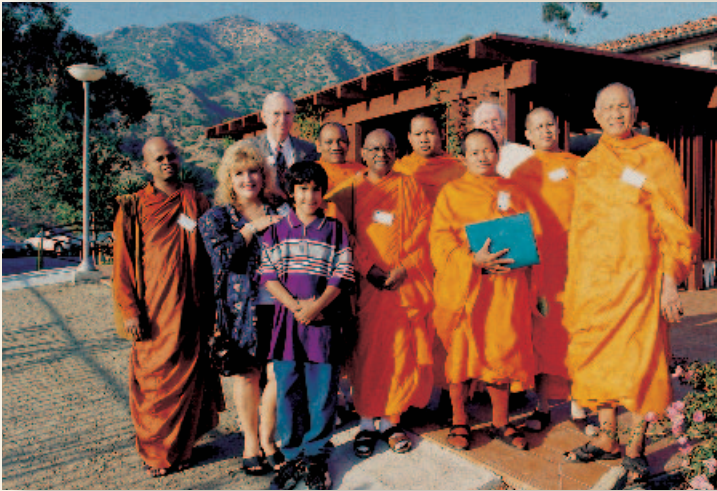
- มร. Stephen Grace จากสถานีโทรทัศน์ NBL NEWS นำคณะมาทำข่าวกิจกรรมของวัดไทยฯ เพื่อออกอากาศของ

สถานีในรายการ “Religion in the 1990's” ซึ่งออกอากาศในวันเสาร์สุดท้ายของเดือนตุลาคม มีการอภิปรายเรื่องการอนุรักษ์สัตว์ป่าในเมืองไทย โดย อ.พิไล พูลสวัสดิ์ และนายสัตวแพทย์ปานเทพ รัตนกร จากมหาวิทยาลัยมหิดล ณ ศาลาอเนกประสงค์ชั้นล่าง (16 ตุลาคม)

- คณะสงฆ์วัดไทยฯ โดย พระเดชพระคุณ พระเทพโสภณ ไปร่วมงานประชุมที่วัด Hsi Lai เพื่อเตรียมการ ต้อนรับการประชุมองค์การพุทธศาสนิกชนสัมพันธ์แห่งโลก ครั้งที่ 16 (12 พฤศจิกายน)

พ.ศ. 2532 (1989)

- คณะกรรมการเฉพาะกิจขับน้ำตาชาวใต้ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากองค์กรต่างๆ ของชุมชนไทยในลอสแอนเจลิส โดยสุรศักดิ์ วงศ์ข้าหลวง นายกสมาคมไทยฯ เป็นประธาน จัดประชุมคณะกรรมการ สรุปผลงานเกี่ยวกับการรณรงค์รับบริจาค เพื่อนำไปช่วยบรรเทาทุกข์พี่น้องชาวใต้ที่กำลังเผชิญทุกข์จากอุทกภัย ครั้งยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ โดยงานนี้ คุณป๋วย ภาณุทิพย์ นาคหิรัญกนก นางงามจักรวาล

ชาวไทยได้ไปร่วมงานช่วยรณรงค์หาเงินด้วย (2 มกราคม)

- บริษัท I.R.S. WORLD MEDIA บริษัทสร้างภาพยนตร์ของสหรัฐอเมริกา ขอใช้สถานที่วัดไทยฯ เป็นที่ถ่ายทำภาพยนตร์เรื่อง "WEDDING BAND" (8 กุมภาพันธ์)

- ไตรพิตร สารเศรษฐศิริ นักสอนกรรมฐานชื่อดัง จากรัฐมิชิแกน เปิดการสอนปฏิบัติกรรมฐานแก่ผู้สนใจที่วัดไทยฯ เป็นเวลา 7 วัน โดยใช้กฎ 3 เป็นสถานที่ปฏิบัติ (10 มีนาคม)

- ฯพณฯ เอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงวอชิงตัน นายวิทยา เวชชาชีวะ และคณะซึ่งเดินทางมาประชุมเกี่ยวกับปัญหาเขมรอพยพในแอลเอ ได้ไปเยือนวัดไทยฯ เยี่ยมชมกิจกรรมของวัด การเรียนการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยของโรงเรียนพุทธศาสนาวันไทย กราบพระพุทธรูปเทพศาสดา และนมัสการท่านเจ้าคุณพระวิเชียรธรรมคุณาธาร หัวหน้าสงฆ์ (10 กันยายน)

- ท่านเจ้าคุณพระวิเชียรธรรมคุณาธาร และพระสมณะ สมนติโส เดินทางไปร่วมประชุมกับ Buddhist - Roman Catholic Committee ในดาร์วินทาวน์ (20 กันยายน)

- ดร.วัฒนา เขียววิมล ได้นำที่ปรึกษาองค์ประธานาธิบดี ฮอว์กซ์ มาเยี่ยมวัดเวลา 18.00 น. อาจารย์ยันตระ อมโร แสดงธรรมเทศนา (6 พฤศจิกายน)

- City of Los Angeles ขอใช้สถานที่เพื่อเลือกตั้งประธานาธิบดี ที่ศาลาอเนกประสงค์ชั้นบน ตั้งแต่เวลา 16.00 ถึง 18.00 (8 พฤศจิกายน)

พ.ศ. 2533 (1990)

- วัดไทยลอสแอนเจลิส ร่วมกับโครงการต่อต้านยาเสพติดสำหรับชาวเอเชียอเมริกัน (American Asian Drug Abuse Program) จัดสัปดาห์กรรมฐานเพื่อชีวิตโดยนำชาวอเมริกันเชื้อสายเกาหลี ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ จำนวน 13 คน เข้ารับการฝึกอบรมวิปัสสนากรรมฐาน เป็นเวลา 7 วัน (13 มกราคม)
- ประชุมสภาสงฆ์แห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้ โดยมี ดร.พระรัตนสาระ พระเถระชาวศรีลังกา เป็นประธาน ที่ประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดงานวิสาขบูชานานาชาติ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้จัดขึ้นที่วัดไทยฯ (4 มีนาคม)
- มีพิธีวิสาขบูชานานาชาติ ครั้งที่ 10 จัดโดย สภาสงฆ์แห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้ ซึ่งมี ดร.พระรัตนสาระ พระเถระชาวศรีลังกา เป็นประธาน ศาสนพิธีประกอบด้วยการบูชาพระรัตนตรัยและสวดมนต์ เป็นภาษาต่างๆ มี ภาษาเกาหลี ญี่ปุ่น จีน เวียดนาม เป็นต้น (12 พฤษภาคม)
- พระเทพวิสุทธิเมธี (ปัญญานันทภิกขุ) เจ้าอาวาสวัดชลประทานรังสฤษฎ์ ปากเกร็ด นนทบุรี เดินทางมาแสดงปาฐกถาที่วัดไทยฯ (8 มิถุนายน)
- โรงเรียนพุทธศาสนาวันไทยฯ โดยแผนกนาฏศิลป์ ซึ่งมี อ.กังวาล เกิดผล เป็นหัวหน้าแผนก ร่วมมือกับผู้ปกครอง จัดโครงการ “วัฒนธรรมไทยคืนถิ่น” ครั้งที่ 1 นำนักเรียนนาฏศิลป์และผู้ปกครอง เดินทางกลับเมืองไทย ทักษะศึกษา และจัดแสดงทางวัฒนธรรม ณ โรงละครแห่งชาติ เป็นโครงการที่จัดขึ้นปีเว้นปี โดยครั้งแรกนี้ นายวินัย โพธิ์ทองสุนันท์ เป็นประธานโครงการ

พ.ศ. 2534 (1991)

- คณะสงฆ์วัดไทยฯ โดยท่านเจ้าคุณพระวิเชียรธรรมคุณาธาร ร่วมกับคณะกรรมการวัดไทยฯ ซึ่งมี ปราโมทย์ ติลกมนกุล พร้อมใจกันจัดงานฉลองสมณศักดิ์ เนื่องในวโรกาสที่ “หลวงเตี้ยพระเทพโสภณ” ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นธรรมมีราชทินนามว่า “พระธรรมราชานุวัตร” ในพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 5 ธันวาคม 2533 (20 เมษายน)

- เด็กนักเรียน โรงเรียนพุทธศาสนา วัดไทยลอสแอนเจลิส แผนกศิลปะเด็ก และผู้ใหญ่ จำนวน 8 คน ได้รับรางวัลชนะเลิศภาพเขียนในงาน Asian Pacific Heritage ของเทศบาลนครลอสแอนเจลิส ประกอบพิธีมอบที่ห้อง 303 City hall ทอม แบรดลีย์ นายกเทศมนตรี เป็นประธานมอบ (21 พฤษภาคม)

พ.ศ. 2535 (1992)

- พล.อ.พิจิตร กุลละวณิชช์ รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด เยี่ยมชมกิจกรรมวัดไทย และการเรียนการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย ของโรงเรียนพุทธศาสนา วัดไทยฯ (23 พฤษภาคม)

- ท่านเจ้าคุณพระเมธีรัตนดิลก (จรรยา ชินวีโส ป.ธ.9, Ph.D.) วัดอรุณราชวราราม รองอธิการบดีฝ่ายกิจการต่างประเทศ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เยือนนครลอสแอนเจลิส เยี่ยมชมกิจกรรมของวัด และพักที่วัดไทยฯ (4 มิถุนายน)

- ดร.ก่อ สวัสดิ์พานิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และคณะผู้ติดตาม เยี่ยมวัดไทยฯ และชมกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนพุทธศาสนา วัดไทยฯ ภาคฤดูร้อนด้วย (7 สิงหาคม)

- ท่านเจ้าคุณพระวิเชียรธรรมคุณาธาร หัวหน้าสงฆ์วัดไทยฯ ได้รับอาราธนาไปถ่ายรูปเพื่อลงประกอบเรื่องเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ซึ่งจะลงตีพิมพ์ในหนังสือ National Geographic ฉบับเดือนพฤษภาคม 2535 (10 ตุลาคม)

- นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรีไทย เดินทางเยือนนครลอสแอนเจลิส โดยชุมชนไทยจัดงานต้อนรับ ณ วัดไทยลอสแอนเจลิส ท่านเจ้าคุณพระวิเชียรธรรมคุณาธารแสดงส้มโมทนิยกราธ แล้วนายอานันท์ได้กล่าวปราศรัยกับพี่น้องไทยที่มาต้อนรับแน่นศาลาอเนกประสงค์ (17 ธันวาคม)

พ.ศ. 2536 (1993)

- ฯพณฯ มาร์ต บุญนา ประธานรัฐสภาไทย และผู้แทนราษฎรจำนวน 14 คน ซึ่งเดินทางมาดูงานเกี่ยวกับรัฐสภาสหรัฐอเมริกาแวะเยี่ยมวัดไทยฯและชมกิจกรรมของวัด นมัสการท่านเจ้าคุณวิเชียรธรรมคุณารักษ์ (22 มีนาคม)
- ดร.กมล ภูประเสริฐ รองเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นแกนนำในโครงการจัดทำแนวทางการศึกษาภาษาไทยแก่เยาวชนไทยในสหรัฐอเมริกา ประชุมคณะผู้จัดทำคู่มือครูและแบบเรียนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยที่ กุฎี 1 วัดไทยฯ (19 พฤษภาคม)
- อ.ดารณี มีผิว กรรมการผู้จัดทำคู่มือครูและแบบเรียนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยระดับ 1 และ 2 ของโครงการจัดทำแนวทางการศึกษาภาษาไทยแก่เยาวชนไทยในสหรัฐอเมริกา สาธิตการใช้อุปกรณ์การสอนสำหรับชั้นระดับ 1 และ 2 (22 พฤษภาคม)
- สมเด็จพระมหาธีราจารย์ เจ้าคณะใหญ่หนกลาง กรรมการมหาเถรสมาคม วัดชนะสงคราม ซึ่งเดินทางไปในงานการคณะสงฆ์ที่นครซานฟรานซิสโก แล้วแวะเยี่ยมชมวัดไทยฯ ปลุกต้นไม้เป็นที่ระลึก จากนั้น “หลวงเตี้ย” ได้นำชมสิ่งปลูกสร้างของวัด และท่านเจ้าคุณพระวิเชียรธรรมคุณารักษ์ นำพระสงฆ์วัดไทยฯ แสดงสามัคคีธรรม พร้อมทั้งถวายไทยธรรมเป็นที่ระลึก แล้วสมเด็จพระเจ้าได้กล่าวอนุโมทนา (27 พฤษภาคม)
- คุณหญิงเบญจา แสงมลิ ที่ปรึกษาโครงการจัดทำแนวทางการศึกษาภาษาไทยแก่เยาวชนไทย ในสหรัฐอเมริกา และคณะซึ่งเดินทางมาอบรมครูอาสาสมัคร โรงเรียนพุทธศาสนาวันไทยฯ แนะนำการใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนตั้งแต่กลางเดือนที่แล้ว (1 มิถุนายน)
- เทศบาลนครลอสแอนเจลิส ขออนุญาตใช้ศาลาอเนกประสงค์วัดไทยฯ เป็นที่เลือกตั้งนายกเทศมนตรี ครั้งที่ 2 ระหว่าง นายไมเคิล วู และ นายริชาร์ด เรียร์แดน สำหรับเขตนอร์ธ ฮอลลีวูด ผลปรากฏว่า นายเรียร์แดน ได้รับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีนครลอสแอนเจลิสคนใหม่ (8 มิถุนายน)
- นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีไทย และคณะ เดินทางเยือนสหรัฐอเมริกา โดยมีกำหนดการพบปะชุมชนไทย ณ วัดไทยลอสแอนเจลิส วัดไทยฯ โดยท่านเจ้าคุณพระวิเชียรธรรมคุณารักษ์ จัดงานต้อนรับ ณ อาคารศาลาอเนกประสงค์หรืออาคารโรงเรียนพุทธศาสนาวันไทยฯ (ปัจจุบันคือ ศาลาพระธรรมราชาวันุต) (2 ตุลาคม)

พ.ศ. 2537 (1994)

- แม่กองธรรมสนามหลวงอนุมัติให้วัดไทยลอสแอนเจลิส เป็นสถานที่จัดสอบธรรมสนามหลวงเป็นครั้งแรก ในสหรัฐอเมริกา โดยดำเนินการจัดสอบเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

- คณะอุบาสก อุบาสิกา วัดไทยลอสแอนเจลิส พร้อมใจกันจัดงานบุญพิธี “สลากภัต” เป็นครั้งแรก เป็นการรื้อฟื้นบุญประเพณีอันดีงาม โดยนิมนต์พระสงฆ์จากวัดต่างๆ ในแอล.เอ. ประมาณ 50 รูป ฉลองศรัทธาญาติโยม (5 มิถุนายน)

- คณะวัดไทยฯ โดยท่านเจ้าคุณพระวิเชียรธรรมคุณาธาร จัดงานพิธีฉลองฐานานุกัตติ ถวายพระครูธรรมธรเศรษฐกิจ สมาธิโต และพระครูสังฆรักษ์อำพล จิตตมโล ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นฐานานุกรมใน หลวงเตี้ย พระธรรมราชาวัตร (4 กันยายน)

- ม.ร.ว.จักรกรธ จิตรพงศ์ ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ และคณะ เข้ายมวัดไทยฯ ชมกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย

โรงเรียนพุทธศาสนา วัดไทยฯ ด้วย

- พระครูธรรมธรเศรษฐกิจ สมาธิโต พระวิปัสสนาจารย์วัดไทยฯ และพระสุนนะ สุนนติสโส พระเจ้าหน่ที่ฝ่ายต่างประเทศวัดไทยฯ เป็นผู้แทนจากวัดไทยลอสแอนเจลิสเดินทางไปประชุม องค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลกครั้งที่ 18 ร่วมกับผู้นำศาสนาพุทธจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งจัดขึ้นที่ประเทศไทย เริ่มประชุมตั้งแต่วันที่ 22 พฤศจิกายน เป็นต้นไป (17 พฤศจิกายน)

- จิม ฮิลล์ ผู้สื่อข่าวจาก CNN สาขาลอสแอนเจลิส และทีมงานเดินทางมาถ่ายทำการปฏิบัติศาสนกิจของพระสงฆ์วัดไทยฯ เพื่อออกอากาศรายการในเครือข่ายทั่วโลก โดยท่านเจ้าคุณพระวิเชียรธรรมคุณาธาร และพระมหาสุภาพ สิกขาสโก ให้การต้อนรับ

พ.ศ. 2538 (1995)

- ภิกษุณีมาร์โคจ จากวัดซีโหล เมืองฮาเซนต้าไฮน์ ซึ่งเป็นวัดของจีนิกายมหายาน นำคณะอุบาสิกาในนามของ International Buddhist Progress Society จากไต้หวันมาศึกษาเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมของชาวพุทธฝ่ายเถรวาทในสหรัฐอเมริกา โดยเข้าชมที่วัดไทยฯ เป็นแห่งแรก พระครูธรรมธรเศรษฐกิจ สมาธิโต ให้การต้อนรับ (5 มกราคม)

- แผนกนาฏศิลป์ โรงเรียนพุทธศาสนาวัตไทยลอสแอนเจลิส โดยอาจารย์กังวาล เกิดผล หัวหน้าแผนก จัดแสดงฟ้อนรำชุดต่าง ๆ ที่ Glendale Auditorium เพื่อเป็นการโปรโมทการแสดงละครเรื่อง The King and I ของทางโรงเรียน ซึ่งจะจัดแสดงขึ้นในเดือนต่อมา (19 มีนาคม)

- สงกรานต์ คดี, รติวันณ น้ำเงิน และ อัญชลี ทองคำ ครูประจำการจากในโครงการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เดินทางมาถึงวัดไทยฯ นับว่าโรงเรียนพุทธศาสนาวัตไทยฯ ได้เชิญคณะครูอาสา ประจำการ 1 ปี มาดำเนินการสอนเป็นปีแรก (27 กรกฎาคม)

- วัดไทยลอสแอนเจลิส จัดรายการ “นาฏศิลป์สัมพันธ์” ครั้งที่ 1 เป็นการแสดงนาฏศิลป์และดนตรีไทย ระหว่างเยาวชนจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และโรงเรียนพุทธศาสนาวัตไทยฯ ประกอบการแสดงนาฏศิลป์ 12 ชุด และการบรรเลงดนตรีไทย 9 เพลง (28 ตุลาคม)

พ.ศ. 2539 (1996)

- ท่านเจ้าคุณพระวิเชียรธรรมคุณธาร นำคณะสงฆ์และญาติโยมช่วยกันประดิษฐานพระรูปพระโพธิสัตว์ในวิหารด้านทิศตะวันออกของอุโบสถศาลา

- คณะวัดไทยลอสแอนเจลิส จัดงานทำบุญฉลองชนมายุครบ 6 รอบถวาย “หลวงเตี้ย” พระธรรมราชาญัตต ประธาน

กรรมการอำนวยการวัดไทยฯ (1 มิถุนายน)

- อาจารย์ธงชัย โพธิ์อารมย์ จากกรมศิลปากร ประกอบพิธีไหว้ครูและครอบครูให้กับศิษย์นาฏศิลป์ และดนตรีไทย พร้อมทั้งศิลปินทุกแขนงทั้งเก่าและใหม่ โดยมีศิษย์นาฏศิลป์และดนตรีไทยในแอล.เอ. เข้าร่วมพิธีแน่นศาลาอเนกประสงค์ (1 สิงหาคม)

- คณะวัดไทยลอสแอนเจลิส ร่วมกับสถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส จัดงานต้อนรับนักกีฬาแชมป์โอลิมปิกเหรียญทองคนแรกในประวัติศาสตร์การกีฬาไทย สมรักษ์ คำสิงห์ และนักกีฬาเหรียญทองแดง วิชัย ชัดโพธิ์ พร้อมด้วยนักกีฬาและกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย ที่เดินทางไปแข่งขันที่นครแอตแลนต้า ณ เวทีกลางแจ้ง หน้ากุฏิ 1 วัดไทยฯ (6 สิงหาคม)

- ท่านเจ้าคุณพระวิเชียรธรรมคุณธาร หัวหน้าสงฆ์วัดไทยฯ เดินทางกลับเมืองไทย เพื่อเข้ารับพระราชทานสัญญาบัตรพัดยศเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นราช ที่ “พระราชาธรรมวิเทศ” เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 5 ธันวาคม 2539 ณ พระบรมมหาราชวัง (25 พฤศจิกายน)

พ.ศ. 2540 (1997)

- วัดไทยฯ เป็นเจ้าภาพจัดงาน “วิสาขบูชานานาชาติ” ครั้งที่ 18 ปีพุทธศักราช 2540 เพื่อน้อมระลึกถึงพระกรุณาคุณ พระปัญญาคุณ และพระวิสุทธิคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในวโรกาสวันคล้ายวันประสูติ ตรัสรู้และปรินิพพาน ของพระพุทธองค์ (4 พฤษภาคม)
- คณะสงฆ์วัดไทยลอสแอนเจลิส นำโดย พระเดชพระคุณพระราชธรรมวิเทศ หัวหน้าสงฆ์ พร้อมด้วย

ปัจฉาสมณะอีก 4 รูป ไปร่วมฉันภัตตาหารเพลที่บองค์ดาไลลามะ ประมุขสงฆ์และผู้นำชาวทิเบตเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระองค์ซึ่งคณะศิษยานุศิษย์ชาวทิเบตและอเมริกัน จัดถวายที่หอประชุม Pauley Pavilion มหาวิทยาลัย UCLA (6 มิถุนายน)

- คณะสงฆ์วัดไทยฯ โดย หลวงเตี้ยะ พระธรรมราชา นวภัตร ประธานกรรมการอำนวยการวัดไทยฯ จัดงานฉลองสมณศักดิ์พระราชอาคันตุกะชั้นราช ถวายท่านเจ้าคุณพระราชธรรมวิเทศ หัวหน้าสงฆ์ (28 มิถุนายน)
- หลวงพ่อปัญญานันทภิกขุ หรือ พระธรรมโกศาจารย์ เจ้าอาวาสวัดชลประทานรังสฤษฎ์ นนทบุรี และเจ้าอาวาสวัดพุทธธรรม แห่งนครชิคาโก เดินทางมาเยี่ยมคณะสงฆ์ ซึ่งปฏิบัติศาสนกิจที่วัดไทย (8 กรกฎาคม)
- พิธีบำเพ็ญการกุศลสวดพระอภิธรรมอุทิศถวาย พระครูสังฆรักษ์มนัส กตปุญโญ เจ้าอาวาสวัดพุทธมงคลนิมิต เมืองอัลบูเคอร์กี รัฐนิวเม็กซิโก ซึ่งถึงแก่กรรมไปด้วยอุบัติเหตุรถยนต์พลิกคว่ำ ณ เมืองซานตาโรซา เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2540 (10 พฤศจิกายน)
- พล.อ. เป้ง มาลากุล ณ อยุธยา ผู้อำนวยการไทยทีวีสีช่อง 5 นำทีมงานมาติดตั้งจานดาวเทียม รับสัญญาณแพร่ภาพและเสียงของทีวีช่องต่างๆ ของสถานีช่อง 5 (15 พฤศจิกายน)
- หม่อมราชวงศ์ สุขุมพันธุ์ บริพัตร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และคณะ เดินทางมาเยี่ยมชมกิจกรรมวัดไทยฯ ณ มัสการท่านเจ้าคุณพระราชธรรมวิเทศ หัวหน้าสงฆ์วัดไทย (29 พฤศจิกายน)
- นายอุทัย พิมพ์ใจชน อดีตรัฐมนตรีและอดีตประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ(สสร.) ซึ่งได้รับเชิญมาร่วมงาน “วันธรรมศาสตร์” ของสมาคมธรรมศาสตร์ แคลิฟอร์เนีย แสดงปาฐกถา เรื่อง “รัฐธรรมนูญใหม่ให้เอื้อกับคนไทยบ้าง” ณ ศาลาอเนกประสงค์ ชั้นล่าง (14 ธันวาคม)

- คุณเฉลิมเกียรติ สุวรรณมาศ ผู้จัดการทั่วไปภาคพื้นอเมริกา บริษัทการบินไทย นิมนต์ท่านเจ้าคุณพระราชาธรรมวิทเขต ไปประกอบพิธีเจิมรถบุปผชาติในการเปิดตัวต่อสื่อมวลชนเพื่อเข้าร่วมขบวนโรสพาเหรด ของชาวเมืองแพสดีนา วันที่ 1 มกราคม (17 ธันวาคม)

- คณะอาจารย์และคณะนักเรียนนวดครูยางค์ จากโรงเรียนนวมพอร์ดวิทยาลัย โรงเรียนพระหฤทัยเชียงใหม่ และโรงเรียนอัสสัมชัญ ลำปาง จำนวน 240 คน ซึ่งได้รับเชิญมาแสดงขบวนโรสพาเหรด วันที่ 1 มกราคม 2541 มาเยี่ยมวัดไทย นมัสการท่านเจ้าคุณพระราชาธรรมวิทเขต พร้อมทั้งขอใช้สถานที่ฝึกซ้อมการแสดง (28 ธันวาคม)

พ.ศ. 2541 (1998)

- เขาวชนชาวพุทธญี่ปุ่นจากเมืองเวสต์โคเวนา อิกากิ ชานเฟอร์นันโด การ์เนต้า และลอสแอนเจลิส จำนวน 200 คน เดินทาง

มาเยี่ยมชมกิจกรรมของวัดไทยแอล.เอ สวดมนต์ร่วมกับพระสงฆ์วัดไทยฯ และเชื่อมสัมพันธ์กับเขาวชนนักเรียนวัดไทยฯ พระสมณะ สุนทิสโส ให้การต้อนรับ (14 มีนาคม)

- ฯพณฯ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี และคณะ เดินทางจากกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. มาพบปะพี่น้องชาวไทย สนทนาปัญหาบ้านเมือง และร่วมทำบุญถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์วัดไทยฯ และเขตใกล้เคียง โดยคณะวัดไทยฯ ร่วมกับกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส จัดงานต้อนรับ (15 มีนาคม)

- มิ่งงานนิทรรศการบ้านและที่ดินของบริษัทต่างๆ จากเมืองไทย ณ ลานจอดรถด้านหลังอุโบสถศาลา มีคุณนคร มุทุศิริ เป็นฝ่ายประสานงาน นำเจ้าพนักงานโครงการขายบ้านและที่ดินต่างๆ (21 มีนาคม)

- ประชุมคณะกรรมการและผู้ปกครอง โครงการวัฒนธรรมไทยคืนถิ่น ครั้งที่ 5 ณ ศาลาอเนกประสงค์ วัดไทยฯ ชั้นล่าง โดย รุ่งฤดี ธนสุกาญจน์ ครูใหญ่ และประธานโครงการ เป็นประธานการประชุม (10 พฤษภาคม)

- ไหวพจน์ เพชรสุพรรณ ขุนพลเพลงลูกทุ่งค่างฟ้า และศิลปินแห่งชาติชาวสุพรรณ เมืองแห่งตำนานและประวัติศาสตร์เดินสายท่องแดนอเมริกา จุดสุดท้ายแวล.เอ จัดมินิคอนเสิร์ตที่วัดไทยฯ หารายได้ซ่อมแซมอุโบสถศาลา (28 มิถุนายน)

- แผนกดนตรีไทย โรงเรียนพุทธศาสนาวันไทยฯ โดย อ.ชัชวาลย์ เกียรติขจร จัดโครงการดนตรีไทยครั้งที่ 1 นำนักเรียนดนตรีทั้งที่สมัครเดินทางไปโครงการวัฒนธรรมไทยคืนถิ่น ครั้งที่ 5 และนักเรียนดนตรีทั่วไป เข้าฝึกซ้อมเข้ม โดยทั้งหมดพักที่วัดตลอดเวลา 3 วัน 3 คืน ฝึกซ้อมตามตารางที่คณะครูผู้ฝึกซ้อม คือ อ.สงกรานต์ คดีและ อ.เรืองศักดิ์ โพธิ์แสง กำหนดไว้ วันสุดท้ายคือ วันที่ 5 กรกฎาคม มีพิธีปิด โดย หลวงพ่อพระครูวินัยธรประทีป เขมปทีโป เป็นประธาน (2 กรกฎาคม)

- พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ หัวหน้าพรรคความหวังใหม่ หัวหน้าพรรคฝ่ายค้านในสภา และอดีตนายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยคณะ เดินทางถึงวัดไทยฯ เพื่อเป็นประธานงาน "วันกระเบื้องมุงคลปฐมฤกษ์" ของวัดไทยฯ โดย พักที่กุฏิ 6 (29 ตุลาคม)

- วัดไทยฯ โดย ท่านเจ้าคุณพระราชาธรรมวิทเขต และกรรมการวัด พร้อมใจกันจัดงาน "วันกระเบื้องมุงคลปฐมฤกษ์" เพื่อเปลี่ยนกระเบื้องหลังคาอุโบสถศาลา โดยมี หลวงเตี้ย พระธรรมราชานุวัตร เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ และ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ หัวหน้าพรรคความหวังใหม่ หัวหน้าพรรคฝ่ายค้านในสภา และอดีตนายกรัฐมนตรี เป็นประธานฝ่ายฆราวาส

พ.ศ. 2542 (1999)

• นักเรียนนาฏศิลป์วัดไทยฯ ได้แสดงลีลาอันอ่อนช้อยงดงามร่วมขบวนโรสพาทเรดของการบินไทย รถบุปผชาติ “มหาราชอาณาจักรไทย” ที่เมืองแพสติ้ง ก่อนหน้านั้นคุณเฉลิมเกียรติ สุวรรณมาศ ผู้จัดการทั่วไปภาคพื้นอเมริกา การบินไทย ได้มีมติท่านเจ้าคุณพระราชาธรรมวิเทศ และพระสงฆ์วัดไทยไปเจริญพุทธมนต์และเจิมรถบุปผชาติ “มหาราชอาณาจักรไทย” และได้รางวัล “ศิลปินประดิษฐ์” (craftsman award) (1 มกราคม)

• ท่านเจ้าคุณพระราชาธรรมวิเทศนำพระสงฆ์ และญาติโยม ช่อมแซมคันทวย สำหรับประดับด้านนอกของอุโบสถ โดยการทาสีและประดับกระจกตามลายไทยเพื่อให้ดูสวยงามยิ่งขึ้น (2 มีนาคม)

• แผนกดนตรีไทย โรงเรียนพุทธศาสนาวันไทยฯ นำนักเรียนดนตรีไทยไปร่วมบรรเลงในการแสดงละครเสภา เรื่อง “ไกรทอง” ตอน “ไกรทองอาสา” จัดโดยชมรมนาฏศิลป์สังคีต มี ปกรณ์ พงศ์ธราธิก เป็นประธานจัดงาน เพื่อหารายได้ ช่อมแซมอุโบสถศาลาวันไทยฯ (20 มีนาคม)

• ศูนย์ส่งเสริมชาวไทย ร่วมกับวัดไทยฯ จัดงาน “วันสุขภาพไทย” ครั้งที่ 1 (28 มีนาคม)

• พระมหาบุญเริ่ม กิตติญาโณ นำคณะครูประจำการ 1 ปี นิสิตฝึกงานจากคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาฯ และนิสิตฝึกงานจาก “โครงการเพชรในตม” เข้าพบกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส (12 พฤษภาคม)

โครงการเพชรในตม เป็นโครงการของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) กองบัญชาการทหารสูงสุด ร่วมกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คัดเลือกเด็กที่มีผลการเรียนดีต่างจังหวัดเข้าเรียนนิสิตแล้วส่งกลับไปสอนที่บ้านเกิด โดยมีนโยบายส่งไปฝึกงานส่งเสริมประสบการณ์ในต่างประเทศด้วย สำหรับที่โรงเรียนพุทธศาสนาวันไทยฯ ปีนี้เป็นปีแรก คุณวนิดา ศรีระมย์ เจ้าของร้านอาหาร “ไทยนคร” เป็นผู้อุปถัมภ์

• มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมกับสถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส สมาคมธรรมศาสตร์ฯ และวัดไทยฯ จัดโครงการส่งเสริมและเผยแพร่เอกลักษณ์ไทยในสหรัฐฯ ครั้งที่ 3 (15 พฤษภาคม)

• พระธรรมโมลี เจ้าคณะภาค 1 วัดพิชยญาติการาม กรุงเทพมหานคร เดินทางมาดูงานการคณะสงฆ์ ในสหรัฐอเมริกา และร่วมประชุมสมัชชาสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา (3 มิถุนายน)

• คณะสงฆ์วัดไทยฯ จัดงานฉลองปริญญาบัตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ซึ่งได้รับจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และงานทำบุญอายุ ถวายพระราชาธรรมวิเทศ หัวหน้าสงฆ์ (13 มิถุนายน)

• แผนกดนตรีไทย โรงเรียนพุทธศาสนาวันไทยฯ จัดโครงการ “ค่ายดนตรีไทย” ครั้งที่ 2 (9 กรกฎาคม)

• แผนกดนตรีไทย โรงเรียนพุทธศาสนาวันไทยฯ โดยคณะครูอาสาประจำการ 1 ปี จากครุศาสตร์ จุฬาฯ ร่วมกันจัดงาน “มหาดุริยางค์ไทยรวมใจ” ครั้งที่ 1 “พลังของแผ่นดิน” โดย อรุณ สันบุญเรือง เป็นประธานจัดงาน (11 กรกฎาคม)

อนึ่ง ชื่องาน “มหาตริยางค์ไทยรวมใจ” นี้ ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นงาน **“มหกรรมดนตรี และนาฏศิลป์ไทย”** โดยจัดขึ้นทุกปี ปัจจุบัน เป็นครั้งที่ 14 แล้ว

- ดร.สุรพล สุตารา แห่งคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CU Band เดินทาง มาแสดงในงานเทิดพระเกียรติพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (26 พฤศจิกายน)

- ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา พร้อมด้วยจิตาได้เสด็จไปที่วัดไทยฯ เพื่อฟังปาฐกถา “72 พระชนมพรรษาพระปิตุราชาแห่งแผ่นดินไทย” จัดโดย คุณเฉลิมเกียรติ สุวรรณมาศ ผู้จัดการทั่วไปภาคพื้นอเมริกา การบินไทยและวัดไทยฯ (29 พฤศจิกายน)

พ.ศ. 2543 (2000)

- ท่านเจ้าคุณพระราชธรรมวิเทศ หัวหน้าสงฆ์วัดไทยฯ ได้รับอาราธนาไปร่วมพิธีเปิดป้ายชุมชนไทย (Thai Town) ซึ่งเป็นการเปิดอย่างเป็นทางการครั้งแรก โดยท่านเจ้าคุณฯ ได้เจิมป้ายไทยทาวน์ นายสุพจน์ วีระเกาศัลย์ กองสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส และนางแจ็กกี้ โกลด์เบิร์ก ส.ส.แอล.เอ. ร่วมกันเป็นประธานเปิด ตัวเมืองไทยทาวน์นี้ตั้งอยู่บนถนนฮอลลีวูด ตัดกับ ถนนเวสต์เทิร์นและถนนนอร์มิงตัน (29 มกราคม)

พ.ศ. 2544 (2001)

- คณะสงฆ์วัดไทยฯ โดย ท่านเจ้าคุณพระราชธรรมวิเทศ จัดงานพิธีฉลองสมณศักดิ์ พัตยศ และสัญญาบัตร ชั้นพิเศษ ที่ พระครูสุเมธธรรมวงค์ ถวายพระสมณะ สมนติสโส พระเจ้าหน่ที่ฝ่ายต่างประเทศของวัดไทยฯ ซึ่งได้รับ พระราชทานตั้งสมณศักดิ์ เนื่องในพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม 2543

- วัดไทยฯ โดย ท่านเจ้าคุณพระราชธรรมวิเทศ หัวหน้าสงฆ์ และ พระครูสุเมธธรรมวงค์ พระเจ้าหน่ที่ฝ่าย ต่างประเทศ ร่วมกับสถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส จัดพิธีไว้อาลัยให้กับผู้เสียชีวิตกรณีตึกเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ ถล่ม โดยเชิญผู้นำศาสนาชาติต่างๆ เข้าร่วมพิธีกล่าวไว้อาลัย และสวดมนต์ (16 กันยายน)

- พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี และรัฐบุรุษ เยี่ยมวัดไทยฯ กราบพระประธาน ท่านพระครูเกษม ศาสนวิเทศ นำคณะสงฆ์วัดไทยฯ เจริญชัยมงคลคาถาอวยพรต้อนรับ นายปิยวัชร นิยมฤกษ์ กองสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส นำชมกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนพุทธศาสนา วัดไทยฯ (26 พฤษภาคม)

พ.ศ. 2545 (2002)

- หลวงเตี้ย พระธรรมราชานุวัตร ประธานกรรมการอำนวยการวัดไทยฯ เดินทางไปวัดไทยลอสแอนเจลิส เข้าร่วมงานทำบุญอายุถวายพระราชธรรมวิเทศ ไปร่วมประชุมสมัชชาสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา ที่วัดพุทธาวาส เมืองอีวเจตัน รัฐเท็กซัส ร่วมงานฉลองสมณศักดิ์ของพระพรหมวชิรญาณ ที่วัดธรรมาราม นครชิคาโก ร่วมฉลองสมณศักดิ์ของพระวิเทศธรรมกวี และเป็นประธานเปิดงานมหกรรมดนตรีไทย

ครั้งที่ 4 ของโรงเรียนพุทธศาสนา วัดไทยฯ (14-30 มิถุนายน)

- หลวงเตี้ย พระธรรมราชานุวัตร ประธานอำนวยการวัดไทยลอสแอนเจลิส เจ้าคณะภาค 3 และผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนฯ มรณภาพด้วยโรคติดเชื้อในกระแสโลหิต ณ ตึกอัสสัมชัญ โรงพยาบาลศิริราช หลังเข้าตรวจสุขภาพที่โรงพยาบาลเจ้าพระยา เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม แพทย์ตรวจพบความดันโลหิตของท่านสูงมาก ความทราบถึงสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายมารักษาที่โรงพยาบาลศิริราช และได้มรณภาพดังกล่าว สิริรวมอายุได้ 78 ปี 3 เดือน 25 วัน พรรษา 57 (2 กันยายน)

- ท่านเจ้าคุณพระราชธรรมวิเทศ หัวหน้าสงฆ์วัดไทยฯ เดินทางกลับประเทศไทยเพื่อเข้าร่วมในพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลถวายหลวงเตี้ย พระธรรมราชานุวัตร ณ ศาลาพระอุบาลีคุณูปมาจารย์ วัดพระเชตุพนฯ กรุงเทพฯ (2 กันยายน)

- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชทานน้ำหลวงสงเคราะห์และทรงวางพวงมาลาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และพระราชวงศ์ทรงรับศพออยู่ในพระบรมราชานุเคราะห์โดยตลอด มีพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมเวลากลางคืน กำหนด 7 คืน (3 กันยายน)

- คณะสงฆ์วัดไทยฯ คณะกรรมการอำนวยการ จัดพิธีบำเพ็ญกุศลพระอภิธรรมอุทิศถวายหลวงเตี้ย พระธรรมราชานุวัตร ประธานกรรมการอำนวยการวัดไทยฯ เป็นเวลา 1 เดือน โดยมีคณะสงฆ์วัดต่างๆ สมาคม ชมรมต่างๆ และหน่วยงานเอกชน ร่วมใจกันเป็นเจ้าภาพทุกคืน

พ.ศ. 2546 (2003)

- คณะสงฆ์วัดไทยฯ โดย ท่านเจ้าคุณพระราชธรรมวិเทศ หัวหน้าสงฆ์ และกรรมการอำนวยการ จัดพิธีพระราชทานเพลิงศพจำลอง ถวายหลวงเตี้ย พระธรรมราชานุวัตร ณ เมรุ (จำลอง) บริเวณลานวัด (หน้าเสาธง) คณะสงฆ์วัดต่างๆ และประชาชนชาวไทย ในเขตแอล.เอ. และใกล้เคียงเข้าร่วมพิธี ก่อนพิธี ถวายดอกไม้จันทน์ แผนกนาฏศิลป์ โดย อ.กังวาล เกิดผล จัดแสดงโขนกลางแปลงถวายเป็นเกรรฐชา ด้วย (13 มกราคม)

- คณะศิษยานุศิษย์ในแอล.เอ. โดย คุณสุรพงษ์ ชีโนทัยกุล เป็นประธาน จัดคณะทัวร์เดินทางกลับ เมืองไทย เพื่อเข้าร่วมพิธีพระราชทานเพลิงศพ หลวงเตี้ย พระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิท ป.ธ. 6) ประธานกรรมการอำนวยการวัดไทยฯ เจ้าคณะภาค 3 ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนฯ ซึ่งพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์ ในการ พระราชทานเพลิงศพ ณ เมรุหลวงหน้าพลับพลา อิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส (19 มกราคม)

พ.ศ. 2547 (2004)

- ชาวพจน์ ฤๅสุวรรณ อดีตนายกสมาคมธรรมศาสตร์แคลิฟอร์เนีย ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอำนวยการวัดไทยลอสแอนเจลิส สืบแทนนายบุญเลิศ บุญสุขะ ที่ลาออกไป ในการประชุมประจำปีระหว่างคณะกรรมการอำนวยการฝ่ายประเทศไทยและสหรัฐอเมริกา ณ โรงแรมเอเชีย ประเทศไทย (มีนาคม)

กรรมการอำนวยการวัดไทยฯ ปัจจุบันมีพระราชธรรมวิเทศ หัวหน้าสงฆ์เป็นประธาน พระครูวรกิตติโสภณ เป็นรองประธาน คณะกรรมการประกอบด้วย นายอุไร เรือน-พรม (อเมริกา) นายเกริกชัย ซอโสตถิกุล (ไทย) นายเกียรติประชาศรีสรเดช (ไทย) นายพัลลภ บัวสุวรรณ (ไทย) นายปราโมทย์ ติลกมนกุล (ไทย) นายสุรพล เมฆพงษ์สาทร (อเมริกา) นายประสงค์ สุวรรณพานิช (อเมริกา) และคนล่าสุด คือ นายชาวพจน์ ฤๅสุวรรณ

- วัดไทยฯ เป็นเจ้าภาพการประชุมสมัชชาสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา สมัยสามัญ ครั้งที่ 28/2547 โดยมี พระธรรมทูตจากวัดต่างๆ ทั้งสหรัฐอเมริกา เข้าร่วมประชุม และมีพระเถระผู้ใหญ่จากประเทศไทย เข้าร่วมสังเกตการณ์ด้วย

ปัจจุบันมีวัดที่อยู่ในเครือข่ายของสมัชชาฯ รวมทั้งอยู่ในความดูแลและให้ความอนุเคราะห์ของสมัชชาฯ ซึ่งตั้งขึ้นในชุมชนไทยตามรัฐต่างๆ 32 รัฐ จำนวน 96 วัด มีพระธรรมทูตประจำอยู่ตามวัดต่างๆ รวม 450 รูป

พ.ศ. 2548 (2005)

- คณะวัดไทยฯ โดย ท่านเจ้าคุณพระราชธรรม

วิเทศ ร่วมกับสมาคมไทยแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้ สมาคมชมรมต่างๆ หน่วยราชการและหน่วยงานเอกชน พร้อมใจกันจัดงาน “รวมน้ำใจช่วยภัยชาวใต้” ช่วยเหลือพี่น้องชาวใต้ 6 จังหวัด ซึ่งประสบหัตถภัยสึนามิร้ายแรงประวัตติการณ โดยรวบรวมสิ่งของ และเงินทองได้เป็นจำนวน 70,000 เหรียญ ส่งไปช่วยพี่น้องชาวใต้ผ่านสถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอส-แอนเจลิส (9 มกราคม)

- ฝ่ายส่งเสริมศาสนาและเยาวชน คณะกรรมการบริหารวัดไทยฯ โดย ดร.บังอร โสฬส หัวหน้าฝ่าย จัดงานสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “บทบาทภาคประชาชนในการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม” โดยมี พระมหาจรรยา สุทธิญาโณ วัดพุทธปัญญา เมืองโพโมนา เป็นองค์ปาฐกถา (15 มกราคม)

- แม่ชีคันสนีย์ เสถียรสุด แห่งเสถียรธรรมสถาน ได้รับเชิญมาบรรยายธรรม เรื่อง “ก้าวอย่างด้วยปัญญา เพื่อการพัฒนาชีวิตและการอยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์” จัดโดย สภาสตรีไทยแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้ (27 มกราคม)

พ.ศ. 2549 (2006)

- คณะศิษยานุศิษย์ หลวงเตี้ย พระธรรมราชานุวัตร อดีตประธานกรรมการอำนวยการ มี นายสุรพงษ์ ชีโนทัยกุล เจ้าของตลาดบางรัก และห้องอาหารสนามหลวง ย่านนอร์ธ ฮอลลีวูด เป็นประธาน จัดโครงการ “ทัวร์หลวงเตี้ย” นำพี่น้องชาวแอล.เอ. จำนวน 120 คน เดินทางกลับเมืองไทย เพื่อเฝ้ารับเสด็จ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในพระราชพิธีทรงเททองหล่อรูปเหมือน หลวงเตี้ย พระธรรมราชานุวัตร ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (3 มีนาคม)

- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธานในพิธีหล่อรูปเหมือนหลวงเตี้ย พระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิท ป.ธ. 6) ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (6 มีนาคม)

รูปเหมือนหลวงเตี้ย พระธรรมราชานุวัตร ดำเนินการปั้นหุ่นรูปเหมือน โดย รศ.ปัญญาดีพิงตน และ อ. เสวต เทศน์ธรรม จากมหาวิทยาลัยศิลปากร

- นายสุรพงษ์ ชีโนทัยกุล ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอำนวยการและเจริญญิกวัดไทยฯ สืบแทน นายประสงค์ สุวรรณพานิช ในการประชุมคณะกรรมการประจำปี ที่โรงแรมเอเชีย (มีนาคม)

- คณะสงฆ์วัดไทยฯ โดยท่านเจ้าคุณพระราชธรรมวิเทศ และกรรมการวัด จัดงานพิธีประดิษฐานรูปเหมือนหลวงเตี้ย พระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิท ป.ธ. 6) ณ บริเวณหน้าอาคารศาลาอเนกประสงค์ ซึ่งเปลี่ยนชื่อเป็น อาคารศาลาพระธรรมราชานุวัตร เพื่อเป็นที่ระลึกถวายหลวงเตี้ย (28 ธันวาคม)

พ.ศ. 2550 (2007)

- วัดไทยฯ โดย ท่านเจ้าคุณพระราชธรรมวิเทศ หัวหน้าสงฆ์ พร้อมด้วยกรรมการอำนวยการวัดไทยฯ จัดงานเปิดและฉลองอนุสาวรีย์รูปเหมือนหลวงเตี้ย พระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิท ป.ธ. 6) (25 มีนาคม)

- นายสง่า นาคี ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอำนวยการ และเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการ แทน นายปราโมทย์ ตีลภมณกุล ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษา ในการประชุมคณะกรรมการประจำปี ณ โรงแรมเอเชีย (มีนาคม)

พ.ศ. 2551 (2008)

- นายชวพจน์ กุญสุวรรณ กรรมการอำนวยการวัดไทยฯ ได้รับพระราชทานเสมาธรรมจักรทองคำ จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในงานสัปดาห์แห่งการส่งเสริมพระพุทธศาสนา วิสาขบูชา ณ ปริมณฑลท้องสนามหลวง ในฐานะผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ด้านการส่งเสริมการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศ (พฤษภาคม)

- พระมงคลเทพโมลี หัวหน้าสงฆ์วัดไทยฯ รูปที่ 2 มรณภาพ ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สิริรวมอายุ 80 ปี (3 ธันวาคม)

พ.ศ. 2552 (2009)

- วัดไทยฯ ดำเนินการจัดซื้อที่ดิน 2 แปลง เลขที่ 7939 และ 7945 ถนน Coldwater Canyon Ave, N. Hollywood, CA 91605 พื้นที่ประมาณ 1 เอเคอร์ (2 ไร่กว่า) ในราคา 750,000.00 เหรียญ โดยจ่ายเป็นเงินสด (กรกฎาคม)

- พระราชธรรมวิเทศ หัวหน้าสงฆ์ นายดำรง ไคร์ครวญ กงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส พระมหาบุญเริ่ม กิตติญาโณ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไทยฯ พระณัฐพงษ์ ปญญาวิชโร บรรณารักษ์ห้องสมุดวัดไทย คณะกรรมการบริหารวัดไทย และ นางสาวอุไรวรรณ กรวิทยา ศิลป อดีตผู้จัดการศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้เดินทางไปพักผ่อนช่วงเกษียณจากงาน ได้ร่วมกันพิจารณาที่จะจัดและปรับปรุงห้องสมุดวัดไทยให้เป็นห้องสมุดที่เป็นมาตรฐานสากล เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการอ่าน การค้นคว้าด้านพระพุทธศาสนา ไทยศึกษาของคนไทยในนครลอสแอนเจลิส

และรัฐใกล้เคียง ตลอดจนชาวต่างประเทศที่สนใจ

พ.ศ. 2553 (2010)

- วัดไทยฯ จัดโครงการทอดผ้าป่าหนังสือเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัดส่งหนังสือที่รวบรวมได้จำนวน 28 ลัง ประมาณ 2,000 เล่ม เพื่อประกอบพิธีทอดผ้าป่าหนังสือเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี นายดำรง ไคร์ครวญ กงสุลใหญ่

ณ นครลอสแอนเจลิส เป็นประธาน (3 เมษายน)

• พระมหาบุญเริ่ม กิตติญาโณ และ นางสาวอุไรวรรณ กรวิทธาศิลป ได้ติดต่อประสานงานกับ รศ.กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์ อดีตครูอาสาสมัครสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย ภาคฤดูร้อน ปี พ.ศ. 2537 และเป็นอาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอความร่วมมือช่วยวางแผน

• นายดำรง ไคร์ครวญ กงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส ได้มีหนังสือราชการถึงท่านอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ ขออนุญาตให้ข้าราชการของมหาวิทยาลัย 3 คนคือ รองศาสตราจารย์ กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์ จากภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ นางสาวรัตนพร สงวนประสาทพร และ นางสาวเปี่ยมสุข พุ่งกาวิ บรรณารักษ์ จากสำนักหอสมุด มาช่วยดำเนินการจัดห้องสมุด ระหว่างวันที่ 19 เมษายน - 11 มิถุนายน รวมเวลาทั้งสิ้น 54 วัน

• นางสาววิจิตรา กาญจนทัฬหะ ผู้ช่วยเหรัญญิก และกรรมการบริหารวัดไทยฯ ได้รับพระราชทานเสาสมาธรรมจักรทองคำ จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในงานสัปดาห์แห่งการส่งเสริมพระพุทธศาสนา วิสาขบูชา ณ ปริณทลท้องสนามหลวง ในฐานะผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ด้านการส่งเสริม การเผยแผ่พระพุทธศาสนา ในต่างประเทศ (พฤษภาคม)

• วัดไทยแอล.เอ. ร่วมกับมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาแห่งโลก และสมัชชาสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา ร่วมกันจัดสัมมนาในหัวข้อ “แนวคิดและการปฏิบัติตามวิถีพุทธ” (Buddhist Thought and Practice) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านพระพุทธศาสนา

และปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนอย่างถูกต้องเพื่อชีวิตที่ดีงามของตนเอง ในฐานะที่ไทยเป็นศูนย์กลางของพุทธศาสนาทั่วโลก มีองค์กรพุทธสากลตั้งอยู่ในประเทศไทย เป็นความจำเป็นที่จะต้องติดตามสถานการณ์ของพุทธศาสนาอย่างเท่าทัน (11 กันยายน)

• ในการสัมมนาครั้งนี้มีคณะวิทยากรชื่อดังจากประเทศไทยมาบรรยายจำนวน 5 ท่าน นำโดย รศ.นรนิติ เศรษฐบุตร อธิการบดีมหาวิทยาลัยพุทธศาสนา

แห่งโลก และอดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผศ.ดร.ภัทรพร ศิริกาญจนา จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผศ.ดร.บรรจบ บรรณรุจิ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผศ.ดร.ทวีวัฒน์ บุญทริภักดิ์ จากมหาวิทยาลัยมหิดล และ อาจารย์เรืองเดช ศรีมณี จากมหาวิทยาลัยพุทธศาสนาแห่งโลก

• คณะผู้แทนของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม นำโดย นายวิฑูรย์ กรุณา จำนวน 10 ท่าน เดินทางมาเยี่ยมและชมกิจกรรมของวัดไทยฯ พร้อมทั้งนำหนังสือจำนวนหนึ่งจากเมืองไทย มามอบให้ห้องสมุดวัดไทยฯ ด้วย

• วัดไทยฯ โดย ท่านเจ้าคุณพระราชธรรมวิเทศ หัวหน้าสงฆ์ กรรมการอำนวยการ และคณะกรรมการบริหารวัดจัดงานพิธีประดิษฐานอนุสาวรีย์รูปหล่อ ท่านเจ้าคุณพระมงคลเทพโมลี (ขุนทรัพย์ โชติปาโล) อดีตหัวหน้าสงฆ์วัดไทยฯ รูปที่ 2 (พฤศจิกายน)

พ.ศ. 2554 (2011)

• ท่านเจ้าคุณพระราชธรรมวิเทศ หัวหน้าสงฆ์วัดไทยฯ พร้อมด้วย สุรพล เมฆพงษ์สาทร และ ชวพจน์ อึ้งสุวรรณ กรรมการอำนวยการ เดินทางไปที่สถานกงสุลใหญ่ญี่ปุ่น ในตัวเมืองแอล.เอ. เพื่อมอบเงิน จำนวน 30,000.00 เหรียญจากการจัดงานช่วยเหลือพี่น้องชาวญี่ปุ่น ซึ่งประสบภัยพิบัติจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวจากคลื่นสึนามิเมื่อวันที่ 11 มีนาคม ที่ผ่านมาเป็นความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์

ของชาวญี่ปุ่น โดยวัดไทยฯ ร่วมกับสถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส สมาคม ชุมชนต่างๆ และหน่วยงานเอกชน ร่วมใจกันจัดขึ้น แล้วนำเงินมอบท่านกงสุลใหญ่ ญี่ปุ่นดังกล่าว นายดำรง ไคร์ครวญ กงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส และนายมังกร ประทุมแก้ว รองกงสุลใหญ่ ให้เกียรติไปร่วมด้วย (1 เมษายน)

• พระครูสุเมธธรรมวงศ์ ได้รับปริญญามหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดย สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้ามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช เป็นประธาน (1 พฤษภาคม)

- นางสาวบุญเจริญ ปุณณะ กรรมการบริหาร วัดไทยฯ ฝ่ายศาสนพิธี ได้รับพระราชทานเสมาธรรมจักร ทองคำ จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในงานสัปดาห์แห่งการส่งเสริมพระพุทธศาสนาวิสาขบูชา ณ ปริณทลท้องสนามหลวง ในฐานะผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ด้านการส่งเสริมการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ในต่างประเทศ (พฤษภาคม)

- คณะกรรมการอำนวยการวัดไทยฯ ฝ่ายสหรัฐอเมริกา ซึ่งประกอบด้วย นายอุไร เรือนพรหม นายสุรพล เมฆพงษ์สาทร นายชวพจน์ ฤงสุวรรณ นายสุรพงษ์ ชีโนทัยกุล และนายสง่า นาคี พร้อม

ใจกัน จัดพิธีบำเพ็ญกุศลเนื่องในวันคล้ายวันวางศิลาฤกษ์ก่อสร้างวัดไทยฯ โดยนิมนต์พระสงฆ์วัดไทยฯ เจริญพระพุทธมนต์ และถวายภัตตาหารเพล (19 พฤษภาคม)

- วัดไทยฯ ได้รับการคัดเลือกเป็นสถานที่เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) นอกพระราชอาณาจักร สำหรับคนไทยในนครลอสแอนเจลิส โดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ได้ส่งผู้แทนไปร่วมสังเกตการณ์ (18 มิถุนายน)

- พระมหาบุญเริ่ม กิตติญาโณ ผู้อำนวยการโรงเรียนพุทธศาสนา วัดไทยฯ ได้รับพระราชทานตั้งสมณศักดิ์เป็นพระครูสัญญาบัตรชั้นพิเศษ ที่ พระครูสิริกิตติญาณวิเทศ เนื่องในพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 5 ธันวาคม 2554

พ.ศ. 2555 (2012)

- พระมหาบุญเริ่ม กิตติญาโณ เดินทางไปรับสัญญาบัตร พดยศ พระครูชั้นพิเศษ ที่ พระครูสิริกิตติญาณวิเทศ ณ วัดพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ในส่วนกลาง โดยสมเด็จพระมหาธีรราชมิ่งคลาจารย์ วัดปากน้ำภาษีเจริญ เป็นประธานมอบ (14 มกราคม)

• วัดไทยฯ โดย ท่านเจ้าคุณพระราชธรรมวิเทศ หัวหน้าสงฆ์ กรรมการอำนวยการ และคณะกรรมการบริหารวัด ดำเนินการจัดซื้อที่ดินติดกับเขตวัด ซึ่งเป็นปั้มน้ำมันเก่า เนื้อที่เกือบ 1 เอเคอร์ (ประมาณ 2 ไร่) เลขที่ 10904 Roscoe Blvd., N. Hollywood, CA 91605 ราคา 2.5 ล้านดอลลาร์ โดยต้องวางเงินดาวน์ครั้งแรกเป็นจำนวน 1.5 ล้านดอลลาร์ และต้องชำระให้เสร็จสิ้นภายในเวลา 5 ปี ซึ่งวัดได้เซ็นสัญญาเป็นเจ้าของที่ดินดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว (พฤษภาคม)

แหล่งข้อมูล

1. โกวิทานุสรณ์ พิมพ์โดยเสด็จพระราชกุศล ในงานออกพระเมรุพระราชทานเพลิงศพ พระธรรมราชา努วัตร (กมล โกวิท) ป.ธ. 6 ณ เมรุหลวงหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส 19 มกราคม 2546
2. “ดวงประทีป” นิตยสารรายเดือน เผยแพร่พุทธธรรม กิจกรรมของวัดไทยฯ
3. พระธรรมราชา努วัตร : ชีวิตและงานของหลวงเตี้ย ที่ระลึกในงานฉลองสมณศักดิ์ ที่ พระธรรมราชา努วัตร (กมล โกวิท) วันที่ 20-21 เมษายน 2534 ณ วัดไทยลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกา
4. พระธรรมราชา努วัตร กับการหล่อหลอมสังคมไทยในสหรัฐอเมริกา คณะสงฆ์วัดไทยฯ พิมพ์เป็นที่ระลึกในพิธีทำบุญฉลองชนมายุครบ 6 รอบ วันที่ 1 มิถุนายน 2539
5. พระมงคลเทพโมลี (ดร.พูนทรัพย์ โชติปาโล) ศิษยานุศิษย์พิมพ์เป็นธรรมบรรณาการ ในงานออกเมรุพระราชทานเพลิงศพ ณ วัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 14 มีนาคม 2552
6. พ.อ.นพ.เอื้อง คชภักดี, เกิดที่ป่าพะยอม, ในส่วนที่เกี่ยวกับวัดไทยลอสแอนเจลิส พ.ศ. 2537
7. วัดไทยลอสแอนเจลิส 2514-2522 (1971-1979) ที่ระลึกในงานการพัทธสีมาพิธี และพิธียกช่อฟ้าอุโบสถศาลา
8. วัดไทยลอสแอนเจลิส โดย พระเทพโสภณ พิมพ์แจกเป็นที่ระลึกในงานฉาปนกิจศพ คุณแม่บุญช่วย บุญรักษ์ มารดาของ โอรส บุญรักษ์ ประชาสัมพันธ์วัดไทยฯ พ.ศ. 2529
9. หลวงเตี้ย : พิมพ์เป็นที่ระลึกเนื่องในพิธีฉลองอนุสาวรีย์รูปเหมือนหลวงเตี้ย พระธรรมราชา努วัตร (กมล โกวิท) ณ วัดไทยลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกา 25 มีนาคม 2552
10. 100 ปี ชาตกาล พระพิมลธรรม (ชอบ อนุจารีมหาเถร) ราชบัณฑิต ป.ธ. 6 พระคณาจารย์เอก วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ 23 มีนาคม 2544
11. บทสัมภาษณ์ นายชวพจน์ ฤงสูรธรณ กรรมการอำนวยการวัดไทยฯ และอดีตนายกสมาคมธรรมศาสตร์
12. www.alittlebuddha.com/The Vision of PM.Narin

วัดไทยๆในความทรงจำ

เบื้องต้นเบื้องรองพระธรรมจักร
ได้ปัก ณ สหรัฐอเมริกา
กับการกิจของหัวหน้าสงฆ์รูปแรก:
พระครูปริยัติภาวนานันทะ (โสบิน โสปาโก)*

โดย ปรานี ปราบรูป

สรรพสิ่งและความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ย่อมเปลี่ยนไปตามกระแสแห่งกาลสมัย อย่างไรก็ตามเมื่อกล่าวถึงสถาบันหลักของชาติแล้ว เป็นที่ยอมรับกันว่าคนไทยมีศรัทธาในพระศาสนาแนบแน่นมาโดยตลอดและคงจะสืบเนื่องเช่นนี้ตราบนานเท่านาน เป็นที่อัศจรรย์ใจแก่ชาวต่างชาติทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระพุทธศาสนา สถาบันหลักสถาบันหนึ่งของชาติ แม้คนไทยบางคน บางกลุ่มจะละจากแผ่นดินเกิดมาไกลแสนไกลผ่านกาลเวลามานานาน ก็ยังผูกพันยึดเหนี่ยวอย่างยากที่จะเสื่อมคลาย

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศมหาอำนาจที่คนไทยและผู้คนจากทั่วโลกจำนวนไม่น้อยใฝ่ฝันจะไปเยือน ไปตั้งหลักฐานหรือไปประกอบอาชีพ ไม่มีใครบอกได้แน่นอนว่าคนไทยอาศัยอยู่ในสหรัฐอเมริกาเท่าใด อาจมากกว่า 3 แสนคนด้วยซ้ำ ที่สรุปได้ในปัจจุบันก็คือ มีวัดไทยพุทธสถานสำคัญในสหรัฐอเมริกาถึง 102 วัด ถ้าหากย้อนไปก่อน พ.ศ. 2515 ช่วงเวลานั้นคนไทยที่อยู่ ณ ดินแดนอันไกลโพ้นมีความปรารถนาอย่างยิ่งที่จะมีวัดไทย แต่ไม่แน่ใจว่าความมุ่งหวังที่จะมีวัดสมบูรณ์แบบเล็กๆ สักแห่งหนึ่งอย่างในประเทศไทย จะเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด

ภาพสะท้อนความตั้งใจและความพยายามของคนไทยในการสร้างวัดในสหรัฐอเมริกา

คนไทยที่มาอาศัยในสหรัฐอเมริกาสันใจที่จะสร้างวัดไทยบนแผ่นดินที่สองของตนนี้มานานแล้ว ก่อน พ.ศ. 2515 ในสหรัฐอเมริกามีพุทธสถานที่เรียกว่า “วัด” แต่เป็นวัดของชนชาติอื่น มีญี่ปุ่น เป็นต้น เมื่อคนไทยที่นั่นต้องการประกอบศาสนกิจบำเพ็ญกุศลต่างๆ ก็ต้องไปจัดพิธีที่วัดของชนชาติอื่นที่อยู่ใกล้เคียง จากหนังสือเรื่อง **เมื่อสร้างวัดไทยในอเมริกา****

*พระครูปริยัติภาวนานันทะ (โสบิน โสปาโก โฟธิ) กรุณาให้สัมภาษณ์แก่ปรานี ปราบรูป เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2555 ณ วัดศิริพงษ์ธรรมนิมิต กรุงเทพฯ

พระธรรมโกศาจารย์ (ชอบ อนุจารี), **เมื่อสร้างวัดไทยในอเมริกา. คณะกรรมการจัดงานพิมพ์ถวายในงานทำบุญอายุครบ 73 ปี ของพระธรรมโกศาจารย์ (ชอบ อนุจารี) วัดราชภูรัง อำเภอมือง จังหวัดชลบุรี, 23 มีนาคม 2517.

พระพิมลธรรม (ชอบ อนุจารี)
(พ.ศ. 2444 - 2536)
ครั้งดำรงสมณศักดิ์ ที่ พระธรรมโกศาจารย์

พระมหาโสภิน โสปาโก

บันทึกประจำวันของพระพิมลธรรม (ชอบ อนุจารี) ราชบัณฑิต
ครั้งดำรงสมณศักดิ์ที่พระธรรมโกศาจารย์ กล่าวถึง
การเดินทางของพระองค์เจ้า “จากมหานครลอนดอน
ถึงนิวยอร์ก” ซึ่งได้มีโอกาสสนทนากับชาวไทยและ
ชาวเอเชียบางคน ทำให้ทราบว่าพุทธศาสนิกชนที่นั่น
ต้องการสร้างวัดไทยขึ้นในมหานครนิวยอร์ก เชื่อว่าจะได้
รับการสนับสนุนไม่แพ้มหานครลอนดอนซึ่งสร้างวัดพุทธ
ประทีปสำเร็จแล้ว

เมื่อทราบว่าคนไทยปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะสร้าง
วัดไทย พระองค์เจ้าก็รับไว้พิจารณา ที่นิวยอร์กพระพิมลธรรม
(ชอบ อนุจารี) ได้เขียนบันทึกลงวันที่ 13 มิถุนายน 2514
ในหนังสือที่อ้างถึง แสดงความคิดเห็นอย่างละเอียด
เมื่อมีบางท่านเสนอให้รัฐบาลเป็นผู้สร้างวัดว่า

“เราว่าเป็นเรื่องใหญ่มาก และช้าเกินไป หากเรา
ร่วมมือจัดทำเอง ตามกำลังที่พอจะจัดทำได้ ยังจะสำเร็จ
เร็วกว่า แม้เบื้องต้นเล็กน้อย หากไม่ละความพยายามค่อยๆ
ทำไป วัดก็จะโตขึ้นเอง เหมือนเมล็ดไม้ฉะนั้น

เขาได้ลดข้อเสนอมให้เปลืองอีกว่า ไม่อย่างนั้น
ในขณะนี้ก็ควรจะให้พระไทยมาอยู่ประจำเพื่อสอนพระศาสนา
เราขอรับไปพิจารณา

สตรีพม่าคนหนึ่งเสนอว่า ควรให้ชาวอเมริกันออกไปบวชในประเทศไทย เล่าเรียน
พระพุทธศาสนาให้แตกฉาน ตลอดจนธรรมเนียมอันดีของพระศาสนา แล้วนำเอาเข้ามา
เผยแพร่ในหมู่ชาวอเมริกันเอง จะสะดวกกว่าและน่าจะได้ผลดี

เราสนับสนุนวิธีนี้ ทั้งยอมรับจะช่วยเหลือทุกวิถีทาง หากเป็นไปได้ ทั้งดูจะ
รวดเร็วกว่าด้วย

ดร.พุทธทาส ทีเออร์ทิสซิงห์ ชาวศรีลังกา ซึ่งตั้งสำนักงานเผยแผ่พระพุทธศาสนา
กล่าวว่า : ความจริงน่าจะเป็นเช่นนั้น แต่วิธีนี้ ไม่ยกค้อยมีใครนิยม ด้วยได้เคยเสนอวิธีนี้
ในที่ประชุมมาบ้างแล้วเหมือนกัน เขาพูดทำนองคนไทยนิยมของฝรั่งประมาณนั้นแหละ
ประชุมกันประมาณครึ่งชั่วโมงเศษก็เลิกประชุม พวกเราอำลากลับพร้อมด้วย
อนุโมทนาในความปรารถนาของเขา ตลอดจนงานของพวกเราที่พยายามทำกันมาด้วยดี”

ครั้นพระองค์เจ้าเดินทางต่อไปยังกรุงวอชิงตันดี.ซี. ได้พบคนไทยหลายคนที่มีใจเป็นกุศล ทั้งข้าราชการ นักเรียน และ
เอกชน หลายคนแสดงความคิดเห็นว่าที่กรุงวอชิงตันก็มีคนไทยอาศัยจำนวนมาก ควรจะมีวัดที่มีพระสงฆ์ไทยเป็นแหล่งพักพิง
ใจของชาวพุทธในต่างประเทศเช่นกัน

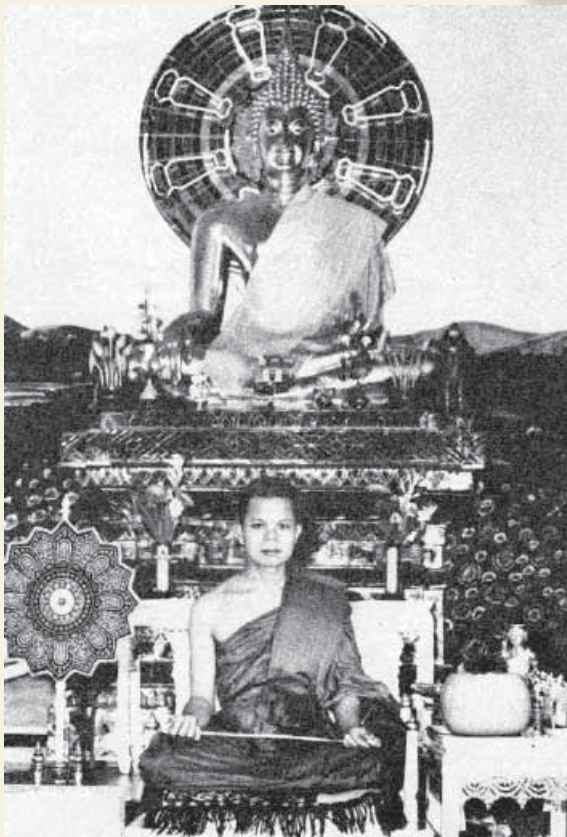
ที่นี้พระองค์เจ้าได้เขียนบันทึกเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2514 แสดงถึงความสุขุมรอบคอบอย่างยิ่งของท่าน พิมพ์ในหนังสือ
เล่มเดิมว่า

“รัฐวอชิงตันมีคนไทยหลายคนที่มีใจเป็นกุศลอย่างกว้างขวาง ทั้งข้าราชการ นักเรียนและเอกชน หลายคนให้ความคิด
ความเห็นแก่เราว่า ที่นี้มีคนไทยมาก ควรจะมีวัดพระสงฆ์ไทยสำหรับเป็นเครื่องอุ้มใจของชาวพุทธศาสนิกชนในต่างประเทศ ด้วยเป็น
คุณประโยชน์มาก เพราะจักได้ช่วยรักษาจิตใจให้ระลึกถึงประเทศชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นปัจจัยให้รักหมู่คณะ
ให้มีการประชุมได้พบปะสังสรรค์กันในยามจากบ้านเกิดเมืองนอนมาอยู่อย่างไกลแสนไกลเช่นนั้น

ข้าพเจ้าเห็นด้วย ขอรับไว้พิจารณา พร้อมกับเตือนให้รักษาความตั้งใจข้อนี้ไว้ ด้วยเป็นการดำรงชอบ เมื่อเจริญมากขึ้นจักได้เป็นแรงผลักดันให้เข้าถึงจุดมุ่งหมายได้ พร้อมกับให้แนวทางว่าการดำรงสร้างวัดเป็นเรื่องยาก เพราะมากด้วยทุนรอนยากด้วยการรักษา เป็นภาระทำให้เอือมระอา ด้วยเป็นประการต้น และประการต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง และเพราะยังมีน้อยคนที่เป็นกำลังในเรื่องนี้ ในขั้นแรกหากเห็นว่ามีกำลังมากด้วยมีคนใส่ใจใจมากแล้ว ควรจะตั้งทุนบอกบุญคนไทย นิมนต์พระสงฆ์มาอยู่สัก 2 องค์ก่อนอย่าเพ่อดคิดสร้าง เพียงแต่เช่าบ้านสัก 1 หลังเป็นระยะยาวสัก 2-3 ปี พระที่มาอยู่จะเป็นจุดรวมคนที่สนใจให้ไปหามาสู่เพิ่มพูนแรงศรัทธามากขึ้น โดยขอร่วมแรงเป็นรายเดือน เพียงเดือนละ 1 ดอลลาร์ เท่ากับ 1 บาท สำหรับที่นี่ อย่างนี้น้อย เมื่อก่อนคนเข้าก็จะหลายดอลลาร์ อย่าได้คิดขอเขามาก ด้วยขอเป็นประจำทุกเดือน อย่าให้ผู้ใดระอา ต้องมีภาระเกินไปเขาจะท้อ ทำอย่างนี้จะยืดยาว พระจะ

ยกป้ายวัดไทยแห่งแรกที่แอล.เอ.

พระครูวิชิตธรรมโสภณ

พระธรรมโกศาจารย์ กับฐานรากอุโบสถศาลา

อยู่ได้ไม่ลำบากจนกว่าจะมีผู้มีกำลังเห็นอานิสงส์ พอใจสละให้เป็นก้อนใหญ่สามารถซื้อที่ดินอุทิศเป็นวัด หรือมีงานประจำปี เช่นวันสำคัญของพระศาสนา หรือกุศลประจำปี หักใช้แล้วมีส่วนเหลือ ฝากธนาคารสะสมไว้ หลายปีเข้าอาจมากได้ นี่เป็นทางมาแห่งความสำเร็จ จะได้วัดพระสงฆ์ไทย มีพระเป็นเพื่อนใจ ให้ความอบอุ่นใจในต่างแดนตามที่รู้จักทั่วๆ กัน หลังอนุโมทนาแล้ว ก็ขอเวลาลากลับทำเนียบ ด้วยใกล้เวลาจะเดินทางไปสนามบินเพื่อเดินทางไปเมืองลอสแอนเจลิส”

การไปเยือนนครลอสแอนเจลิสต่อจากมหานครนิวยอร์ก และวอชิงตันดี.ซี. จากบันทึกของพระพิมลธรรม (ชอบ อนุจารี) สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดของคนไทย ที่ปรารถนาจะมีวัดไทยในสหรัฐอเมริกาหนักแน่นยิ่งขึ้น ยิ่งได้ทราบว่าบ้านคุณเกียรติ ประชาศรัยสรเดช บุตรพระยาประชาศรัยสรเดช ที่พระคุณเจ้าพักนั้น พระครูวิชิตธรรมโสภณ (สินวล) แห่งวัดวชิรธรรมสาธิต หรือที่เรียกกันทั่วไปครั้งนั้นว่า วัดทุ่งสาธิต ได้แวะมาปฏิบัติศาสนกิจที่นครลอสแอนเจลิส เมื่อ พ.ศ. 2512 ก็เคยพักที่บ้านนี้ และได้มีคนไทยมาร่วม

พระธรรมโกศาจารย์ (กลาง) บนพื้นที่ที่จะก่อสร้างวัดไทย

กรรมการศูนย์ ฯ กำลังรับบริจาคเงินสร้างวัด

หาหรือเรื่องการสร้างวัดไทยไว้บ้างแล้ว รวมทั้งได้ตกลงขอให้พระครูชิตธรรมโสภณนำไปปรึกษากับทางประเทศไทย เพื่อนิมนต์พระไปจำพรรษาที่นครลอสแอนเจลิส และเสมียนฟ้าประทาน เมื่อพระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิท) หรือ หลวงเตี้ย ขณะดำรงสมณศักดิ์ที่พระราชโมลี แห่งวัดพระเชตุพนฯ ได้รับอนุมัติให้เป็นหัวหน้า พร้อมด้วยพระครูชิตธรรมโสภณ และพระมหาสิงห์หน นราสโก พร้อมด้วยศิษย์อีก 2 คน มาจำพรรษาตั้งแต่วันที่ 23 กรกฎาคม 2512 ตลอด 3 เดือน ได้พักที่บ้านคุณเสาวภา บุตรานนท์ บนถนน Laurelwood, Studio City สร้างความปิติยินดีอ้อมเอมใจแก่คนไทย ซึ่งได้ผลัดเปลี่ยนเวียนกันไปนมัสการและอำนวยการความสะดวกต่างๆ มิได้ขาด

เบื้องต้นความสำเร็จของการริเริ่มสร้างวัดไทย

แรงมุ่งมั่นที่คนไทยต้องการสร้างวัดไทยในสหรัฐอเมริกาเป็นเรื่องราวบันดาลใจอีกประการหนึ่งที่พระพิมลธรรม (ชอบ อนุจารี) ได้บันทึกไว้โดยละเอียดในหนังสือดังกล่าวข้างต้น โดยสรุปคือ คนไทยได้ไปร่วมกันจัดงานศพนางสาวมณฑนา วิเศษสังข์ ซึ่งเสียชีวิตกะทันหันโดยอุบัติเหตุ ในงานมีคนไทยไปร่วมจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นสวดพระอภิธรรม การฌาปนกิจ เจ้าภาพและผู้ร่วมงานต้องไปประกอบพิธีที่วัดญี่ปุ่น ซึ่งไม่ได้รับความสะดวกในงานพิธีทางศาสนาและประเพณีเท่าที่ควร พระคุณเจ้าบันทึกถึงเรื่องนี้ประโยคท้ายสุดว่า “ทุกคนสลดใจและปรารถนาที่จะให้มีวัดไทยเป็นเสียงเดียวกันหมด”

วันที่ 22 มิถุนายน 2514 ภายหลังงานฌาปนกิจศพนางสาวมณฑนา วิเศษสังข์ พระพิมลธรรม (ชอบ อนุจารี) กับคณะของคุณพูนศักดิ์ ขอสัตถิกุล ก็ได้หารือกันที่บ้านคุณเกียรติ ประชาศรัยสรเดช ก่อนเวลาที่พระคุณเจ้าจะเดินทางจากนครลอสแอนเจลิสกลับประเทศไทย พระคุณเจ้าได้บันทึกรายละเอียดของความคิดในการสร้างวัดไทย ไว้ดังนี้

“16.30 น. คุณพูนศักดิ์ ขอสัตถิกุล พร้อมด้วยคณะ ได้พบข้าพเจ้าที่บ้านคุณเกียรติ ตามที่เชิญไว้ คุณลักษณะบอกว่าเป็นคนเข้มแข็ง เป็นคนจริง แต่เรียบร้อย นิ่มนวล บอกว่าเป็นคนดีซัดๆ แต่เพราะอยู่ต่างประเทศนาน แปลว่าตั้งแต่รุ่นหนุ่ม จึงมีเสียงแปร่ง เป็นเสียงฝรั่งไปหลายเปอร์เซ็นต์ทีเดียว เป็นคนมีศรัทธาเป็นทุนในการอยากให้มีวัดมากทีเดียว ตามความรู้สึกของเธอคิดว่าวัดจะเป็นจุดให้คนไทยรวมกัน ให้ชาวไทยได้หวงรำลึกถึงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ถึงประเทศมากกว่าสิ่งใดๆ ทั้งสิ้น ทั้งจะได้ใส่ใจในศีลธรรม ขนบประเพณีชาวไทยอีกไม่น้อยด้วย ดังนั้น เมื่อข้าพเจ้าซักเรื่องเข้าหาให้สร้างวัดขึ้น เธอจึงยินดีออกปากเต็มใจจะช่วยทุกกรณี แล้วด้วยเวลาอันน้อยที่เหลืออยู่ คุณพูนศักดิ์ขอให้ไปดูสถานที่ซึ่งมีเจ้าของจะขาย เหมือนปาฏิหาริย์ เธอพอใจขับรถออกไปดูกัน ด้วยระยะทางใกล้เพียง 10 นาทีก็ถึงเป็นบ้านตั้งอยู่ใกล้ถนนใหญ่ ได้ขอเข้าไปชม เจ้าของบ้านก็เต็มใจให้เข้าชมถึง 2 แห่ง ตกลงกันในห้องหลัง โดยเจ้าของจะขายให้ 43,000 ดอลลาร์ มีเนื้อที่สัก 2 ไร่ มีอาคารหลังหนึ่ง พอจะอุปโลกนขึ้นเป็นกุฏิงามๆ ที่เดียว”

เมื่อเป็นความพอใจทั่วกันแล้ว ก็กลับมาที่บ้าน คุณเกียรติ ทหารีกันถึงงานที่จะดำเนินให้เข้าเรื่อง สืบไป โดยทำความตกลงกันดังนี้:

1. คุณพูนศักดิ์ จะยืมดีสารรองทุนให้วัดก่อน โดยจะตกลงผ่อนซื้อเป็นระยะยาว ด้วยที่แปลงนี้เป็นของธนาคาร ที่ผู้จำนองปล่อยขาดไว้ เมื่อเป็นวัดแล้ว วัดจะบอกบุญชำระให้คุณพูนศักดิ์จนเต็มจำนวนที่คุณพูนศักดิ์ทรงจ่ายไป ตามกำลังและเวลาโดยมิต้องเดือดร้อน

2. เพื่อความแน่นอน ในงานมหากุศลนี้ ข้าพเจ้าจะต้องส่งพระมหาธีรพันธุ์ เมตตาวิหารี

มาอยู่ในพรรษา ซึ่งใช้เวลาอีก 10 วันเท่านั้นก็จะเข้าพรรษา จะไปหาพระสงฆ์องค์ใดอื่นมาไม่ทันเวลา ทั้งองค์อื่นก็ไม่มีใครรู้จัก ดังนั้น ด้วยเวลากะทันหัน กรรมการทั้งหมดจึงหันหน้าเข้าหาพระมหาธีรพันธุ์ ขอความตกลงใจ เมื่อพระมหาธีรพันธุ์ พึงถ้อยคำปราศรัยของคณะกรรมการตลอดจนเห็นที่ทำการทำจริง ไม่เหลวไหล แฉกใจเช่นนั้น ก็รับปากว่า ถึงข้าพเจ้าถูกส่งมาก็จะสนองความตั้งใจของคณะกรรมการสัก 1 พรรษา เป็นการลองชิมलगดูก่อน

เมื่อเป็นดังกล่าว ทุกคนก็พอใจ เห็นความสำเร็จแค่เอื้อม ด้วยที่ดินมีอยู่แล้ว ยังแต่จะตกแต่งให้เป็นสถานที่ควรแก่การอาศัยของพระอยู่สืบไปเท่านั้น และทุกคนยังให้คำรับรองว่า ภายใน 5-6 วันข้างหน้า หลังจากข้าพเจ้ากลับถึงกรุงเทพฯ แล้วจะพยายามส่งข่าวแน่นอนมาขึ้นอีกครั้งหนึ่ง แล้วทุกคนก็ลาไปด้วยใบหน้าเบิกบาน ด้วยความหวังในความสำเร็จของงานสร้างวัดไทยในสหรัฐอเมริกา พร้อมกับจะเตรียมตัวไปส่งข้าพเจ้าที่สนามบิน ด้วยเป็นเวลาออกจากลอสแอนเจลิสของข้าพเจ้าในคืนนี้

อันความตั้งใจทำจริงของคณะบุคคลผู้มีความจริงใจ ย่อมมีอนุภาพเนรมิตสิ่งปรารถนาไว้ให้สำเร็จได้โดยไม่ยากนานเลย ดูเรื่องงานสร้างวัดของเราเกิด ใช้เวลาเริ่มหารือกันเพียง 2 ชั่วโมงแท้ๆ และแล้วก็เ็นรูปเป็นร่างขึ้นได้เหมือนปาฏิหาริย์ ดูเถะว่าจะไม่เหมือนปาฏิหาริย์อย่างไร ชั่วโมงที่เล่าให้ฟังแท้ๆ แล้วก็จากกันไปไกลแสนไกลอย่างสุดหล้าฟ้าเขียวทีเดียว ดังนั้น เวลาของชีวิตที่ได้ทำงาน 2 ชั่วโมงนี้ จึงเป็นเวลาที่มีค่าอย่างยิ่งหาประมาณมิได้อันจักเป็นผลจารึกอยู่ในความทรงจำของดวงใจตลอดชีวิต น่าภูมิใจจริงๆ ดีใจ หายเหนื่อย เห็นค่าของการใช้จ่าย ด้วยได้กอบบุญกุศลอันมหาศาล เป็นกำไรชีวิตอย่างเหลือหลาย”

ในหนังสือ **เมื่อสร้างวัดไทยในอเมริกา** ของพระพิมลธรรม ยังได้เล่ารายละเอียดถึงการส่งพระมหาธีรพันธุ์ เมตตาวิหารีไป “ครองวัด” ที่นครลอสแอนเจลิสในสหรัฐอเมริกา โดยไปถึงที่นั่นวันที่ 6 กรกฎาคม 2514 เพื่อให้ทันรับบาตรเช้าวันที่ 7 อันเป็นวันอาสาฬหมาส ใจความในบันทึกตอนหนึ่งกล่าวถึงพระมหาธีรพันธุ์ เมตตาวิหารี คราวไปส่งที่สนามบินดอนเมืองว่า

“ได้เตือนพระมหาธีรพันธุ์ให้ระวังตัวพอสมควร พร้อมกับให้มีความดีใจว่า จงระลึกไว้ว่าเราเป็นพระสงฆ์องค์แรก ที่ออกไปครองวัดที่สร้างขึ้นในสหรัฐอเมริกา เราจะต้องทำแทนพระสงฆ์ในสังฆมณฑล ในการเผยแผ่พระศาสนาในสหรัฐอเมริกาโดยสมบูรณ์ และแล้วไม่นานเราก็จากกันด้วยเวลาของเครื่องบิน”

อย่างไรก็ตาม ด้วยปัญหาอุปสรรคบางประการ คณะกรรมการจัดสร้างวัดไทยได้เปลี่ยนแปลงสถานที่ก่อสร้างวัดให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ประวัติความเป็นมาของวัดไทยลอสแอนเจลิสเริ่มต้นมั่นคง มีหลักฐานเป็นทางการเมื่อคุณพูนศักดิ์ ขอโสติกุล ประธานศูนย์พระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท ได้ถวายที่ดินจำนวน 5 ไร่ 2 งาน ซึ่งเป็นของบิดา คือ คุณวิชัย ขอโสติกุล ตั้งอยู่เขตนอร์ธ ฮอลลีวูด นครลอสแอนเจลิส แต่คณะสงฆ์จำนวน 18 รูป มีสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริมหาเถร) วัดพระเชตุพนฯ (ขณะดำรงสมณศักดิ์ที่สมเด็จพระวันรัต อาคันตุกะของรัฐบาลอเมริกัน) ทรงเป็นประธาน พระธรรมราชานุวัตร

พระมหาโสบิน โสปาโก ที่วัดไทยลอสแอนเจลิส

(กมล โกวิท) ครึ่งดำรงสมณศักดิ์ที่พระราชโมลี เป็นเลขาธิการร่วมในคณะสงฆ์ด้วย รุ่งขึ้นวันที่ 19 พฤษภาคม 2515 ได้ทรงวางศิลาฤกษ์สร้างวัดเป็นปฐมฤกษ์ การก่อสร้างวัดไทยแห่งแรกในสหรัฐอเมริกาก็ได้เริ่มขึ้นแต่นั้นมา

หัวหน้าสงฆ์รูปแรกพร้อมพระสงฆ์อีก 4 รูป ในระยะบุกเบิกสร้างวัดไทย

ระยะแรกการก่อสร้างวัดไทยเป็นไปด้วยความยากลำบากไม่น้อย เนื่องจากสถานที่ตั้งอยู่ชานเมือง ยังไม่เจริญ สภาพที่ดินยังรก เต็มไปด้วยต้นไม้ต้นหญ้า แต่ความตั้งใจของคนไทยที่จะ

สร้างวัดให้สำเร็จ ก็ได้สละเวลาวันหยุดพักผ่อนวันเสาร์และอาทิตย์มาช่วยกันอย่างเต็มกำลังความสามารถ

งานสำคัญลำดับต้นๆ คือ การตัดแปลงบ้านให้เป็นกุฏิสำหรับพระสงฆ์ที่จำพรรษา เพื่อการประกอบศาสนกิจ และพิธีกรรม การก่อสร้างที่ถือว่าสำคัญที่สุดครั้งนั้นคือ อุโบสถศาลา รูปทรงสถาปัตยกรรมไทย กว้าง 12 เมตร ยาว 33 เมตร มีรายละเอียดประกอบด้วยห้องโถง ห้องครัว ห้องทำงานนักเรียน ห้องสมุด และห้องน้ำ ค่าก่อสร้างระยะแรกเป็นเงิน 285,184 เหรียญ ทั้งต้องปรับแบบให้ถูกต้องตามกฎหมายก่อสร้างของนครลอสแอนเจลิสด้วย

หัวหน้าสงฆ์วัดไทยรูปแรกคือ พระมหาโสภิน โสปาโก ปัจจุบันได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ ที่ พระครูปริยัติภาวนานิเทศก์ ฝ่ายวิปัสสนา และสงฆ์อีก 4 รูป ประกอบด้วยพระมหาเกลี้ยง เตชะวโร วัดเทพธิดาราม พระครูพิบูลโพธาริธ วัดมหาธาตุ พระองอาจ จันทโชโต วัดวชิรธรรมสาริต และพระมหาจวน จริตธมโม วัดเชตวัน กัวลาลัมเปอร์

ประวัติของพระครูปริยัติภาวนานิเทศก์ มีการบันทึกไว้น้อย ทั้งๆ ที่ท่านมีเรื่องราว และประวัติทางศาสนกิจที่น่าสนใจเป็นอันมาก และถือว่าท่านเป็นพระสงฆ์รูปหนึ่งที่ได้สร้างคุณูปการในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

ท่านเกิดที่จังหวัดมหาสารคามเมื่อ วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2474 บรรพชาเป็นสามเณร ศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมบาลี จบนักธรรมเอก เปรียญธรรม 4 ประโยค และอภิธรรม ณ วัดมหาธาตุฯ ได้ปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน

ขณะเป็นสามเณรเป็นเวลา 7 เดือน พ.ศ. 2496 ได้อุปสมบทเป็นภิกษุ ณ พัทธสีมา วัดมหาธาตุฯ โดยมีสมเด็จพระพุฒาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร) ครั้นดำรงสมณศักดิ์ที่พระพิมลธรรม เป็นพระอุปัชฌาย์

ด้วยความรู้ความสามารถ ความตั้งใจ ศึกษาเล่าเรียน และความมุ่งมั่นเผยแผ่พระพุทธศาสนาทำให้ท่านได้รับแต่งตั้งและปฏิบัติภารกิจต่างๆ ก่อนจะเดินทางไปสหรัฐอเมริกา ดังนี้

-เป็นครูสอนปรีชาธรรม และแผนก นักรธรรมตรี โท เอก และจุฬาริทธิกรรม ประจำ มหาธาตุวิทยาลัย

-ไปดูการพระศาสนา และศึกษาปฏิบัติ เพิ่มเติมที่ประเทศสหภาพพม่า

-ถือธุดงค์วัตรเพื่อปฏิบัติเป็นพุทธบูชา ฉลองครบรอบ 25 ปี พุทธศตวรรษจากประเทศ สหภาพพม่า ผ่านทางเหนือของสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว และกลับเข้าสู่ ประเทศไทยทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

-เป็นอาจารย์สอนปรีชาธรรม พระอภิธรรม และวิปัสสนาหลายแห่ง โดยเฉพาะที่จังหวัดภูเก็ต ท่านได้สร้างอาคารเรียนถาวร 1 หลัง สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (อยู่ อโนทัยมหาเถร) วัดสระเกศ ได้ประทานนาม อาคารเรียนหลังนี้ว่า “โรงเรียนอภิธรรมวิทยากร” สมเด็จพระศรีนครินทร์บรมราชชนนี ได้ทรงประกอบ พิธีเปิดป้ายโรงเรียนแห่งนั้น ณ สำนักสงฆ์ศรัทธาธรรม ปัจจุบันคือวัดนาคาราม จังหวัดภูเก็ต

-เป็นประธานอำนวยการจัดบรรพชาสามเณร

ภาคฤดูร้อน ร่วมกับข้าราชการแผนกศึกษาธิการเพื่ออบรมกลุ่มเกลาณีสัยการประพฤติดุปฏิบัติแก่เด็กให้เป็นคนดีแต่เยาว์วัย และเพื่อแก้ปัญหาเด็กเกเรซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของจังหวัดภูเก็ตช่วงเวลานั้น ได้นิมนต์สมเด็จพระวันรัต (ปุ่น ปุณณสิริมหาเถร) วัดพระเชตุพนฯ สมณศักดิ์ในครั้งนั้น ไปเป็นพระอุปัชฌาย์ เริ่มครั้งแรกในพ.ศ. 2511 มีการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจเหมาะแก่วัย ทำให้ได้ผลดีเกินคาด จึงดำเนินการต่อมาและเผยแพร่ไปยังจังหวัดอื่น ถือได้ว่าท่านเป็นผู้ริเริ่มสร้างแบบอย่างการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนแก่วัดหรือสำนักต่างๆ ให้เป็นประเพณีสืบมาจนทุกวันนี้

พระครูปริยัติถาวรานันทะ (พระมหาโสภิน โสปาโก) พระธรรมทูตผู้บุกเบิกการสร้างวัดไทยลอสแอนเจลิส ปัจจุบันอายุ 81 ปี จึงเป็น “หลวงตา” ของลูกศิษย์จำนวนมาก ได้ให้สัมภาษณ์และตอบคำถามแก่ผู้เรียบเรียงที่ว่า “เหตุใดท่านจึงได้รับเลือกเป็นหัวหน้าสงฆ์ไปบุกเบิกการสร้างวัดไทยแห่งแรกในสหรัฐอเมริกา” ไว้ดังนี้

“เหตุสร้างวัดไทยที่นั่น เนื่องจากคนไทยต้องการมีวัดไว้ปฏิบัติศาสนกิจ มีพระสงฆ์ไปจำพรรษาก่อนหน้าอาตมา และมีความคิดสร้างวัดไทยอยู่แล้ว แต่ยังมีอุปสรรค พอพระธรรมโกศาจารย์ (ชอบ อนุจารี) ซึ่งต่อมาคือพระพิมลธรรม ได้ชวนพระมหาธีรพันธุ์ เมตตาวิহারี ไปทัศนศึกษาดูงานพระศาสนารอบโลกด้วยเงินส่วนตัว และแวะที่แอลเอก็มีคนไทยมาปรึกษา เมื่อการก่อสร้างวัดเกิดขึ้น ได้คัดเลือกพระที่จะส่งไป พระเดชพระคุณพระพิมลธรรม อาจเห็นว่าอาตมาเข้าปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานขณะเป็นสามเณร 7 เดือน และสอนเรื่องนี้อยู่หลายสำนัก ถือธุดงค์ทั้งในประเทศไทยมา ประเทศลาว ทั้งเป็นผู้ริเริ่มโครงการสามเณรภาคฤดูร้อนด้วย น่าจะสั่งงานบุกเบิกสร้างวัดไทยในต่างแดนได้”

ท่านเล่าถึงการก่อสร้างวัดครั้งที่ท่านเป็นหัวหน้าสงสัยว่าดำเนินการสร้างอุโบสถศาลาไว้ดังนี้

“ก็ได้สร้างโบสถ์ชั้นล่างเสร็จเรียบร้อย กำลังจะสร้างชั้นบน วางท่อน้ำ ทำไฟ ต้องต่อสู้กับหลายๆอย่าง และได้รับความช่วยเหลือจาก

สมาคมชาวเหนือ ชาวใต้ ชาวอีสาน และชาวภาคกลางเป็นอย่างดี เช่น คุณอรุณ สีนุญเรือง คุณละอ อเนกานนท์ ร้านอาหารทิพรส ร้านอาหารสยาม และอีกหลายท่าน

การก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จ เกิดมีการกำหนดวาระการอยู่ที่วัดไทยขึ้นมา ให้อยู่ได้เพียง 3 ปี และคงด้วยเหตุที่ครูอาจารย์ของเราได้รับพิษภัยทางการเมืองด้วย อาตมาซึ่งไม่ได้กลับมา ก็แต่งตั้งหัวหน้าสงฆ์รูปที่ 2 ไป เมื่อกลับมาแล้วก็ไม่ให้กลับไป ก็เลยไปสร้างวัดใหม่ โดยดำริและอุปถัมภ์ของพระพิมลธรรม (ชอบ อนุจารี) จึงได้เป็นประธานอำนวยการจัดตั้งวัดพุทธวราราม นครเดนเวอร์ รัฐโคโลราโด พ.ศ. 2519”

ตามประวัติของพระครูปริยัติภาวนานันทะ หรือ “หลวงตาโสบิน” พิมพ์ในหนังสือพิมพ์ **คมชัดลึก** ฉบับวันที่ 6 เมษายน 2548 คอลัมน์ “พระเครื่อง” เรื่อง **“ชีวิตในบั้นปลายของหลวงตาโสบิน ส.นามโท พระธรรมทูตรูปแรก ผู้ปioneeringธรรมจักรในอเมริกา”** ได้สัมภาษณ์ท่านใน

หลายประเด็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องที่ไม่ธรรมดาสำหรับท่านผู้อุทิศตนเป็นสมณธรรมทายาท สร้างผลงานอันเป็นที่ประจักษ์ในประเทศไทยและต่างประเทศ เหตุใดจึงได้ลาสิกขา เมื่อ พ.ศ. 2523 ท่านตอบแบบผู้เข้าใจโลกและช่วงเวลานั้นก็ผ่านมานานแล้วว่า

“อย่าไปฝันผอยหาตะเข็บจะดีกว่า... ส่วนใหญ่ก็มรณภาพกันไปหมดแล้ว...ก็สิ้น เวรสิ้นกรรมกันไป พระส่วนใหญ่จะมองว่า เราเป็นหลวงตาแก่ๆ จากบ้านนอกรูปหนึ่ง เท่านั้น ส่วนใหญ่รู้เพียงว่าเราสึกไปเมื่อกว่า 20 ปีที่แล้ว”

อย่างไรก็ตาม หนังสือ **อยู่ที่ปัจจุบัน** เท่านั้น ของวัดวังปลาโต จังหวัดมหาสารคาม ผลงานเรียบเรียงของพระครูปริยัติภาวนา นิเทศก์ เกี่ยวกับการปฏิบัติสมณกรรมฐาน กล่าวถึง **“ประวัติพระอาจารย์โสภิน**

โสปาโก” ช่วงนี้ว่ามีปัญหาเรื่องสุขภาพจึงตัดสินใจลาสิกขาเป็นคฤหัสถ์

ครั้นผู้เรียบเรียงถามว่า ได้ทราบว่าท่านลาสิกขาไปเป็นอาจารย์สอนวิปัสสนาร่วมกับคณะอาจารย์ชาติต่างๆ ความศรัทธาที่ชาวพุทธมีต่อท่านเปลี่ยนแปลงไปบ้างหรือไม่ และสอนในรูปแบบฆราวาสได้รับความสะดวกมากน้อยเพียงไร ท่านได้ย้อนอดีตเมื่อเกือบ 40 ปี ที่แล้วให้ฟังว่า

“ถือได้ว่าได้รับความสำเร็จพอสมควร ชาวไทยและชาวต่างประเทศให้ความร่วมมือ ใช้หนังสือประกอบการสอน ที่ได้รวบรวมประมวลผลจากการปฏิบัติจัดพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษเล่มแรก เมื่อพ.ศ. 2520 ชื่อว่า Way Faring ซึ่งได้มอบลิขสิทธิ์ให้ Buddhist Publication Society ประเทศศรีลังกาจัดพิมพ์เผยแพร่ไปทั่วโลก

ได้ร่วมงานกับผู้คนหลากหลายอาชีพ มีเพื่อนมีศิษย์ร่วมทำงานพระพุทธศาสนามากมาย เป็นอาจารย์สอนหลายเมือง ทั้งในสหรัฐอเมริกา แคนาดา และเม็กซิโก บางแห่งบางประเทศก็มีอุปสรรคบ้าง”

ท่านได้หวนกลับคืนสู่สมณเพศอีกครั้ง เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2543 อันเป็นวันครบรอบ ปีเกิดที่ 69 ณ วัดไทยพุทธคยา ประเทศอินเดีย มีพระธรรมปริยัติมุนี (นวน เขมจารี) เจ้าอาวาส วัดพระธาตุพนม เป็นพระอุปัชฌาย์ โดยได้รับ นามฉายาว่า “โสปาโก” และในฐานะที่ได้บวช อุทิศชีวิตแด่พระพุทธเจ้า ณ พุทธคยา ประเทศ อินเดียจึงได้มีสร้อยหรือนามปากกา “โพธิ” ต่อท้ายเป็น “โสปาโก โพธิ”

ในการบวชครั้งที่ 2 นี้ ท่านบอกกล่าวแก่ ผู้สัมภาษณ์อย่างน่าปลาบปลื้มว่า

“ถือว่าบวชให้ตัวเอง เพื่อมุ่งปฏิบัติธรรม ในบั้นปลายของชีวิต โดยอธิษฐานไว้เมื่อ คราวป่วยด้วยโรคไวรัสที่ตับว่าขอให้หาย จะได้ บวชอุทิศกายใจแด่พระศาสดาจนกว่าชีวิตจะหาไม่”

นอกจากท่านจะได้ปฏิบัติอย่างที่อธิษฐานแล้ว ยังถือว่าท่านได้สนองคุณของสำนักอุปัชฌาย์โดยแท้ด้วย

ต่อมาท่านได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ ที่ พระครูสัญญาบัตรเป็นพระครูปริยัติภาวนานิเทศก์ เนื่องในพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม 2554

ปัจจุบันปฏิปทาของท่านในการเผยแผ่พระพุทธศาสนานั้น ท่านเป็นกำลังสำคัญในการสอนวิปัสสนาที่ประเทศไทย เป็นส่วนใหญ่ทั้งที่วัดวังปลาโด อำเภอเบรบือ จังหวัดมหาสารคาม และที่วัดศิริพงษ์ธรรมนิมิต กรุงเทพฯ สร้างวิปัสสนาทายาท ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เพื่อสืบแนวทางในการประพฤติวัตรปฏิบัติ ให้กระจายสู่สาธุชนทั่วกัน

80 ปี พระราชธรรมวิเทศ* (อมรวิทย์ อมโร)

โดย ปราณี ปราบริญ

ช่วงเวลาประมาณ 5 ปี ก่อน พ.ศ. 2515 กระแสความคิดของคนไทยในสหรัฐอเมริกาที่ปรารถนาจะมีวัดไทยสักแห่งเป็นไปอย่างกว้างขวาง และช่วงเวลานั้นหลายคนไม่แน่ใจว่า จะเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด เนื่องจากเรื่องใหญ่เช่นนี้ไม่น่าจะง่ายนัก และเมื่อ 40 ปีก่อนก็คงไม่มีใครคาดคิดว่า ภายหลังการก่อสร้างวัดไทยลอสแอนเจลิสแล้ว วัดไทยฯ จะเจริญก้าวหน้าสมบูรณ์แบบได้มากถึงเพียงนี้ รวมทั้งคงไม่มีใครนึกไปไกลว่าจะมีวัดไทย ณ แผ่นดินที่สอง

ของคนไทยตามมากกว่า 100 วัด

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานรางวัลเสมาธรรมจักร
ในฐานะผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา เมื่อ พ.ศ. 2535

ช่วงเวลาเมื่อ 40 ปีก่อนเช่นกัน ภิกษุผู้สมณะรูปหนึ่งนามพระอมรวิทย์ อมโร จำพรรษา ณ วัดเชตุพนวิมลมังคลาราม ขณะนั้นอายุ 40 ปี ดำรงตำแหน่งเลขานุการเจ้าคณะภาค 14 และขณะนี้อายุ 80 ปี ดำรงสมณศักดิ์ ที่ พระราชธรรมวิเทศ ตำแหน่งหัวหน้าสงฆ์วัดไทยลอสแอนเจลิส กล่าวถึงความรู้สึก เมื่อ 40 ปีก่อน ครึ่งก่อกำเนิดวัดไทยลอสแอนเจลิสว่า พระคุณเจ้าไม่เคยคิดที่จะมาจำพรรษา ณ วัดไทยในสหรัฐอเมริกา ไม่ว่าจะเป็นหัวหน้าสงฆ์ หรือ พระลูกวัดก็ตาม

จากที่ไม่เคยคิด กลับได้รับตำแหน่ง

แล้วเหตุใดเล่า พระคุณเจ้าจึงได้กรุณารับตำแหน่งและดำรงตำแหน่งนี้มากกว่า 24 ปีแล้ว ท่านย้อนรำลึกถึงอดีตเล่าให้ฟังว่า

“อาตมาไม่คิดเลยว่า จะมาจำพรรษาอยู่ที่สหรัฐอเมริกาหรือเป็นหัวหน้าสงฆ์ เพราะคิดว่าตนเองอาจจะไม่เหมาะสม เนื่องจากคนไทยที่สหรัฐอเมริกา มีความพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ นักธุรกิจ ประชาชน นอกจากมีความรู้ ความสามารถแล้วยังมีเสรีภาพมาก มีอิสระทางความคิด กล้าพูด กล้าแสดงออก บางครั้งคนฟังอาจรู้สึก ว่า พูดตรงเกินไป ไม่ค่อยเกรงใจผู้ฟังเท่าใด มีนักการเมืองระดับนายกรัฐมนตรีท่านหนึ่ง ปัจจุบันถึงแก่กรรมแล้ว ไปพูดที่แอล.เอ. คนที่นั่นวิพากษ์วิจารณ์ตรงๆ ท่านก็เลยไม่ไปแอล.เอ. อีกเลย ”

เมื่อผู้สัมภาษณ์ถามคำถามเดิมอีกครั้ง พระคุณเจ้าก็ได้กรุณาเล่าถึงที่มาที่ไปและเหตุผลเพิ่มเติมถึงการไปเป็นหัวหน้าสงฆ์ที่นั่นว่า

*พระราชธรรมวิเทศ (อมรวิทย์ อมโร) กรุณาให้สัมภาษณ์แก่ ปราณี ปราบริญ เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2555 ณ คณะ น.23 วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

“พระธรรมราชานุวัตรหรือหลวงเตี้ยของพวกเรานั้นแหละ เป็นผู้เจรจาขอให้ท่านไปทำนองว่าให้ไปช่วยงานชั่วคราว ก็นึกว่าหลวงเตี้ยรอเวลาหาใครไปแทนปีต่อไป หนึ่งปี สองปี สามปีก็แล้ว ท่านไม่พูดถึง จนหลวงเตี้ยมรณภาพตอนนี้ท่านมาก็พยายามหาพระระดับเจ้าคุณไป ต้องได้พระผู้ใหญ่และมีคุณลักษณะพิเศษพอควรที่จะบริหารวัดไทยได้ ”

พระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิท) หรือหลวงเตี้ย ขณะดำรงสมณศักดิ์ที่พระเทพโสภณ ในฐานะประธานคณะกรรมการสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา ได้บัญชาให้พระมหามรุธมโธ ซึ่งได้รับพระราชทานตั้งสมณศักดิ์ ที่พระวิเชียรธรรมคุณาธาร เมื่อ พ.ศ. 2517 ไปดำรงตำแหน่งหัวหน้าสงฆ์วัดไทยลอสแอนเจลิส ใน พ.ศ. 2531 ด้วยเวลาที่กระชั้นแทบมิได้ตั้งตัว โดยมีบัตรโดยสารเครื่องบินเตรียมให้พร้อมแล้ว ยากที่จะปฏิเสธได้ พระคุณเจ้าให้ความเห็นตอบคำถาม “การที่หลวงเตี้ยพิจารณาเลือกพระคุณเจ้า น่าจะเป็นเพราะเหตุใด” ว่า

ได้รับปริญญาคุณวุฒิปณจิตติมศักดิ์ สาขาพุทธศาสน์ จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2553

“ที่หลวงเตี้ยไว้ใจ น่าจะเห็นว่า อาตมาเป็นคน
พุดน้อย มีความอดทนอดกลั้น และจะสนองงานของ
ท่านได้ อาตมามาอยู่วัดไทย ก็เสมือนเป็นตัวแทนของ
ท่าน ถ้าคนอื่นมา หลวงเตี้ยอาจจะไม่มีโอกาสทำอะไร
อย่างที่ท่านตั้งใจก็ได้ และท่านก็รับปากว่า จะช่วยดูแล
ไม่ทอดทิ้งแน่นอน เมื่อท่านยังไม่มรณภาพ ท่านก็
กรุณาอนุเคราะห์เช่นนั้น ”

เมื่อกล่าวถึงหลวงเตี้ย ผู้ที่รู้จักท่านจะเห็นพ้อง
ต้องกันว่า พระคุณเจ้ารูปนี้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล
มีพรหมวิหารธรรมและสังคหวัตถุธรรมเป็นเลิศ
ยากจะหาผู้ใดเสมอเหมือน เรื่องการแต่งตั้งใครใน
ตำแหน่งใด มีเมตตาอุปการะพระเถรรูปใด หรือฆราวาส
คนใด ท่านย่อมพิจารณาไตร่ตรองรอบคอบแล้ว
และการแต่งตั้งตำแหน่งสำคัญนี้ก็เช่นกัน

ปัจจุบันพระวิเชียรธรรมคุณาธาร ซึ่ง
ต่อมาได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ ที่ พระราช
ธรรมวิเทศได้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสงฆ์วัดไทย
ลอสแอนเจลิส กาลเวลาผ่านไปเกือบ 25 ปี
ย่อมพิสูจน์ถึงคุณธรรมและปฏิบัติของ
พระคุณเจ้า ผู้สามารถทำนุบำรุงและสรรค์สร้าง
สิ่งที่หลวงเตี้ยดำริและดำเนินการมาแล้วด้วยดี
ให้เจริญรุดหน้ายิ่งขึ้นในหลายด้าน ทั้งด้านการเผยแผ่
ศาสนา ด้านสาธารณูปการ ฯลฯ และทำให้วัดไทย
ยังคงเป็นศูนย์รวมที่พึ่งทางใจของพุทธศาสนิกชน
คนไทยซึ่งจากบ้านเกิดเมืองนอนมาใช้ชีวิตใน
ดินแดนห่างไกลนี้ต่อไปอีกตราบนานเท่านาน

จากเด็กชายไปเป็นสามเณร

คุณธรรมและปฏิบัติของพระราชธรรมวิเทศที่สัมผัสได้ แม้จะได้สนทนากับพระคุณเจ้าไม่นานก็คือ เป็นผู้ตระหนักรู้
และบูชาผู้มีพระคุณอย่างสูงยิ่ง พร้อมปฏิบัติตามสิ่งที่ได้รับมอบหมาย แม้บางครั้งพระคุณเจ้าอาจไม่ยินดีนักก็ตาม ครั้นจะ
ต้องทำก็มีวิริยะทำให้ดีที่สุดอย่างเต็มกำลังความสามารถ อุปนิสัยเช่นนี้กล่าวว่ามีมาแต่เยาว์วัย พระคุณเจ้าเล่าให้ฟังถึง
จุดเปลี่ยนแปลงชีวิตจากเด็กชายไปเป็นสามเณร ก็เพราะเชื้อฟงโยมบิดาผู้สร้างแนวทางให้ว่า

“ตอนเป็นเด็ก เข้าเรียนหนังสืออาศัยอยู่กับพระลูกพี่ลูกน้อง ตั้งแต่ชั้นเตรียมจนจบประถม 4 เมื่อเรียนจบก็มาช่วย
โยมพ่อโยมแม่ทำนาอยู่ 2 ปี จนอายุ 16 ตอนนั้นมีครูพระที่วัดเขาพระ อำเภอบางนางบวช สอนนักธรรมตรี โยมพ่อ
ก็ให้ไปเรียน พอใกล้สอบ ท่านก็ให้บวชกับบวช และสอบนักธรรมตรีได้ที่อำเภอบางนางบวชนั่นเอง ก็เลยบวชสามเณรแต่นั้นมา

จริงๆ แล้ว ไม่ค่อยอยากบวชเท่าไร แต่เห็นใจโยมพ่อซึ่งสนใจเรื่องนี้นี่มาก และสนใจมาตลอด สมัยโยมพ่อบวช
ก็เป็นสมภารเจ้าวัด ท่านไปเจอเณรตัวเล็กๆ ที่ไหน ก็มาพูดมาเล่าทำนองปลุกใจให้บวชบวชเณร เรียกได้ว่าบวช
สนองคุณและตามศรัทธาของโยมพ่อ”

ชีวิตของคนเรามีจุดเปลี่ยนเกิดขึ้นได้หลายครั้งจากหลายเหตุปัจจัย การก้าวไปสู่สิ่งที่ดีกว่าของพระราชธรรมวิเทศ
ครั้งเป็นสามเณรนักธรรมตรีวัดท่าช้างสุวัตรสุวรรณภูมิในตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ทำให้ได้มีโอกาสเรียนและสอบได้นักธรรมโท

ต่อมาจุดเปลี่ยนครั้งสำคัญอีกครั้งหนึ่งของชีวิตก็เกิดขึ้นเมื่อได้มาบรรพชาเป็นสามเณร ณ วัดพระเชตุพนฯ เนื่องจากเพื่อนของโยมบิดาชื่อ พิจิตร พามาฝากกับ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (ปุ่น ปุณฺณสิริมหาเถร) หรือ “สมเด็จพระเจ้า” ครั้งดำรงสมณศักดิ์ ที่ พระธรรมดิลก ซึ่งเป็น พระอุปัชฌาย์ บรรพชาเป็นสามเณรให้อีกครั้ง

คงไม่อาจปฏิเสธได้ว่า พระคุณเจ้า มีโอกาสดีครั้งสำคัญครั้งนั้น นอกจากด้วย “สายตา” ที่เห็น “แวว” ของผู้อุปถัมภ์แล้ว ยังมีปัจจัยสำคัญที่ไม่ยิ่งหย่อนด้วยคือ “ต้นทุน” ของสามเณร” ที่มีความดีความเหมาะสมที่จะ มาอยู่ ณ วัดแห่งนี้ โดยจะไม่ทำให้ผู้สนับสนุน ผิดหวัง

การได้มีโอกาสฝึกหัดหลายสิ่งหลายเรื่องจากพระผู้ทรงความรู้และทรงคุณงามความดีอย่างสูง เช่น “สมเด็จพระเจ้า” และอยู่ คณะเดียวกับ “หลวงเตี้ย” ทำให้พระคุณเจ้า ได้รับความเมตตาและการอบรมสั่งสอนหลายประการ แม้จนบัดนี้ก็ไม่ลืมเลือนเลย คือ

“สมเด็จพระป่าสอนอาตมาให้เป็นนักเทศน์ ให้สวดมนต์ให้เก่งและปฏิบัติหน้าที่การงานในวัด ท่านชอบอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดี เรื่องสอนที่สำคัญเรื่องหนึ่งคือ อย่าทำเป็นอวดฉลาด อย่างที่เขาว่ามีดีแต่ไม่ควรเอาดีมาอวดทั้งหมด ต้องเก็บไว้บ้าง เป็นนักปกครองต้องมีทั้งพระเดชพระคุณ มีดีมีหย่อน

หลวงเตี้ยก็ดูแลอาตมาตั้งแต่ยังเป็นสามเณร หาโฮมอุปถัมภ์ให้ ชื่อโฮมจ้อ โฮมอุปถัมภ์ คือโฮมซึ่งเป็นเจ้าภาพบวชเณรให้ เณรทุกรูปที่มาอยู่วัดโพธิ์สมณะนั้น ต้องสึกแล้วบวชใหม่ทุกรูป เพื่อให้มีอุปชฌาย์เดียวกัน สึกเข้า ป่ายก็บวช โฮมอุปถัมภ์ให้อาตมาเดือนละ 10 บาท ก็ถือว่ามากแล้ว

นอกจากนี้ เมื่ออุปสมบทเป็นพระแล้ว หลวงเตี้ยก็ให้โอกาสไปสอนหนังสือที่โรงเรียนต่างๆ บางครั้งก็ไปแทนท่าน ที่สอนมีโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ ศึกษานารี สตรีมหาพฤฒาราม และสตรีวัดระฆัง งานที่วัดโพธิ์ก็เป็นวิทยากรนำชมวัด ต่อมาได้เป็นกรรมการบูรณะปฏิสังขรณ์วัดครั้งใหญ่ คราวซ่อมแซมกุฏิ

น.23 ก็ได้อาศัยบารมีหลวงเตี้ยช่วยหาทุนให้”

โยมบิดา

โยมมารดา

โยมพี่ โยมน้อง และหลาน (จากขวาไปซ้าย)

จากสุพรรณบุรีสู่กรุงเทพมหานคร

พระราชธรรมวิเทศ หัวหน้าสงฆ์วัดไทย ลอสแอนเจลิสในปัจจุบัน ประวัติของพระคุณเจ้า และการปฏิบัติศาสนกิจก่อนมาจำพรรษา ณ วัดแห่งนี้ที่ได้พิมพ์เผยแพร่ มีดังนี้

สถานเดิม ชื่อ อมรรุฒิ สดคมขำ เกิดวันอาทิตย์ ขึ้น 7 ค่ำ ปีมอก ตรงกับ วันที่ 12 มิถุนายน 2475 บิดาชื่อ ผึ้ง มารดา ชื่อ เอื้อน (ถึงแก่กรรมทั้งสองท่านแล้ว) อยู่บ้านเลขที่ 4 หมู่ที่ 4 ตำบลนางบวช อำเภอ เดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

บรรพชา เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2490 พระมหาดำรงเป็นพระอุปัชฌาย์ ณ วัดท่าช้าง ตำบลเขาพระ อำเภอเดิมบางนางบวช

อุปสมบท เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2495 ณ วัด นางบวช ตำบลนางบวช อำเภอเดิมบางนางบวช พระอุปัชฌาย์ คือ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริมหาเถร) วัดพระเชตุพนฯ ครั้นดำรงสมณศักดิ์ ที่ พระธรรมดิลก

วิทยฐานะ จบชั้นประถมปีที่ 4 โรงเรียนวัดนางบวช ตำบลนางบวช อำเภอเดิมบางนางบวช (พ.ศ. 2488) สอบได้นักธรรมชั้นโท สำนักเรียนวัดสุวรรณภูมิ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุพรรณบุรี (พ.ศ. 2492) สอบได้เปรียญธรรม 3 ประโยค สำนักเรียนวัด พระเชตุพนฯ กรุงเทพฯ สอบได้ประโยคครูพิเศษมูลหรือครู พ. (พ.ศ. 2505) และสอบได้ประโยคมัธยมศึกษาปีที่ 3 (พ.ศ. 2514)

งานปกครอง เป็นเลขานุการรองเจ้าคณะภาค 14 (พ.ศ. 2514) เป็นเลขานุการเจ้าคณะภาค 14 (พ.ศ. 2516 - 2532) เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนฯ (พ.ศ. 2517) เป็นผู้ปกครองคณะ น.23 โดยคำสั่งจากเจ้าคณะเหนือ (พ.ศ. 2523) เป็นเจ้าปกครองคณะกลาง ทั้งหมด 36 คณะ โดยคำสั่งเจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนฯ (พ.ศ. 2527) และเป็นหัวหน้าสงฆ์วัดไทย ลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกา (พ.ศ. 2531 ถึงปัจจุบัน)

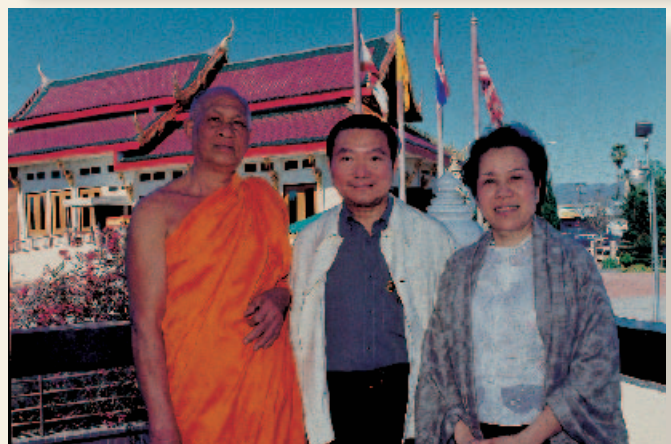
งานการศึกษา เป็นกรรมการตรวจข้อสอบธรรมสนามหลวง เป็นครูสอนวิชาศีลธรรมโรงเรียนศึกษานารี โรงเรียน สตรีวัดระฆัง โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม (พ.ศ. 2511 - 2523) ได้มอบเงินเป็นทุนเข้ากับกองทุน “สมเด็จพระสังฆราช” เพื่อเป็นทุนการศึกษาแก่นักเรียน 17 ทุน ทุนละ 1,000 บาท (พ.ศ. 2518 - ปัจจุบัน) เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนพุทธศาสนา วันอาทิตย์ วัดพระเชตุพนฯ (พ.ศ. 2528 - 2532) และเป็นกรรมการอุปถัมภ์การจัดตั้งทุนสงเคราะห์นักเรียนชั้นประถมศึกษา วัดพระเชตุพนฯ 1 ทุน ทุนละ 1,000 บาท (พ.ศ. 2529)

งานเผยแผ่ แสดงธรรมแก่ประชาชนในวันธรรมสวนะ และวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาในพระอุโบสถวัด พระเชตุพนฯ ตามวาระ (พ.ศ. 2500 - 2532) แสดงธรรมทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 9 เป็นวิทยากรอบรมศีลธรรมแก่นักเรียนและข้าราชการ เป็นวิทยากรนำชมปูชนียสถานวัดพระเชตุพนฯ (พ.ศ. 2514 - 2530) และเป็นวิทยากรอบรมพระภิกษุระหว่างพรรษา (พ.ศ. 2520 - 2530)

งานสาธารณูปการ เป็นกรรมการปฏิสังขรณ์พระอุโบสถวัดพระเชตุพนฯ (พ.ศ. 2522) จัดการบูรณะก่อสร้างกุฏิ คณะ น.23 วัดพระเชตุพนฯ (พ.ศ. 2523 - 2526) และจัดการบูรณะก่อสร้างหอพระไตรปิฎกประจำคณะ น. 23 วัดพระเชตุพนฯ (พ.ศ. 2527)

งานพิเศษ ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานพิเศษ เช่น การอบรมพระสังฆาธิการทุกระดับ (พ.ศ. 2524 - 2530) การสอบบาลีสนามหลวงทุกระดับ (พ.ศ. 2518 - 2530) งานห้องสมุดสันติวัน วัดพระเชตุพนฯ (พ.ศ. 2516 - ปัจจุบัน) การพิจารณาวินิจฉัยคดีภายในวัด การดำเนินงานมูลนิธิ “ทุนพระพุทธรูปยอผ้า” ในพระบรมราชูปถัมภ์ (พ.ศ. 2525 - ปัจจุบัน) การควบคุมกิจการพระวิหารพระพุทธไสยาสน์ (พ.ศ. 2525 - 2530) การควบคุมร้านขายของต่างประเทศ (พ.ศ. 2525 - ปัจจุบัน) การปฏิสังขรณ์พระเจดีย์รายรอบพระอุโบสถ (พ.ศ. 2529 - 2531) พระมหาเจดีย์ 4 องค์ (พ.ศ. 2530) ภาพฝาผนังภายในพระอุโบสถ (พ.ศ. 2525) พระวิหารพระพุทธไสยาสน์ (พ.ศ. 2530) การบูรณะก่อสร้างกุฏิคณะ ก.7 - ก.10 (พ.ศ. 2526) การบูรณะก่อสร้างกุฏิคณะ น.17 โดยการมอบหมายของเจ้าคณะเหนือ (พ.ศ. 2527) การจัดอบรมศิษย์ (พ.ศ. 2526 - 2530) โครงการรณรงค์ทำความสะอาดบริเวณวัด เดือนละ 1 ครั้ง โดยใช้ศิษย์วัด (พ.ศ. 2529 - 2530) การจัดให้มีการเรียนดนตรีไทย ทำบายศรีใบทอง และการแฟนทီးแก่นักเรียนและประชาชนทั่วไป (พ.ศ. 2524 - ปัจจุบัน) การรณรงค์ปลูกไม้ดอกไม้ประดับในเขตปกครองคณะกลาง จนร่มรื่นในปัจจุบัน และการอำนวยความสะดวกโครงการปฏิบัติธรรม เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ พุทธมณฑล ตำบลศาลายา อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม (พ.ศ. 2530)

ที่นครลอสแอนเจลิส

หน้าที่ความรับผิดชอบเพื่ออุปถัมภ์บำรุงพระพุทธศาสนาและศาสนทายาททั้งในงานปกครอง งานการศึกษา งานเผยแผ่ และงานสาธารณูปการ ตลอดจนงานพิเศษ ซึ่งพระคุณเจ้าได้รับมอบหมายครั้งจำพรรษาที่วัดพระเชตุพนฯ มีอยู่เป็นอันมากดังกล่าวข้างต้น นับเป็นช่วงเวลานานที่ทำให้ได้สะสมความรู้ความสามารถและประสบการณ์มากพอสมควร เป็น “ต้นทุนสูง” ที่พระคุณเจ้าจะดำเนินการกิจเพื่อพระพุทธศาสนาในวัดไทยลอสแอนเจลิส ดินแดนอันห่างไกลจากแผ่นดินไทยได้อย่างดี

พระคุณเจ้าให้สัมภาษณ์ตามแบบฉบับ “คนพูดน้อย” แต่มีผลงานไม่น้อย เมื่อมาดำรงตำแหน่ง ณ วัดแห่งนี้ว่า

“ได้ซ่อมซ่อมฟ้า ใ้ระกา หลังคาอุโบสถศาลา เปลี่ยนกระเบื้องใหม่หมด รวมทั้งอาคารอเนกประสงค์ก็เปลี่ยนชื่อ เป็น ศาลาพระธรรมราชาวัตร เป็นที่พระฉันและสวดอภิธรรมศพ ได้ซื้อบ้านเพิ่มอีก 5 หลัง ตอนนี้มี ภูมิ 10 หลัง และซื้อที่ดินที่ห่างจากวัดไป 2 ช่วง จะให้เป็นที่พักคนจร หรืออาจสร้างบ้านให้เช่าเป็นรายได้ นอกจากนี้ วัดได้ติดต่อซื้อที่ดินบริเวณป้อมน้ำมนต์ อาจทำเป็นอาคาร 2 ชั้น จอดรถและขายของ”

ส่วนอนุสาวรีย์ซึ่งใครไปที่วัดไทยนครลอสแอนเจลิสจะพบว่า มีหลากหลาย สร้างไว้เพื่อพุทธศาสนิกชนที่เคารพศรัทธาจะได้กราบสักการบูชา ทั้งรูปปั้นพระโพธิสัตว์ และพระอริยสงฆ์ รวมทั้งปูชนียบุคคลของชาวไทยในประเทศไทย และของวัดไทยฯ พระคุณเจ้าเล่าให้ฟังว่า

“ปัจจุบันมีเจ้าแม่กวนอิม พระสิวลี พระสังกัจจายน์ หลวงพ่อศิลาขาว สมเด็จโต หลวงปู่ทวด หลวงพ่อสดวัดปากน้ำ หลวงพ่อวัดไร่ขิง หลวงพ่อวัดบ้านแหลม พระบรมรูปรัชกาลที่ 5 รูปหล่อ

หลวงเตี้ย พระมงคลเทพโมลี และพระราหู จตุคามรามเทพ เรียกได้ว่า มีอนุสาวรีย์ของพระอาจารย์ที่มีชื่อเสียง และบุคคลที่คนไทยเคารพศรัทธาไว้พร้อมคนไทยที่มาวัดก็มากราบนมัสการตามความเคารพ เชื่อถือ ศรัทธา นอกจากนี้มีอนุสาวรีย์ คุณพูนศักดิ์ ขอสัตถิกุล สร้างไว้ก่อนอาตมาจะมาอยู่วัดไทย ต่อไปก็จะสร้างเจดีย์ ย่อมุม 12 คล้ายวัดโพธิ์ และสร้างหอระฆัง ขณะนี้กำลังซ่อมห้องน้ำใหม่”

กิจกรรมของวัดไทยลอสแอนเจลิสก็มีเหมือนวัดในประเทศไทย เรียกได้ว่ามีงานตลอดปี และอาจมีมากกว่าวัดบางวัดในประเทศไทยก็ได้ กิจกรรมหลักคือ บรรพชา สามเณร อุปสมบทพระภิกษุ พระคุณเจ้าบอกรายละเอียดว่า

“ปีหนึ่งอุปสมบทเกือบ 100 รูป วัดพระธรรมกาย ในแอล.เอ. รับไปจำพรรษา 40-50 รูป และจัดบวชชีพรามณ์ อีกปีละประมาณ 60 - 70 คน

กิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ก็มี วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา ซึ่งจัดเทศนา สวดมนต์ เวียนเทียน และงานเทศกาลทอดกฐิน รวมทั้งจัดกิจกรรมเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และวันสงกรานต์

ส่วนกิจกรรมที่เพิ่มใหม่ก็มีมหกรรมดนตรีไทยของโรงเรียนภาคฤดูร้อน โครงการวัฒนธรรมไทยคืนถิ่นซึ่งมาเมืองไทย”

ในสถานที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสงฆ์วัดไทยลอสแอนเจลิส ซึ่งมีลักษณะพิเศษต่างจากวัดในประเทศไทย อยู่บ้าง พระคุณเจ้าจึงมีภาระและศาสนกิจที่น่าสนใจและสำคัญดังนี้

การปกครอง ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสงฆ์วัดไทยลอสแอนเจลิส และรองประธานสมัชชาสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา รูปที่ 1 รับผิดชอบด้านการศึกษาของสมัชชา ซึ่งมีภิกษุจำพรรษาตั้งแต่ พ.ศ. 2541 - 2554 ปีละประมาณ 15 - 21 รูป กิจวัตรคือ ทำวัตรสวดมนต์เช้า-เย็น และทำสังฆกรรมสวดพระปาฏิโมกข์ตลอดปี ได้เดินทางเยี่ยมชมสำนักนิกายต่างๆ ทั้งมหานิกายและธรรมยุตในสหรัฐอเมริกา

การศึกษา เห็นความสำคัญของการศึกษาและดูแลบริหารจัดการศึกษา สืบเนื่องจากที่หัวหน้าสงฆ์รูปก่อนได้ดำเนินการไว้แล้ว โดยได้พัฒนาเพิ่มเติม เช่น เปิดสอนและอบรมพระภิกษุสามเณรที่บวชใหม่ สอนพระอภิธรรมและธรรมศึกษาแก่ผู้สนใจ เปิดโรงเรียนพุทธศาสนาวันเสาร์-วันอาทิตย์ และภาคฤดูร้อน โดยความร่วมมือจากคณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เปิดสอนภาษาอังกฤษแก่คนไทย และเปิดสอนภาษาไทยแก่ชาวต่างชาติ เปิดสอนวาดเขียนศิลปะแบบไทยและการฝีมือต่างๆ ซึ่งจัดมาเป็นปีที่ 18 แล้ว

การเผยแผ่ จัดแสดงธรรมและจัดพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาในโอกาสต่างๆ อย่างต่อเนื่อง โดยจัดแสดงธรรมและบรรยายธรรมทุกวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ ที่วัด และทางสถานีวิทยุภาคภาษาไทยทุกวันอาทิตย์ ปลายเดือน ประกอบพิธีในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น มาฆบูชา วิสาขบูชา อาสาฬหบูชา เข้าพรรษาและออกพรรษา จัดพิธีกรรมและปฏิบัติธรรมในวันสำคัญของชาติ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ วันปิยมหาราช และวันสงกรานต์

การสาธารณูปการ ได้ดำเนินการซ่อมสร้างวัดให้เป็นศาสนสถานที่น่าศรัทธา สะดวกแก่การปฏิบัติศาสนกิจของพุทธศาสนิกชนชาวไทยยิ่งขึ้น ดังนี้ ซ่อมอุโบสถศาลาและโรงเรียน ปูหินอ่อนที่ชั้นล่างของศาลาอเนกประสงค์หรือศาลาพระธรรมราชานุวัตร ซ่อมกุฏิหลังที่ 1-6 และซื้อบ้านจากชาวอเมริกันเพิ่มอีก 3 หลังเพื่อใช้เป็นที่พักปฏิบัติธรรม 1 หลัง และใช้เป็นทีเสนาสนะสงฆ์ 2 หลัง สร้างอุโมงค์เพื่อใช้เป็นที่พักวัสดุต่างๆ ขยายอาณาเขตของวัดโดยซื้อบิมน้ำมันขนาด 1 เอเคอร์ และปรับปรุงเป็นที่จอดรถ สร้างลานจอดรถชั้นใหม่ รวมถึงปรับปรุงความสวยงามของวัด โดยการสร้างสวนหย่อมทั้งไม้ดอกไม้ประดับ

พระราชธรรมวิเทศ (อมรภูมิ อมโร) พระราชาคณะชั้นผู้ใหญ่ผู้สุขุมคัมภีรภาพ ผู้ที่มีได้ใกล้ชิดท่านอาจเห็นว่าท่านไม่ค่อยสนทนากับใครมากนัก เห็นแต่วัตรปฏิบัติที่ชอบสวดมนต์ ชอบทำความสะอาดเสนาสนะ ชอบความสงบร่มเย็น และหมั่นดูแลไม้ดอกไม้ประดับตกแต่งศาสนสถานให้สวยงาม เป็นที่เจริญตาเจริญใจแก่ผู้มาเยือน

หากผู้ใดได้มีโอกาสสนทนาด้วย จะประจักษ์ว่าพระคุณเจ้ามีเมตตาธรรมเป็นเลิศ และได้ฟังธรรมจากพระคุณเจ้าแล้ว จะพบว่าธรรมะของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น พระคุณเจ้าได้นำมาอธิบายได้ลุ่มลึก สอดคล้องเหมาะแก่ผู้ฟัง ทำให้ประทับใจยิ่งนัก คุณธรรมที่มักนำมาเป็นหัวข้อสอน คือ ความกตัญญูกตเวที ธรรมะของผู้ครองเรือน หรือฆราวาสธรรม อันก่อประโยชน์แก่พุทธศาสนิกชนพึงนำไปยึดถือปฏิบัติ เป็นพื้นฐานของการครองชีวิตและดำรงสังคมให้ร่มเย็นเป็นสุขสืบไป

ราชธมฺมวโฑสฺมหาเถรานุเถรคาคา

ปฐยาวัตร

โย ปณฺธิโต มหาเถโร	ชนฺติโสรัจฺจสฺสยฺหิโต
ราชธมฺมวโฑสฺสโต	ราชทินเนน วิสสุโต
อมรคณฺฐวา ตาที	ปสนฺโน พุทฺธสาสนเ
อเมริกาติรฎฺฐมฺหิ	ภิกฺขุสงฆสฺส โสภโณ
เทวธิตานิการามเ	เมตฺตาวิหาริ สพฺพโส
คิหิปปพฺพิตฺตานิ	อนุกมฺปิ อสฺสโต
สพฺพตฺถ สงฺฆกิจฺจานิ	วิโสธติ วิสฺสโต ฯ

พระมหาธนิต ขนฺติโก ป.ธ.๙
ประพันธ์

อุเปนฺทรวชิร

วิสุทฺธเถโร ส หิตานุกมฺปิ
วินิตธมฺโม สุวิสุทฺธสีโล
วิมุตติมคฺคานุกโร สปณฺโณ
วิเทสสงฆพฺพรกิจฺจการี
วิสิญฺจธมฺมกฺกเถโก สุธีโร
วินายโก เทติ หิตํ ชนฺนํ ฯ

พระมหาประเชษฐ ปณฺณาวโร ป.ธ.๙
ตรวจทาน

วสันตคิลก

สามคฺคโย ส ปณฺธิสงฺฆเรณฺสุ พฺยตฺโต
สงคาหโก สุทฺทโย วรมิตฺตการี
สิปปานุทาสิ สุตกามกุมารกานํ
สงฆสฺส โสภณกโร จรติธ ธมฺมํ ฯ

ปฐยาวัตร

อิทาเนโส มหาเถโร	อสีติวสสอายุโก
อคคธฺมาโม โยโสวฺพุทฺธ	อเวโร อิทธิปารคฺ
อายุวทฺธโม อโรโค จ	อเชยฺโย จาภุโตภโย
อมตํ อธิคจฺเจยฺย	อาทิจฺจพฺพนฺธสาสนนฺติ ฯ

คำแปล

พระมหาเถระ ผู้เป็นคุษฎีบัณฑิต ประกอบด้วยขันติและโสรจจะ ปราภตามพระราชทินนาม ว่า พระราชธรรมวิเทศ เป็นผู้มีความไม่เสื่อมสูญ มีจิตมั่นคง เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา เป็นศรีสง่าในหมู่ภิกษุสงฆ์ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีปกติอยู่ด้วยเมตตาแก่เหล่าชนโดยทั่วไปในวัดไทยลอสแอนเจลิส สถิตในอารามที่รุ่งเรืองดุจเทพวิมาน อนุเคราะห์คฤหัสถ์และบรรพชิตในที่นั้นทั่วหน้ากัน และทำกิจของสงฆ์ทุกสิ่งอันให้สำเร็จเรียบร้อยอย่างวิเศษ

ท่านเป็นพระมหาเถระผู้หมดจด มีปกติอนุเคราะห์ด้วยสิ่งที่เป็นประโยชน์เกื้อกูลให้การแนะนำพร้าสอนธรรมได้เป็นอย่างดี มีศีลอันหมดจดดี มีปัญญา ดำเนินตามมรรคาที่นำไปสู่ความหลุดพ้น เป็นผู้ทำกิจอันดีของสงฆ์ในต่างประเทศ เป็นนักปราชญ์ฉลาดในการแสดงธรรมอย่างยอดเยี่ยม เป็นผู้นำชั้นยอด อำนวยประโยชน์เกื้อกูลแก่ประชุมชน

ท่านมีความสามารถ ฉลาดในการปฏิสังขรณ์ มักทำการสงเคราะห์ มีใจดียิ่ง มักผูกมิตรกับภักษณมิตรผู้ประเสริฐ สนับสนุนการศึกษาของเยาวชนผู้ใคร่ต่อการศึกษา เป็นผู้ทำหมู่คณะให้งดงาม ประพฤติธรรมในพระศาสนานี้เป็นปกติ

บัดนี้พระมหาเถระนั้นมีอายุครบ ๘๐ ปี ขอท่านจงสมบูรณ์ด้วยผละกำลังอันเลิศ เจริญออกงามไพบูลย์ไปด้วยยศศักดิ์ ปราศจากศัตรูหมู่มาร ถึงฝั่งแห่งความสำเร็จ เจริญด้วยอายุ ปราศจากโรคภัย ประสบชัยชนะทุกเมื่อ ไม่มีภัยแต่ที่ไหน ๆ ขอพึงบรรลุมิตรธรรมในพระศาสนาของพระพุทธเจ้าผู้เป็นเฝ้าพันธุแห่งพระอาทิตย์เทอญ.

แสงธรรมพระราชธรรมวิเทศ

โดย ละเอียด สดคมขำ

จุลศักราช 2555 ปีนี้ วัดไทยลอสแอนเจลิสได้จัดตั้งมาครบ 40 ปี การเติบโตของวัดไทยแห่งนี้มีองค์ประกอบที่สำคัญหลายด้านมาประสานกันคือ ความต้องการของชุมชน คนไทยที่เป็นพุทธศาสนิกชน การมีผู้สนับสนุนดำเนินการ และมีพระภิกษุผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ นำแสงธรรมแห่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาสถิตให้จิตใจ ชุ่มชื้นเป็นที่พึ่งพา

พระภิกษุผู้ร่วมก่อตั้งวัดไทยลอสแอนเจลิส มีหลายรูปและที่ ได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าสงฆ์ตั้งแต่เริ่มสร้างวัดไทยจนปัจจุบันมี 4 รูป

พระราชธรรมวิเทศ ได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าสงฆ์รูปที่ 4 ในขณะที่ทรงสมณศักดิ์ พระวิเชียรธรรมคุณาธาร วัดพระเชตุพนฯได้ปกครองและบริหารวัดไทยมาเป็นเวลา 24 ปี เน้นนานเกินกว่าครึ่งทางของการเติบโตของวัดไทย

การดำรงตำแหน่งหัวหน้าสงฆ์รูปที่ 4 ของวัดไทย นับว่าเป็นความอัศจรรย์ ด้วยว่า ท่านไม่เคยคิดมาก่อน ไม่เคยเดินทางไปต่างประเทศมาก่อน และไม่เคยคิดปรารถนาจะมาอยู่ต่างประเทศเลย ก็แล้วอะไรเล่าที่เป็นแรงเสริมส่งมาดำรงอยู่ตรงนี้

ธรรมที่เป็นเหตุนำพา

1. ความเคารพนับถือ

พระราชธรรมวิเทศ ให้ความเคารพนับถือ พระธรรมราชานุวัตร (หลวงเตี้ย) เป็นอย่างสูงยิ่ง ด้วยได้รับเมตตาช่วยเหลือเกื้อหนุน ส่งเสริมให้พัฒนาความรู้ความสามารถและแต่งตั้งให้ได้รับหน้าที่สำคัญเป็นเลขานุการเจ้าคณะภาค 14 (หลวงเตี้ย) ทำให้ซึมซับแนวทางการทำงานและจากการทำงานที่ใกล้ชิดกันมาหลายปี จึงเกิดความเข้าใจในการทำงานกันมากขึ้น ถึงขนาดว่า “มองตาก็นึกใจ” จึงเกิดความไว้วางใจเชื่อในการทำงานว่าจะไร้อะไรก็ตามกัน

เคยมีคำกล่าวว่า พระราชามหาจักรพรรดิผู้ยิ่งใหญ่ก็ต้องมีขุนพลแก้วที่รู้ใจ ถ้าจะเปรียบกันแล้ว พระธรรมราชานุวัตร (หลวงเตี้ย) ก็มีพระราชธรรมวิเทศที่รู้ใจเช่นกัน

แม้อกาลเวลาจะผ่านไป พระราชธรรมวิเทศก็ยังให้ความเคารพนับถืออย่างสูงยิ่ง ต่อพระธรรมราชานุวัตร มีเสื่อมคลาย

2. ความเชื่อฟัง

พระราชธรรมวิเทศ มีลักษณะเชื่อฟังเป็นอุปนิสัยเฉพาะมาตั้งแต่เป็นเด็ก การเข้าสู่ร่มกาสาวพัสตร์ก็ด้วยคำขอของโยมบิดา จึงบรรพชาเป็นสามเณรบวชเรียนทางธรรมไม่เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนของรัฐบาล

เมื่ออุปสมบทเป็นพระภิกษุในบวรพระพุทธศาสนา ก็เชื่อฟังพระอุปัชฌาย์ สมเด็จพระวันรัต ปุณณสิริมหาเถร (สมเด็จพระเจ้า) ปฏิบัติศีลาจารวัตรมิได้ขาด โดยเฉพาะการสวดมนต์ทำวัตรถือเป็นกิจสำคัญ ที่ไม่ควรเว้น

ต่อมา พระธรรมราชานุวัตร (หลวงเตี้ย) ได้ไปสร้างวัดไทยลอสแอนเจลิสดำรงตำแหน่งหัวหน้าสงฆ์รูปที่ 3 เป็นระยะเวลาต่อเนื่อง 3 สมัย จึงคิดหาผู้มาดำรงตำแหน่งหัวหน้าสงฆ์รูปที่ 4 ทำหน้าที่สืบต่อจากท่าน

วัดไทยลอสแอนเจลิสเป็นพุทธสถานสำคัญที่เป็นศูนย์รวมใจทางศาสนา ศูนย์รวมวัฒนธรรมไทย สังคมไทย การหาผู้สืบทอดดำรงตำแหน่งหัวหน้าสงฆ์รูปที่ 4 จึงไม่ใช่เรื่องง่าย

ด้วยอุปนิสัยของพระราชธรรมวิเทศที่เข้าใจในการทำงานของหลวงเตี้ยประการหนึ่งแล้ว อุปนิสัยอื่นที่ส่งเสริมให้เป็นผู้ที่เหมาะสมก็คือ

1. พุดน้อย โดยเฉพาะ “ไม่เถียง” ในทันทีทันใด แต่จะรับ “ฟัง” ค่อยหาข้อยุติ และนำไป “ปฏิบัติ”
2. ไม่ขอ คือ ไม่ชอบ “ขอ” นอกจากหน้าที่ที่จะต้องรับบิณฑบาตแล้ว เรื่องอื่นก็ไม่มี ด้วยมีความเชื่อว่า “ค่าของคนอยู่ที่ผลของงาน” เมื่อทำงานดี ผู้ใหญ่เบื้องบนก็จะให้เป็น “รางวัล” ดังที่ท่านเคยได้รับมา ด้วยเหตุนี้ จึงดูเหมือนไม่มีคนห้อมล้อม เพราะเมื่อไม่ชอบ “ขอ” ท่านก็ไม่เปิดโอกาสให้คน “ขอ” ไปด้วย แต่ท่านจะมองงานที่มอบให้ทำและให้ “รางวัล” เอง
3. รักความสะอาด เมื่อครั้งเป็นเด็กได้รับมอบหมายให้ดูแลควายที่ใช้ทำนา เป็นโชคคติของควายพวกนั้น ได้อยู่คอกที่สะอาด ได้อาบน้ำทุกวัน จนผิวหนังเป็นมันไม่มีแมลงไต่ตอม

เมื่ออุปสมบทจำพรรษาที่กุฏิ น. 23 วัดพระเชตุพนฯ กุฏิก็สะอาด บริเวณก็สะอาดอยู่ตลอดเวลา (เหตุนี้เมื่อท่านมาดำรงตำแหน่งหัวหน้าสงฆ์ที่วัดไทย ท่านจึงกวาดใบไม้ ลานวัดตั้งแต่วันแรกจนถึงทุกวันนี้)

4. อุดทน พระราชธรรมวิเทศมีความ “อดทนเป็นเลิศ” ความอดทนทางกาย ท่านขยันทำงานอย่างมีรู้เห็นเหนื่อยทั้งงานกลางแจ้ง กลางแดด และงานในที่สูง ภาพชินตาก็คือ อังสะของท่านจะชุ่มไปด้วยเหงื่อ เหมือนเปียกน้ำอยู่เสมอ ส่วนความอดทนทางใจนั้น ท่านคงใช้ธรรมนี้มาก และมากที่สุดเมื่อมาเป็นหัวหน้าสงฆ์รูปที่ 4 ของวัดไทย เนื่องจาก

1) สภาพดินฟ้าอากาศ ที่แปลกไปไม่เหมือนความเคยชินที่ประเทศไทย หนาวกว่า ร้อนกว่า การปรับตัวใหม่ให้เข้ากับสังคมใหม่และสภาพที่เปลี่ยนแปลงก็ต้องใช้ความอดทน

2) การอยู่ใต้ “ร่มเงา” ของพระธรรมราชานุวัตร การทำงานสืบทอดให้ประสานกับแนวทางของพระธรรมราชานุวัตร ถูkmองว่า “ความสามารถ” ไม่เทียบเท่า ตรึงนี้ผู้เขียนออกจะ “เห็นใจ” และคิดว่า พระรูปใดก็ไม่เทียบเท่า จะต้องถูกเปรียบเทียบกับทุกรูปไป ท่านก็คงทราบ แต่ “อดทน” ไว้ ใครจะคิดอย่างไรก็ “ช่าง” เพราะท่านไม่เคยคิดจะ “ตีเสมอ” ไม่มีความทะยานจะ “ยกตนเสมอท่าน” ไม่หวังจะ “เกาะกระแส” เพื่อเรียกความนิยมให้แก่ตนเอง

แม้เมื่อพระธรรมราชานุวัตร (หลวงเตี้ย) ถึงแก่มรณภาพ ท่านก็ยังต้องใช้ความ “อดทน” กับปัญหาต่างๆ ใช้ “ความสามารถ” บริหารปกครองวัดไทยให้มั่นคงและก้าวหน้าต่อไป

เวลา 24 ปี ที่วัดไทยภายใต้การปกครองบริหารของพระราชธรรมวิเทศ ก่อเกิดความเติบโต ก้าวหน้าทั้งทางโลกและทางธรรม

บางครั้งความเสียบ ความสงบ ความเป็นปกติ ไม่โดดเด่น ก็มีได้หมายความว่า ไม่เจริญ ไม่เติบโต และไม่ก้าวหน้า ตรงกันข้ามในความเสียบความสงบ แผงไปด้วยความผาสุกที่แผ่ซ่านไปทุกอนุบริเวณอย่างไร้ขอบเขต ก็ความเสียบ ความเป็นปกติอย่างนี้ นี่ต่างหากมิใช่หรือ ที่เป็นที่ต้องการที่สุดของชีวิต

ธรรมเป็นเครื่องคุ้มครองโลก

อุไร เรือนพรหม : ตำนานที่ยังสัมผัสได้ของ วัดไทยลอสแอนเจลิส

โดย พุดพิชญา

การถือกำเนิดของวัดไทยลอสแอนเจลิส เมื่อ 40 ปีที่แล้ว มีชื่อของ คุณอุไร เรือนพรหม เป็นหนึ่งในคณะผู้ริเริ่มจดทะเบียน ตั้งเป็น วัดขึ้นมา พร้อมทั้งรับหน้าที่เหรียญกษาปณ์ การเงิน เป็นคนแรก กาลเวลาล่วงเลยมาสู่ทศวรรษ วัดไทย ลอสแอนเจลิส ก้าวเดินไปข้างหน้าอย่างมั่นคง เต็มโต เป็นที่รู้จักของชาวไทยในแดนไกล รวมทั้งชาวต่างชาติ ที่ศรัทธาในพุทธศาสนา ได้พากันมากราบไหว้ เรียนหนังสือ ปฏิบัติธรรม รวมทั้งเป็นที่พักพิงในยาม จิตใจต้องการความสงบในชีวิตได้เป็นอย่างดี คุณอุไร เรือนพรหม จึงถือได้ว่า เป็นบุคคลแห่งตำนาน ที่ยังมีอยู่ให้คนรุ่นหลังได้สัมผัส และฟังเรื่องราวที่เป็นจริง ในการถือกำเนิดก้าวแรกของวัดไทยลอสแอนเจลิส อันเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ก้าวเดินมาถึงปีที่ 40 ในปี 2012 นี้ ได้รับความไว้วางใจให้รับหน้าที่เหรียญกษาปณ์ มาตั้งแต่ปี 1971 อันเป็นปีแรกที่วัดไทยแอล.เอ. ยังเป็น “ศูนย์พุทธศาสนา ฝ่ายเถรวาท” ด้วยความเป็น คนตรงและละเอียดรอบคอบ ทำให้ได้รับความไว้วางใจให้รับตำแหน่ง เหรียญกษาปณ์ การเงิน ของวัดไทยแอล.เอ.มาอย่างยาวนาน จนกระทั่งได้ ลาออกจากตำแหน่งเมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 1998 ปัจจุบันเป็นหนึ่งในคณะกรรมการบอร์ดของวัดไทย ลอสแอนเจลิส

นับเป็นความภาคภูมิใจอีกครั้งที่ได้มีโอกาส

พบกับ คุณอุไร เรือนพรหม ที่บ้านพักใกล้วัดป่าธรรมชาติ ในเมืองลา พวนเต้ เพื่อค้นหาเรื่องราวอันเป็นปฐมบทมาเล่าขาน ให้คนไทยในยุคหลัง ๆ ได้รับรู้รับทราบกัน

คุณอุไร และคู่ชีวิต คุณปาน-ผสมศรี เรือนพรหม ได้ให้ความกรุณานั่งคุยฟังความหลังเมื่อครั้งอดีตกับเราอย่าง เป็นกันเอง แลกหาเครื่องดื่ม และขนมมณเฑียร มาให้รับประทานอย่างไม่ได้ขาด เป็นความเอื้อเฟื้อที่มากไปด้วยน้ำใจแบบคนไทยแท้ ๆ

อยากให้เล่าย้อนหลังไปในช่วงที่วัดไทย ลอสแอนเจลิส เพิ่งเริ่มตั้งใหม่ ๆ เป็นครั้งแรก สภาพในช่วงนั้นเป็นอย่างไรบ้าง เชื่อว่าคงไม่มีใครเล่าได้ดี และเห็นภาพอย่างค่อนข้างชัดเจนเท่ากับสุภาพบุรุษวัย 85 ปีที่นั่งอยู่เบื้องหน้าของเราอย่างแนนอน

คุณอุไร ย้อนความทรงจำในห้วงแห่งความคิดชั่วเสี้ยววินาทีหนึ่ง ก่อนที่จะเริ่มเล่าให้ฟังว่า “จุดเริ่มต้นของการมีวัดไทยแอล.เอ. นั้น เริ่มมาตั้งแต่ปี 1970 จากที่ คุณพอล หรือ คุณพูนศักดิ์ ซอสต์ถิกุล มีความศรัทธาในพุทธศาสนาเป็นอย่างมาก อยากที่จะซื้อที่ดินทำวัด เป็นการทำบุญให้กับ คุณพ่อวิชัย ซอสต์ถิกุล ที่ไม่สบายอยู่ในช่วงเวลานั้นด้วย รวมทั้งมีความตั้งใจจะให้เป็นที่รวมของคนไทยในแอล.เอ. ได้มาทำกิจกรรมและพบปะกัน พวกเราที่เป็นผู้ริเริ่มกันในเวลานั้น อันประกอบด้วยผม คุณพอล และคุณเกียรติ ประชาศรัยสรเดช ก็เลยได้นัดพบเพื่อประชุมปรึกษารื้อกัน ที่บ้านคุณเกียรติ ในเมืองเซอร์แมนไคค สมัยนั้นจะมีแต่พวกนักเรียนที่มาเรียนหนังสือแทบทั้งนั้น จะมีก็แต่ผม คุณพูนศักดิ์ และคุณเกียรติ เท่านั้น ที่ทำงานและเป็นคนธุรกิจ ตอนนั้นเราประชุมรวมตัวกันได้ประมาณ 12 คน ที่พอจำได้ก็มี ผม คุณพูนศักดิ์ ซอสต์ถิกุล คุณเกียรติ ประชาศรัยสรเดช คุณนิคม สีห์สุรัตน์ คุณชอบ อินทรมณี ฯลฯ ประชุมกันแล้วก็ตกลงกันว่า จะใช้ชื่อว่า “ศูนย์พุทธศาสนา ฝ่ายเถรวาท ได้มีการให้เหตุผลในที่ประชุมว่า ที่ให้ใช้ชื่อนี้เพราะว่าหากได้ตั้งดำเนินการไปแล้ว กาลต่อไปหากไม่มีคนดูแล ก็จะยกให้เป็นศูนย์พุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทไป ช่วงนั้นคุณพอลเรียนจบปริญญาโท ก็ทำธุรกิจเดินทางไปมาระหว่างแอล.เอ.-กรุงเทพฯ ตลอด ผมก็ทำงานอยู่ที่คลินิกหมอพื้นเป็นเดนต์ทอลเทคนิเชียน ส่วนคุณเกียรติทำงานอยู่ที่แคปปิตอลเรคคอร์ด”

คุณอุไร เற்றுญญิกคนแรกของวัดไทย ได้หยุดคิมน้ำชั่วคราวเพื่อความสดชื่นในลำคอ ก่อนที่จะเล่าเรื่องราวในครั้งอดีตให้ฟังต่ออีกว่า “ในช่วงที่มีการประชุมปรึกษารื้อ เพื่อก่อตั้งศูนย์พุทธศาสนาอยู่นั้น ก็ให้บังเอิญมีเหตุการณ์อันน่าเศร้าสลดใจเกิดขึ้นคือ การเสียชีวิตของน้องสาวคุณวิชัย วิเศษสังข์ ได้ถูกรถชนตายในช่วงนั้นพอดี ทำให้คณะผู้ก่อตั้งอยากให้มีวัดกันเร็วขึ้นเพื่อจะได้ใช้เป็นที่พักพิงพิธีทางศาสนา ประกอบกับในช่วงนั้น ท่านเจ้าคุณพระธรรมโกศาจารย์ จากวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ท่านเดินทางมาดูงานทางด้านศาสนาที่อเมริกาพอดีและได้มาแวะพักที่แอล.เอ. ก็เลยได้มีการหยิบยกเรื่องการตั้งวัดไทยมาคุยกันอย่างเป็นเรื่องเป็นราว”

เล่าถึงตอนนี้ คู่ชีวิตคู่ทุกข์คู่ยาก คุณปาน-ผสมศรี เรือนพรหม ได้กล่าวเสริมถึงความรู้สึกในอดีตที่ได้สัมผัสพุทธศาสนาเป็นครั้งแรกในต่างแดนให้ฟังว่า “สมัยก่อนพวกเราพี่น้องอาชีพพยาบาลที่มาอยู่แอล.เอ. ยุคแรกๆ ตื่นเต้นดีใจกันมากเลยคะ เมื่อรู้ว่ามีพระมาที่แอล.เอ. เพราะเราอยากไปทำบุญกัน พอได้ข่าว

ว่ามีพระมา ก็จะนำอาหารไปถวายและไปร่วมกันถวาย ปัจจัยทำบุญ ช่วงนั้นเป็น ท่านอาจารย์สินวล และ ท่านมหาสิงห์ทนต์ ที่มาอยู่ในยุคแรก ๆ ของวัดไทย เทาที่พี่จำได้

คุณอุไร เรือนพรหม ได้ให้ความกรุณาเล่าเรื่องราวในอดีตของที่ตั้งวัดไทยแอล.เอ.แห่งแรกให้ฟังอีกว่า “ที่ดินผืนแรกอันเป็นที่ตั้งของวัดไทย ก่อนที่จะย้ายมาอยู่ในที่ปัจจุบันบนถนน Coldwater Canyon นั้น คุณพลได้ไปซื้อที่ไว้ที่ Busch Gardens, Sepulveda, เมือง Van Nuys ตั้งอยู่บนถนน Chase St. ใกล้กับโรงเบียร์ ตอนแรกเลย คุณพลได้ถวายที่ดินนี้ แต่การเอื้อรังที่จะตั้งเป็นวัดไม่ผ่าน ก็เลยต้องมาหาที่ใหม่ ซึ่งก็มาได้ ที่ซึ่งเป็นที่ตั้งวัดไทยในปัจจุบัน สถานที่แรกบนถนนเซสที่เรามาทำศูนย์พุทธศาสนากันครั้งแรกนั้น ได้มีพิธีทางศาสนาหลายครั้ง คนไทยในแอล.เอ.ได้เวียนเทียนกันครั้งแรกก็ที่นี่ศูนย์แห่งนี้ รวมทั้งมีงานทอดกฐิน ทำบุญ ถวายสังฆทาน มีพยาบาลรุ่นบุกเบิกได้มาให้การสนับสนุนกิจกรรมของวัดหลายคน เวลาทีมงานคนมาเยอะ ๆ วัดต้องต่อน้ำมาจากบ้านของเพื่อนบ้านมาใช้ เพราะตอนนั้นวัดยังไม่มีอะไรเลย ตอนอยู่ที่ เซสสตรีท มีพระ

มหาธีรพันธุ์ เมตตาวิหารี องค์เดียวประจำอยู่ แต่ที่เห็นก็มีพระทางแคลิฟอร์เนียภาคเหนือลงมาช่วยก่อสร้างเป็นครั้งแรกยุคแรกลำบากมาก คุณอ้วน- ธนะเทพ เตชะเลิศกมล เจ้าของนิตยสารเสียดิษฐ์ ผู้ล่วงลับก็เป็นลูกศิษย์ของวัดไทยยุคแรก เคยไปอาศัยอยู่กับ พระมหาธีรพันธุ์ที่เซสสตรีทมาก่อนเช่นกัน จะว่าไปแล้วคุณอ้วนเป็นลูกศิษย์วัดไทยรุ่นแรกเลยก็ว่าได้”

จากนั้น คุณอุไร เรือนพรหม ได้เล่าต่อถึงช่วงวัดไทยย้ายมาอยู่ที่นอร์ธ ฮอลลีวูด ให้ฟังว่า “สถานที่ตั้งวัดไทยในช่วงเป็นศูนย์พุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทนั้น ได้ใช้ปฏิบัติศาสนกิจประมาณ 1 พรรษา แต่ขออนุญาตไม่ผ่าน เพราะอยู่ใกล้สนามบิน การสร้างวัดไทยจะต้องมีข้อห้าม และสร้างค่อนข้างสูง ทางราชการของอเมริกาไม่อนุญาตให้สร้างเพราะกลัวเกิดอันตราย คุณพูนศักดิ์ จึงได้มาซื้อที่ดินใหม่ในเมืองนอร์ธ ฮอลลีวูด บนถนน แคนทาร่า ตัดกับ ถนนโคลด์วอเตอร์ แคนยอน จำนวน 5 ไร่ 2 งาน มอบให้กับการตั้งวัดไทย ซึ่งเป็นที่ตั้งวัดไทยในปัจจุบัน แรกเลย แอดเดรสของวัดจะอยู่บนถนนแคนทาร่า แต่ปัจจุบัน เปลี่ยนแอดเดรส ไปอยู่บนถนนโคลด์วอเตอร์ แคนยอน แล้ว ที่อยู่เดิมของวัดไทยคือ 12905 - 12909 Cantara St. ส่วนปัจจุบันใช้เป็นเลขที่ 8225 Coldwater Canyon Blvd. พระที่มาประจำตอนนั้นก็คือ พระมหาโสภิน สภาพตอนแรกที่คุณพูนศักดิ์ มอบให้กับวัดนั้น ไม่มีที่จอดรถเลย แต่ตอนหลัง คุณพูนศักดิ์ ได้มอบที่ให้อีก 1 แปลงเป็นที่จอดรถตอนมูฟมาที่ใหม่ ได้นำพระประธานชินปิตรฯ จากที่เก่ามาประดิษฐานที่วัดไทยแห่งใหม่ด้วย”

เมื่อเริ่มตั้งเป็นวัดไทยแอลเอเจสิส ในปี 1971 คุณอุไร เรือนพรหม ก็ได้รับความไว้วางใจให้เข้ารับตำแหน่งเหรียญคนแรก “ผมจำได้ว่าเดือนแรก วัดไทยได้รับเงินบริจาค 500 เหรียญสหรัฐ แต่ค่าใช้จ่ายของวัดอยู่ที่เดือนละ 700-800 เหรียญ ตอนนั้นค่าโทรศัพท์แพงมาก คนมาที่วัดก็ต้องมาขอใช้ ตอนหลังจ่ายไม่ไหว ต้องให้มาติดโทรศัพท์สาธารณะแทน ใครจะโทรก็หยอดเหรียญเอง ทุนค่าใช้จ่ายไปเยอะ งานกฐินครั้งแรกก็ได้เงินเข้าวัดประมาณ 1000 เหรียญ ตอนนั้นจำได้ว่าเพิ่มมีร้านอาหารไทยในแอล.เอ.ไม่ถึง 10 ร้าน มีตลาดบางกอกมาร์เก็ต ของคุณฮี-ปราโมทย์ ติลกมณฑล และ คุณไพวงษ์ เตชะณรงค์ รวมทั้งร้านอาหารสยาม ของคุณสุรพล เมฆพงษ์สาทร ที่ได้ช่วยเหลือสนับสนุนวัดร่วมกับญาติโยมอีกหลายคน”

การได้เข้ามารับหน้าที่เหรียญคนแรกของคุณอุไรเรือนพรหม ได้ให้ข้อคิดที่น่าสนใจว่า “กิจกรรมต่าง ๆ ของวัดที่เกิดขึ้น ต้องให้คนทั่วไปเขาเห็นและเกิดความศรัทธา และควรจะแจ้งให้เขาทราบด้วยว่าเงินที่นำมาทำบุญให้กับวัดนั้น ได้

นำไปใช้อะไรและอยู่ที่ไหนบ้าง หากคนทำบุญเห็นถึงประโยชน์ที่ได้ทำบุญให้กับวัด ศรัทธาก็จะตามมาเรื่อย ๆ ความศรัทธาเท่านั้นที่จะทำให้คนเข้าวัดเพื่อถวายปัจจัยบำรุงพระพุทธศาสนาให้อยู่สืบต่อไปนานเท่านั้น”

วัดไทยก่อนที่จะมาเป็นวัด มีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า Theravada Buddhist Center Inc. Founded 1971 โดยมีรายชื่อบุคคลกรรมการบริหารชุดแรกคือ คุณพูนศักดิ์ ซอโสตถิกุล เป็นประธานบอร์ด คุณเกียรติ ประชาศรัยสรเดช เป็นรองประธาน คุณนิคม สิทธิสุรัตน์ เป็นเลขานุการ และ คุณอุไร เรือนพรหม เป็นเหรัญญิก ต่อมาในเดือนมิถุนายน 1979 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น Wat Thai of Los Angeles มี คุณพัลลภ บัวสุวรรณ เข้ามารับตำแหน่งเลขานุการของคณะกรรมการบอร์ด “ช่วงที่เปลี่ยนชื่อนี้ คุณพูนศักดิ์ ซอโสตถิกุล ยังมีชีวิตอยู่ และได้เป็นตัวหลักในการดำเนินการหาเงินเข้ามาสร้างโบสถ์ ช่วงโบสถ์จะสำเร็จพวกเราวิ่งเต็นหาเงินกันเหนื่อยมาก หาทั้งที่เมืองไทยและในอเมริกา คุณพูนศักดิ์เองก็เร่งอยากให้เสร็จเร็ว ๆ เหมือนเป็นलग เพราะหลังจากโบสถ์เสร็จไม่นาน คุณพูนศักดิ์ ก็เสียชีวิต ด้วยอุบัติเหตุ และศพคุณพูนศักดิ์ ก็เป็นศพแรกที่ได้ประเดิมสวดข้างล่างโบสถ์ของวัดไทยซึ่งเป็นชั้นใต้ดิน”

หลังจากการเสียชีวิตของคุณพูนศักดิ์ ซอโสตถิกุล ได้ไม่นาน วัดไทยลอสแอนเจลิสก็ได้พระนักบริหารเข้า

มารับตำแหน่งเจ้าอาวาส ท่านมีลูกศิษย์มากมายทั่วราชอาณาจักร จะเป็นใครไปไม่ได้นอกจาก “หลวงเตี้ย” พระธรรมราชา-นุวัตร ซึ่งเป็นพระที่ชาวแอล.เอ.ให้ความเคารพและศรัทธามากที่สุดรูปหนึ่งในประวัติศาสตร์

“เมื่อหลวงเตี้ยเข้ามาบริหารวัดไทยแอล.เอ. ทุกอย่างดีและพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ เพราะท่านเป็นพระที่มีบารมีสูง เป็นพระนักบริหารที่มีสายตากว้างไกล วัดไทยจึงได้มีการเรียนการสอนภาคฤดูร้อนแก่ลูกหลานไทยในต่างแดนในสมัยหลวงเตี้ยเป็นผู้ริเริ่ม มีแผนกนาฏศิลป์และดนตรีไทย เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนไทยที่เกิดในสหรัฐอเมริกาได้รักและสัมผัสความเป็นไทยอย่างใกล้ชิด ทุกอย่างริเริ่มในสมัยที่หลวงเตี้ยท่านมารับตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดไทยแอล.เอ. รวมไปถึงการหาทุนมาสร้างถาวรวัตถุ อาคารอเนกประสงค์ที่ได้ใช้เป็นโรงเรียนพุทธศาสนาให้เด็กได้เรียน ได้ใช้เป็นที่ทำบุญถวายภัตตาหารเพล ได้ใช้เป็นที่พักสวดพระอภิธรรมบำเพ็ญกุศลให้กับคนไทยที่เสียชีวิต ก็เกิดจากความศรัทธาของลูกศิษย์ลูกหาทั้งในอเมริกาและในประเทศไทย ได้ช่วยกันสมทบทุนจนสร้างเสร็จเป็นประโยชน์กับชุมชนไทยในนครลอสแอนเจลิส อย่างมากมายมหาศาล”

เหรัญญิกคนแรกของวัดไทยลอสแอนเจลิส ได้เปิดใจจากความรู้สึกนึกถึง ๆ ในช่วงสุดท้ายด้วยว่า “ผมดีใจมากที่ได้ช่วยงานทางด้านเหรัญญิกวัดไทยมานานกว่าสามสิบปี จนวัดไม่มีหนี้แล้ว เพิ่งกำลังมีหนี้ใหม่กับการซื้อที่ดินเพิ่มตรงหัวมุมถนนโรสโคว์กับโคลด์วอเตอร์แคนยอน เพื่อทำเป็นที่จอดรถ ทำศูนย์วัฒนธรรมและศูนย์วิปัสสนารองรับสังคมไทยที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น ผมดีใจที่ปัจจุบันมีคนอุทิศตัวเข้ามาช่วยเหลือวัดไทยกันเยอะขึ้น โดยเฉพาะคนหนุ่มคนสาวรุ่นใหม่ เพราะรุ่นเก่า ๆ อย่างผมก็เริ่มอายุมาก และอ่อนแรงกันแล้ว แต่ก็ดีใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งที่ได้ทำให้เกิดวัดไทยแห่งนี้ขึ้นมา ผมเชื่อว่าวัดไทยของเราจะเจริญรุ่งเรืองต่อไปได้ หากพวกเราได้เข้ามาช่วยกันทั้งแรงกาย และแรงทุนทรัพย์ อยากฝากให้ทุกคนตระหนักไว้เสมอว่า วัดไทยที่เราช่วยกันสร้างมานั้น ไม่ได้เป็นวัดเพียงอย่างเดียว แต่เป็นศูนย์รวมของชุมชนไทยของเราด้วย”

ความประทับใจไม่รู้ลืมของ คุณอุไร เรือนพรหม ที่ยังจดจำอยู่จนถึงทุกวันนี้คือ การเสด็จพระราชดำเนินมาเยือนวัดไทยของ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ 7 “ท่านเสด็จมาทอดพระเนตรวัดไทยแอล.เอ และได้มีพระราชปฏิสันถารกับคณะกรรมการ คนไทย นักเรียนไทย ที่มาร่วมรับเสด็จ และก่อนเสด็จกลับท่านได้พระราชทานพระให้กับคณะกรรมการคนละหนึ่งองค์ด้วยครับ เป็นอีกหนึ่งความทรงจำที่ผมไม่เคยลืม”

มีสิ่งหนึ่งที่เป็นเกร็ดความรู้ในเรื่องโบสถ์ของวัดไทยแอล.เอ. ที่ต้องสร้างเอียง ๆ ไม่ขนานไปกับถนนโคลด์วอเตอร์ที่อยู่ด้านหน้า เรื่องนี้เหรียญคนแรก สามารถเล่าข้อเท็จจริงให้ได้รับรู้ว่า “ที่เราต้องสร้างโบสถ์เอียงไปด้านหนึ่ง เพราะเราไม่สามารถเอาท่อน้ำทิ้งออกได้ ถ้าเอาออกต้องเสียค่าใช้จ่ายถึงสามหมื่นเหรียญสหรัฐ เงินในสมัยนั้นหายากมาก แต่เราบอกบุญหาเงินมาสร้างโบสถ์ทั้งในเมืองไทยและในอเมริกาก็เหนียวแล้ว เราก็เลยปล่อยไว้อย่างนั้น แล้วสร้างโบสถ์ให้ไปตามแนวของท่อน้ำทิ้ง โบสถ์ของวัดไทยก็เลยเอียงไปด้านหนึ่ง ดูเหมือนเป็นศิลปะในการสร้างอย่างหนึ่งแต่ข้อเท็จจริงแล้วเราอยากสร้างให้ขนานกับหน้าถนน แต่ทำไม่ได้ เพราะไม่มีเงินมาเอาท่อน้ำทิ้งออกไป อันนี้เป็นข้อเท็จจริงที่น้อยคนนักจะรู้”

ได้รับการเล่าขานเรื่องราวในอดีตของวัดไทยลอสแอนเจลิส อย่างน่าสนใจในสิ่งละอันพันละน้อย ที่ไม่เคยได้ยินได้ฟังจากใครมาก่อน เราจึงขอถามด้วยการซักถามถึงประวัติชีวิตเพื่อความเต็มอึดของผู้อ่านที่จะได้รู้จักตำนานของวัดไทยที่ยังสัมผัสได้กันอย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น

คุณอุไร เรือนพรหม เกิดเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2470 ปัจจุบันอายุ 85 ปี เป็นชาวอำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ จบการศึกษาจากโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน และประกาศนียบัตรด้านพันธุกรรมประดิษฐ์ จาก Los Angeles City College ชีวิตครอบครัวสมรสกับ คุณปาน-ผสมศรี ณ ป้อมเพชร ศิษย์เก่าพยาบาลจุฬาฯ มีบุตรธิดาร่วมกัน 2 คน คนโตชื่อ ปิยะ เรือนพรหม คนเล็กชื่อ ปานใจ เรือนพรหม และมีหลานที่กำลังน่ารักน่าหลงใหลด้วยกัน 2 คน

ชีวิตที่อยู่อเมริกามาเกือบจะครบ 50 ปี คุณอุไร ได้รับการยกย่องว่าเป็นบุคคลที่อุทิศตัวทำงานส่งเสริมพุทธศาสนาอย่างมุ่งมั่นและทุ่มเท รวมทั้งทำงานด้วยความตั้งใจและซื่อสัตย์สุจริต เป็นหนึ่งในผู้ก่อตั้งวัดไทยแอล.เอ. เป็นเหรียญคนแรกที่ได้รับความสะดวกใจให้ทำหน้าที่มาช้านาน ได้รับใบประกาศเกียรติคุณยกย่องอย่างมากมายจากซีดีแอล ลอส แองเจลิส รวมทั้งได้รับพระราชทานเสมาธรรมจักรจาก สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในฐานะผู้ทำประโยชน์ให้กับพุทธศาสนาในต่างแดน อันเป็นเกียรติประวัติของชีวิตที่น่าภาคภูมิใจยิ่ง

อยากจะบอกว่าสังคมไทยในแอล.เอ. โชคดีที่ยังมีตำนานแห่งอดีตให้ได้สัมผัสกัน...ในวันครบรอบ 40 ปีวัดไทยลอสแอนเจลิส

อดีต ปัจจุบัน อนาคต ของวัดไทยลอสแอนเจลิส

จากมุมมองของ...สุรพล เมฆพงษ์สาทร

โดย สันทนี วายุโชติ

แม้ว่าจะไม่ได้มีส่วนร่วมกับการก่อสร้างฐาน วัดไทยลอสแอนเจลิส อย่างจริงจัง ในช่วงแรก ๆ ของการก่อตั้ง เพราะมีภาระทางครอบครัวและธุรกิจที่ต้องดูแลรับผิดชอบอย่างมากมาย แต่ในยุคปัจจุบันที่ผ่านมากกว่า 20 ปี สุภาพบุรุษที่มีฐานะระดับเจ้าสัวติดอันดับของคนไทยในแอล.เอ.ท่านนี้ ได้ทุ่มเท ทั้งร่างกาย แรงใจ และแรงทุนทรัพย์ มาช่วยพัฒนาบรรพตศาสนาที่ได้ชื่อว่าเป็นวัดไทยแห่งแรกในสหรัฐอเมริกา ที่เริ่มวางรากฐานและปักธงเผยแผ่พุทธศาสนา ณ ผืนแผ่นดินเมืองนอร์ท ฮอลลีวูด นครลอสแอนเจลิส เมื่อ 40 ปีที่แล้ว และได้เจริญก้าวหน้าขึ้นยังคงกระพ้น เป็นที่กล่าวขานมาจนถึงยุคปัจจุบัน

คุณสุรพล เมฆพงษ์สาทร คือคนที่เรากำลังกล่าวถึง และให้ความสนใจเป็นอันดับต้น ๆ ของการสนทนาเกี่ยวกับมุมมองที่มีต่อวัดไทยลอสแอนเจลิสตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ที่มีอายุครบรอบ 40 ปี และขอต่อยอดไปถึงอนาคตอันใกล้กับโครงการดี ๆ ที่จะประโยชน์กับชุมชนไทยในต่างแดน ไปจนถึงลูกชั่วหลาน

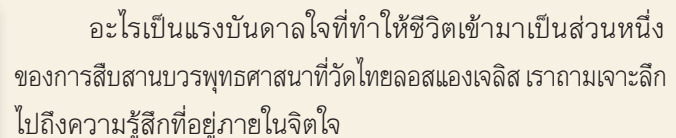
คุณสุรพล เมฆพงษ์สาทร เดินทางมาอยู่อเมริกา เมื่อปี 1968 ใช้ชีวิตเรียนหนังสือ ทำงานหลากหลายอาชีพ จนกระทั่งมาเปิดร้านอาหารไทยเน้นขายก๋วยเตี๋ยวชื่อ “สยามเรสทอรัรอน” ที่เมืองคอมป์ตัน ซึ่งเป็นร้านอาหารไทยร้านที่ 2 ของแอล.เอ. และได้ดำเนินธุรกิจร้านอาหารมาตลอดกว่า 40 ปี ปัจจุบันเป็นเจ้าของร้านอาหารในเครือ นุดเดิ้ลเวิร์ลด์กรุ๊ปหลายสาขาตามเมืองต่าง ๆ ของแอล.เอ.

ชีวิตลอยตัว ไม่มีอะไรต้องเป็นห่วง เพราะตอกเสาเข็มให้กับธุรกิจร้านอาหารที่ทำอยู่อย่างมั่นคง มีลูกชายลูกสาว (ทั้งหมด 6 คน) และญาติพี่น้องช่วยกันดูแล มีการจัดการที่เป็นระบบ ไม่ต้องลงไปทำอย่างเต็มตัวเหมือนอย่างเมื่อก่อน เวลาส่วนใหญ่จึงได้มาอุทิศ

ทุ่มเทให้กับงานของวัดไทยลอสแอนเจลิส เป็นหลัก มีตำแหน่งเป็น รองประธานคณะกรรมการบริหารวัดไทยลอสแอนเจลิส และประธานมูลนิธิวัดไทย แอล.เอ. (คล้ายกับมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งประเทศไทย)

อยากทราบว่าได้เข้ามาช่วยวัดไทยลอสแอนเจลิส ตั้งแต่เมื่อไร เราขอจดคำถามแรกอย่างเบา ๆ

“ยุคแรกเลยของการตั้งวัดไทย ผมไม่ได้มีส่วนร่วมเท่าไร เพราะตอนนั้นเพิ่งเริ่มธุรกิจร้านอาหาร แล้วก็พี่ ๆ น้อง ๆ เพิ่งมาจากเมืองไทย เวลาส่วนใหญ่ของผมต้องคอยดูแลพี่น้องกับธุรกิจ ผมเพิ่งเข้ามาช่วยอย่างจริงจังก็ตอนเข้ามาเป็นประธานหาทุนสร้างกุฏิหนึ่งให้กับวัด จนกระทั่ง คุณพอล พูนศักดิ์ ขอโสติกุล ซึ่งมอบที่ดินให้กับวัดไทยเสียชีวิตลง ผมถึงได้เข้ามาช่วยตลอด และได้มาทำอย่างเต็มตัวในช่วงหลายปีที่ผ่านมาที่ธุรกิจของผมอยู่ตัวและลูก ๆ ได้มาช่วยกันดูแลดูแลแทนได้แล้ว

คุณสุรพล ใช้เวลาเรียงร้อยความคิดเพียงครึ่งเดียวก่อนที่จะตอบเราด้วยแวตาทิฉายความมุ่งมั่นว่า “แรงบันดาลใจที่ทำให้ผมมาทุ่มเทเวลาทำงานให้กับวัดไทยลอสแอนเจลิส คือ คุณพอล พูนศักดิ์ ขอสัตถิกลุ ผมเคยตั้งคำถามกับตัวเองมาตั้งนานด้วยความฉงนใจว่า ทำไมคุณพอล ถึงได้เลื่อมใสพุทธศาสนาอย่างมาก และมีความผูกพันกับความเป็นไทยอย่างลึกซึ้ง ทั้ง ๆ ที่เป็นลูกคนจีนแท้ ๆ คุณพอลซื้อที่ดินถวายให้กับวัด เพื่่อมอบกุศลให้กับคุณพ่อวัยชรา และคุณแม่บุญสม ขอสัตถิกลุ ในช่วงที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ ซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้จุดประกายคนแรกที่ทำให้มีวัดไทยลอสแอนเจลิส ที่เจริญพัฒนาก้าวหน้า มีโรงเรียนพุทธศาสนาวันไทยฯ ให้ลูกหลานไทยที่เกิดในอเมริกา ได้เรียนภาษาไทย ได้เรียนดนตรี นาฏศิลป์ไทย ได้สัมผัสความเป็นไทยอย่างใกล้ชิดจากวัด เป็นประโยชน์ และมีคุณค่านับอนันต์ต่อสังคมไทยในต่างแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่แอล.เอ. แคลิฟอร์เนีย ซึ่งมีคนไทยอยู่นอกประเทศมากที่สุดในโลก ยิ่งเวลาผ่านมานานเท่าไร ก็ยิ่งทำให้ผมเข้าใจถึงสายตาอันกว้างไกลของคุณพอล พูนศักดิ์ มากขึ้นและมากขึ้น ช่วงหนึ่งของชีวิตที่คุณพอลต้องจากบ้านเมืองไทยไปเรียนหนังสือที่ฮอลลีวูดหลายปี คงจะทำให้คุณพอลนึกถึงคนไทยที่ต้องมาปักหลักทำมาหากินอาศัยอยู่ในอเมริกา ที่ต้องอยู่ไกลบ้านเหมือนกับชีวิตตัวเองช่วงหนึ่ง”

ซึ่งน่าจะมีความรู้สึกที่อบอุ่นและดีขึ้น หากมีสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจที่เป็นรูปธรรมสามารถเข้ามาพึ่งพิงได้ ในยามที่ชีวิตหันไปหาใครไม่เจอ คุณพอล จึงอยากให้มีวัดไทยในแอล.เอ. เพื่อเป็นที่พึ่งของคนไทยที่นี่ เมื่อ 40 ปีที่แล้ว และชุมชนของเราก็โชคดีที่ได้ “หลวงเตี้ย” พระธรรมราชานุวัตร พระนักพัฒนาที่มีบารมีสูง มาเป็นเจ้าอาวาสบริหารอยู่หลายปี จนท่านมรณภาพไปเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2002 ท่านได้สร้างสรรค์ความเจริญให้วัดไทยลอสแอนเจลิส และลูกหลานไทยที่นี่อย่างอนงอนนันททีเดียว”

คุณสุรพล ยังได้เล่าถึงโครงการดี ๆ ที่ คุณพอล พูนศักดิ์ ได้เคยทำและตั้งใจจะทำให้กับสังคมไทยที่แอล.เอ. อีกว่า “คุณพอลเป็นคนที่ริเริ่มตั้งสมาคมพ่อค้าไทยที่นี่ และมีโครงการจะทำบ้านพักคนชราให้กับผู้สูงอายุ ทำเครดิตยูเนียน ช่วยพวกแรงงานไทยที่มาทำงานในอเมริกาแล้วตกงาน อีกทั้งคุณพอลยังมีความคิดที่จะทำไทยทาวน์เพื่อให้คนไทยได้อยู่และทำการค้ารวมตัวกันเป็นกลุ่มเป็นก้อน ผมเสียใจที่คุณพอล ต้องมาเสียชีวิต ด้วยอุบัติเหตุที่ไม่มีใครคาดคิดแบบเร็วเกินไป ไม่อย่างนั้นผมเชื่อว่าสังคมไทยที่นี่จะได้รับการช่วยเหลือจากโครงการดี ๆ ที่คุณพอลได้คิดเอาไว้อย่างมากมายทีเดียว และด้วยความศรัทธาในสิ่งดี ๆ ที่คุณพอลได้เป็นผู้จุดประกายเอาไว้ ผมกับ คุณเกริกชัย ชอโศตถิกุล ซึ่งเป็นน้องชายคนเล็กของคุณพอล จึงได้มาร่วมกันเป็นผู้สานต่อความตั้งใจของคุณพอล อย่างทุ่มเท ร่วมกับเพื่อน ๆ อีกหลายคน เพื่อรองรับภารกิจเติบโตของชุมชนไทยในแอล.เอ. จะได้มีสิ่งดี ๆ ให้กับชีวิต ยังยืนยาวนานไปจนถึงเจนเนอเรชั่นต่อ ๆ ไป”

จากอดีตเราภักกลับมาหาปัจจุบันเริ่มคำถามถึงเรื่องมูลนิธิต่อไทยแอล.เอ. ถือกำเนิดขึ้นมาอย่างไร?

คุณสุรพล ซึ่งมีตำแหน่งเป็นประธานมูลนิธิต่อไทยแอล.เอ. คนแรก ได้เกริ่นให้ฟังว่า “จุดเริ่มต้นของการตั้งมูลนิธินี้มาจากเหตุผลที่ว่า เมื่อผมมาทำงานให้กับวัดไทยแอล.เอ. ได้ทราบว่ามีในรอบ 3-4 ปี ที่ผ่านมามีคนไทยที่นี่เสียชีวิตเฉลี่ยเกือบ 100 ศพ มีประมาณเจ็ดถึงแปดศพที่ไม่มีญาติกับยากจน และทุกครั้งที่มาทำพิธีที่วัดไทย พวกเราจะต้องใช้วิธีเรียไรซึ่งถ้ามีบ่อยมากคนก็จะช่วยกันน้อยลง เพราะช่วยมากบางคนก็ไม่ไหว ผมเองนั้นมีความผูกพันอยู่กับตระกูลชอโศตถิกุล และตระกูลเดชะหรวุจิตร ซึ่งทั้ง คุณกอบชัย ชอโศตถิกุล พี่ชายคุณพูนศักดิ์ และ คุณกำพล เดชะหรวุจิตร พี่ชาย คุณอมร เจ้าของโรงแรมเอเชียซึ่งเป็นเพื่อนสนิทของผมเป็นกรรมการของมูลนิธิต่อเด็กตั้ง ประเทศไทย ผมจึงมีความคิดว่า เราน่าจะตั้งมูลนิธิต่อเด็กตั้งที่แอล.เอ. เพื่อเอาไว้ช่วยเหลือคนไทยเมื่อเวลาเสียชีวิตแล้วไม่มีเงินทำศพ จะได้ไม่ต้องมานั่งเรียไรกันในทุกครั้ง รวมทั้งคนไทยที่เสียชีวิตแล้วไม่มีญาติจัดการศพให้ จึงได้นำเรื่องนี้ไปปรึกษากับหลวงพ่อกุญชร พระราชาธรรมวิเทศ หัวหน้าสงฆ์ ซึ่งท่านได้เห็นชอบด้วย และในช่วงที่ได้เดินทางไปร่วมประชุมกันที่เมืองไทย ผมได้ชวนกรรมการบอร์ัดวัดไทยไปคุยกับ คุณกอบชัย และ คุณกำพล ที่มูลนิธิต่อเด็กตั้ง เพื่อศึกษาวิธีการทำมูลนิธิต่อทำอย่างไร เมื่อกลับมาที่แอล.เอ. ถึงได้วางแผนจัดตั้งจดทะเบียน เป็นรูปเป็นร่างและได้แถลงข่าวเปิดตัวกับสื่อมวลชนอย่างเป็นทางการที่วัดไทยลอสแอนเจลิส เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2010 ใช้ชื่อว่ามูลนิธิต่อไทยแอล.เอ. และในภาษาอังกฤษเขียนว่า “Wat Thai LA Fund” เป็นที่น่ายินดีที่ ดร.อำนาจ วีรวรรณ อดีตรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นผู้ใหญ่ที่คุณสุรพล ให้ความเคารพนับถือเป็นอย่างมาก ได้ให้การสนับสนุนเงินเริ่มต้นของมูลนิธิต่อไทยแอล.เอ. เป็นจำนวน \$100,000 โดยจ่ายมาให้ทั้งหมดเมื่อทราบถึงจุดประสงค์ที่ทางคุณสุรพล และคณะกรรมการบอร์ัดวัดไทย จะนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ของคนไทยในแอล.เอ.

“เมื่อทำการจัดตั้งมูลนิธิต่อไทยแอล.เอ.เป็นที่เรียบร้อย ได้เงินเริ่มต้น 100,000 แส่นเหรียญมาจาก ดร.อำนาจ วีรวรรณ ผมและคณะกรรมการมูลนิธิต่อไทยซึ่งเป็นกรรมการชุดเดียวกับวัดไทย ก็ได้มาทำการบอกบุญ ระดมหาทุนกับคนไทยที่นี่ เพียงเดือนเดียว ได้เงินมา 800,000 กว่าเหรียญ คนที่บริจาคจะผ่อนให้กับทางมูลนิธิต่อไทยทุกเดือนเป็นเวลา 10 ปี

งานเปิดตัวมูลนิธิวัดไทยแอล.เอ.อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2553

ภายใน 10 ปี เราจะมีทุนพอในการช่วยเหลือทำศพให้กับคนไทยที่ไร้ญาติหรือยากจนได้ ซึ่งตั้งแต่เปิดดำเนินการมาได้มีคนไทยให้ความศรัทธาร่วมทำบุญให้กับมูลนิธิวัดไทยแอล.เอ.มาตลอด น่าดีใจเป็นอย่างมากที่คนไทยเราไม่เคยทิ้งกัน จะคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในยามทุกข์ โดยเพื่อนชาวไทยท่านใดที่สนใจจะทำบุญให้กับมูลนิธิ สามารถติดต่อได้ที่วัดไทย ลอสแอนเจลิส โทร 818-780-7171 | 818-445-6366 | 818-942-4045 ทั้งนี้เพื่อความสะดวกสามารถเข้าไปบริจาคออนไลน์ได้ด้วย โดยเข้าไปที่เว็บไซต์ของวัดไทยแอล.เอ. www.watthai.com แล้วคลิกไปที่มูลนิธิวัดไทย แอล.เอ.จะมี Donate Online อยู่ทางด้านขวามือ ทำบุญวันเกิด หรือทำบุญในวาระต่าง ๆ บริจาคครั้งเดียว หรืออยากจะทำทุกเดือนก็ได้ เป็นกุศลทั้งสิ้น มูลนิธิวัดไทยแอล.เอ. เป็นองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร มีคณะกรรมการบริหารอย่างรัดกุมและเป็นระบบจำนวน 10 ท่าน ซึ่งเป็นกรรมการบอร์ดยาวของวัดไทยด้วย และเราได้เชิญ ดร.อานวย วีรวรรณ เป็นประธานที่ปรึกษามูลนิธิฝ่ายฆราวาส มีเจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ) เจ้าอาวาสวัดสระเกศราชวรมหาวิหาร เป็นประธานที่ปรึกษาฝ่ายสงฆ์

คุณสุรพล เมฆพงษ์สาทร ได้เปิดเผยต่อให้ฟังอีกว่า “จากการตั้งมูลนิธิวัดไทยแอล.เอ.มาจนจะครบรอบ 3 ปี ในเดือนกรกฎาคม 2012 มูลนิธิเราได้ทำการช่วยเหลือศพไร้ญาติและยากไร้ไปแบบร้อยเปอร์เซ็นต์คือจ่ายให้ทั้งหมดทั้งวันสวดบำเพ็ญกุศลและวันฌาปนกิจประมาณ 6 ราย และเป็นเจ้าภาพสวดให้ในคืนแรกประมาณ 30 รายแล้ว อันเป็นผลงานที่เป็นกุศลและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนไทยในแอล.เอ.อย่างแท้จริง ตรงกับคำขวัญที่ตั้งไว้แต่แรกเริ่มว่า มูลนิธิของคนไทย เพื่อคนไทย บริการคนไทย เพื่อเอกภาพชุมชนไทยในต่างแดน”

จากเรื่องของมูลนิธิ เราบ่อนคำถามต่อถึงเรื่องโครงการสร้างที่จอดรถศูนย์วัฒนธรรม และศูนย์ปฏิบัติธรรม ในที่ดินผืนใหม่กว่า 2 เอเคอร์ ตรงหัวมุมถนน Roscoe กับถนน Coldwater Canyon ที่กำลังจะเริ่มดำเนินการก่อสร้างกันเร็วๆ นี้ ได้รับการบอกเล่าจาก รองประธานบอร์ดยาวของวัดไทยแอล.เอ. หัวเรียวหัวแรงสำคัญของการดำเนินงานเรื่องนี้ได้ อรรถาธิบายให้ฟังว่า

“โครงการนี้เกิดขึ้นมาได้ ต้องถือว่าวัดไทยเราโชคดีมาก เพราะที่ตรงนี้ได้มีการติดต่อซื้อมาเป็น 10 ปีแล้ว เพิ่งจะสำเร็จบรรลุผลเมื่อกลางปีที่ผ่านมานี้ และทางวัดได้วางเงินดาวน์ค่าซื้อที่ดินงวดแรกไปแล้วครึ่งหนึ่งเป็นจำนวนเงิน 1,250,000 เหรียญสหรัฐ จากราคาที่ดินทั้งหมด 2,500,000 เหรียญสหรัฐ ที่เหลืออีกครึ่งหนึ่ง เรามีเวลา 5 ปี ที่จะระดม

หาทุนมาช่วยให้ครบ ที่ใหม่นี้เราจะสร้างเป็นที่จอดรถชั้นใต้ดินเพิ่ม ถ้าขออนุญาตได้ 3 ชั้นก็จะจอดรถได้ 200 กว่าคัน ถ้าได้สองชั้นก็จอดได้ประมาณ 150 คัน กำลังขออนุญาตจากซีต้อยู่ว่าจะทำได้เท่าไร ตามแบบที่เขียนยื่นไป ซึ่งถ้าหากวัดมีที่จอดรถเพิ่ม ปัญหาเรื่องการขอเปิดพุทธคอร์ตอีกครั้งก็คงจะง่ายขึ้น จากที่จอดรถขึ้นมาชั้นหนึ่งเราจะทำเป็นศูนย์วัฒนธรรมกึ่ง ๆ ศาลาประชาคม ที่เป็นทั้งสถานที่เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยแบบหมุนเวียนพร้อมทั้งจะเป็นที่ที่ให้ชุมชนไทยได้ใช้ประโยชน์ในการจัดงานต่าง ๆ โครงการศูนย์วัฒนธรรมไทยนี้ เป็นความคิดริเริ่มที่ท่านอดิตกมลใหญ่ดำรง ไครครวญ ได้จุดประกายให้แนวทางกับคณะกรรมการบอร์ดของเรา ต้องขอขอบคุณท่านเป็นอย่างมาก ส่วนชั้นที่สองที่เป็นชั้นบนเราจะทำเป็นศูนย์ปฏิบัติธรรม โครงการนี้ ผมต้องขอให้เครดิตกับ คุณศิรินทร ชอโสติกกุล กรรมการผู้จัดการบริษัทนันทาง มาร์เก็ตติ้ง จำกัด ซึ่งเป็นน้องสาวคนเล็กของ คุณพูนศักดิ์ เมื่อทราบว่าทางวัดไทยลอสแอนเจลิส ของเรากำลังจะมีโครงการสร้างศูนย์ปฏิบัติธรรม คุณศิรินทร ซึ่งเป็นนักปฏิบัติธรรมขั้นสูง ก็ได้ให้ความกรุณาพาผม และคุณประธาน จุนาพงศ์ สถาปนิกชั้นแนวหน้า ไปชมและศึกษาถึงการทำศูนย์วิปัสสนาที่ยุวพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย เป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับโครงการที่วัดไทยกำลังจะทำ คุณศิรินทร พาผมและสถาปนิกไปดูอย่างละเอียดจนเห็นภาพว่าควรจะนำมาปรับดำเนินการอย่างไรที่วัดไทยลอสแอนเจลิส ผมต้องกราบขอบคุณคุณศิรินทรเป็นอย่างมาก รวมทั้งต้องขอบคุณคุณประธาน

จุนาพงศ์ สถาปนิกชาวไทยในอเมริกาผู้มากด้วยน้ำใจ ที่ได้ช่วยเขียนแบบให้กับการสร้างโครงการแห่งใหม่ของวัดไทยลอสแอนเจลิส โดยไม่คิดมูลค่าแต่อย่างใด อีกทั้งเรายังได้รับความกรุณาจากมณฑนากรชื่อดังของเมืองไทย รองศาสตราจารย์ปัญญา ตีเจริญโชติ ได้รับเป็นที่ปรึกษาให้กับโครงการด้วย ทั้งนี้ในช่วงที่กำลังรอการดำเนินการ เรื่องการขออนุญาตอยู่นั้น ผมจะพยายามเดินทางไปดูและศึกษาศูนย์ปฏิบัติธรรมและศูนย์วัฒนธรรมตามที่แตกต่างกัน ทั้งในอเมริกาและประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางมาปรับใช้กับการสร้างที่วัดไทยลอสแอนเจลิสในอนาคตอันใกล้

ในส่วนของการหาทุนที่จะต้องจ่ายค่าที่ดินในส่วนที่เหลืออีก 1,000,000 กว่าเหรียญ รวมทั้งเงินค่าก่อสร้างตัวอาคารที่จะต้องใช้อีกจำนวนไม่น้อยนั้น คุณสุรพล ในฐานะรองประธานบอร์ด ได้เปิดใจถึงก้าวต่อไปในการดำเนินงานให้ทราบว่า “ผมกับคณะกรรมการบริหารวัดไทยได้ประชุมร่วมกันแล้ว มีความเห็นพ้องต้องกันว่าโครงการสร้างศูนย์วัฒนธรรมและศูนย์ปฏิบัติธรรมของวัดไทยลอสแอนเจลิส เมื่อเสร็จแล้ว จะเป็นสถานที่ที่ทันสมัยเอื้อประโยชน์กับคนไทยในสหรัฐอเมริกาและประเทศไทยอย่างมาก เพราะที่นี่จะเป็นศูนย์กลางของการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ของประเทศ รวมทั้งทางด้านการปฏิบัติธรรม ด้วยเหตุนี้หากรัฐบาลไทยเห็นความสำคัญให้งบประมาณสำหรับด้านนี้เข้ามาช่วยเราก็จะทำโครงการนี้บรรลุเป้าหมายเร็ว ยิ่งขึ้น โดยผมจะเดินทางไปเมืองไทยในช่วงเดือนสิงหาคมปีนี้ จะเอาโครงการไปลองปรึกษากับศิษย์เก่าแอล.เอ.ที่เคยเป็นตัวจักรสำคัญของการริเริ่มสร้างวัดไทยลอสแอนเจลิส มาตั้งแต่ยุคแรก ๆ อาทิ คุณไพวงษ์ เตชะณรงค์ คุณพัลลภ บัวสุวรรณ พล.ต.ศรชัย มนทริวัต และยังมีอีกหลายท่าน ที่มีคอนเนกชันอยู่กับรัฐบาลชุดนี้ เพื่อศึกษาว่าจะพอมีช่องทางอย่างไรที่รัฐบาลจะยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือได้บ้าง ผมเชื่อว่าโครงการนี้จะต้องสำเร็จเป็นรูปเป็นร่างในอีกไม่ช้าและจะได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายด้วยดี เหมือนอย่างวัดไทยเราเคยได้รับมาตลอดตั้งแต่เริ่มตั้งจนมีอายุครบรอบ 4 ทศวรรษในปีนี้”

ทุกครั้งที่มองย้อนหลังกลับไปสู่วันวาน คุณสุรพล เมฆพงษ์สาทร ย้ำกับเราอย่างมั่นใจในช่วงสุดท้ายของการสนทนาว่า “วัดไทยลอสแอนเจลิส ที่เกิดและเติบโตขึ้นมาได้จนมีอายุครบรอบ 40 ในปีนี้ ก็เพราะจากความร่วมมือของส่วนรวม ไม่ใช่ใครคนใดคนหนึ่ง ทุกคนที่ได้เข้ามาช่วยเหลือมีความสำคัญทุกคนครับ ผมหวังเหลือเกินว่า พวกเราคนไทยที่นี่จะช่วยกันสนับสนุนบรรพบุรุษศาสนาแห่งนี้ ที่ให้ประโยชน์กับชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในต่างแดนอย่างมากมาชดเชยไปนะครับ”

สืบพัส...ความทรงจำของบุคคลหลากหลายยุค ที่มีต่อวัดไทยลอสแอนเจลิส ในรอบ 4 ทศวรรษ

วิชัย ดิลกมนกุล

รองประธานบริษัทบางกอกมาร์เก็ต จำกัด
ตลาดไทยแห่งแรกในสหรัฐอเมริกา

“ผมมาอยู่แอล.เอ.เมื่อปี 1968 ตั้งแต่บัดนั้นไม่มี ตอนนั้นเพิ่งจะมีกงสุลใหญ่คนแรกมาประจำคือ..ม.จ.ยุธิษฐิธร สวัสดิวัตน์ ..จำได้ว่าตอนที่วัดไทยแอล.เอ.เริ่มมาตั้งครั้งแรกบนที่ที่อยู่ปัจจุบัน ..ตอนนั้นยังเป็นบ้านเล็ก ๆ หลังหนึ่งสี่เหลี่ยม ๆ มีต้นไม้ใหญ่สูงตระหง่านอยู่หนึ่งต้น บ้านหลังแรกของวัดก็คือบริเวณครัวของศาลาอเนกประสงค์ ซึ่งเป็นที่ที่พวกเราไปทำบุญถวายภัตตาหารเพลและเป็นที่สวดพระอภิธรรมงานศพของพวกคนไทยในยุคนั้นนั่นเอง...ผมยังจำทางเข้าวัดที่หน้าถนนแคนทาร่าได้เลยว่า เป็น

ทางเดินที่ใช้ก่อนกรวดและหินมาวางตามทาง... ข้างในวัดมีพระประธานประดิษฐานอยู่ 1 องค์ มีพระสงฆ์ประจำอยู่ 2 รูป..

พวกผมเวลาไปวัดส่วนใหญ่ก็ช่วยกันลงแรงถางหญ้า ปรับสถานที่ ไปช่วยเวลาวัดจัดงานลอยกระทง... สมัยก่อนพวกเราไปวัดไทยแอล.เอ.กันแต่ครั้งนีถือว่าไกลมาก และยังไม่มียุโรปอยู่ในเมืองนอร์ธ ฮอลลีวูดเลย ยังไม่มีการจัดพิธีทางศาสนา เวลามีคนไทยตายขึ้นมา เป็นที่รู้กันว่าจะต้องไปขอให้ “ตลาดบางกอกมาร์เก็ต” ทำโลงศพให้ เพราะผมมีญาติสนิทกันคนหนึ่งทำงานอยู่ที่ตลาด ชื่อ โกหยง-ชัยยงค์ จบมาจากก่อสร้างอุเทนถวาย มีฝีมือเก่งด้านช่างไม้ ได้ต่อโลงศพให้คนไทยที่ตายในยุคนั้นไปหลายศพทีเดียว เราทำให้ฟรีเลย เพราะพี่ชายผม โกอี-ปราโมทย์ ดิลกมนกุล ก็เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงสำคัญคนหนึ่งของวัดไทย แต่บอกมาวันสองวันก็มาชนไปได้ เราทำโลงศพให้คนไทยกันบริเวณที่จอดรถหลังตลาดบางกอกบนถนนเมลโรส นั่นแหละครับ..

จำได้ว่าช่วงที่วัดไทยแอล.เอ.ยังไม่มีทำพิธีสวดพระอภิธรรม เวลาคนไทยตายต้องเอาไปสวดที่โบสถ์ของญี่ปุ่นแถวถนนยูเนียนฮานดาวนทาวน์แอล.เอ. โดยนิมนต์พระสงฆ์จากวัดไทยไปสวดให้ที่นั่น... สวดเสร็จญาติและเพื่อนที่ไปร่วมในพิธีก็นำดอกไม้ไปวางในโลงศพ จากนั้นสัปเหร่อชาวญี่ปุ่น ที่ชื่อ “ชูซูกิ” ก็จะนำไปทำพิธีฌาปนกิจให้เป็นที่ยเรียบร้อย ถึงเวลาก็จะนำดอกไม้ไปรับอัฐิของผู้จากไป..มาถึงยุค “หลวงเตี้ย” พระธรรมราชานุวัตร ท่านมาเป็นเจ้าอาวาส วัดไทยพัฒนาไปอย่างรวดเร็วมากในหลายด้านเพราะท่านเป็นพระที่เก่งและมีบารมีสูงมาก ..วัดไทยและคนไทยที่นี่โชคดี

...ตลอดสี่สิบปีที่มีวัดไทยแอล.เอ. คนในสังคมไทยเราได้รับประโยชน์อย่างมากมายมหาศาล ผมจึงอยากเชิญชวนให้ทุกคนช่วยกันสนับสนุนจนเจือให้บรรพบุรุษศาสนาแห่งนี้ได้อยู่คู่กับชุมชนไทยในต่างแดนของเราต่อไปนาน ๆ จนถึงรุ่นลูก รุ่นหลาน”

คนัย นิลพลับ

ประธานจัดการแข่งขันกอล์ฟชิงถ้วยพระราชทานคิงส์คัพ ครั้งที่ 22

ศิษย์เก่ากนกอาชีวศึกษา ช่างกลไทยสุริยะ และจบทางด้านช่างกลจาก มหาวิทยาลัยศรีปทุม เดินทางมาอยู่อเมริกาในปี 1972 โดยมาศึกษาต่อที่ National Technical School , Los Angeles ปัจจุบันมีตำแหน่งเป็น Q. C. LEAD TECHNICIAN อยู่ที่ POWER NISSAN TORRANCE

“ตอนผมมาอยู่แอล.เอ.ใหม่ ๆ เรียนหนังสือไปด้วยทำงานปั้มน้ำมันไปด้วย.. ตอนผมทำงานที่ปั้มน้ำมัน Exxon บนถนนเบฟเวอร์ลี่ตัดกับถนนลาแบร์ จำได้น้ำมันซูเปอร์ ตอนนั้นแกลลอนละ 17 เซ็นต์เอง.. ผมเรียนและทำงานช่วงวิคเคอรี่ พอวิคเคอรี่เราก็จะมารวมกลุ่มกันเตะบอล สามสิบกว่าปี ที่แล้วกลุ่มนักบอลเป็นกลุ่มใหญ่มาก เรามีลีดจัดแข่งขันกันด้วย และทุกวิคเคอรี่ที่เราซ้อมบอลเสร็จ เราก็จะมารวมตัวกัน อยู่ที่วัดไทย อาชีพหลักคือ กางเต็นท์ เก็บเต็นท์ ให้เรียบริยเวลา มีงาน หรือถ้าไม่มีงานก็ช่วยยก ช่วยแบก ทำงานที่ต้องออกแรงเยอะ ๆ เพราะตอนนั้นพวกเราขี้หนื่อยแน่ มีกำลังมหาศาล...ก็ตินะครับ การที่เราได้เข้าไปช่วยวัดทำงาน อยู่กับวัดจนติดใจจนคิดว่ามีส่วนที่ทำให้เราเป็นคนดีมาได้จนถึงทุกวันนี้ เพราะไม่เอาเวลาว่างไปทำเรื่องอื่นที่ไม่ดี เช่นไปเที่ยวไปรวมกลุ่มกันดื่มเครื่องดองของเมา หรือเล่นการพนัน ที่มีอยู่หลายรูปแบบในประเทศนี้...ผมมาวัดไทยตั้งแต่ยังมีบ้านเล็ก ๆ หลังเดียว จนกระทั่งมีโบสถ์ มีศาลาอเนกประสงค์ ยิ่งถึงปัจจุบันเจริญรุดหน้าสว่างงาม กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของคนไทยที่เดินทางมาเที่ยวแอล.เอ.และคนต่างชาติอีกมากมายที่ศรัทธาในพระพุทธศาสนา.. ผมว่าคนไทยเราที่แอล.เอ.โชคดีมากที่มีวัดไทยแห่งแรกในสหรัฐอเมริกาเป็นศูนย์รวมใจของคนในชุมชนจนถึงทุกวันนี้..ไม่น่าเชื่อว่าวัดไทยแอล.เอ.มีอายุครบรอบ 40 ปีแล้ว เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็วจริง ๆ นะครับ..ก็ขอฝากให้เด็กไทยรุ่นต่อไป ช่วยกันดูแลและกำลังสำคัญในการช่วยพัฒนาวัดไทยของเราให้เจริญก้าวหน้าต่อไป นะครับ”

สุวัฒนา ปิ่นวัฒนะ

ครูอาวุโสของโรงเรียนพุทธศาสนาวันไทยลอสแอนเจลิส

ครูแก้ว-สุวัฒนา สาวปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์ เดินทางมาอยู่อเมริกา เมื่อปี 1976 มีความผูกพันกับวัดไทยแอล.เอ.ในยุคที่ ท่านเจ้าคุณพระมงคลราชมุนีเป็น เจ้าอาวาส (สมณศักดิ์สุดท้ายคือพระมงคลเทพโมลี) “สภาพวัดไทยช่วงที่พี่มา ยังเป็น บ้านหลังเดียว ยังไม่มีโบสถ์ มีแต่ชั้นล่างที่เป็นเบสเมนต์ ได้ไปช่วยสอนภาษาไทยเด็ก และช่วยเลี้ยงเด็ก ตอนนั้นมีลูกหลานไทยมาเรียนและมาฝากเลี้ยงประมาณ 20 กว่าคน ตอนพี่ไปสอน ลุงไสว ทองกุล เป็นครูใหญ่ของโรงเรียนพุทธศาสนาวันไทยฯ พอท่านเจ้าคุณ

มงคลราชมุนีท่านครวาระ ย้ายไปประจำที่วัดมณฑลรัตนาราม เมืองเบิร์กลีย์ นครซานฟรานซิสโก โรงเรียนสอนภาษาไทย เด็ก ๆ ก็หยุดไปชั่วคราว ช่วงนั้นพระได้ขอให้พี่ไปช่วยสอนหนังสือให้ลูกหลานไทยที่โบสถ์ในเมืองซานเบอร์นาดีโน ทุกอาทิตย์ เวลาจะไปก็เอารถมารับและมาส่ง สอนที่นั่นอยู่พักใหญ่ จนกระทั่ง “หลวงเตี้ย” พระเทพโสภณ (สมณศักดิ์ในขณะนั้น) ท่านมาเป็นเจ้าอาวาสบริหารวัดไทย ก็ได้มีการเปิดโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ขึ้นมาใหม่ ด้วยระบบการจัดการที่ดีและทันสมัย คนไทยก็เอาลูกหลานมาฝากเรียนมากขึ้น หลวงเตี้ยเลยให้เปิดสอนวันเสาร์อีกหนึ่งวัน เปิดเสาร์แรกมีนักเรียนมาเรียน 9 คน แล้วก็เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ครูที่สอนวันเสาร์ตอนนั้นมีอยู่ด้วยกัน 3 คนคือ ดร.เปรมจิต ขจรภัย ครูจิตสมัย ขำลักษณะ และพี่ตัวพี่..พวกครูอาสาสมัครคนไทยได้มีการตั้งสมาคมครูแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้ขึ้นด้วย และเราได้ร่วมกันจัดงานขึ้นครั้งแรก

ชื่อว่างาน “ราตรีดอกแก้ว” นำเงินที่ได้ทั้งหมด สมทบทุนให้กับการสร้างอุโบสถศาลาของวัดไทย ลอสแอนเจลิส ..โดยมีบรรดาผู้ปกครองให้การสนับสนุนช่วยเหลืออย่างจริงจังมาก...ความผูกพัน ระหว่างครูกับผู้ปกครองในสมัยก่อนมีมากจริง ๆ ...ที่ว่าปัจจุบันนี้สู้ไม่ได้นะ อาจจะเป็นเพราะสังคม มั่นใหญ่ขึ้น...อีกสิ่งหนึ่งที่เป็นความทรงจำและพี่ภาคภูมิใจมากคือการที่พี่น้องตระกูล “ปิ่นวัฒนะ” จากปากน้ำโพ นครสวรรค์ของพี่ ได้เอาคนงาน จากโรงงานเย็บผ้ามาช่วยกันขายไก่ย่างกัวยทอด ในช่วงม้งานที่วัด แล้วก็นำเงินมอบให้วัดทั้งหมด

โดยไม่หักค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด น้องพี่ที่ชื่ออรุณี ปิ่นวัฒนะ เป็นเจ้าของโรงงานเย็บผ้า ใจบุญมาก จะนำคนงานมาขายอาหาร ทำบุญให้กับวัดเป็นประจำ” และอีกหนึ่งความปิติที่ทำให้ ครูแก้ว-สุวัฒนา มีกำลังใจที่จะทำงานเป็นเรือจ้างอาสาสมัครสอน หนังสือให้กับเยาวชนไทยที่เกิดในสหรัฐอเมริกาได้เรียนรู้ภาษาของบรรพบุรุษอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย นั่นก็คือความกตัญญู รู้คุณของลูกศิษย์ลูกหาที่แม้จะกลับไปมีชื่อเสียงเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน ก็ไม่เคยลืมครูผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา รวมทั้ง วัดไทยแอล.เอ.ที่มีโรงเรียนสอนภาษาไทยให้ลูกหลานไทยในต่างแดนได้ร่ำเรียนกัน “พี่ภูมิใจที่สุดที่ลูกศิษย์ของพี่ ที่ไปได้ดี มีชื่อเสียงที่เมืองไทยสามคนคือ เจนนี เทียนโพธิ์สุวรรณ นางเอกชื่อดังในวงการบันเทิง นิดา ชุณหหาติ รองนางสาวไทย อันดับ 1 ปี 2541 และ ดร.ฉัตรสุรงค์ กาญจนสาย บุคลากรหญิงที่มีความสามารถของธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งสามคนเกิดเติบโตและได้เรียนภาษาไทยที่วัดไทย เวลาคนที่เมืองไทยถามว่าทำไมพูดได้ชัดและเขียนอ่านภาษาไทยได้ดี ทั้งสามจะพูดถึงครูและโรงเรียนพุทธศาสนาที่วัดไทยแอล.เอ.อย่างเด็กกตัญญู พี่ได้ฟังทีไรก็น้ำตาซึมด้วยความปลื้มใจทุกครั้ง.... นี่ถ้าเราไม่มีวัดไม่มีโรงเรียน...เด็กไทยที่เกิดที่นี่คงจะลืมภาษาและวัฒนธรรมไทยกันไปหมดแล้ว....ต้องขอบคุณทุกคนที่มีส่วนทำให้มีวัดไทยแห่งแรกที่มีอายุมายาวนานถึงสี่สิบปีที่แอล.เอ....พี่อยากให้ชุมชนเราช่วยกันสนับสนุนและรักษาให้ยืนยาวต่อไปเพื่อประโยชน์ของคนในสังคมไทยที่นี่ทุกคน”

สมเจตน์ กฤษณायุส

ลูกศิษย์วัดไทยแอล.เอ.ยุคบุกเบิก

“ผมมาอยู่แอล.เอ.ตั้งแต่ปี 1966 ได้มีโอกาสไปถวายภัตตาหารเพลมื้อแรกที่บ้าน “พีตีว” คุณเสาวภา บุตรานนท์ ในยุคที่ยังไม่มีวัดไทย ช่วงนั้นมีการนิมนต์พระมาจำพรรษาที่แอล.เอ.เป็นครั้งแรก จำนวน 3 รูป ประกอบด้วย “หลวงเตี้ย” พระราชโมลี (สมณศักดิ์ในตอนนั้น) “หลวงพี่สั่นวล”-พระครูวิชิตธรรมโสภณ และพระมหาสิงห์ทน โดย พีตีว-เสาวภา ได้มอบบ้านบนเขา ให้เป็นสำนักสงฆ์ชั่วคราว ..มีคนไทยในแอล.เอ. ที่ทราบได้พากันไปกราบนมัสการและนำภัตตาหารไปถวายกันแทบทุกวัน...ผมเองยังได้มีโอกาสขับรถพาพระทั้งสามรูปไปเที่ยวชมสวนสัตว์ที่เมืองซานดิเอโก ในช่วงที่ยังเป็นโรบินฮูดอยู่ ต้องให้หลวงพ่อทุกรูปช่วยกันเป่ากระหม่อมให้แคล้วคลาด.. กลัวจะถูกตรวจที่ด่านอิมมิเกรชันในเมืองซานดิเอโก.. แต่ก็รอดมาได้อย่างปลอดภัย ย้อนคิดถึงเรื่องนี้ที่ไรผมอดหัวเราะไม่ได้ทุกที.. ที่กล้าเสี่ยงไปก็เพราะคิดว่าพระทั้งสามรูปจะช่วยให้ผมปลอดภัยได้ ...ผมได้เข้าไปช่วยวัดไทยอีกครั้ง เมื่อตอนที่หลวงเตี้ยกลับมาประจำเป็นเจ้าอาวาสและกำลังจะหาเงินสร้างโบสถ์ ญาติโยมที่ทำงานกันอย่างแข็งขันมากในยุคนั้น ก็มี คุณอโรรา พี่ชื่นจิต โชติกทุกขณะ พี่เชาว์ นูระณสมบัติ พี่จิม-กันหา พี่เป้ง-สุจินต์ กฤษณायุส พี่ชายผมที่เปิดร้านอาหารไทยร้านแรกของแอล.เอ.ชื่อ “พุทธชาด” แล้วก็ยังมี คุณองอาจ เครือประเสริฐ ผมและภริยา รวมทั้งกลุ่มคนไทยที่มีใจศรัทธาอย่างแรงกล้า ตั้งกฐินองค์แรกของวัดไทยแอล.เอ.ขึ้นมาเพื่อหารายได้สร้างโบสถ์ก็คือ ครอบครัวของ พี่แดง-มาลินี พี่ป๋อง-ศิริศักดิ์ และน้องสาว เปี้ยว-สุจิตรา สุขใจ ครอบครัวนี้ช่วยกันอย่างแข็งขันมาก ผมเองได้ทำหน้าที่แหกปากคอยตะโกนให้คนมาร่วมทำบุญกันเยอะ ๆ เพราะตอนนั้นเครื่องขยายเสียงของวัดยังไม่มี ต้องลงทุนตะโกนเสียงดัง

อย่างเดียว ถึงจะชวนคนมาร่วมทำบุญกันอย่างได้ผล ทั้งสนุกทั้งเหนื่อย แต่ก็ดีใจนะครับ ที่ได้มีส่วนช่วยวัดไทยมาตั้งแต่เริ่มสร้าง.. จนถึงปัจจุบันผมกับภริยาก็ยังไปช่วยงานตลอด เราจะทำขนมและอาหารไปร่วมเปิดโรงทานกับเพื่อน ๆ เวลาที่วัดมีงานและได้ขอความร่วมมือมา วัดไทยเราเจริญรุดหน้าไปมากในรอบสี่สิบปี ...ก็อยากฝากให้คนไทยรักสมัครสมานสามัคคีและช่วยกันดูแลบรรพบุรุษศาสนาแห่งนี้ให้อยู่คู่กับสังคมไทยในแอล.เอ.ไปจนรุ่นลูกรุ่นหลานเลยครับ”

ศรียงค์ อาญาสิทธิ

ประธานสภาสตรีไทยแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้
และ เจ้าของหนังสือพิมพ์ “ข่าวสดยูเอสเอ”

รู้จักวัดไทยลอสแอนเจลิส มาตั้งแต่มีนิวาสถานอยู่ย่านถนนเวสต์มอร์แลนด์ ใกล้ดาวน์ทาวน์แอล.เอ. จนปัจจุบันซื้อบ้านพักอยู่ห่างจากวัดไทยเพียงหนึ่งไฟแดง ก็ยังมีจิตศรัทธาเข้าไปช่วยเหลืองานของวัดอยู่เป็นประจำนอกเหนือจากการทำบุญถวายปัจจัย ช่วยกระจายเผยแพร่ข่าวสารไปสู่ชุมชนที่ทำอยู่อย่างต่อเนื่องตลอดเวลาอยู่แล้ว “พี่มีความผูกพันกับวัดไทยแอล.เอ. มาตั้งแต่เดินทางมาทำงานอาชีพพยาบาลที่

เมืองนี้ พักอยู่อพาร์ทเมนต์เดียวกับ “ครูลอย” มาลี มาโรจน์ หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมศาสนาและเยาวชนของโรงเรียนพุทธศาสนา วัดไทยลอสแอนเจลิส คนปัจจุบัน ครูลอยเป็นรุ่นน้องพยาบาลที่สนิทกันมาก เราพักอยู่อพาร์ทเมนต์เดียวกันบนถนนเวสต์มอร์แลนด์ ใกล้ดาวน์ทาวน์ แอล.เอ. แถมยังตั้งครรภ์ลูกคนแรกไล่ ๆ กันและคลอดลูกออกมาได้ลูกชายเหมือนกันอีกด้วย ช่วงที่ท้องอยู่นั้น เราสองคนได้ชวนกันไปถวายอาหารเพลกับพระที่วัดไทยบ่อยมาก เพราะทราบว่าไม่ค่อยมีคนเอาไปถวาย ก็ทำมาตลอด เพราะเป็นคนชอบทำบุญ ...จนกระทั่งลูกชาย สู้-วันพีช อาญาสิทธิ อายุ 10 ขวบ ก็ได้เอาไปบวชเณร พออายุครบ 20 ปี ก็ได้บวชพระ และพอคุณยายละเอียด นิลวงศ์ คุณแม่ของพี่ได้เสียชีวิตลง ลูกชายพี่ก็ได้บวชอุทิศส่วนกุศลให้ด้วยสรุปแล้วลูกชายพี่ได้เข้าสู่ร่มกาสาวพัสตร์ที่วัดไทยแอล.เอ. ถึง 3 ครั้ง พี่ถึงได้มีความผูกพันกับวัดไทยแห่งนี้มาก

อีกสิ่งหนึ่งคือความศรัทธาใน “หลวงเตี้ย” พระธรรมราชานุวัตร ที่ท่านได้สร้างสิ่งดี ๆ ให้กับวัดไทย จนเจริญก้าวหน้าอย่างมากมาย...พี่ได้มีโอกาสช่วยวัดมาตั้งแต่เป็นบ้านเล็ก ๆ หลังเดียว จนกระทั่งเดี๋ยวนี้ไม่หลงเหลือสภาพดั้งเดิมให้เห็นอีกแล้ว... พี่ก็ยังยินดีช่วยในทุก ๆ ด้านที่สามารถจะทำให้ได้โดยเฉพาะเรื่องข่าว ซึ่งหนังสือพิมพ์ข่าวสดยูเอสเอได้ลงให้เป็นประจำในทุกสัปดาห์อยู่แล้ว ...พี่คิดว่าวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจของชุมชนไทยไกลบ้านที่ดีที่สุด คนไทยที่นี่ทุกคนควรจะมีส่วนร่วมในการช่วยกันดูแลทะนุบำรุงให้อยู่ต่อไปตราบนานเท่านาน”

อุษา รัตนไตรภพ ตรีคุณิย์

ประธานบริษัทอุษาเอ็นเตอร์เทนกรุป

เดินทางมาอยู่อเมริกา ตั้งแต่ปี 1964 แต่ไปใช้ชีวิตอยู่ที่เมืองมอนเทอเรย์ เบย์ ทางแคลิฟอร์เนียภาคเหนือ หลายปี ถึงได้ลงมากปักหลักอยู่แอล.เอ. กับลูก ๆ และชีวิตได้มีความผูกพันกับวัดไทยตั้งแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบัน “พี่ได้เห็นวัดไทยแอล.เอ. ตั้งแต่ยังเป็นบ้านเล็ก ๆ หลังเดียว มีหลวงพ่อสีนิวล และพระลูกวัดสองสามรูปมาประจำอยู่...ได้มาทำบุญเป็นครั้งคราว และบางทีก็นัดมาพบปะกับเพื่อน ๆ ...แต่ช่วงที่ได้มาสัมผัสจริงจัง ๆ คือช่วงที่ลูกสาวคนสุดท้อง “น้องตูน” เสียชีวิตด้วยโรคลูคีเมีย เมื่อเดือนธันวาคม 1980 ตอนนั้นรู้ซึ่งเลยว่า วัดไทยเป็นที่พึ่งทางใจมาก ๆ ในช่วงที่เราเกิดการสูญเสียในสิ่งที่รักยิ่งต้องตั้งใจไป เราอยากที่จะจัดพิธีสวดพระอภิธรรมให้ลูกหลาย ๆ วัน ก่อนที่จะนำศพกลับไปทำพิธีที่เมืองไทย ก็ได้ไปกราบนมัสการขอรื้อพระที่วัดไทยว่าจะนิมนต์ไปสวดพระอภิธรรมอุทิศส่วนกุศลให้ลูกสาวสัก 7 วัน แต่ท่านก็ได้ให้ความกรุณาต่อรองว่าขอสัก 5 วันเถอะโยม เพราะหาวันก็นับว่ามากแล้วในสมัยก่อน ส่วนใหญ่เขาจะจัดสวดกันเพียงวันเดียวเท่านั้น แต่เพื่อบุญเรามีลูกสาวเพียงคนเดียวก็เลยอยากทำให้เขามากที่สุดเท่าที่จะทำได้ พี่เอาศพลูกไปตั้งสวดที่สุสาน Forest Lawn ในเมือง Burbank โดยรับพระท่านไปสวดตลอด 5 คืนก่อนส่งศพกลับเมืองไทย ตอนนั้นถ้าไม่มีวัดไทยจิตใจเราคงจะแย่เอามาก ๆ ... จำได้ว่า ลูกสาวเสียชีวิตเดี่ยวกับ คุณศุภนถลา คุณแม่ของ คุณจิม-กัณหา บุรณสมบัติ...หลังลูกสาวเสียชีวิต ก็ได้มีโอกาสเข้ามาช่วยวัดไทย และได้ช่วยหาทุนอย่างเต็มตัวก็ในตอนสร้างโบสถ์และสร้างศาลาอเนกประสงค์ ร่วมกับ พี่ฮิ-ปราโมทย์ ติลกมนกุล และ พี่นิต-พล.ต.ศรชัย มนตรีวัฒน์ ที่เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงใหญ่ร่วมกับคณะศิษย์เก่าอีกหลายท่านที่นับถือและศรัทธา หลวงเตี้ยอย่างมาก..

ชีวิตพี่พบความสูญเสียอีกครั้งเมื่อลูกชายคนที่สอง “แดน” ประสบอุบัติเหตุรถมอเตอร์ไซด์ชนอุโมงค์บนถนนเซอร์แมนเวย์ เมื่อฮิลลิปปีที่แล้ว พี่ก็ได้นำลูกชายไปสวดพระอภิธรรมที่ชั้นล่างศาลาอเนกประสงค์หลายคืน ก่อนนำร่างกลับไปทำพิธีฌาปนกิจที่เมืองไทย...และในปัจจุบันหลานชายและหลานสาว เบนแดน-เบนด้า สุวรรณสวัสดิ์ ลูกของลูกชายคนโต ด้อม-อภิสิทธิ์ ก็ได้ไปเข้าเรียนภาษาไทย นาฏศิลป์ และดนตรีไทย ที่โรงเรียนพุทธศาสนาวินอาทิตย ...ทำให้ซึมซับความเป็นไทยได้หลายอย่าง..ถ้าตราบใดที่พี่ยังใช้ชีวิตอยู่ที่นี่ หรือแม่ไป ๆ มา ๆ ระหว่างเมืองไทยกับแอล.เอ.ก็จะให้การสนับสนุนวัดไทยในทุก ๆ ด้าน เพราะพี่เชื่อว่าชีวิตคนไทยไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอกประเทศ จะต้องมีความเกี่ยวข้องกับวัดไม่วันใดก็วันหนึ่ง เช่นเดียวกับชีวิตพี่ที่ได้วัดไทยเป็นที่พึ่งทางใจมาตลอดสี่สิบปี”

กัญญา แสงนิล

นักร้องหญิงของวงดนตรีไทย “เทพไท”

เป็นศิษย์เก่าโรงเรียนศึกษานารี เลยได้เป็นลูกศิษย์ “หลวงเตี้ย” เรียนวิชาศิลปกรรม ตั้งแต่อยู่ชั้นมัธยม และมาจบพยาบาลศิริราช รุ่นแรกที่ต้องใช้วุฒิมอแปดไปสอบเข้าเรียน เดินทางมาทำงานที่แอล.เอ.ในปี 1968 และได้สละเวลาไปช่วยวัดไทยแอล.เอ. ตั้งแต่ยุคแรก เพราะมีฝีมือในการทำอาหารและขนมหวานเป็นเลิศ โดยเฉพาะขนมชั้น “แม่กัญญา” ที่ทั้งหอมทั้งนุ่มละมุนลิ้น มีชื่อเสียงเลื่องลือระบือไกลในกลุ่มนักกินขนม แห่งเมืองนางฟ้า “จริง ๆ แล้ว พี่มาฝึกทำกับข้าวและขนมหวานทุกอย่างตอนที่พี่มา

อยู่ที่อเมริกาแล้ว... อยู่เมืองไทยไม่เคยทำเลยคะ เหตุที่ต้องเรียนรู้เพราะความจำเป็นบังคับ หากคนทำไม่ได้..สมัยที่วัดไทยแอล.เอ. ตั้งใหม่ ๆ พี่ยังจำได้ว่ามีคนเอาไก่ไปปล่อยให้วัดเลี้ยง ไปวัดที่ไรก็จะได้ยินเสียงไก่ขัน ..ในยุคแรกนั้น หากคนนำอาหารไปถวายพระแทบไม่มีในแต่ละวัน ..พี่เองทำงานที่โรงพยาบาลเซนต์ฟรานซิส เข้างานตอนกะบ่ายสามโมง ก็เลยมีจิตอาสาไปเข้าครัวทำอาหารถวายพระตอนเพล.. ก่อนไปทำงาน พระทุกองค์ท่านฉันอาหารง่าย ๆ พวกผักจิ้มน้ำพริก แกงจืด และผัดกะเพราที่พี่ทำเป็นประจำโดยใช้ใบสาระแทนใส่แทนใบกะเพรา เพราะสมัยก่อนหาใบกะเพราไม่ได้ ทำออกมาเป็นที่ถูกปากของทั้งพระและฆราวาส พี่ภูมิใจมากเคยทำผัดกะเพราถวายท่านเจ้าคุณมงคลฯ ตอนที่ท่านเดินทางไปเกาะแคทลีน่า ลูกศิษย์ที่ติดตามเลยให้พี่ช่วยทำข้าวผัดกะเพราให้เพื่อไว้ถวายให้ท่านฉันตอนเพล พอท่านกลับมาถึงวัดท่านบอกกับลูกศิษย์ทุกคนว่า ให้มาเรียนทำผัดกะเพรากับพี่.. แหม..ฟังแล้วพี่นี่ปลื้มใจมากจำแบบไม่เคยลืม.. นึกไม่ถึงว่าฝีมือเราจะเข้าขั้นขนาดได้รับ

การยอมรับถึงเพียงนี้...ในช่วงที่วัดกำลังหาเงินสร้างโบสถ์ พี่ก็จะทำอาหารไปช่วยงานตลอด เคยทำขนมจีนน้ำยาไปแจก คุณอโรรา ที่เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงหลักในการหาทุนอย่างเข้มแข็ง คนหนึ่งในยุคนั้น ได้ชิมแล้วบอกว่า ทำได้อร่อยขนาดนี้ขอเอามาขายเอาเงินเข้าวัดดีกว่า แล้วก็ขายหมดจริง ๆ ... ช่วงที่หลวงเตี้ย ท่านเดินทางมารับตำแหน่งเจ้าอาวาส ประจำอยู่ที่วัดไทย พี่จะเข้าไปช่วยงานวัดอย่างเต็มตัวเพราะพี่เป็นลูกศิษย์

หลวงเตี้ยตั้งแต่เรียนอยู่โรงเรียนศึกษานารี ท่านเป็นอาจารย์สอนศิลปกรรมของพี่และเพื่อน ๆ ...นอกจากนี้ พี่ยังได้เป็นนักร้องให้กับวงดนตรีไทย“เทพไท” ซึ่งเป็นวงดนตรีของวัดไทยที่เกิดขึ้นจากความคิดของหลวงเตี้ย ที่อยากจะให้วัดไทยมีวงดนตรีไทยไว้บรรเลงเวลามีงาน หรือไปบรรเลงตามงานคนไทย จะได้ไม่ต้องไปจ้างที่อื่นมาเล่น เพราะสมัยก่อนจ้างวงดนตรีมาเล่นแต่ละครั้งก็ต้องเสียเงินประมาณ 500

เหรียญ วัดไทยช่วงนั้นไม่ค่อยมีเงิน หลวงเตี้ยท่านก็เลยมีความคิดให้ตั้งวงเทพไทขึ้นมา โดยรวมคนไทยหลายคนในแอล.เอ.ที่มีความสามารถในการเล่นดนตรีให้มารวมตัวกัน และใช้วัดไทยเป็นที่ฝึกซ้อม โดยเครื่องดนตรีไทยหลวงเตี้ยท่านได้สั่งเข้ามาจากเมืองไทย ..วงดนตรีเทพไท มี พี่ตุ๋-บุญเลิศ บุญสุขะ และพี่พิชัย ประทุมรัตน์ เป็นตัวฮีนเพราะท่านทั้งสองเล่นดนตรีเก่งมาก ..เราได้ออกไปบรรเลงหลายงานและเล่นอยู่นานหลายปี จนกระทั่งสลายตัวไปแล้วในปัจจุบัน เพราะนักดนตรีและนักร้องของวงก็เริ่มเข้าสู่ปัจฉิมวัยแล้วทั้งนั้น

และตอนนี้วัดไทยก็มีวงดนตรีไทยของเด็กนักเรียนโรงเรียนพุทธศาสนาวันไทยที่เล่นกันได้อย่างมาตรฐานเข้ามาแทนที่ ..พอมารถึงรุ่นหลานสาวสองคน “อัยรา กลิ่นกาหลง” หลานคนโตที่เป็นแอล.เอ.เซอร์พหุญไทยคนแรก และคนเล็ก “นิต้า กลิ่นกาหลง” ก็ได้มาเข้าเรียนภาษาไทย ดนตรีไทย และนาฏศิลป์ไทยตั้งแต่ชั้นอนุบาล ให้ประโยชน์กับชีวิตของหลานสาวอย่างมาก เพราะได้ซึมซับความเป็นไทยในด้านการพูดการจาและกิริยามารยาท โตขึ้นเป็นเด็กที่น่ารักของพ่อแม่และป้าแบบไม่ต้องห่วง...พี่ดีใจนะคะที่วัดไทยแอล.เอ.ของเราเจริญก้าวหน้ามาถึงปีที่สี่สิบ...พี่เชื่อว่าพวกเราชาวไทยทุกคนที่นี่จะช่วยกันดูแลและสนับสนุนกิจกรรมของวัดต่อไปเรื่อย ๆ เหมือนกับพี่ที่มีความผูกพันกับวัดมาตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน”

บุญเลิศ บุญสุขะ

อดีตนายกสมาคมไทยแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้ คนที่ 3 (1964-1965)

เจ้าของฉายา ตู-พระประแดง ศิษย์เก่า Woodbury University เดินทางมาอยู่อเมริกาตั้งแต่ปี 1956 ช่วงดำรงตำแหน่งนายกสมาคมไทยแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้ภาคภูมิใจที่มีสมาชิกเป็นนักเรียนนักศึกษาที่มาเรียนที่รัฐแคลิฟอร์เนียหลายสถาบันรวม 200 คน

“ช่วงนั้น ยังไม่มีวัด ไม่มีสถานกงสุล สมาคมไทยฯเลยต้องเป็นองค์กรหลัก

ในการช่วยเหลือและให้คำปรึกษากับคนไทยที่ไม่มีที่พึ่ง กลุ่มสมาคมเราจะพบกันหนึ่งวันในทุกสัปดาห์ ทำข้าวหม้อแกงหม้อแล้วไปประชุมกันตามบ้านต่าง ๆ หมุนเวียนกันไป สมัยก่อนคนไทยจะมีปัญหาเรื่องอิมมิเกรชันเยอะ พี่และเพื่อน ๆ ต้องหาเงินไปช่วยประกันตัวคนไทยที่ถูกจับออกมา นอกจากนี้ก็ช่วยหางานให้คนไทยทำ จัดหาไอทีเวนต์ดี ส่วนเวลามีคนตายก็ได้ตลาดบางกอกมาร์เก็ตของ “โกอี” ปราโมทย์ ติลกมนกุล นี่แหละที่ช่วยทำโลงศพให้คนฟรีไปหลายราย แม้แต่คนลาวตายก็ยังทำให้ พี่เคยไปยืนดูเขาทำหลังตลาดบางกอก ยืนน้ำตาซึมเลย

ส่วนตัวของพี่นั้นขอยกให้ โกอี-ปราโมทย์ เป็นยอดมนุษย์จริงๆ คนๆ นี้เสียสละมากและมีแต่ให้กับให้ คนเก่าๆ สมัยก่อนจะรู้ดี...

ส่วนที่ได้เข้ามาช่วยเหลือวัดไทยแอล.เอ. เป็นเพราะว่ารู้จักกับหลวงเตี้ย พระธรรมราชานุวัตร มาตั้งแต่ท่านยังบวชเณร ชอบพอกันมาก อีกทั้งหลานสาวท่านก็เป็นธิดาเมธากับภริยาพี่ ก่อนจะมีวัดไทย หลวงเตี้ยท่านเคยเดินทางมาพร้อมกับสมเด็จพระสังฆราช และได้มาพำนักที่บ้านพี่ ได้มีการปรึกษาหารือกันเรื่องที่ยอยากจะทำวัดไทยที่แอล.เอ. สมเด็จพระสังฆราช ท่านได้ตรัสกับพี่ด้วยว่า ‘อย่าทิ้งคนไทยนะ คนไทยต้องช่วยกัน เพราะถ้าไม่ช่วยกันเองแล้ว ใครจะมาช่วยได้’ พี่ได้ตอบท่านไปว่า ‘คนไทยรวมทั้งเรื่องชาติศาสนา และพระมหากษัตริย์ พี่ไม่มีวันทิ้งอยู่แล้ว’

พ่อกับภริยา (ขจิต บุญคุชชะ) ได้เข้ามาช่วยวัดไทยแอล.เอ.ตั้งแต่คุณพูนศักดิ์ ซอโสตถิกุล ซื้อที่ดินถวายให้กับวัด ก็รู้จักมาตั้งแต่เจ้าอาวาสองค์แรก พระมหาโสภิน และก็มีมาองค์ที่สองท่านเจ้าคุณมงคลฯ แต่ที่เข้ามาช่วยมากเป็นพิเศษคือ เจ้าอาวาสองค์ที่สาม หลวงเตี้ย ตอนนั้นท่านยังเป็น พระเทพโสภณ ท่านเป็นพระนักพัฒนาตัวยง มีจิตวิทยาสูงในการปกครองคน เป็นพระที่มากด้วยบารมี ได้รับศรัทธาจากลูกศิษย์ลูกหาและคนทั่วไปอย่างมากมาย

พ่อกับคุณแม่ได้บอกเล่าปากเลขาว่า ยุคหลวงเตี้ย เป็นยุคที่วัดไทยแอล.เอ.ของเรารุ่งอย่างสุดขีด จะทำอะไร จะเอาอะไร เหมือนนมรมได้หมด บ้านตรงข้ามวัด แคหลวงเตี้ยเอ่ยปาก หลังหนึ่ง คุณยงเกียรติ-คุณอรุณี ปัตตะพงศ์ ผู้ล่วงลับก็ซื้อถวายให้เป็นที่วิปัสสนากรรมฐาน อีกหนึ่งหลัง คุณเจริญ-คุณหญิงวรรณ สิทธิวัฒนภักดี เจ้าของเบียร์ช้างก็ซื้อถวาย พี่เคยประทับใจมาก ๆ กับภาพที่เห็นหลวงเตี้ยนำพระลูกวัดขึ้นไปมุงกระเบื้องหลังคาโบสถ์ด้วยตัวเอง โดยพ่อกับภริยาเป็นคนคอยส่งกระเบื้องอยู่ข้างล่าง และเวลาที่วัดไทยมีงาน พonganเล็ก หลวงเตี้ยท่านจะถีบจักรยานเก็บขยะรอบ ๆ วัดที่คนมาเที่ยวงานทิ้งเอาไว้ โดยตัวพี่จะเดินตามคอยส่องไฟฉายให้และคอยช่วยท่านเก็บไปด้วย

อันนี้ยอมรับว่าเป็นความทรงจำที่ประทับใจพี่มากและไม่เคยลืมเลย นี่ขนาดท่านเป็นเจ้าอาวาสท่านยังลงมือลงแรงทำด้วยตัวเอง วัดไทยแอล.เอ.ของเราในปัจจุบันเจริญรุดหน้าไปเยอะมาก พี่ก็อยากฝากให้ทุกคนได้ระลึกนึกถึงคนเก่า ๆ ที่มีส่วนร่วมในการก่อสร้างสร้างวัดขึ้นมาและได้ต่อสู้กับปัญหาต่าง ๆ กันมาอย่างมากมายกว่าจะผ่านหัวเลี้ยวหัวต่อจนทำให้วัดไทยฯเดินทางมาถึงวันนี้ได้ พี่อยากฝากไว้ด้วยนะครับ”

วนิดา ศรีระมย์

นายกสมาคมพยาบาลไทยแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้ และประธานจัดงานไทยนิวเฮียร์สแกรนด์เฟสทิวัล ครั้งที่ 8

สาวจังหวัดนครพนม ศิษย์เก่าพยาบาลจุฬาฯ ย้ายจากเท็กซัส มาอยู่ที่นครลอสแอนเจลิส ในปี 1979 “พี่ยังจำได้ว่า พอย้ายมาอยู่แอล.เอ.วันรุ่งขึ้นเพื่อนที่อยู่ที่นี่ ก็พาไปไหว้พระที่วัดไทยฯ เมืองนอร์ท ฮอลลิวูด จำได้ติดตาเลยว่า ได้เห็นหลวงเตี้ย และพระลูกวัด กำลังป็นอยู่บนหลังคาเพื่อบูหลังคาโบสถ์ พี่เองเป็นคนบ้านนอก ก็นึกถึงภาพที่นครพนมบ้านเรา พระก็ต้องทำอะไรเอง ทำให้เกิดความประทับใจ ชาบซึ่งใน

ความเสียสละของหลวงเตี้ยตั้งแต่วันแรกที่ไปรู้จักวัดไทย”

นอกจากนี้พอเพื่อนพี่แนะนำว่าเราเป็นพยาบาลที่เพิ่งย้ายมาจากเท็กซัส ท่านได้เอ่ยปากชวนให้ท่านข้าวด้วยทันที ท่านเป็นเจ้าของบ้านที่ดี มีจิตใจเอื้ออารีกับทุกคนที่ได้พบ แม้จะไม่เคยรู้จักมาก่อน เมื่อได้มาวัดไทยบ่อยขึ้นและได้รู้จักกับหลวงเตี้ยท่านมากขึ้น ทำให้พี่รู้ว่า หลวงเตี้ยท่านเป็นผู้ที่มีสายตากว้างไกลในการบริหารวัดให้เป็นประโยชน์กับชุมชนไทยมากที่สุด ดูจากพระที่ท่านเลือกให้มาประจำที่วัดจะเป็นพระที่มีความเฉลียวฉลาด และมีวิชาชีพติดตัวกันมา สามารถนำมาใช้ที่ประเทศนี้ได้

หลวงเตี้ยทำให้วัดไทยเป็นวัดที่มีระบบการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาตรฐาน มีกรรมการบอร์ดคอยควบคุมดูแล และมีคณะกรรมการทำงานชุดต่างๆ เป็นระบบดีมาก หลวงเตี้ยท่านทำโรงเรียนพุทธศาสนาวันไทยให้เด็กไทยที่เกิดที่นี่ได้เรียนรู้ภาษาไทย นาฏศิลป์ และดนตรีไทย ซึ่งเป็นเรื่องที่ดีที่จะให้ลูกหลานไทยได้ซึมซับสิ่งดีๆ ของประเทศไทยเราไว้ตั้งแต่เล็กๆ เมื่อเด็กมาเรียนหนังสือ ผู้เป็นพ่อกับแม่ก็ได้มีโอกาสมาพบปะพูดคุยและรู้จักกัน ทำให้เป็นอีกหนึ่งกำลังที่มาช่วยกิจการของวัด

พี่ถือว่าวัดไทยลอสแอนเจลิสแห่งนี้เป็นหน้าเป็นตาของประเทศไทยเราในประเทศสหรัฐอเมริกา อยากให้ทุกคนช่วยกันสนับสนุนเกื้อกูลกันตลอดไป ที่สำคัญอยากให้ทุกคนระลึกนึกถึงคุณูปการของหลวงเตี้ย พระธรรมราชานุวัตร ที่ท่านได้สร้างสิ่งดีๆ ไว้ให้กับสังคมและลูกหลาน เราควรจะช่วยกันสืบสานให้คงอยู่และทำให้เจริญรุ่งเรืองยิ่งๆ ขึ้นไป

ในส่วนของตัวเองนั้น ตราบใดที่ยังมีชีวิตอยู่ ก็พิจารณาไว้แล้วว่า วัดไทยลอสแอนเจลิสเป็นวัดที่จะต้องให้การสนับสนุนตลอดไปทั้งชีวิตนี้”

โอฬาร บุญรักษ์

อดีตนายกสมาคมไทยแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้ 1972

เดินทางมาอยู่แอล.เอ.ตั้งแต่ปี 1969 “ผมเห็นวัดไทยแอล.เอ.มาตั้งแต่ยุคยังเป็นบ้านเก่าๆ หลังเดียว ได้เข้าไปในช่วงที่ เจ้าคุณพุทธมนต์ฯ หรือ พระมงคลเทพโมลี ท่านเป็นเจ้าอาวาสอยู่ ผมคุ้นเคยกับท่านมาตั้งแต่ท่านอยู่ที่วัดสุทัศนเทพวราราม จำได้ว่าตอนช่วงปี 1972 ผมได้มีโอกาสไปรับเสด็จ สมเด็จพระสังฆราช (ปยุตฺตสิริมหาเถร) ในฐานะนายกสมาคมไทยฯ ท่านจะต้องเสด็จไปที่เมืองอื่น แต่ได้มาแวะเยี่ยมวัดและคนไทยที่แอล.เอ. จากนั้นก็เกี่ยวพันกับวัดไทยแอล.เอ.มาเรื่อยจนกระทั่งมาถึงยุคเจ้าอาวาส องค์ที่สามคือหลวงเตี้ย ซึ่งเคยได้ยินแต่ชื่อเสียงท่านมาก่อน จนกระทั่งได้มารู้จักกับท่าน เห็นการทำงานแบบอุทิศตัวให้กับวัดของท่านแล้ว บอกตรงๆ ว่าเกิดความศรัทธาอย่างมาก ก็เลยปวารณาตัวเป็นลูกศิษย์รับใช้อย่างใกล้ชิด อยู่ใกล้วัดช่วยงานวัดตลอดในช่วงนั้น เพราะมีเวลามาก

งานที่ภูมิใจมากที่สุด ที่ได้ทำให้กับวัดไทย คือการเอื้อรังสร้างโรงเรียนพุทธศาสนาให้ลูกหลานเราจนเป็นผลสำเร็จ ทีมคนไทยที่เวิร์คฮาร์ดกันอย่างมากตอนนั้นก็มี ผม คุณยาใจ อโณทัยวงศ์ อาจารย์สวัสดิ์ ชัยยวด คุณอภิชาติ ชิตามิตร สถาปนิก-คุณชัยเดช ทนายความเดวิด คริสเตียนสัน รวมทั้ง **Dr. Herbert W. Armstrong** เจ้าของแอมบาสเดอร์ คอลเลจ เมืองพาซาดีนา ก็ได้พานักเรียนมาช่วยเราด้วยในการเอื้อรัง จนเรื่องผ่านสำเร็จเป็นที่เรียบร้อย ทำให้ทุกคนภูมิใจหายเหนื่อย

ยังมีอีกเรื่องหนึ่งที่ผมภูมิใจมากเป็นพิเศษก็คือการที่ได้เสนอให้หลวงเตี้ยซื้อประกันสุขภาพให้กับพระลูกวัด เพราะเมื่อวัดมีเงินแล้วก็ควรจะมีสวัสดิการให้กับพระในวัดทุกรูป เวลาเจ็บป่วยขึ้นมาจะได้เข้ารักษาตัวในโรงพยาบาลโกเซอร์ที่อยู่ใกล้ๆ วัดได้

วัดไทยลอสแอนเจลิส จึงได้ชื่อว่าเป็นวัดแรกในสหรัฐอเมริกาที่พระในวัดมีประกันสุขภาพกันทุกรูป ในโอกาสที่วัดมีอายุครบ 40 ปี ผมอยากจะฝากให้มีการแพลนนิ่งในการสรรหาผู้ที่มีความสามารถมารับช่วงต่อจากคณะกรรมการบอร์ดชุดปัจจุบัน อีกเรื่องหนึ่งคือการสร้างความผูกพันกับเด็กๆ ที่เรียนจบไปจากโรงเรียนพุทธศาสนาวันไทย ควรจะมีงานโฮมคัมมิ่งในทุกปี เพื่อให้ทุกคนได้กลับมา จะได้มาช่วยวัดของเรา ทั้งทางด้านร่างกายและปัจจัย ผมเชื่อว่ามีเด็กมากมายที่จบไปแล้วได้เข้าทำงานดี ๆ มีความสามารถ และมีฐานะ ซึ่งถ้าเราติดต่อให้เขารู้สึกเกิดความผูกพัน เด็กพวกนี้จะเป็นกำลังสำคัญในการช่วยเหลือวัดไทยของเราได้เป็นอย่างดีอีกทางหนึ่งในฐานะศิษย์เก่า

ปัจจุบันนี้มีวัดไทยเกิดขึ้นมากมาย การแข่งขันย่อมมีเป็นธรรมดา เพราะฉะนั้นการสร้างศรัทธาและการสมัคศานาสมัคร เป็นสิ่งที่จะดึงดูดใจให้คนมาเข้าวัดได้ และสุดท้ายถ้าจะถามผมว่ามีความประทับใจอะไรมากที่สุด ในโอกาสที่วัดไทยมีอายุครบรอบสี่ทศวรรษแล้ว ผมขอตอบอย่างจริงใจเลยว่า ประทับใจมากที่สุดที่ได้รับใช้ The great Leader อย่างหลวงเตี้ย -พระธรรมราชานุวัตร ครับ”

อาจารย์กังวาล เกิดผล

หัวหน้าแผนกนาฏศิลป์โรงเรียนพุทธศาสนาวันไทยลอสแอนเจลิส

เดินทางมาอยู่ที่แอล.เอ.ในปี 1978 และได้เริ่มมาสอนนาฏศิลป์ที่วัดไทยแอล.เอ. ในปี 1979 “ผมมาสอนตอนนั้นวัดยังไม่มีโบสถ์ ต้องไปสอนข้างล่างที่เป็นชั้นเบสเมนต์ มีพระแก้วตั้งไว้ให้คนบูชาองค์หนึ่ง จำได้ว่าได้รับการติดต่อจากนายกสมาคมอีสานฯ ในยุคนั้น ให้ช่วยมาสอนรำเชิงกะหย่ง เพื่อไปแสดงในงานประจำปีของสมาคมฯ

ผมมาเป็นครูสอนนาฏศิลป์ให้กับวัดไทยจริง ๆ ในปี 1980 ผมไม่ใช่คนแรกที่มาสอน ตอนนั้นมีครูกรณี แสงรัตกุล สอนอยู่ก่อนแล้ว เมื่อผมเข้ามาสอน ลูกศิษย์รุ่นแรก

ที่มาเรียนก็คือ รุ่นนางสาวไทย “จ๊ะเอ๋” สาวิณี ประการะนัง สอนกันอยู่ข้างใต้ถุนโบสถ์นั่นแหละ มีวิทยุเปิดเทป ช่วงแรกก็สอนเบสิกการรำทั่วไป ต่อมาเมื่อมีทีมครูมาสอนเพิ่ม มีครูเป้-สุรพล ชาทยาภา ครูณรงค์ ไรจนทรัพย์ (ย้ายกลับไปอยู่เมืองไทยแล้ว) มีครูชาตรี และภริยา ครูแจ้ว ปรภาณี ชุดนี้เป็นชุดแรกจริง ๆ ที่มาช่วยกันสอน สอนทั้งรำ สอนทั้งโขน โดยครูเป้ สอนยักษ์ กับพระ ครูณรงค์ สอนยักษ์กับลิง ส่วนตัวผมสอนพระ นาง พวกครู รุ่นแรกชุดนี้ได้มีโอกาสแสดงโขนชุดใหญ่ยุครบ ให้ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ชมในช่วงที่ท่านเป็น นายกรัฐมนตรีและได้มาแวะเยี่ยมวัดไทย เราทราบว่า ท่านชอบโขน เราก็เลยจัดให้ท่านชมแบบชุดใหญ่ อลังการ ครบเครื่องทีเดียว เล่นกันตรงข้างโบสถ์ที่มียักษ์สองตนยืนอยู่นั่นแหละ เป็นความภาคภูมิใจมาก ผมเล่นเป็นพระลักษมณ์ ครูเป้เป็นพระราม ครูณรงค์เป็นยักษ์ ครูชาตรีเป็นลิง

เมื่อก่อนเปิดสอนวันอาทิตย์วันเดียว นักเรียน มาเรียนกันเป็นร้อย ต้องเปิดสอนวันเสาร์เพิ่มอีกหนึ่งวัน ปัจจุบันนักเรียนไม่เยอะเหมือนเมื่อก่อน

แล้ว เพราะมีวัดไทยเปิดขึ้นเยอะมาก แล้วก็โรงเรียนสอนภาษา นาฏศิลป์ ดนตรีไทย ควบคู่ไปด้วย ทำให้ผู้ปกครองเลือกที่จะนำลูก ๆ ไปเข้าเรียนในวัดที่ใกล้บ้านเพื่อเซฟเวลาเดินทาง ทำให้เด็กรุ่นนี้แผนกนาฏศิลป์ของวัดไทยแอล.เอ.ซึ่งผมเป็นหัวหน้าแผนกอยู่ สอนกันอย่างสบาย ๆ นักเรียนไม่มากเหมือนเมื่อก่อน

ผมสอนให้กับวัดนี้มา 30 กว่าปี ลูกศิษย์ที่เคยสอนมา มีลูกมีเต้ากันไปหลายคน และก็มีหลายคนที่เอาลูกมาฝากให้ครูสอนต่อ เรียกว่าสอนพ่อแม่แล้วก็มาสอนลูกหลานต่อ ก็เป็นอะไรที่ภูมิใจนะ เด็กที่สอนไปส่วนใหญ่เป็นเด็กดีมีความรัก ความผูกพันกับโรงเรียนและครู ถึงวันสำคัญ ๆ ก็เอาดอกไม้ชวนกันมาไหว้ ให้ครูได้ปลื้มใจ การที่สังคมไทยในลอสแอนเจลิส มีวัดเป็นศูนย์กลางของชุมชนถือว่าเป็นเรื่องที่ดีและประเสริฐมาก

คนไทยมาที่วัดมีทุกอย่างให้กับชีวิต ลูกได้มาเรียน เด็กได้ผูกพันกับโรงเรียนกับวัด ก็จะไม่ไปเดินมอลล์ ไม่ไปใช้เวลาไปกับเรื่องที่ไม่ดี การได้เข้ามาวัดทำให้เด็กรู้จักภูมิลำเนาของตัวเองว่ามีประเพณีวัฒนธรรมที่งดงามเพียงใด สังคมที่วัดไทยแอล.เอ.ของเรา แม้จะเป็นจุดเล็ก ๆ แต่ก็เป็นตัวแทนประเทศไทยในแผ่นดินอเมริกาได้อย่างสง่างามทีเดียว ตรงนี้แหละที่ผมภูมิใจมากที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสรรค์สิ่งงดงามให้กับวัดไทยแห่งนี้มานานกว่าสามสิบปี”

ดร.กมล ทศนาญชลี

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง ปี 2540

“วันนี้เมื่อ 40 ปีที่ผ่านมา ความทรงจำของข้าพเจ้ายังติดฝังแน่นอยู่ เมื่อนึกถึงวันนั้น..วันที่วัดไทยแอล.เอ.ยังเป็นบ้านหลังเล็ก ๆ ในเนื้อที่กว้างใหญ่พอสมควร คณะกรรมการบริหารวัดไทยได้นำพาข้าพเจ้ามาเยี่ยมเยือน พร้อมได้ช่วยกันปรึกษาว่าเราจะทำอะไรให้วัดเป็นศูนย์กลางของชุมชนไทย เนื่องจากเป็นวัดแรกในสหรัฐอเมริกา

ข้าพเจ้าได้พบหลวงเตี้ย และคณะกรรมการบริหารวัดท่านอื่น ๆ อีกหลายคน ซึ่งก็ล้วนแล้วแต่เป็นบุคคลที่มีศรัทธาในพระพุทธศาสนาแรงกล้า วัดได้เจริญเติบโต พัฒนาการอย่างรวดเร็วและมั่นคง เป็นที่ศรัทธาต่อพุทธศาสนิกชนชาวไทยและชาวต่างชาติ ที่ได้ช่วยกันทำนุบำรุงเพื่อให้พุทธศาสนาได้รุ่งเรืองสืบต่อไป สมดังเจตนารมณ์ของพระคุณท่านหลวงเตี้ย พระธรรมราชานุวัตร โดยมีคณะกรรมการบริหารวัดไทยแอล.เอ.รุ่นต่าง ๆ ได้ร่วมมือร่วมใจกัน รวมทั้งในรุ่นปัจจุบันที่ถือได้ว่าเป็นบุคคลที่เสียสละทั้งร่างกาย แรงใจ และแรงทุนทรัพย์เข้ามาช่วย ซึ่งเป็นบุคคลที่ข้าพเจ้ารู้จักดี เป็นการทำงานและการเสียสละอันยิ่งใหญ่ของทุกๆ ท่าน

ข้าพเจ้าเชื่อว่า วัดไทยแอล.เอ.ยังต้องเดินหน้าต่อไปตามเข็มนาฬิกาและจะต้องเป็นศูนย์กลางการเผยแผ่พระพุทธศาสนา แก่พุทธศาสนิกชนทั่วไป ไม่เฉพาะแต่คนไทยเท่านั้น”

สุรพล สุขถาวร

อดีตหัวหน้าศูนย์เคมีนิวส์ประจำสหรัฐอเมริกา (1988-2003)

“ในฐานะสื่อมวลชนไทยคนหนึ่งที่ได้มีส่วนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้กับวัดไทยลอสแอนเจลิสมานานหลายปี โดยเฉพาะในช่วงที่ผมเป็นหัวหน้าศูนย์ข่าวเคลินิวส์ประจำสหรัฐอเมริกา ได้ส่งข่าวสารความเคลื่อนไหวของสังคมคนไทยที่อยู่ไกลบ้านเกิดเมืองนอน พร้อมด้วยรูปภาพ ไปตีพิมพ์ลงทุกวันอาทิตย์ในคอลัมน์ “ดวงแสดมภ์ข้ามขอบฟ้า” ตั้งแต่สมัยยังต้องใช้กล้องที่ต้องล้างฟิล์ม เพิ่งจะเริ่มมีแฟลชใช้ ยังไม่มีอินเทอร์เน็ต

ภาพข่าวทุกสัปดาห์จะต้องเดิน
ทางไปโดยสายการบินโดยฝากคนถือ
เข้าไปเท่านั้น และทางคุณนคร วีระ-
ประวัติ หัวหน้าข่าวบันเทิงเดลินิวส์
ในขณะนั้นที่เป็นผู้รับผิดชอบดูแลศูนย์
เดลินิวส์ประจำสหรัฐอเมริกาอยู่ ก็
ส่งม้าควมประจำโรงพิมพ์ไปรับของข่าว
และรูปที่สนามบินดอนเมืองในทุกสัปดาห์
เรียกว่าทำงานกันอย่างลงแรงและตั้งใจ
จริง ๆ เพื่อจะทำให้ ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง
และองค์กรต่าง ๆ ในประเทศไทย ได้รับ
รู้รับทราบความเคลื่อนไหวของคนไทยใน
อเมริกาอย่างต่อเนื่องในทุกวันอาทิตย์

จากความทรงจำที่ได้ทำชาวในอเมริกาให้กับเดลินิวส์มาเกือบสิบห้าปี ชาววัดไทยลอสแอนเจลิส เรียกได้ว่าเป็นชาวอันดับหนึ่งที่ทางศูนย์ของเราให้ความสำคัญอย่างไม่เคยขาด จนบางครั้งเคยถูกท้วงติงถึงความถี่ แต่ผมและทีมงานก็ได้ชี้แจงไปว่า สังคมคนไทยในอเมริกา ไม่เหมือนสังคมคนในเมืองไทย วัดไทยลอสแอนเจลิส จะเป็นศูนย์รวมของชุมชนในทุกๆ ด้าน เพราะฉะนั้น ชาวสารในแง่มุมต่าง ๆ จะต้องเกิดขึ้นในอาณาจักรแห่งนี้เกือบทั้งนั้น อย่าได้แปลกใจ

หลายครั้งที่วัดไทยมีงานใหญ่สำคัญๆ อาจจะเผยแพร่ให้กว้างไกลมากยิ่งขึ้น ผมได้ขอให้ทางเดลินิวส์ซึ่งมีเพื่อนสนิทที่คุ้นเคยหลายคนประจำทำงานควบคุมอยู่ตามหน้าต่างๆ ให้เอาเรื่องของวัดไทยลงที่หน้า 5 วาไรตี้ ซึ่งเป็นหน้าที่ที่พอปูล่ามากในอดีต มีเรตติ้งคนอ่านติดอันดับ ผมได้ทำให้งานวัดไทยหลายครั้ง รวมทั้งครั้งล่าสุดที่ผมจำไม่ลืมคืองานพระราชทานเพลิงศพ หลวงเตี้ย พระธรรมราชา นวัตกรรม ที่ผมและครอบครัว รัก ศรัทธา และเทิดทูนท่านเป็นอย่างมาก

ผมได้นำเรื่องราวคุณูปการต่าง ๆ ที่ท่านทำให้กับวัดไทย และชุมชนไทยในลอสแอนเจลิส มาลงที่หน้าวาริต์ของ เคลินิวส์ อันเป็นสัปดาห์เดียวกับที่คณะลูกศิษย์ลูกหาจำนวนร้อยกว่าคนได้เดินทางเข้าไปร่วมงานพระราชทานเพลิงศพท่านที่ วัดเทพศิรินทราวาส อย่างพร้อมเพรียง และคณะเราได้อ่านเคลินิวส์ หน้าวาริต์ ฉบับอำลา ก่อนส่งหลวงเตี้ยสู่สรวงสวรรค์ กันบนเครื่องบินการบินไทยด้วยความรู้สึกที่แสนปีติระคนความเศร้า ผมเคยได้รับรางวัลการทำข่าว ได้เงินหนึ่งหมื่นบาท เป็นรางวัลจากเคลินิวส์ ซึ่งผมได้นำเงินจำนวนนี้ไปซื้อกล้องแคนนอนหนึ่งตัวถวายวัดโดยได้มอบให้กับหลวงเตี้ย เพื่อไว้ใช้ในกิจกรรมทำข่าวประชาสัมพันธ์ของวัดในช่วงแรก ๆ อันเป็นความทรงจำที่ผมไม่เคยลืม

แม้ว่าเดี๋ยวนี้อัยจะเข้าสู่ช่วงรีไทร์แล้วก็ตาม แต่ผมและคูชีวิตก็จะช่วยเผยแพร่ข่าวสารของวัดไทยลอสแอนเจลิส ต่อไป ในวิชาชีพสื่อมวลชนที่ถนัด ตามความสามารถที่จะทำได้ทั้งที่อเมริกาและที่เมืองไทย อย่างไม่หยุดยั้ง เพราะผมคิดอยู่เสมอว่า วัดไทยเปรียบเสมือนลมหายใจที่หล่อเลี้ยงให้ชุมชนไทยในแอล.เอ.อยู่ได้อย่างมีความสุขในแผ่นดินอเมริกาแห่งนี้”

วัดไทยลอสแอนเจลิส

โดย **ชาวจันทร์ อุดมสุวรรณ**

กรรมการอำนวยการวัดไทยลอสแอนเจลิส
อดีตนายกสมาคมธรรมศาสตร์แอล.เอ.

พ ระพุทธศาสนานิกายเถรวาทเป็นศาสนาหลักในดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภาคพื้นทวีปและประเทศศรีลังกา ในส่วนประเทศไทยในปัจจุบันนั้นพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทปรากฏมาแล้วกว่า 1,000 ปี ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของพระพุทธศาสนานิกายนี้ของประเทศไทยได้สืบทอดมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย พุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไทย

มาแต่โบราณ โดยที่องค์พระประมุขของชาติทรงดำรงฐานะเป็นอัครศาสนูปถัมภก เรียกได้ว่าคนไทยมีความเป็นพุทธมาตั้งแต่เกิดก็ว่าได้ พุทธศาสนิกชนที่เดินทางมาอยู่ในสหรัฐอเมริกาส่วนใหญ่ก็ยังคงนับถือศาสนาพุทธเหมือนเดิม จะเห็นได้ว่าแม้ว่าเราจะเดินทางมาไกลแสนไกลเป็นหมื่นๆ ไมล์ อานาภาพขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ยังได้ส่งสวาทของพระพุทธรูปของท่านมาเพื่อเป็นกำลังใจ เป็นที่พึ่งทางใจ และบำรุงขวัญให้แก่พวกเรา

พุทธศาสนาในสหรัฐอเมริกานั้น คงจะมีผู้นามาเผยแพร่มานานมาแล้ว ตามสัดส่วนของแต่ละประเทศที่พลเมืองเขาอพยพมาไม่ว่าจะเป็น จีน ญี่ปุ่น เกาหลี พม่า ลาว เขมรและเวียดนาม สำหรับพุทธศาสนาจากประเทศไทยนั้น ผู้เรียบเรียงซึ่งเดินทางมาสหรัฐอเมริกาตั้งปี 1966(2509)ก็พอที่จะเล่าได้จากประสบการณ์และอยู่ในเหตุการณ์ที่ได้พบมา หากท่านผู้รู้ได้จะส่งเสริมภายหลังก็จะเป็นกุศลอย่างยิ่ง

ธงชัยแห่งพระอรหันต์จากเมืองไทยลอยไสวเหนือแผ่นดินสหรัฐอเมริกา 1969 (2512)

เมื่อเดือนมิถุนายน 1969 (2512) **พระโสภณวชิรธรรม** ในขณะที่ดำรงสมณศักดิ์ ที่ **พระวชิรธรรมโสภณ** วัดวชิรธรรมสาริต เขตพระโขนง กรุงเทพฯ ซึ่งคนส่วนมากนิยมเรียกท่านว่า **“อาจารย์สีนวลวัดทุ่งสาริต”** ท่านได้เดินทางรอบโลกและไปพบปะนักธุรกิจผู้หนึ่งที่วอชิงตัน ดี.ซี. เมื่อกลับมาได้แวะลงที่นครลอสแอนเจลิสตามคำอาราธนาของ **คุณปัญญา ชูประเสริฐ** และภรรยา คนไทยในนครลอสแอนเจลิสขณะนั้นยังมีไม่มากนัก เมื่อทราบข่าวว่าพระมาก็ดีใจเดินทางมาพบท่านบ้าง นิมนต์ไปทำบุญที่บ้านบ้าง ต่างก็ปรารถนาที่จะอำนวยความสะดวกสบายทั้งผู้ที่เคารพนับถือท่านและผู้ที่เป็ลลูกศิษย์และเพิ่งรู้จักใหม่ๆ

วันหนึ่งในงานแต่งงานของ **คุณพิมพ์(อ้อย) ชินวรรณ** และ **คุณชีพพัฒน์ นนทวนิช** ทั้งสองได้นิมนต์ท่านอาจารย์สีนวลไปเจริญพระพุทธมนต์ประกอบพิธีแต่งงาน ผู้เขียนได้เป็นพิธีกรการทำบุญพิธีมงคลสมรสในวันนั้น หลังจากเสร็จพิธีแต่งงานถวายภัตตาหารพระสงฆ์แล้ว ท่านอาจารย์สีนวลได้สนทนากับบรรดาแขกที่มาในงานแต่งงานครั้งนั้นมี **คุณสาวภา บุตรธรรณท์** เป็นบุคคลหนึ่งที่ได้ปรารภถึงเรื่องการเริ่มสร้างวัดไทยขึ้นในสหรัฐอเมริกาสักแห่งหนึ่ง เพราะในขณะนี้วัดไทยในประเทศอังกฤษ อินเดีย มาเลเซีย สิงคโปร์แล้ว คนไทยในนครลอสแอนเจลิสก็มีจำนวนมากพอสมควร น่าที่จะมีวัดไว้เป็นที่พึ่งทางใจสักแห่ง ท่านจึงได้รับเรื่องนี้ แล้วนำไปพูดคุยกับคุณปัญญา ชูประเสริฐและคุณเกียรติ ประชาศรีสรเดช และเพื่อนชาวไทยอีกจำนวนหนึ่ง

ต่อมา**คุณปัญญา ขูประเสริฐ** จึงได้เชิญผู้ใหญ่หลายท่านที่พำนักอยู่ในละแวกเมืองลอสแอนเจลิสให้มาร่วมประชุมกันที่บ้านซึ่งมี คุณเกียรติ ประชาศรีสรเดช, คุณอุไร วลลิภากร, คุณเสาวภา บุตรานนท์, คุณอรุณ สีนุญเรือง, คุณเสรี เรืองเกษตรกิจ, คุณจินตนา เรืองเกษตรกิจ, คุณนิคม สีสู่รัตน, คุณนพวรรณ พูนพิพัฒน์, คุณเชิดสกุล เมฆศรีวรารณ, คุณมนตรี ดันท์วิรัตน์, และผู้เขียน พร้อมทั้งพระอาจารย์สินวล ที่ประชุมได้เชิญ Mr. Edberg นักธุรกิจชาวอเมริกันเพื่อนของคุณอุไร วลลิภากร มาร่วมด้วย ซึ่งทั้งสองท่านนี้พิจารณาที่จะมอบที่ดินที่เมือง Lancaster คนละ 2 เอเคอร์ให้สร้างวัดหากโครงการนี้ดำเนินต่อไป

คณะผู้ริเริ่มก่อตั้งได้ขอให้พระอาจารย์สินวลนำเรื่องการสร้างวัดไปแจ้งกับคณะสงฆ์ผู้ใหญ่และรัฐบาลที่ประเทศไทย ส่วนคณะผู้ริเริ่มก่อตั้งจะทำการเดินเรื่องจดทะเบียนเป็นองค์กรนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในทางกุศลสาธารณะ ไม่มีการค้ากำไร Non-profit Organization เพื่อประโยชน์ทั้งผู้บริจาคและพุทธสมาคมในเรื่องภาษี ซึ่งต่อมาได้จดทะเบียนว่า” American-Thai Buddhist Association ” “พุทธสมาคมอเมริกัน-ไทย” โดยมีคุณอุไร วลลิภากรเป็นประธานกรรมการอำนวยการ และคณะผู้ก่อตั้งเป็นกรรมการอำนวยการ โดยได้รับความช่วยเหลือร่วมมือจาก Mr. Maurice Hardwick ทนายความผู้ใจบุญทำการร่างเอกสารและติดต่อกับทางราชการโดยมิได้คิดค่าตอบแทนใดๆ และได้รับใบอนุญาตเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 1969(2502)

ในขณะเดียวกันคณะกรรมการริเริ่มก่อตั้งได้มอบหมายให้คุณเสาวภา บุตรานนท์ทำหนังสือกราบเรียนไปยังเจ้าประคุณ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ ปุณณสิริมหาเถระ สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก (ในขณะที่ยังทรงสมณศักดิ์ ที่ สมเด็จพระวันรัต หรือที่ทุกคนเรียกท่านว่า “สมเด็จพระปา”) วัดพระเชตุพนฯ และมีจดหมายกราบเรียนถึงเจ้าประคุณ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ในขณะที่ยังทรงสมณศักดิ์ ที่ พระธรรมปัญญาบติ) วัดสามพระยา เจ้าคณะจังหวัดพระนครในขณะนั้น เพื่อกราบเรียนความมุ่งหมายในการริเริ่มสร้างวัดไทยแห่งแรกในสหรัฐอเมริกา และขอนิมนต์พระสงฆ์จากประเทศไทย รวมทั้งพระโสภณวชิรธรรม(ในขณะที่ยังทรงสมณศักดิ์ ที่ พระครูวชิรธรรมโสภณ)

สมเด็จพระวันรัต ได้อนุมัติให้พระภิกษุ 3 รูป และศิษย์ 2 คนเดินทางมาในครั้งนั้นคือ

1. **พระธรรมราชานุวัตร** (ในขณะที่ยังทรงสมณศักดิ์ ที่ **พระราชโมลี**) (หลวงเตี้ย)
2. **พระโสภณวชิรธรรม** (ในขณะที่ยังทรงสมณศักดิ์ ที่ **พระครูวชิรธรรมโสภณ**หรือพระอาจารย์สินวล)

3. **พระมหาสิงห์ทน นราสโภ** พระสงฆ์ไทยรูปแรกที่ได้รับปริญญาเอก ทางศาสนาปรัชญา จากประเทศอินเดีย โดยมีนายธวัช จันทร์กาพรหม และนายสุทัศน์ พงษ์ขวัญเป็นลูกศิษย์ติดตามมาปรนนิบัติพระที่จำพรรษาอยู่ที่นครลอสแอนเจลิสในครั้งนี้

พระวชิรธรรมโสภณ ได้นำเรื่องทั้งหมด ประทานกราบทูลเจ้าประคุณสมเด็จพระวันรัต และพระองค์ท่านได้มอบพระไตรปิฎกและ ตาลปัตรให้นำมาสหรัฐอเมริกาในครั้งนั้น และได้แจ้งให้ **ฯพณฯจอมพลถนอม กิตติขจร** นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะปฏิวัติในขณะนั้น เพื่อรับทราบ ฯพณฯนายกรัฐมนตรี มีความยินดี ได้มอบพระพุทธรูป ภปร. พระพุทธชินราช จำลอง พร้อมทั้งโต๊ะหมู่ทองบูชา ให้มาประจำ สำนักพุทธสมาคมอเมริกันไทยด้วย ซึ่งขณะนี้ ได้ประดิษฐานอยู่ในอุโบสถศาลาวัดไทยฯ นับได้ว่าเป็นพระพุทธรูปองค์แรกจากประเทศไทย ที่นำมาสหรัฐอเมริกา ขอนำคำขวัญ ของฯพณฯจอมพลถนอม กิตติขจร หัวหน้า คณะปฏิวัติที่ได้ให้มาพร้อมกับพระสงฆ์ครั้งนี้ มีใจความบางตอนว่า

“มีหลายคนพูดว่า ความดำริที่จะเผยแพร่ พระพุทธศาสนาไปยังต่างประเทศนั้น น่าจะ ยับยั้งไว้ก่อนเพราะแม้แต่ในเมืองไทยอันเป็น ดินแดนแห่งพระพุทธศาสนา ก็ปรากฏว่ายังมี ผู้ไม่สนใจและไม่เข้าถึงพระพุทธศาสนาอยู่อีก ควรที่จะดำเนินการเผยแพร่พระพุทธศาสนา ให้เป็นที่ซาบซึ้งแก่คนไทยโดยทั่วถึงก่อน

แล้วจึงค่อยคิดอ่านเผยแพร่พระพุทธศาสนาไปยังนานาประเทศ

ใครจะเห็นด้วยกับคำพูดนี้หรือไม่ก็ตาม สำหรับข้าพเจ้าขออยู่ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย เมืองไทยเรามีของดีหลายอย่าง ที่ควรจะอวดและเผยแพร่แก่ชาวต่างประเทศ การเอาของดีออกไปอวดนั้นก็ไม่ใช่เสียหายอะไร กลับเป็นเกียรติและศักดิ์ศรี แก่ประเทศชาติด้วยซ้ำ พระพุทธศาสนาเป็นสมบัติล้ำค่ายิ่งกว่าของดีทั้งปวงที่เรามี การนำพระพุทธศาสนาออกไปอวด ชาวต่างประเทศจึงเป็นผลดีส่วนเดียว เราอาจจะยังไม่พร้อมเต็มที่ในขณะนี้ แต่การริเริ่มไม่ลงมือทำสักทีก็ไม่มีความหวังจะให้เกิด ความพร้อมขึ้นมาได้ ขอให้ทำกันต่อไปเถิด และหากเป็นไปได้ ข้าพเจ้าก็อยากเห็นวัดไทยไปตั้งอยู่ทั่วทุกรัฐในสหรัฐอเมริกา ที่เดียว ไม่เฉพาะแต่ในลอสแอนเจลิสเท่านั้น ถ้าทำเช่นนั้นได้ก็เท่ากับท่านทั้งหลายได้นำธงชัยแห่งพระอรหันต์ไปปักไว้ ณ ดินแดนตะวันตกแล้ว และนั่นย่อมหมายถึงความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนา อีกทั้งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งประเทศชาติ โดยส่วนรวมด้วย”

คณะพระธรรมทูตทั้งสามรูป ได้เดินทางมาโดยสายการบิน Japan Airline ถึงสนามบินลอสแอนเจลิสเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 1969 (2512) เวลา 21.00 น. มีพุทธศาสนิกชนชาวไทยไปตั้งแถวรอรับกว่า 200 คน เมื่อคณะพระธรรมทูตเดินทาง ลงจากเครื่องบิน หลวงเตี้ยได้มอบพระพุทธรูป ภปร. พระไตรปิฎก และพัด (ตาลปัตร) ซึ่งเป็นเครื่องหมายแทนพระรัตนตรัย ให้**คุณเชิดสกุล เมฆศิริวรารณ** นายกสมาคมไทยแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้ปี 1969 (ผู้เขียนดำรงตำแหน่งอุปนายกสมาคม ไทยฯสมัยนี้) และคณะกรรมการผู้ริเริ่มก่อตั้งพุทธสมาคมอเมริกัน-ไทย ทุกคนต่างนั่งลงพนมมืออย่างงดงามยิ่งในขณะ ที่มีการมอบหมายในครั้งนั้น ต่อมาคณะพระธรรมทูตได้สวด “สัพพะโรคะวิชินมุตโต.....” ให้พรสาธุชนที่ได้ไปรับพระรัตนตรัยที่สนามบินใน วันนั้น ผู้เขียนมีความปลื้มปิติในเหตุการณ์และจดจำมาจนทุกวันนี้

วันพุธที่ 23 กรกฎาคม 1969 (2512) เป็นวันประวัติศาสตร์ของคนไทยในสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะในนครลอส-แอนเจลิสที่พวกเราจะต้องจดจำไว้ว่า วันนี้เป็นวันที่พวกเราในสหรัฐฯได้พระรัตนตรัยมาคุ้มครอง คือ

1. พระพุทธรูป ภปร. แทนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
2. พระไตรปิฎก หนังสือจารึกพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธองค์
3. พัดหรือตาลปัตรและพระสงฆ์ แทนพระสาวกของพระพุทธองค์

หลังจากนั้นได้นิมนต์พระธรรมทูตทั้งสามและศิษย์ติดตามไปพักที่บ้านคุณเสาวภา บุตรานนท์ เลขที่ 1169 Laurel Wood Drive, Studio City, California, ซึ่งเธอได้นิมนต์ให้พระธรรมทูตอยู่ในบ้านหลังใหญ่ ส่วนตัวเธอและลูกสาว 2 คนได้ลงไปอยู่บ้านพักรับรองเล็กชั้นล่าง และปวารณาตนรับใช้พระธรรมทูตโดยตลอด เป็นที่น่าอนุโมทนาอย่างยิ่งว่า วันที่พระธรรมทูตเดินทางมานั้นเป็นวันธรรมดาคือวันพุธ ยังมีพุทธศาสนิกชนชาวไทยไปรอรับที่สนามบินเป็นจำนวนกว่า 200 คน

นับเป็นการเสียดสีอย่างยิ่งของคุณเสาวภา บุตรานนท์และครอบครัว ผู้เขียนยังภูมิใจในตัวเองว่า ได้เป็นคนแรกที่ได้ถวายอาหารเช้า ขนมจีบ ซาลาเปา พร้อมกับข้าวต้มที่คุณเสาวภาได้ต้มถวายในเช้าวันแรกที่พระธรรมทูตมาถึง ในขณะที่พุทธศาสนิกชนอื่นๆ ยังคงเหน็ดเหนื่อยมาทำบุญตอนเช้าไม่ทันในวันแรก

ปรากฏการณ์ที่ประจวบเหมาะในครั้งนั้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นเหตุการณ์ที่ยิ่งใหญ่ในโลกเทคโนโลยีทางอวกาศ สหรัฐอเมริกาได้ส่งยานอวกาศ Apollo 11 ซึ่งมีมนุษย์อวกาศ 3 คน

นำโดย Commander Neil Armstrong, Mr. Edwin Aldrin, และ Commander Pilot Michael Collins ซึ่งได้นำยานอวกาศไปลงที่โลกพระจันทร์เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 1969 เวลา 19.56 น. ตามเวลาท้องถิ่นเมืองลอสแอนเจลิส ซึ่งได้มีคำขวัญที่เขียนสรรเสริญไว้ว่า “That’s one small step for a man, one giant leap for mankind”

พวกเราชาวไทยที่ไปทำบุญที่บ้านพักที่พระธรรมทูตได้จำพรรษาอยู่ชั่วคราว ได้นั่งดูเหตุการณ์ ที่ถ่ายทอดการเดินเหยียบย่างโลกพระจันทร์ของมนุษย์อวกาศ ซึ่งได้จอดยานอวกาศอยู่ 3 วัน จนพระเดชพระคุณหลวงเตี้ยยังปรารภกับผู้เขียนว่า “เออนี่ช่างประจวบเหมาะดีจังนะ ที่พวกฉันทั้งสามได้เดินทางมาสหรัฐฯเป็นเวลาพร้อมกันกับสหรัฐฯส่งมนุษย์อวกาศไปลงโลกพระจันทร์พอดี คงต้องจารึกเป็นประวัติศาสตร์ไว้แน่” ซึ่งการเดินทางมาครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่หลวงเตี้ยได้เดินทางมาสหรัฐอเมริกา

ในขณะที่พระภิกษุทั้งสามพักจำพรรษาอยู่นั้น บรรดาพุทธศาสนิกชนทั้งหลายได้เดินทางขึ้นไปนมัสการ ถวายภัตตาหารเช้า-เพล อยู่เป็นประจำ รวมทั้งนิมนต์ไปเจริญพระพุทธมนต์ทำบุญบ้านไม่เว้นแต่ละวัน พร้อมทั้งอาสาเป็นมัคคุเทศก์พาท่านไปทัศนศึกษาตามโอกาสอันควร ท่านอุปทูตอรุณ ภาณุพงษ์ (ตำแหน่งในขณะนั้น) ได้เดินทางมาจากวอชิงตัน ดีซี มานมัสการและสนทนาปฏิสันถาร ถวายคำแนะนำแก่พระธรรมทูตด้วย

วันที่ 2 สิงหาคม 1969 (2512) คือวันที่พวกเราพุทธศาสนิกชนชาวไทยในนครลอสแอนเจลิส และเขตใกล้เคียงได้ประกอบพิธี “อาสาทพบูชา” ขึ้นครั้งแรกในสหรัฐอเมริกา ณ ห้องประชุมใหญ่โรงเรียน Lynwood High School, Lynwood, California

ก่อนวันงานมีพุทธศาสนิกชนซึ่งมีคณะกรรมการอำนวยการพุทธสมาคมอเมริกันไทย และคณะกรรมการสมาคมไทยแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้ซึ่งมีคุณเชิดสกุล เมฆศิริวรารณ เป็นนายกสมาคมฯ (ผู้เขียนเป็นรองนายกสมาคมไทยฯ ในสมัยนั้น) เป็นกำลังสำคัญได้จัดเตรียมทำดอกบัวผ้าและบัวกระดาด ตั้งกองผ้าป่าฯ และเครื่องอัฐบริขารเท่าที่จะหามาได้ ตามกำลังศรัทธาของแต่ละคน โดยปักดอกบัวที่มีเขียนตรงกลางไว้รอบๆ หอประชุม และได้นำต้นผ้าป่าไปตั้งไว้

บนเวทีหอประชุมโรงเรียน Lynwood ซึ่งมีอาจารย์ใหญ่ Mr. Vernia ให้ความสะดวกในการจัดงานในครั้งนี้ บนเวทีได้นำรูปวาดของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทับใต้ร่มโพธิ์ขนาดใหญ่ แฉวนไว้เหนือโต๊ะหมู่ทองบูชา มีเก้าอี้ที่นั่ง อาสนะพระสงฆ์ 3 ที่นั่งกลางเวที เมื่อเวลา 11.00 น. พุทธศาสนิกชนได้ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ทั้งสามรูป และร่วมรับประทานอาหารกันอย่างมีความสุข เวลา 13.00 น. พระสงฆ์และสาธุชน

ได้ประกอบพิธีเวียนเทียนเดินรอบห้องประชุม 3 รอบ โดยนำต้นผ้าป่า ที่ตระเตรียมกันมาหลายต้นเข้าพิธีแห่ เมื่อเวียนเทียนจบแล้วได้ปักดอกบัวผ้าและบัวกระดาศไว้รอบห้องประชุมข้างนอก และทุกคนเข้านั่งในห้องประชุมจนล้นออกมาข้างนอก ประมาณว่ามีคนไปร่วมงานครั้งนี้กว่า 1,000 คน และเป็นที่น่ายินดีว่าสถานวิฑูย บีบีซี ได้มาทำการถ่ายทอดพิธีการครั้งนี้ด้วย

เมื่อทุกคนเข้าประจำที่นั่งหมดแล้วผู้เขียนในฐานะพิธีกรทางศาสนาได้เริ่ม

นำพุทธศาสนิกชนอาราธนาศีล หลวงเตี้ยได้ให้ศีลและนำพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ หลังจากนั้นได้มีการแสดงพระธรรมเทศนา 2 ธรรมมาสน์ เรียกว่าเทศน์ **“ปจฉาวลีสนา”** (รูปหนึ่งคือหลวงเตี้ยปจฉาถาม และรูปหนึ่งคือพระอาจารย์สินวลวิสัยนาตอบ) เรื่องความเป็นมาของวันอาสาฬหบูชา และการเกิดเหตุการณ์สำคัญในวันนี้ ผู้เขียนเองอยากจะฟังพระธรรมเทศนาเช่นนี้อีก ซึ่งอาจจะชักชวนให้สาธุชนที่ยังไม่เคยฟังได้ศึกษากันอีกสักครั้ง

ในการประกอบพิธีวันนั้นผู้เขียนซึ่งเป็นพิธีกรรู้สึกตื่นเต้นและปิติเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้เห็นภาพพวกเราชาวพุทธทั้งหลายนั่งอยู่ในท่าสงบ พนมมือรับฟังพระท่านเจริญพระพุทธมนต์ด้วยดวงจิตที่อึมเอบอย่างที่ไม่เคยฝึกซ้อมกันมาก่อน แต่เหตุการณ์ทุกอย่างก็ดำเนินไปอย่างมีระเบียบเรียบร้อยอย่างยิ่ง ต่อจากนั้นได้ทำพิธีทอดผ้าป่าสามัคคีได้รับเงินบริจาคทั้งสิ้นกว่า 6,000 ดอลลาร์ (อัตราแลกเปลี่ยนขณะนั้น 18 บาท ต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐ) ซึ่งนับได้ว่าเป็นเงินมากพอสมควร เมื่อพิจารณาสถานภาพของพุทธศาสนิกชนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนนักศึกษาในขณะนั้น

การประกอบพิธีการ“วันอาสาฬหบูชา”ของพุทธศาสนิกชนชาวไทยครั้งแรกในสหรัฐอเมริกาครั้งนี้ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากชาวไทยทุกคน แม้ว่าจะยังไม่มีหนังสือพิมพ์และสื่อเหมือนยุคปัจจุบัน แต่ได้มีการโทรศัพท์ติดต่อปากต่อปากของพวกเราชาวพุทธที่รักใคร่กลมเกลียวกันยิ่งในสมัยนั้น ชักชวนกันมาร่วมพิธีอย่างล้นหลามและทุกคนได้เดินทางกลับด้วยความอึมเอบใจที่ได้มีพระสงฆ์นำพระพุทธศาสนาไปโปรดญาติโยมถึงที่นี่

ตลอดเวลาที่พระธรรมทูตทั้งสามได้จำพรรษาและปฏิบัติหน้าที่อยู่ คณะกรรมการอำนวยการและสาธุชนอื่นๆ ได้พยายามจะหาที่สร้างวัด แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ แม้ว่าคุณอุไร วัลลิภากรและ Mr. Edberg ได้ปวารณาที่ดินที่เมือง Lancaster ให้ก็ตาม เหตุเพราะที่ดินอยู่ห่างไกลชุมชนไทยมากไปในขณะนั้น คณะกรรมการอำนวยการจึงให้ยั้งไว้ก่อน ให้พยายามหาที่ใกล้เคียงเมืองลอสแอนเจลิสเป็นสำคัญ อีกประการหนึ่งปัจจัยที่เก็บได้จากการบริจาคมีเพียงประมาณ 6,000 ดอลลาร์

จึงยังไม่เพียงพอที่จะนำไปซื้อที่ได้

ในที่สุดโครงการได้หยุดชะงักลงเนื่องจากทุกคนยังอยู่ในวัยทำมาหากินและต้องทำงานเลี้ยงปากเลี้ยงท้องและครอบครัว พระธรรมทูตทั้งสามได้เดินทางกลับเมื่อออกพรรษาแล้ว คงเหลือไว้แต่สัญลักษณ์ของพระรัตนตรัยเท่านั้น

ต่อมาเมื่อเดือนมิถุนายน 1971 (2514) คณะสงฆ์อันมีพระเดชพระคุณพระธรรมโกศาจารย์ (ชอบ อนุจารี) วัดราชบุรณารัง เป็นหัวหน้าคณะและมีพระมหาธีรพันธุ์เมตตาภิหารี เป็นเลขาธิการเดินทางมาเยือนสหรัฐอเมริกา **คุณเกียรติ ประชาศรัยสรเดช** ได้ทราบข่าวจึงได้นิมนต์แวะพักที่นครลอสแอนเจลิสก่อนเดินทางกลับประเทศไทย ได้พบปะกับ**คุณพูนศักดิ์ ขอสัตติกุล**และสาธุชนจำนวนหนึ่งที่บ้านพักของคุณเกียรติ ได้สนทนาวิสาสะถึงการสร้างวัดไทยขึ้นในนครลอสแอนเจลิส

ในตอนหนึ่งของสารที่พระเดชพระคุณพระธรรมโกศาจารย์ได้เขียนไว้ในหนังสือวัดไทยในสหรัฐอเมริกาเมื่อปี 1972 (2515) ว่า “ถ้าไม่นึกว่าพระพุทธศาสนาปาฏิหาริย์

ก็ต้องอ่านเอาว่า “บังเอิญ” เพราะช่างบังเอิญจริงๆ เริ่มต้นตั้งแต่บังเอิญให้อาตมาจากนครวอชิงตันไปนครลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนียแห่งสหรัฐอเมริกาในวันที่ 22 มิถุนายน 2515 พอลงสู่สนามบินเข้าไปยังที่พักของเขาก็พลันได้พบ **คุณยนต์ เกิดผล** รองกงสุลใหญ่กับคณะ 4 คนพร้อมด้วยคุณเกียรติและคุณอรพรรณ ประชาศรัยสรเดช มาคอยต้อนรับอยู่ทำให้อาตมาดีใจเป็นล้นพ้น ต่อมาได้เดินทางไปพักแรมที่บ้านของเธอพร้อมด้วยพระและลูกศิษย์อย่างผาสุก รุ่งขึ้นก็ได้รับข่าวอย่างน่าสลดใจว่า น.ส.มณฑนา วิเศษสังข์ถึงแก่กรรมโดยอุบัติเหตุจากรถยนต์ ข่าวนี้ได้แพร่ออกไปก็เป็นที่สลดใจและต่างก็มาประชุมเยี่ยมศพกัน แต่ครั้งมีผู้เสนอข่าวว่าอาตมามากับพระอีกรูปหนึ่งก็พากันดีใจ ด้วยไม่คิดว่าจะมีพระสงฆ์มาร่วมพิธีให้ความมอบอุทิศใจในความเปล่าเปลี่ยวเช่นนี้ หัวหน้านักเรียนไทยและคุณวิชัย วิเศษสังข์ พี่ชายผู้ตาย ก็ตรงมาที่บ้านคุณเกียรติขออาราธนาไปสวดพระอภิธรรมที่ศาลาตั้งศพในค่ำวันพรุ่งนี้ เวลานั้นอาตมาไม่นึกอะไรนอกไปจากว่าได้ไปเป็นประธานในศาสนพิธีให้แก่ผู้วายชนม์ แม้จะต้องสวดพระอภิธรรมเพียงสององค์ก็ยังเต็มใจ ภูมิใจว่าเราได้มาช่วยชาวไทยในยามยาก แล้วอย่างไรในยามนั้นค่าของความเป็นพระของอาตมาจะไม่สูงส่งเล่า แต่ความจริงภายในใจของอาตมายังอดประหวั่นไม่ได้ด้วยสถานที่ตั้งศพไม่ใช่วัดไทย หากเป็นศาลาวัดญี่ปุ่น ที่ทุกคนอดชมไม่ได้อยู่อย่างหนึ่งคือ ทัพศพพร้อมด้วยดอกไม้ประดับศพเป็นของคุณเกียรติและคุณอรพรรณรับจัดทำช่วย แม้หม่อมเจ้ายุธิษฐี สวัสดิวัตน์ กงสุลใหญ่ ก็ยังไม่วายตรัสชม นำสาธุเหลือเกิน

ในค่ำวันนั้นเองเมื่ออาตมากลับมาที่พัก คนไทยใจบุญได้ติดตามมาสนทนาด้วย ต่างก็พูดปรารภถึงการสร้างวัดขึ้นอย่างหนาแน่น ห้องรับแขกของบ้านคุณเกียรติได้กลายเป็นสภาศาสนา ทันใดนั้นได้มีใครคนหนึ่งเสนอว่าควรเชิญ**คุณพูนศักดิ์ ขอสัตติกุล** มาหารือด้วย เมื่อคุณพูนศักดิ์มาสู่ที่ประชุม พักเดียวแท้ๆโครงการสร้างวัดก็เป็นรูปขึ้น ช่างสมจริงตาม

พุทธทระนะว่า”คนศรัทธาไม่ยาก “คุณพูนศักดิ์ อุทานว่า”สร้างกันในปีนี้แหละ” ว่าแต่ท่าน เจ้าคุณฯจะต้องรับปากว่าจะจัดส่งพระมาอยู่ให้ ตามประสงค์ได้แน่ อาตมาก็รับปากด้วยความ เต็มใจ คุณพูนศักดิ์ได้พาอาตมาขึ้นรถตระเวน ดูที่ดินที่จะสร้างวัด

รุ่งขึ้นวันที่ 26 มิถุนายน 2514 เป็น วันที่อาตมากำหนดลากลับ กรรมการที่ได้ อุบโลภกันขึ้นสร้างวัดก็เสนอขอ พระมหาธีรพันธุ์ เมตตาวีหารีซึ่งติดตามอาตมาไปให้กลับ มาจำพรรษาเถิด พระมหาธีรพันธุ์ก็ยินยอม

สนองศรัทธาโดยตักปากคำกันในวันนั้น อาตมาก็อนุโมทนาว่าจะส่งพระมาให้ก่อนเข้าพรรษา ดังนั้นแล้วจะไม่นึกว่า พระพุทธศาสนาปาฏิหาริย์ได้อย่างไร?

เพราะหลังจากวางศิลาฤกษ์แล้วได้ 6 วันเท่านั้น พระพุทธชินนพิตร ลอสแอนเจลิสอภิขณียันเป็น พระประธานวัดนี้พร้อมด้วยพระไตรปิฎกกับพระสงฆ์ไทย 5 รูปก็ได้เห็นฟ้าไปประดิษฐานเป็นหลักจรรโลงพระศาสนาขึ้นที่นั่น โปรดนิมิตเกิด นับแต่พระพุทธศาสนาตั้งขึ้นมากกว่า 2500 ปีแล้ว เพิ่งจะข้ามสมุทรไปประดิษฐานในสหรัฐอเมริกาด้วยกันเอง

ดังนั้น บรรดาทุกท่านที่ศรัทธาถวายความอุปถัมภ์วัดนี้ จะเป็นวัดอุทิศดี จะเป็นทรัพย์ก็ดี อย่างไรก็ตามจะไม่ชื่อว่า ท่านได้ ร่วมใจกันประดิษฐานจรรโลงพระพุทธศาสนาขึ้นยังฟากฝั่งโพ้นทะเลอันไกลแสนไกลแล้ว จะไม่นับเป็นมหากุศลก็ผิดไป ด้วย อย่างน้อยก็ยังให้ความอบอุ่นใจแก่ชาวไทยด้วยกันดีที่สุด”

คุณพูนศักดิ์ ขอโสติกุลเป็นบุตรชายของคุณวิชัย-คุณบุญสม ขอโสติกุล จบปริญญาตรีทางเศรษฐศาสตร์จาก San Fernando State College or California State University at Northridge และจบปริญญาโททางเศรษฐศาสตร์จาก University of Southern California เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วได้ประกอบอาชีพเปิดสำนักงานซื้อขายบ้านและอสังหาริมทรัพย์ชื่อ Siam Sales Corporation ขึ้นที่เมือง Studio City, California

ต่อมาคุณพูนศักดิ์ คุณเกียรติ คุณนิคม และสาธุชนไทยจำนวนหนึ่งได้สนทนาปรึกษากับพระเดชพระคุณพระธรรม โกศากจารย์ถึงการสร้างวัด คุณพูนศักดิ์ได้พิจารณาถวายที่ดินและบ้านเลขที่ 16326 Chase Blvd., Sepulveda, CA ใกล้สนามบิน Van Nuys ให้เป็นที่สร้างวัดในครั้งแรกและได้จดทะเบียนเป็น “ศูนย์พุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท” (Theravada Buddhist Center Inc.) เป็นองค์กรการกุศลไม่ประกอบการค้ากำไร Non-Profit Organization, เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 1971 (2514) โดยมีคุณพูนศักดิ์ ขอโสติกุล เป็นประธานกรรมการ, คุณเกียรติ ประชาศรัยสรเดช เป็นรองประธานกรรมการ, คุณอุไร เรือนพรหม เป็นเหรัญญิก, และคุณนิคม สีห์สุรัตน์ เป็นเลขานุการ ทั้งนี้ Mr. Gerald Adams ทนายความได้เป็นผู้ร่างเอกสาร และวิ่งเต้นในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เมืองลอสแอนเจลิสจนสำเร็จ

ทางคณะกรรมการริเริ่มสร้างวัดได้ร่วมใจกันพัฒนาสถานที่แปลงนั้นซึ่งรกร้างด้วยต้นไม้และดงหญ้าที่ไม่ปรารถนา ตกแต่งเรือนหลังนั้นให้สะอาดควรจะอาศัยอยู่ได้และสำเร็จด้วยแรงศรัทธาของชาวไทยทุกคนโดยเฉพาะนักเรียนไทยที่มา ศึกษาอยู่ที่นี้ และบ้านหลังนั้นก็พร้อมที่จะรับพระให้มาจำพรรษาได้ทันที

วันที่ 6 กรกฎาคม 1971 (2514) พระเดชพระคุณพระธรรมโกศากจารย์ได้มอบหมายให้พระมหาธีรพันธุ์ เมตตาวีหารี วัดมหาธาตุเดินทางมาจำพรรษาที่วัดใหม่นี้โดยเดินทางมาถึงลอสแอนเจลิสเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 1971 (2514) ซึ่งตรงกับ วันแรม 1 ค่ำ เดือน 8 ซึ่งได้เป็นประธานประกอบพิธีวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษาพอดี ซึ่งสมประสงค์ของชาวไทย ที่นี้ที่ได้มีวัดเพื่อได้ไปทำบุญและเป็นที่พักทางใจกันแล้ว

พุทธศาสนิกชนไทยในนครลอสแอนเจลิสได้เดินทางไปทำบุญถวายภัตตาหารเช้าและเพลตลอดเวลาที่ท่านได้ ปฏิบัติภารกิจอยู่ที่นั่น ท่านได้เดินทางกลับประเทศไทยเมื่อออกพรรษาแล้ว อย่างไรก็ตามจึงนับได้ว่า พระมหาธีรพันธุ์

พระมหาธีรพันธุ์ เมตตาวิหารี ขณะจำพรรษา ณ สำนักสงฆ์ไทย

กัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย

พระเดชพระคุณพระธรรมโกศาจารย์ได้มอบพระพุทธรูปชินนพิตร์ ลอสแอนเจลิสอภินิหาร์ส่งมาประดิษฐานเป็นพระประธาน และพระไตรปิฎกพร้อมกับคณะสงฆ์ 5 รูปในโอกาสเดียวกันที่เมือง Sepulveda

ในยุคเริ่มแรกพระคุณเจ้าซึ่งเดินทางมาใหม่ต้องปรับตัวให้เข้ากับดินฟ้าอากาศ และอาหารการกิน ซึ่งไม่มีเหมือนที่ประเทศไทย อย่างไรก็ตามก็มีศาสนิกชนผู้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนาได้เดินทางมาบำเพ็ญกุศลและทำบุญถวายภัตตาหารเช้าและเพล โดยทำอาหารไทยเท่าที่จะทำได้มาถวายเกือบทุกวันมีผู้ไปทำบุญมากในวันสุดสัปดาห์ ดังนั้นพระสงฆ์ก็รู้สึกอบอุ่นที่มีสาธุชนมาทำบุญ สาธุชนก็รู้สึกอบอุ่นที่มีที่พึ่งทางใจมาอยู่ใกล้ๆ

ประวัติศาสตร์อันยิ่งใหญ่ของพระพุทธศาสนาจากประเทศไทยในสหรัฐอเมริกาคือ

1. พระภิกษุรูปแรกที่บรรพชาในสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 1972 (2515)

พระมหาโสบิน โสปาโกหัวหน้าสงฆ์วัดไทยได้เป็นพระอุปัชฌาย์ให้การบรรพชา **นายสุรศักดิ์ ไทยเจริญ** ซึ่งนับได้ว่าเป็นพระภิกษุรูปแรกที่ได้อุปสมบทในสหรัฐอเมริกา

2. “ปฐมกฐิน” ในสหรัฐอเมริกา วันที่ 19 พฤศจิกายน 1972 (2515)

ตามพุทธบัญญัติกล่าวคือ เมื่อออกพรรษาแล้วก็มีการทอดกฐินอันเป็นกฐินัตถกิจตามพระบรมพุทธานุญาตภายในระยะเวลา 1 เดือนหลังออกพรรษา ซึ่งการทอดกฐินท่านจัดเป็นสังฆทาน คือการให้แก่พระสงฆ์ผู้อยู่จำพรรษาครบถ้วนไตรมาส (3 เดือน) ซึ่งวัดจะต้องมีพระสงฆ์อย่างน้อย 5 รูปขึ้นไป การทอดกฐินในครั้งนี้เป็นทอดกฐินครั้งแรกในสหรัฐอเมริกาคือ **กฐินสามัคคีมี คุณแม่สลวย สุขใจ คุณมาลินี สุขใจ คุณดวงทิพย์ พูนผล และคุณสุรัตน์ อุไรสินธุ์** เป็นเจ้าภาพใหญ่ ดังนั้นจึงถือได้ว่าเป็น “ปฐมกฐิน” ในสหรัฐอเมริกา ท่านเจ้าภาพทั้งหลายได้จัดหาเครื่ององค์กฐินและบริวารกฐินโดยสั่งของมาจากประเทศไทย ได้ทำพิธีทอด “ปฐมกฐิน” เมื่อวันที่ **อาทิตย์ที่ 19 พฤศจิกายน 1972 (2515)**

ในงานทอดกฐินครั้งนี้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อช่วยทำงานและอำนวยความสะดวกแก่เจ้าภาพและประชาชนที่ไปร่วมงานดังนี้ คุณพูนศักดิ์ ขอโสติกุล ประธานกรรมการจัดงาน คณะกรรมการประกอบด้วย คุณอุไร-คุณผสมศรี เรือนพรหม คุณเล็ก-คุณอรุณี แยมบุปผา คุณองอาจ เครือประเสริฐ คุณวีระชัย ธนสุกาญจน์ คุณอดุสาร์ สระมาลา คุณชอบ อินทรมณี คุณเกียรติ-คุณอรพรรณ ประชาสรัยสรเดช คุณสุธรรม เลิศวิษุวัตต์ คุณสมเจตน์ กฤษณายุทธ คุณนิคม สิริสุรัตน์ คุณพิรุณ อักษร คุณจาริก สายาลักษณ์ คุณจิตลดา ทวีพงษ์ คุณภรณ์ ไชยศิริ คุณนวลนภา จันทศักดิ์ คุณทวี ถิ่นเกิด คุณเกษม อยู่สำราญ และอีกหลายท่านที่ไม่สามารถกล่าวได้หมด ในการจัดงานในครั้งนี้คุณพูนศักดิ์ได้นำภาพยนตร์

เมตตาวิหารีเป็นหัวหน้าสงฆ์หรือเจ้าอาวาสวัดไทย ลอสแอนเจลิสรูปที่ 1

หัวหน้าสงฆ์รูปที่ 1

ต่อมาพระเดชพระคุณพระธรรมโกศาจารย์ วัดมหาธาตุและพระครูวิชิตธรรมโสภณ วัดวิชิตธรรมสาริตได้คัดเลือกให้พระสงฆ์ 5 รูปเดินทางมาปฏิบัติภารกิจเผยแผ่พระพุทธศาสนาในสหรัฐฯ เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 1972(2515) คือ

1. พระมหาโสบิน โสปาโก วัดมหาธาตุ

หัวหน้าสงฆ์รูปที่สองของวัดไทยลอสแอนเจลิส

2. พระมหาเกลี้ยง เตชะโร วัดเทพธิดาราม

3. พระครูพิบูลโพธิ์พิริติ วัดมหาธาตุ

4. พระองอาจ จันทโชโต วัดวิชิตธรรมสาริต

5. พระมหาจวน จริตธมโม วัดเชตวัน

กลางแปลงมาฉายในคืนวันเสาร์ ส่วนในวันอาทิตย์มีร้านอาหารที่นำอาหารมาแจกฟรี คือร้านอาหารจุลคุณ, จิตรลดา, ตลาดไทย, ศรแดง, สยาม, ชาวกรุง, พุทธชาด, เจ้าพระยา, ทักษิณ, อรุณ, วิม, โคลิเชียม, สมพันธ์, คุณตึก, เอหาวัน, ตลาดนครหลวง, บางกอกมาร์เกต, และท่านที่ไม่มีร้านอาหารได้นำมาแจกฟรีอีกหลายราย งานนี้สนุกสนานเหมือนเมืองไทยมีการละเล่นที่คุณอรรถพรณ์ได้จัดให้มีขึ้น และมีการเตะตะกร้อในบริเวณวัดด้วย ในการจัดงานครั้งนี้ไม่มีการใช้เครื่องขยายเสียง แต่ก็สามารถทำความเข้าใจและดำเนินการได้อย่างดี

พูนศักดิ์ อดีตรองประธานศูนย์พุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท ร่วมในงานทอดกฐิน ที่วัดไทยในสหรัฐอเมริกา เมื่อพ.ศ. 2517

พิธีการทอดกฐินได้เริ่มเมื่อเวลา 14.30 น. มีการแห่ธงคัมภีร์รอบวัดและทำพิธีทอดกฐินในห้องโถงของวัด เป็นที่น่าสังเกตว่า ทุกคนที่ไปร่วมในพิธีทอดกฐินครั้งนั้นต่างอ้มเอิบเบิกบานในบุญกุศลเป็นอย่างยิ่ง หลายท่านโดยเฉพาะเจ้าภาพทั้งสี่ท่านมีความปีติโสมนัสถึงกับน้ำตาไหลด้วยความปลื้มใจในบุญนิมิตที่ได้ฝังไว้ในพระบวรพุทธศาสนา สาธุ...สาธุ...สาธุ... เนื่องจากทำเลการสร้างวัดในบริเวณนี้อยู่ใกล้สนามบินจึงไม่ค่อยปลอดภัย และกฎหมายผังเมืองไม่อนุญาตให้ก่อสร้างวัดในที่แห่งนี้ ดังนั้นคณะกรรมการจึงได้ปรึกษารื้อถอนลงกัน สรุปได้ว่าคุณวิชัย-คุณบุญสม ขอโสธฤกุล บิดาและมารดาของคุณพูนศักดิ์ได้ขอถวายที่ดินที่สร้างวัดในปัจจุบันเลขที่ 12909 Cantara Street, North Hollywood, California จำนวนเนื้อที่ 5 ไร่ 2 งาน (เกือบ 2 เอเคอร์) ตามโฉนดเลขที่ 1212 หนังสือเล่มที่ 18 หน้า 126 แผนที่หมายเลข 127 กรมที่ดิน นครลอสแอนเจลิส โดยทำพิธีมอบถวายโฉนดที่ดินเพื่อสร้างวัดไทยลอสแอนเจลิสต่อท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระวันรัต ปุณณสิริมหาเถร ซึ่งต่อมาได้ทรงสมณศักดิ์ ที่ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช วัดพระเชตุพนฯ และพระสงฆ์ที่นี่และที่ร่วมเดินทางมาด้วยจำนวน 16 รูป โดยมีกงสุลใหญ่ประจำนครลอสแอนเจลิสคนแรก หม่อมเจ้ายุธิษเฐียร สวัสดิวัตน์, นายประกอบ มุกระ นายกสมคามไทยแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้ ปี 1972, นายเกียรติ ประชาศรัยสรเดช, นางอุไร วลลิการ และนายอรุณ สีนุญเรือง เซ็นรับรองเป็นพยาน เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม พุทธศักราช 2515 (1972) ณ ทำเนียบกงสุลใหญ่ประจำนครลอสแอนเจลิสบนยอดเขาถนน Clear View Dr., Bel Aire, California

ต่อมาในเช้าวันรุ่งขึ้น วันที่ 19 พฤษภาคม พุทธศักราช 2515 (1972) ท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระวันรัตได้ทรงวางศิลาฤกษ์อุโบสถศาลาเมื่อเวลาเช้าหกนาฬิกา ยี่สิบเก้าวินาที (6.29 น.) ซึ่งถือเป็นศุภฤกษ์ของการสร้างอุโบสถวัดไทยแห่งแรกในสหรัฐอเมริกาซึ่งได้ใช้เวลาและเงินก่อสร้าง กว่า 534,188.00 ดอลลาร์ โดยได้รับบริจาคจากชาวไทยทั้งในสหรัฐอเมริกาและประเทศไทย นับเป็นปูชนียสถานที่สำคัญของชาวไทยที่นั้ตั้งที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เป็นปฏิมากรรมที่เชิดชูศิลปกรรมและวัฒนธรรมของชาติไทยที่โดดเด่นยิ่งในปัจจุบัน (อนึ่งพระมงคลเทพโมลี วัดสุทัศน์ในขณะดำรงสมณศักดิ์ ที่ พระพุทธมนต์วรจารย์ หัวหน้าสงฆ์วัดไทยรูปที่ 2 เป็นผู้กำหนดฤกษ์พิธี)

ในขณะที่มีการหาที่อยู่ใหม่และทำพิธีการวางศิลาฤกษ์นั้น พระธรรมทูตทั้ง 5 รูปยังคงพำนักอยู่ที่เดิม หลังจากได้วางศิลาฤกษ์แล้วได้เดินทางมาปรับปรุงซ่อมแซมบ้าน 2 หลัง ขุดล้างอ่างพวงในบริเวณรอบๆ บ้านทั้งสองหลัง จัดการซ่อมฝาผนัง หลังคา ห้องน้ำ ห้องนอน ทาสีทำความสะอาดบ้านที่ดั่งวัดใหม่ทุกวัน โดยมีสาธุชนผู้รักวัดหลายคนรวมทั้งนักเรียนจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มาช่วยตามแต่ที่จะมีเวลา ซึ่งจะขอกล่าวถึงชื่อผู้ใจบุญดังนี้ คุณธนินทร์ ัญญวน คุณบุญล้อม ศิลปี คุณจิรศักดิ์ โกวิทกุลานุชิต คุณสุทัศน์ รุจิรัตน์กุล คุณอนุพล กาญจนสุวรรณ คุณดิเรก ไชยทรัพย์ คุณไพโรจน์ ไทยสำราญ คุณสุรศักดิ์ ไทยสำราญ คุณยุพิน ไทยสำราญ คุณประพิศ เกตราภาส คุณสุรชาติ รินทพล คุณกาญจนา ทวีอาภา คุณประพนธ์ ประทีป ณ ถลาง คุณพูลสวัสดิ์ สัตยาจุร คุณประวิทย์ บุญยพุทธิกุล คุณกุลดนัย ศิริสวญ คุณพรทิพย์

บริเวณพื้นที่วัดไทยก่อนลงมือก่อสร้าง

สมบุญเจริญ คุณเริงศักดิ์ พัวเพส คุณสุรพล โควานันท์ คุณก่องแก้ว รังควิลิต คุณเล็ก แยมบุปผา คุณวิเชียร ตั้งเจริญ คุณทวี ถิ่นเกิด คุณกิตติรัตน์ สีวาระวิโรจน์ คุณอนันต์ ปิ่นวัฒนะ คุณอภัย ปิ่นวัฒนะ คุณอนุลักษณ์ ปิ่นวัฒนะ คุณชูชาติ สุริยะ กำพล คุณดุสิต เต็งนิยม คุณพิชณาต โชติกเสถียร คุณนวนลภา จันทรศักดิ์ ต้องขออภัยหากกล่าวไม่หมด

เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 1972 ปีพุทธศักราช 2515 ได้ทำการย้ายพระพุทธรูป “พระพุทธรชินบพิตร ลอสองเจดิส อภิขุณีย์” ซึ่งสร้างถวายโดยพระเดชพระคุณพระธรรมโกศาจารย์ วัดราชบุรณารามและเครื่องสังฆภัณฑ์ทั้งหมดมาที่วัดปัจจุบัน และในวันที่ 16 ธันวาคม 1972 (2515) พระสงฆ์ทั้ง 5 รูปได้ย้ายมาประจำวัดไทยปัจจุบัน

อนึ่งที่ดินและบ้านหลังเก่าได้มอบคืนให้คุณพูนศักดิ์เป็นการแลกเปลี่ยนกับที่ใหม่

โครงการก่อสร้างวัดไทยได้เริ่มขึ้นตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา โดยพระมหาโสบิน โสปาโก และคณะสงฆ์ พร้อมทั้งฆราวาส ได้ช่วยกันหักล้างถางพงตลอดทุกวันคืน ซึ่งแผ่นดินผืนนี้มีบ้าน 2 หลังเก่าๆ และเป็นป่ารก จึงใช้เวลามากในการกำจัดสิ่งร้างในระยนั้น

โครงการก่อสร้างอุโบสถเป็นโครงการแรกของการสร้างวัดไทย คุณพูนศักดิ์และคณะกรรมการทั้งสี่ได้ปรึกษากับคณะสงฆ์และผู้ใหญ่ในประเทศไทย จึงได้มีมติจัดตั้งคณะกรรมการก่อสร้างวัดไทยลอสองเจดิสทั้งฝ่ายสงฆ์และฝ่ายฆราวาส ร่วมกันซึ่งที่ประชุมได้ลงมติให้ เจ้าประคุณสมเด็จพระวันรัต (ทรัพย์ โสมกมหาเถร) วัดสังฆะวิศยารามเป็นประธานกรรมการฝ่ายสงฆ์ สมเด็จพระธีรญาณมุนี วัดจักรวรรดิราชาวาส เป็นรองประธานฝ่ายสงฆ์ ศาสตราจารย์สุกิจ นิมมานเหมินท์ เป็นประธานฝ่ายฆราวาส เมื่อถึงอนิจกรรม ได้แต่งตั้ง พลตำรวจโทชุมพล โลหะชาละเป็นประธานต่อมา และนายเพียรศักดิ์ ขอโสสถกุลเป็นเลขานุการ

ในฐานะประธานกรรมการฝ่ายสงฆ์ สมเด็จพระวันรัต (ทรัพย์ โสมกมหาเถร) ได้ออกระเบียบตามมติกรรมการในการจัดพระภิกษุไปอยู่ปฏิบัติศาสนกิจดังต่อไปนี้

1. ให้มีพระภิกษุอยู่จำพรรษาในวัดไทยเพื่อปฏิบัติศาสนกิจไม่น้อยกว่า 5 รูป แต่ต้องไม่เกิน 10 รูปหรือเท่าที่กรรมการฝ่ายสงฆ์เห็นสมควร จำนวนนี้ไม่นับพระนวกะ

2. พระภิกษุที่จะไปอยู่ปฏิบัติศาสนกิจต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- 2.1 เป็นพระราชอาคันหรือพระเปรียญ หรือ
- 2.2 เป็นพระภิกษุผู้รู้ภาษาอังกฤษใช้พูดและเขียนได้ดี และรู้พระธรรมวินัยใช้ได้
- 2.3 มีอาจารย์นำเลื่อมใส เหมาะสมที่จะเป็นนักเผยแผ่
- 2.4 มีความสามารถในการเผยแผ่พระศาสนา หรือ

2.5 เป็นภิกษุผู้ที่ประธานกรรมการฝ่ายสงฆ์พิจารณาเห็นสมควร

3. ให้ประธานกรรมการฝ่ายสงฆ์เป็นผู้พิจารณาคัดเลือก

4. พระภิกษุที่ได้รับคัดเลือกให้ปฏิบัติศาสนกิจจะอยู่ได้คราวละ 3 ปี เว้นแต่ได้รับคำขอให้อยู่ปฏิบัติศาสนกิจต่อไปอีก การขอให้อยู่แต่ละครั้งให้มกำหนดไม่เกินครั้งละ 1 ปี

การขอพระภิกษุสงฆ์อยู่ปฏิบัติศาสนกิจต่อนั้นให้หัวหน้าสงฆ์โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการวัดไทยทำหนังสือยื่นต่อประธานกรรมการฝ่ายสงฆ์พิจารณาอนุมัติ

5. พระภิกษุวัดไทยต้องอยู่ในโอวาทของหัวหน้าสงฆ์และต้องปฏิบัติตามคำสั่งของหัวหน้าสงฆ์อันชอบด้วยพระธรรมวินัย

6. พระภิกษุวัดไทยต้องเป็นผู้เสียสละเพื่อศาสนกิจต่างๆอันเป็นกิจของสงฆ์ และช่วยกันรับผิดชอบในกิจกรรมที่ทางวัดจัดขึ้น และหน่วยงานอื่นจัดขึ้นอันเกี่ยวข้องกับวัด

7. พระภิกษุที่ไม่อยู่ในโอวาทของหัวหน้าสงฆ์หรือประพฤติผิดพระธรรมวินัย มีอาจารย์ไม่น่าเลื่อมใสอันอาจนำความเสื่อมเสียมาสู่คณะสงฆ์และพระศาสนา ให้หัวหน้าสงฆ์วัดไทยโดยความเห็นชอบของคณะสงฆ์วัดไทยรายงานต่อประธานกรรมการฝ่ายสงฆ์เพื่อเรียกตัวกลับประเทศไทย

8. ถ้าเป็นความผิดร้ายแรงให้หัวหน้าสงฆ์โดยความเห็นชอบของคณะสงฆ์วัดไทยดำเนินการส่งตัวกลับประเทศไทย และรายงานให้ประธานกรรมการฝ่ายสงฆ์ทราบทันที

9. ให้หัวหน้าสงฆ์วัดไทยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบที่วางไว้

ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม พุทธศักราช 2518

ลงนาม สมเด็จพระวันรัต

ประธานกรรมการฝ่ายสงฆ์

เมื่อมีที่ดินเรียบร้อยแล้วจึงดำเนินการก่อสร้างศาลาการเปรียญและอุโบสถ (รวมหลังเดียวกัน) ซึ่งขณะนั้นวัดยังไม่มีเงินพอจึงได้กู้ยืมจากธนาคารศรีนครในประเทศไทยโดยครอบครัวชอโฮตติกุลเป็นผู้ค้ำประกันเงินกู้และได้เริ่มก่อสร้างชั้นล่างก่อน โดยมีบริษัทโมเดลคอนสตรัคชันเป็นผู้ก่อสร้าง และบริษัทคาลอินเตอร์เนทชั่นแนลจำกัดเป็นสถาปนิก และมีคุณประมุข พงษ์ศิवालัย กรมการศาสนาเป็นผู้เขียนแบบและให้สถาปนิกที่นี้เป็นผู้แก้ไขให้ถูกต้อง

ขออนุโมทนาในส่วนบุญที่ครอบครัวชอโฮตติกุลได้มอบให้แก่พระบวรพุทธศาสนาและคนไทยในสหรัฐอเมริกาโดยเฉพาะในนครลอสแอนเจลิส ซึ่งวัดไทยแห่งนี้ได้เป็นปูชนียสถานสำคัญของคนไทยที่นี้เป็นสถานที่พักผ่อนใจและนัดพบ เป็นที่พักอาศัยของผู้มาเยือน และเป็นที่รับรองอาคันตุกะผู้ใหญ่จากประเทศไทยที่พวกเราได้จัดงานเลี้ยงต้อนรับในนามของชุมชนชาวไทย ณ นครลอสแอนเจลิส เช่น สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ 7 ทรงเสด็จมาเยี่ยมวัดไทยเมื่อวันที่ 15 เมษายน 1973(2516) และพระราชทานเงินบำรุงวัด

เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 1974 (2517) คุณพูนศักดิ์ ชอโฮตติกุล ประธานกรรมการอำนวยการวัดไทยลอสแอนเจลิส ได้เสียชีวิตลง โดยเหตุสืบเนื่องมาจากงานที่รับผิดชอบหาเงินสมทบทุนสร้างวัดในครั้งนั้น ที่คุณพูนศักดิ์และคณะกรรมการวัดไทยรวมทั้งผู้เขียนและภรรยาได้เลี้ยงรับรองต้อนรับคณะศิลปินที่เดินทางมาแสดงที่โรงแรม Ambassador หาเงินช่วยสมทบทุนสร้างอุโบสถวัดไทย ซึ่งมีคณะตลกสี่สี่ ศรีเพือก, ศรีสุริยา และเทพ เทียนชัย และนักร้อง คุณรุ่งฤดี แพ่งผ่องใส คุณมานี มณีวรรณ หลังจากเสร็จสิ้นการแสดงแล้วได้มาร่วมรับประทานอาหารที่ร้านอาหาร “สยาม” เมืองฮอลลีวูด ขณะที่กำลังคุยกันได้เกิดมีการยิงปืนต่อสู้กันระหว่างคน 2 กลุ่มในร้านอาหาร กระสุนพลัดไปถูกคุณพูนศักดิ์ ชอโฮตติกุลถึงเสียชีวิต และคร่าชีวิตผู้ไม่เกี่ยวข้องอีก 1 คน ยังความเศร้าสลดใจมาสู่ชุมชนชาวไทยในนครลอสแอนเจลิส โดยเฉพาะคณะสงฆ์และกรรมการวัดไทย ที่ต้องเสียผู้ริเริ่มก่อสร้างวัดไทยไปอย่างไม่มีวันกลับ (ผู้เขียนเคยเล่าเหตุการณ์นี้ในตอนหนึ่งของสมาคมไทยแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้สมัยคุณเชิดสกุล เมฆศรีวรารณ เป็นนายกฯ) ต่อมาคุณเกียรติ ประชาศรัยสรเดช จึงได้เป็นประธานกรรมการอำนวยการวัดไทยแทนคุณพูนศักดิ์ ชอโฮตติกุล

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ(วาสนามหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก องค์อุปถัมภ์วัดไทยลอสแอนเจลิส เสด็จนำผ้าป่าทอด ณ วัดไทยลอสแอนเจลิส เมื่อวันที่ 18 เมษายน 1975(2518) ซึ่งพระองค์ได้รวบรวมปัจจัยจากผู้มีจิตศรัทธาได้เงินทอดผ้าป่าประมาณ 3 ล้านบาทเศษ ซึ่งได้เป็นเงินจ่ายเงินกู้ยืมจากธนาคารศรีนครในประเทศไทย

เมื่อพระมหาโสภิน โสปาโกได้จำพรรษาครบเทอมแล้วก็ได้เดินทางกลับ จึงขอใคร่หาสารที่ท่านพระมหาโสภิน โสปาโก ได้เขียนสารลงในหนังสือ “ธรรมจักรวัดไทยในสหรัฐอเมริกา” มีใจความบางตอนว่า

“อาตมาพร้อมด้วยคณะสงฆ์ 4 รูป ได้มาปฏิบัติศาสนกิจเผยแผ่พระศาสนาและดำเนินการสร้างวัดไทย

ในนครลอสแอนเจลิสตามคำอาราธนาของคณะกรรมการศูนย์พุทธศาสนาฝ่ายธรรมวาสซึ่งมีคุณพูนศักดิ์ ชอโสตถิกุลเป็นประธาน และภายใต้ความอุปการะของท่านเจ้าคุณพระธรรมโกศาจารย์ประธานอำนวยการของศูนย์ ได้จัดส่งอาตมาและคณะมาครั้งนี้ อาตมาเองก็รู้สึกเป็นเกียรติและภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง ก่อนจะมาก็รู้สึกกังวลเกรงจะผิดอากาศบ้าง ผิดอาหารบ้าง จะมีอาหารไทยฉันบ้างไหมหนอ? จะมีคนไทยไปพูดคุยด้วยหรือไม่หนอ? ครั้นมาถึงเข้าจริงๆ กลับตรงข้ามกับที่คาดไว้ ที่นี้มี

พร้อมทุกอย่าง บรรดาคนไทยทั้งหลายที่ล้วนเป็นชาวพุทธส่วนมากเป็นผู้มีจิตศรัทธาเลื่อมใสในพระศาสนา เมื่อได้ข่าวว่าพระสงฆ์จากเมืองไทยมาอยู่วัดไทย (ศูนย์) เท่านั้น ต่างก็แสดงความชื่นชมยินดีเพราะนานๆ จะมีพระมาโปรดสักครั้ง บางรายอยู่ห่างไกลจากวัดถึง 70-80 ไมล์ ก็ยังอุตส่าห์มาเยี่ยมยามถามข่าว ทั้งนี้ก็เพื่อจะพบพระพบเจ้านั่นเอง นอกจากนี้ก็ยังได้นิมนต์ไปสวดมนต์และฉันเช้า-เพลที่บ้านมิได้ขาด จึงสมควรแล้วที่คณะกรรมการของศูนย์พุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทร่วมกับคณะกรรมการของสมาคมต่างๆ ในแอลเอ ตลอดถึงพุทธศาสนิกชนชาวไทยทั้งหลาย ได้ร่วมแรงร่วมใจกันดำเนินการก่อสร้างวัดไทยให้เกิดมีขึ้นในเขตทวีปแห่งนี้ เพื่อจะได้เป็นที่พึ่งทางใจและเพื่อให้ชาวพุทธทั้งไทยและเทศได้มีโอกาสบำเพ็ญบุญสร้างกุศลตามศรัทธาและกำลังของตน อาตมาในนามของคณะสงฆ์และในนามคณะกรรมการดำเนินการสร้างวัดไทย ขอขอบคุณและอนุโมทนาแต่ท่านสาธุชนทั้งหลาย ที่ได้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างวัดไทยในอเมริกานี้ให้บรรลุสำเร็จตามที่มุ่งหมายไว้สืบไป

จึงขอขอบคุณและอนุโมทนาเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย."

อนึ่งคณะสงฆ์วัดไทยลอสแอนเจลิสได้ออกวารสาร "วัดไทย" เพื่อสรุปผลการปฏิบัติศาสนกิจของพระสงฆ์และกิจกรรมต่างๆ ของวัดเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม พุทธศักราช 2516 (1973) โดยมีพระครูพิบูลโพธาภิรติ วัดมหาธาตุเป็นบรรณาธิการ โดยกำหนดออกทุก 2 เดือน และต่อมาได้เปลี่ยนชื่อวารสารนี้เป็น "ดวงประทีป"

หัวหน้าสงฆ์รูปที่ 2

เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2518 พระมงคลเทพโมลี วัดสุทัศนเทพวรารามขณะดำรงสมณศักดิ์ ที่ พระพุทธมณฑลวราจารย์ เดินทางมาเป็นหัวหน้าสงฆ์หรือเจ้าอาวาสรูปที่ 3 อุโบสถศาลาได้เริ่มก่อสร้างชั้นล่างเสร็จแล้ว ท่านจึงได้สานต่อการก่อสร้างและปรับปรุงสถานที่วัดต่อโดยได้ สร้างที่จอดรถ ทางเท้ารอบวัด กุฏิสงฆ์ใหม่คือกุฏิ 1 ซึ่งได้ก่อสร้างเป็นกุฏิสูง 2 ชั้นเสร็จเรียบร้อยในเดือนสิงหาคม 1976 (2519) สิ้นค่าก่อสร้างประมาณหนึ่งล้านสามแสนบาท

การก่อสร้างอุโบสถศาลาขาดทุนทรัพย์และมีปัญหา เนื่องจากพระสงฆ์และกรรมการผู้ริเริ่มก่อสร้างวัดมีปัญหากันอย่างรุนแรง จนมีเสียงร่ำลือว่าเทศบาลนครลอสแอนเจลิสจะรื้อทิ้งเพราะการสร้างไม่เสร็จตามกำหนด ซึ่งในขณะนั้นได้มีการรื้อบ้านเก่าสองหลังทิ้ง จนทำให้ผู้ที่ผ่านไปมาคิดว่าทางการได้มีคำสั่งให้รื้อโบสถ์ หนายความ Mr. Gerald Adams ได้ขอต่ออายุใบอนุญาตไปเรื่อยๆ และได้ทำติดต่อกันมาจนการสร้างได้สำเร็จลง และต่อมาการก่อสร้างได้ค่อยๆ ดำเนินต่อไปในการก่อสร้างชั้นบนโดยทางวัดได้ว่าจ้างเป็นส่วนๆ พระครูพิมลสรกิจ (ศัพท์สุนทร) เป็นผู้ควบคุมการก่อสร้างและมีคุณอนวัติ อังคสิริสรพร เป็นวิศวกรที่ปรึกษา

เนื่องจากการก่อสร้างในครั้งนี้อาจต้องใช้เงินจำนวนมาก ชาวไทยในนครลอสแอนเจลิสโดยเฉพาะสมาคมชมรมต่างๆ เช่นสมาคมครูไทยในลอสแอนเจลิส สมาคมพยาบาล สมาคมไทยทักษิณ ฯลฯ ได้จัดงานแบ่งรายได้มอบสมทบทุนสร้างอุโบสถศาลามาเป็นจำนวนหนึ่ง

กิจกรรมสำคัญที่วัดได้ทำขึ้นในสมัยนี้คือการเปิดโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ซึ่งได้มีคุณไสว ทองกุลบัณฑิตจากวิทยาลัยครูบางแสนมาเป็นครูใหญ่จัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนและได้เชิญคณาจารย์ที่มาศึกษาต่อและอาสาสมัครที่อยู่ที่นี่มาเป็นครูสอนเช่น อาจารย์มังกร ทองสุกดี อาจารย์วีระ บุญยะกาญจน์ อาจารย์ภิรมย์ พูลสวัสดิ์ คุณโสภณ ฤๅชา คุณโกวิท โพธิะนัง คุณเกษม พิมานมาศ คุณลมูล รัตตากร คุณจิราพร เครือโสภณ คุณประพันธ์ นันทดี คุณบัวผัน สุธรรมวิจิตร คุณแซมซ้อย ธรรมสามิสรณ์ คุณเกษแก้ว โพธิะนัง ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งคุณไสว ทองกุลได้วางหลักสูตรสอนเกี่ยวกับภาษาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยและวัฒนธรรมไทย โดยใช้กุฏิหลังหนึ่งและชั้นล่างของอุโบสถศาลาเป็นห้องเรียนและพระสงฆ์ที่วัดจะช่วยสอนเรื่องพระพุทธศาสนา

พระเดชพระคุณพระมงคลเทพโมลีได้ทำพิธีหล่อหลวงพ่อกั้วมรคที่วัดสุทัศน์ฯและนำมาโดยสายการบิน แอร์สยาม มาประดิษฐานที่วัดไทยเมื่อวันที่ 25 เมษายน ปี 1976 (2519) ซึ่งมีสาธุชนไปกราบไหว้ขอพรแทบทุกวัน

อนึ่ง พระเดชพระคุณสมเด็จพระวันรัต (ทวีสุข โสมสุมหาเถร)พร้อมพุทธศาสนิกชนจากประเทศไทยได้นำผ้าป่ามาทอดที่วัดไทย เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน ปี 1975 (2518)

พระภิกษุสงฆ์ที่เดินทางมารุ่นแรกได้ครบกำหนดเดินทางกลับประเทศไทยจึงมีคณะสงฆ์รุ่นที่สองเดินทางมาแทนคือ พระครูพิมลสรกิจ(ศัพท์สุนทร) พระมหาสำราญ สิทธิภทโท พระมหาบุญมา ทนตจิโต จากวัดสุทัศน์เทพวรารามทั้งสามรูป

ต่อมาในปี 1977(2520) ได้มีพระธรรมทูตรุ่นที่ 3 เดินทางมาประจำวัดไทยลอสแอนเจลิสคือ พระมหาทองพันธ์ แซ่มซ้อย วัดพระเชตุพนฯ พระมหาอุทัยชัย โหมศิริ วัดเทพธิดาราม พระจำลองศักดิ์ แก้วชูวงศ์ วัดสุทัศน์ฯ

พระมงคลเทพโมลีได้ครบกำหนดวาระจึงได้เดินทางกลับประเทศไทย

หัวหน้าสงฆ์รูปที่ 3

วันที่ 24 มกราคม 1979 (2522) **พระธรรมราชานุวัตร** หรือหลวงเตี้ย ขณะดำรงสมณศักดิ์ ที่ พระเทพโสภณ วัดพระเชตุพน ได้เดินทางมาเป็นหัวหน้าสงฆ์หรือเจ้าอาวาสรูปที่ 4 ท่านได้ดำเนินการงานการก่อสร้างอุโบสถศาลาจนสำเร็จเรียบร้อยทั้งชั้นล่างและชั้นบน

วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 1979 (2522) ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้เดินทางมาเยี่ยมวัดและประกอบพิธีมงคลกระเบื้องหลังคาอุโบสถศาลาเป็นปฐมฤกษ์

เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 1979 (2522) คณะกรรมการวัดไทยได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อจาก "Theravada Buddhist Center Inc." เป็น "Wat Thai of Los Angeles" โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ (Board of Directors) วัดไทยชุดใหม่ 9 คนคือ

1. พระเทพโสภณ ประธานกรรมการ
2. พระครูพิมลสรกิจ (ศัพท์สุนทร) รองประธานกรรมการ
3. นายเกียรติ ประชาศรีสรเดช รองประธานกรรมการ
4. นายสุรพล เมฆพงษ์สาทร รองประธานกรรมการ
5. นายปราโมทย์ ตีลกมนกุล รองประธานกรรมการฝ่ายบริหาร
6. นายอุไร เรือนพรหม กรรมการเหรียญญิก
7. นายเกริกชัย ซอโสตถิกุล กรรมการ
8. นายพัลลภ บัวสุวรรณ กรรมการ

9. นายสวัสดิ์ ยิ่งवाद กรรมการ
เลขานุการ

วันที่ 21 ตุลาคม 1979 (2522) สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช
วาสนมหาเถรเสด็จมาทรงยกช่อฟ้า
อุโบสถศาลา และนำถวายผ้ากฐิน

พระเดชพระคุณพระธรรมราชา
นัฏฐที่พวกเราเรียกกันว่า "หลวงเตี้ย" นั้น
ไม่ได้แปลกลายสำหรับพวกเราชาวไทย
ในนครลอสแอนเจลิส ท่านเคยเดินทาง
มาครั้งแรกตั้งแต่ปี 1969 (2512) และ
เดินทางมาครั้งที่สองเมื่อปี 1971 (2514)

พร้อมคณะของเจ้าประคุณสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช ปุณณสิริมหาเถรในขณะที่ทรงสมณศักดิ์
ที่ สมเด็จพระวันรัต วัดพระเชตุพน

เนื่องจากก่อนที่ท่านจะเดินทางมาเป็นหัวหน้าสงฆ์นั้น การก่อสร้างและการดำเนินงานของวัดอยู่ในสภาวะชะงักงัน
เนื่องจากทั้งพระและคณะกรรมการสร้างวัดมีปัญหาอันอย่างรุนแรง ในการคานอำนาจกัน เมื่อหลวงเตี้ยได้มาดำรงตำแหน่ง
หัวหน้าสงฆ์ ท่านมีบารมีเพียบพร้อม มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ท่านสามารถนำทั้งสองฝ่ายมาปรองดองสมานสามัคคีเป็น
น้ำหนึ่งใจเดียวกัน ท่านได้ทำการสานต่อการก่อสร้างอุโบสถศาลาด้วยตนเองร่วมกับพระสงฆ์และฆราวาสจนสำเร็จเป็นอุโบสถที่
งามสง่าด้วยสถาปัตยกรรมไทย เป็นสถานที่บำเพ็ญบุญและประกอบสังฆกรรมของพระสงฆ์

ชาวไทยในนครลอสแอนเจลิสมีความปีติยินดีอย่างยิ่งที่ท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระ
สังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก วาสนมหาเถร วัดราชบพิธราฯ ได้เสด็จเยี่ยมวัดไทยลอสแอนเจลิสถึง 5 ครั้ง วาระต่าง ๆ
ที่พระองค์ได้เสด็จเยี่ยมวัดไทยมีดังนี้

วันที่ 18 เมษายน 1975 (2518) เสด็จครั้งแรกมาทอดผ้าป่า

วันที่ 21 ตุลาคม 1975 (2522) เสด็จมายกช่อฟ้าและทอดกฐิน

วันที่ 4 เมษายน 1976 (2523) เสด็จมาประดิษฐานพระประธานหลวงพ่อบุญนรเทพศาสดา โดยบริษัทการบินไทย
ได้เปิดเที่ยวปฐมฤกษ์กรุงเทพฯ-ลอสแอนเจลิสเป็นผู้อำนวยความสะดวก

วันที่ 17 ตุลาคม 1978 (2525) เสด็จตัดลูกนิมิต และทรงเปิดอนุสาวรีย์คุณพูนศักดิ์ ชอโสตถิกุล

จึงนับได้ว่าวัดไทยลอสแอนเจลิสได้มีโอกาสต้อนรับสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก วาสนมหาเถรถึง 5 ครั้ง โดยเฉพาะเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 1978 (2525) ได้ทรงเสด็จมาตัดลูกนิมิต
มีพระสงฆ์ติดตามมาจำนวน 159 รูป นับเป็นประวัติศาสตร์ที่พึงจดจำที่สุด

หลวงเตี้ยได้รับการต่ออายุให้อยู่ที่วัดไทยถึง 3 ครั้ง ท่านมีเพียงมีบารมีที่ทุกคนเลื่อมใสเท่านั้น ท่านยังมี
ใจรักงานด้านการเรียนการสอนหนังสืออันเป็นงานที่ท่านผูกพันมาตั้งแต่เป็นสามเณรและได้สมัครเป็นครูสอนหนังสือ
ในสำนักเรียนของวัดโพธิ์มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2488 ท่านเป็นครูสอนวิชาพุทธศาสนาให้กับโรงเรียนต่างๆหลายแห่ง
เมื่อมาปฏิบัติหน้าที่ที่วัดไทยจึงให้ความสำคัญกับการศึกษาควบคู่กันไปกับการก่อสร้างวัด ท่านจึงสนับสนุนให้เปิดการเรียน
การสอนโรงเรียนพุทธศาสนาวินยาตย์ขึ้นอีกครั้งโดยเริ่มเปิดเรียนตั้งแต่วันที่ 6 มกราคม 1976 (2523) ซึ่งได้ดำเนินมา
จนปัจจุบัน (ติดตามจากบทความของพระครูสิริกิตติญาณวิเทศ)

หัวหน้าสงฆ์รูปที่ 4

ปี 1988 (2531) พระราชธรรมวิเทศ ในขณะที่ดำรงสมณศักดิ์ ที่ พระวิเชียรธรรมคุณาธาร วัดพระเชตุพนฯ ได้เดินทางมาทำหน้าที่หัวหน้าสงฆ์รูปที่ 4 มาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 24 ปี ระยะเวลายาวนานกว่าครึ่งทางของการเติบโตของวัดไทย ระยะเวลาที่ผ่านมา พระคุณท่านได้สืบสานต่อเนื่องภารกิจจากหัวหน้าสงฆ์รูปที่ 3 เป็นอย่างดี และปฏิบัติหน้าที่สืบทอดพระพุทธศาสนาอย่างกว้างขวาง ท่านได้รับหน้าที่รองประธานสมัชชาสงฆ์ไทยรูปที่ 1 ดูแลงานด้านการศึกษาของคณะสงฆ์ ได้ริเริ่มให้จัดตั้งสำนักเรียนธรรมศึกษา มีการสอบธรรมสนามหลวง โดยติดต่อทางแม่กองธรรมสนามหลวง ขอให้จัดส่งบุคลากรมาดำเนินการจัดสอบตั้งแต่ปี 1994 (2537) จนถึงปัจจุบัน

ในการส่งเสริมพระพุทธศาสนาและพัฒนาจิตใจญาติโยมผู้มีศรัทธาให้หยั่งลึกในจิตวิญญาณโดยท่านสนับสนุนให้มีการปฏิบัติกรรมฐานเป็นประจำทุกเดือน ได้นิมนต์พระวิสุตชนาจารย์และฆราวาสที่เชี่ยวชาญจากเมืองไทยมาเป็นวิทยากรดำเนินการอบรมกรรมฐาน ระยะเวลาอบรมมีหลักสูตร 7 วันบ้าง 15 วันบ้าง ตามความเหมาะสมทำให้ญาติโยมมีความซาบซึ้งเลื่อมใสศรัทธาในการปฏิบัตินำหลักธรรมไปปฏิบัติและปรับใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดความสุข ความเจริญแก่ตน ครอบครัว และชุมชน

ปี 2010 (2553) พระเดชพระคุณท่านได้ดำเนินการสนับสนุนให้มีการปรับปรุงห้องสมุดของวัดไทย โดยการริเริ่มของนายดำรง ไคร์ครวญ กงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส ได้เชิญบรรณารักษ์ผู้เชี่ยวชาญจากหอสมุดแห่งชาติ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มาจัดระเบียบระบบหนังสือ จัดมุมหนังสือพระพุทธศาสนา มุมค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ตจนเป็นห้องสมุดศูนย์กลางของชุมชนคนไทยและคนเอเชียใกล้ชุมชนนั้น

การพัฒนาศาสนสถาน พระคุณท่านได้ตกลงขายที่ดินบริเวณวัดไทย โดยจัดซื้อที่ดินที่มีเขตติดต่อกับวัดไทย 2 แห่ง 2 วาระ ดังนี้

เดือนกรกฎาคม 2009 (2552) พ.ศ. 2552 (2009) วัดไทยได้ซื้อที่ดิน 2 แปลง เลขที่ 7939 และ 7945 Coldwater Canyon Ave., N. Hollywood, CA 91605 เนื้อที่ประมาณ 1 เอเคอร์ (ประมาณ 2 ไร่กว่า) ในราคาเงินสด 750,000 ดอลลาร์

เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2012 (2555) วัดไทยได้ซื้อที่ดิน ซึ่งเป็นปั้มน้ำมันเก่าเลขที่ 10904 Roscoe Blvd.N.Holly wood เนื้อที่ประมาณ 1 เอเคอร์ (2 ไร่กว่า) ในราคา 25 ล้านดอลลาร์ วางเงินครั้งแรก 1.25 ล้านดอลลาร์ ที่เหลือผ่อนชำระภายใน 5 ปี ทางวัดไทยได้ทำสัญญาเป็นเจ้าของถูกต้องเรียบร้อยแล้ว ขออนุโมทนาสาธุ

สี่สิบปีวัดไทย ไปข้างหน้า

โดย ชัชวาลย์ ศรีพาณิชย์

ท่านพระครูสิริกิตติญาณวิเทศ (บุญเริ่ม กิตติธมาโณ) ได้ให้ความกรุณาชักชวน กระผมเขียน บทความลงในหนังสืออนุสรณ์ครบรอบ 40 ปีของวัดไทยแห่งนครลอสแอนเจลิสนี้ ด้วยเหตุว่ากระผม (เคย) เป็นสื่อมวลชนไทย คนหนึ่งในยุคที่วัดไทยฯ กำลังฟุ้งเฟื่องทั้งทาง สถานะ และบทบาทอันเป็นสัญลักษณ์เด่น ของชุมชนไทยในท้องที่พอดี

กระผมน้อมรับด้วยความปลาบปลื้ม เพียงแต่

ขอตอรองว่า เรื่องการบันทึกประวัติศาสตร์แม้ความทรงจำยังฝังนาน แต่โดยที่อายุชั้ยเป็นปฏิกาคกลับต่อฐานข้อมูลในสมอง ก็มีอาจบันทึกได้ละเอียดดังที่ผู้อ่านในยุคต่อๆ ไปตั้งใจหวัง จึงใคร่ขอเขียนถึงวัดไทยฯ ด้วยการมองไปข้างหน้า ไม่ว่าสิบ ปี หรือสี่สิบปีที่จะมาถึงดีกว่า ด้วยเชื่อว่ามิใช่ใกล้ขีด และซ้ำของในกิจกรรมความเป็นมาของวัดหลายท่านทำการรำลึก ความหลังไว้อย่างเพียงพอแล้ว

ในส่วนของความหลังฝังใจมีอยู่ว่า แม้ขณะนี้มิ “วัดไทย” มากมายหลายแห่งทำหน้าที่เป็นสัญลักษณ์แห่ง ชุมชนไทยในนครลอสแอนเจลิส เคียงข้างกับวัดไทยที่นอร์ธ ฮอลลีวูด แต่ก็มีภารกิจเริ่มสำหรับชุมชนโดยวัดไทยที่นอร์ธ ฮอลลีวูด อันสำคัญยิ่งที่จักต้องสร้างเสริมกันต่อไปให้เข้มแข็ง โดยสอดคล้องกับการดำเนินไปของชีวิตผู้คน วิถีทาง แห่งองค์กร และสภาพแวดล้อมในพื้นที่ รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงที่มักเกิดขึ้นมาตามกาลเวลาด้วย

สองสิ่งที่กระผมเห็นวารีเริ่มขึ้นโดยวัดไทยที่นอร์ธ ฮอลลีวูดแล้วทรงคุณค่าสำหรับสัญลักษณ์แห่งชุมชนไทย ในมหานคร (Greater) ลอสแอนเจลิส สิบมาก็คือ การเปิดโรงเรียนสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยแก่เด็กลูกหลานไทย ในวันหยุดสุดสัปดาห์ และภาคฤดูร้อนอย่างหนึ่ง กับการจัดกิจกรรมตลาดนัดในวันอาทิตย์อีกอย่างหนึ่ง

ทั้งสองสิ่งสามารถทำให้วัดไทยฯ ในฐานะองค์กรตัวแทนความเป็นไทยทางวัฒนธรรมในต่างแดนรุ่งเรืองต่อไปได้นาน เท้านานเกินกว่าหลักหมื่น 40 ปีที่มุ่งหวัง หากมีการกำหนดวิสัยทัศน์ และจัดวางวิธีบริหารจัดการให้คล้องจองกับการดำเนินชีวิต ของผู้คน และลื่นไหลไปกับความเป็นไปที่รายล้อมอยู่รอบๆ ได้

กิจการโรงเรียนนั้นนับเป็นสิ่งทรงคุณค่าแม้เพียงแค่สงวนรักษาดิลปะ และวัฒนธรรมเอาไว้ให้นุชนไทยในต่างแดน ได้มีส่วนร่วมแสดงตน แต่ถ้าจะเผยแพร่ได้กว้างขวางกว่าที่เป็นมาก็จะให้ประโยชน์อย่างหาที่เปรียบมิได้

การเผยแพร่ที่มีประสิทธิภาพที่สุด มากยิ่งกว่าการจัดคนอาจารย์ หรือคณะศิลปินชุดใหญ่มาจากประเทศไทย ก็คือ เด็กที่ได้รับการสอนและฝึกฝนจนชำรุดนั้น หลังจากเติบโตเป็นผู้ใหญ่กันแล้ว สามารถนำไปถ่ายทอดให้แก่ลูกหลาน ของตนเองต่อๆ กันไปอย่างพลัดพลิน เช่นนี้แหละจึงจะทำให้กล่าวได้เต็มปากว่าโครงการสอนภาษา-วัฒนธรรมไทยในต่างแดน สัมฤทธิ์ผลเต็มร้อย

นั่นหมายถึงการสอน และถ่ายทอดวิชาจะต้องดึงดูดคนของเราที่อยู่ในวงล้อมของวัฒนธรรมที่แตกต่าง ให้หันมาสนใจชวนเขาเรียกหาด้วยตนเองพร้อมกันไปด้วย มิใช่เพียงทำตามทีพ่อแม่ต้องการ ซึ่งถึงจะทำได้ดีเพียงใด ทำยที่สุดเมื่อหมดพันธะที่จะเอาใจพ่อแม่แล้วก็ผละทิ้งกันไปอย่างไม่แลหลัง

เชื่อว่าหลายท่านคงจะอึ้งอัมมใจถ้าได้เห็นเด็กนักเรียนศิษย์วัดไทยทั้งหลายที่จบไปแล้วบัดนี้เติบโตใหญ่มีครอบครัว และมีทายาทของตนเอง กลับเข้าไปมีบทบาทแข่งขันเป็นกำลังเสริมในการบริหารจัดการวัดกัน โดยมีองค์กรในลักษณะจิตอาสาของชมรมศิษย์วัดไทยฯ เป็นตัวตั้งตัวตี เป็นมดงาน ที่โดดเด่นในกิจกรรมต่างๆ ของวัดอย่างต่อเนื่องไปข้างหน้า เพื่อที่ว่าเมื่อผ่านพันธะสมัยของคณะกรรมการรุ่นนี้ไปแล้ว เป็นที่วางใจได้ว่าวัดจะมีกรรมการรุ่นใหม่คอยรับช่วงต่อไปอย่างราบรื่น และมั่นคง

เราดูตัวอย่างได้จากชุมชนเกาหลี และชาวยิว ทั้งสองชุมชนมีทั้งวิสัยทัศน์ และการบริหารจัดการที่นอกจากทำให้ชุมชนของพวกเขาเป็นปึกแผ่นแน่นแฟ้นแล้ว ยังเป็นที่ยอมรับของมวลชนอเมริกันโดยทั่วไปอย่างกว้างขวางด้วย การจะอ้างว่าชุมชนทั้งสองมีความใกล้ชิดกับลักษณะอเมริกันมากกว่าเรา หรือล้วนเป็นชุมชนใหญ่อยู่แล้ว ก็ควรต้องคำนึงด้วยว่าพวกเขาต่างเริ่มมาจากจุดเล็กๆ ไม่ต่างจากเรา

ชาวยิว และชาวเกาหลีเขามีศักดิ์ศรีแห่งเชื้อชาติ และมีประวัติศาสตร์ยาวนานไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าไทย แต่พวกเขาอาจมีจิตสำนึก และทัศนคติ (Attitude) ต่อการยอมรับในสิ่งอันเป็นสากลมากกว่าเราก็เป็นได้ ดังนั้นการจะชักจูงให้ลูกหลานไทยที่เกิด หรือเติบโตในสิ่งแวดล้อมอันเป็นสากล มีความเลื่อมใส และสนใจภาษา-วัฒนธรรมไทยด้วยตนเองโดยพ่อแม่ไม่ต้องจี้ไต่บังคับ ก็จะต้องปรับจิตสำนึก และทัศนคติของผู้สอนให้คล่องจองกับกระแสสายล้อมตัวเด็กด้วย หากอยากสอนแบบท่องจำว่าคนเราเกิดมาด้วยชาติตระกูลสูงส่งบ้างต่ำต้อยบ้าง เป็นธรรมชาติแบบไทยๆ ห้ามสงสัย ไม่ต้องคิดต่างนั้น คงต้องชวนกันไปพราวดสอนในประเทศไทย ไม่ใช่อเมริกา

โดยเฉพาะชุมชนยิวในอเมริกานั้นเขามีทั้งศาสนา และประเพณีที่ไม่ได้คล่องจองกับลักษณะทั่วไปในอเมริกาเท่าใดนัก แต่การปรับทัศนคติ และความเป็นอยู่ให้ไปด้วยกันได้กลับเป็นประโยชน์อันยิ่งใหญ่ ทำให้ชนเชื้อสายยิวเป็นกลุ่มที่ทรงอิทธิพลที่สุดในอเมริกาทั้งทางภาคธุรกิจ และการเมือง ขณะเดียวกันเขาวชนอเมริกันเชื้อสายยิวที่ไปมาหาสู่กับประชาชนยิวในอิสราเอล เป็นนิจลิน ก็ทำให้ทัศนคติภายในประเทศมีความทันสมัย และเป็นสากลอย่างมากต่างจากกลุ่มประเทศอาหรับ

เหล่านั้นคือผลดีอันจะเกิดแก่การลงหลักปักฐาน “วัดไทย” ในอเมริกาให้เป็นสัญลักษณ์ของชุมชนทางด้านภาษา และวัฒนธรรมอย่างมั่นคง และสถาพรได้ด้วยทัศนคติอย่างอเมริกัน

ส่วนการจัดกิจกรรมตลาดนัด ซึ่งที่ผ่านมาได้รับการวิพากษ์วิจารณ์พอสมควร แต่ก็ยังมีการรับเอาแบบแผนไปจัดทำกันในวัดไทยอื่นๆ บ้างแล้ว ทำให้กล่าวได้ว่าโดยหลักการนั้นกิจกรรมเช่นนี้ไม่ใช่เรื่องที่ทำให้วัด และชุมชนขึ้นชื่อแต่อย่างใด ความผิดพลาดอาจมีบ้างจากการบริหารจัดการไม่ถนัดทั่วพอ หรือมีสิ่งที่เกิดขึ้นโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ แล้วผลอพลเสียหายจนแก้ไขไม่ทัน จึงกลายเป็นข้อเสีย หรือจุดด่างที่จำเป็นต้องมีการปรับแก้ และป้องกันต่อไป

ข้อสำคัญในการดำเนินการภายนอกหน้าจะต้องคำนึงถึงความผสมกลมเกลียวกับสภาพแวดล้อม ในขณะที่นำเสนอบุคลิกที่แตกต่างของวัฒนธรรมไทยเป็นจุดขาย เชื่อว่าจะทำให้กิจการดำเนินได้ราบรื่น และเป็นที่นิยม ในเมื่อเราต่างยอมรับว่า “ตลาดนัดวัดไทย” ไม่ว่าที่นอร์ธ ฮอลลีวูด หรือที่ลา พวนเต้ ทำให้การไปวัดของพุทธศาสนิกชนมีชีวิตชีวา แล้วยังทำให้วัดกระชุ่มกระชวยด้วยปัจจัยหล่อเลี้ยงพร้อมกัน

กระผมได้ชมภาพยนตร์สารคดีทางโทรทัศน์คราวหนึ่งเกี่ยวกับชุมชนชาวเวียดนามซานเมืองนิวยอร์กในมลรัฐหลุยเซียน่า ว่าเขามีการจัด

ตลาดนัดกันทุกวันอาทิตย์โดยปิดถนนเล็กๆ สองบล็อกให้ชาวญวนที่อยู่อาศัยในละแวกนั้นนำพืชผักกับอาหารนานาชาติใส่หาบ และตั้งแผงมาวางขาย พืชผักมักมาจากสวนครัวเมืองร้อนที่ปลูกกันตามหลังบ้าน รวมทั้งหมู เห็ด เป็ด ไก่ ที่เลี้ยงกันเอง ตลาดนัดนี้เป็นที่นิยมไม่เฉพาะในหมู่ชนเวียดนาม แต่รวมถึงคนอเมริกันทั่วไปที่สนใจอาหารต่างชาติแปลกๆ ด้วย หากตลาดนัดวัดไทยนำเสนอพืชผักผลไม้ทำนองเดียวกัน (หรือสินค้าพื้นเมืองอย่างอื่น) ให้มากขึ้น น่าจะเกิดความประทับใจในด้านวัฒนธรรมมากกว่าธุรกิจค้าปลีกที่มีของเล่นผลิตในเมืองจีน และหมูย่าง-ไก่ย่างเป็นพื้น

ทั้งนี้เป็นที่ยินดีสำหรับวัดไทย นอร์ธ ฮอลลีวูด ที่ได้เข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์บริเวณด้านตะวันตกเฉียงใต้ของมณฑลนอร์ธไคต์กับโคลด์วอเตอร์ แคนเนียน เป็นการขยายบริเวณวัดไทยฯ ออกไปติดถนนสายหลัก ทำให้การเปิดตลาดนัดครั้งใหม่มีพื้นที่มากขึ้น พร้อมลานจอดรถ บรรเทาปัญหาการจราจรให้ต้องตามระเบียบของทางการได้ดี

หรือในกรณีของวัดป่าธรรมชาตซึ่งเคยเป็นวัดไทยทางเลือกแนว “ธรรมชาต” หากแต่บัดนี้มีการพัฒนาในด้านสิ่งก่อสร้าง รวมทั้งศาลาทรงไทยเพื่อแสดงลักษณะความเป็นไทยแบบ “ในประเทศ” ให้มากขึ้น จนปัจจุบันกลายเป็น “วัดไทย” ในเชิงสถาปัตยกรรมเช่นเดียวกับที่นอร์ธ ฮอลลีวูดเคยเป็นมา จัดเป็นวัดคู่ขนานสำหรับอำนวยความสะดวกแก่พุทธศาสนิกในอีกซีกหนึ่งของมหานครลอสแอนเจลิส หากปรับสภาพตลาดนัดวันอาทิตย์ให้แสดงคุณลักษณะ “พื้นเมือง” ด้วยเช่นกัน ก็จะสร้างเสริมบุคลิกแก่ชุมชนให้เด่นชัดอีกโสดหนึ่ง

ย้อนกลับมายังวัดไทยที่นอร์ธ ฮอลลีวูด อันเป็นต้นแบบของวัดไทยในอเมริกามาเป็นเวลาถึง 40 ปี น่าชื่นชมยิ่งนักแล้ว การรำลึกความหลังให้ดีที่สุดอยู่ที่การคิดคำนึงล่วงหน้าไปสู่อนาคต ว่าทำอย่างไรที่จะคงสิ่งดีๆ ที่มีอยู่เอาไว้ให้นานแสนนานได้ วิธีที่รู้กันดีทั่วไปแต่จะทำได้หรือไม่เป็นอีกเรื่องนั่นก็คือ ต้องสร้างเสริมพัฒนาสิ่งนั้นให้ดีกว่าเก่า เป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น และกว้างขวางมากกว่าเดิม

วัดเป็นองค์กรทางวัฒนธรรมที่จำเป็นต้องพร้อมไปด้วยความร่วมมือร่วมใจอย่างทุ่มเทที่มากในรูปแบบของศรัทธา แม้จำเป็นต้องใช้การบริหารจัดการอย่างวิสาหกิจบ้างก็ยิ่งพึ่งแรงดลใจของศรัทธามากกว่าผลตอบแทน

ในช่วงเวลาที่กระผมได้มีโอกาสใกล้ชิดกับวัดไทยฯ นั้นมีความร่วมมือระหว่างวัดกับบ้านอย่างเปี่ยมล้น ขณะที่ฝ่ายสงฆ์เป็นผู้ริเริ่มโครงการสอนหนังสือไทยแก่เด็ก สมาคมไทยแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้เป็นผู้มีบทบาทอย่างแข็งขันในการจัดให้มีตลาดนัดขึ้นในบริเวณวัด

กิจกรรมทั้งสองทำให้วัดไทยแอล.เอ. ยุคนั้นเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว และแน่นอนว่าความสามารถของผู้บริหารอย่างเช่น พระธรรมราชานุวัตร (หลวงเตี้ย) ซึ่งเป็นเจ้าอาวาสนักพัฒนา คือองค์ประกอบอันสำคัญ แต่จะละเลยรากฐานอันแท้จริงนั้นคือบรรดาญาติโยม อุบาสก อุบาสิกาทั้งหลายอันเป็นกำลังหลักเสียมิได้ แม้ในกระทั่งทุกวันนี้ กลุ่มชนที่หมุนเวียนเข้าออกวัดเป็นส่วนใหญ่เพื่อทำบุญทำทาน และสวดบิณฑบาตหาความสงบทางใจ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อพยพมาใช้แรงงานทำมาหากินกันในอเมริกา

จะเรียกว่าฐานมวลชนของวัดไทยฯ คือคนรากหญ้าก็ว่าได้ ดังนั้นการจัดกิจกรรม และบริการต่างๆ ก็ควรที่จะสะท้อนความต้องการของกลุ่มชนเหล่านี้เป็นเบื้องต้นด้วย การพัฒนาวัดไปตามภาพพจน์ของบุคคลชั้นนำในชุมชน หรือมุ่งแต่จะให้สอดคล้องกับนโยบายของฝ่ายปกครองภายในประเทศฝ่ายเดียวนั้น เป็นเรื่องมิควรพิจารณา และขัดแย้งต่อหลักการสากล

ผลลัพธ์ย่อมทำให้สัญลักษณ์การเป็นวัดไทยคลาดเคลื่อนไปจากความจริง และไม่เป็นที่ยอมรับของมหาชนอเมริกันเจ้าของบ้าน ชั่วร้ายย่อมไม่เป็นประโยชน์แก่ความยั่งยืนขององค์กรวัดนี้อย่างแน่นอน

งาน “สงกรานต์” ครั้งแรก ของวัดไทยแอล.เอ.

โดย อรรถเดช ศรีพิพัฒน์

งานประจำปีที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของวัดไทยต่างๆ ในแคลิฟอร์เนีย น่าจะเป็นงาน “สงกรานต์” ที่จัดกันอย่างหรูหรา ด้วยเป็นงานขึ้นปีใหม่ของคนไทย ต่างกับประเทศส่วนมากทั่วโลกที่เอาวันปีใหม่เป็นวันที่ 1 ของเดือนมกราคม ส่วนคนไทยถือวันขึ้นปีใหม่เป็นวันที่ 13 เดือนเมษายน

คำว่า “สงกรานต์” มาจากภาษาสันสกฤตว่า ส-กรานต แปลว่า ก้าวขึ้น ย่างขึ้น หรือก้าวขึ้น การย้ายที่เคลื่อนที่ คือพระอาทิตย์อย่างขึ้น สุราศีใหม่ หมายถึงวันขึ้นปีใหม่ ซึ่งตกอยู่ในวันที่ 13, 14, 15 เมษายนทุกปี แต่วันสงกรานต์นั้นคือ วันที่ 13 เมษายน เรียกว่าวันมหาสงกรานต์ วันที่ 14 เป็นวันเนา วันที่ 15 เป็นวันเถลิงศก วันเถลิงศก แปลว่า “วันขึ้นศก” เป็นวันเปลี่ยนจุลศักราชใหม่ การที่เปลี่ยนวันขึ้นศกใหม่มาเป็นวันที่ 3 ถัดจากวันมหาสงกรานต์ ก็เพื่อให้หมดปัญหาว่า การย่างขึ้นสู่จุดเดิม สำหรับต้นปีนั้นเรียบร้อยดี ไม่มีปัญหาเพราะอาจมีปัญหาติดพันเกี่ยวกับชั่วโมง นาที วินาที ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ที่จะเปลี่ยนศกถ้าเลื่อนวันเถลิงศกหรือวันขึ้นจุลศักราชใหม่มาเป็นวันที่ 3 ก็หมายความว่า อย่างน้อยดวงอาทิตย์ได้ก้าวเข้าสู่สุราศีใหม่ ไม่น้อยกว่า 1 องศาแล้ว อาจจะย่างเข้าองศาที่ 2 หรือที่ 3 ก็ได้

บริเวณที่ตั้งร้านอาหารสำหรับผู้ที่มาร่วมงานทุกๆคน ในภาพจะเห็น “หลวงเตี้ย” ยืนสนทนากับผู้มาร่วมทำบุญ โดยมี คุณปราโมทย์ ดิลกมนกุล ยืนอยู่ด้านหลัง

รถที่ตกแต่งเพื่อใช้เป็นรถนั่งสำหรับแห่นางสงกรานต์

วันสงกรานต์เป็นวันเปลี่ยนจุลศักราชใหม่ โดยกำหนดเอาดวงอาทิตย์เข้าสู่ราศีเมษได้ 1 องศา ประกอบกับไทยเราเคยนิยมใช้จุลศักราช สงกรานต์จึงเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทยอีกด้วย

ในปีแรกที่กำหนดเพี้ยนเป็นวันที่ 13 เมษายน ซึ่งอันที่จริงไม่ใช่วันที่ 13 เมษายนทุกปี แต่เมื่อเป็นประเพณี ก็จำเป็นต้องเอาวันนั้นทุกปี เพื่อมิให้การประกอบพิธี ซึ่งมีได้รู้โดยละเอียดต้องเปลี่ยนไปเปลี่ยนมา วันที่ 13 จึงเป็นวันสงกรานต์ของทุกปี ปกติวันสงกรานต์จะมี 3 วัน คือ เริ่มวันที่ 13 เมษายน ถึงวันที่ 15 เมษายน วันแรกคือวันที่ 13 เป็นวันมหาสงกรานต์ วันที่พระอาทิตย์ต้องขึ้นสู่ราศีเมษ วันที่ 14 เป็นวันเนา (พระอาทิตย์คงอยู่ที่ 0 องศา) วันที่ 15 เป็นวันเถลิงศกใหม่ และเริ่มจุลศักราชในวันนั้น เมื่อก่อนจริง ๆ มีถึง 4 วัน คือวันที่ 13-16 เป็นวันเนาเสีย 2 วัน (วันเนาเป็นวันอยู่เฉย ๆ) เป็นวันว่าง พักการงานนอกบ้านชั่วคราว วันสงกรานต์เป็นวันขึ้นปีใหม่ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย จนถึง พ.ศ. 2483 ทางราชการจึงได้กำหนดเอาวันที่ 1 มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่ แต่ประชาชนก็ยังยึดถือว่า วันสงกรานต์เป็นวันปีใหม่ของคนไทยที่มีความสำคัญ

สงกรานต์เป็นประเพณีเก่าแก่ของไทยซึ่งสืบทอดมาแต่โบราณคู่มากับประเพณีตรุษ จึงมีการเรียกรวมกันว่า ประเพณีตรุษสงกรานต์ หมายถึง ประเพณีส่งท้ายปีเก่า และต้อนรับปีใหม่ คำว่าตรุษ เป็นภาษาทมิฬ แปลว่า การสิ้นปี

สำหรับสงกรานต์ที่วัดไทยในแอล.เอ. ครั้งแรกจัดขึ้นเมื่อปีค.ศ.1979 ยุคที่มี **“หลวงเตี้ย” พระธรรมราชานุวัตร** เป็นเจ้าอาวาสในยุคนั้น ผู้เป็นหัวแรงสำคัญอีกท่านหนึ่งในการก่อสร้างวัดจนใหญ่โตมาถึงปัจจุบันนี้ ท่านได้เรียกประชุมสมาคมไทยแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้ ในยุคนั้นมีนายอรรถเดช ศรีพิพัฒน์ เป็นนายกฯและคณะกรรมการสมาคมไทยฯ มีมติเห็นด้วยในการรับจัดงานสงกรานต์ มอบให้นายอรรถเดช ศรีพิพัฒน์ เป็นประธานจัดงาน คณะกรรมการในยุคนั้นเท่าที่จำได้มี คุณแสง จิว คุณมกล กมลตระกูล คุณไชยวัฒน์ ภัตริณิรัตน์ คุณภิญโญ ศรีระโส คุณสุภาวดี มกราภิรมย์ คุณนาริรัตน์ ชาวสุต ฯลฯ

ก่อนหน้าการจัดงานได้มีความพยายามที่จะล้มงานนี้โดยมีกลุ่มพุทธศาสนิกชนหลายท่านได้เข้ารายงานกับหลวงเตี้ยว่า อย่าจัดเลย เจ็บเปล่าๆ ตอนนี้ไม่มีคนเข้าวัดแล้ว จัดไปก็ไม่มีคนมาเที่ยว

การจัดงานมี 2 วันวันแรกเป็นการประกวดคัดเลือก “นางสงกรานต์” คนแรกที่ได้รับการคัดเลือกเป็นนางสงกรานต์วัดไทยปีแรกชื่อ **คุณอารีจิต ศิวบุตร** ชื่อเล่นว่า “เงาะ” เธอสวยและสง่างามมาก หลังจากได้รับเลือกเป็นนางสงกรานต์แล้ว วันรุ่งขึ้นจะมีพิธี

แห่นางสงกรานต์ ซึ่งทำกันอย่างใหญ่โต มีการนำรถยนต์มาตกแต่งเพื่อเป็นพาหนะให้นางสงกรานต์ ถ้าจำไม่ผิด **คุณนิพนธ์ เพชรภู** เป็นผู้ออกแบบ

พิธีหลักหลังจากพิธีทางศาสนาแล้วคือ **“การรดน้ำดำหัว”** ที่ทางวัดจะนำผู้สูงอายุมานั่งให้คนทั่วไปนำน้ำมารดที่มือเพื่อเป็นการขอพร ผู้ใหญ่ส่วนมากในยุคนั้นคงไม่มีใครอายุเกิน 60 ปี ยกเว้นคุณอรุณ สีนุญเรืองที่เสียชีวิตไปแล้ว

ช่วงนั้นโบสถ์ใหญ่ยังอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง ยังไม่แล้วเสร็จ ส่วนศาลาอเนกประสงค์ยังเป็นแค่บ้านเก่าๆ หลังหนึ่งก็นำมาใช้เป็นบริเวณร้านอาหาร มีการออกร้านอาหารให้แก่คนที่มาเที่ยวในงาน

ขบวนแห่นางสงกรานต์ด้วยเครื่องดนตรีกลองยาว

ส่วนหนึ่งของขบวนแห่ไปรอบๆ วัด

การออกร้านต้นกัลปพฤกษ์ เบื้องหลังจะเป็นภาพของโบสถ์ที่ยังสร้างไม่เสร็จ

การชกมวยไทยในลานจอดรถของวัดไทยยุคก่อนนั้น

ยุคนั้นใช้วิธีไปบอกบุญตามร้านอาหารต่างๆ เพื่อนำเอาอาหารมาร่วมออกร้านโดยสมาคมไทยๆ เป็นผู้ไปนำอาหารเหล่านั้นมาออกร้านในงาน ใครมาเที่ยวก็กินฟรีไม่ต้องเสียตังค์ และไม่มีการออกร้านขายสิ่งของดังเช่นปัจจุบันนี้

ในงานมีการออกร้านสอยต้นกัลปพฤกษ์ ขายตัวบัตรละ 1 เหรียญ มีของต่างๆ ที่คนเขาบริจาคมาร่วมในงาน ใครโชคดียังได้รางวัลใหญ่ไป ใครโชคยังไม่ดีก็ถือว่าทำบุญให้วัด ผู้กำกับการขายต้นกัลปพฤกษ์คือ **ดร.วิวัฒน์ เศรษฐช่วย** ที่ได้เดินทางกลับไปพำนักร้อยอย่างถาวรที่เมืองไทย

เสียตายที่ว่าในงานสงกรานต์ครั้งแรกไม่มีการชกมวยไทย ด้วยก่อนหน้านี้ในวัดไทยมีการแสดงโชว์ “**ชกมวยไทย**” โดย นักมวยคู่เอก (คือชกโชว์กันเป็นประจำ) คือ สุต เมธา และ อเล็ก มุกดา ชกโชว์ในช่วงนั้นการชกมวยไทยโชว์ไม่ต้องซื้ออินชัวร์รัน ไม่ต้องมีการมการจากคอมมิชชั่นเนอร์ ของการกีฬา มาดูแล แต่มันเราต้องจ่ายเงินให้เขาด้วย คนซื้อสูต ปัจจุบันนี้ไปเปิดร้านอาหารไทยอยู่ที่ แชนด้าบาบารา ส่วน อเล็ก ไปทำงานขับรถแท็กซี่ ที่ลาสเวกัส

มวยไทย อาหารไทย และนวดไทย (นวดจริง) เป็นความคิดก้าวหน้าในยุคกว่า 30 ปีที่ผ่านมา ที่คนอเมริกันยังรับไม่ได้ กลายเป็นสิ่งดีเด่นน่าเชิดชู และทำชื่อเสียงให้แก่ประเทศด้วยฝีมือของ “คนไทยโพ้นทะเล” ทั่วโลก โดยเฉพาะในแอล.เอ. ที่ “คนไทยโพ้นทะเล แอล.เอ.” ได้ทำชื่อเสียงให้กับประเทศไทยอย่างคณานับไม่ได้นอกเหนือไปจากการบริจาคเงินช่วยเหลือทุกครั้งที่ประเทศไทยประสบภัยพิบัติ

จบงานแล้วเรามานับเงินที่บริจาคได้หมื่นกว่าเหรียญ ทุกคนดีใจมาก เงินหมื่นกว่าเหรียญเมื่อ 30 กว่าปี นั้นเป็นเงินจำนวนมาก ทุกคนทยอยเหนื่อย และทุกอย่างก็จบลงด้วยดีและกลายมาเป็นประเพณีในการจัดงานสงกรานต์ประจำปี โดยมีการประกวดนางสงกรานต์ มาอย่างสม่ำเสมอมาจนปัจจุบันนี้

ประเพณีสงกรานต์จะอยู่ยั่งยืนงไปนานเท่าไรขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการปฏิบัติของคนรุ่นต่อๆมาที่จะพยายามเข้าใจและศึกษาให้เข้าใจว่าประเพณีสงกรานต์นั้นคืออะไร และควรจะทะนุบำรุงไปในทางใด โดยไม่เปลี่ยนแปลงเจตนารมณ์ดั้งเดิมของประเพณีสงกรานต์

แลหลังเมื่อครั้งอดีต

โดย ทองพันธ์ แซ่มชัย

วัดไทยลอสแอนเจลิส เป็นองค์กรการกุศลที่ไม่หวังผลกำไร (Non – Profit Organization) ซึ่งประจำอยู่ที่รัฐแคลิฟอร์เนียภาคใต้ เป็นวัดไทยแห่งแรกที่สร้างขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีครอบครัวคุณพูนศักดิ์ โชติธัญกุล ซึ่งเป็นพุทธมามกะ ผู้มีจิตศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาอย่างมั่นคง ได้บริจาคที่ดินให้สร้างวัด

ผมและพระมหาวุฒิชัย โหมตศิริได้เดินทางมาปฏิบัติศาสนกิจ ในฐานะเป็น

พระธรรมทูต ณ วัดไทยลอสแอนเจลิสแห่งนี้ ในปีค.ศ.1977 มีคุณนิทัศน์ ศรีดิษฐ์ ไปรับที่สนามบิน LAX ในวันที่มาถึงวัดไทยนั้น มีพระประจำอยู่ก่อนแล้ว 3 รูป คือ พระมหาบุญมา กองเสนา พระครูพิมลสรกิจ และมีพระเดชพระคุณพระมงคลราชมุนี (ราชทินนามของท่านในขณะนั้น) เป็นหัวหน้าสงฆ์ ภายในบริเวณวัดมีเสนาสนะสงฆ์อยู่ก่อนแล้ว 2 หลัง หลังแรกเป็นบ้านเก่าๆ ซึ่งอยู่ ณ บริเวณศาลาอเนกประสงค์ในปัจจุบัน เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปชินนพิตร ลอสแอนเจลิสอภิชินีย มีสามห้องนอนและหนึ่งห้องน้ำ ทางทิศตะวันออกของบ้านหลังนี้ มีต้นไม้ใหญ่ๆ หลายต้น แต่ละต้นได้ติดป้ายเขียนคำขวัญที่เป็นคำสุภาพให้ทุกคนที่มาวัดได้อ่าน เพื่อเป็นคติเตือนใจ ส่วนหลังที่สองนั้นเป็นกุฏิ 2 ชั้น ที่สร้างขึ้นใหม่ มีสี่ห้องนอนและสองห้องน้ำ อยู่ทางทิศตะวันตกของอุโบสถศาลาปัจจุบัน

สำหรับอุโบสถศาลานั้น สร้างเสร็จเพียงฐานชั้นล่างใต้ดิน มีห้องน้ำและห้องสมุด ส่วนชั้นบนมีแต่พื้นคอนกรีตโล่ง ไม่มีฝ้าผนังและเสาใดๆ รอบบริเวณอุโบสถศาลานั้น มีพวงหรีดและวัชพืชที่มีหนามคมขึ้นอยู่เต็มไปหมด

ในปี ค.ศ. 1978 พระมหาวุฒิชัยได้เดินทางไปปฏิบัติศาสนกิจประจำ ณ วัดธรรมาราม นครชิคาโก คงเหลือพระสงฆ์เพียง 4 รูป คณะกรรมการวัดได้นิมนต์พระภิกษุที่มีความรู้ความสามารถมาปฏิบัติศาสนกิจอีก 2 รูป คือ พระมหาสมหมาย อริยวังโส พระมหาสละ ชาเวียง จากวัดพระเชตุพนฯ ในปิ่นเองได้เริ่มก่อสร้างชั้นบน ติดตั้งเสาอุโบสถศาลาขึ้น ได้จัดจ้างช่างให้ทำแต่ละอย่างๆ ไป ไม่มีการประมูลรับเหมาให้ทำทั้งหลัง เพราะงบประมาณมีน้อย ดังนั้นการก่อสร้างจึงไม่สืบเนื่องติดต่อกันโดยตลอด

ทางวัดได้นำช่างที่มีความรู้ความสามารถจากประเทศไทย 3 คน คือคุณเฉลิม คุณเหวียน และอีกคนหนึ่งจำไม่ได้ เป็นชาวจังหวัดนครปฐม มาสร้างฐานบัวรอบอุโบสถศาลา ทางวัดได้ออกค่าพาหนะและขอวีซ่าให้ โดยมาพักอยู่ที่วัดไทยฯ เป็นเวลาหลายเดือน ทุกคนได้ทำงานอย่างอุทิศ ทุมเท ตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่และเสียสละอย่างแท้จริง ได้ร่วมทำบุญให้วัดด้วย โดยคิดค่าตอบแทนเพียงเล็กน้อย

การก่อสร้างได้หยุดชะงักไปชั่วระยะหนึ่งเพราะงบประมาณมีจำกัด รายได้ของวัดแต่ละเดือนมีน้อย การจัดงานแต่ละครั้งมีไม่มากนัก ทางวัดจึงได้ปรารภกันว่า จะขอยืมเงินจากประชาชน ที่มีฐานะพอจะให้ยืมได้ มีหลายท่านให้ยืมโดยไม่คิดค่า

ดอกเบ๊แยแต่ประการใด มีคุณนิทัศน์ – เพลินพรรณ ศรีดิษฐ์ คุณแม่เรณู คุณพ่อเสงี่ยม หิรัญรัตน์ คุณแม่เฉลิมศรี โฆษวรรณะ ลูกสาวชื่อคุณอ๊ว ลูกสะใภ้หาญสวัสดิ์ คุณรจิต ปิ่นวัฒนะ และมีอีกหลายท่าน ผมจำชื่อไม่ได้หมด บางท่านไม่ขอรับเงินคืนขอร่วมทำบุญด้วย ตลอดเวลาที่หลวงพ่เจ้าคุณมงคลประจำอยู่ที่วัดไทย ท่านได้สร้างผลงานหลายอย่าง อาทิ รื้อเหล็กกรอบวัด ภูมิสร้างใหม่ 2 ชั้นและลานจอดรถหน้ากุฏิ 1 ฯลฯ

ความเปลี่ยนแปลง

เมื่อหลวงพ่เจ้าคุณมงคลได้หมดวาระการทำหน้าที่หัวหน้าสงฆ์ เพราะครบกำหนดเทอมในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการบริหารวัดได้กราบอาราธนาณามนต์ พระเดชพระคุณพระเทพโสภณ (หลวงเตี้ย) ราชทินนามในขณะนั้น มาปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสงฆ์รูปใหม่

หลวงเตี้ยมาประจำที่วัดไทยในระยะเวลาของการเปลี่ยนผ่านหัวหน้าสงฆ์ ความไม่เข้าใจกันและอุปสรรคบางประการย่อมมีบ้างเป็นของธรรมดา หลวงเตี้ยเป็นเถระผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดีเยี่ยม มีความเป็นกันเอง มีความจริงใจต่อคนทั้งหลาย ใครที่ได้สนทนากับหลวงเตี้ยต่างมีความประทับใจในความเป็นกันเอง อาศัยคุณสมบัติอันดีเด่นนี้เอง ได้หล่อหลอมศรัทธาของพุทธบริษัททุกหมู่เหล่า ให้เกิดความสมัครสมานสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างอุโบสถศาลา

ในระหว่างที่ท่านปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าสงฆ์ มีบุคคลสำคัญๆ จากเมืองไทยมาเยี่ยมวัดไทยหลายท่าน อาทิ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ อดีตนายกรัฐมนตรี ทั้งยังได้เป็นเจ้าภาพสร้างพระประธานประจำอุโบสถศาลาด้วย ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช อดีตนายกรัฐมนตรี และนายชวน หลีกภัย อดีตนายกรัฐมนตรี นอกจากนั้นยังมีพุทธศาสนิกชนจากเมืองไทย นักฐิณสามัคคีมาทอด โดยการนำของ พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก อดีตผบ.ทบ.การก่อสร้างอุโบสถได้รวดเร็ว

ในกาลต่อมา หลวงเตี้ยได้นำพระสงฆ์จากเมืองไทยมาหลายรูป มีพระเดชพระคุณพระศรีวิสุทธิวงศ์ (ทองดี สุรเตโช ป.ธ.9) ปัจจุบันคือพระธรรมกิตติวงศ์ เจ้าอาวาสวัดราชโอรส อดีตรองกรรมการมหาเถรสมาคม พระครูสิรินันทคุณ เจ้าอาวาสวัดพลับพลา จังหวัดนนทบุรี เพื่อช่วยกันสร้างอุโบสถศาลา หลวงเตี้ยได้ปรึกษาหารือกันว่า จะให้พระสงฆ์มาช่วยกันสร้างส่วนไหน

ที่พระสงฆ์สร้างพอทำได้ ก็จะทำกันเอง เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย ส่วนใดที่เหลื่อวิสัยไม่สามารถทำได้ก็จ้างช่างที่มีความรู้ความสามารถทำ

ในยุคนั้นพระสงฆ์ได้ทุ่มเท ตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่ มีอยู่วันหนึ่ง พระครูพิมลสรกิจได้ขึ้นไปบนหลังคาเพื่อตีแผ่นไม้อัด คุณลือนอนซึ่งเป็นชาวอเมริกันได้ขึ้นไปช่วย คุณลือนอนได้พลัดตกลงมาจากบนหลังคาสู่พื้นดิน อาการสาหัส ถูกนำส่งโรงพยาบาล คุณลือนอนรอดตายอย่างปาฏิหาริย์ หลายคนเล่าลือกันไปต่างๆ นานา ว่าเป็นเพราะอภินิหารและบุญกุศลของคุณลือนอนโดยแท้

งานปูแผ่นไม้อัด และตีไม้ระแนงก็ดี งานมุงกระเบื้องหลังคาอุโบสถศาลาก็ดี พระสงฆ์และประชาชนได้ช่วยกันมุงเอง ในตอนเย็น ๆ จะมีประชาชนที่เลิกงานแล้ว มาช่วยชักกรอกกระเบื้องขึ้นสู่บนหลังคาอุโบสถศาลา ทุกท่านมาช่วยกันทำงานด้วยใจศรัทธา เสียสละอย่างแท้จริง โดยไม่คิดค่าแรงแต่ประการใด งานแกะสลักชุด ถู ทำความสะอาดซ่อมฟ้า ใบระกา ทางหงส์ เพื่อลงรักปิดทองก็ดี งานทาสีทั้งภายในและภายนอกอุโบสถศาลาก็ดี งานเชื่อมบัดกรีเหล็กที่ทำเป็นราวบันไดอุโบสถศาลาก็ดี งานติดตั้งบานประตูและหน้าต่างก็ดี ล้วนเป็นผลงานของพระสงฆ์และประชาชนได้สามัคคีร่วมกันทำ นับเป็นการประหยัดค่าแรงและงบประมาณของวัดได้อย่างมากทีเดียว

อีกท่านหนึ่งที่ควรนำมากล่าวไว้ ณ ที่นี้ เพราะเป็นกำลังสำคัญในการสร้างอุโบสถศาลา ซึ่งคณะกรรมการวัดไม่สามารถจะลืมนได้ คือ คุณอนุวัตร อังคะสิริสรพร ท่านเป็นสถาปนิก เมื่อทางวัดมีปัญหาใด ๆ เกี่ยวกับ City ท่านจะอนุเคราะห์ช่วยแก้ปัญหาให้อยู่เสมอ โดยมิได้คิดค่าตอบแทนแต่ประการใด ทำงานให้วัดด้วยความเสียสละและบริสุทธิ์ ใจจริง ๆ

การสร้างอุโบสถศาลาวัดไทยลอสแอนเจลิสสำเร็จลงได้ด้วยแรงศรัทธาของพุทธบริษัทที่เสียสละกำลังกาย กำลังใจ กำลังทรัพย์ และกำลังสติปัญญาของทุก ๆ คน

ความสำเร็จครั้งนี้ จึงมิใช่เป็นความสำเร็จของใครคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นความสำเร็จเพราะความร่วมมือร่วมใจ สมัคสมานสามัคคีของพุทธบริษัททุกหมู่เหล่า

วัดไทยลอสแอนเจลิสได้มีอุโบสถศาลาที่สง่างาม เป็นศิลปะที่เชิดหน้าชูตาแก่ชาวต่างชาติเป็นสถานที่บำเพ็ญกุศลของพุทธบริษัททุกชนชาติ ได้จัดงานฉลองยกช่อฟ้า และฝังลูกนิมิตเป็นที่เรียบร้อย นับเป็นวัดไทยที่สมบูรณ์แบบตามหลักพุทธบัญญัติทุกประการ

ปัจจุบันวัดไทยลอสแอนเจลิส โดยการนำของพระเดชพระคุณพระราชธรรมวิเทศ ซึ่งเป็นหัวหน้าสงฆ์ได้มีความเจริญก้าวหน้า มีศาสนสถานและขยายบริเวณกว้างขวาง พระสงฆ์ที่มาปฏิบัติศาสนกิจแต่ละรุ่นและคณะกรรมการบริหารวัดได้ช่วยกันพัฒนา อย่างมุ่งมั่นและแน่วแน่ แม้จะมีอุปสรรคบางประการก็ไม่หวั่นไหว และขอต่อแต่ประการใด

การจัดงานฉลองครบรอบ 40 ปีของวัดไทยครั้งนี้ ขอให้ทุก ๆ ท่านจงมีความปลาบปลื้มปิติโสมนัส ในคุณความดีที่ได้บำเพ็ญมาแล้ว โดยทั่วกันทุก ๆ ท่าน

3 ปีที่วัดไทย

โดย สำราญ ศานติศรีณยู

เมื่อ

ผมจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อปี พ.ศ. 2516 ได้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์สอนนิสิตปีที่ 1 ของมหาจุฬา ฯ เป็นเวลา 1 ปี ในขณะที่กำลังติดต่อไปเรียนปริญญาโทที่ประเทศอินเดีย เพราะผมได้รับทุนการศึกษาต่อจากมหาจุฬา ฯ ทางมหาจุฬา ฯ มีกฎไว้ว่า ถ้านิสิตรูปใดได้รับปริญญาตรี เกียรตินิยม ทางมหาวิทยาลัยก็จะให้ทุนไปศึกษาต่อต่างประเทศ เนื่องจากสมัยนั้น ทางมหาวิทยาลัย

ไม่มีทุนทรัพย์พอที่จะส่งนิสิตที่ได้รับทุนไปเรียนต่อประเทศอื่นนอกจากอินเดียได้ ผมก็เลยคิดว่าคงต้องเรียนต่อที่อินเดียแน่นอน

พอดีเมื่อประมาณเดือนเมษายน ผมได้ทราบข่าวว่ามีพุทธศาสนิกชนในแอล.เอ. มีจิตศรัทธาร่วมกันสร้างวัดไทยขึ้น และในขณะนั้นวัดก็ได้ย้ายจากสถานที่เดิมมาอยู่ที่วัดไทยในปัจจุบันเรียบร้อยแล้ว และมีพระภิกษุอยู่ประจำแค่ 3 รูปเท่านั้น ในขณะนั้นหลวงพ่พระพุทธรณ์มณฑลราชจารย์ (พระมงคลเทพโมลี หัวหน้าคณะสงฆ์วัดไทยแอล.เอ. รูปที่ 3) รองประธานจัดหาทุนสร้างวัดไทยแอล.เอ. ฝ่ายประเทศไทย เป็นประธานอำนวยการโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดสุทัศนเทพวราราม ซึ่งผมและพระภิกษุสงฆ์แห่งวัดสุทัศนเทพวรารามได้ร่วมกันจัดตั้งขึ้นภายใต้การอนุเมติของพระเดชพระคุณพระวิสุทธิวงศาจารย์ เจ้าอาวาส ผมกับหลวงพ่พระมงคลเทพโมลีจึงมีความสนิทสนมกันมาก เพราะได้ร่วมทำงานให้วัดสุทัศน-เทพวรารามมาด้วยกัน

ผมเองเป็นลูกศิษย์ที่สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ภททจารีมหาเถร) เจ้าอาวาสวัดสุทัศนเทพวรารามในปัจจุบัน ได้เลี้ยงดูมาตั้งแต่เด็กโดยรับผมเข้ามาบรรพชาเป็นสามเณรอยู่กับท่าน ผมจึงมีพระมหาเถระสามรูปด้วยกันแห่งวัดสุทัศน-เทพวรารามที่ผมมีความเคารพเลื่อมใสสูงสุดในชีวิต คือ สมเด็จพระพุฒาจารย์ (พระวิสุทธิวงศาจารย์ จันทสิริมหาเถร) สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (พระวิสุทธิธำมณี ภัททจารีมหาเถร) และพระมงคลเทพโมลี (พระพุทธรณ์มณฑลราชจารย์) หลวงพ่พระมงคลเทพโมลี เป็นพระเถระที่มีความเมตตาต่อผมเป็นอันมาก ผมเองก็มีความเคารพนับถือในหลวงพ่เป็นอย่างยิ่ง นอกจากจะทำงานร่วมกันในการบริหารโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์แล้ว หลวงพ่ก็มักจะเรียกผมไปทำงานเกี่ยวกับด้านหนังสือหรือเอกสารต่าง ๆ ที่ท่านจำเป็นต้องใช้ติดต่อกับราชการหรือบริษัทห้างร้านต่าง ๆ เป็นประจำ

เมื่อผมได้ทราบข่าวว่ามีวัดไทยขึ้นที่แอล.เอ. ก็เลยเปลี่ยนใจไม่ไปเรียนต่อที่อินเดีย คิดว่าจะมาเรียนที่สหรัฐอเมริกาดีกว่า ผมจึงไปกราบเรียนหลวงพ่พระพุทธรณ์มณฑลราชจารย์ว่า อยากจะมาเรียนต่อที่สหรัฐ และขอสมัครมาทำงานให้แก่วัดไทยด้วย หลวงพ่ก็มีความยินดีและเต็มใจสนับสนุนอย่างยิ่ง จึงกราบเรียนไปที่พระเดชพระคุณพระธรรมโกศาจารย์ (ชอบ อนุจารี มหาเถร) แห่งวัดมหาธาตุฯ ซึ่งเป็นประธานกรรมการสร้างวัดไทยฝ่ายประเทศไทย เพื่อขออนุมัติส่งผมมาปฏิบัติงานที่

วัดไทย และศึกษาต่อในขณะเดียวกัน หลวงพ่อพระธรรมโกศาจารย์ท่านก็มีความเมตตาอนุเคราะห์อนุมัติให้ผมมาปฏิบัติงานที่วัดไทยได้

วันที่ 2 กรกฎาคม 2517 (1974) ผมเดินทางมาถึงวัดไทยพร้อมกับหลวงพ่อพระธรรมโกศาจารย์ พระครูพิบูลโพธาริณี พระมหาสนั่น ชื่อสัตย์ และพระมหาเหล็ก แก้ววิไล หลวงพ่อพระธรรมโกศาจารย์ กับพระครูพิบูลโพธาริณีพักอยู่ที่วัดไทยประมาณสามวัน แล้วก็เดินทางไปทิวังตัน ดี.ซี. เพื่อดูแลจัดการเกี่ยวกับการเริ่มสร้างวัดไทยที่ทิวังตัน ดี.ซี. ส่วนพระมหาเหล็ก แก้ววิไลนั้น ได้อยู่จำพรรษาที่วัดไทย 1 พรรษาแล้วก็เดินทางไปอยู่ที่วัดวชิรธรรมประทีป เมืองนิวยอร์ก ซึ่งมีพระมหาครุฑ สมบัติใหม่ เป็นหัวหน้าคณะสงฆ์ในขณะนั้น

ผมกับพระมหาสนั่น จึงได้อยู่ประจำที่วัดไทย จนกระทั่งครบวาระปฏิบัติงาน 3 ปี พรรษานั้น จึงมีพระภิกษุจำพรรษาที่วัดไทย 7 รูป ด้วยกัน คือ พระมหาโสภิน นามโท หัวหน้าคณะสงฆ์ พระมหาเกลี้ยง จูเต พระมหาจวน แซ่ฉั่ว พระมหาสนั่น ชื่อสัตย์ พระมหาเหล็ก แก้ววิไล พระล้าของ (พระอาคันตุกะ) และผม อีก 1 ปีต่อมาพระภิกษุเหลือแค่ 4 รูป เพราะพระมหาเกลี้ยง ต้องไปปฏิบัติงานที่วัดไทย วอชิงตัน ดี.ซี. พระล้าของ เดินทางกลับประเทศไทย พระมหาเหล็ก เดินทางไปอยู่ที่วัดวชิรธรรมประทีป นครนิวยอร์ก

ในวันที่ผมมาถึงที่วัดไทยนั้น การก่อสร้างวัดได้ดำเนินไปแล้วในระยะเริ่มต้น คือ ตัวอาคารศาลาอเนกประสงค์ชั้นล่างเสร็จใช้การได้แล้วเฉพาะภายในตัวอาคารเท่านั้น ส่วนชั้นบนมีแต่พื้นคอนกรีตโล่ง ๆ ไม่มีผนังและเสาใด ๆ มีแต่เส้นเหล็กที่โผล่ขึ้นมาสำหรับยึดเสาที่จะนำมาติดตั้งเท่านั้น ส่วนภูมิกฐินมีสองหลัง คือ หลังใหญ่ ที่มีพระพุทธรูปชินบัญชรลอยแสงเจสิอภิชุขนิย์ พระประธานสถิตอยู่ มีสามห้องนอนเล็ก ๆ และหนึ่งห้องน้ำครึ่ง (ปัจจุบัน เป็นสถานที่ตั้งของอาคารโรงเรียนวัดไทย) และอีกหลังหนึ่ง มีหนึ่งห้องนอน หนึ่งห้องน้ำ (อยู่ตรงบริเวณของศาลาพระโพธิสัตว์กวนอิม ปัจจุบัน) กำแพงรอบวัดก็มีกำแพงคอนกรีตที่บดสองด้าน คือด้านสถานที่จอดรถและด้านหลังของศาลาอเนกประสงค์ ส่วนกำแพงทางด้านหน้า (ถนนแคนทาร่า) กับด้านข้าง (ถนนโคลด์วอเตอร์ แคนยอน) มีกำแพงเตี้ยประมาณสองฟุต

และมีเสากำแพงสูงประมาณ 5 ฟุตตั้งอยู่รายรอบบริเวณ เสากำแพงเหล่านี้ ทำไว้สำหรับจะติดตั้งรั้วเหล็กโปร่ง ซึ่งคิดกันไว้ว่า ควรจะเป็นเหล็กดัดลวดลายไทย ในบริเวณวัดแถว ๆ ภูมิกฐินทั้งสองหลังมีต้นสนสูงอยู่ประมาณ 5 หรือ 6 ต้น มีต้นปอปลัสแตนต์แคน (ไม่ทราบว่าเป็นกล้วยหรือเปล่า ต้นนี้มีใบคล้ายใบต้นโพธิ์) ที่สมเด็จพระวันรัต (ปุ่น ปุณณสิริ) ได้ปลูกไว้เป็นอนุสรณ์ที่ระลึกหลังจากได้รับการถวายที่ดินวัดไทยจากครอบครัวคุณพูนศักดิ์ โชติสถิตกุล ต้นศรีตรังที่สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

ทรงปลูกไว้ในคราวเสด็จเยี่ยมวัดไทย (ปัจจุบันก็ยังอยู่ติดอาคารโรงเรียน) ต้นส้ม ต้นวอลนัท สูงใหญ่ และต้นไม้ใหญ่อื่นอีก 2 ต้น บริเวณวัดส่วนอื่นก็เป็นบริเวณราบเรียบมีวัชพืช ขึ้นอยู่เต็มไปหมด โดยเฉพาะบริเวณแถวกุฏิ 1 และ หลังศาลาอเนกประสงค์ เต็มไปด้วยหนาม โศกกะสุน (Ghost Head) ที่แสนจะก่อให้เกิดความเจ็บปวดอย่างยิ่งถ้าเดินเท้าเปล่าไปเหยียบเข้า ระยะแรก ๆ บรรดาพุทธศาสนิกชน และพระสงฆ์ก็จะช่วยกันทำความสะอาดจัด ต้นวัชพืชเป็นประจำในวันสุตัสปดาห์ ตัวผมเอง ก็ถือเป็นกิจวัตรเลยที่จะต้องคอยขุดราก ถอนโคนต้นโศกกะสุนเป็นประจำก่อนที่จะมีหนามออกมา

ภายในเดือนกรกฎาคม 1974 นี้เอง ทางวัดก็ได้ก่อสร้างปูลาดบริเวณสถานที่จอดรถ ได้สำเร็จเรียบร้อยใช้การได้ดังที่เห็นในปัจจุบัน ซึ่งสถานที่จอดรถนี้ (ติดกับอาคารโรงเรียน) นอกจากจะใช้จอดรถในวันธรรมดาทั่วไปแล้ว ยังใช้เป็นสนามแข่งบาสเกตบอลในเวลาที่มี มิงานเทศกาลหรืองานกุศลอื่นอีกด้วย หลังจาก สร้างปูลาดสถานที่จอดรถเสร็จแล้ว การก่อสร้าง

ก็หยุดชะงักลง เพราะทางวัดหมดทุนที่ดำเนินการต่อไป

ต่อมาในเดือนพฤศจิกายน ก็ได้มีคณะนักเรียนนักแสดงและพุทธศาสนิกชนเดินทางมาจากประเทศไทยเพื่อร่วมใน พิธีทอดกฐินสามัคคีเป็นครั้งแรก แต่หลังจากพิธีเสร็จไปได้เพียงวันเดียว ก็มีเหตุการณ์ที่น่าสลดใจเกิดขึ้น คือ นายพูนศักดิ์ ฮอร์สติกกุล ประธานกรรมการบริหารของศูนย์พุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท (ซึ่งเป็นคณะกรรมการก่อสร้างวัดไทย) ได้ประสบ อุบัติเหตุถึงแก่กรรมโดยไม่คาดฝัน โดยถูกกระสุนปืนลูกหลงจากคนร้ายที่ยิงกันในงานเลี้ยงรับรองคณะนักเรียนนักแสดงที่มา ร่วมพิธีทอดกฐินสามัคคี

หลังจากที่นายพูนศักดิ์ ถึงแก่กรรมแล้ว การก่อสร้างวัดไทยก็หยุดชะงักลงทันที ทางวัดไม่มีทุนที่จะดำเนินการ ต่อไป ทุกๆ วัน คนควบคุมดูแลการก่อสร้างซึ่งนายพูนศักดิ์ได้จ้างไว้ก็จะมาทุกวัน ทั้ง ๆ ที่ไม่มีงานก่อสร้างอะไรเลย ผมไม่รู้ว่ทางศูนย์พุทธศาสนาฯ จ่ายเงินเดือนเท่าไร และอย่างไร ทางคณะสงฆ์ก็เกิดความวิตกเกี่ยวกับเรื่องนี้ พระมหา โสภิน หัวหน้าคณะสงฆ์บอกให้พระสงฆ์ทราบว่ วัดไทยคงไม่มีเงินจ่ายค่าแรง ทางคณะกรรมการบริหารก็ไม่ได้ติดต่อ แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้พระสงฆ์ทราบ พระสงฆ์ของวัดไทยจึงตกลงมีมติว่า ควรจะต้องบอกเลิกจ้างคนควบคุมดูแล ก่อนที่จะเป็นปัญหายุ่งยากต่อไป ผมจึงได้แจ้งให้เขาทราบว่า ทางวัดไม่มีทุนในการก่อสร้างต่อไป ต้องหยุดโครงการก่อสร้าง ก่อน จนกว่าจะมีทุนใหม่ และทางวัดไม่สามารถจะจ้างเขาต่อไปได้ จนกว่าจะมีทุนใหม่พอ

ในช่วงนี้ ทางวัดก็ได้พยายามหาทุนด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การทอดผ้าป่าสามัคคี การบอญญะเรียไรไปตาม พุทธศาสนิกชนที่อาศัยอยู่ในแคลิฟอร์เนียและต่างรัฐ โดยใช้วิธีออกหนังสือวารสารดวงประทีปเป็นสื่อแจ้งข่าวการกุศล การบอญญะเรียไรต่อพุทธศาสนิกชนที่มาทำบุญที่วัดในวันสุตัสปดาห์ ชมรมและสมาคมคนไทยต่าง ๆ ก็ช่วยกัน โดยจัดงาน รื่นเริงขึ้นมา มีรายได้เหลือก็เอามาถวายเป็นทุนการก่อสร้างเป็นประจำ วารสารดวงประทีปก็พัฒนามาจากหนังสือแจก

เพียงสองสามแผ่นกระดาษมาเป็นวารสารที่สมบูรณ์ภายในเวลาไม่ถึง 2 ปี

ในด้านการบริหารภายในวัด พระสงฆ์ก็ได้ตกลงแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ เพื่อความเป็นระเบียบและคล่องตัวในการบริหารโดยผมมีหน้าที่รับผิดชอบแผนกเลขานุการของคณะสงฆ์วัดไทย ติดต่อกับองค์กรศาสนาอื่น ๆ ติดต่อกับคณะสงฆ์ในประเทศไทย เป็นสารานุกรมหนังสือดวงประทีป และเริ่มจัดทำทะเบียนพระภิกษุสงฆ์ที่มาประจำปฏิบัติศาสนกิจที่วัดไทย พระมหาจวน มีหน้าที่เป็นปฏิคมทั่วไป พระมหาสนั่นมีหน้าที่จัดการรวบรวมรายชื่อของพุทธศาสนิกชนที่มาทำบุญที่วัด หรือส่งเงินทำบุญมาทางไปรษณีย์ และส่งหนังสือดวงประทีปให้พุทธศาสนิกชนทั่วประเทศ พร้อมทั้งมีหน้าที่รับผิดชอบในธุรการทั่วไปของวัด งานของพระสงฆ์ที่ปฏิบัติศาสนกิจที่วัดไทย จึงเริ่มมีความชัดเจนและคล่องตัวขึ้น และยังชัดเจนยิ่งขึ้นในสมัยของหัวหน้าคณะสงฆ์ไทยรูปที่ 2 คือ พระมงคลเทพโมลี หรือพระพุทธรมณต์วราจารย์ ในครั้งนั้น

การสร้างวัดไม่ใช่เป็นของง่าย เพราะต้องอาศัยแรงศรัทธาของสาธุชนทั่วไป อาศัยความศรัทธาและความอุตสาหะของคณะกรรมการศูนย์ ฯ เป็นอย่างสูง นอกจากศรัทธาและความอุตสาหะของพุทธศาสนิกชนแล้ว คณะสงฆ์วัดไทยเป็นกำลังสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างวัด เพราะพระสงฆ์จะต้องเป็นผู้เชิญชวนเรียกศรัทธาของชาวบ้าน จะต้องประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมกับสมณสาธูป เป็นผู้นำทางด้านจิตใจในยามที่ชาวบ้านมีปัญหาทุกข์ทางจิตใจ พระสงฆ์ต้องเป็นผู้รับหน้าที่ในการเชิญชวนให้สาธุชนเป็นถึงความสำคัญและบุญกุศลในการสร้างวัด

เนื่องจากการสร้างวัดเป็นโครงการก่อสร้างที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันหลายฝ่ายดังกล่าวกว่า ความคิดขัดแย้งในการบริหารและการดำเนินการก่อสร้างย่อมเกิดขึ้นเป็นธรรมดา การสนับสนุนการสร้างวัดในแอล.เอ. จากคณะสงฆ์และฆราวาสในประเทศไทย ก็ยังไม่อยู่ในขั้นที่เป็นรูปธรรมเต็มที่ ทำให้การสร้างวัดไทยในระยะนี้ อยู่ในหัวเลี้ยวหัวต่อพระมหาโสภิน หัวหน้าสงฆ์ที่เดินทางกลับเมืองไทยเพื่อจะได้ปรึกษาหารือกับคณะกรรมการสร้างวัดไทยฝ่ายสงฆ์ในประเทศไทย แต่ไม่แน่ว่าจะกลับได้หรือไม่ เพราะต้องไปต่ออายุพาสปอร์ตซึ่งกำลังจะหมดอายุ จึงไม่แน่ใจว่าจะได้รับอนุมัติให้ต่อพาสปอร์ตหรือไม่

ผมจึงได้กราบเรียนไปยังหลวงพ่พระพุทธรมณต์วราจารย์ ถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรวมทั้งปัญหาเกี่ยวกับพาสปอร์ตของพระมหาโสภินด้วย และยังได้กราบเรียนให้ท่านเดินทางมาดูแลวัดไทยโดยด่วน ซึ่งท่านก็ได้รับปากและได้รับอนุมัติจากมหาเถรสมาคมให้มาอยู่ประจำที่วัดไทย หลวงพ่พระพุทธรมณต์วราจารย์ จึงได้เดินทางมาประจำที่วัดไทยประมาณกลางปี 1975 พร้อมกับพระมหาโสภิน ซึ่งได้รับอนุมัติให้ต่อพาสปอร์ตและกลับมายังวัดไทยในวันเดียวกัน เนื่องจากในขณะนั้นมีพระภิกษุภิกษุณีอยู่เพียง 4 รูป ผมจึงกราบเรียนหลวงพ่พระพุทธรมณต์วราจารย์กับท่านพระมหาโสภินว่า

ควรจะอาราธนาพระมหาบุญมา กองเสนา ซึ่งจำพรรษาอยู่ที่วัดสุทัศนเทพวราราม มาอยู่ช่วยงานอีกรูปหนึ่ง เพราะผมเคยได้ร่วมทำงานกับท่านที่วัดสุทัศนจึงรู้ถึงความสามารถของท่านเป็นอย่างดี พร้อมกันนั้น หลวงพ่อพระพุทธรมณต์วรจารย์ก็ได้อาราธนา พระครูพิมลสรกิจ ผู้ซึ่งเป็นผู้รู้ในการก่อสร้าง มาช่วยอีกรูปหนึ่ง เป็นอันว่า ในปีนี้ จึงมีพระภิกษุมายูเพิ่มอีกสองรูป แต่ในขณะเดียวกัน วัดไทยแอล.เอ. ก็ขาดพระภิกษุไปอีกสองรูป เพราะพระมหาโสบิน กับพระมหาจวน ได้รับอาราธนาไปที่เดนเวอร์ รัฐโคโลราโด เพื่อสร้างวัดพุทธวราราม ซึ่งได้เจริญเป็นปึกแผ่นมาจนถึงปัจจุบัน

ในช่วงระยะที่หลวงพ่อพระพุทธรมณต์วรจารย์เป็นหัวหน้าคณะสงฆ์นี้ ท่านได้ทำการหล่อพระพุทธรมณต์รัตนปฐมากร (หลวงพ่อก้าวจำลอง) มาประดิษฐานที่วัดไทย ให้พุทธศาสนิกชนได้กราบไหว้บูชา จนเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของทุก ๆ คน การก่อสร้างวัดได้รวดเร็ว เพราะท่านมีลูกศิษย์ที่เคารพเลื่อมใสศรัทธาในตัวท่านเป็นอย่างมากทั้งในแอล.เอ. และในประเทศไทย ความร่วมมือของพุทธศาสนิกชน

ในการสร้างวัดก็เพิ่มขึ้นอย่างมาก การหาทุนในการสร้างวัดนี้ หลวงพ่อได้รับเงินบริจาคทำบุญจากประเทศไทยเป็นส่วนใหญ่ ส่วนทุนทรัพย์ที่คนไทยในแอล.เอ.และเมืองต่าง ๆ ทั้งใกล้และไกลบริจาคก็เพิ่มมากขึ้น การจัดงานสงกรานต์ การจัดทอดกฐินสามัคคี และผ้าป่า ก็มีความคึกคักเพิ่มขึ้น จนทางวัดสามารถสร้างกุฏิ 1 และรั้วเหล็กคัตรอบวัดสำเร็จโดยสมบูรณ์ โดยเฉพาะการสร้างรั้วเหล็กคัตลายไทยนี้ หลวงพ่อได้หาทุนโดยใช้วิธีหาเจ้าภาพสร้างรั้วเหล็กแต่ละกรอบ และได้ติดป้ายชื่อของได้เจ้าภาพไว้ด้วย แต่เป็นที่น่าเสียดายที่ชื่อของเจ้าภาพทั้งหมดถูกสีทาทับไปหมด จึงอ่านไม่เห็น การสร้างรั้วเหล็กคัตนี้ หลวงพ่อและพระภิกษุที่ประจำอยู่ ทั้งหมด รวม 5 รูปด้วยกัน ก็ร่วมเป็นเจ้าภาพด้วย เจ้าภาพทุกคนจะบริจาคคนละ 500 เหรียญ ส่วนอาคารศาลาอเนกประสงค์นั้น ก็เริ่มก่อสร้างต่อขึ้นบนเป็นโครงร่างพร้อมทั้งมุงหลังคาเกือบจะสมบูรณ์

ในระยะที่หลวงพ่อพระพุทธรมณต์วรจารย์เป็นหัวหน้าคณะสงฆ์นี้ ท่านได้อาราธนาพระภิกษุหลายรูปจากวัดต่าง ๆ มาประจำอยู่ที่วัดไทยเป็นรุ่น ๆ คือ พระมหายังคล และพระมหาปรีชา วัดสามพระยา พระมหาทองพันธ์ เข้มช้อย วัดพระเชตุพนฯ พระมหาวุฒิชัย โหมดศิริ วัดเทพธิดาราม พระมหาสละ ชาเวียง และพระมหาสมหมาย สง่างาม วัดพระเชตุพนฯ เป็นต้น

นอกจากการก่อสร้างแล้ว หลวงพ่อยังได้จัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ในวันสุดสัปดาห์ คือจัดให้มีการสอนภาษาไทยแก่ชาวอเมริกันที่สนใจมีธรรมสาส์นเกี่ยวกับพระไตรปิฎกในภาษาอังกฤษ ได้ก่อตั้งโรงเรียนสอนภาษาไทยเป็นครั้งแรก โดยมีสมาคมครูเป็นผู้ดำเนินการจัดสอน มีการจัดห้องสมุดของวัดไทยขึ้นในระบบมาตรฐานเป็นหมวดหมู่ตามหลักบรรณารักษศาสตร์ จัดส่งพระภิกษุไปสอนธรรมให้แก่ชาวพุทธไทยที่อยู่ในเขตสนามบินนอร์ทตัน เป็นประจำ และมีกิจกรรมอื่น ๆ อีกมาก ผมไม่สามารถจะจำได้หมด

ตลอดเวลาที่หลวงพ่อบริการอยู่ที่วัดไทยนี้ กิจการของวัดได้เริ่มเป็นปึกแผ่นมั่นคงเป็นอย่างยิ่ง ศรัทธาความเชื่อถือของพุทธศาสนิกชนทั้งในสหรัฐอเมริกาและเมืองไทยก็เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ความสนับสนุนจากคณะกรรมการมหาเถรสมาคมในประเทศไทยก็เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมากจนเรียกได้ว่า อนาคตของวัดไทย มั่นคงเป็นหลักฐานตั้งแต่นั้นมา

พอมาถึงสมัยที่หลวงเตี้ย คือ พระธรรมราชา นวตฺรเป็นหัวหน้าคณะสงฆ์ วัดไทยแอล.เอ. ก็เจริญรุ่งเรืองอย่างเต็มที่ เพราะหลวงเตี้ยได้สืบสานต่อการก่อสร้างศาลาอเนกประสงค์จนสำเร็จเรียบร้อย และยังได้สร้างอาคารโรงเรียนได้สำเร็จ นอกจากนั้น ก็ยังได้ขยายสถานที่จอดรถ ขยายอาณาเขต และกฎต่าง ๆ ของวัด อีกหลายหลังดังที่เห็นในปัจจุบัน กิจการต่าง ๆ ของวัด เช่นการเปิดโรงเรียนสอนภาษาไทยโดยคณะกรรมการจากประเทศไทย เป็นต้น ก็เจริญรุ่งเรืองเป็นปึกแผ่นจนกระทั่งทุกวันนี้ ทั้งนี้ เพราะหลวงเตี้ยเป็นพระมหาเถระที่มีพุทธศาสนิกชนชาวไทย ในแอล.เอ.และเมืองต่าง ๆ ทั่วสหรัฐ เคารพนับถือเลื่อมใสเป็นอย่างสูง จนกระทั่งแทบทุกคนจะเรียกท่านว่าหลวงเตี้ยด้วยความศรัทธาเลื่อมใส

ในปัจจุบันนี้ วัดไทยยังเจริญรุ่งเรืองมากขึ้นอีก มีศาสนวัตถุเพิ่มขึ้น โดยมีหลวงพ่อบริการพระราชมหาวชิราวุธ เจ้าอาวาส ได้เอาใจใส่ดูแล กิจการของวัดโดยไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย ทางวัดได้ทำการปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุ เช่นศาลาอเนกประสงค์ อาคารโรงเรียน ให้สวยงามมั่นคง ได้จัดการขยายวัดให้มีภูมิทัศน์เพิ่มขึ้น และได้สร้างศาลาเจ้าแม่กวนอิม ศาลาหลวงพ่อดำ และปูชนียวัตถุต่าง ๆ อีกมาก มีกิจกรรมทางศาสนาทุกวันสวดสัปดาห์ กิจการของโรงเรียนภาษาไทยก็มั่นคงยิ่งขึ้น หลวงพ่อบริการพระมหาเถระที่ชาวไทยในแอล.เอ.และเมืองใกล้เคียงเคารพนับถือเป็นอย่างมากอีกรูปหนึ่ง

ผมได้ปฏิบัติงานให้กับวัดไทย แอล.เอ.พร้อมทั้งศึกษาต่อไปด้วย ตั้งแต่ วันที่ 2 กรกฎาคม 1974 จนถึง วันที่ 3 กรกฎาคม 1977 จึงได้เดินทางกลับประเทศไทย รวมทั้งหมดเป็นเวลา 3 ปีพอดี ต่อมาอีกเดือนกว่า ๆ ผมก็ลาสิกขาและได้เดินทางกลับมาศึกษาต่อจนสำเร็จตามที่ได้ตั้งใจไว้

การสร้างวัดเป็นการสร้างกุศลที่ยิ่งใหญ่ อุปสรรคต่าง ๆ ย่อมมีมากมาย ความขัดแย้งกันในด้านความคิดเห็นในการหาทุน หรือในการบริหารย่อมมีเป็นธรรมดา แต่อุปสรรคและความขัดแย้งต่าง ๆ เหล่านี้ ก็หาได้ทำให้ความมุ่งมั่นในการสร้างวัดของพระสงฆ์ คณะกรรมการศุนย์ ฯ และพุทธศาสนิกชนลดถอยลงไปไม่ อุปสรรคและความขัดแย้งย่อมนำไปสู่การหาวิธีแก้ไขโดยทุก ๆ ฝ่ายโดยถือเอากุศลจิตที่จะสร้างวัดเป็นเป็นหลักนำ จนกระทั่งวัดไทยได้เจริญก้าวหน้ามาถึงปัจจุบัน คนเก่าคนแก่พูดกันว่า การสร้างวัดนี้เป็นภาระที่ยิ่งใหญ่ กว่าที่จะสำเร็จได้นั้น สมภารอาจจะถึงแก่กรรมภาพ

ก่อนที่วัดจะสำเร็จเสียอีก แม้เมื่อสำเร็จแล้ว วันที่ทำพิธีผูกพัทธสีมาฝังลูกนิมิต เจ้าอาวาสจะต้องไม่อยู่ที่วัด จะต้องไปอยู่ที่อื่นให้ไกลจนไม่ได้ยินเสียงจุดพลุฉลอง จึงจะปลอดภัย อันนี้เป็นคำพูดที่ผมได้ยินคนเก่าเล่ามา

ผมมีความรักในวัดไทยแอล.เอ. เป็นอย่างมาก เพราะได้เป็นกำลังส่วนหนึ่งในการสร้างวัดไทยในยุคเริ่มแรก ถึงจะเป็นส่วนเล็ก ๆ ก็มีความภูมิใจในความก้าวหน้าของวัดไทยเป็นอย่างยิ่ง ทุกวันนี้ ผมก็ไปไหว้หลวงพ่อก้าว พระพุทธรูปหามณีนรัตนปฏิมากร (จำลอง) พระพุทธรูปเทพศาสดา พระประธานองค์ใหญ่ และพระพุทธรูปชินปิตรลอสแอนเจลิส อภิภูชนิย์ พระประธานองค์เดิม และพระสงฆ์ที่วัดเป็นประจำเมื่อโอกาสอำนวย ปัจจุบัน แม้จะมีวัดต่าง ๆ มากมายในแอล.เอ. และเมืองรอบ ๆ ผมก็ไม่ได้ไป เพราะคิดเสมอว่า

วัดไทยเป็นวัดแรกในสหรัฐและอยู่ไม่ไกลจากบ้านมากนัก จึงรักที่จะไปวัดไทยตลอดจนกว่าชีวิตจะหาไม่

ผมขอแสดงความขอบคุณและชื่นชมในความศรัทธา กุศลจิต และความมุ่งมั่นของคณะกรรมการบริหารวัดไทยตั้งแต่ครั้งยังเป็นคณะกรรมการศูนย์พุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทมาจนกระทั่งเปลี่ยนเป็นคณะกรรมการบริหารวัดไทยในปัจจุบัน คณะกรรมการทุกคนได้อาศัยกุศลจิตในการสร้างวัดเป็นที่ตั้ง มุ่งมั่นฝ่าฟันอุปสรรคและความขัดแย้งต่าง ๆ โดยไม่ท้อถอย ไม่ได้เอาคำตำหนิตติฉินนินทามาเป็นเครื่องบั่นทอนกำลังใจ จนวัดไทยของเราได้ก่อสร้างจนสำเร็จรุ่งเรืองมั่นคง กรรมการบางคนถึงแก่กรรมไปแล้ว บางคนก็ย้ายกลับไปเมืองไทย บางคนก็ยังอยู่เป็นกรรมการจนถึงปัจจุบัน ผมขอแสดงความขอบคุณและชื่นชมเป็นพิเศษต่อกรรมการดั้งเดิมจนถึงปัจจุบันสามท่าน คือ คุณสุรพล เมฆพงษ์ชาทร คุณอุไร เรือนพรหม และคุณชวพจน์ ฤกษ์สุวรรณ สามท่านนี้ ถือได้ว่า เป็นเสาหลักของวัดไทยที่เดียว นอกจากสามท่านนี้แล้ว คณะกรรมการทั้งหลายในปัจจุบัน ก็ได้มีจิตศรัทธาช่วยกันบริหารและทะนุบำรุงด้วยความอุตสาหะอย่างเต็มความสามารถโดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยแต่ประการใด

ขอให้วัดไทยมีแต่ความเจริญก้าวหน้า เป็นที่พึ่งของพวกเราชาวไทยตลอดไป

วัดไทยลอลแอ่งเจلیل

โดย สำนาน ศานติศรีณยู

เรื่องรุ่งประดับฟ้า	เมืองอัศ ดงคต์เออย
งามตระหง่านเจดจรัส	แจ่มพร้อม
ทางหงส์อ่อนโอนัด	ดูเด่น
เชิดช่อฟ้าโค้งค้อม	ตั้งคล้ายยั่วสวรรค์
เขียวเข้มแดงกำแหง	หลังคา
สีกระเบื้องเปล่งครา	จวบเข้า
แสงรวีส่องฉาบทา	เรื่องอร่าม จริงนอ
งามยิ่งท้าวแขนเฝ้า	ยื่นคำเรียงราย
ใบระกาชูเด่นตั้ง	เรียงแถว
ลดหลั่นดูเป็นแนว	แซมซ้อย
เหลื่องสุกปิดทองแพรว	พราวอร่าม
กร่างกริ่งกระดิ่งน้อย	แกว่งไกววนลม
ประตูปะตูต่างล้วน	สลักเสลา
ลายกนกแกะพร้อมเพรา	ยอกซ้อน
อวดศิลปะไทยเรา	ในต่าง ถิ่นแฮ
เกร็ดเกี้ยวดูซับซ้อน	พิศแล้วเพลินตา
พระประธานใหญ่ล้ำ	เลิศลักษณ์
เต็มเปี่ยมการุณพักตร์	อัมพร้อม
“พุทธนรเทพ”ประจักษ์	นามบ่ง
ชาวพุทธไทยต่างน้อม	กราบไหว้บูชา
ด้านซ้ายคือพระแก้ว	มรกต จำลอง
เปล่งปลั่งสีเขียวสด	สถิตยัง
กลืนเทียนรูปขจายจรด	ไปทั่ว
ไขไก่อกัณฑ์ตั้ง	นับร้อยเรียงถวายเป็น

ด้านขวาก็องค์แท้	งดงาม
“พุทธชินนพิตร์”นาม	บ่งไว้
องค์พระประธานยาม	เริ่มก่อ สร้างเฮย
ชาวพุทธต่างกราบไหว้	ปลาบปลื้มเปี่ยมกุศล
สองยักษ์ใหญ่แยกเขี้ยว	ตาพอง
“ทศพักตร์” กำกระบอง	อยู่เฝ้า
“สหเสเดชะ” กุมพลอง	มิขยับ เลখনอ
จ้องตรวจคนก่อนเข้า	โบสถ์ชั้นด้านบน
เรียงรายรอบโบสถ์ล้วน	นាំมอง
ศาลพระราหูครอง	อยู่ข้าง
พระสิวลีทอง	เหลืองอร่าม
ศาลพระพรหมมีช้าง	เช่นตั้งบวงสรวง
สังกัดจาณเกราเจ้า	อ้วนพี
ใครกราบยอมโชคดี	แน่แท้
สถิตนั่งอยู่นานปี	ต่อเนื่อง
ใครผ่านต้องไหว้แล้ว	เพื่อสร้างบุญกุศล
ถัดไปสองรูปปั้น	เรียงกัน
“พูนศักดิ์” คุณอนันต์	อเนกล้ำ
“มงคลเทพโมลี”พลัน	ตั้งเด่น
เถระผู้ปลุกปล้ำ	เร่งสร้างวัดไทย
แม่ธรณีบีบคั้น	มวยผม
น้ำหลังท่วมมารจม	หมดสิ้น
บ่งชี้พระโคตม	ปราบกิเลส หมดนอ
ประติมากรรมขึ้น	หนึ่งนี้น่าชม
เทพกวนอิมเนี่ยเนี่ย	ขาวประกาย
เอิบอัมพัตรอัมพราย	เปี่ยมล้น
เทียนรูปกลิ้งกำจาย	ศิษย์จุด ถวายนอ
ศาลท่านสถิตใกล้ต้น	ร่มไม้มหาโพธิ์
อีกพระพุทธรูปปั้น	สีขาว
พุทธลักษณะแบบจีนราว	เลือกไว้
สถิตอยู่เพื่อปวงชาว	พุทธต่าง ต่างนา
มานมัสการกราบได้	ทุกครั้งเทศกาล
พระปิตุมาหาราชเจ้า	จอมคน
ทรงอศุรงามวิมล	สง่าแท้
ทุกปีประชาชน	ต่างกราบ ไหว้ना
ธ เลิกทาสไทยแล้ว	พสกถ้วนภักดี

รูปปั้นหลวงเตี้ยตั้ง
เคียงอยู่ข้างเสาธง
ชายหญิงศิษย์นั่งลง
ตระหง่านอยู่ตรงหน้า

สีน้ำตาลเด่นล้ำ
ศิลปไทยโบราณ
สองชั้นใหญ่เพื่อการ
ทุกสัปดาห์พ่อน้ำ

ศาลาสถิตพระผู้
หลวงปู่ทวดชื่อดัง
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
หลวงพ่อดอกไม้

กำแพงรอบวัดล้อม
ปลูกไผ่ สน ตรงแนว
ลายไทยเหล็กตัดแฉกร
แต่ละช่องคูกว้าง

เรียงเรียงรอบนอกตั้ง
ครบสิบหลังบรรจง
ที่พำนักผู้ทรง
สำเร็จสมบูรณได้

พุทธรัตนหัยรักแล้ว
ธรรมรัตน์ คุณากร
สังฆรัตนรักษศิลป์
พุทธศาสนแผ้วถวิล

สีลิปปีครบถ้วน
ประกาศพุทธธรรมใน
เจริญเรืองรุ่งอำไพ
จูงสถิตมั่นช่วยชี้

ยี่นระหง
เสียดฟ้า
ไหว้กราบ ท่านแสด
ตึกห้องโรงเรียน

อาคาร เรือนเฮย
ประยุกตสร้าง
สอนสั่ง
เด็กเข้าศึกษา

จอมขลัง
ปักขี้ไต้
องค์เอก อุดมณา
ต่างล้วนอริยสงฆ์

เป็นแถว
แนบข้าง
พรวนเด่น
อ่อนช้อยอุดมศิลป์

ภูมิสงฆ์
จัดไว้
ศีลอยู่
ครบถ้วนดั่งประสงค์

เมืองอมร
เจดีย์
บุญเขต
มุ่งขั้วมรรคผล
วัดไทย
ภาคนี้
ระบือชื่อ เสียงแสด
แนะนำบุญกุศล เทอญ

หลวงเตี้ย และวัดไทย จากประสบการณ์ ของคนไม่สำคัญ

โดย สมเจตน์ พยัคฆฤทธิ์

พมได้รับการบอกกล่าวจากพระครู
สิริกิตติญาณวิเทศ (พระอาจารย์มหา
บุญเริ่ม กิตติญาโณ) ให้เขียนเล่าประสบการณ์ส่วน
ตัวเกี่ยวกับ หลวงเตี้ย และวัดไทย เพื่อนำไปลงใน
หนังสือที่ระลึกครบรอบ 40 ปี ของวัด

ในช่วงเวลากว่า 30 ปี ที่ผมมีอาชีพเป็นคน
ทำงานด้านข่าว ได้มีโอกาสติดต่อสื่อสารกับทางวัด
แทบจะทุกสัปดาห์ กับหน่วยงานด้านประชาสัมพันธ์
เพื่อรายงานกิจกรรมความเป็นไปของวัดให้กับชุมชน
แต่ก็แทบจะเรียกว่าเป็นงานในชีวิตประจำวัน

ส่วนงานหลักๆ ก็มีงานเข้าพรรษาออกพรรษา งานกฐิน งานสงกรานต์ งานวันสำคัญ วันประสูติ ตรัสรู้ ประนินพพาน
 ฯลฯ เวลาว่างงานบุญ บอกวันเวลา เชิญชวนชาวพุทธให้มาวัด แต่ละงานจืดจางๆ กัน พอจะให้เล่า จึงเหมือนไม่มีอะไรจะเล่า
ไม่รู้จะเริ่มต้นอย่างไร

แต่ถ้าจะถามว่า ช่วงไหน ที่อยากเล่าประสบการณ์ที่เกี่ยวกับวัดไทยมากที่สุด ก็คงตอบได้ทันทีว่า ช่วงแรกๆ สำหรับ
ชีวิตใหม่ของผมในอเมริกา

ผมมาลอสแอนเจลิสใหม่ๆ เริ่มต้นที่ “เมืองดาวนี่” มารู้จักวัดไทย ต่อเมื่อได้ย้ายมา “เมืองเบอร์แบงก์” พักอยู่ใน
ห้องรับแขก (โซฟาร์ กู้ด) ในอพาร์ทเมนต์แบบบ้านเดี่ยวหนึ่งห้องนอน ที่แชร์กันเช่าอยู่สามคน บนถนนฮอลลีวูดเวย์ ไม่ห่าง
ไกลจากวัดไทย ซึ่งอยู่ในเซนต์นอร์ธ ฮอลลีวูด

มาใหม่ๆ ลำบาก พอนานเข้าก็ค่อยๆ ลำบากมากขึ้น จนถึงลำบากแสนสาหัส ตอนนั้นตัวเองรู้สึกว่ “เป็นช่วงชีวิต
ที่ตกต่ำที่สุด ตั้งแต่เกิดมาเป็นคน”

ถามตัวเองว่าทำไม หาเรื่องแท้ๆ เลย

เมื่อตอนผมอยู่เมืองไทย ชีวิตเริ่มต้นง่าย ๆ ตอนเด็ก เรียนหนังสือ เรียนจบมีการมีงานราชการทำ เป็นมนุษย์เงินเดือน
มันคงพอสมควร แต่เพราะความรู้สึกว่าชีวิต ถ้าอยู่กับที่ไม่สนุก ไม่ท้าทาย เพราะเห็นรุ่นพี่ๆ ที่ทำงานที่เดียวกัน มีชีวิตที่ซ้ำๆ
แบบเดิม ไปจนถึงเกษียณ

“เมืองนอก” จึงเป็นดินแดนของการแสวงหา เพื่อนที่อยู่เมืองนอกมาก่อน เตือนแล้วก็ไม่เชื่อ ก็เลยหาทางมาจนได้
ตั้งใจว่าอย่างน้อยสองปี อย่างมากไม่เกินสี่ปีจะกลับ

แต่จนแล้วจนรอดก็กลับไม่ได้

เหมือนที่คนโบราณเขาเล่าว่า ตอนที่จุติลงมาเกิดมองเห็นยอดแหลมๆ นึกว่าปราสาท แต่ที่ไหนได้ ลงมากลายเป็น
กองฟาง

ไม่รู้เรื่องอะไรสักอย่าง ไม่มีที่ปรึกษา หางาน
ที่ตัวเองถนัดไม่ได้ ลงท้ายพอเงินใกล้หมดก็ไม่มีทางเลือก
ช่วงนั้น งานใหม่ในอเมริกาของผมคือการเป็น
กรรมกรในบริษัทก่อสร้าง

หากนึกไม่ออกว่ากรรมกรเป็นอย่างไร ให้ดู
คนบ้านนอก ที่มาขุดท่อ แบกไม้ ขนปูน ฯลฯ อยู่ในเมือง
หลวง นั้นแหละผม

เหตุที่เรียกว่าเป็นกรรมกร เพราะไม่ได้เป็นช่าง
ใช้เครื่องมือไม่เป็น ไม่รู้จักการสร้างบ้านที่นี่ ว่าต้องเริ่ม
ตรงไหน แล้วต่อไปจะเป็นอย่างไร

ช่างเผาก็ไม่เหมือนที่เมืองไทย ทำไมต้องมีกระดาชูปยางมะตอย ทำไมต้องชิงตาข่ายแบบเล้าไก่ ก่อนโบกปูน
หลังคาก็ปูด้วยกระดานอัด ฯลฯ

เคยเห็นบ้านที่เมืองไทย ทำด้วยไม้ก็เป็นบ้านไม้ ทำด้วยอิฐก็เป็นบ้านอิฐ แต่ที่เมืองนี้ อาคารด้านในไม่ก่ออิฐ ทำเป็น
โครงไม้ แต่ด้านนอกฉาบปูน ดูแล้ววังมาก

โชคที่ซักรถได้ และมีใบขับขี่ หน้าที่ในบริษัท ที่ทำได้คือ ไปช่วยขนไม้ตอนไปซื้อของ หรือไม่กี่คนขยະเศษไม้เศษปูน
ไปทิ้ง

เป็นความรู้ใหม่ คนที่นี่เขาทิ้งขยะบนภูเขา จำได้ว่า อยู่แถวๆ เมืองเกเลนเดล วิ่งไปทางถนนโคโลราโด เลี้ยวซ้ายเข้า
ฟิลาโรว์ ขึ้นเขาสูง

เข้าไปซังน้ำหนักรเสร็จแล้วขับลงไปในหุบเขาที่เหมือนท้องกระทะที่กว้างใหญ่ แล้วใช้จอบขัง มือข้าง เอะเศษหิน
เศษปูนออกจากรถ จนมือที่ “บอบบาง” แตกเลือดไหลนอง กลับออกมาซังน้ำหนักรถเปล่าอีก แล้วเขาก็คิดเงิน

ช่วงนั้น ได้ข่าวจากเมืองไทยว่าพ่อเสียชีวิต วิชาที่กำลังจะขาดกลับมาก็มาได้ งานเก่าก็ลาออกแล้ว โรงเรียนก็
ได้ไป เพราะเลิกงานแล้วไปไม่ทัน

พูดภาษาก็ไม่รู้เรื่อง อนาคตก็ไม่มี เนื้อตัวมอมแมม จากชีวิตหนึ่ง มาเป็นอีกชีวิตหนึ่งที่ล้มเหลว หวันไหวละล้าละลัง
จะกลับบ้านก็อายคน ก็ต้องกัดฟันสู้ “ไปตายเอาดาบหน้า” ที่ตัวเองรู้สึกเหมือนเดินไปหาความตายจริงๆ

คิดถึงบ้าน

ผมเคยเขียนถึงคำว่า “คิดถึง” มาแล้วในบางโอกาส โดยเฉพาะคำว่า “คิดถึงใจจะขาด” เมื่อก่อนไม่เคยรู้ความหมาย ก็พูดๆ ไป แต่ในช่วงเวลานั้น กลับเข้าใจคำว่า “คิดถึงใจจะขาด” อย่างลึกซึ้ง

หลับตาเห็นแต่ภาพ พ่อกับแม่มาส่งลูกไปเมืองนอก ไปเพื่ออนาคต ยังไม่ทันไรก็ไม่ได้เห็นหน้าพ่อแล้ว อนาคตก็ไม่มี

ถ้าเล่าเรื่องนี้ก็คงยาว

สรุปก็คือ แล้ววันหนึ่ง บริษัทก่อสร้างที่ทำงานอยู่ ก็ไปรับงานต่อเติมเล็กๆ น้อยๆ ที่วัดไทย เป็นงานไม่เกินหนึ่งเดือนก็แล้วเสร็จ

ช่วงนั้น ผมพอมีประสบการณ์บ้างแล้ว โดยเฉพาะส่วนตัวพื้นเพเดิมเป็นช่าง แม้จะไม่ใช่ว่าช่างไม้สายตรง พ่อตัวเองเริ่มตั้งสติได้ ว่าต้องลุกขึ้นสู้ ก็เริ่มศึกษา เรียนรู้ ถามช่างคนไทยรุ่นพี่ๆ จึงพอรู้วิธีการใช้เครื่องมือไฟฟ้าที่ไม่อันตราย รู้จักกระบวนการก่อสร้าง แค่นี้ก็ทำงานได้แล้ว

ผมต้องมาวัดทุกวัน ได้เจอผู้คนมากมาย ได้เห็นคนไทยที่เขาดูดี ก็ดีใจ

คนมาวัดไทย ส่วนใหญ่คนเหล่านี้เขา มาอเมริกา กันนานแล้ว มีรถสวยๆ ขับ แต่งตัวกันดี ๆ มีฐานะ ผู้หญิงบางคนแต่งชุดไทย ผู้ชายมีเสื้อสูท ในขณะที่ผมดูสกปรก ผมเผ้ายาวถึงไหล่ สวมเสื้อยืดคอกลมสีหม่นๆ กางเกงยีนส์คร่ำคร่าเปื้อนสี รองเท้ากระด้างกระด่าง ซึ่งความจริงก็สะอาด เพราะหยอดเหรียญซักผ้าทุกอาทิตย์ เวลาอบแห้งใส่กระด้างหอม และเปลี่ยนชุดทุกวัน เพียงแต่มันเปื้อนโน่นเปื้อนนี่ จนดูเหมือนสกปรก

นั่นแหละครับคือที่มาของชื่อเรื่อง ที่ตั้งว่า “จากประสบการณ์ของคนไม่สำคัญ”

เป็นสัจธรรมอย่างหนึ่งว่า ถ้าวันหนึ่ง เราเป็นคนไม่สำคัญแบบนี้ เราก็จะไม่อยู่ในสายตาใครเลย

ไม่ได้น้อยใจนะครับ แต่มันเป็นอย่างนั้นจริงๆ

สมมุติว่า เราทำงานบริษัทใหญ่ในกรุงเทพฯ แต่งชุดฟอร์มลงมาจากอาคารที่ทำงาน มีคนงานก่อสร้างชุดดินอยู่ข้างๆ ตึก พนักงานที่ลงมา เขาก็จะไม่มองมาที่แรงงานหรือคนชุดดิน หรือแะทักทายคนเหล่านั้น เขาไม่ได้ดูถูก ไม่ได้รังเกียจ คงเพราะว่าวิถีชีวิตมันเป็นคนละทางกัน

แต่ท่านทราบไหม พระเทพโสภณ หัวหน้าคณะสงฆ์วัดไทยในขณะนั้น ท่านทักผมทุกวัน บางวันภาระท่านไม่ยุ่ง ก็หยุดคุยกันกับผมนาน คุยแบบไม่รู้สึกรู้ว่ามีชนชั้น

ตอนนั้น ตัวผมดูสกปรกก็จริง แต่ใจก็นิ่งๆ ถ้าให้โอกาสผมได้พูดในภาษาสนทนา ผู้ใหญ่ท่านฟัง ท่านก็รู้ว่าเด็กคนนี้น่าจะพอมีพื้นเพมาบ้าง

พระเทพโสภณ หรือที่ใครๆ เรียกว่า “หลวงเตี้ย” ท่านเรียกผมว่า “ช่างเล็ก” คงเพราะไม่ใช่ “ช่างใหญ่” ประกอบกับตอนนั้นตัวเล็ก ทำงานหนักจนผอม เอวเหลือ 28-29 นิ้ว จากน้ำหนัก 118 ปอนด์ ว่าผอมแล้ว ลดลงมาเหลือประมาณ 112 ปอนด์

“เดี๋ยวเที่ยงไปกินข้าวซี กับข้าวมีเยอะ” ฯลฯ

ผมแอบปลื้มในใจว่าท่านเมตตาผมนะ

ทำให้รู้สึกของท่านเป็นหลักยึดอยู่ในใจ ในขณะที่ชีวิตเคว้งคว้าง

จนกระทั่งผ่านกาลเวลาต่อมาอีกหลายปี ผมไปทำงานที่ไหนๆ ก็จะมา “ดูหลวงเตี้ย” ที่วัดเสมอ ที่ว่ามาดู ก็เพราะ
มาก็ไม่ได้เข้าไปหา แค่อูยๆ แล้วกลับบ้าน ทั้งๆ ที่ท่านอนุญาตให้ขึ้นไปกุฏิท่านที่ชั้นสองได้ แต่ผมก็ไม่มีฐานะอะไรที่สำคัญ
ต้องขึ้นไป

หลวงเตี้ยเมตตาปรึกษาผมหลายเรื่อง

ติดกับผมจนถึงวันสุดท้ายของชีวิตท่าน ผมไม่รู้ว่าจะพูดได้ใหม่ว่า ท่านให้ความเมตตาสนับสนุนกับผมอย่างมากที่สุด
แต่ผมก็เก็บความรู้สึก “เคารพอย่างสูง” ไว้ในใจ ไม่เคยบอกใคร ไม่เคยไปขออะไรจากท่าน และทุกครั้ง ทุกเรื่องถ้าท่านเมตตา
ใช้งาน ถ้าผมทำได้ ผมก็เต็มใจทำ

วัดไทย ตอนนั้นมีกุฏิ 1 ที่ผม ลูโป้ และ ฮาเวียร์ หนึ่งหนุ่มไทย สองหนุ่มแม็กซิกัน กำลังต่อเติม

โบสถ์ที่ยังสร้างไม่เสร็จ พื้นข้างหน้าเป็นสนามหญ้า ยังไม่มีศาลาอเนกประสงค์ มีแต่บ้านไม้สี่เหลี่ยมๆ อยู่ริมรั้วข้าง
ประตูทางเข้า

หลวงเตี้ย ไม่ใช่พระแบบกัมหนั พุดชาห์ เดินช้า แต่เป็นพระนักกิจกรรมสังคม ท่านเป็นครูสอนหนังสือตั้งแต่อยู่
วัดโพธิ์ ลูกศิษย์ท่านที่อยู่ที่นี่ บอกว่าหลวงเตี้ยสอนดี เรียนสนุก ทำให้วิชาศีลธรรมไม่น่าเบื่อ

งานในวัด อะไรทำได้ท่านทำเอง ตกบันไดก็เคยมาแล้ว

ท่านเป็นพระของชุมชน เหมือนหลวงตาที่หมู่บ้านผม ตอนผมเป็นเด็กๆ

ในขณะที่ชาวบ้านสร้างตัว หลวงเตี้ยท่านสร้างวัด ที่สำคัญ ท่านได้มองไกลไปข้างหน้าเตรียมสถานที่ไว้สำหรับ
อบรมกุลบุตรกุลธิดา ลูกหลานคนไทย ได้เรียนภาษาไทย รู้จักความเป็นไทย

งานสร้างโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดไทย ในสายตาของผมคือผลงานชิ้นเอกที่มีคุณค่ายิ่ง ของ “หลวงเตี้ย”
พระสงฆ์ธรรมดาๆ รูปหนึ่ง จากลุ่มน้านครชัยศรี

ในขณะที่วัดไทยมีกิจกรรมต่างๆ ในชุมชนไทย ก็มีสมาคม ชมรมต่างๆ ที่ทำกิจกรรมควบคู่กันไป

มีอยู่โครงการหนึ่ง ในแต่ละปีจะหาทุนไปสร้างอาคารเรียนในถิ่นทุรกันดาร เจ้าของโครงการคือ ชลินทร์ ปิ่นวัฒนะ
อดีตอาจารย์จากรั้วบางแสน ร่วมกับนักศึกษาชมรมอาสาพัฒนาชนบท ของ “แม่โจ้”

ฝ่ายหนึ่งหาทุน ฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ลงมือสร้าง

โรงเรียนในชนบท ห่างไกลจริงๆ โดยเฉพาะในแถบภาคเหนือ บางแห่งอยู่บนเขาสูง ต้องขี่ช้างไปก็ยังมี เท่าที่ผม

จำได้ อย่างเช่น โรงเรียนที่ตำบลแม่รวัย อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย, โรงเรียนบ้านตุงตึง ตำบลตุงลอย อำเภอมวกก่อ จังหวัดเชียงใหม่

บ้านผาลั้ง บ้านห้วยม่วง ฯลฯ หลายแห่ง จนจำชื่อไม่ได้

แทบไม่น่าเชื่อว่า “หลวงเตี้ย” ท่านลุยไปกับโครงการเหล่านี้เสมอ เพื่อนๆ ยังเคยตำหนิเจ้าของโครงการว่า “เอาพระมาลำบาก” แต่ไม่เห็นหลวงเตี้ยจะบ่นว่าอย่างไร

ครั้งหนึ่ง “หลวงเตี้ย” ไปพูดในวันเปิดอาคารเรียน ใน “หมู่บ้านปกากญอ” แห่งหนึ่ง ท่านบอกว่า การศึกษาจะเป็นอย่างเดียวที่จะสร้างโอกาสให้กับชาวชนบท ในอันที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต เพราะการศึกษาคือปัญญา คือแสงสว่างที่จะส่องทางให้ผู้คน ในการที่จะสร้างชุมชน สร้างสังคมอย่างมีคุณค่า

การที่ชุมชนไทยในต่างแดน ดูแลชนบท ดูแลการศึกษา ถือเป็นการทดแทนคุณแผ่นดิน ในทางพระพุทธศาสนา ถือเป็นการทำความดี ผมจำมาได้แค่นี้

ชลินทร์ ปิ่นวัฒนะ เจ้าของโครงการนี้ ทำโครงการโรงเรียนต่อเนื่องไปอีกหลายปี ศรัทธาหลวงเตี้ยมากๆ ยังเคยพูดว่า หลวงเตี้ยคือแม่แบบของพระสงฆ์ ที่เผยแพร่พระศาสนาควบคู่ไปกับการดูแลชุมชน พระแบบหลวงเตี้ยมีมากเท่าไร สังคมก็จะเจริญมากขึ้นเท่านั้น จนบางครั้งก็นึกถึงตัวเอง หากสำเร็จภาระทั้งหลายในทางโลก ก็เคยคิดอยากจะบวชรับใช้ศาสนา

ผมฟังแล้วก็คิดว่าพูดกันเล่นๆ ไม่คิดว่าต่อมา จะเป็นเรื่องจริง

วัดไทยพัฒนาไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง มีศาลาอเนกประสงค์ ชั้นล่างเป็นโรงอาหาร และเป็นที่ประกอบพิธีกรรมต่างๆ ชั้นบนเป็นโรงเรียน ทุกวันเสาร์ อาทิตย์ มีเด็กเล็กๆ แต่งชุดนักเรียน ดูน่ารักน่าเอ็นดู มีพ่อแม่ผู้ปกครองได้มาพบปะกัน มีกิจกรรมร่วมกัน มีโครงการวัฒนธรรมไทยคืนถิ่น เอาลูกหลานไทยในต่างแดน ไปวัดความเป็นไทยในบ้านเกิดของพ่อแม่ เป็นที่ชื่นชมปิติ ทั้งคนไทยในต่างแดน และคนไทยในประเทศ

ทั้งหมดเป็นงานที่สืบสานมาจากหลวงเตี้ย

หากท่านมีโอกาสแวะไปวัดไทย ในนครลอสแอนเจลิส มลรัฐแคลิฟอร์เนีย เมื่อเข้าประตูวัด ด้านหน้าจะเป็นอุโบสถ “ทรงไทย” มีช่อฟ้าใบระกา สว่างงาม ขวามือของท่าน เป็นอาคาร “เรือนไทย” สีสน้ำตาล หลังคามี “ปั้นลม” สวยงามเท่าที่ทางการสหรัฐฯ จะอนุญาตให้สร้างได้

อาคารหลังนี้ชื่อ ศาลาพระธรรมราชานุวัตร อันเป็นนามสุดท้ายของหลวงเตี้ย ด้านหน้าเป็นรูปปั้นของท่าน ที่ยืนอยู่ท่ามกลางเด็กไทย

อนุสรณ์สถานทั้งหลายเหล่านี้ คือผลงาน อันมีคุณค่าที่จะยังประโยชน์ให้ชุมชนไปตราบนานเท่านาน

40 ปีวัดไทยลอสแอนเจลิส 29 ปี โครงการสอนภาษาไทย และวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดย รองศาสตราจารย์ไชสิริ ปราโมช ณ อยุธยา

“ที่วัดไทย เราตั้งเป้าหมายที่จะดึงดูดเด็กให้เข้าวัด ให้มาอยู่กับเราให้มากขึ้น เมื่อเด็กมาวัด เราก็นำสร้างความเป็นไทยให้แกเด็กได้ เรามุ่งที่จะรักษาทรัพยากรเหล่านี้ให้มีความรู้สึกเป็นไทย คณะครุศาสตร์เห็นชอบและสนับสนุนโครงการนี้”

(พระธรรมราชาโน้ตร, การอภิปรายเรื่อง คุณธรรมในการทำงานและการอยู่ร่วมกัน

ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2532)

ข้อความเป็นเครื่องยืนยันถึงวิสัยทัศน์อันกว้างไกลของพระธรรมราชาโน้ตร หรือ “หลวงเตี้ย” ของเราได้เป็นอย่างดี การ “ดึงดูดเด็กเข้าวัด” ของท่าน เริ่มมาตั้งแต่ก่อนปี 2527 ก่อนที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะเข้ามาช่วย “ดึงดูดเด็กเข้าวัด” หลวงเตี้ยท่านได้เชิญครูผู้ทรงคุณวุฒิจากโรงเรียน วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม หรือที่เราเรียกกันทั่วไปว่า “วัดโพธิ์” 2 ท่าน คือ อาจารย์บุญสม แก้วมณี และอาจารย์อรพร ดารากร ณ อยุธยา มาสอนภาษาไทยแก่เด็กไทยที่วัดไทยลอสแอนเจลิส ในภาคฤดูร้อน

ปี พ.ศ. 2525 และก่อนหน้านั้นหลวงเตี้ยท่านก็ได้ริเริ่มให้มีโรงเรียนพุทธศาสนาวินยาศาสนาวันอาทิตย์อยู่แล้ว

ด้วยปณิธานของหลวงเตี้ยที่ต้องการจะสอนให้เด็กไทยรู้จักภาษาและวัฒนธรรมไทยให้เป็นระบบที่ถาวร ท่านจึงได้เสนอแนวคิดนี้ต่อบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ที่มาเยี่ยมชมวัดไทยลอสแอนเจลิส จนกระทั่งปี พ.ศ. 2526 คณะผู้จัดรายการสนทนาปัญหาบ้านเมืองนำโดย ดร.ดุสิต ศิริวรรณ ได้มาพักที่วัดไทย และหนึ่งในคณะนี้ก็คือ ดร.สุพล สุตารา อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เห็นว่าคณะครุศาสตร์ จุฬาฯ ที่สอนคนให้เป็นครูนี้ น่าจะสนองแนวคิดของหลวงเตี้ยได้ จึงได้แจ้งมายัง ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรรุญ ณ ระนอง รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิตในขณะนั้น และรองศาสตราจารย์ไชสิริ ปราโมช ณ อยุธยา ซึ่งเป็นผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต และเป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาสารัตถศึกษา จึงได้ปรึกษากับ ศาสตราจารย์ประภาศรี สีหอำไพ อาจารย์ผู้ใหญ่ของสาขาวิชา บังเอิญว่าบิดาของศาสตราจารย์ประภาศรี สีหอำไพ คั่นเคยกับ “หลวงเตี้ย” มาก่อน ท่านอาจารย์จึงได้ชวนกันเขียนจดหมายถึงหลวงเตี้ย อาสาสมัครมาสอนภาษาไทยแก่เด็กไทยที่ลอสแอนเจลิส และในขณะเดียวกันได้เรียนเชิญ ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ อาจารย์ประจำภาควิชาประถมศึกษาเป็นหัวหน้าคณะ เนื่องจากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนระดับประถมศึกษา

นับว่าท่านศาสตราจารย์ประภาศรี สีหอำไพ เป็นบุคคลสำคัญในการริเริ่มโครงการ และท่าน ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ เป็นบุคคลสำคัญในการสร้างโครงการให้มีรูปแบบที่ชัดเจนและถาวร

“...เมื่อข้าพเจ้าเดินทางกลับกรุงเทพฯ พบกับ คณะของอาจารย์ประภาศรี พร้อมกับอาจารย์ ผู้ใหญ่ อีกท่านหนึ่ง คือ ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ ทั้ง 2 ท่านนี้ เป็นผู้ที่ข้าพเจ้าได้ยิน ชื่อเสียงมานานและมีความคุ้นเคยเป็นส่วนตัว กับบิดาของท่าน คือ พันโทประเสริฐ สดบรรทัด อดีต ส.ส. สระบุรี และเคย ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง คมนาคมมาก่อน เมื่อเราปรึกษาหารือ กันแล้ว จึงทำเรื่องเป็นทางราชการ คือขอให้คณะครุศาสตร์เป็นเจ้าของ โครงการนี้ ขณะเดียวกันข้าพเจ้ามี ข้อแม้ว่า ให้เชิญครูจากสังกัดกรุงเทพมหานครด้วย เพราะเคยตกลงด้วย วาจากับรองผู้ว่ากรุงเทพมหานครฝ่าย การศึกษา ในขณะนั้นไว้ แต่ก็ได้มอบสิทธิให้ทางคณะครุศาสตร์เป็นผู้คัดเลือกคณะครูมาสอน...”

(พระธรรมราชา นฤมิตร. “หลวงเตี้ยกับวัดไทยลอสแอนเจลิส” ชีวิตและงานของหลวงเตี้ย.

ที่ระลึกงานฉลองสมณศักดิ์พระธรรมราชา นฤมิตร (กมล โกวิท) 20-21 เมษายน 2534)

ปี พ.ศ. 2527 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงได้มอบหมายให้ ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ เป็นหัวหน้าคณะครูอาสาสมัครไปปฏิบัติงานสอน ณ วัดไทยลอสแอนเจลิส เป็นปีแรก และทำวิจัยเรื่อง “รูปแบบหลักสูตร ระยะสั้นและการจัดกิจกรรมบูรณาการเพื่อการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยแก่นักเรียนโรงเรียนวัดไทยลอสแอนเจลิส” โดยได้รับการสนับสนุนค่าเดินทางและทุนในการทำวิจัยจากพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ

มีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 6 คน ได้แก่

1. ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ (ปัจจุบันคือ ศาสตราจารย์กิตติคุณสุมน อมรวิวัฒน์)
2. รองศาสตราจารย์ประภาศรี สีหอำไพ (ปัจจุบันคือ ศาสตราจารย์ประภาศรี สีหอำไพ)
3. รองศาสตราจารย์ไชยศิริ ปราโมช ณ อยุธยา
4. รองศาสตราจารย์ ดร. ทิศนา แหมมณี

และข้าราชการกรุงเทพมหานคร 2 คน คือ

5. อาจารย์สาหร่าย แตงนาวา (ปัจจุบันคือ รองศาสตราจารย์ ดร.สิริพัชร เญษฎาโรจน์)
6. อาจารย์วรวรรณ ทวีศิลป์

ก่อนเดินทางไปสอนที่วัดไทยลอสแอนเจลิส ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ หัวหน้าคณะ ได้ประชุมเตรียมการ ทั้งเรื่องการทำวิจัยและการศึกษาหาข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับวัดไทยลอสแอนเจลิส ชุมชนวัดไทย และเด็กไทยที่จะมาเป็นลูกศิษย์ของเรา แหล่งข้อมูลใกล้ตัวก็คือ อาจารย์ของคณะครุศาสตร์ที่จบการศึกษาจากลอสแอนเจลิส เช่น อาจารย์ ดร.กิดานันท์ มะลิทอง เป็นต้น ทำให้คณะของเราพอจะมองเห็นภาพของสถานที่ที่เราจะไปปฏิบัติงาน ส่วนเรื่องงานวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.ทิศนา แหมมณี เป็นผู้รับผิดชอบในการสร้างแบบสอบถามและการเก็บข้อมูล และเมื่อเดินทางกลับประเทศไทยแล้ว ก็มีการประชุมวิเคราะห์ข้อมูลและช่วยกันเขียนผลงานออกมาในรูปของงานวิจัย

นอกจากเรื่องงานแล้ว คณะของเราจะต้องออกเดินสายหาทุนจากบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ตามคำแนะนำของหลวงเตี้ยและตามข้อเสนอแนะของศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ และรองศาสตราจารย์ประกาศรี สืห์อำไพ ซึ่งอาศัยความคุ้นเคยของทั้ง 3 ท่านเป็นหลัก และในที่สุดคณะของเราก็ได้รับการสนับสนุนจาก พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ บริษัทสยามกลการ ธนาคารกรุงเทพ และธนาคารศรีนคร

“โครงการของคณะครุศาสตร์ จุฬาฯ จากการร้องขอของหลวงเตี้ยนี้จะเป็นโครงการที่ส่งเสริมความเป็นไทยให้กับเด็กไทยในต่างประเทศทุกคนในอนาคต ไม่เฉพาะแต่ในแอล.เอ.

ที่น่าตื่นตาตื่นใจก็คือ ค่าใช้จ่ายในโครงการทั้งหมดนี้ไม่ได้กระเบียดกระสือจากงบประมาณของชาติเลย ธนาคารกรุงเทพ ไทยพาณิชย์ มหานคร ให้ทุนค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดทั้งสิ้นของโครงการ วัดไทยในแอล.เอ.จัดสรรที่พักและการกินอยู่ในแอล.เอ.ให้ การบินไทยให้การสนับสนุนโดยจัดตัวเครื่องบินให้คณะอาจารย์ชุดนี้” (แสงชัย สุนทรวัฒน์ . “อเมริกันไฟท์ : ความเป็นไทยกับเด็กไทยในแอล.เอ.”

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ 19 มิถุนายน 2527)

คณะของเราออกเดินทางไปยังลอสแอนเจลิสเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2527 และเมื่อไปถึงก็ได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นจากพระสงฆ์และชุมชนไทยในนครลอสแอนเจลิส นักเรียนทุกคนน่ารักและกล้าแสดงออก ถึงแม้จะชนไปบ้างแต่ก็ดูมีชีวิตชีวาดี บรรยายภาคในการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ผู้ปกครองต่างประทับใจกับภาพศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ ที่ยืนรับไหว้ผู้ปกครองและนักเรียนเมื่อมาลงซื้อตอนเช้าทุกวัน และต่างก็นึกย้อนอดีตถึงสมัยที่ตนเองเป็นนักเรียนอยู่ในประเทศไทย ทุกคนต่างปลื้มใจที่บุตรหลานของตนมีกิริยามารยาทแบบไทยๆ พูดภาษาไทยได้ ร้องเพลงไทยได้ รู้จักการละเล่นแบบไทยๆ ฯลฯ จากการสอนของคณะครูอาสาสมัครชุดนี้ นับว่าโครงการนี้ประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง จากนักเรียนเพียง 58 คน ในปีแรกนี้ ก็เพิ่มเป็น 100 คน 200 คน และ 300 คน ในปีต่อๆ มา โดยคณะครุศาสตร์ จุฬาฯ ได้ดำเนินการจัดส่งครูอาสาสมัครมาสอนเป็นประจำทุกปีดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางแสดงจำนวนครูและนักเรียน

โรงเรียนวัดไทยลอสแอนเจลิส

ปีพุทธศักราช	จำนวนครู		จำนวนนักเรียนภาคฤดูร้อน	หมายเหตุ
	ฤดูร้อน	1 ปี		
1. ปี 2527	6	–	58	
2. ปี 2528	4	–	70	
3. ปี 2529	5	–	106	
4. ปี 2530	10	–	89	
5. ปี 2531	12	–	215	
6. ปี 2532	15	–	289	
7. ปี 2533	15	–	262	
8. ปี 2534	15	–	318	
9. ปี 2535	17	–	310	
10. ปี 2536	17	–	338	
11. ปี 2537	16	–	315	

ปีพุทธศักราช	จำนวนครู		จำนวนนักเรียน ภาคฤดูร้อน	หมายเหตุ
	ฤดูร้อน	1 ปี		
12. ปี 2538	18	3	354	
13. ปี 2539	17	5	308	
14. ปี 2540	16	4	310	
15. ปี 2541	19	5	206	
16. ปี 2542	17	5	219	
17. ปี 2543	15	8	186	
18. ปี 2544	15	10	221	
19. ปี 2545	15	7	205	
20. ปี 2546	12	7	197	
21. ปี 2547	15	7	175	
22. ปี 2548	งดการสอนเนื่องจากครูไม่ผ่านวิชา			
23. ปี 2549	10	5		
24. ปี 2550	14	7	188	
25. ปี 2551	11	6	100	
26. ปี 2552	12	8	154	
27. ปี 2553	10	8	153	
28. ปี 2554	12	9	168	
29. ปี 2555	12	8	กำลังรับสมัคร	

โครงการสอนภาคฤดูร้อนที่คณะครูศาสตร์ ได้จัดส่งคณะครูอาสาสมัครไปสอนที่วัดไทย ลอสแอนเจลิสนี้เปรียบเหมือนการติวเข้ม นั่นคือ เด็กๆ ส่วนใหญ่จะเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทย ในโรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์อยู่แล้ว แต่การเรียนเพียงสัปดาห์ละครั้งอาจไม่เพียงพอ หากหยุดเทอมไปก็จะมีหลงลืมและต้องเริ่มต้น กันใหม่ ดังนั้นการเรียนในภาคฤดูร้อนสัปดาห์ ละ 5 วัน ต่อเนื่องกันเกือบ 3 เดือน จึงช่วยให้เด็ก มีพัฒนาการทางด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย เร็วขึ้น และในปี พ.ศ. 2529 ศาสตราจารย์สมน อมรวิวัฒน์ ได้เริ่มดำเนินการติดต่อประสานงาน

กับกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ให้มีหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอกในต่างประเทศ เพื่อชาวไทยและประชาชนไทยในสหรัฐอเมริกาได้มีโอกาสสอบเทียบความรู้ภาษาไทย ตามการเรียกร้องของชุมชนไทยในสหรัฐอเมริกา กรมการศึกษานอกโรงเรียนจึงขอให้คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอกในต่างประเทศ และได้ดำเนินการสอบเทียบความรู้ให้เด็กไทยที่วัดไทยลอสแอนเจลิส ตั้งแต่ปี 2529 เป็นต้นมา

**ตารางแสดงจำนวนนักเรียนที่สอบเทียบความรู้
โรงเรียนภาคฤดูร้อนวัดไทยลอสแอนเจลิส**

ปีพุทธศักราช	จำนวนนักเรียนที่สมัครสอบ					จำนวนนักเรียนที่สอบผ่านทุกวิชา					หมายเหตุ
	ป.2	ป.4	ป.6	ม.3	รวม	ป.2	ป.4	ป.6	ม.3	รวม	
1. ปี 2529				–	41	9	26	4	–	39	
2. ปี 2530					(134)	(67)	42	14)	–	(123)	รวม 4 วัด
3. ปี 2531	29	35	22	–	86	(89	90	53)	–	(232)	รวม 6 วัด
4. ปี 2532	22	34	32	–	88	19	19	32	–	70	
5. ปี 2533	20	26	17	–	63	17	19	16	–	52	
6. ปี 2534	20	27	25	–	72	19	9	13	–	41	
7. ปี 2535	10	27	21	–	58	9	21	13	–	43	
8. ปี 2536	22	32	41	10	105	21	29	28	–	78	
9. ปี 2537	20	20	16	10	66	20	8	8	–	36	
10. ปี 2538	13	27	22	15	77	11	17	9	–	37	
11. ปี 2539	13	14	22	11	60	13	6	8	–	27	
12. ปี 2540	26	11	23	22	82	13	8	20	8	49	
13. ปี 2541	11	7	5	11	34	8	7	3	3	21	
14. ปี 2542	14	5	6	5	31	14	5	4	1	24	
15. ปี 2543	5	9	5	4	23	5	7	4	3	19	
16. ปี 2544	15	10	3	1	29	10	6	2	–	18	
17. ปี 2545	22	15	10	6	53	11	9	6	2	28	
18. ปี 2546	1	1	1	1	4	1	–	1	–	2	เฉพาะนศ.เก่า

หน่วยจัดฯ คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ ได้ดำเนินการสอบเทียบความรู้ให้แก่นักเรียนโรงเรียนวัดไทยในสหรัฐอเมริกาและออสเตรเลียมาจนถึงปี พ.ศ. 2546 เป็นปีสุดท้าย โดยงดรับนักเรียนใหม่ และจัดสอบให้เฉพาะนักเรียนที่ยังไม่จบหลักสูตรที่มาสมัคร ทั้งนี้ด้วยสาเหตุหลายอย่างประกอบกัน เช่น จำนวนผู้สมัครสอบลดลง กศน. มีการปรับหลักสูตรใหม่ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการต่างๆ ที่ไม่ต่อเนื่อง เพราะครูอาสาสมัครเปลี่ยนชุดใหม่ทุกปี ส่วนทางคณะครุศาสตร์ก็มีดำริจะดำเนินการให้มีประกาศนียบัตรของคณะครุศาสตร์เอง

และทางกรมการศึกษาออกโรงเรียนก็ได้ดำเนินการเปิดหน่วยจัดในประเทศสหรัฐอเมริกาที่วัดไทยลอสแอนเจลิส และนิวออร์ก

นอกจากโครงการภาคฤดูร้อนแล้วทางวัดไทยลอสแอนเจลิสยังจัดให้มีโครงการครูประจำการ 1 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 เปิดสอนดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทยในวันเสาร์อาทิตย์ และต่อมาได้มีครูภาษาไทยมาช่วยสอนในวันเสาร์อาทิตย์ด้วย ซึ่งคณะครุศาสตร์ จุฬาฯ ก็ได้สนองนโยบายนี้ โดยการคัดเลือกนิสิตสาขา

ดนตรีไทยสาขาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ภาษาไทย มาเป็นครูประจำการ 1 ปี ส่วนนาฏศิลป์ไทยนั้นทางคณะครุศาสตร์ไม่มีสาขานี้ จึงขอความร่วมมือไปยังคณะศิลปกรรมศาสตร์ให้นิสิตมาสมัครสอบคัดเลือก ภายหลังเมื่อมีครูดนตรีและนาฏศิลป์ไม่เพียงพอ จึงได้ขอความร่วมมือไปยังสถาบันการศึกษาอื่นๆ ด้วย อาทิ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร และมหาวิทยาลัยบูรพา เป็นต้น

อีกโครงการหนึ่งที่วัดไทยลอสแอนเจลิสริเริ่มขึ้นมาคือ โครงการโรงเรียนภาคฤดูหนาว ช่วงเดือนธันวาคม ถึงกุมภาพันธ์ เริ่มในปี พ.ศ. 2535 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์มลิวัลย์ ลับไพรี เป็นหัวหน้าคณะ มีครูอาสาสมัคร 5 คน และนักเรียนรวม 59 คน ดำเนินการเช่นเดียวกับโครงการภาคฤดูร้อน แต่ไม่ค่อยได้รับการตอบรับจากชุมชนเท่าที่ควร เพราะอยู่ในช่วงคาบเกี่ยวกับคริสต์มาสและปีใหม่ โครงการนี้จึงจัดได้เพียงปีเดียว

อย่างไรก็ตาม 40 ปี วัดไทยลอสแอนเจลิส และ 29 ปีโครงการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ ก็ได้สนองเจตนารมณ์ของพระธรรมราชาผู้ตรองอย่างดียิ่ง เห็นผลเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน เด็กไทยในสหรัฐอเมริกาได้เรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทย มีการแสดงศิลปวัฒนธรรมให้คนไทยในประเทศไทยได้ประจักษ์แก่สายตาแล้ว มีการเข้าวัด ทำบุญตลอดจนมีการบวชทดแทนบุญคุณพ่อแม่ตามประเพณีของไทย เด็กหลายคนใช้ภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศในการเรียนระดับมหาวิทยาลัย และใช้การร่วมกิจกรรมที่วัดไทยเป็นกิจกรรมหนึ่งของการเรียนระดับมหาวิทยาลัยและเด็กบางคนก็กลับไปศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่ประเทศไทย และบางคนก็กลับมาทำงานในประเทศไทยด้วย

จะเห็นว่าความคิดในการ “ดึงเด็กเข้าวัด” ของหลวงเตี้ย ไม่เพียงแต่ทำให้เด็กได้ใกล้ชิดพระพุทธศาสนาเท่านั้น สิ่งสำคัญอีกอย่างที่ท่านเน้นย้ำอยู่เสมอก็คือ การปลูกฝังความเป็นไทยแก่เด็กไทย ท่านตระหนักดีว่าเด็กไทยที่เกิดและเติบโตในต่างแดน ต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมของต่างชาติต่างภาษา ไม่ช้าไม่นานเด็กเหล่านี้ก็จะถูกกลืนชาติไป ดังนั้น ท่านจึงต้องการที่จะทำให้เด็กเหล่านี้คงความเป็นไทยอยู่ต่อไปชั่วลูกชั่วหลาน ท่านต้องการให้เด็กไทยรู้ว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่เป็นเอกราช มีอิสรภาพ มีภาษาและศิลปวัฒนธรรมเป็นของตนเอง มีพระมหากษัตริย์ที่ทรงคุณูปการแก่พสกนิกรชาวไทย ถ้าเด็กไทยตระหนักในสิ่งเหล่านี้ เขาก็จะได้ช่วยพัฒนาประเทศไทยของเราต่อไป

นับได้ว่าหลวงเตี้ยท่านเป็นทั้งพระธรรมทูต และทูตวัฒนธรรม เพราะ โครงการต่างๆ ของท่านที่วัดไทยลอสแอนเจลิส จะเน้นไปที่ 3 สถาบันหลักของไทย อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และ ตลอดระยะเวลา 40 ปีที่ผ่านมา วัดไทยลอสแอนเจลิสได้ทำหน้าที่เผยแผ่พระพุทธศาสนา ตลอดจนภาษาและศิลปวัฒนธรรมไทยได้อย่างสมบูรณ์ การ “ดึงเด็กเข้าวัด” ประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง และวัดไทยลอสแอนเจลิสจะไม่หยุดทำหน้าที่นี้ต่อไปในอนาคต แม้ว่า “หลวงเตี้ย” จะมรณภาพไปแล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 แต่พระราชธรรมวิเทศ เจ้าอาวาสองค์ปัจจุบันก็ได้สืบทอดเจตนารมณ์ของหลวงเตี้ยตลอดมาและจะสืบสานเจตนารมณ์นี้ตลอดไป

ห้องสมุดวัดไทยลอสแอนเจลิส

โดย รองศาสตราจารย์กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์
ข้าราชการบำนาญ ม.ศรีนครินทรวิโรฒ

ห้องสมุดวัดไทยลอสแอนเจลิส เริ่มจัดและดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. 2519 โดยพบหลักฐานจากเอกสารในห้องสมุดว่าเคยมีอาสาสมัครนักศึกษาไทยที่ไปศึกษาสาขาบรรณารักษศาสตร์ คือ อาจารย์ลมูล รัตตากร อาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ต่อมาได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็น **ศาสตราจารย์ ดร.ลมูล รัตตากร** และ **ม.ล.จ้อย นันทวิชรินทร์** อาจารย์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย ต่อมาได้รับแต่งตั้งเป็น **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ล.จ้อย นันทวิชรินทร์** อดีตผู้อำนวยการห้องสมุด เอ ยู เอ (ทั้งสองท่านถึงแก่กรรมแล้ว) นอกจากนี้มี **ศาสตราจารย์ ดร.ฉวีลักษณ์ บุญกาจบุญ** อดีตอาจารย์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม **ดร.สมสุข ธีระพิจิตร** **ดร.มังกร ทองสุกดี** **คุณนิชา พิมานมาศ** โดยมีพระมหาสนั่น ชื้อสัดดี เป็นบรรณารักษ์ ในขณะนั้น

ต่อมาในปี พ.ศ. 2552 **นายดำรง ไคร์ครวญ** กงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส **พระราชธรรมวิเทศ** หัวหน้าคณะสงฆ์วัดไทยแอล.เอ. **พระมหาบุญเริ่ม กิตติญาโณ** ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไทย **พระณัฐพงษ์ ปณฺญาวชิโร** บรรณารักษ์ห้องสมุดวัดไทย **คณะกรรมการบริหารวัดไทย** และ **คุณอุไรวรรณ กรวิทยาธิลป** อดีตผู้จัดการศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ร่วมกันพิจารณาที่จะจัดและปรับปรุงห้องสมุดวัดไทยให้เป็นห้องสมุดที่เป็นมาตรฐานสากล เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และเพื่อให้เป็น **ศูนย์กลางของการศึกษาค้นคว้าของคนไทยในนครลอสแอนเจลิส และรัฐใกล้เคียง** ตลอดจนชาวต่างประเทศที่สนใจศึกษาค้นคว้า ด้านพระพุทธศาสนา ไทยศึกษา อันได้แก่ ภาษา วรรณกรรม ประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมไทย เพราะตระหนักว่าการอ่านสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้เป็นอย่างดี จึงได้จัดโครงการทอดผ้าป่าหนังสือเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้รับบริจาคหนังสือจากหน่วยราชการ สำนักพิมพ์ อาทิ **กองงานในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สำนักพระราชวัง** **ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กระทรวงวัฒนธรรม กองวรรณกรรม กรมศิลปากร มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก ฯลฯ** ทั้งนี้ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการรวบรวมและส่งหนังสือรวม 28 ลัง ประมาณ 2,000 เล่ม หนังสือที่ได้รับล้วนแล้วแต่เป็นหนังสือดีมีคุณค่า ด้านพระพุทธศาสนาและด้านไทยศึกษา เป็นหนังสือที่พิมพ์อย่างประณีต สวยงาม ได้ทำพิธีทอดผ้าป่าหนังสือที่อุโบสถวัดไทยแอล.เอ. **เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2553** โดยมีกงสุลใหญ่นครลอสแอนเจลิส นายดำรง ไคร์ครวญ เป็นประธาน

เมื่อได้รับหนังสือใหม่มาจำนวนหนึ่ง และมีหนังสือที่มีอยู่แล้วในห้องสมุดอีกจำนวนหนึ่ง มีความจำเป็น

อย่างยิ่งที่จะต้องจัดระบบของหนังสือให้สะดวกต่อการค้นหา มีความเป็นสากล และต้องนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาใช้กับงานห้องสมุดวัดไทย **พระมหาบุญเริ่ม กิตติญาโณ** ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไทย จึงได้ติดต่อประสานงานกับ ผู้เขียน ในฐานะอดีตครูอาสาสมัครสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย เมื่อปี พ.ศ. 2537 และเป็นอาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้มาช่วยวางแผนและจัดห้องสมุดที่วัดไทย ลอสแอนเจลิส โดยมีหนังสือราชการจากนายดำรง ไคร์ครวญ กงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิสถึงท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ **ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ** ขออนุญาตให้ข้าราชการของมหาวิทยาลัย 3 คนคือ **ผู้เขียน คุณรัตนพร สงวนประสาทพร และ คุณเปี่ยมสุข ท่งกาวิ** บรรณารักษ์ จาก สำนักหอสมุด มาช่วยดำเนินการจัดห้องสมุด ระหว่างวันที่ 19 เมษายน - 11 มิถุนายน รวมเวลาทั้งสิ้น 54 วัน

เนื่องจากมีจำนวนหนังสือ เอกสารสิ่งพิมพ์ เป็นจำนวนมาก ประกอบกับงานจัดระบบห้องสมุดเป็นงาน ที่มีรายละเอียดหลายขั้นตอน ต้องใช้เวลาในการดำเนินการอย่างมาก ในปีต่อมาสถานกงสุลไทยได้จัดสรรงบประมาณ หนึ่งแสนบาท จัดซื้อหนังสือสำหรับห้องสมุดวัดไทย และได้จัด **โครงการทอดผ้าป่าหนังสือเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งที่ 2** เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2553 ได้รับหนังสือจากงบประมาณของสถานกงสุลไทย และจากผู้มีจิตศรัทธาบริจาคประมาณ 1,000 รายการ

การเดินทางเพื่อไปจัดห้องสมุดวัดไทยลอสแอนเจลิส เป็นครั้งที่ 2 นอกจากมีผู้เขียนซึ่งขอเกษียณอายุราชการ ก่อนกำหนดแล้ว ยังมี **คุณสุจิตร์ สุภาพ ประธานฝ่ายมาตรฐานห้องสมุด สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี** และอดีตผู้อำนวยการห้องสมุดมาช่วย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดระบบห้องสมุดสมัยใหม่ ซึ่งเกษียณก่อนกำหนดจากงานประจำ ได้เดินทางไปดำเนินการจัด ห้องสมุดวัดไทย ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคมถึง วันที่ 4 ธันวาคม 2553 รวม 65 วัน ได้รับความอนุเคราะห์ให้โปรแกรมห้องสมุด LAMP PMB โดยไม่คิดมูลค่า จาก **คุณวิไล ลาภสมบุญนาคนท์ บริษัทปิยะภูมิ โซลูชั่นจำกัด** ซึ่งโปรแกรมดังกล่าวเป็น โปรแกรมที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพ

ดังได้กล่าวในตอนต้นแล้วว่า การจัดห้องสมุดให้สมบูรณ์นั้นมิใช่ขั้นตอนการดำเนินงานมากมาย เริ่มตั้งแต่ การจัดหาหนังสือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของห้องสมุด การจัดหมวดหมู่ การลงรายละเอียดของหนังสือแต่ละ เล่มในโปรแกรมของห้องสมุด การจัดหนังสือให้พร้อมที่จะยืม - คืน ทั้งนี้มีผู้บริจาคหนังสือให้กับห้องสมุดอยู่เนืองๆ จึงมีหนังสือที่จะต้องจัดหมวดหมู่ และลงรายการเป็นจำนวนหนึ่งตลอดเวลา งานห้องสมุดจึงเป็นงานที่ต้องทำสม่ำเสมอ ไม่มีวันจบสิ้น

พระพุทธศาสนา โสตทัศนวัสดุ มุมอินเทอร์เน็ต ห้องที่สองเป็นมุมหนังสือพระราชนิพนธ์ หนังสือทั่วไป มุมหนังสือสำหรับเด็ก ปัจจุบันมีหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่างๆ ประมาณหนึ่งหมื่นเล่ม จัดหมวดหมู่หนังสือตามระบบทศนิยมของดิวอี้ เปิดบริการ วันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 9.00-17.00 น. ให้ยืมหนังสือครั้งละ 3 เล่ม ยืมได้นานสองสัปดาห์ มีสมาชิกที่ทำบัตรแล้วกว่า 500 คน ท่านผู้อ่านสามารถเข้าไปสืบค้นหนังสือของห้องสมุดวัดไทยแอล.เอ.ได้ที่ www.watthai.com สำหรับหนังสือที่มีผู้ยืมมากที่สุดคือ นวนิยาย รองลงมาคือ **ประวัติศาสตร์ รวมเรื่องไทยๆ พุทธศาสนา การทำอาหารไทย ด้านสุขภาพ ศิลปะไทย**

ปัญหาและอุปสรรค คือการจัดเตรียมหนังสือก่อนให้บริการ ซึ่งต้องใช้เวลามาก ได้แก่ การประทับตราหนังสือ แต่ละเล่ม การลงรายการในคอมพิวเตอร์ การจัดชั้นหนังสือ การทำความสะอาด และตกแต่งห้องสมุดให้มีระเบียบ สะอาด สวยงาม ตลอดจนจัดหาผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องทั้งงานด้านการจัดการลงทะเบียนหนังสือ งานบริการผู้อ่านในวันเสาร์-อาทิตย์ เพราะอาสาสมัครซึ่งเป็นคนไทยในแอล.เอ.มา จะมาช่วยงานห้องสมุดในยามว่างจากงานประจำ ส่วนอาสาสมัครที่มาจากเมืองไทยนั้นมาได้เป็นครั้งคราว ในระยะเวลาสั้นๆ เนื่องจากมีภาระการทำงานในเมืองไทย และจะต้องออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางเอง นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านเนื้อที่ในห้องสมุดคับแคบ ชั้นหนังสือมีไม่เพียงพอ เพราะในอนาคตจะมีหนังสือเพิ่มขึ้นอีกจำนวนมาก

ห้องสมุดวัดไทยลอสแอนเจลิส เป็นสมบัติของคนไทยทุกคนในนครลอสแอนเจลิส ขอเชิญชวนทุกท่านมาใช้บริการ การอ่าน การค้นคว้า มาอาสาสมัครช่วยงานห้องสมุด ช่วยกันดูแลรักษา เพื่อให้ห้องสมุดวัดแห่งนี้ เป็นของคนไทยทุกคนในชุมชนไทยนครลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกา สืบไป

ในการดำเนินการจัดห้องสมุดครั้งที่ 3 มีอาสาสมัครที่เดินทางมาเพื่อจัดห้องสมุดวัดไทยคือ **ผู้เขียน คุณสุจิตร์ สุภาพ** นักวิชาการอิสระผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดระบบห้องสมุด **คุณนันทพร อุดมวินิจศิลป์** **คุณสุภาพ เรืองปิยะเสรี บรรณารักษ์** จาก **สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรามคำแหง** มาช่วยดำเนินการจัดห้องสมุดให้สมบูรณ์ และต่อเนื่อง ระหว่างวันที่ 6 กันยายน - 4 ตุลาคม 2554 รวมเวลา 28 วัน ในการดำเนินการจัดห้องสมุดเป็นครั้งที่ 3 นี้ มีผลให้ งานหลักๆ ของห้องสมุดวัดไทยค่อนข้างลงตัว บรรณารักษ์ประจำคือ **พระณัฐพงษ์ ปญญาวิชโร** และอาสาสมัครช่วยงานห้องสมุดชาวไทย สามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างดียิ่ง

ปัจจุบันห้องสมุดวัดไทยมี **พระณัฐพงษ์ ปญญาวิชโร เป็นบรรณารักษ์** และมีอาสาสมัครชาวไทย ที่มาช่วยงานด้านต่างๆ ของห้องสมุดอีกหลายท่าน ห้องสมุดอยู่ที่ชั้นล่างของโบสถ์ มีสองห้องติดกัน ห้องแรกเป็นเคาท์เตอร์ให้บริการยืม-คืน แบ่งเป็นมุม

คนไทยโพ้นทะเล

: ความสำคัญ

ยุทธศาสตร์และประเด็น

โดย นายดำรง ไกรศรวณ
กงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส

เอกสารผลการศึกษาเพื่อประกอบการอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต
กระทรวงการต่างประเทศ
มิถุนายน - กรกฎาคม 2554

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะทำการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับความสำคัญของคนไทยที่อพยพไปตั้งถิ่นฐานในต่างประเทศ หรือที่เรียกว่า “คนไทยโพ้นทะเล” (overseas Thais) ขณะเดียวกันก็จะให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับยุทธศาสตร์และประเด็นที่รัฐบาลไทยสมควรดำเนินการ รวมทั้งระบบการบริหารจัดการ เพื่อให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์จากคนเหล่านี้อย่างเต็มที่

การที่หยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมาทำการศึกษาก็ด้วยเห็นในเบื้องต้นว่าสังคมไทยยังมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับคนไทยโพ้นทะเลอยู่มาก และด้วยความเข้าใจดังกล่าว รัฐบาลไทยจึงไม่ได้ดำเนินยุทธศาสตร์และนโยบายที่เหมาะสมต่อคนเหล่านี้ ซึ่งเป็นผลให้ประเทศไทยต้องเสียโอกาสดี ๆ (opportunity losses) ไปเป็นอย่างมาก

ผลการศึกษาพบว่า แท้จริงแล้วคนไทยโพ้นทะเลได้ทำคุณูปการอย่างมากมายต่อประเทศไทย ทั้งในทางเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม เงินส่งกลับ

(remittance percapita) ของคนไทยโพ้นทะเลเฉพาะในสหรัฐฯ แต่ละคนก็สูงกว่าที่คนไทยแต่ละคนในประเทศไทยจ่ายภาษีให้กับรัฐบาลไทยถึงประมาณ 32 เท่า ประมาณร้อยละ 10 ของนักท่องเที่ยวจากสหรัฐฯ เป็นคนไทยโพ้นทะเล และประมาณร้อยละ 17 ของคนไทยในสหรัฐฯ นำเงินมาซื้อสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทย ขณะเดียวกัน คนเหล่านี้ยังเป็นผู้บริโภคสินค้าไทย ช่วยในการส่งออกและการกระจายสินค้าไปยังผู้บริโภคเป็นมูลค่าหลายหมื่นล้านบาท ในทางการเมือง คนเหล่านี้อยู่ในฐานะที่สามารถช่วยโน้มน้าวรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ ให้ดำเนินการที่เป็นคุณต่อประเทศไทยได้ และในทางวัฒนธรรม ก็มีบทบาทอย่างสำคัญในการช่วยเผยแพร่วัฒนธรรมและภาพลักษณ์ให้กับประเทศไทย

ด้วยข้อเท็จจริงดังกล่าว จึงเห็นว่าสังคมไทยควรปรับเปลี่ยนแนวความคิดเกี่ยวกับคนไทยโพ้นทะเลใหม่ โดยหันมาใช้ประโยชน์คนเหล่านี้ให้มากขึ้น ช่วยคนเหล่านี้ให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้คนเหล่านี้สามารถช่วยประเทศไทยได้มากขึ้น และให้ความสำคัญในการเสริมสร้าง (reinforce) สายสัมพันธ์กับคนเหล่านี้ ทั้งนี้ สมควรกำหนดยุทธศาสตร์ที่จะเสริมสร้างทุนด้านทรัพยากรมนุษย์ (human capital) ทุนทางเศรษฐกิจ (economic capital) ทุนด้านสถาบัน (institutional capital) และทุนทางสังคม (social capital) ให้กับชุมชนไทยโพ้นทะเล ที่สำคัญเห็นว่าควรจะช่วยผลักดันให้เกิดการรวมตัวกันอย่างเป็นกลุ่มก้อนภายในชุมชน ช่วยเสริมสร้างกลไกการระดมทุนของชุมชน โดยเฉพาะธนาคารชุมชน ขณะเดียวกัน ก็ช่วยให้คนไทยโพ้นทะเลได้รับความสะดวกที่จะรักษาสายสัมพันธ์กับประเทศไทยไว้ โดยเฉพาะเรื่องการตรวจลงตรา (visa) เข้าประเทศไทย การเพิ่มพูนการมีส่วนร่วมของคนไทยโพ้นทะเลในการเมืองของไทย และการเสริมสร้างสายใยสัมพันธ์กับเยาวชน ลูกหลานไทยที่เกิดและเติบโตในต่างประเทศ

นอกจากนั้น เพื่อดำเนินการเรื่องนี้อย่างเป็นระบบ สมควรให้มีหน่วยงานที่ดูแลกิจการคนไทยโพ้นทะเลขึ้นในกระทรวงการต่างประเทศ และปรับระบบงบประมาณเกี่ยวกับคนไทยโพ้นทะเลใหม่ให้เหมาะสม

นายดำรง ไกรศรีวงษ์
อดีตางสุสใหญ่
ณ นครลอสแอนเจลิส

ปัจจุบันเป็นรองอธิบดีกรมสารนิเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ

กิตติกรรมประกาศ

ขอบขอบคุณคณะอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสามท่าน ได้แก่ เอกอัครราชทูต สมเกียรติ อริยปรัชญา ศาสตราจารย์ ดร.อนุสรณ์ ลีมนณี และรองศาสตราจารย์ ดร.พลภัทร บุราคม ที่ได้ กรุณาให้คำแนะนำที่มีคุณค่าในการทำการศึกษ การวิเคราะห์ปัญหา และวิธีการนำเสนอรายงาน ให้น่าสนใจ โดยเฉพาะเอกอัครราชทูตสมเกียรติ อริยปรัชญา ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา โดยตรงและได้ให้ความสนใจในประเด็นเกี่ยวกับคนไทยโพ้นทะเลให้คำแนะนำและกำลังใจในการทำการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง

ขอขอบคุณมิตรที่ได้กรุณาช่วยในหลายเรื่อง โดยเฉพาะ ดร.วิวัฒน์ เศรษฐช่วย ที่ได้กรุณาอ่านร่างรายงานและช่วยให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประจำนครลอสแอนเจลิสและสำนักงานบริษัทการบินไทย จำกัด (ภาคพื้นสหรัฐอเมริกา) รองอธิบดีประสิทธิพร เวทย์ประสิทธิ์ แห่งกรมการกงสุล คุณ Bernhard Rhein แห่งสถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส และเพื่อนร่วมงานในหลายกรมกองของกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งได้ให้ความสนับสนุนด้านข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ขอขอบคุณคุณนรติ ต้นตระกูล กงสุล ฝ่ายเศรษฐกิจและวัฒนธรรม สถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส ที่ได้กรุณาอ่าน ให้ข้อคิดเห็น และยังช่วยตรวจแก้คำผิดในร่างรายงานฉบับนี้โดยละเอียด

เหนือสิ่งอื่นใด ขอขอบคุณบรรดามิตรสหายภายในชุมชนไทยโพ้นทะเลในสหรัฐฯ โดยเฉพาะในกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. และนครลอสแอนเจลิส ซึ่งได้ทำงาน “ปิดทองหลังพระ” มาด้วย ความเสียสละให้กับประเทศไทยและชุมชนไทย คนเหล่านี้คือแรงบันดาลใจที่แท้จริงในการทำ รายงานการศึกษาฉบับนี้ ผู้ศึกษาหวังอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะประโยชน์ตามสมควรต่อ ความใฝ่ฝันและภารกิจของคนเหล่านี้ และหวังว่าในวันข้างหน้าจะมีคนที่มองเห็น ความสำคัญของเรื่องนี้มากขึ้น และเรามีมิตรมากขึ้นในภารกิจที่จะทำให้ “เพชรในตม” เหล่านี้ ได้เปล่งประกายขึ้นมา

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

1.1.1 คำจำกัดความ

ปัจจุบันมีคนไทยที่อพยพไปตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนในต่างประเทศเป็นการถาวรอยู่ประมาณ 1 ล้านคนหรือประมาณ 1.5 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนประชากรของไทย ในที่นี้จะขอเรียกคนเหล่านี้ว่า “คนไทยโพ้นทะเล” (Overseas Thais) ตามคำในภาษาอังกฤษและตามต้นแบบคือ “คนจีนโพ้นทะเล” หรือที่ในภาษาจีนกลางเรียกว่า “หัวเฉียว” (Hua qiao) ในปัจจุบันคนเหล่านี้ประมาณหนึ่งในสามอาศัยอยู่ในสหรัฐอเมริกา ส่วนที่เหลือก็กระจัดกระจายอยู่ในหลายพื้นที่ของโลก อาทิ เยอรมนี อังกฤษ ฝรั่งเศสและออสเตรเลีย คนไทยโพ้นทะเลเหล่านี้แตกต่างจากนักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศเป็นเวลานาน ๆ แตกต่างจากนักเรียนไทยในต่างประเทศ และแตกต่างจากคนงานไทยที่ไปทำงานในต่างประเทศระยะสั้น ๆ คนไทยโพ้นทะเลมีความตั้งใจที่จะอพยพออกจากประเทศไทยไปอยู่ต่างประเทศเป็นการถาวรหรือเป็นระยะเวลายาวนาน

ในดินแดนใหม่ คนไทยโพ้นทะเลเหล่านี้บางส่วนได้มีฐานะเป็นพลเมือง (citizen) ของประเทศนั้น ๆ แล้ว แต่ส่วนใหญ่หรือแทบทั้งหมดยังคงสัญชาติไทยไว้¹ บางส่วนมีฐานะเป็นบุคคลที่มีถิ่นพำนักถาวร (permanent residence) จำนวนไม่น้อยยังเป็นบุคคลเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย แม้ว่าจะได้อยู่ในประเทศนั้น ๆ มาเป็นเวลานานก็ตาม และเนื่องจากคนเหล่านี้บางส่วนได้อพยพไปอยู่ในดินแดนใหม่ 30 – 40 ปีแล้ว ในขณะนี้ในบางพื้นที่ อาทิ ในสหรัฐฯ จึงมีคนรุ่นลูกและหลานหรือที่เรียกว่า “second and third generations” เกิดขึ้นแล้ว ซึ่งจำนวนไม่น้อยไม่สามารถพูดภาษาไทยได้หรือพูดได้ยากลำบาก และยังมีความรู้สึกก้ำกึ่งว่าตนเองเป็นคนไทยหรือไม่ คนรุ่นที่สองและสามนี้กำลังค่อย ๆ เพิ่มจำนวนขึ้นตามลำดับ และเป็นธรรมดาอยู่เองว่าการพำนักอยู่ในต่างแดนก็ย่อมมีคนไทยบางส่วนที่แต่งงานข้ามชาติพันธุ์ และเกิดลูกหลานที่เป็น “ลูกครึ่ง” หรือ “น้อยกว่าครึ่ง” ตามมาด้วย คนเหล่านี้บางส่วนมองว่าตนเองว่าเป็นคนไทยหรือเกี่ยวข้องกับประเทศไทยส่วนจะเข้มข้นมากน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับกรอบมหัศจรรย์ในครอบครัว ดังนั้น หากนิยามคำว่า “คนไทยโพ้นทะเล” ในความหมายกว้างก็ควรจะหมายรวมถึงคนเหล่านี้ด้วย

1.1.2 ลักษณะการอพยพและการก่อตัวของชุมชนไทยโพ้นทะเล

หากมองในมิติประวัติศาสตร์ การก่อตัวของชุมชนไทยโพ้นทะเลแตกต่างจากชุมชนโพ้นทะเลของชาติอื่นแทบจะโดยสิ้นเชิง ทั้งในแง่บริบทสถานการณ์การละทิ้งถิ่นฐาน กาลเวลาและลักษณะความเป็นชุมชนของคนไทย โพ้นทะเลในดินแดนใหม่นั้น ๆ

ในเชิงเปรียบเทียบประวัติศาสตร์ของไทยเป็นไปอย่างราบเรียบ สันติและต่อเนื่อง ผืนแผ่นดินไทยมีความอุดมสมบูรณ์ ทั้งพืชพันธุ์ธัญญาหารและทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ประเทศไทยตั้งอยู่ในจุดที่ค่อนข้างจะปลอดภัยจากภัยธรรมชาติขนาดใหญ่ คนไทยไม่เคยต้องพบบทภาวะความอดอยากหิวโหย (famine) และหากไม่นับสงครามระหว่างไทยกับพม่าที่เกิดขึ้นเป็นระยะ ๆ ตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 16 จนถึงต้นศตวรรษที่ 19 ก็แทบจะเรียกได้ว่าคนไทยไม่เคยเจอการประหารชีวิตทางการเมือง-

¹เนื่องจากตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาตินั้น การที่บุคคลจะสูญเสียสัญชาติไทยมีกระบวนการมากพอสมควร กล่าวคือ ต้องมีการแสดงความจำนงละสัญชาติไทย มีประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และประกาศดังกล่าวต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา จึงจะมีผล ดังนั้น คนไทยโพ้นทะเลแทบทุกคนมักไม่ดำเนินการตามขั้นตอนนี้ บางคนด้วยเจตนา บางคนก็ด้วยความไม่สะดวกในการปฏิบัติตามกระบวนการที่ซับซ้อน

เมืองหรือสงครามกลางเมืองที่เป็นแรงผลักดันให้คนไทยต้องละทิ้งถิ่นฐานของตน นอกจากนั้น ประเทศไทยยังรอดพ้นจากการตกเป็นอาณานิคมของประเทศมหาอำนาจตะวันตก คนไทยจึงไม่ต้องเจอกับระบบการบริหารจัดการเคลื่อนย้ายประชากรขนาดใหญ่ภายในดินแดนอาณานิคมของประเทศตะวันตก เหมือนที่บางประเทศประสบ อาทิ อินเดียและอินโดนีเซีย

ในทางตรงกันข้าม ด้วยความกว้างใหญ่และความอุดมสมบูรณ์ของผืนดินไทย ตลอดช่วงประวัติศาสตร์จวบจนกระทั่งถึงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศไทยไม่อยู่ในสภาพที่แออัดยัดเยียดของประชากรเหมือนในบางประเทศ รัฐไทยก็เห็นว่าประเทศไทยขาดแคลนประชากร ขาดแคลนแรงงานที่จำเป็นในงานโยธาต่าง ๆ และขาดแคลนกำลังพลในการรบ รัฐไทยจึงไม่ได้ให้ความสำคัญในการยึดครองดินแดนเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของรัฐไทย แต่หมามุ่งแย่งชิงประชากรเป็นสำคัญ และเมื่อได้ชัยชนะ ก็มักจะกวาดต้อนพลเมืองของรัฐที่พ่ายแพ้เข้ามาเป็นแรงงานในประเทศไทย ในสมัยอยุธยาเป็นต้นมา รัฐไทยยึดถือเป็นนโยบายที่จะต้อนรับผู้ที่ประสงค์จะ “เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร” ในศตวรรษที่ 19 รัฐไทยยังเปิดรับคนจีนที่อพยพหลังไหลกันเข้ามาเพื่อหางานทำในประเทศไทยเป็นจำนวนหลายล้านคน จวบจนย่างเข้ากลางศตวรรษที่ 20 รัฐไทยก็ยังเห็นว่าประเทศไทยมีประชกรน้อยเกินไป รัฐบาลขณะนั้นจึงได้ประกาศเป็นนโยบายที่จะส่งเสริมให้คนไทยมีลูกกันมาก เพื่อจะได้ขยายจำนวนประชากรและทำให้ประเทศไทยเป็นชาติที่ยิ่งใหญ่

และตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 19 ในยุคที่ผู้คนจากส่วนต่าง ๆ ของโลกสามารถเดินทางไปมาหาสู่กันได้ด้วยเรือกลไฟ เรือโดยสารระหว่างทวีป และต่อมาด้วยการสัญจรทางอากาศ และโลกเริ่มเห็นกระบวนการเคลื่อนย้ายประชากรขนาดใหญ่ (large-scale cross border migration) หลายประเทศเห็นการไหลทะลักของประชาชนของตนออกนอกประเทศ ซึ่งเกิดขึ้นด้วยเหตุปัจจัยต่าง ๆ กันไป อาทิ ภาวะความแออัดของประชากร ความอดอยากหิวโหย นโยบายแรงงานและการจัดการประชากรของเจ้าอาณานิคม ในยุคนี้นประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้พบเห็นสภาพที่ประชากรของตนอพยพหลังไหลออกนอกประเทศ (The Diaspora) อาทิ จีน อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลี และฟิลิปปินส์ แต่ประเทศไทยยังไม่ได้พบเห็นสภาวะการณ์เช่นนั้น

ในยุคนั้นประเทศไทยยังไม่ได้พบเห็น “Thai Diaspora” หรือคนที่อพยพละทิ้งถิ่นฐานออกไปนอกประเทศ ก่อนสงครามโลกครั้งที่สองยังมีคนไทยจำนวนเพียงน้อยนิดที่เดินทางออกนอกประเทศ ตามข้อมูลของกระทรวงการต่างประเทศ ในปี พ.ศ. 2489 ตลอดทั้งปี กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือเดินทางไปรวมทั้งสิ้นเพียง 798 ฉบับเท่านั้น (หรือเฉลี่ยวันละเพียง 3 ฉบับ) ในปี 2494 (ในช่วงที่ไทยส่งทหารไปรบในสงครามเกาหลี) ได้ออกหนังสือเดินทางไปรวม 3,741 ฉบับ (วันละ 11 ฉบับ) และในปี 2498 ได้ออกไปเป็นจำนวนทั้งสิ้น 7,348 ฉบับ (วันละ 28 ฉบับ)² ในบรรดาคนที่เดินทางออกนอกประเทศนั้น ถ้าไม่นับข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศและฝ่ายทหารที่เดินทางไปในการกิจต่าง ๆ คนที่เดินทางออกนอกประเทศแทบทั้งหมดก็ได้แก่บรรดานักเรียนที่เดินทางไปเรียนหนังสือในต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่จะเดินทางไปยังประเทศในยุโรป แทบทั้งหมดเป็นนักเรียนทุนรัฐบาล เนื่องจากฐานะทางเศรษฐกิจของคนไทยโดยทั่วไปยังอยู่ในระดับต่ำ ไม่อยู่ในฐานะที่จะส่งบุตรหลานของตนเองเดินทางไปเรียนหนังสือในต่างประเทศได้ นอกจากนั้น นักเรียนไทยเหล่านี้แทบทั้งหมดก็จะเดินทางกลับในประเทศไทยหลังจากสำเร็จการศึกษา เพื่อมารับราชการตามวัตถุประสงค์ของการให้ทุนดังกล่าว ดังนั้น ก่อนทศวรรษที่ 1960 “คนไทยโพ้นทะเล” จึงเสมือนไม่มีอยู่

อย่างไรก็ดี ประเทศไทยได้พบ “จุดเปลี่ยนผัน” ในคริสต์ทศวรรษที่ 1960 เมื่อคนไทยเริ่มเดินทางออกนอกประเทศกันมากขึ้น การอพยพของคนไทยไม่ได้เกิดด้วยเหตุปัจจัยใด ๆ แบบที่ประเทศอื่นประสบ หากแต่เกิดจากผลพวงของพัฒนาประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจ นโยบายต่างประเทศ แรงดึงดูดยั่วชวนจากคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าในประเทศตะวันตก การมีโอกาสได้มีปฏิสัมพันธ์กับชาวต่างประเทศ (อันเนื่องมาจากการเข้ามาตั้งฐานทัพของสหรัฐฯ ในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505) และค่านิยมในสังคมไทยเป็นสำคัญ รัฐบาลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ซึ่งเข้ายึดอำนาจการปกครองประเทศเมื่อปี พ.ศ. 2502 ได้ปรับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของไทยไปในแนวทางทุนนิยมมากขึ้น รัฐบาลไทย โดยความสนับสนุนช่วยเหลือของธนาคารโลก ได้ริเริ่มจัดทำแผนการพัฒนาเศรษฐกิจ ระยะ 5 ปี เป็นครั้งแรก (2504 – 09) ซึ่งมุ่งเน้นส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ การพัฒนาอุตสาหกรรม การส่งออก และส่งเสริมให้คนไทยทำงานหนักพัฒนาตนเอง

² อาจิณณ์ จุลศิริวงศ์, 2499

มากขึ้น รัฐบาลได้เปิดรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ โดยเฉพาะจากสหรัฐฯ มีการตั้งมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาชั้นสูงใหม่ ๆ หลายแห่ง และที่สำคัญในปี พ.ศ. 2503 บริษัทการบินไทยได้เปิดบริการการบินเป็นครั้งแรก ซึ่งถือเป็นก้าวสำคัญในการเปิดประตูเชื่อมไทยกับโลกภายนอก

ในช่วงนี้เองที่เกิดปรากฏการณ์ใหม่ นั่นคือ การหลั่งไหลเดินทางออกนอกประเทศ ของคนไทยอย่างน้อยของคนในสองกลุ่ม ได้แก่ นักเรียนทุนส่วนตัวและภริยาของทหารอเมริกัน คนทั้งสองกลุ่มต่างมุ่งหน้าไปยังสหรัฐฯ เป็นสำคัญ เพราะในขณะนั้นสหรัฐฯ ได้ทะยานขึ้นมาเป็นประเทศอภิมหาอำนาจของโลกแทนอังกฤษ ฝรั่งเศส หรือยุโรปแล้ว

ในส่วน of นักเรียนทุนนั้น ค่านิยมใหม่ในสังคมไทยที่ให้ความสำคัญกับปริญญาบัตร อันจะเป็นใบเบิกทางที่ดีสำหรับอาชีพ รายได้และการยกฐานะทางสังคม ทำให้มีการแข่งขันกันอย่างสูงเพื่อจะสอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย จบจนกระทั่งปี พ.ศ. 2505 ประเทศไทยยังมีมหาวิทยาลัยเพียง 5 แห่งเท่านั้น ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ (มหิดล) และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ การแข่งขันในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยในช่วงนั้น จึงมีความเข้มข้นเป็นอย่างยิ่ง ขณะที่นักเรียนมัธยมปลายทั้งประเทศราว 15,000 คน แต่มีผู้สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้เพียงไม่ถึง 5,000 คน ซึ่งหมายถึงว่านักเรียนส่วนใหญ่คืออีกราว 10,000 คนไม่มีที่เรียน³ ผู้ปกครองที่มีฐานะทางการเงินเพียงพอจำนวนไม่น้อยจึงต้องตัดใจส่งลูกไปเรียนในต่างประเทศ คนที่มีฐานะพอที่จะส่งบุตรไปเรียนในสหรัฐฯ หากมีกำลังน้อยลงมากก็จะส่งไปฟิลิปปินส์หรืออินเดียเป็นหลัก กระนั้นก็ดีผลจากการที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการ พลเรือนไม่ได้รับรองวิทยฐานะมหาวิทยาลัยของฟิลิปปินส์และอินเดียเท่ากับมหาวิทยาลัยของไทย นักเรียนไทยที่จบระดับปริญญาตรีที่ฟิลิปปินส์และอินเดียจึงมักจะเดินทางต่อไปยังสหรัฐฯ เพื่อ “ซบตัว” นักเรียนเหล่านี้ไม่มีพันธะใด ๆ ที่จะต้องกลับประเทศไทยเหมือนนักเรียนทุนของรัฐบาล หลายคนจึงตัดสินใจไม่กลับหลังจบการศึกษา

ในส่วนที่เกี่ยวกับภริยาทหารอเมริกันนั้น การเข้ามาตั้งฐานทัพสหรัฐฯ ในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505 และดำเนินมาจนถึงปี 2517 ก็เป็นปัจจัยกระตุ้นให้คนไทยเดินทางออกนอกประเทศมากขึ้น ในช่วงที่สหรัฐฯ คงฐานทัพไว้ในประเทศไทยนั้น มีหญิงไทยที่อยู่กินในฐานะภรรยาและ “ภรรยาเช่า” ของทหารอเมริกันหลายพันคน เมื่อทหารอเมริกันเหล่านี้ครบวาระการปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทยและเดินทางกลับสหรัฐฯ ก็มีจำนวนไม่น้อยที่นำภรรยาชาวไทยเดินทางกลับไปด้วย ดังนั้น บรรดาภรรยาทหารอเมริกันนี้ถือเป็นคนไทยโพ้นทะเลรุ่นแรก ๆ

ในปี ค.ศ. 1965 ยังมีตัวแปรสำคัญอีกประการที่เป็นปัจจัยดึงดูดให้คนไทยเดินทางเข้าสหรัฐฯ เป็นจำนวนมาก นั่นคือ การแก้ไขกฎหมายคนเข้าเมืองของสหรัฐฯ หรือที่เรียกอย่างเป็นทางการว่า “The Immigration and Nationality Act of 1965” กฎหมายฉบับนี้ได้ยกเลิกระบบ “national origins quota” ที่สหรัฐฯ ใช้มาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1920 และเป็นระบบที่เกื้อกูลต่อการเข้ามาของชาวยุโรป แล้วนำระบบใหม่ที่เน้นหนักที่ “skills and family relationships (ของพลเมืองสหรัฐฯ)” เข้ามาใช้ โดยอนุญาตให้บุคคลที่มีทักษะหรือความรู้อันเป็นที่ต้องการของสหรัฐฯ เดินทางเข้ามาในสหรัฐฯ ได้ไม่เกินปีละ 170,000 คน กฎหมายฉบับนี้มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 1968 ผลของกฎหมายนี้ได้เปิดทางให้บุคคลที่เป็น “skilled workers” ของไทย โดยเฉพาะแพทย์ พยาบาล วิศวกร ฯลฯ สามารถเดินทางเข้าสหรัฐฯ ได้เป็นจำนวนมาก เล่ากันว่าบัณฑิตแพทย์รุ่นที่จบในปี ค.ศ. 1968 จากมหาวิทยาลัย ต่าง ๆ ในประเทศไทย โดยเฉพาะจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เดินทางเข้าสหรัฐฯ แบบ “ยกชั้น”

นอกจากนั้น ด้วยความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจของไทยและการที่เศรษฐกิจไทยขยายตัวอย่างต่อเนื่องระหว่างทศวรรษที่ 1960 - 1980 คนไทยยังคงเดินทางออกนอกประเทศกันมาก อย่างต่อเนื่อง ทั้งเพื่อการศึกษา ทำงาน ท่องเที่ยว ติดต่อดูธุรกิจ ฯลฯ มีคนงานไทยทยอยออกเดินทางไปทำงานต่างประเทศเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งประสบภาวะเศรษฐกิจซบเซาภายหลังจากการถถอนฐานทัพสหรัฐฯ ในประเทศไทย แรงงานฝ่ายชายจะเดินทางไปทำงานในตะวันออกกลางและประเทศในเอเชียตะวันออก ซึ่งเศรษฐกิจกำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว ส่วนฝ่ายหญิงจำนวนไม่น้อยก็ออกไปเป็นแม่บ้านและค้าประเวณี โดยเฉพาะในยุโรป ในช่วงนี้ “ชุมชนไทย” ขนาดเล็กจึงก่อตัวขึ้นในหลายส่วน

³http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p1/Mb2_7.doc

ของโลก โดยเฉพาะในเยอรมัน สวิตเซอร์แลนด์ สแกนดิเนเวีย อังกฤษ ออสเตรเลีย ฯลฯ ทั้งนี้ไม่นับรวมคนงานชายและหญิงที่ออกไปทำงานในระยะสั้น ๆ ในหลายส่วนของโลก

ในส่วนของสหรัฐฯ ซึ่งถือเป็นชุมชนไทยนอกประเทศไทยแห่งแรกและเป็นชุมชนใหญ่ที่สุดนั้น การขยายตัวของชุมชนไทยยังดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ตามประมาณการของผู้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการของชุมชนไทยในสหรัฐฯ พบว่า ในช่วงทศวรรษที่ 1960 มีคนไทยอยู่ในสหรัฐฯ ประมาณ 5,000 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักเรียน ภารยาทหารอเมริกัน และบุคคลประเภทแรงงานฝีมือ (skilled labour) ตัวเลขได้ขยับขึ้นเป็นราว 40,000 เมื่อสิ้นทศวรรษที่ 1970 หรือเพิ่มขึ้นประมาณ 800 เปอร์เซ็นต์ และค่อยขยับขึ้นเป็น 64,000 คน เมื่อสิ้นทศวรรษที่ 1980 หรือขยับขึ้นอีกประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเริ่มต้นทศวรรษที่ 1990 ประมาณการว่ามีคนไทยอยู่ในสหรัฐฯ ราว 120,000 คน⁴ และในปัจจุบัน คาดว่ามีชาวไทยในสหรัฐฯ เป็นจำนวนราว 400,000 กว่าคน⁵ คนไทยเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของ “Thai Diaspora”

ตารางที่ 1
จำนวนคนไทยในต่างประเทศ

ประเทศ	ยอดรวม (กรณีรวมคนงานระยะสั้น)	คนไทยโพ้นทะเล
ทวีปอเมริกา		
สหรัฐอเมริกา		400,000
แคนาดา		8,000
ละตินอเมริกา		300
ทวีปยุโรป		
เยอรมนี		100,000
อังกฤษ		40,000
สวีเดน		32,000
สวิตเซอร์แลนด์		21,500
ฝรั่งเศส		16,000
เนเธอร์แลนด์		14,261
นอร์เวย์		10,000
เดนมาร์ก		9,049
ออสเตรีย		7,000
ฟินแลนด์		6,100
อิตาลี เบลเยียม สเปน ยุโรป ฯลฯ		20,000

⁴ “Immigration History of the Thais to the United States”, <http://saintnull.com/blog/immigration-history-thai-united-states/>

⁵ สถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส ได้ทำการสำรวจเพื่อประกอบการคำนวณประมาณการคนไทยในสหรัฐฯ หลังจากการสำรวจสำมะโนประชากรสหรัฐฯ เมื่อปี ค.ศ. 2010 พบว่ามีคนไทยเพียง 54.7 เปอร์เซ็นต์ที่กรอกแบบฟอร์มการสำรวจ ขณะนี้ผลการสำรวจจำนวนคนไทยในสหรัฐฯ ยังไม่ออกมา (มีเพียงจำนวนคนเชื้อสายเอเชีย) แต่หากประมาณการจากสัดส่วนคนไทยในกลุ่มคนเชื้อสายเอเชีย ก็คาดว่าปัจจุบันมีคนไทยอยู่ในสหรัฐฯ ประมาณ 400,000 คน

ประเทศ	ยอดรวม (กรณีรวมคนงานระยะสั้น)	คนไทยโพ้นทะเล
ทวีปเอเชีย		
มาเลเซีย	110,000	
(รวมคนเชื้อสายไทยที่อยู่เดิม 60,000)	70,000	
ญี่ปุ่น	50,000	29,000
เกาหลีใต้	40,000	16,000
สิงคโปร์	40,000	4,000
ไต้หวัน	86,000	NA
จีน	NA	NA
อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และบรูไน	20,000	2,000
พม่า ลาว กัมพูชา และเวียดนาม		Est. 6,500
อินเดีย		4,000
เอเชียใต้ (ยกเว้นอินเดีย)	NA	NA
ตะวันออกกลาง	88,110	5,908
ทวีปออสเตรเลีย		
ออสเตรเลีย		40,000
นิวซีแลนด์		10,803
ทวีปแอฟริกา		
แอฟริกาใต้		2,500
แอฟริกาอื่น ๆ (ลิเบีย อียิปต์ ฯลฯ)	13,952	NA
รวม		874,921

ที่มา: (1) กรมที่เกี่ยวข้องของกระทรวงการต่างประเทศ และ (2) กระทรวงแรงงาน

1.1.3 ความสำคัญของเรื่องคนไทยโพ้นทะเล

ด้วยเป็นเพราะคนไทยโพ้นทะเลยังเป็นปรากฏการณ์ใหม่ของสังคมไทย โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับจีน อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลี ฟิลิปปินส์ ฯลฯ และเป็นเรื่องไม่ถ้อยนักที่จะการศึกษาเกี่ยวกับคนไทยโพ้นทะเล คนไทยจำนวนมากอาจจะยังไม่ค่อยได้รับรู้ว่ามีคนไทยนับล้านคนพำนักอาศัยอยู่นอกประเทศ และภาพลักษณ์ในสังคมไทยที่ว่าคนไทยที่ไปต่างประเทศมักเป็นคนระดับล่าง ๆ ของสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นบรรดาสตรีชาวอีสานที่เป็นภรรยาทหารอเมริกัน คนงานไทยในตะวันออกกลาง หรือสตรีที่เดินทางไปค้าประเวณีในที่ต่าง ๆ ของโลก สังคมไทยจึงมักไม่ค่อยให้คุณค่าและความสำคัญแก่คนไทยโพ้นทะเลมากนัก โดยเฉพาะในเชิงที่จะใช้คนเหล่านี้เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจการค้าหรือในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ในทางตรงกันข้าม รัฐไทยอาจจะยังมองว่าคนเหล่านี้เป็น “ภาระ” ของรัฐบาลไทยในการที่จะต้องดูแลช่วยเหลือ โดยเฉพาะคนที่ตกทุกข์ได้ยาก รัฐบาลไทยในยุคประชาธิปไตยมักจะถือเป็นนโยบายที่จะ “คุ้มครองดูแล” คนไทยในต่างประเทศ อันเป็น

แนวคิดทางการทูตแบบดั้งเดิม ดังจะเห็นได้จากคำแถลงนโยบายต่อรัฐสภาของรัฐบาลทุกชุดในช่วง 20 กว่าปีที่ผ่านมา ล้วนแต่ประกาศที่จะ “คุ้มครองดูแลและพิทักษ์ประโยชน์” “เพื่อบริการประชาชนในต่างประเทศ” “อำนวยความสะดวกคุ้มครองตลอดจนส่งเสริมสิทธิและผลประโยชน์” อันที่จริงก่อนปี พ.ศ. 2541 ที่ก่อตั้งกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศได้ก่อตั้งหน่วยเล็ก ๆ ภายในกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวง ชื่อ “ฝ่ายคุ้มครองดูแลผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศ” และเมื่อตั้งเป็นกรมการกงสุลแล้ว ได้ยกฐานะฝ่ายนี้ขึ้นเป็น “กองคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศ”

ในอดีตรัฐบาลไทยยังไม่ได้มองพหุมิติที่ว่าคนเหล่านี้เป็น “ภาวะ” และเห็นคุณค่าทางยุทธศาสตร์ของคนไทยโพ้นทะเลจริง ๆ แล้วเพิ่งจะมาในยุคของรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร พล.อ. สุรยุทธ์ จุลานนท์ และนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่เริ่มเห็นคุณค่าในเชิงยุทธศาสตร์ของชุมชนไทยในต่างประเทศ ดังจะเห็นได้จากถ้อยคำใหม่ ๆ ในคำแถลงนโยบายของรัฐบาลเหล่านี้ ซึ่งเริ่มพูดถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนไทยในต่างประเทศ และที่น่าสนใจคือ รัฐบาลของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้มีการระบุในคำแถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อปี 2548 อย่างชัดเจนว่า “สนับสนุนชุมชนไทยในต่างประเทศให้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการปกป้องรักษาและส่งเสริมผลประโยชน์ของประเทศ” ซึ่งเป็นสิ่งที่รัฐบาลชุดอื่น ๆ ยังไม่เคยกล่าวถึง

กระนั้นก็ดี ในภาคปฏิบัติก็ยังพบเห็นว่ามีฝ่ายต่าง ๆ ในไทยยังไม่ได้ให้ความสำคัญจริงจังในการดำเนินการเพื่อใช้ประโยชน์จากชุมชนไทยโพ้นทะเลและในการดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนไทยเหล่านี้ ทศนคติที่ว่าคนไทยในต่างประเทศไม่ได้เสียภาษีให้แก่รัฐจึงไม่สมควรได้รับการดูแลช่วยเหลือจากเงินภาษีของประชาชนไทยนั้น ยังคงฝังแน่นอยู่ทั่วไปงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรม สร้างความเข้มแข็งของชุมชนในต่างแดนจึงมีเพียงน้อยนิด โครงการต่าง ๆ ที่สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่พยายามผลักดัน อาทิ การขอให้รัฐบาลไทยเป็นแกนนำในการจัดตั้งธนาคารชุมชน การขอให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นแกนนำในการจัดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยให้กับเยาวชนรุ่นที่สองและสาม การพัฒนาไทยทาวน์ ฯลฯ จึงไม่ได้รับการสนองตอบและสนับสนุนจากส่วนราชการของไทยเท่าที่ควร ส่วนราชการบางหน่วยยังอ้างว่ารัฐบาลไม่มีนโยบายในเรื่องเหล่านี้ จึงไม่สมควรที่รัฐบาลไทยจะเข้าไปลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่ต้องนำเงินภาษีของประชาชนไปใช้

การไม่นำพาความสำคัญของคนไทยโพ้นทะเลและการไม่ “ลงทุน” เพื่อช่วยให้คนไทยเหล่านี้มีความพร้อมยิ่งขึ้นไปอีกนั้น ได้ทำให้ประเทศไทยสูญเสียโอกาส (opportunity losses) เป็นอย่างมาก กล่าวเฉพาะในสหรัฐฯ ระยะเวลา 30 – 40 ปีที่คนไทยเหล่านี้ได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานในสหรัฐฯ คนเหล่านี้ได้กลายเป็นพลเมืองของสหรัฐฯ สามารถลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในสหรัฐฯ ได้ หากมีการจัดตั้งที่ดีคนเหล่านี้สามารถมีอิทธิพลต่อนักการเมืองสหรัฐฯ ในทางที่เป็นคุณต่อประเทศไทยได้ นอกจากนั้น คนเหล่านี้ยังมีเครือข่ายสายสัมพันธ์ (connections) ที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยและสามารถจะช่วยเหลือประเทศไทยในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจได้หลายประการ ไม่ว่าจะเป็นแง่การเป็นเครือข่ายการตลาด การนำเข้า ฯลฯ ซึ่งจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไปในบทที่สาม

ประเด็นที่น่าห่วงกังวลยิ่งกว่าคือ ขณะนี้คนไทยโพ้นทะเลรุ่นแรกกำลังอยู่ในวัย 60 - 70 ปี และอีกไม่นานคนเหล่านี้จะต้องสูญหายไปตามอายุขัย ซึ่งหมายถึงว่าจุดเชื่อมโยงระหว่างประเทศไทยกับคนไทยโพ้นทะเลจะสูญหายไปด้วยความสัมพันธ์ที่ประเทศไทยจะมีกับคนรุ่นที่สองจะยิ่ง เบาบางลงหรืออาจจะอันตรธานสูญหายไปเลย การจะรอเวลาดำเนินการออกไปนั้น อาจจะไม่ได้ผลเลยทำนองเดียวกับที่บางประเทศประสบ อาทิ ญี่ปุ่น ซึ่งได้ขาดสายสัมพันธ์กับคนญี่ปุ่นรุ่นที่สามในสหรัฐฯ ไปเกือบหมดสิ้น คนเหล่านี้อาจจะมึนงงหน้าตาแบบคนญี่ปุ่น แต่ไม่สามารถพูดภาษาญี่ปุ่นได้และไม่ได้มีความสำนึกว่าตนเป็นคนญี่ปุ่นอีกต่อไป ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเสียดายเป็นอย่างยิ่งและเป็นเรื่องที่ประเทศไทยพึงต้องสำนึกไว้

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

1.2.1 จะมุ่งศึกษาให้ถ่องแท้มากขึ้นเกี่ยวกับความสำคัญในด้านต่าง ๆ ของคนไทยโพ้นทะเลต่อประเทศไทย โดยจะทำการศึกษาข้อมูลในเชิงประจักษ์ (empirical) เพื่อให้ได้ข้อมูลในข้อถกเถียงที่มีมาตลอดว่าคนไทยโพ้นทะเลเป็นคนที่ไม่ได้จ่ายภาษีจึงไม่สมควรที่จะได้รับประโยชน์จากเงินภาษีของประชาชน

1.2.2 จะได้เสนอแนะยุทธศาสตร์และประเด็นสำคัญ ๆ ที่ประเทศไทยสมควรดำเนินการกับบรรดาคนไทยโพ้นทะเล

เหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนทางในการช่วยให้ชุมชนไทยโพ้นทะเลมีความเข้มแข็งมากขึ้นและการเสริมสร้าง (reinforce) ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับคนไทยโพ้นทะเล

1.2.3 จะได้เสนอแนะรูปแบบเกี่ยวกับการบริหารยุทธศาสตร์ดังกล่าว โดยพิจารณาถึงวิธีการปฏิบัติที่ดี (best practices) ของประเทศอื่น ๆ ประกอบด้วย

1.3 ขอบเขตการศึกษา

รายงานการศึกษานี้มุ่งที่จะให้ครอบคลุมคนไทยโพ้นทะเลโดยรวม ไม่ว่าจะอยู่ในส่วนใดของโลก เพราะประเด็นปัญหาเกี่ยวกับคนเหล่านี้มีลักษณะร่วมกันอยู่และวิธีการบริหารจัดการคนเหล่านี้น่าจะเป็นไปในแนวเดียวกันได้ในระดับหนึ่ง และเชื่อว่าข้อเสนอว่าด้วยยุทธศาสตร์ต่อคนไทยโพ้นทะเลตามรายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อคนไทยโพ้นทะเลโดยรวม

ด้วยข้อจำกัดด้านเวลาก็ทำให้ข้อมูลที่ใช้ในการประกอบการวิเคราะห์อ้างอิงหรือสนับสนุนข้อสมมติฐานต่าง ๆ ในงานศึกษาชิ้นนี้ค่อนข้างจะหนักไปในด้านชุมชนไทยโพ้นทะเลในสหรัฐอเมริกาเป็นหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัฐแคลิฟอร์เนีย เพราะเป็นเรื่องที่ผู้ทำการศึกษาปฏิบัติงานและมีการกิจที่เกี่ยวข้องอยู่มาก การค้นคว้าหาข้อมูลในเรื่องนี้ทำได้ไม่ยากจนเกินไป ส่วนคนไทยโพ้นทะเลในส่วนอื่น ๆ ของโลกนั้น อาจจะได้รับการกล่าวถึงเพียงผ่าน ๆ และหวังว่าในวันข้างหน้าคนที่มีความสนใจในเรื่องนี้จะช่วย “ต่อภาพ” เกี่ยวกับคนไทยโพ้นทะเลในส่วนอื่น ๆ ของโลกต่อไป เพื่อให้ได้ภาพที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

รายงานการศึกษานี้พยายามจะอยู่บนฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ (empirical evidences) เป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นสถิติ ผลการสำรวจ การสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ และผู้ทำการศึกษาพยายามอย่างดีที่สุดที่จะหาข้อมูลให้ครบถ้วนหรือหนักแน่นที่สุดก่อนที่จะมีข้อสรุปใด ๆ อย่างไม่ก็ติ ด้วยข้อจำกัดของข้อมูลในบางประเด็น ก็อาจจะต้องมีการ “วิเคราะห์” หรือการ “อนุมาน” (deduction) ประกอบ ซึ่งผู้ศึกษาจะได้ระบุให้ทราบในส่วนนั้น ๆ ว่านำข้อสรุปอย่างไร จึงหวังว่าผู้อ่านรายงานฉบับนี้จะได้ตระหนักเกี่ยวกับวิธีการ (methodology) นำข้อสรุปต่าง ๆ ในรายงานฉบับนี้ไว้ตั้งแต่ต้นด้วย

1.4 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1.4.1 ความตระหนักและความเข้าใจที่ถูกต้องในสังคมไทย โดยเฉพาะในบรรดาบุคคลที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับคนไทยโพ้นทะเล

1.4.2 ข้อเสนอแนะในเชิงยุทธศาสตร์และนโยบายเกี่ยวกับบริหารจัดการคนไทยโพ้นทะเล เพื่อให้หน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องจะนำไปพิจารณาอย่างจริงจัง

1.4.3 หวังว่าจะนำไปสู่การดำเนินการในภาคปฏิบัติ เพื่อปรับกระบวนการทำงานของประเทศไทยในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีคุณค่าอย่างยั่งยืนของชาติ

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

“You can look at this from a number of perspectives, politically I think the Chinese government has increasingly recognised the importance of building its international image and it’s trying to facilitate towards a more positive international perception of China and this is becoming increasingly important for the Chinese government because they realise that China, despite its economic growth and power in the international arena, it does not necessarily have a very good image, so it tries very, very hard to do something about it and the diasporic Chinese communities are seen to play a very important bridging role, if you like, in changing this perception but economically speaking the diasporic Chinese is a very valuable source of investment, they’re also the transnational linkage if you like between China and the trans-national market in the rest of the world.”

Professor Wanning Sun, China Research Centre at the University of Technology

2.1 ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับพลเมืองโพ้นทะเล

2.1.1 แนวความคิดดั้งเดิม

ในโลกทัศน์ทางการเมืองดั้งเดิมของชาวตะวันออก รวมทั้งรัฐไทยในอดีต รัฐต่างมุ่งหมายที่จะควบคุมพลเมืองของตน ด้วยอาจจะเห็นว่าพลเมืองเป็นรากฐานทางการเมืองและเศรษฐกิจที่สำคัญของรัฐ พลเมืองเป็นส่วนหนึ่งของการปลงในการรบเพื่อป้องกันการรุกรานจากรัฐข้างเคียง (หรือในทางตรงกันข้ามเพื่อการรุกราน) เป็นแรงงานในงานก่อสร้างพระราชวัง วัดวาอารามและสาธารณูปโภคต่าง ๆ เป็นแรงงานในการผลิตอาหาร พืชผลทางการเกษตรและเครื่องใช้ไม้สอยต่าง ๆ รวมทั้งยังเป็นแหล่งรายได้ภาษี ส่วยและอากรต่าง ๆ เพื่อทะนุบำรุงรัฐ ขณะที่รัฐไม่มีพันธกรณีที่จะต้องให้สวัสดิการใด ๆ แก่พลเมืองเป็นการตอบแทน รัฐมีหน้าที่เพียงแต่ให้การคุ้มครองความปลอดภัยให้กับราษฎรและแก้ไขความขัดแย้งต่าง ๆ ที่ราษฎรจะพึงมีระหว่างกัน ในโลกการเมืองสมัยนั้น ราษฎรจึงเป็นสินทรัพย์ที่มีค่าของรัฐ ซึ่งรัฐต่าง ๆ ต้องพยายามควบคุมให้ได้ รัฐในยุคหนึ่งจึงวางระบบศักดินาเอาไว้เพื่อเป็นเครื่องมือในการควบคุมราษฎร (และที่ดินทำกิน) โดยกำหนดให้มูลนายแต่ละระดับมีอำนาจในการควบคุมบังคับบัญชากำลังพลเป็นจำนวนหนึ่งมากขึ้นตามแต่ชั้นยศ ในบริบททางการเมืองเช่นนั้น รัฐทางตะวันออกจึงไม่ให้คุณค่าใด ๆ กับพลเมืองของตนที่ละทิ้งถิ่นฐานบ้านเมือง อีกทั้งยังจะถือว่าคนเหล่านี้เป็นคนทรยศต่อชาติบ้านเมือง กล่าวคือ เป็นพวกหนีทหาร หลบเลี่ยงการจ่ายภาษีหรือการเกณฑ์แรงงานและเป็นพวกเอาเปรียบสังคม

กฎหมายตราสามดวง แผนกพระไวยการอาชญาหลวง ระบุไว้ในมาตรา 42 ว่า “ผู้ใดบังกัณฑ์น้องลูกหลานเผ่าพันธุ์แห่งงานท่านกิดี ส่งเสียไปอยู่ประเทศเมืองอื่นดั่งนั้น ท่านว่าเสมอพวกศึก ให้มีโทษ 6 สถาน....”⁶

2.1.2 แนวความคิดว่าด้วยหน้าที่รัฐในการ “การคุ้มครอง” พลเมือง

แนวความคิดเกี่ยวกับพลเมืองที่ละทิ้งถิ่นฐานมาเปลี่ยนไปในช่วงศตวรรษที่ 19 เมื่อบรรดาประเทศเจ้าอาณานิคม

⁶เรื่องกฎหมายตราสามดวง, 2531: น. 490

ต่าง ๆ แผ่ขยายอำนาจมายังประเทศในเอเชีย รัฐบาลของประเทศตะวันตก ไม่ว่าจะเป็นในระบอบประชาธิปไตยหรือไม่ก็ตาม ต่างให้ความสำคัญในการ “คุ้มครอง” พลเมืองของตน แนวความคิดว่ารัฐมีหน้าที่ต้องคุ้มครองพลเมืองของตนเป็นแนวความคิดที่มีมาแต่โบราณของยุโรป อย่างน้อยตั้งแต่สมัยโรมัน อย่างไรก็ตาม แนวความคิดนี้ได้รับการต่อเติมเสริมต่อด้วยปรัชญาและแนวความคิดด้านการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลประชาธิปไตยเห็นว่าหน้าที่ทั้งปวงของรัฐล้วนแต่เป็นไปเพื่อประโยชน์ของพลเมือง และเป็นหน้าที่พื้นฐานที่สุดของรัฐที่จะต้องให้ความคุ้มครองพลเมืองและการคุ้มครองจะต้องลงมาถึงระดับปัจเจกชนด้วย เมื่อประเทศตะวันตกเข้ามาแผ่ขยายอำนาจของตนในเอเชีย หลายประเทศก็มักจะใช้ข้ออ้างเรื่องการคุ้มครองพลเมืองของตนเป็นเหตุในการเข้ายึดดินแดนต่าง ๆ เป็นอาณานิคมของตน โดยเฉพาะหากพลเมืองของตนเกิดขัดแย้งกับเจ้า ผู้ครองรัฐนั้น ๆ ในกรณีของไทย ซึ่งรอดพ้นจากการเป็นอาณานิคมของประเทศตะวันตกชาติใด ประเทศตะวันตกต่างใช้ข้ออ้างเรื่องการ “คุ้มครอง” พลเมืองของตนในการปฏิเสธอำนาจทางกฎหมายของรัฐไทย และกำหนด “สิทธิสภาพนอกอาณาเขต” ไม่อนุญาตให้ศาลไทยมีอำนาจพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับพลเมืองของตน นอกจากนี้ หากเห็นว่าพลเมืองของตนไม่ได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมจากทางการไทย ประเทศตะวันตกก็จะเข้าแทรกแซงในกรณีดังกล่าวโดยไม่รีรอ

แนวความคิดและวิธีการปฏิบัติของประเทศตะวันตกมีส่วนในการเขย่ารากฐานความคิด (paradigm) ดั้งเดิมของประเทศตะวันออกรับอย่างมากมาย และมีส่วนอย่างมากในการปรับเปลี่ยนวิธีคิดเกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐในการให้ความคุ้มครองพลเมืองของตน ทั้งนี้ ยังไม่ต้องกล่าวถึงการแทรกซึมเข้ามาของแนวความคิดแบบประชาธิปไตยของประเทศตะวันตกที่มีส่วน “เขย่า” รากฐานความคิด ระบอบการเมืองและสังคมของประเทศตะวันออกในเวลาต่อมาอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน แนวความคิดนี้ยังเป็นพื้นฐานของอนุสัญญาระหว่างประเทศที่สำคัญ อันได้แก่ อนุสัญญากรุงเวียนนา ว่าด้วยความสัมพันธ์ทางการกงสุล (Vienna Convention on Consular Relations) ค.ศ. 1963 ซึ่งได้วางหลักการและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับให้ความคุ้มครองพลเมืองของรัฐต่าง ๆ ในรัฐต่างแดนเอาไว้ และปัจจุบันได้กลายมาเป็นรากฐานวิธีปฏิบัติของรัฐต่าง ๆ ทั่วโลกว่ารัฐมีหน้าที่ให้ความคุ้มครองพลเมืองของตน รวมทั้งประเทศไทยเอง

แนวความคิดว่าด้วยรัฐมีหน้าที่ให้ความคุ้มครองดูแลผลประโยชน์ของพลเมืองของตนในต่างประเทศนั้น เป็นรากฐานของการดำเนินนโยบายต่างประเทศของไทยตลอดมา ความจริงเมื่อกระทรวงการต่างประเทศได้รับการก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2428 ในเวลานั้นกระทรวงการต่างประเทศประกอบด้วย 7 กอง ซึ่งในจำนวนนั้น มี “กองการกงสุล” รวมอยู่ด้วย นับตั้งแต่คริสต์ทศวรรษที่ 1990 รัฐบาลไทยทุกชุดก็จะประกาศเป็นนโยบายเรื่องนี้ และได้ให้ถือเป็นหน้าที่ของสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลไทยทั่วโลกตลอดมา นอกจากนี้ ยังมีการตั้งสำนักงานที่มีภารกิจเฉพาะเพื่อทำหน้าที่ในเรื่องเหล่านี้ด้วย อาทิ สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนไทยในต่างประเทศ สำนักงานแรงงานในเมืองต่าง ๆ ฯลฯ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. 2550) ถึงกับได้ระบุไว้ในมาตรา 82 กำหนดให้รัฐ “ต้องให้ความคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ” งานคุ้มครองผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ มีความเข้มข้นขึ้นตามระดับการพัฒนาของระบอบประชาธิปไตยไทย เมื่อสื่อมวลชนไทยและนักการเมืองในรัฐสภาได้ให้ความสนใจเรื่องเหล่านี้ค่อนข้างมาก และเพื่อเป็นการตอบสนองความคาดหวังที่มากขึ้นของสาธารณชน เมื่อปี 2541 กระทรวงการต่างประเทศจึงได้จัดตั้ง กรมการกงสุลขึ้น โดยยกฐานะ “ฝ่ายคุ้มครองดูแลผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ” ขึ้นเป็น “กอง” ภายในกรมการกงสุลด้วย

2.1.3 ต้นแบบใหม่

อย่างไรก็ดี ในระยะ 30 – 40 ปีที่ผ่านมา แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพลเมืองในต่างประเทศมีวิวัฒนาการใหม่ที่สำคัญเพิ่มเติม โดยเฉพาะในบรรดาประเทศที่มีพลเมืองโพ้นทะเลเป็นจำนวนมาก ๆ อาทิ จีน อินเดีย ปากีสถาน เกาหลี และฟิลิปปินส์ รวมทั้งบรรดาประเทศในอินโดจีน เช่น เวียดนามและลาว อย่างไรก็ตาม แนวความคิดนี้มีจุดเริ่มต้นมาจากจีนและมาจากนายเต็ง เสี่ยว ผิง ผู้นำจีนในช่วงปลายทศวรรษที่ 1970 – 90 เป็นสำคัญ แนวความคิดนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งในยุทธศาสตร์การสร้างคามทันสมัย (modernization) ให้กับจีน เต็ง เสี่ยว ผิง ได้ปรับเปลี่ยนแนวความคิดพื้นฐานของพรรค ก๊กมินตั๋งและพรรคคอมมิวนิสต์จีนจากที่เป็นมาแต่เดิมที่ยัง “ก้ำกึ่ง” และไม่ชัดเจนเกี่ยวกับคนจีนโพ้นทะเล กล่าวคือในด้านหนึ่งก็ต้องการใช้ประโยชน์จากคนจีนโพ้นทะเลในยุทธศาสตร์การต่อสู้การปฏิวัติประชาธิปไตยของ ดร.ซุน ยัต เซ็น หรือของพรรคคอมมิวนิสต์

จีนในการแพร่ขยายลัทธิคอมมิวนิสต์ แต่อีกด้านหนึ่งก็หวั่นเกรงว่าประเทศอื่น ๆ จะหวาดระแวงจีน มาเป็นการใช้ประโยชน์จากคนจีนโพ้นทะเลอย่างชัดเจน

ในยุคของเหมา เจ๋อตง นั้น ในระยะแรกพรรคคอมมิวนิสต์จีนเห็นว่าคนจีนโพ้นทะเลที่มีอยู่ดาษดื่นทั่วโลกน่าจะเป็นส่วนหนึ่งในยุทธศาสตร์การต่อสู้เพื่อขยายอิทธิพลของลัทธิคอมมิวนิสต์ เหมา เจ๋อตง ได้จัดตั้งองค์กรชื่อ “The Committee of Overseas Chinese Affairs” ขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1949 ก่อนการปฏิวัติใหญ่ (The Great Revolution) เมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ. 1950 เสียอีก นอกจากนั้น หลังจากมีอำนาจการปกครองแล้ว พรรคคอมมิวนิสต์จีนก็ยังคงมีความหวังว่าคนจีนโพ้นทะเลจะเป็นแหล่งรายได้ (remittances) ที่ช่วยจุนเจือจีนในยามที่จีนถูกปิดล้อมกีดกันจากประเทศตะวันตก แต่หลังจากพรรคคอมมิวนิสต์อยู่ในอำนาจระยะหนึ่ง รัฐบาลจีนก็มีความวิตกกังวลว่าความสัมพันธ์ระหว่างคนจีนโพ้นทะเลกับรัฐบาลจีนคอมมิวนิสต์เป็นมูลเหตุสำคัญในการความระแวงสงสัย (suspicion) ที่บรรดาประเทศต่าง ๆ ในเอเชียมีต่อจีน ในเวลานั้นจีนถูกปิดล้อมจากสหรัฐอเมริกาและผู้นำประเทศทุนนิยมต่าง ๆ และจีนต้องการความยอมรับและความสัมพันธ์อันเป็นปกติกับประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ และที่สำคัญคือสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศที่สันติ ในช่วงหลังที่จีนมีความขัดแย้งอย่างหนักกับสหภาพโซเวียต จีนยังอยู่ในภาวะโดดเดี่ยว และยิ่งมีความปรารถนาที่จะสถาปนาความสัมพันธ์แบบปกติกับประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย ในช่วงนี้จีนยังเห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลจีนกับคนจีนโพ้นทะเลเป็น “ภาระ” และเป็นอุปสรรคต่อผลประโยชน์สำคัญของจีน ความรู้สึกต่อต้านคนจีนโพ้นทะเลภายในพรรคคอมมิวนิสต์จีนยิ่งทวีความเข้มข้น ในช่วงการปฏิวัติวัฒนธรรมของจีน พรรคคอมมิวนิสต์จึงมีการรณรงค์ต่อต้านชาวจีนโพ้นทะเล และเห็นว่าคนเหล่านี้เป็นตัวปัญหา เป็นพวก “bourgeoisie” ที่จะกีดกร่อนวัฒนธรรมของพรรคคอมมิวนิสต์ และในที่สุดเมื่อปี ค.ศ. 1970 พรรคคอมมิวนิสต์จีนได้ตัดสินใจยุบเลิก “The Committee of Overseas Chinese Affairs” ลง⁷

ในยุคของเติ้ง เสี่ยว ผิง รัฐบาลจีนเปลี่ยน “paradigm” ทางความคิดอย่างสิ้นเชิง จีนเห็นว่าการเสริมสร้างความยิ่งใหญ่ของจีนต้องมีเศรษฐกิจเป็นรากฐานสำคัญ รัฐบาลจีนได้ปรับนโยบายเศรษฐกิจ การเมือง และการต่างประเทศครั้งใหญ่ ในส่วนที่เกี่ยวกับชาวจีนโพ้นทะเลนั้น รัฐบาลจีนมองเห็นว่าคนเหล่านี้เป็น “สินทรัพย์สำคัญ” ในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและการทำเงินให้ทันสมัย รัฐบาลจีนเห็นว่าคนจีนโพ้นทะเลจะเป็นแหล่งเงินทุนที่จำเป็นในการพัฒนาประเทศ เป็นช่องทางการตลาด เป็นแหล่งวิทยาการ เป็นทรัพยากรมนุษย์ เป็นเครือข่ายสายสัมพันธ์ (connections) เพื่อการดำเนินความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการทูตกับต่างประเทศ และเป็นสะพานที่เชื่อมโยงจีน กับโลกภายนอก เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายดังกล่าว รัฐบาลจีนได้รื้อฟื้นองค์กรในการดำเนินความสัมพันธ์กับชาวจีนโพ้นทะเลที่ถูกยุบไปเมื่อปี ค.ศ. 1970 ขึ้นมาอีกครั้งในปี ค.ศ. 1978 ภายใต้ชื่อ “The Overseas Chinese Affairs Council” โดยอยู่ภายใต้การกำกับของ The State Council อันเป็นแกนนำสำคัญของพรรคคอมมิวนิสต์จีน รัฐบาลจีนได้รณรงค์เชิญชวนให้ชาวจีนโพ้นทะเล รวมทั้งคนอเมริกันเชื้อสายจีนเข้ามาลงทุนในจีน โดยเฉพาะในเขตเศรษฐกิจพิเศษต่าง ๆ มีการให้สิทธิพิเศษ (privileges) ต่าง ๆ แก่ชาวจีนโพ้นทะเลที่กลับมาลงทุนในจีน มีการดูแลพิเศษทั้งจากรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น ซึ่งก็มีการตั้ง Overseas Chinese Office ของตนเองขึ้นเช่นกัน ขณะเดียวกัน เพื่อแก้ไขความระแวงสงสัยของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียที่มีพลเมืองเชื้อสายจีนเป็นจำนวนมาก ที่ประชุมสมัชชาประชาชนแห่งชาติ ครั้งที่ 5 เมื่อปี ค.ศ. 1980 ได้ผ่านกฎหมายที่ระบุชัดเจนว่า สาธารณรัฐประชาชนจีน “does not recognize dual nationality for any Chinese national.”⁸

แนวความคิดใหม่ของจีนได้จุดประกายให้กับหลายประเทศที่มีคนโพ้นทะเลเป็นจำนวนมากให้ดำเนินการอย่างเดียวกัน ซึ่งเป็นที่มาของการดำเนินการในลักษณะเดียวกันของหลายประเทศ อาทิ อินเดีย ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ เกาหลี และเวียดนาม ประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ได้ก่อตั้งองค์กรขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่พัฒนาความสัมพันธ์กับพลเมืองโพ้นทะเลของตน โดยอินเดียและปากีสถานได้จัดตั้งกระทรวงกิจการพลเมืองโพ้นทะเลขึ้น ฟิลิปปินส์และเกาหลีได้จัดตั้ง “สำนักงาน” ภายใต้สำนักงานประธานาธิบดีเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์กับพลเมืองโพ้นทะเลของตน และเวียดนามได้จัดตั้งสำนักงานภายใต้กระทรวงการต่างประเทศเพื่อดำเนินการกิจดังกล่าว

⁷Shaio H. Zerba, 2008: P. 13 – 23.

⁸Shaio H. Zerba, P. 27 – 34

2.1.4 การใช้พลเมืองโพ้นทะเลเป็น “Advocacy Agents”

เรื่องนี้เป็นเรื่องค่อนข้างละเอียดอ่อนในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในยามสงครามหรือในช่วงที่มีความตึงเครียดในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ประเทศต่าง ๆ จะมีความหวาดระแวงว่ารัฐที่เป็นถิ่นฐานเดิมของพลเมืองโพ้นทะเลจะใช้คนเหล่านี้เป็นเครื่องมือทางการทูตเพื่อบรรลุผลประโยชน์สำคัญ ๆ ของตน หรือแม้กระทั่งในการทำจารกรรมให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในทำนองที่เป็น “The Fifth Column” หรือในลักษณะที่เป็นการแทรกแซงทางการเมืองโดยตรงและโดยอ้อมในประเทศนั้น ๆ ดังจะเห็นได้จากกรณีชาวอเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่นในสหรัฐฯ ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งทางการสหรัฐฯ มีความหวาดระแวงว่าคนเหล่านี้จะเป็นสายลับให้กับฝ่ายญี่ปุ่น จึงมีการควบคุมตัวคนเหล่านี้ไว้ในค่ายกักกันตลอดช่วงสงครามหรือกรณีของรัฐบาลจีนกับคนเชื้อสายจีนในช่วงตั้งแต่สมัยปฏิวัติ ก็มีการตั้งจนกระทั่งถึงช่วงปลาย ๆ ของประธานเหมา เจ๋อตง อย่างไรก็ตาม ในโลกปัจจุบันที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย การใช้พลเมืองโพ้นทะเลเป็น “Advocacy Agents” ก็แทบจะเป็นเรื่องปกติ คนเชื้อสายฮิว คนเชื้อสายไอริช คนเชื้อสายจีน คนเชื้อสายอินเดีย ฯลฯ ในสหรัฐฯ ดำเนินการในเรื่องนี้กันอยู่โดยทั่วไป เพียงแต่ด้วยความแนบเนียนและอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสหรัฐฯ แนวทางนี้อาจไม่ใช่เรื่องใหม่ในสังคมระหว่างประเทศ แต่กำลังเป็นแนวทางที่หลายประเทศกลับมาให้ความสำคัญมากขึ้น

2.2 สำนวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นเกี่ยวกับคนไทยโพ้นทะเลยังเป็นประเด็นใหม่ในแวดวงวิชาการและนโยบายของไทย จนถึงขณะนี้ยังไม่ปรากฏนักวิชาการท่านใดที่ให้ความสนใจทำการศึกษาเรื่องนี้อย่างจริงจังและได้นำเสนอผลงานทางวิชาการไม่ว่าจะเป็นหนังสือบทความ หรือวิทยานิพนธ์ในเรื่องเหล่านี้ ความสนใจในเรื่องนี้ยังจำกัดอยู่เฉพาะในแวดวงของกระทรวงการต่างประเทศ นักหนังสือพิมพ์ของไทยในต่างประเทศบางคนที่ได้ติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับคนไทยในต่างประเทศ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนไทยในต่างประเทศหรือบุคคลที่สนใจเกี่ยวกับวิธีการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโพ้นทะเลของประเทศอื่น ๆ โดยอาจจะมีการเขียนขึ้นเล็กน้อยเกี่ยวกับเรื่องนี้ในที่ต่าง ๆ นอกจากนั้น ก็เป็นเอกสารภายในเกี่ยวกับนโยบายของกระทรวงการต่างประเทศเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนไทยในต่างประเทศหรือคำบรรยายของเจ้าหน้าที่ระดับสูงของกระทรวงการต่างประเทศในโอกาสต่าง ๆ

งานศึกษาในทางลึกเกี่ยวกับชุมชนไทยโพ้นทะเลยังแทบจะไม่ปรากฏ เท่าที่พบก็มีเพียงงานศึกษาของนายโนโรมัต สังชมณี เรื่อง “การพัฒนาบทบาทของกระทรวงการต่างประเทศในการเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง กรณีศึกษาภูมิภาคมิสซิสซิปปีของสหรัฐอเมริกา” อันเป็นรายงานประกอบการอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูง (นบส.) ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และงานของนายณรงค์ ศศิธร เรื่อง “ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนไทยในต่างประเทศ” อันเป็นส่วนหนึ่งของการอบรมในหลักสูตรนักบริหารการทูต (นบท.) รายงานทั้งสองชิ้นต่างก็จำกัดประเด็นการศึกษาของตนไว้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับคนไทย (โพ้นทะเล) ในรัฐอิลลินอยส์ของสหรัฐฯ เป็นหลัก

รายงานทั้งสองชิ้นระบุตรงกันว่า รัฐบาลทุกชุดตั้งแต่ยุคนายบรรหาร ศิลปอาชา เมื่อปี พ.ศ. 2538 เป็นต้นมาได้กล่าวถึงเรื่องการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนไทยในต่างประเทศในคำแถลงนโยบายต่อรัฐสภาของรัฐบาล และ “ถือเป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งในนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลชุดปัจจุบัน (ภายใต้การนำของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)” รายงานของนายณรงค์ฯ ยังได้ระบุว่า เมื่อปี พ.ศ. 2552 กระทรวงการต่างประเทศเองได้ “วางยุทธศาสตร์” รองรับการค้าการลงทุนดังกล่าวไว้ด้วย

รายงานของนายโนโรมัต สังชมณี ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการของกระทรวงการต่างประเทศไว้ 3 – 4 ประการ ได้แก่

- 1) ส่งเสริมให้เกิดการรวมตัวของชุมชนไทย
- 2) ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมกับท้องถิ่น
- 3) ส่งเสริมให้ชุมชนไทยมีศักยภาพและทักษะ เช่น การเรียนภาษาไทย การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการสังคม การสนับสนุนให้มีช่องทางสื่อสาร

4) สนับสนุนการทำงานของสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ โดยการจัดงบประมาณที่เหมาะสม

นอกจากนั้น นายนโรตม์ฯ ยังได้เสนอให้มีการทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมให้คนรุ่นที่สละรวมตัวกันเพื่อการดำรงอยู่ของชุมชนไทย บทบาทของร้านอาหารไทยในการขับเคลื่อนชุมชนไทยให้เข้มแข็ง บทบาทของทางการไทยในการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนไทยในนโยบายของรัฐบาลไทย เป็นต้น

งานศึกษาของนายณรงค์ ศศิธร ระบุในแนวเดียวกันว่ารัฐบาลไทยให้ความสำคัญ กับงานสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนไทยในต่างประเทศ และเป็นนโยบายของรัฐบาลทุกชุด และกระทรวงการต่างประเทศก็ได้วางยุทธศาสตร์รองรับการดำเนินงานเรื่องนี้ไว้เมื่อปี พ.ศ. 2552 กระทรวงการต่างประเทศเองได้มีการดำเนินการในระดับกระทรวง โดยเฉพาะการให้การสนับสนุนด้านงบประมาณทั้งสองหมวด อันได้แก่ (1) งบประมาณ “ค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนกิจกรรม คนไทยในต่างประเทศ” เพื่อเป็นเงินบริจาคอุดหนุนสมาคมหรือองค์กรของคนไทยหรือสมาคม มิตรภาพในประเทศนั้น ๆ ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมของทางการไทยในการเข้าร่วมกิจกรรมของสมาคมไทย ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ให้กับองค์กรของคนไทย การสนับสนุนอาสาสมัคร และ (2) งบประมาณภายใต้หมวด “งบประมาณบริหารราชการในต่างประเทศแบบบูรณาการ (Foreign Mission Integrated Program- FMIP)

อย่างไรก็ดี รายงานของนายณรงค์ฯ ยังมุ่งไปในลักษณะที่เสนอแนะให้กระทรวงการต่างประเทศกำกับดูแลให้สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ตระหนักและดำเนินการอย่างจริงจังในการผลักดันงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชนไทยในต่างประเทศ โดยเฉพาะในการส่งเสริม บทบาทและการเข้าร่วมในทางการเมืองและการติดต่อกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง แต่ยังไม่ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนมากนัก

บทที่ 3

ความสำคัญของคนไทยโพ้นทะเล

3.1 ความเป็นจริงกับภาพลักษณ์

ดังที่กล่าวมาในบทที่ 1 นักการเมือง ข้าราชการ วงวิชาการ สื่อมวลชน และสังคมไทยโดยรวมยังไม่ค่อยได้ทราบเกี่ยวกับคนไทยโพ้นทะเลมากนัก เพราะยังไม่ได้มีคนที่ทำการศึกษาเรื่องนี้อย่างจริงจังและยังไม่ได้นำความจริงเกี่ยวกับเรื่องนี้มาตีแผ่ให้รับทราบกันทั่วไป สังคมไทยจึงยังมีความไม่รู้ ความเข้าใจผิด และบอกกล่าวกันมาผิด ๆ เกี่ยวกับคนไทยโพ้นทะเลเรื่อยมา นักการเมืองและข้าราชการไทยส่วนมากยังยึดติดกับแนวคิดดั้งเดิมที่มีมาตั้งแต่คริสต์วรรษที่ 19 และภาพลักษณ์ที่มีมาแต่คริสต์ทศวรรษที่ 1960 ว่าคนเหล่านี้เป็นเมียเช่า โสเภณี คนงานก่อสร้าง ฯลฯ บางส่วนอาจจะมีความคิดแบบก่อนศตวรรษที่ 19 ด้วยซ้ำ ดังจะเห็นได้ว่าหลายส่วนราชการมีความเห็นไม่สนับสนุนโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคนไทยโพ้นทะเล โดยให้เหตุผลว่าเป็นเรื่องไม่เหมาะสมที่จะนำเงินภาษีของประชาชนในประเทศไทยไปช่วยคนไทยโพ้นทะเล ซึ่งไม่ได้จ่ายภาษีและไม่ได้ทำคุณประโยชน์ใดๆให้แก่ประเทศไทย

ในรายงานศึกษาบทนี้ จึงมีความตั้งใจที่จะนำเสนอข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความสำคัญของคนไทยโพ้นทะเลวิเคราะห์แยกแยะ โดยจะพิจารณาถึงความสำคัญของคนไทยโพ้นทะเลต่อประเทศไทยในทุกด้าน เพื่อให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ว่าคนเหล่านี้ได้ก่อประโยชน์หรือมีคุณูปการ (contributions) อย่างไร ไม่ว่าจะเป็นในด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรมและภาพลักษณ์ของประเทศไทย ต้องการจะแสดงให้เห็นว่าคุณูปการของคนเหล่านี้เป็นรูปธรรมและบางส่วนสามารถจะวัดเป็นตัวเงินได้ และตัวเงินดังกล่าวมีมูลค่ามากกว่าเงินภาษีที่คนเหล่านี้จะให้กับประเทศไทย หากคนเหล่านี้อยู่ในประเทศไทยจ่ายภาษีเหมือนคนไทยคนอื่น ๆ

3.2 ความสำคัญทางเศรษฐกิจ

3.2.1 การเป็นแหล่งรายได้เงินตราต่างประเทศ

คนไทยโพ้นทะเลเป็นแหล่งรายได้เงินตราต่างประเทศที่มีความสำคัญสำหรับประเทศไทย การส่งรายได้กลับประเทศไทยของคนเหล่านี้มีอยู่ด้วยกัน 3 รูปแบบหลัก ได้แก่ (1) การส่งเงินมาช่วยเหลือพ่อแม่หรือญาติพี่น้องในประเทศไทยหรือที่เรียกว่า “เงินส่งกลับ” (remittances) (2) การนำเงินเข้ามาใช้จ่ายในประเทศไทยในฐานะนักท่องเที่ยว และ (3) การนำเงินเข้ามาซื้ออสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทยเพื่อจะใช้เป็นที่อยู่อาศัยในช่วงบั้นปลายชีวิต

1) เงินส่งกลับ

ธนาคารแห่งประเทศไทยรวบรวมรายการบันทึกข้อมูลเงินส่งกลับของคนไทยโพ้นทะเลและคนงานไทยที่ออกไปทำงานในต่างประเทศระยะสั้นไว้ในหมวดเดียวกัน จึงทำให้ไม่สามารถตรวจสอบตัวเลขเงินส่งกลับ (remittances) ของคนไทยโพ้นทะเลเป็นการเฉพาะได้ อย่างไรก็ดี หากพิจารณาข้อเท็จจริงที่ว่าคนไทยในสหรัฐอเมริกาแทบทั้งหมดเป็นคนไทยโพ้นทะเลเนื่องจากสหรัฐฯ แทบจะไม่ออกวีซ่าให้คนเพื่อเดินทางเข้าไปทำงานระยะสั้น (ในปี พ.ศ. 2552 มีคนไทยได้รับอนุญาตให้เดินทางเข้าไปทำงานในสหรัฐฯ เพียง 364 คน)⁹ ก็จะเห็นได้ว่าเงินส่งกลับบ้าน (remittances) ของคนไทยในสหรัฐฯ นั้น มีจำนวนค่อนข้างสูงทีเดียว ในปี ค.ศ. 2005 วงเงินส่งกลับ (remittances) จากสหรัฐฯ มีจำนวนรวม 1,057.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

⁹กรมการจัดหางาน (www.overseas.doe.go.th/statistics/5.europe.america.pdf)

หรือเป็นสัดส่วนประมาณ 1 ใน 4 ของวงเงินส่งกลับของคนไทยจากทั่วโลก (ซึ่งมีจำนวนรวมกัน 4,588.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนั้น ตัวเลขดังกล่าวได้ขยับสูงขึ้นเป็น 1,073.8, 1,197.3, 1,453.0, 1,358.8, และ 1,457.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในระยะ 5 ปีหลัง คือระหว่างปี ค.ศ. 2006 – 2010 ตามลำดับ

ทั้งนี้ ยังไม่ได้พิจารณาข้อเท็จจริงที่ว่าคนไทยในสหรัฐฯ อีกเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะบุคคลที่หลบหนีเข้าเมือง ซึ่งประมาณการว่ามีสัดส่วนราวครึ่งหนึ่งของจำนวนคนไทยในสหรัฐฯ ไม่ได้ส่งเงินกลับบ้านผ่านระบบธนาคาร เนื่องจากคนเหล่านี้มีความวิตกว่าจะทำให้ปรากฏหลักฐานเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของตน และอาจนำไปสู่การสอบสวนจับกุมของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองของสหรัฐฯ ต่อไปได้ คนเหล่านี้จึงใช้การโอนเงินนอกระบบธนาคาร ซึ่งหมายความว่าตัวเลขเงินส่งกลับของคนไทยในสหรัฐฯ ของธนาคารแห่งประเทศไทยยังต่ำกว่าความเป็นจริงอยู่มาก

ตารางที่ 2

เงินส่งกลับ (Remittances) ของคนไทยในต่างประเทศ

(หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

รายการ	2548	2549	2550	2551	2552	2553
Total Employee compensation and transfer receipts –ECTR	4,538.1	5,099.0	6,031.5	7,266.8	6,610.1	7,149.7
Non-governmental ECTR	4,379.2	4,897.2	5,793.8	7,153.0	6,545.7	7,074.8
Non-governmental ECTR from USA	1,057.7	1,083.8	1,197.3	1,453.0	1,358.8	1,457.0

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

หากพิจารณาเพียงตัวเลขทางการก็จะพบว่าในปี ค.ศ. 2010 มีเงินส่งกลับของคนไทยโพ้นทะเลเฉพาะจากสหรัฐฯ เป็นจำนวนรวม 1,457.0 ดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 43,710 ล้านบาท ซึ่งหากคำนวณเป็นรายหัวก็ประมาณคนละ (per capita remittance) 109,275 บาท ตัวเลขนี้ถือว่าสูงทีเดียว โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับวงเงินที่คนไทยในประเทศไทยแต่ละคนจ่ายภาษี (tax revenue per capita) ตามตัวเลขของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เมื่อปี พ.ศ. 2553 (ค.ศ. 2010) รายได้ของรัฐบาลที่มาจากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มียอดรวม 208,374 ล้านบาท ซึ่งหากคิดเป็นจำนวนต่อหัว (per capita) ก็จะเป็นจำนวนเฉลี่ย 3,205.7 บาทเท่านั้น

ดังนั้น หากเปรียบเทียบกันแล้วก็จะเห็นได้ว่าวงเงินส่งกลับรายหัว (remittance per capita) ของคนไทยโพ้นทะเลในสหรัฐฯ มีจำนวนสูงกว่าเงินภาษีที่คนไทยจ่ายให้กับรัฐบาลเฉลี่ยเป็นรายหัว (tax revenue per capita) มากถึงประมาณ 32 เท่า ซึ่งก็เป็นเครื่องยืนยันว่าแม้คนไทยโพ้นทะเลอาจจะไม่ได้จ่ายภาษี แต่รายได้ที่คนเหล่านี้แต่ละคนส่งให้กับประเทศไทยก็สูงกว่าเงินที่คนไทยในประเทศไทยจ่ายภาษีให้กับรัฐมาก

2) การใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยว

หมวดนี้ก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน คนไทยโพ้นทะเล โดยเฉพาะคนที่อยู่อย่างถูกต้องตามกฎหมายในประเทศนั้น ๆ และเริ่มมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นับเป็นกลุ่มลูกค้าเป้าหมายอันหนึ่งของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพราะสำหรับคนไทยโพ้นทะเลแล้ว ประเทศไทยเป็นปลายทาง (destination) ลำดับที่หนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวเสมอ บางคนอาจจะหลายปีกลับครั้งหนึ่ง แต่จำนวนไม่น้อยที่กลับประเทศไทยทุกปีและบางคนอาจจะกลับมากกว่าหนึ่งครั้งในแต่ละปี คนเหล่านี้จะเดินทางกลับมาเยี่ยมญาติพี่น้องเพื่อนฝูงหรือมาพักผ่อนมาในประเทศไทยอยู่เสมอ นอกจากนั้น ก็อาจจะส่งลูกหลาน

มาเยี่ยมญาติพี่น้องในประเทศไทย

หากพิจารณาตามสถิติจำนวนผู้ขอรับการตรวจลงตรา (visa) ที่สถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส พบว่าคนไทยหรือคนเชื้อสายไทยมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 10 ของผู้มาขอรับการตรวจลงตราที่สถานกงสุลใหญ่ฯ ซึ่งหากใช้ตัวเลขดังกล่าวเป็นฐานในการคำนวณและในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวจากสหรัฐฯ เดินทางเข้าประเทศไทยประมาณ 8 แสนคน ก็น่าจะหมายความว่าในจำนวนนั้นน่าจะเป็นคนไทยราว 8 หมื่นคน¹⁰ ซึ่งหากประมาณการว่าคนเหล่านี้ใช้จ่ายใช้สอยในประเทศไทยคนละประมาณ 2 พันดอลลาร์สหรัฐฯ ก็หมายความว่าประเทศไทยมีรายได้จากนักท่องเที่ยวไทยโพ้นทะเลจากสหรัฐฯ ประมาณปี 160 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ 4,800 ล้านบาทต่อปีแล้ว

ตารางที่ 3

สถิติการขอรับการตรวจลงตรา (visa) ของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส

หน่วย: จำนวนคำขอ

	2551	2552	2553	ค่าเฉลี่ย
จำนวนรวม	5,409	5,250	5,797	
คนไทย	435	573	693	
สัดส่วน (%)	8.0	10.9	11.9	10.26

หมายเหตุ: ผู้ถือหนังสือเดินทางสหรัฐฯ สามารถเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยได้ไม่เกิน 30 วันโดยไม่ต้องขอรับการตรวจลงตรา ดังนั้น จำนวนคำขอจึงน้อยกว่าจำนวนคนที่เดินทางจริงมาก และคนไทยโพ้นทะเลที่ยังมีฐานะเป็นผู้มีถิ่นพำนักถาวร (green card holders) ซึ่งยังถือหนังสือเดินทางไทย ไม่ต้องขอรับการตรวจลงตรา

ข้อมูลของสำนักงานการบินไทยภาคพื้นสหรัฐอเมริกาและแคนาดาก็สอดคล้องกับสมมติฐานดังกล่าว ปัจจุบันร้อยละ 50 ของผู้โดยสารการบินไทยที่เดินทางระหว่างนครลอสแอนเจลิสกับกรุงเทพมหานคร (ปีละประมาณ 5 หมื่นคน) เป็นคนไทยโพ้นทะเล ซึ่งเดินทางมาท่องเที่ยวหรือเยี่ยมญาติในประเทศไทย¹¹ นอกจากนั้น ในมุมมองของผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานการท่องเที่ยวงuesthouse แห่งประเทศไทย สาขานครลอสแอนเจลิส คนไทยยัง “ถือเป็นเครือข่าย และ/หรือเครื่องมือทางการตลาด... โดยสามารถช่วยเสริมสร้างการโฆษณา ประชาสัมพันธ์เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวในลักษณะต่าง ๆ ได้ เช่น การบอกเล่าปากต่อปาก การเผยแพร่เอกสารท่องเที่ยวที่ร้านอาหารไทยและอื่น ๆ”

3) การเข้ามาซื้ออสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทย

คนไทยโพ้นทะเลจำนวนไม่น้อย โดยเฉพาะคนรุ่นแรก ต่างมีความตั้งใจที่จะ “กลับมาตาย” ที่บ้านเกิด คนเหล่านี้ต้องการเพียงหาเงิน สร้างฐานะ สร้างครอบครัว และให้ลูกหลานได้รับการศึกษาที่ดี แต่ไม่ได้ต้องการที่จะใช้ชีวิตบั้นปลายของตนในสหรัฐฯ คนส่วนมากต้องการจะกลับบ้านเกิดเมืองนอน ดังนั้น คนไทยโพ้นทะเลจำนวนไม่น้อยจึงมาซื้ออสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทย บางคนก็ซื้อบ้านเพื่อการลงทุน บางคนก็ซื้อบ้านเพื่อให้พ่อแม่หรือลูก ๆ ที่กลับมาทำงานในประเทศไทยใช้เป็นที่อยู่อาศัย

รายงานผลการศึกษาเรื่อง “ศักยภาพในการซื้อบ้านในเมืองไทยของคนไทยในสหรัฐอเมริกา” ที่จัดทำโดย ดร.โสภณ พรโชคชัย ที่ทำร่วมกับกรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ เมื่อปี พ.ศ. 2542 พบว่า

“คนไทยในสหรัฐอเมริกาส่วนใหญ่ (70.5%) ไม่คิดซื้อบ้านในประเทศไทย กลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนที่สุดคือกลุ่มที่คิดจะกลับประเทศไทยและจะซื้อบ้านภายในปี 2543 นี้ ซึ่งมีอยู่ราว 7.7% อย่างไรก็ตามมีคนไทยที่แม้ไม่คิดกลับมาตั้งรกรากใน

¹⁰สำนักงานการท่องเที่ยวงuesthouse แห่งประเทศไทย นครลอสแอนเจลิส

¹¹สัมภาษณ์นายสุดเขตต์ เขตโสภณ ผู้จัดการทั่วไป บริษัทการบินไทย ภาคพื้นสหรัฐอเมริกา และแคนาดา

ไทยแต่ก็จะซื้อบ้านไปเพื่อการลงทุนและพักผ่อนภายในปี 2543 อีกถึง 10.33%

ผู้ที่สนใจซื้อบ้าน ส่วนใหญ่ 70% ต้องการซื้อบ้านเดี่ยว 22% เป็นห้องชุด และอีก 9% เป็นที่ดินจัดสรร มีวัตถุประสงค์ในการซื้อ เพื่ออยู่อาศัยเอง และเพื่อการพักผ่อนในสัดส่วนเท่ากันคือ 39% และส่วนใหญ่ (59%) จะซื้อในเขต กทม. และปริมณฑล ที่เหลือต้องการซื้อตริมิตรทะเล ชนบทป่าเขา และอื่น ๆ

ประมาณการปริมาณซื้อ คาดว่าจะมีคนไทยในสหรัฐอเมริกาซื้อบ้านในไทยภายในปี 2543 ประมาณ 7,692 หน่วย รวมเป็นเงิน 20,154 ล้านบาท (พิจารณาเฉพาะกลุ่มที่ประสงค์จะกลับมาอยู่ในไทยและจะซื้อบ้านภายในปี 2543 เท่านั้น) แต่หากรวมกลุ่มที่จะซื้อแต่ไม่กลับมาตั้งรกรากในไทย (ซื้อเพื่อพักผ่อน ให้ญาติหรืออื่น ๆ) จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 17,949 หน่วย หรือเป็นเงิน 49,704 ล้านบาท โดยสรุปจึงอนุมานว่ามูลค่าที่จะซื้อภายในปี 2543 เป็นเงิน 34,929 ล้านบาท¹²

ผลการศึกษาดังกล่าวจัดทำเมื่อปี พ.ศ. 2542 หลังจากนั้น ไม่ปรากฏผลการศึกษาในลักษณะนี้อีก อย่างไรก็ตาม ก็คาดหมายว่าในระยะเวลา 12 ปีที่ผ่านมา ตัวเลขดังกล่าวคงจะขยับขึ้นมาไม่น้อยทีเดียว

3.2.2 การส่งออก

คนไทยโพ้นทะเลมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการส่งออกของไทย อย่างน้อยใน 3 ประการ ได้แก่ (1) การเป็นผู้บริโภคสินค้าไทย (2) การเป็นผู้นำเข้า/ผู้ค้าส่ง (wholesalers) และ (3) การเป็นผู้ค้าปลีก

1) ผู้บริโภคสินค้า

คนไทยโพ้นทะเล ซึ่งส่วนมากยังดำรงความเป็นคนไทยไว้อย่างค่อนข้างเหนียวแน่น โดยเฉพาะบรรดาคนรุ่นแรก (first generations) ดังนั้น จึงนับเป็นกลุ่มผู้บริโภคที่มีความภักดี (loyalty) ต่อสินค้าไทยมากที่สุด หากต้องเลือกระหว่างสินค้าไทยกับสินค้าชนิดเดียวกันจากประเทศอื่น ก็มักเลือกสินค้าไทยไว้ก่อนเสมอ แต่ที่สำคัญคือ สินค้าอาหาร คนไทยโพ้นทะเลแทบทุกคนยังผูกติดกับอาหารไทย และยังต้องรับประทานอาหารไทยอยู่ทุกมื้อ ในความเป็นจริง คนไทยโพ้นทะเลเป็นลูกค้ากลุ่มแรกในการส่งออกอาหารไทยไปยังต่างประเทศและยังเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้สินค้าอาหารไทยมีขอดีการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ในปัจจุบันจะพบว่าสินค้าอาหารไทยจะมุ่งตลาดคนไทยหรือคนเอเชียในประเทศนั้น ๆ เป็นหลัก หรือที่เรียกกันเชิงติดตลกว่า “refugees market” ถือเป็น “niche market” ที่สำคัญของสินค้าอาหารไทย คนไทยหรือคนเอเชียในประเทศนั้น ๆ จะมีห้างสรรพสินค้าขนาดเล็กของตนเองในย่านที่คนไทยหรือคนเอเชียอยู่กันอย่างหนาแน่น ผู้ที่ต้องการหาซื้อสินค้าอาหารไทย ก็จะต้องไปที่ห้างสรรพสินค้าขนาดเล็กเหล่านี้ แม้ประเทศไทยจะพูดถึงความสำเร็จของอาหารไทยมากเพียงใด แต่มีสินค้าอาหารก็ยังขายให้คนไทย (ในต่างประเทศเป็นหลัก) มีอาหารเพียงน้อยรายการที่สามารถเข้าสู่ตลาด “Mainstream” ในต่างประเทศได้ อาทิ ปลากระป๋อง ผลไม้กระป๋อง ข้าวสาร เส้นก๋วยเตี๋ยว และซอสบางชนิด ส่วนหลักยังเป็นตลาดคนไทยโพ้นทะเลและคนเชื้อสายเอเชียในประเทศนั้น ๆ เอง

นอกจากนั้น หากวิเคราะห์ตัวเลขการส่งออกสินค้าอาหารของไทยไปยังตลาดต่างประเทศ ก็จะพบว่าตลาดสินค้าอาหารหลัก ๆ ของไทยก็ได้แก่ บรรดาประเทศที่มีคนไทยโพ้นทะเลหรือคนเอเชียโพ้นทะเลอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากทั้งสิ้น อาทิ สหรัฐฯ สหภาพยุโรป ออสเตรเลีย ฯลฯ ซึ่งก็เป็นข้อบ่งชี้อีกประการถึงความสำคัญของคนไทยโพ้นทะเลในฐานะผู้บริโภคสินค้าไทย

กล่าวเฉพาะสหรัฐฯ หากประมาณการว่าคนไทยโพ้นทะเลในสหรัฐฯ แต่ละคนบริโภคสินค้าอาหารไทย เช่น ข้าวสาร น้ำปลา ซีอิ๊ว เครื่องแกง ฯลฯ ในวันหนึ่ง ๆ ประมาณวันละ 5 ดอลลาร์สหรัฐฯ (ซึ่งน่าจะเป็นการประมาณการณที่ค่อนข้างต่ำ) ในวันหนึ่ง ๆ สินค้าอาหารไทยก็ส่งออกยังสหรัฐฯ ได้ราว 2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณปีละ 730 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ 21,900 ล้านบาทแล้ว ทั้งนี้ ยังไม่นับรวมคนไทยที่อยู่ในส่วนอื่น ๆ ของโลก ซึ่งก็คงบริโภคอาหารไทยในสัดส่วนที่ไม่ต่างกันมากนัก

¹²ดร.โสภณ พรโชคชัย, www.thaiappraisal.org/

2) การเป็นผู้นำเข้า/ค้าส่ง

ในระยะ 20 ปีที่ผ่านมาธุรกิจไทยโพ้นทะเลจำนวนหนึ่ง ซึ่งเห็นลู่ทางการตลาดสำหรับสินค้าไทยบางรายการ ได้จัดตั้งบริษัทการค้าขึ้น เพื่อนำเข้าและจัดจำหน่ายสินค้าไทยในประเทศนั้น ๆ ด้วยความต้องการสินค้าดังกล่าวที่ขยายตัวมากขึ้นก็ทำให้ยอดจำหน่ายสินค้านั้น ๆ มีจำนวนสูงขึ้นตามไปด้วย จนในที่สุดได้ทำให้เกิดบริษัทการค้าขนาดใหญ่ของคนไทยโพ้นทะเลขึ้น ที่แต่ละรายมีมูลค่าการนำเข้าหลายพันล้านบาท อาทิ บริษัท SunLee ในเมือง Santa Fe Springs รัฐแคลิฟอร์เนีย บริษัท LAX-C ในนครลอสแอนเจลิส บริษัท Nirvana (เป็นบริษัทลูกของบริษัทพันท้ายนรสิงห์) ในเมือง Walnut รัฐแคลิฟอร์เนีย บริษัท East Land ในรัฐแมริแลนด์ เป็นต้น นอกจากนี้ ก็มีบริษัทขนาดใหญ่ที่นำเข้าและจัดจำหน่ายอัญมณี อุปกรณ์กีฬามวยไทย อุปกรณ์สำหรับธุรกิจนวดและสปา อาหารเสริม ชิ้นส่วนอะไหล่รถยนต์ ฯลฯ ตามประมาณการคร่าว ๆ บริษัทเหล่านี้น่าจะมียอดนำเข้าจากประเทศไทยรวมกันมากกว่า 2 หมื่นล้านบาท ในประเทศอื่น ๆ ก็มีบริษัทที่คนไทยโพ้นทะเลเป็นเจ้าของและมียอดนำเข้าสินค้าจากประเทศไทยเป็นจำนวนมากเช่นกัน

อนึ่ง นักธุรกิจไทยโพ้นทะเลขนาดใหญ่เหล่านี้แทบทุกคนจะมีการลงทุนในประเทศไทยในโครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกของตน เช่น บางบริษัทมีโรงสีข้าวขนาดใหญ่ บางบริษัททำธุรกิจส่งออกสังหาริมทรัพย์และธุรกิจการเดินเรือ บางบริษัทมีโรงงานแปรรูปอาหารของตน บางบริษัทตั้งโรงงานผลิตอะไหล่และชิ้นส่วนรถยนต์ เป็นต้น แต่เป็นที่น่าเสียดายว่าจนถึงขณะนี้ยังไม่เคยมีการศึกษาเกี่ยวกับวงเงินที่คนเหล่านี้นำกลับมาลงทุนในประเทศไทย

3) การเป็นผู้ค้าปลีก

เรื่องนี้น่าจะเป็นบทบาททางเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดที่คนไทยโพ้นทะเลมีกับประเทศไทย คนเหล่านี้ต่างมุ่งหวังที่จะสร้างฐานะของตนในดินแดนใหม่ ดังนั้น จึงมักนิยมเปิดธุรกิจขนาดเล็กของตน บางคนอาจจะเริ่มต้นชีวิตจากการเป็นคนงานรับจ้าง แต่เมื่อทำงานไปได้ระยะหนึ่งก็มักจะสะสมเงินทองและหาทางตั้งธุรกิจของตน และด้วยความจำกัดด้านทักษะทางธุรกิจและข้อจำกัดด้านภาษา ก็มักจะทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยหรือมุ่งบริการชุมชนไทยเป็นหลัก อาทิ ธุรกิจร้านอาหาร ร้านขายของชำขนาดเล็ก ร้านนวด ร้านตัดเย็บเสื้อผ้า ร้านเสริมสวย ร้านซ่อมรถยนต์ ทำค้ายสอนมวยไทย ขายบัตรโดยสารเครื่องบิน ฯลฯ

ธุรกิจเหล่านี้ถือเป็นธุรกิจค้าปลีกให้กับประเทศไทย และเป็นตัวเชื่อมโยงให้สินค้าไทยเข้าถึงตลาดในวงกว้างได้อย่างแท้จริง ลำพังร้านอาหารไทยอย่างเดียวก็ช่วยการส่งออกจากประเทศไทยอย่างมากมาย ปัจจุบันทั่วประเทศสหรัฐฯ น่าจะมีร้านอาหารไทยประมาณ 1 หมื่นร้าน (เฉพาะนครลอสแอนเจลิสเมืองเดียวก็มีอยู่ประมาณ 850 ร้าน) หากแต่ละร้านขายสินค้าจากไทยแต่ละวันมีมูลค่าเพียง 100 ดอลลาร์สหรัฐฯ อาทิ ข้าวสาร เส้นก๋วยเตี๋ยว น้ำปลา ซีอิ๊ว เครื่องแกง ฯลฯ แต่ละวันก็จำเป็นต้องนำเข้าสินค้าจากประเทศไทย 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และปีหนึ่ง ๆ ก็จะต้องนำเข้าสินค้าจากไทย 365 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ 1 หมื่นล้านบาทแล้ว

3.2.3 การเป็นแหล่งวิทยาการ

ในบรรดาคนไทยโพ้นทะเลในสหรัฐฯ มีอยู่จำนวนไม่น้อยที่เป็นนักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย วิศวกร แพทย์ อาจารย์มหาวิทยาลัย นักออกแบบ หรือบุคลากรที่มีทักษะขั้นสูงอื่น ๆ และจำนวนไม่น้อยทำงานอยู่กับสถาบันที่เป็นแหล่งวิทยาการขั้นสูงในด้านนั้น ๆ อาทิ องค์การนาซา มหาวิทยาลัยชั้นนำ สถาบันวิจัยชั้นนำ บริษัทชั้นนำ (เช่น บริษัท Microsoft ซึ่งมีคนไทยทำงานอยู่กว่า 30 คน บริษัท Boeing) โรงพยาบาลชั้นนำ เช่น Cedar-Sinai เป็นต้น คนเหล่านี้เป็นแหล่งวิทยาการหรือช่องทางในการที่ประเทศไทยจะได้รับวิทยาการจากสหรัฐฯ อันเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับประเทศไทยที่ไม่อาจวัดเป็นตัวเงินได้

นอกจากนั้น คนไทยทั่วไปในสหรัฐฯ ถึงแม้จะไม่ได้เป็นนักวิทยาศาสตร์หรือนักวิจัย แต่ก็มีทักษะหลายอย่างที่เป็นประโยชน์ อย่างน้อยก็มีทักษะภาษาอังกฤษขั้นดีเลิศ ซึ่งประเทศไทยสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ไม่ว่าจะเป็นการช่วยบริษัทไทยในการเปิดตลาดในสหรัฐฯ การนำคนเหล่านี้มาเป็นครูสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งกำลังเป็นที่ต้องการอย่างมากในประเทศไทย หรือแม้กระทั่งเข้ามาทำงานอื่น ๆ ในประเทศไทยที่ต้องการทักษะภาษาอังกฤษเป็นพิเศษ

กล่าวเฉพาะสมาคมแพทย์ไทยในสหรัฐฯ ซึ่งได้รับการก่อตั้งมาตั้งแต่ ปี ค.ศ. 1978 และปัจจุบันมีสมาชิกอยู่ประมาณ 1 พันคน ก็มีบทบาทอย่างมากในการถ่ายทอดวิชาการและนวัตกรรมใหม่ทางการแพทย์จากสหรัฐฯ มายังประเทศไทย ผ่านการสัมมนาและการประชุมทางวิชาการที่สมาคมแพทย์ไทยฯ จัดร่วมกับมหาวิทยาลัยของไทยทุกปี

นอกจากนั้น เมื่อปี พ.ศ. 2534 กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้สนับสนุนให้มีการก่อตั้ง “สมาคมนักวิชาชีพไทยในสหรัฐอเมริกาและแคนาดา” (Association of Thai Professionals in America and Canada) “เพื่อสร้างเครือข่าย (Network) การทำงานร่วมกับหน่วยงานในประเทศไทย เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทยซึ่งกำลังขาดแคลนบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในสาขาต่างๆ ตลอดจนมีความต้องการการถ่ายทอดเทคโนโลยีและผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป”¹³ แม้สมาคมนักวิชาชีพฯ อาจจะไม่ประสบความสำเร็จในโครงการ “สมองไหลกลับ” เนื่องจากปัญหาอุปสรรคหลายประการ และจำเป็นต้องได้รับความสนับสนุนส่งเสริมอย่างจริงจัง แต่ก็ถือว่าสมาคมนักวิชาชีพฯ มีส่วนอย่างสำคัญในการเป็นช่องทางที่ประเทศไทยจะได้รับวิทยาการใหม่ ๆ จากสหรัฐฯ โดยผ่านการแลกเปลี่ยนและเครือข่าย (networking) ระหว่างสถาบันที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกา

ศาสตราจารย์ ดร.สิปปนนท์ เกตุทัต อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เคยกล่าวถึงประโยชน์ของเครือข่ายนักวิทยาศาสตร์ไทยในสหรัฐฯ ไว้ที่น่าสนใจ “สมัยคุณดำรง (ลัทธิพิพัฒน์) เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ ก็อยากเอาบุคคลชาวไทยที่ไปทำงานในอเมริกามาเมืองไทย ผมซึ่งรู้จักกับคุณดำรงดีมาก ก็บอกว่าที่จริงการที่พวกเขากลับมาก็อาจจะดีในบางส่วน แต่ผมคิดว่าอาจจะได้ประโยชน์สูงกว่าด้วยซ้ำ ถ้าพวกเขายังอยู่ในต่างประเทศ และเชื่อมโยงกันด้วยการพบปะหารือกัน เพราะพวกเขาเหล่านั้นมีความรู้ใหม่ เทคโนโลยีใหม่ หากเรามีปัญหาอะไร น้ำใจของคนเหล่านั้น ก็ยังช่วยเราได้ เพราะสมัยนี้เราสามารถติดต่อกันทางอี-เมลหรืออินเทอร์เน็ตก็ได้”¹⁴

3.3 ความสำคัญทางการเมือง

3.3.1 การกิจและประเด็นทางการเมืองของประเทศไทย

กล่าวเฉพาะในสหรัฐฯ ประเทศไทยมีผลประโยชน์สำคัญ (vital interests) อยู่ในสหรัฐฯ มากมายหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยโดยตรง อาทิ ช่องทางการตลาดของไทยในสหรัฐฯ สิทธิทางการค้า ทรัพย์สินทางปัญญา ความช่วยเหลือ สิทธิในการซื้ออาวุธ ภาพลักษณ์ ความเข้าใจของฝ่ายสหรัฐฯ ต่อสถานการณ์การเมือง สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ฯลฯ และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและท่าทีของประเทศไทยต่อประเด็นปัญหาระหว่างประเทศและปัญหาภูมิภาค ต่าง ๆ อาทิ ปัญหาพม่า มั่ง การควบคุมอาวุธทำลายล้างสูง และปัญหาก่อการร้าย

3.3.2 เครื่องมือปัจจุบันของประเทศไทย

ตลอดช่วงที่ผ่านมาประเทศไทยต้องใช้เครื่องมือหลายประการเพื่อปกป้องตนเองหรือเพื่อเพิ่มพูนผลประโยชน์ของไทยในสหรัฐฯ รัฐบาลไทยต้องดำเนินการในหลายรูปแบบเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ตั้งแต่การดำเนินการของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน และสถานกงสุลใหญ่ของไทยในสหรัฐฯ การดำเนินการผ่านเครือข่ายมิตรของประเทศไทยหรือ “Friends of Thailand” การดำเนินการผ่านบริษัทลอบบี้สแตนด์และบริษัทด้านการประชาสัมพันธ์ (PR firms) เป็นต้น แนวทางที่ประเทศไทยยังไม่ได้ใช้และเป็นวิธีการที่น่าจะมีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง สามารถที่จะอยู่ได้ยั่งยืน (sustainable) และเป็นแนวทางที่หลายประเทศใช้กันอยู่ในสหรัฐฯ ก็คือ การดำเนินการผ่านชุมชน (ไทย) โพ้นทะเล ซึ่งอยู่ในฐานะที่จะช่วยประเทศไทยได้อย่างน้อยใน 2 ช่องทาง

¹³<http://ostcdc.blogspot.com>

¹⁴ “สัมภาษณ์ ดร.สิปปนนท์ เกตุทัต” สกุลไทย ฉบับวันที่ 2496 ปีที่ 48 วันที่ 6 สิงหาคม 2545

1) สิทธิการลงคะแนนเสียงและการลงสมัครรับเลือกตั้ง ปัจจุบันคนไทยในสหรัฐอเมริกา อยู่ในฐานะที่จะเป็น “ปัจจัย” ทางการเมือง ที่นักการเมืองสหรัฐฯ เริ่มหันมาให้ความสนใจแล้ว เนื่องจากคนไทยมีจำนวนที่เป็นล่ำเป็นสันพอสมควร (substantial) แล้ว สามารถที่จะใช้สิทธิเลือกตั้งในสหรัฐฯ ได้ สามารถบริจาคสนับสนุนพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ และแม้กระทั่ง ลงสมัครรับเลือกตั้งได้ การที่คนเหล่านี้สามารถลงคะแนนเสียงได้และบริจาคช่วยเหลือนักการเมืองได้นี้ได้ทำให้คนไทยมี อิทธิพล (leverages) ต่อบรรดานักการเมืองสหรัฐฯ ขึ้นมา ทั้งกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีการเลือกตั้งทุก 2 ปี และ นักการเมืองระดับท้องถิ่นอื่น ๆ ดังนั้น หากคนเหล่านี้ต้องการผลักดันประเด็นหนึ่งประเด็นใด รวมทั้งประเด็นที่อาจเป็นผลประโยชน์ของประเทศไทยหรือชุมชนไทย ก็จะมีโอกาสอยู่มากที่ประเด็นนั้น ๆ จะได้รับการสนองตอบ

ตามผลการศึกษาของ Asian Pacific American Legal Center (APALC) พบว่า จนถึงปี ค.ศ. 2003 ในบรรดาคนไทย ในสหรัฐฯ นั้น ร้อยละ 32 เป็นคนที่เกิดในสหรัฐฯ หรือพวก “second and third generations” และร้อยละ 44 ของคนไทยรุ่นแรกได้ผ่านการแปลงสัญชาติ (naturalization) เป็นพลเมืองของสหรัฐฯ แล้ว ซึ่งหมายถึงว่าประมาณร้อยละ 60 ของคนไทย ในสหรัฐฯ¹⁵ ได้มีฐานะเป็นพลเมืองในสหรัฐฯ และเมื่ออายุครบ 18 ปีแล้ว คนเหล่านี้ก็จะมีสิทธิในการเลือกตั้ง ดังนั้น หากประมาณการจากข้อมูลของ APALC น่าจะมีคนไทยที่เป็นบุคคลที่มีสิทธิเลือกตั้งได้ราว 200,000 คน

2) การมีคนไทยดำรงตำแหน่งในราชการสหรัฐฯ ในปัจจุบันยังมีคนไทยหรือคนเชื้อสายไทยจำนวนหนึ่งที่เข้าไปดำรง ตำแหน่งทางการเมืองและในทางราชการ (public offices) ต่าง ๆ ในสหรัฐฯ ซึ่งอยู่ในวิสัยที่จะตัดสินใจหรือดำเนินการใน ทางที่เป็นคุณหรือโทษต่อประเทศไทยได้ในระดับหนึ่ง อาทิ นาง Ladda Tammy Duckworth ผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงกิจการ ทหารผ่านศึกคนปัจจุบัน นาย Gorpat Henry Charoen สมาชิกสภาเมือง La Palma รัฐแคลิฟอร์เนีย นาย Charles Djou อดีต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสหรัฐฯ พรรครีพับลิกันจากรัฐฮาวาย เป็นต้น นอกจากนี้ ก็มีคนเชื้อสายไทยอีกจำนวนหนึ่งที่รับ ราชการในหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นของสหรัฐฯ คนเหล่านี้ก็อยู่ในฐานะที่จะช่วยประเทศไทยได้ ในระดับหนึ่ง

3.4 ความสำคัญในงานทางวัฒนธรรมและภาพลักษณ์

คนไทยโพ้นทะเลยังมีบทบาทสำคัญในการช่วยเผยแพร่ภาพลักษณ์และชื่อเสียงของประเทศไทยในต่างประเทศด้วย อย่างน้อยใน 2 แง่มุม ได้แก่ (1) ธุรกิจของคนไทยมีส่วนในการเผยแพร่ชื่อเสียงของประเทศไทย และ (2) องค์การของคนไทย โพ้นทะเล โดยเฉพาะวัดและสมาคม เป็นกลไกที่สำคัญในการเผยแพร่วัฒนธรรมของไทย บทบาทเหล่านี้อาจไม่สามารถวัด เป็นตัวเงินได้ แต่ก็ เป็นบทบาทที่มีอยู่จริงและมีความสำคัญไม่น้อย ในบางกรณีอาจจะมีประสิทธิผลมากกว่าการดำเนินงาน ของภาคราชการ

1) การเผยแพร่ผ่านธุรกิจของคนไทย

ปัจจุบันธุรกิจของคนไทยหลายสาขามีส่วนสำคัญในการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะร้านอาหารไทย ร้านนวดไทย และค่ายมวยไทย ร้านอาหารไทยในสหรัฐฯ ซึ่งมีอยู่ประมาณ 1 หมื่นร้าน (หากนับทั่วโลกก็น่าจะมีอยู่ไม่น้อยกว่า 4 – 5 หมื่นร้าน) มีส่วนอย่างสำคัญในความสำเร็จในการทำให้อาหารไทย (Thai cuisine) เป็นอาหารชั้นแนวหน้าของโลก ร้านอาหารไทย เหล่านี้เป็นเสมือนแผนกวัฒนธรรมเล็ก ๆ ของสถานทูต ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ทุกมุมโลก มีบทบาทในการเผยแพร่อาหารไทย ทำอาหารไทยให้เป็นที่รู้จัก ให้คนชาติต่าง ๆ ได้ลิ้มรสและชื่นชมในรสชาติ รวมทั้งทำให้ชาวต่างชาติได้รู้จักวัฒนธรรมไทย โดยรวม ผ่านการจัดแสดงภาพ การตกแต่งร้าน และกระทั่งได้พูดคุยกับคนไทยที่เป็นเจ้าของร้านหรือพนักงานภายในร้าน

ทำนองเดียวกับ ร้านนวดไทยและค่ายมวยไทย ซึ่งกำลังผุดขึ้นตามมุมต่าง ๆ ของโลกอย่างมาก โดยเฉพาะในสหรัฐฯ ปัจจุบันน่าจะมีร้านนวดไทยไม่น้อยกว่า 4 พันร้าน และค่ายมวยไทยอีกราว 2 – 3 พันค่าย ธุรกิจเหล่านี้มีส่วนอย่างมากใน

¹⁵ Asian Pacific American Legal Center

การทำให้คนอเมริกันได้รู้จักและชื่นชมความยิ่งใหญ่ในมรดกทางวัฒนธรรมที่ยาวนาน วิจิตรบรรจง และงดงามอย่างหาได้ยากของไทย แม้นวดไทยอาจจะมียุทธศาสตร์ด้านภาพลักษณ์อยู่บ้าง แต่ธุรกิจนวดไทยที่ถูกต้องตามกฎหมายและศีลธรรมก็มีส่วนอย่างสำคัญในการทำให้คนอเมริกันได้รู้จักภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทย วิธีการดำรงชีวิตของคนไทย และวัฒนธรรมการพักผ่อนหย่อนคลายและการรักษาสุขภาพของคนไทย เช่นเดียวกับ ค่ายมวยไทยก็มีส่วนทำให้ด้านดีของประเทศไทยเป็นที่รู้จักชื่นชม และทำให้คนนับหมื่นหรืออาจจะนับแสนคนจากทั่วโลกหันมาเรียนศิลปะมวยไทย และทำให้คำว่า “Thai” เป็นที่รู้จักของคนทั่วโลก

2) บทบาทขององค์กรชุมชนในการเผยแพร่วัฒนธรรม

ปัจจุบันมีวัดไทยในสหรัฐฯ ประมาณ 180 วัด (เป็นวัดในมหาเถรสมาคม 135 วัด และธรรมยุติกนิกายประมาณ 38 วัด) และมีองค์กรชุมชนน้อยใหญ่อีกหลายร้อยหรืออาจจะถึงพันองค์กร วัดและองค์กรชุมชนมีบทบาทที่สำคัญมากในการเผยแพร่วัฒนธรรมให้เป็นที่รู้จัก การมีวัด ซึ่งหลายแห่งก็มีสถาปัตยกรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของไทย และการมีพระสงฆ์หนุ่มสาว จีวรสีเหลือง ก็เป็นที่สะดุดตาของคนอเมริกันอยู่แล้ว แต่วัดแทบทุกแห่งยังมีบทบาทสำคัญในฐานะศูนย์กลางของชุมชน เป็นที่จัดกิจกรรมชุมชน ศาสนาและวัฒนธรรมต่าง ๆ อาทิ งานทำบุญตักบาตร งานเทศกาลสงกรานต์ ลอยกระทง ฯลฯ การสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย (โดยเฉพาะดนตรีไทย นาฏศิลป์ไทย) ให้กับเยาวชนไทยรุ่นที่สองและสามและคนอเมริกันที่สนใจ และหลายวัดก็มีการจัดกิจกรรมการปฏิบัติธรรมให้กับคนไทยและชาวอเมริกันที่สนใจด้วย

เช่นเดียวกับองค์กรชุมชน ซึ่งแม้ว่ายังขาดความเป็นเอกภาพและยังมีลักษณะเป็นองค์กรเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่ก็มีความสำคัญในการจัดกิจกรรมเผยแพร่วัฒนธรรมไทย กิจกรรมขององค์กรชุมชน ซึ่งอาจจะจัดภายในวัด หรือนอกวัด หรือในย่านชุมชนต่าง ๆ มีส่วนเสริม “การมองเห็น” (visibility) ของวัฒนธรรมไทย ในบางชุมชนอาจจะมีความสามารถเพียงพอถึงขั้นที่จะสามารถจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมขนาดใหญ่ได้ อาทิ งานเทศกาลสงกรานต์ในไทยทาวน์ ลอสแอนเจลิส เป็นต้น งานสงกรานต์ไทยทาวน์จัดโดยองค์กรชุมชนของนครลอสแอนเจลิส ติดต่อกันมา 7 ปีแล้ว มีผู้เข้ามาชมงานในแต่ละปีถึง 1 แสนคน บทบาทเหล่านี้มีคุณค่าอย่างมากต่อประเทศไทย แต่ไม่อาจวัดเป็นตัวเงินได้เช่นเดียวกัน

บทที่ 4

ยุทธศาสตร์ต่อคนไทยโพ้นทะเล

4.1 หลักคิด

ด้วยความสำคัญของคนไทยโพ้นทะเล ดังที่ได้แยกแยะมาข้างต้น จึงเห็นว่าถึงเวลาแล้วที่รัฐบาลไทยและฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะทบทวน (rethink) หลักคิดดั้งเดิม ซึ่งเห็นว่าคนไทยในต่างประเทศไม่ได้จ่ายภาษี ไม่ได้ทำคุณประโยชน์อันใดให้กับประเทศ อีกทั้งยังเป็นคนที่อาจก่อความเสียหายแก่ภาพลักษณ์หรือในยามตกยากก็มาเป็นภาระ (burdens) ให้กับกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงแรงงาน และกรมประชาสงเคราะห์ รัฐบาลไทยควรที่จะต้องมา “คิดใหม่” เกี่ยวกับคนไทยในต่างประเทศ หันมาให้ความสนใจกับคนไทยโพ้นทะเล และพิจารณากำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย และจัดวางระบบ เพื่อให้การดำเนินยุทธศาสตร์ดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดมรรคผล และบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง

ประเด็นสำคัญในการ “ทบทวน” หลักคิดต่อคนไทยโพ้นทะเลก็คือ ประเทศไทยไม่ควรจะมองคนไทยโพ้นทะเลเป็น “ภาระ” (liabilities) หากแต่ควรจะมองคนเหล่านี้เป็น “สินทรัพย์” (assets) ที่มีค่าสำหรับประเทศไทย การดำเนินการใด ๆ ของรัฐบาลไทยต่อคนเหล่านี้มิใช่เพียงการดำเนินการรับภาระที่สูญเปล่าหรือเพียงประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์ถึงบทบาทของรัฐในการช่วยเหลือคุ้มครองคนไทยในต่างประเทศเท่านั้น หากแต่เป็นการเพิ่มมูลค่า (value-added) ให้กับสินทรัพย์ของประเทศไทย เป็นการดำเนินการที่จะยังประโยชน์ทั้งในระยะสั้นและในระยะยาวให้กับประเทศไทย และเป็นประโยชน์ที่สำคัญและคุ้มค่าอย่างยิ่งที่รัฐบาลไทยจะลงทุน

4.2 แนวทาง (Approach)

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ประเทศไทยจะใช้ประโยชน์จาก “สินทรัพย์” อันนี้ รัฐบาลไทยคงจะต้องพิจารณาแนวทางการดำเนินการกับคนไทยโพ้นทะเลใน 3 ระดับ ดังนี้

ประการแรก หนทางในการใช้ประโยชน์จากคนไทยโพ้นทะเลในสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (existing conditions) ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่

ประการที่สอง หนทางในการเพิ่มมูลค่าของคนไทยโพ้นทะเล หรือที่เรียกกันว่า การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนไทย (โพ้นทะเล) ทั้งนี้ เพื่อเป็นเพิ่มขีดความสามารถที่คนไทยโพ้นทะเลจะก่อประโยชน์ให้กับประเทศไทย และ

ประการที่สาม การเพิ่มพูน (reinforce) ความผูกพันที่คนไทยโพ้นทะเลมีกับประเทศไทย เพื่อว่าคนเหล่านี้จะยังมีความสนใจที่จะทำประโยชน์ให้กับประเทศไทยต่อไป

4.3 การใช้ประโยชน์ในสภาพปัจจุบัน

ในลำดับแรก รัฐบาลไทยน่าจะได้มีการพิจารณาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ (maximize) จากศักยภาพความสำคัญที่เป็นอยู่ของคนไทยโพ้นทะเล โดยเฉพาะตามประเด็นต่าง ๆ ที่กล่าวในข้อ 3.2 โดยเฉพาะการอำนวยความสะดวก (facilitation) การรณรงค์ให้ข่าวสาร (information campaign) และการให้สิ่งจูงใจ (incentivization) ต่าง ๆ ซึ่งจะกล่าวโดยสังเขป ดังนี้

4.3.1 มาตรการ

1) ด้านเศรษฐกิจ

ก) การเป็นแหล่งรายได้ให้กับประเทศไทย สมควรจะได้มีการพิจารณาเกี่ยวกับหนทางในการอำนวยความสะดวกให้กับคนไทยโพ้นทะเลในการส่งเงินกลับเพื่อช่วยเหลือญาติพี่น้อง การอำนวยความสะดวกให้กับคนไทยโพ้นทะเลในการเดินทางกลับมาท่องเที่ยวในประเทศไทย และการอำนวยความสะดวกให้คนไทยกลับมาซื้อสิ่งหาบริโภคในประเทศไทย

ข) การส่งออก การจัดวางระบบเพื่อให้บริษัทต่าง ๆ ของไทยสามารถใช้คนไทยโพ้นทะเลเป็น “หัวหอ” หรือเป็น “แขนขา” ทางการตลาดได้อย่างแท้จริง เพื่อให้ผู้ส่งออกไทยสามารถดำเนินการในเชิงรุกในด้านการตลาดในต่างประเทศและสามารถแข่งขันกับประเทศคู่แข่งของไทยได้

ค) การเป็นแหล่งวิทยาการ การรณรงค์เชิญชวนและอำนวยความสะดวกให้นักวิทยาศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ ดำเนินกิจกรรมที่เป็นการช่วยเหลือประเทศไทย การอำนวยความสะดวกแก่คนเชื้อสายไทยที่จะเข้ามาทำงานหรือประกอบธุรกิจที่เป็นคุณประโยชน์กับประเทศไทย อาทิ นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย แพทย์ ครูสอนภาษาอังกฤษ ฯลฯ

2) ด้านการเมือง ประเทศไทยน่าจะต้องกระชับความร่วมมือกับบรรดาบุคคลและองค์กรของชุมชน โดยเฉพาะในเชิงการรณรงค์ทำความเข้าใจ (advocacy) กับฝ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ของประเทศไทย

3) ด้านวัฒนธรรมและภาพลักษณ์ หน่วยงานของไทยน่าจะมีการประสานงานให้ใกล้ชิดมากขึ้นกับวัด องค์กรของชุมชน และบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมที่เป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมและภาพลักษณ์ของไทย เพื่อร่วมกันวางแผนกำหนดทิศทางการจัดกิจกรรม การใช้ประโยชน์จากกิจกรรมที่จะมีการจัดอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูง และหลีกเลี่ยงการจัดกิจกรรมที่ซ้ำซ้อนและซ้ำซาก

ถ้าเป็นไปได้สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่น่าจะมีการประสานงานกับองค์กรชุมชนในเขตอาณาเพื่อจัดทำปฏิทินรวม (consolidated calendar) เกี่ยวกับกิจกรรมวัฒนธรรมที่จะจัดขึ้นในแต่ละปี และดำเนินกิจกรรมดังกล่าวร่วมกัน

4.3.2 การปฏิบัติจริงในปัจจุบัน

ในปัจจุบัน สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน และสถานกงสุลใหญ่ต่าง ๆ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย บางหน่วยในสหรัฐฯ มีความตระหนัก มีความเห็นชอบร่วมกันในเรื่องนี้ และมีความพยายามที่จะดำเนินการในบางเรื่องมาเป็นเวลาพอสมควรแล้ว เป็นต้นว่า สำนักงานที่ปรึกษาวิทยาศาสตร์ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน ได้มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้มีการก่อตั้งสมาคมนักวิชาชีพไทยในอเมริกาและแคนาดาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 มีบทบาทในการสนับสนุนระดับประการการดำเนินงานของสมาคม โดยเฉพาะในโครงการนำ “สมองไหลกลับ” เป็นต้น ทำนองเดียวกัน สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ก็ดำเนินความพยายามในการเข้าถึงคนไทยโพ้นทะเลที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานในด้านต่าง ๆ เพื่อใช้ประโยชน์จากคนเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นนักกีฬา (เช่น Tiger Woods) นักออกแบบเสื้อผ้าไทยหลายคน นักการเมือง ฯลฯ

อย่างไรก็ดี ต้องยอมรับว่าการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ที่กล่าวข้างต้นของรัฐบาลไทยและหน่วยงานต่าง ๆ ของไทยในสหรัฐฯ ยังจำกัดอยู่มาก ด้วยเหตุผลหลายประการ โดยเฉพาะการขาดความตระหนักอย่างจริงจังของรัฐบาลไทย และระบบราชการถึงความสำคัญของคนไทยโพ้นทะเล ความรู้สึกของฝ่ายข้าราชการที่วิตกว่าจะเข้าไปเกี่ยวพันกับความขัดแย้งที่ไม่จบสิ้นในหมู่คนไทย ความไม่ต่อเนื่องในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ของระบบราชการไทย ซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังของระบบราชการ หรือในบางกรณีก็เป็นเรื่องความสลับซับซ้อนในระบบราชการไทย วัฒนธรรมไทย และคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกันมากที่ทำให้กิจกรรมที่ดี ๆ บางโครงการไม่ประสบความสำเร็จเท่าใดนัก อาทิ การนำโครงการสมองไหลกลับ เป็นต้น

ในเรื่องนี้ มีผู้วิจารณ์ว่า “50 ปีชุมชนไทยในอเมริกา จึงแทบไม่มีความหมายใดต่อทางการไทย”¹⁶ “การแวะเวียนมาของ

¹⁶ ธีร พงศัพัฒน์พันธุ์ “กึ่งศตวรรษคนไทยในอเมริกา”

รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องและผู้แทนการค้าไทย ในแง่การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐของไทยจากกรุงเทพฯ ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติต่อธุรกิจร้านอาหารไทยและธุรกิจไทยในอเมริกาแขนงอื่นๆ แทบไม่มีผลใดๆ ตามมาเลย”¹⁷ “อีกเรื่องที่ควรอยู่ในลำดับการให้ความสำคัญด้านนโยบายระหว่างไทยกับอเมริกา คือ การดึงดูดการลงทุนและนักลงทุนของคนไทยในอเมริกาไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับเมืองไทย ความจริงไม่น่าจะยาก หากว่ารัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งองค์กรเอกชนจะตระหนักและให้ความสำคัญ นั่นคือการกำหนดแผนสร้างแรงจูงใจให้คนเหล่านั้นกลับไปเอื้อประโยชน์ด้านวิชาชีพต่างๆ กับเมืองไทย โดยแรงจูงใจดังกล่าว ไม่จำเป็นต้องเป็นในรูปแบบเงินเสมอไป หากเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับ “พวกเขา” ได้ทำหน้าที่ในเมืองไทย หรือต่อเมืองไทย (ในกรณีที่ยังอยู่ในอเมริกา)”¹⁸

4.3.3 ประเด็น (issues) สำคัญบางประการ

1) มาตรการเข้าเมืองสำหรับคนไทยโพ้นทะเล

ปัจจุบันคนไทยโพ้นทะเลที่มีฐานะเป็นพลเมืองของประเทศใหม่แล้ว หากต้องการเดินทางเข้าประเทศไทย ต้องขอรับการตรวจลงตรา (visa) เข้าประเทศไทยเหมือนคนต่างชาติอื่น ๆ แม้คนนั้นยังคงความเป็นพลเมืองไทยและถือหนังสือเดินทางไทยอยู่ก็ตาม เป็นต้นว่าหากได้ฐานะพลเมืองอเมริกัน ถือหนังสือเดินทางทั้งของสหรัฐฯ และไทย เมื่อคนเหล่านี้ประสงค์จะเดินทางมาท่องเที่ยวหรือพำนักในประเทศไทยเป็นเวลานาน 30 วัน ก็จะต้องขอรับการตรวจลงตราจากสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ของไทย ซึ่งสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่จะพิจารณาคำขอดังกล่าวเช่นจากคนอเมริกันทั่วไป กล่าวคือ หากขอรับการตรวจลงตราในฐานะนักท่องเที่ยวก็จะตรวจลงตราประเภทนักท่องเที่ยวให้ ซึ่งให้สิทธิในการพำนักในประเทศไทยได้เป็นเวลา 60 วัน หลังจากนั้น หากประสงค์จะอยู่ต่อ ก็ต้องไปยื่นเรื่องขอขยายเวลากับสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เป็นต้น

เหตุที่คนไทยโพ้นทะเลต้องมาขอรับการตรวจลงตรา ทั้ง ๆ ที่ถือหนังสือเดินทางไทยอยู่ด้วย ก็เพราะไม่สามารถใช้หนังสือเดินทางสองฉบับในการเดินทางคราวเดียวกันได้ จำเป็นต้องเลือกใช้เพียงฉบับเดียว และจะต้องมีการประทับตราออกและเข้าเมืองต้นทางและปลายทางในหนังสือเดินทางฉบับนั้น มิเช่นนั้น อาจจะถูกเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองสอบสวนได้

ประเด็นการเข้าเมืองของคนไทยโพ้นทะเล โดยเฉพาะการที่คนเหล่านี้ต้องขอรับการตรวจลงตราและได้รับการปฏิบัติจากทางการไทยเสมือนหรือเกือบเสมือนคนต่างชาติอื่น มีผลบั่นทอนสายสัมพันธ์ระหว่างคนไทยโพ้นทะเลกับประเทศไทย เป็นการลดแรงจูงใจ (incentives) ที่คนเหล่านี้จะรักษาความเป็นพลเมืองไทยเอาไว้ และเป็นอุปสรรคในการที่ประเทศไทยจะเก็บเกี่ยวศักยภาพที่คนเหล่านี้มีกับประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นในแง่การกลับมาท่องเที่ยวประเทศไทย การมาติดต่อธุรกิจการค้า ฯลฯ

ในเรื่องนี้ เห็นว่ารัฐบาลไทยน่าจะแก้ไขพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ยกเว้นการตรวจลงตราให้กับบุคคลที่มีหนังสือเดินทางไทยอยู่ด้วย โดยให้ถือว่าการที่คนเหล่านี้มีหนังสือเดินทางไทยเป็นการบ่งชี้ว่าคนเหล่านี้เป็นพลเมืองไทยหรือคนสัญชาติไทยอยู่แล้ว ซึ่งหมายความว่าคนเหล่านี้ย่อมมีสิทธิในการเดินทางเข้าประเทศไทยโดยไม่ต้องมีการตรวจลงตราใด ๆ เช่นคนไทยอื่น ๆ

หากอยู่ในอำนาจของฝ่ายบริหารที่จะประกาศยกเว้นการตรวจลงตราให้คนไทยโพ้นทะเลได้เลย โดยไม่ต้องแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ก็สมควรอย่างยิ่งที่จะประกาศยกเว้นการตรวจลงตรา (visa-free entry) ให้กับคนไทยโพ้นทะเลที่มีหนังสือเดินทางไทย หรือหากมีความจำเป็นต้องกำหนดระยะเวลา ก็อาจจะให้การยกเว้นเป็นระยะเวลาที่ยาวนานพอสมควร อาทิ 1 ปี

ทั้งนี้ ในหลักการ คนเหล่านี้ยังเป็นพลเมืองไทยและมีหนังสือเดินทางไทย จึงมีสิทธิโดยสมบูรณ์ที่จะเดินทางกลับบ้านเกิดเมืองนอนได้ตลอดเวลาตามกฎหมายไทยและกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเป็นสมควรอย่างยิ่งที่ประเทศไทยจะได้พิจารณากำหนดมาตรการการเข้าเมืองของคนไทยโพ้นทะเลที่แตกต่างจากคนต่างชาติอื่น ๆ

¹⁷ ธีร พงศพัฒน์พันธุ์ “ทรัพยากรบุคคลไทยในอเมริกา”

¹⁸ ธีร พงศพัฒน์พันธุ์ “ทรัพยากรบุคคลไทยในอเมริกา”

2) การใช้คนไทยเป็นกลไกการตลาดของบริษัทไทย

ปัจจุบันเศรษฐกิจไทยต้องพึ่งพาการส่งออกถึงประมาณร้อยละ 70 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) บริษัทขนาดใหญ่และขนาดกลางของไทยแทบทุกบริษัทต้องมีการส่งออก หลายบริษัทผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกอย่างเดียว โดยไม่ได้ป้อนตลาดภายในประเทศเลย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากความอ่อนด้อยของระบบการศึกษาชั้นสูงในประเทศไทย ปัญหาสำคัญที่บริษัทไทยประสบเหมือน ๆ กันคือ การขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณภาพด้านการตลาดต่างประเทศ ซึ่งสามารถจะช่วยให้บริษัทสามารถแข่งขันกับผู้ส่งออกจากประเทศอื่น ๆ ได้อย่างแท้จริง ภาคเอกชนของไทยยังขาดบุคลากรที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ในระดับที่ทำธุรกิจระหว่างประเทศได้อยู่มาก รวมทั้งยังขาดคนที่เข้าใจตลาดต่างประเทศ รสนิยม แฟชั่นที่เปลี่ยนแปลงไปในตลาดต่างประเทศ ฯลฯ

ในเรื่องนี้เห็นว่าคนไทยโพ้นทะเล โดยเฉพาะคนรุ่นที่สองและสาม จะเป็น “ตัวช่วย” ให้กับประเทศไทยได้เป็นอย่างดี คนเหล่านี้เกิดหรือเติบโตในต่างประเทศ สามารถสื่อสารในภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่น ๆ ได้เหมือนคนพื้นเมือง มีความเข้าใจวัฒนธรรม ความรู้สึกนึกคิด รสนิยม ฯลฯ ของผู้บริโภคในประเทศนั้นเป็นอย่างดี และจำนวนไม่น้อยก็มีสายสัมพันธ์ (connections) ที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อบริษัทไทย ดังนั้น จึงเห็นสมควรที่จะใช้ประโยชน์จากคนเหล่านี้ให้มากขึ้น ในช่วงที่ผ่านมาจีน เกาหลี ไต้หวัน ฯลฯ ต่างใช้คนโพ้นทะเลของตนเป็น “หัวหอก” ด้านการตลาดต่างประเทศด้วยกันทั้งสิ้น

เป็นที่เข้าใจได้ว่าเรื่องดังกล่าวเป็น “ผลประโยชน์ร่วม” ของทั้งบริษัทไทยและคนไทยโพ้นทะเล และบริษัทของไทยจำนวนหนึ่งก็ได้ใช้ประโยชน์ในเรื่องนี้บ้างอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบเห็นก็คือ การเชื่อมโยงคนเหล่านี้เข้าด้วยกัน หากทางราชการสามารถมีระบบ “matching” หรือการอำนวยความสะดวกให้บริษัทไทยและบุตรหลานคนไทยโพ้นทะเลได้มีโอกาสพบปะกัน และบริษัทเหล่านี้สามารถเลือกสรร (recruit) บุคคลเหล่านี้เข้ามาช่วยเป็นฝ่ายการตลาดได้ ก็น่าจะช่วยให้เรื่องนี้สามารถดำเนินการได้ง่ายขึ้น

การอำนวยความสะดวกดังกล่าวสามารถดำเนินการได้หลายช่องทาง แต่ช่องทางที่น่าจะดีที่สุดก็คือ ความร่วมมือระหว่างหอการค้าไทยกับหอการค้าไทยอเมริกัน (Thai American Chamber of Commerce) ซึ่งเป็นองค์กรหลักในภาคธุรกิจไทยในฝั่งตะวันตกของสหรัฐฯ โดยอาจจะมี ข้อตกลงว่าด้วย ความร่วมมือดังกล่าวระหว่างกัน เป็นต้นว่า หากบริษัทไทยต้องการบุคลากรที่จะช่วยด้านการตลาด ไม่ว่าจะเพื่อปฏิบัติงานอยู่ในต่างประเทศ หรือต้องการให้มาปฏิบัติงานในประเทศไทย ก็อาจจะแจ้งขอความร่วมมือให้หอการค้าไทยอเมริกันช่วยประชาสัมพันธ์หรือแม้กระทั่งช่วยในการ คัดสรรในเบื้องต้นได้

3) ครูสอนภาษาอังกฤษ (และภาษาต่างประเทศอื่น ๆ)

การขาดแคลนครูสอนภาษาอังกฤษ (และภาษาต่างประเทศอื่น ๆ) ที่มีคุณภาพเป็นปัญหาใหญ่อีกประการในระบบการศึกษาไทย ในระยะที่ผ่านมาทางราชการได้แก้ไขปัญหานี้ด้วยการเชิญชวนให้ครูจากประเทศที่ใช้ภาษานั้น ๆ อย่างแพร่หลายเข้ามาสอนในสถานศึกษาต่าง ๆ ได้ อาทิ ในกรณีภาษาอังกฤษได้เชิญชวนให้ครูจากอินเดีย ฟิลิปปินส์ หรืออื่น ๆ เข้ามาสอน เป็นต้น

อย่างไรก็ดี ลูกหลานคนไทยโพ้นทะเลเป็นคนอีกกลุ่มหนึ่งที่ทางราชการไทยน่าจะพิจารณาใช้ประโยชน์ คนเหล่านี้มีทักษะด้านภาษาเท่ากับคนพื้นเมืองของภาษานั้น ๆ และหลายคนมี “ใจ” รักและผูกพันกับประเทศไทย และต้องการที่จะมาช่วยประเทศไทยในทางหนึ่งทางใดที่ทำได้ ดังนั้น หากทางราชการไทยมี “โปรแกรม” ที่เป็นกิจจะลักษณะเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับคนเหล่านี้ในการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้ (ไม่ทำให้คนเหล่านี้ต้องยุ่งยากจนเกินไปในการขอมาปฏิบัติงาน หรือเข้ามาแล้วเกิดความ “เคืองคว้าง”) ก็จะเป็นที่สนใจไม่น้อยของลูกหลานไทยโพ้นทะเล ทั้งนี้ โปรแกรมดังกล่าวอาจจะรองรับทั้งการเข้ามาปฏิบัติงานในระยะสั้น อาทิ 1 เดือนหรือ 1 ปี ในฐานะอาสาสมัครและการเข้ามาปฏิบัติงานเป็นอาชีพในระยะยาว

การดำเนินโครงการดังกล่าวยังเป็นการเสริมสายใยสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับชุมชนไทยโพ้นทะเลในระยะยาวอีกด้วย

4.4 การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนไทย: การเสริม value-added ให้กับ “สินทรัพย์” ไทย

4.4.1 แนวความคิดพื้นฐาน

การที่ประเทศไทยจะใช้ประโยชน์จากคนไทยโพ้นทะเลให้ได้มากขึ้นหรือให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างเต็มศักยภาพของคนเหล่านี้ มิใช่เพียงการใช้ประโยชน์ตามสภาพที่เป็นอยู่ ประเทศไทยจำเป็นต้องก้าวไปอีกขั้นหนึ่ง นั่นคือ การทำให้ชุมชนไทยโพ้นทะเลมีความแข็งแกร่งยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การต่อ ยอด หรือการเสริมมูลค่า (value-added) ให้กับชุมชนไทยโพ้นทะเล เป็นการ “ช่วย” ชุมชนไทยโพ้นทะเลเพื่อให้ชุมชนไทยโพ้นทะเลอยู่ในวิสัยที่จะ “ช่วย” ประเทศไทยได้มากยิ่งขึ้น หรืออีกนัยหนึ่งก็เป็นการ “ลงทุน” เพื่อ “กำไร” หรือดอกผลที่ประเทศไทยจะสามารถเก็บเกี่ยวได้ต่อไป

4.4.2 แง่มุมการดำเนินการไปสู่ “ชุมชนเข้มแข็ง”

นักสังคมวิทยา นักมานุษยวิทยา และนักเศรษฐศาสตร์ได้ให้นิยามของคำว่า “ความเข้มแข็งของชุมชน” ไว้หลายคน และมีนัยสำคัญต่าง ๆ กัน ซึ่งแต่ละนิยามก็ให้แนวทางในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนต่าง ๆ กัน แต่นิยามที่เห็นว่ามันน่าสนใจและเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์แนวทางการสร้างชุมชนไทยให้มีความเข้มแข็งน่าจะได้แก่ บทวิเคราะห์ของ Ruth Lawrence เรื่อง “Research on Strong Indigenous Communities”

ในงานชิ้นดังกล่าว Ruth Lawrence ระบุว่า “Strong communities are resourced, cohesive and inclusive. Strong communities are seen to require a mix of resources including: • natural capital, including renewable and non-renewable resources • produced economic capital, including infrastructure and financial resources • human capital, including knowledge and skills • institutional capital, including private, government and non-government institutional arrangements • social capital, the ability of community members to participate, cooperate, organise and interact (Cayaye 2001 in Stone and Hughes 2002), being characterised by ‘networks of social relations’ with ‘norms of trust and reciprocity’ leading to mutually beneficial outcomes.”¹⁹

ในส่วนที่เกี่ยวกับชุมชนไทยโพ้นทะเลนั้น เรื่องทุนทางธรรมชาติ (natural capital) อาจจะไม่ค่อยสำคัญ แต่ประเด็นอื่น ๆ ล้วนมีความสำคัญทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นทุนทางเศรษฐกิจที่สร้างขึ้น (produced economic capital) ทุนด้านทรัพยากรมนุษย์ (human capital) ทุนด้านสถาบัน (institutional capital) และทุนทางสังคม (social capital) การที่จะสร้างชุมชนไทยโพ้นทะเลให้มีความเข้มแข็งต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้ทั้งสิ้น

4.4.3 สำนวณสถานภาพปัจจุบัน

1) ทุนด้านทรัพยากรมนุษย์ (human capital)

ทุนด้านทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญที่สุดต่อความเข้มแข็งของชุมชน หากชุมชนไทยมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีประชากรที่มีสุขภาพดี มีการศึกษาดี มีทักษะเพื่อการประกอบอาชีพที่ดี ก็จะสามารถพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว

ในประเด็นนี้ ต้องยอมรับว่าจนถึงปัจจุบันชุมชนไทยโพ้นทะเลในสหรัฐฯ ยังต้องการการพัฒนาและการสนับสนุนส่งเสริมอีกมาก ตามข้อมูลขององค์กรเอกชนที่น่าเชื่อถือ ในปัจจุบันคนไทยในนครลอสแอนเจลิสประมาณร้อยละ 63 ยังไม่มีประกันสุขภาพ และเชื่อว่าคนไทยในส่วนอื่น ๆ ของสหรัฐฯ อาจอยู่ในฐานะที่ต่ำกว่าคนไทยในนครลอสแอนเจลิส แต่ก็เชื่อว่าคนไทยจำนวนมาก หรืออาจจะถึงครึ่งหนึ่งที่ไม่มียกยประกันสุขภาพ ด้านการศึกษา หากพิจารณาเพียงผิวเผิน ก็ดูไม่น่าจะมีปัญหา ตามผลการศึกษาขององค์กร Asian Pacific American Legal Center เมื่อปี ค.ศ. 2003 พบว่า คนไทยที่สำเร็จ

¹⁹ Ruth Lawrence, “Research on Strong Indigenous Communities”, P.2

การศึกษาระดับปริญญาตรีและมีจำนวนร้อยละ 22 และยังมีคนจบปริญญาเอกอีกร้อยละ 15²⁰ ซึ่งหากเปรียบเทียบกับคนเชื้อสายเอเชียอื่น ๆ ก็ถือว่าสัดส่วนของคนที่มีการศึกษาระดับสูงของไทยไม่ได้ด้อยกว่าชุมชนอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม ในด้านการศึกษาที่ชุมชนไทย โดยเฉพาะในหมู่คนรุ่นแรก มีปัญหาสำคัญอยู่ 2 ประการ ได้แก่ ประการแรก คนเหล่านี้ส่วนใหญ่จบปริญญาจากสถาบันการศึกษาในประเทศไทย ซึ่งคนอเมริกันถือว่ามิใช่ “internationally recognized degree” และประการที่สอง คนไทยรุ่นแรกมักจะมีข้อจำกัดด้านภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 48 มีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างจำกัด (limited English proficiency)) ซึ่งทำให้การทำงานในตลาดงานปกติของคนไทยเป็นไปได้ยาก คนไทยจำนวนมากจึงทำงานภายในชุมชนไทยเป็นหลักและจำนวนมากต้องยอมทำงานที่ต่ำกว่าวุฒิการศึกษา คนจำนวนไม่น้อยที่จบปริญญาตรีแล้วยังอาจจะต้องไปทำงานเป็นคนเสิร์ฟ คนขับรถยนต์ คนขายของ คนทำความสะอาด เป็นต้น

2) ทุนด้านเศรษฐกิจ (produced economic capital)

ตามผลการสำรวจกลุ่มตัวอย่างของ สถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิสพบว่า คนไทยร้อยละ 42 มีอาชีพเป็นลูกจ้าง มีเพียงประมาณ ร้อยละ 17 ที่เป็นผู้ประกอบการหรือบุคคลที่มีธุรกิจของตนเอง (ส่วนที่เหลือเป็นนักเรียน ข้าราชการ ผู้รับบำนาญ ฯลฯ) ผลการสำรวจยังพบว่า ร้อยละ 43 มีรายได้ครอบครัวน้อยกว่า 5,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อเดือน ในขณะที่ร้อยละ 22 มีรายได้ครอบครัว 5,000 – 10,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อเดือน (ส่วนที่เหลือไม่ประสงค์จะให้ข้อมูล) ผลการสำรวจนี้สอดคล้องกับข้อมูลจากการสำรวจสำมะโนประชากรของสหรัฐฯ เมื่อปี ค.ศ. 2003 ซึ่งพบว่าคนไทยในรัฐแคลิฟอร์เนียมีรายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว (median household income) 45,208 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งหากเทียบกับคนเชื้อสายเอเชียอื่น ๆ ก็ถือว่าคนไทยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง กล่าวคือ ต่ำสุดคือ คนเชื้อสายม้ง ซึ่งอยู่ที่ 24,337 ดอลลาร์สหรัฐ และสูงสุดคือคนเชื้อสายอินเดียที่ 68,935 ดอลลาร์สหรัฐ

หากพิจารณาคร่าว ๆ ว่าครอบครัวหนึ่ง ๆ มีสมาชิกประมาณ 3.2 คน (ตามขนาดเฉลี่ยครอบครัวไทยในประเทศไทยในปัจจุบัน) ก็ประมาณการว่าคนหนึ่ง ๆ จะมีรายได้ประมาณ 1,700 – 3,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อเดือน หากพิจารณาทั้งชุมชนซึ่งมีประชากรราว 4 แสนคน ก็ประมาณการว่ารายได้รวมของคนไทยในสหรัฐฯ ทั้งหมดน่าจะอยู่ประมาณ 8.16 – 14.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี หรือค่ากลาง (mean) ที่ 12.24 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 4.6 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศไทย

อย่างไรก็ดี อีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจก็คือ ปัจจุบันคนไทยที่ผู้ประกอบการ (entrepreneur) ยังมีจำนวนค่อนข้างน้อย คือ ตามผลการสำรวจของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส มีเพียงร้อยละ 17 และตามผลการสำรวจของหนังสือพิมพ์เสรีชัย ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในนครลอสแอนเจลิสทำการสำรวจค่อนข้างละเอียดเพื่อการทำสมุดโทรศัพท์ (Yellow Pages)

²⁰ Asian American Justice Center, P.7

ตารางที่ 4
สถิติธุรกิจไทยในนครลอสแอนเจลิส

ประเภทของธุรกิจ	ธุรกิจ	จำนวนธุรกิจ	สัดส่วน (%) ของธุรกิจไทยทั้งหมด
ร้านอาหาร	ร้านอาหาร	854	46.46
บริการความงาม และสุขภาพ	ร้านเสริมสวย, เครื่องสำอาง, นวด, บ้านพักคนชรา	167	9.08
กฎหมายและการเงิน	บัญชี/ภาษี, ทุนความ, ธนาคาร, การอิน, อิมมิเกรชั่น กฎหมาย, โนตารีพับบริค	110	5.98
ธุรกิจบริการ	บริการทั่วไป, กราฟิก, นำเข้า- ส่งออก, ประกันภัย ห้องภาพ, โรงพิมพ์, ระบบจัดการร้านอาหาร, อุปกรณ์ร้านอาหาร, ทำป้าย, แปลเอกสาร	89	4.84
สุขภาพและการรักษา พยาบาล	ฝังเข็ม, หมอจัดกระดูก, หมอพื้น, ตรวจวัดสายตา, แพทย์	78	4.24
ผลิตภัณฑ์อาหารและ เครื่องดื่ม	เบเกอรี่, ผลิตภัณฑ์อาหาร/เครื่อง ดื่ม, อาหารเพื่อสุขภาพ, เครื่องดื่ม, ซูเปอร์มาร์เก็ต	68	3.70
ท่องเที่ยวและการขนส่ง	จำหน่ายตั๋วเครื่องบิน, โรงแรม, แท็กซี่, ท่องเที่ยว-ทัวร์, รถเช่า	64	3.48
ยานยนต์	อุปกรณ์รถยนต์, อะไหล่รถยนต์	62	3.40
คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้ ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	เครื่องทำความเย็น, สัญญาณ กันโขมย, เครื่องใช้ไฟฟ้า, ซ่อมแซม บริการคอมพิวเตอร์, ไฟฟ้า, การลงทุน, โทรศัพท์, เครื่องเสียง, นาฬิกา	57	3.10
บ้านและสวน	พรบ. บริการล้างพรม, ม่าน, รั้วบ้าน, ตู้ปลา, เครื่องตกแต่งบ้าน, กำจัดแมลง	48	2.61
อสังหาริมทรัพย์	อสังหาริมทรัพย์	46	2.50
ศิลปะและการบันเทิง	ดนตรี, วิดีโอ-ซีดี	40	2.17
อื่นๆ	ทำนายโชคชะตา, สุสาน, หมึก พิมพ์, เครื่องสังฆภัณฑ์, บัตร โทรศัพท์, อุปกรณ์กอล์ฟ, โบราณ วัตถุ, บริการเครื่องกรองน้ำ	39	2.12

ประเภทของธุรกิจ	ธุรกิจ	จำนวนธุรกิจ	สัดส่วน (%) ของธุรกิจไทยทั้งหมด
การก่อสร้าง	สถาปนิก, ก่อสร้าง	35	1.90
เสื้อผ้าและเครื่องประดับ	เสื้อผ้า, เครื่องประดับ	24	1.30
องค์กรชุมชน	บริการชุมชน	15	0.81
ร้านค้าปลีก	ร้านหนังสือ, ดอกไม้, ของขวัญ	15	0.81
สื่อสารมวลชน	หนังสือพิมพ์, รายการวิทยุ, แชนแนลโทรทัศน์	14	0.80
การศึกษา	สอนเต้นรำ, โรงเรียนสอนขับรถยนต์, ศิลปะป้องกันตัว, สอนเปียโน, โรงเรียนสอนเฉพาะด้าน	13	0.70
จำนวนรวมธุรกิจ	1,838	100	

หมายเหตุ : ข้อมูลรวบรวมจาก Screechi Yellow Pages ปี 2010-2011

พบว่าในปี 2553 ในเขตนครลอสแอนเจลิส มีธุรกิจที่คนไทยเป็นเจ้าของ รวม 1,838 หน่วย ซึ่งหากพิจารณาว่าในนครลอสแอนเจลิสมีคนไทยอยู่ประมาณ 1 แสนคน ก็จะเห็นว่าธุรกิจที่คนไทยเป็นเจ้าของ นั้น มีประมาณร้อยละ 2 ของจำนวนประชากรไทยเท่านั้น หรือหากคิดเป็นจำนวนครอบครัวก็เพียง ร้อยละ 6 ของจำนวนครอบครัวทั้งหมด

หากเปรียบเทียบกับชุมชนเชื้อสายเอเชียอื่น ๆ ก็เห็นว่าคนไทยที่ผู้ประกอบการมีสัดส่วนน้อยกว่าชุมชนอื่น ๆ ชุมชนเกาหลีมีสัดส่วนร้อยละ 24 ได้หวันร้อยละ 15.4 ญี่ปุ่นร้อยละ 12.1 อินเดียร้อยละ 11 จีนร้อยละ 10.8 และเวียดนามร้อยละ 10.7 มีเพียงฟิลิปปินส์เท่านั้นที่อัตราสัดส่วนของผู้ประกอบการใกล้เคียงกับชุมชนไทยคือ ร้อยละ 5.2²¹

นอกจากนั้น ธุรกิจที่คนไทยเป็นเจ้าของแทบทั้งหมดเป็นธุรกิจขนาดเล็กมาก โดยใช้คนงานไม่เกิน 10 คน ธุรกิจที่ใช้คนงานมากกว่านั้นถือว่าน้อยมาก ไม่มีบริษัทของคนไทยรายใดที่ใช้คนงานมากกว่า 200 คน และขณะนี้ยังไม่มีบริษัทของไทยที่เข้าขายบริษัท “ขนาดกลาง” ตามนิยามของสหรัฐฯ นอกจากนี้ ในแง่ของความหลากหลายและการกระจายตัวของธุรกิจคนไทยนั้น ถือว่ายังน้อยมาก ธุรกิจของคนไทยยังกระจุกตัวอยู่ในสามสาขา คือ ร้านอาหาร ร้านนวด และร้านเสริมสวย

3) ทุนด้านสถาบัน (institutional capital)

ชุมชนไทยมีองค์กรของชุมชน หรือ “สถาบัน” อยู่แทบทุกประเภท ในภาครัฐบาล มีสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ 3 แห่งตั้งอยู่ในจุดที่คนไทยอยู่กันอย่างหนาแน่น นอกจากนั้น ก็มีสำนักงานของส่วนราชการอื่น ๆ อีกกว่า 20 สำนักงานในกรุงวอชิงตันและเมืองใหญ่อื่น ๆ คนไทยในสหรัฐฯ มีความคาดหวังจากสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ในการส่งเสริมกิจการชุมชนมากยิ่งขึ้นจากหน่วยงานของฝ่ายสหรัฐฯ และที่ผ่านมสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ก็ได้มีบทบาทพอสมควรในการเสริมสร้างสายสัมพันธ์กับชุมชนและการพัฒนาของชุมชน ส่วนจะมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับความสนใจของเอกอัครราชทูตและกงสุลใหญ่คนนั้น ๆ ในภาคศาสนา ก็มีวัดเป็นจำนวนมาก และแทบจะทุกมุมของสหรัฐฯ ปัจจุบันมีวัดไทยในสหรัฐฯ เป็นจำนวนกว่า 180 วัด ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประชากรประมาณ 2,200 คน ต่อ 1 วัด (ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับในประเทศไทย ในประเทศไทยมีวัดเป็นจำนวนทั้งสิ้น 29,322 วัด หรือเป็นสัดส่วนประชากร 2,216 คนต่อวัด) วัดเหล่านี้มีบทบาทในฐานะศูนย์กลางของชุมชน มีส่วนช่วยให้คนไทยได้มาพบปะ สร้างความผูกพันสนิทสนมกันและทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน นอกเหนือไปจากการจัดกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรม กิจกรรมชุมชน การสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยให้กับเยาวชนลูกหลานไทย

²¹ Asian-Nation, “Asian Small Businesses” (www.asian-nation.org/small-business)

ในภาคประชาชน กล่าวได้ว่าชุมชนไทยทุกแห่ง ไม่ว่าจะชุมชนขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ ต่างก็มีส่วนร่วมตัวกันในระดับหนึ่งแทบทุกชุมชนจะมี “สมาคมไทย” ซึ่งในหลักการจะถือเป็นสมาคมหลักของชุมชนนั้น สมาคมไทยบางแห่งได้รับการก่อตั้งมาช้านาน เช่น สมาคมไทย ณ อเมริกา (Thai Alliance in America) ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ได้รับการก่อตั้งมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1927 อีกทั้งยังเคยเป็นสมาคมในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมไทยแห่งแคลิฟอร์เนียภาคเหนือได้รับการก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. 1955 สมาคมไทยแห่งแคลิฟอร์เนียภาคใต้ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. 1962 เป็นต้น นอกจากนั้น ก็มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มย่อย ๆ อีก 3-4 รูปแบบ ได้แก่ สมาคมรายภาค (อาทิ สมาคมคนใต้ สมาคมคนอีสาน) สมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยในประเทศไทย สมาคม (อาทิ สมาคมธรรมศาสตร์ สมาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) สมาคมวิชาชีพ (สมาคมแพทย์ สมาคมพยาบาล) และสมาคมกีฬา (เช่น สมาคมกอล์ฟ สมาคมเทนนิส) ในภาคธุรกิจ ซึ่งถือว่าเป็นภาคที่อ่อนแอที่สุดในชุมชนไทย ก็ยังมีความพยายามที่จะรวมตัวกันเป็นสมาคมนักธุรกิจ หรือหอการค้าอยู่บ้าง และในภาคประชาสังคม (civil society) ก็ยังพอมีอยู่ โดยเฉพาะในชุมชนขนาดใหญ่ เช่น ในนครลอสแอนเจลิส เช่น องค์กร Thai Community Development Center (Thai CDC) หรือ Thai Inc. ซึ่งเป็นองค์กรภาคประชาสังคมที่มีความเป็น “องค์กร” หรือ “สถาบัน” อย่างเต็มรูป มีบทบาทในงานพัฒนาชุมชนเป็นอย่างมากและมีความต่อเนื่องมาช้านาน

อย่างไรก็ดี การมี “สถาบัน” ในชุมชนไทยอยู่มากมาย ก็ยังไม่ได้นำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนมากนัก ด้วยเหตุผลหลายประการ

ประการแรก ในความเป็นจริง งานสร้างความเข้มแข็งของชุมชนไทยยังไม่ได้เป็นงานหลักอย่างแท้จริงของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ยิ่งเทียบไม่ได้กับงานการเมืองและเศรษฐกิจของสถานเอกอัครราชทูต ข้าราชการจำนวนไม่น้อยยังไม่เห็นความเชื่อมโยงของงานการเมืองกับงานชุมชนไทย ข้าราชการบางคนยังไม่เข้าใจว่าการส่งเสริมให้เกิดการรวมตัวกันของชุมชนจะนำไปสู่สิ่งใดและไม่เข้าใจว่า “สมาคมไทย” จะแตกต่างไปจากสมาคมอื่น ๆ เช่น สมาคมอีสาน สมาคมใต้ ฯลฯ อย่างไร ในบางยุคงานชุมชนไทยเป็นงานเล็ก ๆ ในฝ่ายกงสุล ซึ่งก็มีงานบริการประชาชนล้นมืออยู่แล้ว จึงไม่ได้ทำงานด้านการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนมากนัก การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชนยังเป็นไปในแบบกระเส็นกระสาย หรือแม้กระทั่ง “สักแต่ว่าให้” จึงมักไม่ทำให้เกิดมรรคผล และมีความคืบหน้าตามวัตถุประสงค์

ประการที่สอง ในระดับสถานกงสุลใหญ่ ซึ่งที่จริงก็สามารถมีบทบาทหนุนช่วยงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชนได้พอสมควร เพราะอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากกว่าสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. แต่งานสร้างความเข้มแข็งของชุมชนก็ยังไม่ได้เข้มข้นและประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งก็เป็นผลมาจากปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะวิถีคิดของหัวหน้าสำนักงาน ความสนับสนุนด้านงบประมาณจากกระทรวงการต่างประเทศและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย และความต่อเนื่องในระบบงานของสถานกงสุลใหญ่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหัวหน้าสำนักงาน กิจกรรมของสถานกงสุลใหญ่ในงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชนยังมีลักษณะ “กลัว ๆ กล้า ๆ” เพราะกีดกันด้วยปัญหาความขัดแย้งภายในชุมชน วิถีคิดและการแสดงความคิดเห็นของสื่อมวลชนและคนในชุมชน ซึ่งค่อนข้างจะรุนแรงและอาจจะบั่นทอนกำลังใจหรือแม้กระทั่งชื่อเสียงของกงสุลใหญ่คนนั้น ๆ ได้ ในด้านการสนับสนุนงบประมาณเพื่องานเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ก็มีอยู่บ้าง แต่ก็ไม่ต่างจากสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. มากนัก

ประการที่สาม ในภาคศาสนา แม้วัดจะมีอยู่มากมายและทำหน้าที่ได้เป็นอย่างดีในฐานะศูนย์กลางของชุมชนและในการสืบสานวัฒนธรรมไทย แต่วัดแทบทั้งหมดยังไม่ได้มีบทบาทมากนักในงานพัฒนาชุมชน วัดกับองค์กรของชุมชน ซึ่งที่จริงน่าจะเกื้อหนุนกันได้ (อย่างน้อยสมาคมต่าง ๆ ที่ขอธรรมนามจะสามารถใช้วัดเป็นที่ทำการได้) แต่ก็ยังแยกส่วนกันแทบจะเด็ดขาด วัดแทบทั้งหมดยังไม่ได้ทำงานในเชิงส่งเสริมให้ชุมชนมากนัก แม้ว่าวัดจะเป็นแหล่งที่ได้รับเงินบริจาคจากประชาชนมากกว่าองค์กรใด ๆ ในชุมชน

ประการที่สี่ ส่วนของภาคประชาชนเอง ชุมชนไทยยังไม่ประสบความสำเร็จในการสร้างองค์กรชุมชนขนาดใหญ่ สมาคมไทยที่มีอยู่ในชุมชนต่าง ๆ ยังมีความอ่อนแอ ขาดคนทำงาน ขาดทรัพยากร และขาดการสนับสนุนจากชุมชนอย่าง

แท้จริง แม้บางสมาคมได้รับการก่อตั้งมาไม่น้อยกว่า 50 ปีแล้ว ทั้งนี้ยังไม่ต้องพูดถึงความจริงที่ว่าจนถึงขณะนี้ชุมชนไทยยังไม่มียุทธศาสตร์ใน “ระดับชาติ” แบบที่ชุมชนฮิว จีน ญี่ปุ่น หรือเกาหลี มีอยู่ในสหรัฐฯ และเรื่องนี้ยังใกล้เคียงฝันสำหรับชุมชนไทย อุปสรรคสำคัญก็คือ ชุมชนไทยยังขาดฐานทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง ธุรกิจของคนไทยแทบทั้งหมดยังเป็นธุรกิจขนาดเล็กมาก ยังไม่อยู่ในฐานะที่จะบริจาคเพื่อช่วยเหลือองค์กรของชุมชนมากนัก ฐานการบริจาคของชุมชนยังเล็กมาก คนที่เข้ามาบริหารองค์กรของชุมชนจึงต้องอาศัยทุนทรัพย์ส่วนตัวเป็นอย่างมาก บางคนก็ขัดแย้งกับการอาสาช่วยงานชุมชนด้วยข้อจำกัดต่าง ๆ ดังกล่าวองค์กรชุมชนไทย จึงมักเป็นองค์กรเล็ก ๆ ส่วนใหญ่จะจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์กันมากกว่ากิจกรรมที่จะทำให้เกิดความมั่งคั่งของชุมชน

4) ทุนทางสังคม (social capital)

ในเชิงจิตวิทยาสังคม คนไทยโพ้นทะเลมักมีทัศนคติแบบคาบถกคาบดอก (ambivalent) อยู่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน คนที่มาถึงสหรัฐฯ ใหม่ ๆ มักจะมีทัศนคติในทางลบต่อประเทศไทย รัฐบาลไทยและชุมชนไทย และไม่อยากเข้ามาเกี่ยวข้องกับชุมชนไทย รวมทั้งอาจจะมีความคิดในทางลบต่อคนที่มาทำงานให้กับชุมชน คนเหล่านี้พยายามผสมผสานตนเองไปกับสังคมอเมริกัน แต่พอสักระยะหนึ่งก็จะพบว่าตนเองก็ยังไม่แตกต่างจากสังคมอเมริกันเช่นเดียวกัน ยังไม่สามารถทำตนเองให้กลมกลืนไปในสังคมอเมริกันและแม้กระทั่งอาจจะมีความคิดในทางลบต่อคนอเมริกัน เมื่อถึงจุดนี้คนเหล่านี้จะค่อย ๆ หันกลับมาหาชุมชนไทย อย่างไรก็ตาม คนที่หันกลับมาหาชุมชนไทยและพร้อมที่จะเสียสละทำงานให้ชุมชนนั้น ยังถือว่ามียุทธศาสตร์น้อยมาก เช่นเดียวกับคนรุ่นที่สองและที่สาม หากเกิดจากพ่อแม่ที่มีทัศนคติในทางลบต่อชุมชน บุตรหลานก็มีแนวโน้มที่จะแยกตัวออกจากชุมชนไทย จะหันกลับมาหาชุมชนไทยอีกครั้งก็เมื่อวัยล่วงเลยไปพอสมควรแล้ว

ในสถานการณ์ปัจจุบัน ที่สหรัฐฯ ประสบวิกฤตเศรษฐกิจและคนอเมริกันโดยทั่วไปก็ว่างงานเป็นจำนวนมากอยู่แล้ว คนที่เป็น “ชนกลุ่มน้อย” (minorities) ในสังคมอเมริกันยังอยู่ในฐานะลำบาก การหางานทำเป็นเรื่องยากยิ่ง คนไทย ซึ่งขาดคุณสมบัติที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในสังคมอเมริกันและมีข้อจำกัดด้านภาษา จึงต้องตกงานกันเป็นจำนวนมาก ในขณะที่รัฐแคลิฟอร์เนียโดยรวมมีอัตราการว่างงานร้อยละ 13 แต่ตัวเลขการว่างงานในหมู่คนไทย (และชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ) จะสูงกว่านั้นมาก ประมาณการว่าอัตราการว่างงานในหมู่คนไทยอาจจะถึงร้อยละ 17-18 ปัญหาการว่างงานจึงเป็นเรื่องใหญ่มากในชุมชนไทยและเป็นปัจจัยที่บั่นทอนความเข้มแข็งของชุมชนไทยมากที่สุด

ตัวเลขของ Asian Pacific American Legal Center ยังพบว่าคนไทยร้อยละ 17 ดำรงชีพต่ำกว่าเส้นความยากจนของสหรัฐฯ (Federal Poverty Line)²²

4.4.4 มาตรการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

1) ทุนด้านทรัพยากรมนุษย์

ประเทศไทยคงไม่อยู่ในฐานะที่จะช่วยจัดการด้านการศึกษาหรือพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้กับชุมชนไทยโพ้นทะเลได้ เพราะจะเป็นการเกินกำลังด้านงบประมาณของไทย กอปรกับในความเป็นจริง สังคมอเมริกันมีทรัพยากรอยู่พร้อมที่จะดูแลหรือพัฒนาคุณภาพคน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสุขภาพพลานามัย การศึกษา และการพัฒนาทักษะต่าง ๆ

แต่เรื่องที่ประเทศไทยอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการได้และสมควรดำเนินการมีอยู่ด้วยกัน 2 ประการ ได้แก่

ประการแรก การจัดวางระบบและกลไกในการให้ข้อมูลข่าวสาร (information dissemination) เกี่ยวกับทรัพยากรและบริการที่มีอยู่ (available resources) ให้กับชุมชนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง (1) บริการด้านสุขภาพพลานามัยของฝ่ายสหรัฐฯ ไม่ว่าจะเป็นแบบไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายหรือที่คิดค่าบริการแบบให้ส่วนลดเป็นพิเศษ (2) โปรแกรมการศึกษาหรือการฝึกอบรมต่าง ๆ ที่จะประโยชน์ในการพัฒนาทักษะของตน เช่น สถานที่เรียนภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ การทำอาหาร การจัดร้าน การดูแลผู้สูงอายุ การซื้อขายสินค้า ฯลฯ (3) ทรัพยากรอื่น ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีพหรือที่เรียกกันว่า “Survival Kits”

²² APALC, 2003: P.50

นอกจากนั้น ก็อาจช่วยอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของคนในชุมชนเกี่ยวกับบริการที่มีอยู่ เพื่อให้ประชาชนมีข้อมูลมากที่สุดในการตัดสินใจเลือกใช้บริการ

ประการที่สอง การสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจให้คนไทยพัฒนาตนเอง เป็นต้นว่า (1) การให้ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาของชุมชนอื่น ๆ ซึ่งมีความเจริญก้าวหน้ากว่าชุมชนไทย หรือมีระดับการพัฒนาที่ใกล้เคียงกับชุมชนไทย เพื่อเป็นแรงกระตุ้นหรือสร้างความฮึกเหิมที่คนไทยจะแข่งขันกับชุมชนนั้น ๆ (2) การสนับสนุนให้สื่อมวลชนของชุมชนไทยในสหรัฐฯ ให้ความสำคัญมากขึ้นในเรื่องการศึกษาของชุมชน อาทิ การเปิด Education Section ขึ้นในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของ ชุมชนไทย เพื่อให้ความรู้กับชุมชน (3) การเผยแพร่ “success stories” ของคนในชุมชนไทยที่จะเป็นแรงบันดาลใจให้กับคนอื่น ๆ ในชุมชน (4) การส่งเสริมให้ภาคเอกชนไทยเปิดโรงเรียนหรือกิจกรรมการให้ความรู้ที่จะเป็นการพัฒนาทักษะที่เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพของคนในชุมชน อาทิ โรงเรียนผลิตคนครัวอาหารไทย คนนวด ฯลฯ

ประการที่สาม การสนับสนุนกิจกรรมเชิง “คลินิก” ให้ความรู้เป็นการเฉพาะหรือเป็นการ “ต่อยอด” ที่จะประโยชน์ในการพัฒนาทักษะและการอาชีพของคนในชุมชน อาทิ การจัดทำแผนธุรกิจ การตกแต่งร้านให้สวยงาม การจัดทำบัญชี การจัดการด้านภาษี กฎหมายแรงงาน ฯลฯ ทั้งนี้ โดยอาจดำเนินการร่วมกับองค์กรของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นหอการค้าหรือองค์กรประชาสังคม ซึ่งก็ดำเนินการในเรื่องนี้อยู่บ้างแล้ว

2) ทุนด้านเศรษฐกิจ

รัฐบาลไทยน่าจะร่วมกับองค์กรชุมชนในการดำเนินการอย่างน้อย 4 ประการ ได้แก่

ประการแรก การบูรณาการด้านงบประมาณของสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ทั้ง 3 แห่ง และของหน่วยงานรัฐหน่วยอื่น ๆ ในงานที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนไทยโพ้นทะเล ทั้งนี้ เพื่อให้เงินทุกบาททุกสตางค์นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ใช้ในเรื่องที่จะเกิดผลทางยุทธศาสตร์และไม่มีความซ้ำซ้อนกัน

ประการที่สอง การระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนเพื่องานเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยน่าจะมีการศึกษาโดยละเอียดเกี่ยวกับทรัพยากรที่มีอยู่และหนทางและวิธีการในการระดมทรัพยากรดังกล่าว เป็นต้นว่า (1) การสนับสนุนให้วัดต่าง ๆ ซึ่งเป็นองค์กรชุมชนที่ได้รับเงินบริจาคจากชุมชนมากที่สุด นำทรัพยากรเหล่านั้นมาใช้ในการดูแลคนที่ด้อยโอกาสในสังคมมากขึ้น (2) การระดมความสนับสนุนจากบริษัทเอกชนขนาดใหญ่ของไทยที่มีธุรกิจสหรัฐฯ หรือคนไทยโพ้นทะเลที่มีฐานะ เพื่อบริการกิจการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยหาทางให้สิ่งจูงใจหรือการยอมรับ (recognition) ต่าง ๆ กับคนเหล่านี้ อย่างไรก็ตาม เรื่องนี้ต้องมีการวางแผนและการประสานงานให้เป็นระบบ เพื่อมิให้บริษัทหรือคนเหล่านี้มีความรู้สึกว่าเป็นภาระจากการขอความสนับสนุนซ้ำซากและบางครั้งในเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์

ประการที่สาม การสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสถาบันการเงินของชุมชน หรือ “ธนาคารชุมชน” ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในระบบการระดมทุน (resources mobilization) ภายในชุมชนเพื่อการขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจในชุมชน กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การนำเงินที่ตนหนึ่งไม่ได้ใช้ (idle money) มาให้คนอื่นที่ต้องการเพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ (productive economic uses) นอกจากนี้ ยังจะเป็นช่องทางในการที่ชุมชนจะได้ทรัพยากรที่จำเป็นเพิ่มเติมจากภายนอก รวมทั้งจากประเทศไทยเอง ในงานพัฒนาเศรษฐกิจและชุมชน ซึ่งเรื่องนี้จะขอกล่าวในรายละเอียดเพิ่มเติมต่อไป

3) ทุนด้านสถาบัน

รัฐบาลไทยน่าจะดำเนินการในหลายประการ ดังนี้

ประการแรก การกระตุ้นให้มีการรวมตัวภายในชุมชนอย่างแท้จริง โดยเฉพาะการรวมกลุ่มขนาดใหญ่ โดยอาจจะเริ่มจากการรวมตัวในระดับภูมิภาคต่าง ๆ โดยเฉพาะภายใต้กรอบของ “สมาคมไทย” ที่มีอยู่แล้วในเมืองต่าง ๆ ของสหรัฐฯ ทั้งนี้ โดยอาจจะ

(1) สนับสนุนความพยายามที่อาจมีอยู่บ้างแล้วในระดับชุมชนในการที่จะรวมตัวกัน

(2) เข้าไปให้คำปรึกษาแนะนำ

(3) การให้การสนับสนุนด้านงบประมาณหรืออื่น ๆ แก่สมาคมไทยที่มีคุณสมบัติครบตามหลักเกณฑ์ (อาทิ มีสมาชิก ไม่น้อยกว่า 1,000 คน หรือมีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์อย่างเป็นที่ประจักษ์ เช่น ในการดำเนินงานด้าน advocacy ให้กับชุมชน หรือประเทศไทย)

(4) การช่วยสร้าง “สิ่งจูงใจ” (incentives) หรือความยอมรับต่าง ๆ ในการที่จะทำให้คนไทยมารวมตัวกันภายใต้ สมาคมไทยเหล่านั้น อาทิ

- การใช้คนเหล่านี้เป็นช่องทางในการสื่อสารกับชุมชน
- การให้การสนับสนุนกิจกรรมขององค์กรนั้น ๆ
- การเชิญให้คนเหล่านี้ได้มีโอกาสมาพบปะกับนายกรัฐมนตรีหรือผู้นำระดับสูงของไทยในโอกาสต่าง ๆ
- การให้องค์กรเหล่านี้มีสิทธิในการเสนอชื่อนักบุคคลเพื่อเข้ารับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี

เป็นต้น

ประการที่สอง การส่งเสริมเครือข่าย (network) ของสมาคมไทยที่มีอยู่ในส่วนต่าง ๆ ของสหรัฐฯ เพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ ระหว่างสมาคมไทยด้วยกัน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน สร้างความร่วมมือแบบหลวม ๆ (loose cooperation) ระหว่างองค์กรต่าง ๆ เหล่านี้ และอำนวยความสะดวกให้ชุมชนไทยในส่วนต่าง ๆ ของสหรัฐฯ สามารถประสานงานกันได้ ในกรณีที่มี ประเด็นที่อยู่ในความสนใจร่วมกัน สมควรที่จะมี “united stand” ของชุมชน และต้องมีการผลักดันเรื่องนั้น ๆ ร่วมกัน ทั้งนี้ โดยหวังว่าการประสานงานและความร่วมมือดังกล่าวจะนำไปสู่การที่ชุมชนไทยในสหรัฐฯ จะมีสมาคมหรือองค์กรระดับชาติ ที่เป็นปากเสียงอันชอบธรรมและมีน้ำหนักของชุมชนในวันข้างหน้าต่อไป

ประการที่สาม การเชื่อมโยงให้องค์กรนั้น ๆ สามารถเข้าถึงองค์กรหรือบุคคลในระดับนโยบายของฝ่ายสหรัฐฯ อัน จะเป็นการช่วยเพิ่มสถานะภาพ (standing) ความยอมรับ (profile) และอำนาจต่อรอง (leverages) ขององค์กรเหล่านี้ โดยเฉพาะภายในชุมชนไทย อันจะเป็นแรงจูงใจให้คนอื่น ๆ ภายในชุมชนเข้ามาร่วมในองค์กรเหล่านี้ด้วย ขณะเดียวกัน ก็เป็นการ สนับสนุนช่วยเหลือให้องค์กรของชุมชนไทยมีช่องทาง (access) ในการผลักดันนโยบายหรือประเด็นที่เป็นผลประโยชน์สำคัญ ของประเทศไทยหรือชุมชนไทย

4) ทุนด้านสังคม

เรื่องนี้อาจจะเป็นเรื่องยากอย่างยิ่ง แต่ก็มีความสำคัญและไม่อาจหลีกเลี่ยงที่จะดำเนินการแก้ไขได้ แนวทางสำคัญน่า จะเป็นการประสานงานระดมความร่วมมือจากองค์กรและบุคคลที่เป็นที่เคารพศรัทธาของชุมชนเข้ามาด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็น ภาคราชการ คือ สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ ภาคศาสนา โดยเฉพาะบรรดา วัด เจ้าอาวาสและกรรมการ บริหารวัดบางคน สื่อมวลชน ผู้นำองค์กรต่าง ๆ ทั้งในภาคประชาชนและภาคประชาสังคม เพื่อให้ช่วยกันกระตุ้น โน้มน้าว และสร้างแรงบันดาลใจให้กับคนในชุมชนในการที่จะมาผนึกกำลังกันเพื่อสร้างสรรค์ชุมชนไทย ปลูกสำนึก และส่งเสริม จิตสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่เยาวชนรุ่นที่สองและที่สาม

ชุมชนคงจะต้องช่วยกันเปลี่ยนค่านิยมและมุมมองของคนในชุมชนที่มีมักจะมองคนที่ทำงานในชุมชนในทางลบ ซึ่งคง ต้องอาศัยวิธีการหลายวิธี แต่ที่น่าจะพิจารณาเป็นพิเศษคือ (1) การบอกกล่าวและเผยแพร่คุณงามความดีของบุคคลที่ช่วย เหลือสังคม บุคคลที่เป็น “แรงบันดาลใจ” (inspiration) ของผู้คนในชุมชน ทั้งนี้ อาจจะช่วยด้วยการมอบรางวัลหรือการให้ความ ยอมรับ (recognition) ในรูปแบบอื่น กับบุคคลที่ประกอบคุณงามความดี การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสารมวลชนในทุกูปแบบ ที่จะทำให้เรื่องต่าง ๆ ของคนเหล่านี้เป็นที่รับรู้รับทราบกันภายในชุมชน (2) การช่วยกันปฏิเสธวิธีการใส่ร้ายป้ายสีหรือการให้ ข่าวด่าร้ายอันเป็นเท็จหรือการออกใบปลิวโจมตีซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญอันหนึ่งของชุมชน โดยจะต้องร่วมกันใช้ มาตรการลงโทษทางสังคม หรือ “social sanctions” กับคนเหล่านี้ โดยการโดดเดี่ยวหรือประณามการกระทำของคนเหล่านี้

4.4.5 ประเด็น (issues) สำคัญบางประการ

1) การสนับสนุนกิจกรรมข่าวสารชุมชน (community resources information)

การทำให้ชุมชนไทยเป็นชุมชนที่พร้อมด้วยข่าวสารจะมีส่วนสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ปัจจุบัน “ความไม่รู้” นับเป็นปัญหาใหญ่ของชุมชนไทย ทำให้คนไทยเสียสิทธิและโอกาสดี ๆ ไปเป็นจำนวนมาก และเป็นมูลเหตุสำคัญอันหนึ่งที่ทำให้ชุมชนไทยไม่สามารถพัฒนาได้ทัดเทียมชุมชนคนเชื้อสายเอเชียอื่น ๆ จึงเห็นเป็นการสมควรที่จะช่วยกันพัฒนาปรับปรุงระบบข่าวสารของชุมชน โดยเฉพาะข่าวสารที่เกี่ยวกับสิทธิ ทรัพยากรและบริการที่มีให้กับคนในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเข้าเมือง การจ้างงาน กฎหมายแรงงาน เงินช่วยเหลือ การดูแลคนพิการและคนชรา ที่อยู่อาศัย อาหาร การรักษาพยาบาล เป็นต้น

ประเด็นสำคัญที่สมควรได้รับการพัฒนาปรับปรุงมีอยู่ด้วยกัน 2 ส่วนสำคัญ ได้แก่ ประการแรก วิธีการได้มาซึ่งข่าวสาร และประการที่สอง วิธีการให้ข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ

ก) วิธีการได้ข่าวสาร มีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงระบบ “การประสานงาน” ระหว่างบุคคลและองค์กรต่าง ๆ ภายในชุมชน เพื่อ “ประมวล” ข่าวสารของชุมชน ในสถานการณ์ ปัญหาของชุมชนไทยในปัจจุบันไม่ใช่ปัญหา “การไม่มี” ข่าวสาร เพราะคนทุกคนได้รับข่าวสารอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นผ่านสื่อมวลชนหรือคนในแวดวงของตน ดังนั้น คนไทยประมาณ 4 แสนคนในสหรัฐฯ นั้น ย่อมมีข่าวสารอยู่มากมาย หากแต่อยู่ตรงที่ว่า จะ “ประมวล” ข่าวสารนั้น ๆ มาใช้ประโยชน์ได้อย่างไร (รวมทั้งจะตรวจสอบความถูกต้องของข่าวสารนั้นอย่างไร)

หนทางการดำเนินการในเรื่องนี้ก็มีอยู่หลากหลาย ที่สำคัญได้แก่ (1) การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรต่าง ๆ ภายในชุมชน ทั้งโดยผ่านการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรหลัก ๆ ของชุมชนและโดยผ่านการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กรย่อย ๆ ภายในชุมชน ในความเป็นจริงเรื่องหลังนี้ไม่ได้เป็นประเด็นปัญหาของชุมชนไทย เพราะคนทำงานในชุมชนเป็นแวดวงเล็ก ๆ ที่รู้จักคุ้นเคยกันดีพอสมควร และมีการแลกเปลี่ยนข่าวสารกันอยู่พอสมควรแล้ว (2) การสร้างกลไกการประมวลข่าวสารเหล่านั้นที่เป็นกิจจะลักษณะ เรื่องนี้เป็นปัญหาสำคัญมากกว่าของชุมชนไทย เพราะการแลกเปลี่ยนข่าวสารของชุมชนไทยในปัจจุบันยังมีลักษณะที่ “สบาย ๆ” (casual) และมักจำกัดอยู่ในแวดวงเล็ก ๆ ของกลุ่มคนที่รู้จัก ไม่สามารถที่จะกระจายไปสู่สาธารณชนในวงกว้างได้ ดังนั้น หากส่งเสริมเรื่องนี้ อาทิ ผ่านเครือข่าย “social media” ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น facebook หรืออื่น ๆ ก็จะทำให้การประมวลข่าวสารของชุมชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น และ (3) การส่งเสริมให้มีองค์กรประเภท “community resources information center” เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการเลือกสรรและประมวลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน (และทำหน้าที่กระจายข่าวสารดังกล่าวให้กับชุมชนในวงกว้าง) ทั้งนี้ โดยอาจจะมอบภารกิจนี้ให้กับองค์กรชุมชนที่มีอยู่แล้ว อาทิ สมาคมไทยที่มีอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ โดยให้ถือเป็นภารกิจปกติ (mission) ของสมาคมไทยนั้น ๆ หากมีความจำเป็นก็อาจจะสนับสนุนให้มี “community resources information center” เป็นการเฉพาะ เหมือนกับชุมชนใหญ่ ๆ อาทิ ชุมชนจีน ชุมชนเกาหลี ฯลฯ ในสหรัฐฯ ก็ได้

ข) วิธีการกระจายข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ เรื่องนี้เป็นปัญหาใหญ่กว่าของชุมชนไทย ปัจจุบันยังไม่มีชุมชนใดที่มี “community resources information center” ที่ทำหน้าที่ประมวลและ กระจายข่าวสารให้กับชุมชน หลายชุมชนมี “สมาคมไทย” อยู่ แต่สมาคมไทยส่วนมากก็ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มากนัก ในบางชุมชนก็อาจจะมี “สื่อมวลชน” ท้องถิ่น ซึ่งได้ช่วยทำหน้าที่ในเรื่องนี้ได้ดีพอสมควร แต่อีกหลายชุมชน โดยเฉพาะชุมชนขนาดเล็ก ยังไม่มีสื่อมวลชนเช่นนั้น นอกจากนั้น เป็นธรรมดาอยู่ว่ารายการข่าวของสื่อมวลชนจะเคล้าข่าวสารหลายอย่างเข้าด้วยกัน ข่าวสารที่เกี่ยวกับสิทธิ ทรัพยากรและบริการต่าง ๆ จึงอาจจะ “ซ่อน” อยู่ในที่ต่าง ๆ ซึ่งบางครั้งคนก็อาจจะไม่ได้อ่านหรืออาจจะพลัดหูพลัดตาไปได้ นอกจากนั้น โดยธรรมชาติของคน หากข่าวสารนั้นยังไม่เกี่ยวข้องกับตนในเวลานั้น ก็อาจจะไม่สนใจ และเมื่อตนมีปัญหาในเรื่องนั้น ก็อาจจะไม่สามารถหาข่าวสารที่ต้องการได้แล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การกระจายข่าวสารดังกล่าวมีประสิทธิภาพและใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง จึงน่าจะหาวิธีการที่จะทำให้ข่าวสารดังกล่าวนี้มีพร้อมอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ หนังสือ คู่มือ การจัดทำ “archives” ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ฯลฯ ทั้งนี้ โดยอาจมอบหมายให้สมาคมไทยในพื้นที่เป็นหลักในการดำเนินการและอาจจะทำงานร่วมกับสื่อมวลชนไทยในท้องถิ่น

2) การสร้างองค์กรระดับชุมชน (community-wide umbrella organization)

ปัจจุบันชุมชนไทยทุกแห่งยังแยกส่วนเป็นชั้นเล็กชั้นน้อย (fractious) มีการรวมตัวกันสมาคม ชมรม และกลุ่มเล็กกลุ่มน้อยเป็นจำนวนมาก บางชุมชนเป็นชุมชนไม่ใหญ่นัก อาทิ มีคนในชุมชนเพียงประมาณ 1 หมื่นคน แต่อาจจะมีสมาคม ชมรมมากถึง 15 – 20 หน่วย ทุกชุมชนยังไม่ประสบความสำเร็จในการสร้างองค์กรชุมชนขนาดใหญ่ “สมาคมไทย” ซึ่งในหลักการถือเป็นสมาคมหลักของชุมชนนั้น แต่สิ่งที่เห็นในทุกชุมชนคือ สมาคมไทยยังอ่อนแอ ขาดความสนับสนุนอย่างจริงจังจากชุมชน เป็นสมาคมที่แทบทุกคนจะถือว่ามีความสำคัญเป็นรองจากสมาคมเล็ก ๆ ของตน (เช่น สมาคมอีสาน สมาคมใต้ ฯลฯ) สมาคมไทยขาดคนทำงาน ขาดเงินที่ทำการกิจกรรม ฯลฯ

การที่ชุมชนไทยไม่สามารถรวมตัวกันให้เป็นปึกแผ่นและสร้างสมาคมขนาดใหญ่ที่เป็นศูนย์รวมของชุมชน เป็นผู้แทนอันชอบธรรมและมีน้ำหนักในการที่จะเป็นปากเสียง เป็นจุดอ่อนที่สำคัญที่สุดของชุมชนไทย ทำให้ชุมชนไทยไม่สามารถทำการกิจกรรมใหญ่ ๆ ของชุมชนได้ ทำให้ขาดพลังทางการเมือง ทำให้ชุมชนไทยไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควรจากรัฐบาล หรือนักการเมืองของประเทศเจ้าบ้าน (และแม้กระทั่งนักการเมืองไทย) ทำให้ไม่สามารถคุ้มครองผลประโยชน์ของตนเอง ไม่สามารถต่อสู้เพื่อผลประโยชน์เพิ่มเติมของชุมชนได้ ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่สำคัญเร่งด่วน (top priority) ที่จะต้องช่วยให้ชุมชนไทยสามารถรวมตัวกันสร้างองค์กรขนาดใหญ่ของชุมชนให้เกิดขึ้นให้ได้

การดำเนินการดังกล่าว หากชุมชนไทยได้สามารถดำเนินการเองได้ ก็อาจจะปล่อยให้ชุมชนนั้นดำเนินการ โดยทางการไทยให้การสนับสนุนตามความจำเป็น หากชุมชนใดมีสมาคมไทยที่เข้มแข็งในระดับหนึ่งแล้ว ก็ให้ความสนับสนุนสมาคมนั้น ๆ แต่หากชุมชนไม่สามารถดำเนินการได้ ซึ่งเชื่อว่าจะเป็นเช่นนั้น (ไม่เช่นนั้นก็คงเกิดขึ้นมานานแล้ว) ก็เห็นว่าทางการไทยน่าจะเข้าไปเกี่ยวข้อง โดยให้ถือเป็นงานยุทธศาสตร์ที่สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่จะเข้าไปดำเนินการ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินการและดำเนินการเป็นระยะ ๆ (phase by phase) และมีการประเมินผลความคืบหน้าเป็นระยะ ๆ ไป

หนทางในการดำเนินการน่าจะเป็นดังนี้

ก) ให้สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่มีบทบาทนำ (take lead) เพื่อเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือในกระบวนการดังกล่าว

ข) ให้ระดมผู้นำชุมชนจากทุกภาคส่วนเข้ามาร่วม เพื่อให้กระบวนการดังกล่าวเป็นในแบบ “inclusive” มากที่สุด ส่วนคนหนึ่งคนใดหรือองค์กรใดจะปฏิเสธก็ให้เป็นการตัดสินใจของบุคคลหรือองค์กรนั้น ๆ เอง

ค) ทำให้เกิดความชัดเจนภายในชุมชนว่า “สมาคมไทย” ในชุมชนนั้น ๆ แตกต่างจากสมาคมอื่น ๆ ในชุมชน และจะได้รับการปฏิบัติหรือการสนับสนุนส่งเสริมจากทางการไทยที่แตกต่างจากสมาคมอื่น ๆ เป็นต้นว่าสมาคมไทยจะได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณหรืออื่น ๆ จากทางการไทย การติดต่อกับชุมชนนั้น ๆ ให้กระทำผ่านสมาคมไทย ฯลฯ ซึ่งเรื่องนี้จะเป็นการสร้าง “แรงจูงใจ” (incentives) ให้คนเข้ามาร่วมในสมาคมไทย ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ไทยไม่ควรจะไขว่คว้าเสียเองด้วยการคิดว่าเหตุใดจึงควรดูแลสมาคมไทยพิเศษไปจากสมาคมอื่น ๆ

ง) การช่วยทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการกิจของสมาคมไทย ผลประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ และเป้าหมายปลายทางของสมาคมไทย เป็นต้น ขณะเดียวกัน ก็สนับสนุนช่วยเหลือให้สมาคมไทยนั้น ๆ สามารถจัดกิจกรรมได้ตามสมควร

จ) การสนับสนุนให้ภาคเอกชนไทยให้ความช่วยเหลือกิจกรรมของสมาคมไทยเป็นต้น

3) การสนับสนุนองค์กรประเภท “Advocacy”

การจะทำให้ชุมชนไทยมีความเข้มแข็งและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนไทยและประเทศไทยอย่างแท้จริงจนสมควรที่ประเทศไทยจะ “ลงทุน” นั้น มีความจำเป็นที่จะต้องช่วยให้ชุมชนไทยก้าวไปอีกขั้นหนึ่ง นั่นคือ การทำให้สมาคมไทยทำหน้าที่ในฐานะ “advocacy agent” ด้วย มิใช่เพียงการสร้างองค์กรขึ้นเพื่อทำการกิจกรรมกันเองภายในชุมชน ปัจจุบันชุมชนไทยแทบจะยังไม่ได้ดำเนินการประเภทนี้ ทั้งที่ในบางชุมชนมีคนไทยมากพอที่จะออกไปเป็นปากเป็นเสียงดูแลคุ้มครองและเพิ่มพูนผลประโยชน์ของชุมชนได้แล้ว

การทำให้ “สมาคมไทย” สามารถทำหน้าที่ในฐานะ “advocacy agent” ได้จำเป็นที่จะต้องดำเนินการบางประการ ดังนี้

ก) ทำให้สมาคมไทยแต่ละสมาคมมีสมาชิก (active members) เป็นจำนวนหลักพันหรือหลักหมื่น (ถ้าเป็นไปได้) จำนวนสมาชิกจะทำให้สมาคมไทยมีความหมายกับนักการเมืองสหรัฐฯ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ สมาคมไทยน่าจะเลิกวิธีปฏิบัติเดิมที่ว่าคนไทยทุกคนเป็นสมาชิก โดยไม่จำเป็นต้องมีการลงทะเบียนหรือจ่ายค่าสมาชิกแก่สมาคม เพราะสมาคมเช่นนั้นจะมีสมาชิกแต่ในนาม แต่จะไม่มีสมาชิกที่รู้สึกผูกพัน (committed) และเข้าร่วมกิจกรรมของสมาคม (active) อย่างแท้จริง และจะไม่ทำให้นักการเมืองหรือรัฐบาลท้องถิ่นให้คุณค่ากับสมาคม

ข) ทำให้สมาคมมีผู้นำที่เป็นที่เคารพนับถือในชุมชน โดยเฉพาะการมีฐานยึดโยงกับสมาชิกภายในชุมชน ขณะเดียวกันก็มีขีดความสามารถเพียงพอที่จะไปเป็นผู้แทนดูแลผลประโยชน์ของชุมชนนอกชุมชนได้ ทั้งนี้ โดยอาจจะผสมผสานผู้อาวุโสกับคนรุ่นใหม่ที่ได้รับการศึกษาในแบบแผนของท้องถิ่นเข้าด้วยกัน

ค) ทำให้สมาคมเข้าใจสภาพของชุมชน ปัญหาที่ประสิทธิผลของชุมชน และประเด็นที่ต้องการจะผลักดัน เพราะการเป็นองค์กรด้าน advocacy ที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีฐานข้อมูลที่แน่นหนา อย่างน้อยควรจะมีการสำรวจวิจัยสถานการณ์ของชุมชน การจัดสัมมนาระดมความคิด หรือการจัดประชาพิจารณ์เป็นระยะ ๆ ถ้าเป็นไปได้ ก็อาจจะมี “think tank” ที่ช่วยสนับสนุนด้านข้อมูล การวิเคราะห์ และกลยุทธ์ต่าง ๆ ด้วย

4) การจัดตั้งธนาคารชุมชน

อุปสรรคสำคัญของชุมชนไทยโพ้นทะเลในการยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของคนในชุมชนมีอยู่ด้วยกัน 2 ส่วน ได้แก่ (1) การขาดทักษะในทางธุรกิจ คนไทยขาดความรู้และทักษะที่จะทำให้สามารถเข้าสู่ตลาดงานปกติของประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมได้ ทำให้คนไทยจำเป็นต้องมาประกอบอาชีพประเภทร้านอาหาร ร้านทำผม เป็นต้น ซึ่งเรื่องนี้ได้กล่าวถึงไว้แล้วในส่วนที่เกี่ยวกับการมาตรการด้านทุนทางทรัพยากรมนุษย์ จึงไม่ขอกล่าวถึงอีกในที่นี้ (2) การขาดเงินทุน ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาใหญ่มากของชุมชนไทย

ปัจจุบัน หากคนไทยต้องการตั้งธุรกิจก็ต้องอาศัยเงินสะสมส่วนตัวและการหยิบยืมจากพรรคพวกเพื่อนฝูงหรือญาติพี่น้องเป็นสำคัญ การจะพึ่งพาสถาบันการเงินในท้องถิ่นแทบจะเป็นไปไม่ได้เลย สาขาของธนาคารไทยในสหรัฐฯ เช่น ธนาคารกสิกรไทย หรือธนาคารกรุงไทย มิได้ทำธุรกรรมทั้งการรับเงินฝากและการปล่อยเงินกู้ เนื่องจากข้อจำกัดของทางราชการสหรัฐฯ และนโยบายของสถาบันการเงินดังกล่าว การจะพึ่งพาธนาคารของสหรัฐฯ นั้น โดยปกติการปล่อยเงินกู้ให้คนที่เริ่มต้นธุรกิจก็เป็นเรื่องยากอยู่แล้ว และการเริ่มต้นธุรกิจโดย “ชนกลุ่มน้อย” ก็ยิ่งยากกว่า ดังนั้น ในความเป็นจริงจึงแทบจะไม่มีคนไทยที่สามารถกู้เงินจากสถาบันการเงินของสหรัฐฯ เพื่อการเริ่มต้นทางธุรกิจของตน

หากเปรียบเทียบกับชุมชนอื่น ๆ ที่มีสถาบันการเงินของชุมชน อาทิ จีน เกาหลี และญี่ปุ่น หรือแม้กระทั่งเวียดนาม คนไทยโพ้นทะเลในสหรัฐฯ มีความเสียเปรียบมาก เรื่องนี้จะเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ธุรกิจที่คนไทยเป็นเจ้าของมีจำนวนค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับคนเกาหลี จีน อินเดีย และญี่ปุ่น สัดส่วนธุรกิจ (business entities) ต่อประชากรของคนไทยอยู่ในระดับเดียวกับฟิลิปปินส์ ซึ่งแม้เป็นชุมชนใหญ่มาก (ใหญ่กว่าชุมชนไทยประมาณ 10 เท่า) แต่ก็ไม่มีธนาคารชุมชนของตนเอง

การตั้งธนาคารชุมชนไทยนั้น จะอำนวยความสะดวกอย่างมากต่อคนไทยโพ้นทะเล เพราะจะทำให้คนไทยมีแหล่งเงินทุนที่สามารถพึ่งพาได้มากกว่าธนาคารอเมริกันทั่วไป เพราะเป็นบริการที่ “จัดไว้” (tailored) สำหรับชุมชนไทยเป็นการเฉพาะและมีพนักงานที่ให้บริการเป็นภาษาไทย ธนาคารสามารถใช้ข้อมูลบุคคลมาประกอบการพิจารณาด้วยได้ (ภายใต้กฎหมายของธนาคารกลางของสหรัฐฯ และหน่วยงานประกันเงินฝากของประชาชน (Federal Deposit Insurance Corporation - FDIC เป็นต้น) ซึ่งธนาคารอเมริกันทั่วไปคงไม่มีข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้มาประกอบการพิจารณา นอกจากนั้น ก็เป็นการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะนำเงินของบุคคลที่ไม่ได้ใช้ (idle money) มาให้คนอื่นในชุมชนใช้ให้เป็นประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

ในส่วนที่เกี่ยวกับประเทศไทยนั้น การมีธนาคารชุมชนและช่วยให้ชุมชนไทยยกระดับทางเศรษฐกิจของตนได้ จะเป็นผลดี

อย่างมากต่อการส่งออกของประเทศไทย การได้รับเงินส่งกลับที่มากขึ้น และอาจจะได้รับเงินลงทุนจากคนไทยโพ้นทะเลที่พร้อมจะกลับมาลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น ทั้งนี้ไม่ต้องกล่าวถึงผลประโยชน์อื่น ๆ เช่น ชีตความสามารถที่มากขึ้นของชุมชนไทยในการมีอิทธิพลทางการเมืองในสหรัฐฯ และการช่วยเหลือประเทศไทยได้มากขึ้นในเรื่องภาพลักษณ์และการเผยแพร่วัฒนธรรม

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงเห็นว่าควรจะเป็นนโยบายของรัฐบาลไทยที่จะช่วยผลักดันให้เกิดธนาคารชุมชนไทยขึ้นในบางแห่ง ถ้าเป็นไปได้ รัฐบาลไทยควรจะมีบทบาทนำในกระบวนการดังกล่าว ด้วยการมอบให้ธนาคารของรัฐเป็นแกนกลางในการดำเนินการ อาทิ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารเพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME Bank) หรือธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (Exim Bank) การที่รัฐบาลไทยมีบทบาทนำจะช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือของธนาคารนั้น ๆ ในสายตาของคนไทยโพ้นทะเล มากกว่าการที่จะให้เอกชนดำเนินการโดยลำพัง เว้นแต่เป็นธนาคารเอกชนขนาดใหญ่ที่คนไทยมีความเชื่อถืออยู่แล้ว ทั้งนี้ ยังไม่ต้องพูดถึงความชื่นชม (goodwill) ที่คนไทยโพ้นทะเลจะมีต่อรัฐบาลไทยที่มีวิสัยทัศน์ยาวไกล

จากการศึกษาเบื้องต้นของสถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส การตั้งธนาคารชุมชน เพื่อรองรับชุมชนไทยนั้น ต้องการเงินทุนเพียงประมาณ 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ 1,500 ล้านบาทเท่านั้น โดยรัฐบาลไทยอาจจะร่วมลงทุนบางส่วน ที่เหลือเป็นการร่วมทุนของนักธุรกิจไทยและชาวยุโรปให้คนไทยในพื้นที่ได้

4.5 การเสริมสร้างสายสัมพันธ์กับคนไทยโพ้นทะเล

การดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนไทยโพ้นทะเลควรที่จะคู่ขนานไปกับการเสริมสร้าง (reinforce) สายสัมพันธ์กับคนไทยโพ้นทะเล เพื่อว่าประเทศไทยจะได้รับประโยชน์จากภารกิจดังกล่าว รวมทั้งเพื่อผลประโยชน์ระยะยาวในด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะกับบรรดาคนรุ่นที่สองและที่สามตามลำดับ

4.5.1 มาตรการ

1) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนไทยโพ้นทะเล

นับตั้งแต่ปี 2540 คนไทยโพ้นทะเลสามารถใช้สิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปในประเทศไทยได้เรื่อยมา เรื่องนี้เป็นมาตรการสำคัญในการเสริมสายสัมพันธ์ระหว่างคนไทยโพ้นทะเลกับประเทศไทย ทำให้คนไทยเหล่านี้มีความรู้สึกว่าตนเองมีส่วนร่วมในการกำหนดความเป็นไปของประเทศไทย และสร้างความพอใจให้คนไทยโพ้นทะเลไม่น้อย

อย่างไรก็ดี ยังมีวิธีการอื่น ๆ ในการส่งเสริมให้คนไทยโพ้นทะเลมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเทศไทย ที่สำคัญได้แก่

ก) การพบปะประจำปีระหว่างนายกรัฐมนตรีกับคนไทยโพ้นทะเล โดยเฉพาะกับผู้บริหารสมาคมไทย ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมสถานภาพของสมาคมไทยไปในตัว

ข) การที่นายกรัฐมนตรีมีที่ปรึกษาฝ่ายกิจการคนไทยโพ้นทะเล

ค) การให้คนไทยโพ้นทะเลมีผู้แทนของตนในรัฐสภาไทย โดยอาจจะเป็นการเสนอแนะให้พรรคการเมืองสำคัญ ๆ มีคนไทยโพ้นทะเลอยู่ในรายชื่อผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ (party list) ในการเลือกตั้งทั่วไป หรือการให้มีสมาชิกวุฒิสภาจากการสรรหาที่เป็นผู้แทนคนไทยโพ้นทะเล เป็นต้น

ง) การสนับสนุนให้พรรคการเมืองประกาศนโยบายในส่วนที่เกี่ยวกับคนไทยโพ้นทะเล ซึ่งเรื่องนี้เป็นแนวคิดของกรรมการเลือกตั้ง (กกต.) ชุดปัจจุบันบางท่านอยู่แล้ว

2) การที่รัฐบาลไทยเข้าไปจัดระบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยให้กับเยาวชนไทยโพ้นทะเล

ปัจจุบันรัฐบาลไทยยังไม่ได้เข้าไปดูแลจัดการศึกษาด้านภาษาและวัฒนธรรมไทยให้กับเยาวชนไทยในต่างประเทศ การเรียนการสอนที่มีอยู่เกิดขึ้นจากความสนใจของผู้ปกครองเองที่ต้องการให้ลูกหลานมีความเป็นไทย สามารถพูดภาษาไทยได้ และรักษามรดก (heritage) ของบรรพบุรุษ ขณะเดียวกัน ก็เกิดขึ้นมาจากวิสัยทัศน์ของเจ้าอาวาสวัดไทยในต่าง

ประเทศ โดยเฉพาะพระธรรมราชาวัตร หรือ “หลวงเตี้ย” อดีตเจ้าอาวาสวัดไทยลอนดอนเจสิส ซึ่งถือเป็นผู้บุกเบิกเรื่องนี้ อย่างแท้จริง นอกจากนี้ ก็อาศัยความร่วมมือของสถาบันการศึกษาชั้นสูงของประเทศไทยบางแห่งและความเสียสละของบรรดาครูอาสาสมัครจากประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการยังมิได้เข้าไปจัดระบบบริหารจัดการและทำให้การเรียนการสอนดังกล่าวเป็นไปตามมาตรฐานอย่างแท้จริง

การเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยนั้น เป็นมาตรการสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะรักษาสายสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย กับเยาวชนลูกหลานไทย ซึ่งหากไม่มีการดำเนินการก็จะเจือจางหายไปตามกาลเวลา โดยเฉพาะเมื่อบรรดาพ่อแม่ของเยาวชน เหล่านี้ล้มหายตายจากไป ดังนั้น หากถือว่าคนไทยโพ้นทะเลมีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ต่อประเทศไทยอย่างมากดังที่กล่าว ในบทที่ 3 ก็เป็นเรื่องที่สมควร อย่างยิ่งที่รัฐบาลไทยจะไม่ปล่อยให้เรื่องนี้เป็นภาระของผู้ปกครอง วัด หรือบรรดาครูอาสาสมัครเหล่านี้ หากแต่ควรที่จะเข้าไปรับผิดชอบจัดระบบการจัดการในเรื่องนี้อย่างจริงจัง

ประเด็นที่กระทรวงศึกษาธิการสมควรจะเข้าไปดูแลได้แก่

- ก) การจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยให้เป็นมาตรฐาน
 - ข) การพัฒนาครูที่มีทักษะในการสอน
 - ค) การพัฒนาคู่มือการเรียนที่เหมาะสมกับเยาวชนที่ไม่ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารเป็นปกติ
 - ง) การสนับสนุนช่วยเหลือวัดต่าง ๆ ในต่างประเทศให้มีความพร้อมในระดับที่ใกล้เคียงกัน
 - จ) การมีหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้และมีงบประมาณในการดำเนินการอย่างเหมาะสม
- 3) โครงการแลกเปลี่ยน/เยือนแผ่นดินแม่ของเยาวชนไทยโพ้นทะเล

ปัจจุบันชุมชนไทยโพ้นทะเลในหลายส่วนของโลกได้จัดกิจกรรม “เยาวชนคืนถิ่น” แต่กิจกรรมเหล่านี้ยังทำในลักษณะของการทัศนศึกษาระยะสั้น ๆ (1 – 2 สัปดาห์) อย่างไรก็ตาม ยังมีกิจกรรมแลกเปลี่ยนหรือการคืนถิ่นแบบอื่น ๆ อีกหลายประการ ที่น่าจะพิจารณาดำเนินการ เป็นต้นว่า

ก) การส่งเสริมให้เยาวชนไทยโพ้นทะเลได้มาศึกษาระยะสั้น ๆ กับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ปกติมหาวิทยาลัยในสหรัฐฯ ก็มีโครงการให้นักศึกษาของตนเดินทางไปเรียนในต่างประเทศระยะสั้น ๆ (อาทิ 1 เทอมหรือ 1 ปี) ซึ่งเรียกกันว่า โครงการ “Study Abroad” ประเทศไทยอาจจัดกิจกรรมประเภทนี้เสริมให้กับเยาวชนไทยที่ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวของมหาวิทยาลัยได้

ข) การให้ทุนการศึกษาแก่เยาวชนไทยโพ้นทะเลมาศึกษาหรือทำวิจัยในประเทศไทยในเรื่องที่เป็นที่สนใจของประเทศไทย

ค) การสนับสนุนให้เยาวชนโพ้นทะเลเข้าฝึกงาน (internship) ในส่วนราชการ ภาคเอกชนหรือองค์กรเอกชนในประเทศไทย

ง) การอำนวยความสะดวกให้กับเยาวชนไทยที่ต้องการมาเป็นอาสาสมัครหรือทำงานในประเทศไทย อาทิ การมาเป็นครูสอนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

4) การเกณฑ์ทหาร

ปัจจุบันบุตรหลานของคนไทยโพ้นทะเลที่พ่อแม่ประสงค์ให้มีสัญชาติไทยและได้แจ้งขอสูติบัตรกับสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ มีหน้าที่ที่จะต้องขึ้นทะเบียนและเข้ารับการเกณฑ์ทหารเช่นคนไทยทุก ๆ คน

ในหลักการ ข้อกำหนดดังกล่าวเป็นเรื่องที่ชอบธรรม เพราะการเข้ารับการเกณฑ์ทหารเป็นหน้าที่ของชายไทยทุกคน อย่างไรก็ตาม ในโลกของความเป็นจริงเรื่องนี้ไม่สามารถปฏิบัติได้กับคนไทยโพ้นทะเล แทบจะไม่มีบุตรหลานคนไทยโพ้นทะเลคนใดที่เดินทางกลับมาเข้ารับการเกณฑ์ทหารในประเทศไทย ดังนั้น จึงมีการละเมิดกฎหมายว่าด้วยการเกณฑ์ทหารและการ “หนีทหาร” กันอย่างมากมาย กล่าวได้ว่ากฎหมายนี้จึงเป็นกฎหมายที่มีการละเมิดมากที่สุดฉบับหนึ่ง ขณะเดียวกัน ก็ทำให้เกิดความรู้สึก “อิหลักอิเหลื่อ” ในหมู่เยาวชนลูกหลานไทยว่าตนสมควรจะคงสัญชาติไทยไว้หรือไม่ เพราะหากเจอ

เจ้าหน้าที่ไทยที่เข้มงวด คนเหล่านี้ก็อาจถูกจับกุมดำเนินคดีได้ นอกจากนั้น ในโลกของความเป็นจริงคนเหล่านี้บางคนหรือทั้งหมดก็มีหน้าที่ต้องเข้ารับการเกณฑ์ทหารในประเทศที่ตนพำนักอยู่ด้วยตามแต่กฎหมายในประเทศนั้น ๆ กำหนด จึงแทบจะเป็นไปไม่ได้ที่จะคาดหวังว่าคนเหล่านี้จะเข้ารับราชการทหารในทั้งสองประเทศ

ในเรื่องนี้ เห็นว่า เพื่อลดอุปสรรคในสายสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับชาวชนลูกหลานไทยในต่างประเทศ ขจัดความลังเลในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริง สมควรจะมีการแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อยกเว้นการรับการเกณฑ์ทหารของคนเหล่านี้ โดยอาจจะระบุว่าชายไทยที่มีฐานะเป็นพลเมืองของประเทศอื่นด้วยและมีได้พำนักอยู่ในประเทศไทยเป็นการถาวรหรือพำนักอยู่ในประเทศไทยน้อยกว่าในประเทศนั้น ๆ ให้ได้รับการยกเว้นจากการเกณฑ์ทหาร หรืออาจจะเพิ่มเติมว่า “ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิชายไทยที่มีฐานะเป็นพลเมืองของต่างประเทศที่ประสงค์จะเข้ารับการเกณฑ์ทหารในประเทศไทย”

บทที่ 5

การบริหารยุทธศาสตร์

5.1 องค์การที่รับผิดชอบ

5.1.1 การจัดการใหม่

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นี้ให้ได้ผลจำเป็นที่รัฐบาลจะต้องกำหนดให้มืองค์กรที่รับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับคนไทยโพ้นทะเลให้ชัดเจน รวมทั้งมีแผนงานและงบประมาณที่เหมาะสมในการดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมาย

ปัจจุบันงานที่เกี่ยวข้องกับคนไทยโพ้นทะเล (ในความหมายที่รายงานฉบับนี้กล่าวถึง) ยังไม่อยู่ในความรับผิดชอบที่ชัดเจนของหน่วยงานใด หน่วยงานที่มีภารกิจใกล้เคียงกับเรื่องนี้ก็คือ กองคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศ กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม กองคุ้มครองฯ ก็ยังมิได้มีการกิจในเรื่องนี้เสียทีเดียว เพราะกองคุ้มครองฯ ยังมุ่งภารกิจในเชิงการ “คุ้มครอง” ตามความหมายเดิมทางการทูต ยังดำเนินการแบบตั้งรับ (reactive) เมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับปัจเจกชนขึ้นเป็นการเฉพาะ และมีลักษณะหน่วยงานปฏิบัติมากกว่าเป็นหน่วยงานทางนโยบาย นอกจากนี้ งานเกี่ยวกับชุมชนไทยโพ้นทะเลก็เป็นงานส่วนย่อย ๆ ในความรับผิดชอบเฉพาะด้านของหน่วยงานอื่น ๆ เช่น กรมภูมิภาคต่าง ๆ ของกระทรวงการต่างประเทศ (เช่น กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ กรมยุโรป ซึ่งดูแลงานความสัมพันธ์ทวิภาคีกับประเทศนั้น ๆ) กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กรมสารนิเทศ เป็นต้น

การกำหนดให้มืองค์กรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับคนไทยโพ้นทะเลนั้น อาจจะเป็นการมอบภารกิจเสริมให้กับส่วนราชการที่มีอยู่แล้ว ซึ่งก็จะเป็นการประหยัดงบประมาณ หรืออาจจะตั้งหน่วยงานขึ้นมาใหม่เพื่อดูแลเรื่องนี้เป็นภาระเฉพาะก็ได้

5.1.2 วิธีการปฏิบัติ (best practices) ของต่างประเทศ

ประเทศต่าง ๆ หลายประเทศมีหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลกิจการคนโพ้นทะเลเป็นการเฉพาะ โดยเฉพาะประเทศในเอเชียตะวันออกและเอเชียใต้ ซึ่งอาจจำแนกได้เป็น 4 รูปแบบ ดังนี้

1) ประเทศที่มีกระทรวงที่ดูแลกิจการคนไทยโพ้นทะเล มีอยู่ด้วยกัน 3 ประเทศ ได้แก่

- อินเดีย ก่อตั้ง “Ministry of Overseas Indian Affairs” เมื่อปี ค.ศ. 2004
- ปากีสถาน ก่อตั้ง “Ministry of Overseas Pakistani Affairs” เมื่อปี ค.ศ. 2008
- บังคลาเทศ ก่อตั้ง “Ministry of Expatriat Affairs and Overseas Employment” โดยรวมงานคนโพ้นทะเลและงานที่เกี่ยวข้องกับแรงงานบังคลาเทศเข้ามาไว้ในกระทรวงเดียวกัน

2) ประเทศที่มีการก่อตั้งหน่วยงานกึ่งกระทรวง (หรือเทียบเท่า) เพื่อดูแลกิจการคนโพ้นทะเล มีอยู่ด้วยกัน 2 ประเทศ ได้แก่

- จีน ก่อตั้ง “Overseas Chinese Affairs Council” อยู่ภายใต้การกำกับของ State Council เมื่อปี ค.ศ. 1978 (ความเป็นมาอื่น ๆ ขององค์กรนี้ได้กล่าวถึงไว้ในบทที่ 2) อนึ่ง จีนมีหน่วยงานระดับมณฑลที่ดูแลกิจการคนจีนโพ้นทะเลอยู่ด้วย โดยเฉพาะมณฑลบริเวณชายฝั่ง ซึ่งเป็นถิ่นฐานดั้งเดิมของคนจีนโพ้นทะเล

- ไต้หวัน มี “Overseas Compatriots Affairs Council” มีหัวหน้าส่วนราชการเทียบเท่ารัฐมนตรี ได้รับการก่อตั้งมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1926

- 3) ประเทศที่มีหน่วยงานดูแลกิจการคนโพ้นทะเลภายในสำนักงานประธานาธิบดีหรือสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่
 - เกาหลี ก่อตั้ง “Overseas Korean Office” เมื่อปี ค.ศ. 1993
 - ฟิลิปปินส์ มี “Commission on Filipinos Overseas” เมื่อปี ค.ศ. 1980
- 4) ประเทศที่ก่อตั้งหน่วยงานภายในกระทรวงการต่างประเทศขึ้นดูแลกิจการคนโพ้นทะเล ได้แก่
 - เวียดนาม ก่อตั้ง “Overseas Vietnamese Commission” ภายใต้กระทรวงการต่างประเทศ
 - ลาว
 - ศรีลังกา

5.1.3 องค์การที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย

ประเทศไทยคงไม่ต้องพิจารณาเรื่องการจัดตั้งหน่วยงานขนาดใหญ่ขึ้นมาดูแลกิจการคนไทยโพ้นทะเล ไม่ว่าจะเป็นในระดับกระทรวงหรือเทียบเท่ากระทรวง เพราะหากเทียบกับประเทศต่าง ๆ ที่มีหน่วยงานประเภทนั้น จำนวนคนไทยโพ้นทะเลยังค่อนข้างน้อย อาทิ จีน ซึ่งมีคนโพ้นทะเลอยู่ประมาณ 40 ล้านคน (หรือร้อยละ 0.4 ของประชากร) อินเดีย ซึ่งมีคนโพ้นทะเล 24 ล้านคน (ร้อยละ 0.2) ฟิลิปปินส์ ซึ่งมีคนโพ้นทะเล 12 ล้านคน (ร้อยละ 13) ปากีสถาน มีคนโพ้นทะเล 7 ล้านคน (หรือร้อยละ 4) เกาหลี มีคนโพ้นทะเล 6.8 ล้านคน (ร้อยละ 15) เป็นต้น ปริมาณงานที่เกี่ยวข้องกับคนไทยโพ้นทะเลยังมีไม่มากถึงขั้นที่จะต้องมีการตั้งหน่วยงานขนาดใหญ่

ประเด็นที่น่าพิจารณาสำหรับประเทศไทยมีอยู่เพียงว่า ถ้าไม่ใช่หน่วยงานขนาดใหญ่แล้วควรจะเป็นหน่วยงานระดับไหนและอยู่ภายใต้การกำกับของกระทรวงใด

ในเรื่องนี้ เห็นว่าทางเลือกประเทศไทยน่าจะทำได้ 3 ทาง ได้แก่

1) การมอบภารกิจให้กับหน่วยงานที่มีภารกิจใกล้เคียงอยู่แล้ว อันได้แก่ กองคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศ กรมการกงสุล การดำเนินการเช่นนี้จะเป็นการประหยัดงบประมาณและทรัพยากร และน่าจะสามารถกระทำได้ในทันที โดยอาจจะมีการปรับภารกิจของกองคุ้มครองฯ ให้กว้างขวางขึ้น ปรับให้มีลักษณะเป็นงานทางยุทธศาสตร์มากขึ้น แทนที่จะเป็นงานบริการหรืองานปฏิบัติการแต่เพียงลำพังอย่างแต่ก่อน รวมทั้งจัดหาบุคลากรที่เหมาะสมมาทำหน้าที่ ทั้งในระดับปฏิบัติการ อำนาจการ และบริหาร

อย่างไรก็ดี การดำเนินการเช่นนี้อาจจะไม่ได้ได้รับความสนใจจากคนไทยโพ้นทะเลมากนัก เพราะยังมองไม่เห็นการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่สำคัญ และยังไม่สะท้อนว่าเรื่องนี้ได้รับความสนใจของระดับการเมืองหรือระดับนโยบาย ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องนี้บังเกิดผล (impacts) ตามที่ต้องการ อาจจะต้องทำควบคู่ไปกับการมอบหมายภารกิจนี้ให้ระดับการเมืองคนหนึ่งคนใดดูแลเป็นการพิเศษด้วย อาทิ อาจให้อยู่ในความรับผิดชอบของผู้ช่วยรัฐมนตรีหรือที่ปรึกษารัฐมนตรีคนใดคนหนึ่ง

2) การตั้งกลุ่มงานพิเศษขึ้นมาในสำนักงานปลัดกระทรวง ภายใต้การกำกับของรองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ฝ่ายกิจการภูมิภาค เพื่อทำหน้าที่ดูแลงานในด้านยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับคนไทยโพ้นทะเลทั้งระบบ โดยทำงานประสานควบคู่ไปกับกรมการกงสุล ตลอดจนกรมการกงสุล กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และกรมสารนิเทศ การดำเนินการเช่นนี้ก็ทำได้ไม่ยาก และเพราะจริง ๆ แล้วงานคนไทยโพ้นทะเลเป็นงานทางยุทธศาสตร์ ต้องทำควบคู่กับงานการเมืองและงานนโยบายอื่น ๆ ดังนั้น จึงไม่ต้องปรับวัฒนธรรมและลักษณะการทำงานขององค์กรมาก และเพื่อให้ได้รับความสนใจจากคนไทยโพ้นทะเล ก็อาจดำเนินการแบบเดียวกัน คือ มอบหมายระดับการเมืองช่วยดูแลเรื่องนี้เป็นพิเศษด้วย

3) การจัดตั้งหน่วยงานระดับ “กรม” ในกระทรวงการต่างประเทศขึ้นมาดูแลกิจการคนไทยโพ้นทะเล ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่น่าจะพิจารณา โดยอาจจะเรียกว่า “กรมกิจการคนไทยโพ้นทะเล” การตั้งหน่วยงานระดับกรมจะเป็นการแสดงให้เห็นว่าคนไทยโพ้นทะเลเห็นว่ารัฐบาลไทย ให้ความสำคัญกับคนไทยโพ้นทะเลอย่างแท้จริง จะเป็นการดำเนินการที่มีนัยสำคัญและบังเกิดผล (impact) ในทางจิตวิทยาและทางการเมืองในหมู่คนไทยโพ้นทะเล นอกจากนั้น ด้วยจำนวนคนไทย ในต่างประเทศ ลักษณะและปริมาณงานที่จะอยู่ในความรับผิดชอบ กรมนี้น่าจะมีกิจกรรมที่คึกคักทีเดียว โดยเฉพาะกิจกรรมประเภท

การเพิ่ม “ทุน” (capital) ของชุมชนไทยโพ้นทะเล การดำเนินกิจกรรมเชิง “advocacy” ให้กับประเทศไทยและการเสริมสายสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับชุมชนโพ้นทะเล การจัดตั้ง “กรม” ยังเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับปริมาณที่จะขยายตัวมาก ขึ้นในอนาคตด้วย

5.2 งบประมาณ

การดำเนินงานเกี่ยวกับคนไทยโพ้นทะเลจะเกิดผล (impacts) และบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ได้ จำเป็นต้องปรับวิธีคิดเกี่ยวกับงบประมาณด้านกับคนไทยโพ้นทะเลใหม่ ปัจจุบันงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับคนไทยโพ้นทะเลที่สำคัญมีอยู่ด้วยกัน 2 หมวดได้แก่ (1) งบประมาณค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนกิจกรรมคนไทยในต่างประเทศ ซึ่งมีงบประมาณรวมอยู่เพียง 12 – 15 ล้านบาท และ (2) งบประมาณการกงสุล (งบหักจากรายได้ของกระทรวงการต่างประเทศร้อยละ 10) ประมาณปีละ 40 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่ใช้ไปในกิจกรรม “กงสุลสัญจร” (การให้สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่) เดินทางไปให้บริการแก่ประชาชนที่อยู่ห่างไกลจากเมืองหลวง นอกจากนั้น กิจกรรมเกี่ยวกับคนไทยก็อาจจะได้รับการจัดสรรเพิ่มเติมมาจากงบประมาณหมวดอื่น ๆ บ้าง เช่น งบประมาณหมวดการดำเนินการกิจต่างประเทศตามยุทธศาสตร์เชิงรุก (contingency) หรือหมวดการดำเนินโครงการภารกิจพิเศษประเทศไทย ทั้งนี้ จะมากขึ้นตามความสนใจของเอกอัครราชทูตหรือกงสุลใหญ่ในเมืองนั้น ๆ ที่จะตั้งเรื่องของงบประมาณเข้ามาและการพิจารณา ของกระทรวงการต่างประเทศเอง แต่ตามข้อมูลของสำนักนโยบายและแผน กระทรวงการต่างประเทศ ก็พบว่า ในข้อเท็จจริงงบประมาณเพื่อคนไทยที่ได้รับการจัดสรรจากหมวดดังกล่าว ก็ยังเป็นสัดส่วนที่น้อย คือ รวบรวมร้อยละ 10 - 15 ของหมวดการดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุก และรวบรวมร้อยละ 5 ของหมวดพิเศษประเทศไทย

ดังนั้น หากรวมตัวเลขทุกหมวด ก็ประมาณการว่างบประมาณเพื่อคนไทยในต่างประเทศในปัจจุบันมีอยู่ราว 80 - 90 ล้านบาท หรือคิดเฉลี่ยเป็นรายหัวของคนไทยในต่างประเทศทั้งหมด (รวมทั้งแรงงานในต่างประเทศ) ซึ่งมีอยู่ 1.5 ล้าน ก็จะเป็นเงินคนละ 60 บาท หรือประมาณ 2 ดอลลาร์สหรัฐต่อคนเท่านั้น ซึ่งน้อยจนไม่สามารถทำอะไรให้เกิดผลได้

การจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับคนไทยโพ้นทะเลที่เป็นอยู่นั้น มาจากรากฐาน ความคิดเดิมที่ไม่เห็นคุณค่า ความสำคัญของคนไทยโพ้นทะเล เห็นว่าคนเหล่านี้ไม่ได้เสียภาษี จึงไม่สมควรได้รับผลประโยชน์ใดกลับคืน การจัดสรรงบประมาณให้กับคนเหล่านี้ยังเป็นเพียงแค่การแสดงน้ำใจ หรือเป็นเพียงกลยุทธ์ (gimmick) ทางการเมือง หรือเป็นการดำเนินยุทธศาสตร์แบบ “half-hearted” ดังนั้น การดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนไทย ในช่วงที่ผ่านมาจึงไม่เกิดมรรคผลอันใดที่เป็นขึ้นเป็นอัน

ตารางที่ 5

งบประมาณหมวดค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนกิจกรรมคนไทยในต่างประเทศ

หน่วย: ล้านบาท

ปี	วงเงิน	หมายเหตุ
2551	15.78	
2552	12	รับจริง 10 ล้าน กต.สมทบอีก 2 ล้าน
2553	10	อนุมัติจริงให้ปลายทาง 8.56 ล้าน
2554	15	อนุมัติจริงให้ปลายทาง 14.91 ล้าน
2555	18	อยู่ระหว่างการขออนุมัติ

ที่มา: สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการต่างประเทศ

เรื่องนี้ฝ่ายการเมืองคงจะต้องลงมาเป็นการพิเศษ และต้องทำความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกระทรวงการคลัง เกี่ยวกับความสำคัญที่แท้จริงของคนไทยโพ้นทะเล

ขณะเดียวกัน กระทรวงการต่างประเทศ ตลอดจนสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ต่าง ๆ ก็คงต้องมี “ความคิดสร้างสรรค์” (creativity) และจินตนาการมากขึ้นในการทำโครงการขอใช้งบประมาณดังกล่าว แทนที่จะเป็นเพียงการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คนไทย หรือจัดงบประมาณสนับสนุนสมาคมหรือองค์กรของคนไทยแบบไม่ระบุภารกิจชัดเจน หรือ “blank check” ทั้งนี้ สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ทุกแห่งควรจะได้มีการปรึกษาร่วมกับชุมชนให้ใกล้ชิดมากขึ้นในการจัดทำข้อเสนอโครงการและการดำเนินกิจกรรม แทนที่จะตั้งเรื่องมาจากสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่เท่านั้น โดยถือหลักว่าทั้งสองฝ่ายต่าง มีความปรารถนาร่วมกันที่จะเห็นความเข้มแข็งของชุมชนไทย การปรึกษาร่วมที่ใกล้ชิดก่อนการจัดทำข้อเสนอของงบประมาณจะทำให้โครงการที่ได้มีความสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของชุมชน ขณะเดียวกัน ก็จะได้รับ “ใจ” หรือโมติแรงใจของชุมชนนั้น ๆ ด้วย

นอกจากนั้น เพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรในภาพรวมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงการต่างประเทศคงจะต้องมีความชัดเจนในการกำหนดยุทธศาสตร์และจัดลำดับความสำคัญของเรื่องและของภูมิภาคที่จะดำเนินการ แล้วจัดสรรงบประมาณไปตามกิจกรรมที่กำหนด โดยเน้นประสิทธิผลและความสำเร็จของงาน เมื่อการดำเนินงานมีความคืบหน้าในภูมิภาค หรือชุมชนหนึ่งแล้ว ก็อาจจะผันงบประมาณไปสู่จุดอื่นที่ต้องการต่อไป

บทที่ 6

สรุป

6.1 สรุปผลการศึกษา

ปัจจุบันมีคนไทยโพ้นทะเลอยู่ประมาณ 1 ล้านคน กระจายอยู่ในหลายส่วนของโลก โดยประมาณ 1 ใน 3 พำนักอยู่ในสหรัฐฯ คนเหล่านี้เป็น “สินทรัพย์” ที่มีค่าอย่างยิ่งของประเทศไทย แต่เป็นสินทรัพย์ที่รัฐบาลไทยและสังคมไทยมองข้าม ไม่เห็นคุณค่า และยังไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ ในความเป็นจริงคนเหล่านี้มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมและภาพลักษณ์ของประเทศไทยเป็นอันมาก คนไทยโพ้นทะเลเป็นแหล่งรายได้เงินตราต่างประเทศที่สำคัญของไทย เป็นผู้บริโภคลินค้าไทย เป็นผู้นำเข้าและกลไกทางการตลาดของบริษัทไทย ที่สำคัญ เป็นแหล่งหรือช่องทางทางการได้รับวิทยาการจากต่างประเทศ เป็นพันธมิตรที่ดีของประเทศไทยในการดำเนินการทางการทูตเพื่อดูแลและเพิ่มพูนผลประโยชน์ของประเทศไทย และเป็นกลไกสำคัญในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ประเทศไทยและวัฒนธรรมไทย

ด้วยความสำคัญนานัปการของคนไทยโพ้นทะเล จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่ประเทศไทย จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบในการ

- (1) ใช้ประโยชน์จากคนไทยโพ้นทะเลให้เต็มศักยภาพ
- (2) ส่งเสริมให้ชุมชนไทยมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น และ
- (3) ส่งเสริมสายสัมพันธ์ระหว่างคนไทยโพ้นทะเลกับประเทศไทย โดยดำเนินการในเชิงยุทธศาสตร์ที่เป็นระบบ

ต่อเนื่องและเกิดมรรคผลในเรื่องดังกล่าว

การบรรลุตามเป้าหมายดังกล่าวจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้อง “ลงทุน” เพื่อช่วยชุมชนไทยโพ้นทะเลในการเสริมสร้างทุน (capital) ให้เพิ่มพูนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะทุนด้านทรัพยากรมนุษย์ (human capital) ทุนทางเศรษฐกิจ (produced economic capital) ทุนเชิงสถาบัน (institutional capital) และทุนทางสังคม ที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ การสร้างสถาบันของชุมชนในลักษณะที่เป็น “community-wide umbrella organization” ให้มีความเข้มแข็ง ได้รับความสนับสนุนจากชุมชน มีทรัพยากรและบุคคลที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรม และสามารถทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับชุมชนในวงกว้างได้อย่างแท้จริง ขณะเดียวกัน ก็ช่วยให้องค์กรของชุมชนมีบทบาทในงานด้าน advocacy มากขึ้น และในด้านเศรษฐกิจ ก็สมควรที่รัฐบาลไทยจะมีบทบาทนำในการสร้างสถาบันทางการเงินของชุมชน เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนให้กับชุมชน

นอกจากนั้น ก็สมควรที่จะดำเนินการลดอุปสรรคต่าง ๆ ในความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยโพ้นทะเลกับประเทศไทยและเพิ่มความสัมพันธ์ระหว่างกันให้ใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น โดยประเด็นสำคัญก็ได้แก่ (1) การอำนวยความสะดวกด้านการเข้าเมืองของคนไทยโพ้นทะเล โดยเฉพาะการยกเลิกการที่คนไทยโพ้นทะเลต้องขอรับการตรวจลงตราเข้าประเทศไทย (2) ยกเลิกหรือผ่อนผันการที่คนไทยโพ้นทะเลต้องเข้ารับการเกณฑ์ทหาร (3) การให้คนไทยโพ้นทะเลมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น (4) การส่งเสริมให้กระทรวงศึกษาธิการเข้าไปถึงระบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมให้กับเยาวชนลูกหลานไทย เป็นต้น

รายงานฉบับนี้ยังได้เสนอให้มีการกำหนดมอบหมายให้มีหน่วยงานในการดูแลกำกับยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับคนไทยโพ้นทะเล โดยเสนอให้เป็นหน่วยงานภายในกระทรวงการต่างประเทศ แต่มีระดับการเมืองเข้ามาดูแลเป็นการเฉพาะ อาทิ ผู้ช่วยรัฐมนตรี หรือที่ปรึกษารัฐมนตรีคนใดคนหนึ่ง เพื่อให้เรื่องนี้เกิดผลและได้รับความสนใจจากคนไทยโพ้นทะเล และสุดท้ายยังได้เสนอให้มีการสังคายนาวิธีคิดเกี่ยวกับงบประมาณในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับคนไทยโพ้นทะเลด้วย

6.2 มองไปข้างหน้า

ในโลกปัจจุบัน ความเป็นไปในประเทศไทยในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี มีความเชื่อมโยงกับความเป็นไปภายในโลกอย่างแนบแน่น ความเจริญก้าวหน้าหรือความล้าหลังของประเทศไทยมิได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยภายในประเทศไทยเท่านั้น หากแต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกเสียมากกว่าปัจจัยภายใน ประเทศไทย “เล็กลง” เรื่อย ๆ ในบริบทของประชาคมระหว่างประเทศ ดังนั้น การส่งเสริม (promote) ผลประโยชน์ของประเทศไทยเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวด และประเทศไทยคงต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งหมด (all available resources) ในการส่งเสริมประเทศไทย

คนไทยโพ้นทะเลเป็น “ทรัพยากร” ที่มีค่าอย่างยิ่งในการส่งเสริมผลประโยชน์ของประเทศไทยในต่างประเทศ คนไทยทุกคนเป็น “ambassador” ของประเทศไทย วัดไทยทุกวัด ร้านอาหารไทยทุกร้าน ฯลฯ เป็นเสมือนแผนกวัฒนธรรมเล็ก ๆ ของสถานเอกอัครราชทูต และสถานกงสุลใหญ่ของประเทศไทย ประเทศไทยมีทางเลือกที่จะปล่อยให้องค์กรของคนไทยโพ้นทะเลอยู่ในสภาพที่ล้าหลัง “ซอมซ่อ” และทำให้คนต่างชาติเข้าใจว่าประเทศไทยเป็นเช่นนั้น หรือประเทศไทยจะเลือกใช้เครือข่ายคนไทยโพ้นทะเลที่มีอยู่ทั่วโลก (global overseas Thais networks) ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ ใช้คนเหล่านี้เป็น “ทัพหน้า” ในการต่อสู้เพื่อผลประโยชน์ของประเทศไทย คู่เคียงกับที่จีนและอีกหลายประเทศได้ดำเนินการประสบความสำเร็จมาเป็นอย่างดีแล้ว

เมื่อปลายปี ค.ศ. 2008 เอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน (เกษม กาญจนบุญชร) ได้เข้าพบนาย Eni Falaeomavega ประธานคณะอนุกรรมการด้านกิจการเอเชียและแปซิฟิก ของสภาผู้แทนราษฎรสหรัฐฯ เพื่อเชิญชวนให้เข้าร่วมในกลุ่ม “Friends of Thailand Caucus” ในรัฐสภาสหรัฐฯ ซึ่งนาย Falaeomavega ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้อย่างน่าสนใจว่า “Frankly, it is a waste of time to organize a “Friends of Thailand” caucus. Congressmen are too busy to take part in such activities. If you need senators and congressmen to advance Thailand’s interests, go and organize Thai communities wherever you have a few thousand Thais living. Congressmen are sensitive to their voters. And you can have them push for Thailand’s interest at the (congressional) district level. It will be more practical and more effective”.

รายชื่อผู้อุปถัมภ์พิมพ์หนังสืออนุสรณ์

		ดอลลาร์
1	คุณสุรพล คุณวัลลียา เมฆพงษ์สาทร	1,000.00
2	คุณไอล่า โรส	1,000.00
3	คุณอรุณ คุณเที่ยงศิริ สีนุญเรือง และครอบครัว	1,000.00
4	สถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส	500.00
5	คุณชวพจน์ คุณวรรณวิภา ฤงสุวรรณ	500.00
6	คุณบุญส่ง อนันต์สุนทร	500.00
7	คุณมานิดา วิศิษฐ์ศรี	500.00
8	คุณสง่า คุณพัชรี นาคี	500.00
9	คุณสุรพงษ์ คุณวิริยา ชินทัยกุล	500.00
10	คุณอุไร คุณผสมศรี เรือนพรหม	500.00
11	บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด	500.00
12	คุณจรินทร์ คุณมาลี อิมอาร์มย์	300.00
13	คุณจาตุรงค์ คุณธรรมบุญ งามอารีย์	300.00
14	Lucky Elephant Thai Cuisine Restaurant	200.00
15	คุณโอฬาร คุณเทียมจันทร์ บุญรักษ์	200.00
16	คุณดวงใจ กระแสสินธุ์	200.00
17	คุณทวีศักดิ์ คุณพงษ์พิลาส (โชติกเสถียร) ปฏิภาณวัฒน์	200.00
18	คุณประธาน คุณวิบูลย์ศรี จุณาพงษ์	200.00
19	คุณปวิรินทร์ จิระมงคลชัย และครอบครัว	200.00
20	คุณรสสุคนธ์ วรศรี	200.00
21	คุณระยอง คุณกัญญา แสงนิล	200.00
22	คุณวนิดา ศรีวระมย์	200.00
23	คุณวรวิทย์ วัฒนวงศ์ศิริ	200.00
24	คุณวิจิตรา กาญจนทัพพะ	200.00
25	คุณสมนึก คุณพรพรรณ ธาระ	200.00
26	คุณสุเทพ คุณวินี เตียวตระกูลวัฒน์	200.00
27	คุณสุรเดช เมฆพงษ์สาทร	200.00

ดอลลาร์

28	คุณสุรศักดิ์ คุณวราภรณ์ วงศ์ข้าหลวง	200.00
29	คุณอรสา ตันติเจริญเกียรติ ECONO Travel	200.00
30	ธนาคารกสิกรไทย สาขาลอสแอนเจลิส	200.00
31	พระครูวรกิตติโสภณ	200.00
32	พระครูวิเทศญาณวิมล	200.00
33	พระวิชัย วิชโย	200.00
34	Jeffrey&Vy and Maddex Thoongsuwan	100.00
35	Khun Sasi Benevides	100.00
36	คุณสุจินต์ คุณดารณี อุ่นสกุล	100.00
37	คุณเจริญ จันทร์จรัส	100.00
38	คุณเชาวน์ บุรณะสมบัติ	100.00
39	คุณเดช คุณพูนสุข เพชรमुख	100.00
40	คุณกนกวรรณ รอดโณม	100.00
41	คุณกฤษดา คุณพริภา กীরติขมา	100.00
42	คุณกานดา เรมเชลแมน	100.00
43	คุณกุสุมา คุณวาสนี ธรรมปัญญา	100.00
44	คุณขวัญชนก ตันติเวชกุล	100.00
45	คุณคม คุณสมบุรณ์ ไชยสงวนธรรม	100.00
46	คุณจรรณ เอี่ยมรานนท์	100.00
47	คุณจินตนา ศิลป์ประสิทธิ์	100.00
48	คุณจิน่า ปรีชา เปรมะรัตมี และครอบครัว	100.00
49	คุณจุฑาภรณ์ ไชยรัตน์ติเวช	100.00
50	คุณชรินทร์ ธาระ	100.00
51	คุณชัยยะ คุณพัชรวิวรรณ ชัยสมบุรณ์	100.00
52	คุณดวงใจ ภิรมะโรหิต	100.00
53	คุณดอน คุณนารี เจริญสุดใจ	100.00
54	คณะตระกูล "ภุมะธน"	100.00
55	คุณทองพันธ์ คุณแสนน่า แซ่มชัย	100.00
56	คุณทองหล่อ คุณเพทาย โพธิ์แดง	100.00

ดอลลาร์

57	คุณนรดี ตันตรมงคล	100.00
58	คุณบัญญัติ คุณระพีพรรณ สมวงศ์	100.00
59	คุณบุญเลิศ คุณขจิต บุญสุขะ	100.00
60	คุณประเสริฐเชาวน์ ฐะนุติ	100.00
61	คุณประสงค์ คุณพณีย์ สุวรรณพานิช	100.00
62	คุณปรีดา คุณนิสา ประสิทธิ์ปราโมทย์	100.00
63	คุณอึ้งศักดิ์ คุณแคทรียา ศักดิ์สุทธิยาคม	100.00
64	คุณรุ่งฤดี ธนสุกาญจน์	100.00
65	คุณวัฒนา คุณภา แม้นนทรรัตน์	100.00
66	คุณศรีวงศ์ อาญาสิทธิ์	100.00
67	คุณสมยศ ธัญญพันธ์	100.00
68	คุณสมศักดิ์ คุณเพ็ญแข ตีลกมนกุล	100.00
69	คุณสมศักดิ์ พันธอร่าม (ศักดิ์ เบส)	100.00
70	คุณสมหมาย คุณยาใจ สง่างาม	100.00
71	คุณสละ คุณสมทรง ชาเวียง	100.00
72	คุณสาคร คุณวรรณมา ศิริรัตน์	100.00
73	คุณสำภา คุณจารุณี พงษ์เวช	100.00
74	คุณสำราญ ศานติศรีณฐ และ คุณมยุรี ด้านพิทักษ์กุล	100.00
75	คุณสุเทพ คุณสุณี ธีระประวัติ	100.00
76	คุณสุเมธ ตีลกมนกุล	100.00
77	คุณสุธรรม คุณวราภรณ์ เลิศวิชชุหัตถ์	100.00
78	คุณสุนัดดา ศิริวิสูตร	100.00
79	คุณสุภาพ คุณรุ่งฤดี นุชิต	100.00
80	คุณสุรัชย์ วัฒนาพร	100.00
81	คุณสุรสิทธิ์ หักฤทธิ์ศึก	100.00
82	คุณอาภรณ์ พัวทัศนานนท์	100.00
83	คุณอุ๊ต คุณโถม	100.00
84	ชมรมพระเครื่อง	100.00
85	นายแพทย์กำธร คุณอุบล อำภาวงศ์	100.00

ดอลลาร์

86	นายแพทย์สมชาติ คุณเฉลียว ไชยเวช	100.00
87	บางกอก มาร์เก็ต	100.00
88	พระมหาสุภัทร เมธีสุภัทโท	100.00
89	พระเชื่อนศรีนัย จันทโชโต	100.00
90	พระไชยา ปริบุญโน	100.00
91	พระครูเกษมศาสนวิเทศ	100.00
92	พระครูใบฎีกาจิตติกร กลยานธมโม	100.00
93	พระครูปลัดขวัญชัย ธมมวโร	100.00
94	พระครูสังฆรักษ์สุชาติ ปญญาวฑฒโน	100.00
95	พระครูสิริกิตติญาณวิเทศ	100.00
96	พระครูสุมนต์ธรรมวงศ์	100.00
97	พระณัฐพงษ์ ปญญาวิชโร	100.00
98	พระปฎิญาญา เขมโก	100.00
99	พระประยงค์ ญาณโสภโณ	100.00
100	พระมหาดุสิต ญาณภุสโธ	100.00
101	พระมหาทรงชัย ธวชชโย	100.00
102	พระมหาบุญลือ วชิรเมธี	100.00
103	พระมหาวิบูลย์ วิบุโล	100.00
104	พระอำพร จารุโก	100.00
105	ร้านอาหารสวัสดิ์ Camarillo	100.00
106	คุณदनัย นิลพลับ	100.00
107	คุณชลอ แสงจันทร์	100.00
108	ร้านอาหารคุณขาว	100.00
109	คุณสุทิน คุณสุรภี ทิวาศาสตร์	100.00
110	คุณสุเทพ และคุณCheryl Tewasart	100.00
111	คุณปรีชา คุณสุวรรณณี สิริสุทธิ	100.00
112	คุณมนฤดี แห้วสันติ	60.00
113	ครอบครัวเอกสกุล	50.00
114	คุณเนาวรัตน์ ธนะนพวรรณ	50.00

ดอลลาร์

115	คุณเปรมฤดี วิทมอร์	50.00
116	คุณกิจจา คุณรัชดา คุณาธรรม	50.00
117	คุณจิราพร วิกรวงษ์วนิช	50.00
118	คุณชาตรี คุณดาวลอย บัวพันธุ์พงศ์	50.00
119	คุณณรงค์ ตีลกมนกุล (ไก่เนี้ยว)	50.00
120	คุณนวลทิพย์ ยอดสุชา	50.00
121	คุณนุพันธ์ คุณวีระพงษ์ สุวรรณชัย	50.00
122	คุณบุญทรง คุณยินดี เองชวเดชาศิลป์	50.00
123	คุณพรทิพย์ เดชวรกิจ	50.00
124	คุณพิมพ์า นนทวานิช	50.00
125	คุณพูนศักดิ์ ทองชัย	50.00
126	คุณมาลี มาโรจน์	50.00
127	คุณวงศ์ชัย ลีลลัคนากุล และครอบครัว	50.00
128	คุณวรรณา วอร์เรน	50.00
129	คุณวิบูลย์ คุณรัชนี้ เหมาคม	50.00
130	คุณสงกรานต์ มีสุข	50.00
131	คุณสมบูรณ์ ภูสกุล	50.00
132	คุณสุนัย นิมนวล	50.00
133	นพ.สุวัฒน์ สุวรรณวานิช	50.00
134	คุณกุหลาบ โชโต	30.00
135	คุณวิโรจน์ อุณหทรัพย์ 1,000.00 Baht	
	รวมเงิน	20,540.00

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

พระราชธรรมวิเทศ
พระครูสุเมณฑธรรมวงศ์
พระเชื่อนศรีนัย จันทโชโต
พระณัฐพงษ์ ปญญาวิชโร
นายอุไร เรือนพรหม
นายชวพจน์ กุญสุวรรณ
นายสง่า นาคี
นางมาลี มาโรจน์
นางวาสนี ธรรมปัญญา

พระครูเกษมศานวิเทศ
พระมหาดุสิต ญาณภูสีโต
พระมหาบุญลือ วชิรเมธี
พระปฎิญา เขมโก
นายสุรพล เมฆพงษ์สาทร
นายสุรพงษ์ ชีโนทัยกุล
นางสาววิจิตรา กาญจนทัฬพะ
นางสุวัฒนา ปิ่นวัฒนะ

บรรณาธิการ

พระครูสิทธิกิตติญาณวิเทศ
นางสาวละอียด สดคมขำ

นางปราณี ปราบริปู
นายวิรัตน์ คุ่มคำ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางสาวสายสวาท สุวัฒนกิจะ
นางสุพร ใจเพชร
นางสาวกมลทิพย์ นัมมธราวุธ
นางสาวปฐมาภรณ์ ไช้แก้ว
นางสาวปิยธิดา ปะมะโท
นายทนงศักดิ์ จันทรบุญล้อม
นายณัฐพล รุ่งโรจน์วงศ์ศิริ
นางสาวรติ งามกลิ่นสุคนธ์
นายพิษนก จำปาทอง

นางเจนจิรา รัตนเดชาพิทักษ์
นางสาวภัทรพร สิงห์ชัย
นางสาวเพชรรัตน์ ตูลย์ฐิตินันท์
นางสาวสุภารัตน์ เมษสุวรรณ
นายธนา เครือวงศ์
นายชัยวุฒิ อินทพงษ์
นางสาววรัญญา ตั้งพจน์ทวีพร
นายพงศ์พัฒน์ พัฒนะศิริ

คอมพิวเตอรืกราฟิก

นางสาวบุษดี เหมือนพงษ์
นางสาวอินธิมาศ ดีเหมือน

นางสาวปริยานุช อัญญาชัย

ท้ายเล่ม

เนื่องในงานทำบุญอายุวัฒนมงคลครบ 80 ปี ท่านเจ้าคุณพระราชธรรมวิเทศ หัวหน้าสงฆ์ วัดไทยฯ และงานสมโภชวัดไทยลอสแอนเจลิส ครบ 40 ปี กำหนดงานวันที่ 10 มิถุนายน 2555 ในที่ประชุมคณะสงฆ์ คณะกรรมการ อำนวยการและกรรมการบริหารวัดได้มอบให้ผู้เขียน และคุณชวพจน์ กุณสุวรรณ กรรมการ อำนวยการ เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำหนังสือที่ระลึก เพื่อมอบให้กับผู้ที่ไปร่วมงาน

นับแต่สมเด็จพระสังฆราช ปุณณสิริมหาเถร วัดพระเชตุพน ขณะดำรงสมณศักดิ์ ที่ สมเด็จพระวันรัต ทรงวางศิลาฤกษ์ก่อสร้างวัดไทยฯ เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2515 เป็นต้นมา วัดไทยฯ ได้เป็นศูนย์รวมน้ำใจของชุมชนไทยเป็นหนึ่งเดียว เดินหน้ามุ่งมั่นสร้างสรรค์วัดไทย จากหัวหน้าสงฆ์ รูปแรก คือ พระมหาโสภิน โสပါโก (ปัจจุบัน คือ พระครูปริยัติภาวนานันทะ) ถึง “หลวงพ่อกุญแจ” ท่านเจ้าคุณพระราชธรรมวิเทศ วัดไทยฯ ได้เจริญรอยตามพุทธดำรัสที่ว่า “....ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายจงเที่ยวไป เพื่อประโยชน์สุขแก่มหาชนเป็นอันมาก....” โดยยืนอยู่คู่ชุมชนไทยอย่างสง่างาม แม้จะต้องฟันฝ่าอุปสรรคนานัปการ จนเป็นที่ยอมรับกันว่า วัดไทยฯ คือชีวิตและวิญญาณของชุมชน ไทย ประวัติศาสตร์ของชุมชนไทยย่อมแยกไม่ออกจากเส้นทางของวัดไทยฯ ความเจริญก้าวหน้าของ วัดไทยฯ คือเกียรติภูมิของชุมชนไทย

การจัดทำหนังสือเล่มนี้ได้รับความร่วมมืออย่างดีและอบอุ่นยิ่ง โดยเฉพาะ คุณชวพจน์ กุณสุวรรณ กรรมการบอร์ดวัดไทยฯ ช่วยเสาะหาข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับวัดไทยฯ อย่างยินดี อ.ปราณี ปราบริปู และ อ.วิรัตน์ คุ่มคำ อดีตครูอาสาภาคฤดูร้อน ปี 2532 พุ่มเทให้การ ออกแบบรูปเล่ม จัดอาร์ตเวิร์ค และตรวจสอบข้อมูลต่างๆ ชนิด “หามรุ่งหามค่ำ” โดยไม่เบื่อง่าย นอกจากนั้น อ.ละเอียด สดคมขำ อดีตครูอาสาภาคฤดูร้อน ปี 2540 คณะอาจารย์ และน้องๆ ครูอาสาประจำการ 1 ปี จากครุศาสตร์ จุฬาฯ ก็ช่วยกัน พิสูจน์อักษรอย่างแข็งขัน ผศ.กวิสรา รัตนกร แห่งสาธิต จุฬาฯ ฝ่ายประถม ช่วยเป็นธุระติดต่อ จัดส่งหนังสือกลับแอล.เอ. และน้องๆ ฝ่ายคอมพิวเตอร์กราฟิกของโรงพิมพ์ คือ บุษดี เหมือนพงษ์ ปรียานุช อัญญาชัย และ อินธิมาศ ดีเหมือน ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบแก้ไข และปรับเปลี่ยนข้อมูล อย่างอดทน ขออนุโมทนาขอบคุณต่อทุกๆ ฝ่ายเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ข้อมูลต่างๆ ที่ใช้ในหนังสือเล่มนี้อาจจะยังไม่สมบูรณ์ ซึ่งต้องขอน้อมรับและขอคำชี้แนะ จากท่านผู้รู้ เพื่อนำมาปรับปรุงให้สมบูรณ์ในโอกาสต่อไป สุดท้ายขออนุโมทนาขอบคุณ อ.อำไพพรรณ หนูน้อยจตุรัส อดีตครูอาสาภาคฤดูร้อน ปี 2533 ที่มอบบทประพันธ์อันไพเราะ และท่านอดีตกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส คุณดำรง ไคร์ครวญ ที่กรุณามอบผลงานทรงคุณค่าให้ตีพิมพ์ เอื้อให้หนังสือเล่มนี้ มีความหมายและน่าอ่านยิ่งขึ้น

พระครูสิริกิตติญาณวิเทศ

ผู้อำนวยการโรงเรียนพุทธศาสนา วัดไทยลอสแอนเจลิส
ในนามคณะผู้จัดทำ